

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS ALAPPROGRAMJA

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Az alapprogram szerepe a művészetoktatás tartalmi szabályozásában

1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) 46. § (3) bekezdése a) pontja alapján képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeit figyelembe véve – az Nkt. 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogát szabadon érvényesítve – továbbtanuljon, továbbá alapfokú művészetoktatásban vegyen részt tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében. Az alapfokú művészetoktatás a művészi kifejezőkészséget alapozza meg, elősegíti a szakmai orientációt, valamint a szakirányú továbbtanulásra történő felkészülést. A művészetoktatás fontos szerepet tölt be a nemzeti hagyományok ápolásában, a nemzeti értékek megőrzésében, a különböző kultúrák iránti nyitottság kialakításában, a kortárs művészet értő befogadásában.

2. Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja a művészeti-kulturális műveltség azon elemeit, továbbépíthető alapjait tartalmazza, amelyeket az alapfokú művészeti iskolákban elsajátíthat minden tanuló. Az alapprogram részét képező követelmények és tantervi programok (a továbbiakban: követelmény és tantervi program) tartalmazzák azokat a követelményszinteket és feltételeket, amelyet minden alapfokú művészeti iskolának teljesítenie, biztosítania kell.

3. Az alapprogram a tartalmi szabályozást úgy valósítja meg, hogy az egységes alagra az iskolák, a pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége épülhessen.

Lehetőséget ad az iskolafenntartók, a szülők, a tanulók érdekeinek, a pedagógusok szakmai törekvéseinek érvényesítésére, valamint az adott körülmények, feltételek figyelembevételére. Lehetővé teszi, hogy az iskolák és a tanulók a tananyag feldolgozásához, elmélyítéséhez és kiegészítéséhez, a követelmények teljesítéséhez, sajátos szükségleteik, igényeik kielégítéséhez megfelelő idővel rendelkezzenek. E célok érdekében a tantervi program és óraterve az egységes követelményeket úgy állapítja meg, hogy azok teljesítéséhez – átlagos feltételek mellett – a jogszabályokban meghatározott képzési idő keretében lehetőség nyíljon kiegészítő tartalmak és követelmények meghatározására is.

4. Az alapprogram lehetővé teszi különböző tankönyvek, segédletek és taneszközök alkalmazását, illetve az iskolai pedagógiai programok, ezen belül a helyi tantervek kidolgozását, melyeket a tartalmi szabályozás elengedhetetlen részeként kezel.

Alapelvek, célok

1. Az alapfokú művészeti iskola a zeneművészet, táncművészet, képző- és iparművészet, valamint a színművészet és bábművészet területei iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását. Az követelmény és tantervi program a speciális művészeti készségek és ismeretek fejlesztését képező tartalmakat és tudásszintet meghatározó alapidokumentum. A követelmény és tantervi program segítséget nyújt ahhoz, hogy az alapfokú művészetoktatás valamennyi hazai intézményében az alapvető nevelési és oktatási tartalmak egységesen és arányosan érvényesüljenek.

2. A követelmény és tantervi program határozza meg azokat a kötelező és alapvető tartalmakat, amelyek adott művészeti ágon belül az alapfokú művészeti iskolák közötti átjárhatóságot biztosítják. Az egységesítést szolgáló közös alagra építhetik az alapfokú

művészeti iskolák pedagógiai programjukat, azon belül helyi tantervüket, melyet a helyi igények és célok figyelembevételével fogalmazhatnak meg.

3. Az alapfokú művészetoktatás olyan fejlesztőpedagógiát képvisel, amelyben a hangsúly a követelmények teljesítésével történő képesség- és személyiségfejlesztésen van.

A tantervi szabályozás rugalmassága révén hozzájárul az integrált oktatás-nevelés megvalósításához, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetenciaterület fejlesztéséhez.

A tananyag a különböző művészeti területek azon alapvető tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a zene-, a tánc-, a képző- és iparművészeti, valamint a szín- és bábművészeti műveltség megalapozásához, a különböző kompetenciák fejlesztéséhez.

A tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében. A művészetoktatás a készség és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori fejlődési jellemzőihez igazítja. 4. A művészetoktatás tantervi programja az egyes művészeti területek követelményeire, a művészeti ágak sajátos nevelési és oktatástörténeti értékeire, a művészeti nevelés tapasztalataira, a művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeire, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára épül.

Az alapfokú művészeti nevelés szerepe a tanulók személyiségfejlesztésében

1. Az alapfokú művészeti oktatás-nevelés a teljes emberré válást (az értelmi és érzelmi nevelés közötti összhangot), a közösségformálást, a szociokulturális hátrányok csökkentését, a kulcskompetenciák fejlesztését, a világ komplex befogadását, az önkifejezést és örömet jelentő alkotás lehetőségét, a tehetséggondozást segíti elő.

A különböző művészeti területekkel összefüggő gyakorlati tevékenységek, kreatív feladatok által az ismeretek élményszerűvé, a tanulók sajátjaivá válnak, segítik a mélyebb megismerést, és fejlesztik a kreativitást. A művészetekkel való foglalkozás hozzájárul az észlelés érzékenységének, a kifejezés árnyaltságának fejlesztéséhez.

2. A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját. A tanulók élményszerű tapasztalatokon keresztül ismerhetik meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben, táncművészetben, képző- és iparművészetben, valamint a szín- és bábművészetben ötvöződnek.

3. Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészet megőrkítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás az egyik legértékesebb emberi alapképesség.

4. A művészeti nevelés megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az alkotómunka iránti igényét. A rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják ki azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészetek területén az eredményesség összetevői.

5. A művészeti nevelés az alkotó típusú tevékenységek megismertetése által járul hozzá az akarati, az alkotó-alakító cselekvőképesség fejlesztéséhez.

6. A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozót segíti abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja önmagát, megmutassa a kisebbség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődését.

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja tartalmi szabályozásának értelmezése

A követelmény és a tantervi program

A követelmény és a tantervi program a pedagógiai programokon belül a helyi tantervek és a tantárgyi programok kidolgozásának alapdokumentuma.

A követelmény és a tantervi program művészeti áganként határozza meg a nevelő-oktató munka kötelező közös céljait, tartalmazza a nevelő-oktató munka alapjául szolgáló, az egyes tartalmi szakaszokban teljesítendő fejlesztési feladatokat.

Fejlesztési feladat

A fejlesztési feladatok meghatározzák a tanulók képességfejlesztésének különböző területeit, melyek kijelölik, hogy mely kulcskompetenciák fejlesztése kívánatos, a művészeti oktatás folyamata során. A pedagógiai folyamat különböző aspektusaira helyezik a hangsúlyt, figyelembe véve az életkori sajátosságokat, a tananyag felépítését és az egyes évfolyamok követelményeit.

Helyi tanterv

Az a tanterv, melyet egy iskola pedagógiai programjában kitűzött céljainak, alapelveinek megfelelően kiválaszt, vagy összeállít.

A közoktatásról szóló törvény 8/B. §-ának (5) bekezdésében foglaltak alapján az alapfokú művészeti iskolákban folyó nevelő és oktató munka, illetve a helyi tanterv az oktatásért felelős miniszter által - művészeti áganként - kiadott Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjára épül.

A közoktatásról szóló törvény 45. §-ának (3) bekezdése alapján az alapfokú művészeti iskola a helyi tantervét az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja alapján készíti el, vagy az ily módon készített tantervek közül választ, és azt építi be helyi tantervként pedagógiai programjába. A helyi tanterv összeállításánál lehetőség van a helyi sajátosságok figyelembe vételével történő tantervfejlesztésre.

Követelmények

A tanulói teljesítmény és továbbhaladás értékelésének alapjául szolgáló kritériumrendszer.

A követelmény és tantervi program a nélkülözhetetlen ismeretek megértésére, feldolgozására, rendszerezésére, kellő elsajátítására, s ezzel párhuzamosan azok alkalmazására helyezi a hangsúlyt. Mindezzel a tanulóknak az ismeretek eredményes alkalmazását lehetővé tevő jártasságait, készségeit, a tevékenységek széles körében érvényesíthető képességeit, azok fejlődését, fejlesztését kívánja megalapozni úgy, hogy az életkori sajátosságoknak megfelelően, egymásra épülően határozza meg az évfolyamok végén elvárható követelményszinteket.

Kompetenciák

A művészetoktatás során kialakítandó, megerősítendő és fejlesztendő ismeretek, képességek, attitűdök rendszerének leglényegesebb, alapvető elemei, amelyre a fejlesztési célok irányulnak.

Tananyag

Az oktatás és a tanulás kiválasztott, különböző módon (spirális, lineáris, koncentrikus, egyéb) elrendezett ismeretanyaga. A tananyag komplex rendszert alkot, amely több szempontból is csoportosítható, és amelyben domináns szerepet kap az ismeretanyag gyakorlati alkalmazása.

A kompetencia alapú tananyag egy adott oktatási program része, amely moduláris felépítésű is lehet, tanuló- és tevékenységközpontú, differenciált módszerek alkalmazására épülő, egyéni fejlesztésre is alkalmas eszközrendszer.

Homogén és heterogén csoportokban a tanulók személyes, kognitív, szociális és speciális kompetenciáit fejleszti.

Tanszak

Az oktatásszervezéshez kapcsolódó fogalom. A tantárgyaknak a művészeti ág sajátosságai alapján rendezett csoportja.

Tantárgy

A művészeti ágon belül választott tantervi program.

Főtárgy

Az elsődlegesen kiválasztott tantárgy.

Kötelező tantárgy - kötelezően választható tantárgy

A főtárgy ismeretanyagának feldolgozásához szükséges tantárgy.

Választható tantárgy

A főtárgy ismeretanyagát kiegészítő tantárgy.

Óraterv

A jogszabályokba foglalt tanulási idő pedagógiai céloknak megfelelő felosztása tantárgyak és évfolyamok szerint. Az óratervben hagyományosan heti óraszám szerepel. A helyi tanterv az éves órakeretet megtartva didaktikailag indokolt esetben más óraszám felbontást is alkalmazhat.

Tantervi program

Az oktatás tartalmának, kiválasztásának, elrendezésének, feldolgozásának koncepciója. Funkciója az oktatási folyamat tervszerűségének megalapozása, az oktatás alapvető tartalmi egységeinek meghatározása.

Tantervi tananyagtartalom

A tantervi tananyagtartalomnak általában két szintje van. Az első szinten található az a tantervi tartalom, amely részletes felsorolás formájában megadja az adott terület, tantárgy legfontosabb témáit, témaköreit, fogalmait, személyeit, műveit. A második szinten található azokat a tartalmakat, amelyek több téma együttesét, csomópontjait jelentik, összefüggésekre, kulcsfogalmakra helyezik a hangsúlyt, a kultúrákövetítés szempontjából relevánsak.

Taneszköz

Oktatási eszköz, segédeszköz, tanítási és szemléltető eszköz. Az oktatás folyamatában felhasználható, az oktatás céljainak elérését elősegítő tárgy. A taneszközök lehetnek hangszerek, háromdimenziós (tanári demonstrációs eszközök, tanulói munkaeszközök), nyomtatott (tanári és tanulói segédletek), oktatástechnikai taneszközök (anyagok és egyéb eszközök).

Vizgákövetelmények

Az egyes tanulói teljesítmények és a jogszabályban rögzített normák összehasonlítására alkalmas kritériumrendszer az oktatási rendszer szakaszainak határain. Az alacsony szintű művészeti iskolákat érintően a jogszabályban rögzített a művészeti alapvizsga és záróvizsga követelménye. E vizgákövetelmények az Alacsony szintű művészeti oktatás követelményei és tantervi programjára épülnek.

Az alacsony szintű művészeti oktatás alapprogramja alkalmazásának, és a programfejlesztés gyakorlatának fogalmai

Oktatási program, (pedagógiai rendszer) a helyi tantervben

A tanítás-tanulás megtervezését-megszervezését segítő, dokumentumok, szakmai eszközök rendszere. A pedagógiai rendszer jellegzetes komponensei a következők.

1. Tantervi program: tartalmazza a tantárgy tanításának céljait, fejlesztési feladatait, a követelményeket témákhoz, évfolyamokhoz vagy hosszabb ciklusokhoz rendelve, az értékelés elveit, továbbá kijelöli és az időben elrendezi a tananyagot.

2. Pedagógiai koncepció, mely összefoglalja, elméletileg is megalapozza azokat a pedagógiai elveket, amelyeken a program alapul.

3. Modulleírások: részletes leírást adnak egy-egy téma feldolgozásának menetéről, mindenekelőtt a tanulói tevékenységekről és az ajánlott eszközökről.

4. Eszközi elemek, amelyek lehetővé teszik a tervezett tevékenységek megvalósítását:

a) információhordozók: tankönyvek, kották, szövegek, képek, filmek, hanghordozók, makettek, digitális adathordozók stb.,

b) feladathordozók: munkafüzetek, feladatlapok stb.,

c) a kettő kombinációi: szoftverek stb.

d) Minden olyan további eszköz, mely a feladat megoldását, a tevékenység végzését lehetővé teszi. (Pl. hangszerek, egyéb felszerelések.)

5. Értékelési eszközök, amelyek elősegítik a tanulói teljesítmények javítását, növelését, amelyek a tanuló egyéni fejlődését szolgálják.

6. Továbbképzési programok, melyek során felkészítik a pedagógusokat a program alkalmazására és továbbfejlesztésére.

7. Támogatás: tanácsadás és programkarbantartás külső szakértő és az iskolavezetés részéről.

A szóhasználatot differenciáltabbá tehetjük, ha oktatási programnak az (1), (2), (3) és (4) pontban felsorolt komponenseket nevezzük, programcsomagról akkor beszélünk, ha ezek kiegészülnek az (5) ponttal. A pedagógiai rendszer pedig a (6) és (7) pontokat is tartalmazza.

A programfejlesztés szintjei

1. A modulok szintje: a program elemi egysége a modul, azaz a tanítási (tanulási) egység, a pedagógiaileg feldolgozott téma.

Itt alapvetően két feladat van: a témák azonosítása (azaz a tananyag kiválasztása) és a témák tanításának megtervezése. Egy modul több variációban készül el aszerint, hogy fiatalabb vagy idősebb tanulóknak szánjuk.

2. Az adatbázis szintje: a modulokhoz eszközi elemeket kell kidolgozni: feladatokat, szemléltető és informatív anyagokat. Ezek azonban professzionális fejlesztés esetén nem kötődhetnek kizárólagosan egyetlen modulhoz, külön adatbázisba szerveződnek, amely háttérként szolgál a legkülönbözőbb modulok számára.

3. A rendszerek szintje: a modulok sorrendje és egymásra épülése természetesen az esetek többségében nem lehet véletlenszerű. A programoknak bejárési utakat kell kínálni (lehetőleg többes számban) a kidolgozott modulokhoz. Bizonyos eszközi elemek szorosan kötődnek ezekhez a bejárési utakhoz. Ilyenek a tankönyvek, az értékelési eszközök, a továbbképzési programok, továbbá a tantervi programok.

II. FEJEZET

AZ ALAPFOKÚ ZENEOKTATÁS CÉLRENDSZERE ÉS FUNKCIÓI

Az alapfokú művészetoktatás alpprogramja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására, az önálló ismeretszerzés képességére, a hagyományos és az új típusú kultúraközvetítő eszközök alkalmazásával.

A zeneoktatás a különböző zenei műfaj sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel. Kiemelten fejleszti a közösséggel való együttműködés képességét, az érzelmi és társas intelligenciát.

A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA

Tanszakok és tantárgyak

Fafúvós tanszak tantárgyai: furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott

Rézfúvós tanszak tantárgyai: trombita, kürt, harsona-tenorkürt-baritonkürt, tuba

Akkordikus tanszak tantárgyai: cimbalom, harmonika, hárfa, gitár, ütő

Billentyűs tanszaktantárgyai: zongora, csembaló, orgona

Vonós tanszak tantárgyai: hegedű, brácsa, gordonka, nagybőgő

Vokális tanszak tantárgya: magánének

Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, egyházzene, improvizáció

Kamarazene tanszak tantárgyai: kamarazene, zenekar, kórus

Hangszeres és vokális tanszakok - egyéni képzés

„A” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres tantárgyak és magánének

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, zenekar, kórus

Választható tantárgyak: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene, jazz-zene, elektroakusztikus-zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (zongorakiséret): a hangszeres (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül körül köteles egyet felvenni.

Óratervek

Az „A” tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai

(2)+6+4 évfolyam: furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott, trombita, kürt, harsona-tenorkürt-baritonkürt, tuba, cimbalom, harmonika, hárfa, gitár, ütő, zongora, hegedű, gordonka

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok									
	Elő- képző	Alapfok				Továbbképző				
	(1)	1	2	3	4	5	6	7	8	
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2					
Kötelezően választható tantárgy						2	2	2	2	
Választható tantárgy	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	
Összes óra:	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	

A képzés évfolyamainak számai

(1)+ 4+4 évfolyam: brácsa, nagybőgő, csembaló, orgona

Óraterv 3

Tantárgy	Évfolyamok						
	Előképző	Alapfok					
	(1)	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2		
Kötelezően választható tantárgy						2	2
Választható tantárgy	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai

(1)+6 évfolyam: magánének

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más zenei műfajok (népzene, jazz-zene, elektroakusztikus-zene) valamint más művészeti ág (képző- és iparművészeti, táncművészeti, szín- és bábművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „A” tagozaton 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy: 5-10. évfolyamig

Csoportos foglalkozás: 2x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, 2-8 fő)

Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, improvizáció: 2-8 fő)

Korrepetíció ideje:

Hangszeres tanszakok: (minimum)

Ek.1-2. és 1. évfolyam 5 perc

2-3. évfolyam 10 perc

4. évfolyamtól 15 perc

Vokális tanszak: A teljes képzési időben 20 perc

„B” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok - alapfok 2. évfolyamától javasolt.

Kötelező tantárgy: szolfézs

Kötelezően választható tantárgy: zongora (kivéve a zongora, orgona, csembaló főtárgyak esetében) a 3. évfolyamtól

Választható tantárgyak: zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene, jazz-zene, elektroakusztikus-zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (zongorakiséret): a hangszeres (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Óratervek

Az „B” tagozatos évfolyamok óratervei magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. A zárójelbe tett évfolyamok az „A” tagozaton végzett előtanulmányokat jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy					0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Választható tantárgy	(2)	(2)	(2)	0-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

(2+1)+5+4 évfolyam: furulya, fuvola, oboa, klarinét, fagott szaxofon, trombita, kürt, harsona-tenorkürt-baritonkürt, tuba, ütő, hárfa, gitár, cimbalom, harmonika, zongora, hegedű, gordonka

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok								
	Előkészítő	Alapfok				Továbbképző			
		(1)	(1)	2	3	4	5	6	7
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy				1	1	1	1	1	1

Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

(1+1)+3+4 évfolyam: brácsa, nagybőgő, orgona, csembaló

Óraterv 3

Tantárgy	Évfolyamok						
	Előképző	Alapfok					
	(1)	(1)	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy				1	1	1	1
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma

(1 +1)+5 évfolyam: magánének

A tanítási órák időtartama

Főtárgy: „B” tagozaton 2x45 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Választható tantárgy: 1 vagy 2 foglalkozás

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

Korrepetíció ideje:

Hangszeres tanszakok:

2. évfolyam 15 perc

3-4. évfolyam 20 perc

5. évfolyamtól 25 perc

Vokális tanszak:

A teljes képzési időben minimum 30 perc

A ZENEOKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

Kiemelt kompetenciák a zeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia:

- Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszi az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa a zenetanuláshoz szükséges kompetenciákat.

Szakmai kompetencia

- A zenei képességek és készségek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység).

- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és fejlesztése.

- A hangszeres technikai készség, az improvizációs készség fejlesztése. Személyes kompetencia

- Érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom.

Társas kompetencia

- Együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amely alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben.

- Esélyegyenlőség. Módszertani kompetencia

- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.

- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.

- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.

- A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének, az előadóművészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.

- A kortárs zene befogadására nevelés.

- A tanulók zenei ízlésének formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.

- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.

- Tehetség gondozás.

- Hátrányos helyzetűekkel való differenciált foglalkozás.

- A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyak

Alapvizsga tantárgyai

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók, valamint zeneelmélet főtanzakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs
Zenetörténet-zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet-zeneirodalom
Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet
Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet
Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs
Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs
Zenetörténet-zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet-zeneirodalom
Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet
Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy Szolfézs „A” és „B” tagozat, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): tanult hangszer

Záróvizsga tantárgyai

A záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos, valamint zeneelmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet
Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs
Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs
Zenetörténet-zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet-zeneirodalom
Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet
Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet
Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs
Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs
Zenetörténet - zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet - zeneirodalom
Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet
Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy Szolfézs, zeneelmélet és zeneirodalom-zenetörténet főtárgy („A” tagozat): a tanult hangszer

A vizsgák ideje:

Hangszeres főtárgyak Gyakorlati vizsga „A” tagozat minimum 10 perc „B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti tantárgyak

„A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Szolfézs főtárgy

Gyakorlati vizsga:

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti vizsga:

„A” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 10 perc

Kamarazene főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészeti iskola tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával vagy záróvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

III.FEJEZET

BILLENTYŰS TANSZAK

ZONGORA

A zongoratanítás feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal

- a zongora alapvető sajátosságait, felépítését, működésének elvét (kalapács-mechanika, pedálszerkezet, hangolás), akusztikai sajátosságait,
- a hangszer gazdag irodalmának legjelentősebb zeneszerzőit és előadóművészeit,
- a hangszer kialakulásának vázlatos történetét.

Alakítson ki

- a testrányoknak megfelelő elhelyezkedéssel természetes hangszerkezelést,
- megfelelő kéztartást,
- független játszóapparátust (ujjak, kar), a kezek önállóságával,
- rugalmas, laza ízületeket (váll, könyök, csukló, ujjtő),
- az adottságok alapján kiegyenlített zongoratechnikát (sima pozícióváltást, a kezek ügyes alá- és fölétevését),
- differenciált billentést, ujjvégérzetet.

Tegye képessé a tanulókat arra, hogy

- tudjon a billentyűzet teljes terjedelmében tájékozódni és azon játszani,
- tudja a zongorajáték alapelemeit, játékformáit (skála, hármashangzat, futam, kettősfogás, tremolo, trilla, díszítés), a billentésmódokat (legato, staccato, tenuto, leggiero, portato, non legato) a zenei anyaghoz alkalmazni,
- tudja a zongorapedálokat megfelelően használni,
- a mű mondanivalójának megfelelően tudja kifejező hangon, hangszínben, hangerőben, gazdagon megszólaltatni a hangszeret, a zenei karaktereket megvalósítani,

Fejlessze a tanuló

- muzikalitását a hajlékony, dinamikában árnyalt dallamformálással, a dallam és kíséret viszonyának igényes kimunkálásával, billentéskultúrával,
- zenei hallását, a tiszta intonációt, a melodikus, a polifon és funkciós hallást,
- metrum- és ritmusérzékét, az egyenletes tempótartását,
- kottaolvasási készségét, lapról játékát, memóriáját,
- hangszerkezelését, technikáját az ügyesítő, az ujjgyakorlatok, etűdök, skálák alkalmazásával.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Az életkori és egyéni sajátosságok miatt a haladás üteme személyre szabott. Az oktatási programot és az alkalmazott tanári módszert az éneklésre, az ösztönösségre és a gyermeki alkotófantáziára alapozva kell kialakítani.

Fejlesztési feladatok:

Ismeretek:

- a hangszer vázlatos megismerése,
- tájékozódás a billentyűzeten (fehér-fekete billentyűk, regiszterek stb.),
- gyermekdalok tanulása,
- elemi ritmusképletek ismerete (belső lüktetés érzete),
- azonosság, különbözőség felismerése a feldolgozott zenei anyagban,
- az elemi szintű kottaolvasás előkészítése.

Hangszerkezelés és technika:

- készségfejlesztő játékok,
- a non legato, legato játék alapjai,
- a kézfüggetlenítés előkészítése,
- különböző kifejezésmódok, érzelmek, hangszeres megvalósítása játékos formában,
- kortárs zene játékelemeinek előkészítése,
- egyszerű gyermekdalok megszólaltatása változatos módon.

Ajánlott tananyag:

Aszalós T.: A zongorázó gyermek I.

Zongoraiskola I. (Komjáthyiné)

Kurtág Gy: Játékok I.

Lakos Ágnes: Barátságos zongoraiskola I.

Monszpart Kriszta- Horváth Barnabás: Zongoraiskola I. (Romi- Suli)

Papp L: Zongora ABC I.

Követelmény:

Helyes ülés mód.

Néhány mondóka, dallam kifejező hangszeres megszólaltatása külön, illetve kétkézes változatban.

Elemi hangszerkezelési ügyesség kialakulása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Három darab (az egyéni fejlődéstől függően adjon értékelhető keresztmetszetet az elsajátított hangszerkezelés alapelemeiről)

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

Ismeretek:

- tájékozódás a billentyűzeten (fehér-fekete billentyűk, regiszterek stb.),
- gyermekdalok tanulása,
- elemi ritmusképletek ismerete (belső lüktetés érzete),
- azonosság, különbözőség felismerése a feldolgozott zenei anyagban,
- elemi szintű kottaolvasás.

Hangszerkezelés és technika:

- készségfejlesztő játékok,
- a non legato, legato, staccato játék alapjai,
- a kézfüggetlenítés előkészítése,
- különböző kifejezésmódok, érzelmek hangszeres megvalósítása játékos formában,
- kortárs zene játékelemeinek előkészítése,
- egyszerű gyermekdalok megszólaltatása változatos módon.

Ajánlott tananyag:

Aszalós T.: A zongorázó gyermek I.

Bartók: Mikrokozmosz I.

Zongoraiskola I. (Komjáthyiné)

Lakos Ágnes: Barátságos zongoraiskola I.

Monszpart Kriszta- Horváth Barnabás: Zongoraiskola II. (Romi- Suli)

Papp L: Zongora ABC I.- II.

Papp Lajos: Meseképek

Követelmény:

Helyes ülés mód.

Néhány mondóka, gyermekdal, dallam kifejező hangszeres megszólaltatása külön, illetve kétkézes változatban.

Elemi hangszerkezelési ügyesség kialakulása.

Kottaolvasás kezdő szinten.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Három darab (az egyéni fejlődéstől függően adjon értékelhető keresztmetszetet az elsajátított alapelemeiről)

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam

Az 1. évfolyam tanterve a 8 éves tanulók (általános iskola 3. évfolyam) életkori sajátosságainak figyelembevételével készült.

Fejlesztési feladatok:

Ismeretek:

- ismerkedés a zongorával (a hangszer felépítése, működése stb.),
- dallamsorok, motívumok azonosságának, hasonló részek különbözőségeinek felismerése (kérdés- felelet),
- kulcsok, előjegyzések, módosítójelek,
- ütemmutatók: 2/4, 3/4, 4/4,
- pentachord, pentaton,
- dúr és moll hangsor, vezetőhang,
- hangközök: oktáv, kvint, kvart, szekundok, tercek,
- hangjegyértékek (egész, fél, negyed, nyolcad), szünetjelek,
- nyújtópont (fél és negyed érték mellett), nyújtott, éles ritmus, triola,
- kottaolvasás hangnévvel, ritmusban,
- a kottában előforduló zenei műszavak, jelzések értelmezése,

- tájékozottság a magyar gyermek- és népdalokban (sorszerkezet),
- a klasszikus zenei stílus alapjai,
- a kortárs zene néhány alapeleme, notációja,
- formálás: indítás-lezárás.

Hangszerkezelés, technika:

- helyes ülés mód,
- a kar és az ujjak együttműködése, a kezek függetlenítése ritmikában, billentésben,
- a staccato és a legato játékmód különböző formái,
- a pozícióérzet, a pozíciós ujjrend kialakítása,
- az ujjalátévés előkészítése,
- pentachordok, skálajáték külön kézzel, kettősfogások, a kisakkord,
- unisono, tükörijáték, dudabasszus.

Ajánlott tananyag:

Aszalós Tünde: A zongorázó gyermek I. Kezdők zongoraiskolája
 Bartók: Mikrokozmosz I.
 Kabalevskij: Zongoradarabok gyermekeknek EMB
 Komjáthyiné: Zongoraiskola I.
 Kurtág Gy: Játékok I.
 Lakos Ágnes: Barátságos zongoraiskola
 Lakos Ágnes: Presto e leggiero
 Lakos Ágnes: Maestro e scolaro
 Orbán György: Varázserdő
 Papp L: Zongora ABC I-II.
 Papp L: 27 kis zongoradarab
 Papp L: 22 kis zongoradarab
 Papp Lajos: Meseképek
 Teőke M.: Találkozások a zongoránál
 Teőke M.: Válogatott etűdök I.
 Türk, D. G.: Gyermekévek EMB

Négykezesek:

Teőke M: Egy- mással
 Türk, D. G.: Négykezes zongoradarabok gyerekeknek (Csurka M.)
 Weiner: 3 kis négykezes darab

Követelmény:

Egyszerű népdalfeldolgozások, négykezesek.
 A megismert stílusokat képviselő művek kottahú megszólaltatása.
 Kottaolvasás violin- és basszuskulcsban.
 A tudásszintnek megfelelő zenei anyag egy részének memorizálása, az otthoni gyakorlás kialakítása.
 A tanuló legyen képes számot adni az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetben leírtak elsajátításáról.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Három mű kotta nélkül.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- Előző év ismereteinek átisméltése, elmélyítése
- Dúr és moll hangsor felismerése
- Zenei alapkövek (periódus, rondó, két-háromtagú forma)
- Kis szonatina főbb jellemvonásai
- Táncok (barokk, klasszikus) főbb jellemvonásai
- Zenei jelek, idegen kifejezések bővítése

Hangszerkezelés, és technika:

- Kezek függetlenítése (dallam, kíséret)
- Skálajáték két oktávon keresztül
- Alá – és fölétevés
- Biztos legato, staccato, tenuto játék
- Kettősfogás, hármashangzat alap és felbontása
- Pedálhasználat megbeszélése kipróbálása
- Színes, változatos játékmód elkezdése
- Lapról játék gyakorlása

Ajánlott irodalom:

Aszalós T.: A zongorázó gyermek I-II. (Choral Kft. 1991.)

Lakos Ágnes: Barátságos Zongoraiskola I-II-III.

Bartók: Mikrokozmosz I.

Szonatina mesterei I.

Haydn: Hat kis menüett zongorára (Csurka M., EMB)

Kabalevskij: 12 könnyű zongoradarab (Moszkva)

Könnnyű zongoramuzsika a XVIII. századból (Hernádi)

Kurtág Gy.: Játékok I-II., VI. (EMB)

Magyar szerzők könnyű zongoradarabjai (Váczi)

Papp L: Zongora ABC II.

Papp L: 27 kis zongoradarab

Régi táncok gyermekeknek (Hernádi Lajosné, Hajdú Anna, Fantóné Kassai Mária, Komjáthy Aladárné)

Teőke M.: Találkozások a zongoránál

Teőke M.: Válogatott etűdök I.

Türk, D. G.: Gyermekévek (Sármai, EMB)

Zongoraiskola II. (Hernádi Lajosné, Inselt Katalin, Fantóné Kassai Mária, Komjáthy Aladárné, Máthé Miklósné, Zeneműkiadó 1964.)

Aszalós T.: A zongorázó gyermek III. (1995)

Majkapar: Első lépések

Sári J.: Lépésről lépésre

Sugár R.: Magyar gyermekdalok (EMB)

Teőke M.: Egy-mással (Akkord)

Türk, D. G.: Négykezes zongoradarabok gyerekeknek (Csurka M.)

Weiner: 3 kis négykezes darab

Diabelli : Könnnyű négykezes zongoramuzsika

Muzsikáljunk I.

Követelmény:

Pontos kottaolvasás, ritmusjáték

A tananyag körülbelül egyharmada fejből játszandó.

Az évfolyam zenei és technikai követelményeit kifejező különböző karakterű barokk, klasszikus művek.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

Három különböző stílusú és karakterű mű, kotta nélkül.

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- az előző évek anyagának ismételése, továbbfejlesztése,
- a szubdomináns funkció, kvintkör/kvintoszlop,
- hangnemi változások megfigyelése,
- új metrumok (3/8, 6/8),
- a szonatinaforma vázlatos ismerete,
- az előforduló jelek, idegen kifejezések ismerete,
- a romantika előkészítése karakterdarabokkal,
- kézkeresztezés megtanulása,
- a teljes billentyűzet birtokba vétele erre alkalmas darabok tanulásával
- a zenei memória fejlesztése
- önálló darabfeldolgozás

Hangszerkezelés, technika:

- kézfüggetlenítés, a polifon játék továbbfejlesztése,
- éneklő (cantabile) billentés, a pergő (leggero) játék megalapozása a repetíció előkészítése
- skálajáték: C-dúr/a-moll, G-dúr/e-moll, F-dúr/d-moll 2/4 oktávval párhuzamosan, két kézzel, esetleg a közepén tükörbe szétválva, majd együtt vissza. Hármass hangzatok/fordításai egyben és felbontva
- az Alberti- és a keringőbasszus előkészítése,
- pedálhasználat (utánnnyomásos, előrenyomott),
- etűdjáték a zenei anyaghoz kapcsolódva,
- négykezes játék, zongorakíséret,
- lapról játék,
- a hangerő megfelelő alkalmazása,
- kortárs zene előadásának eszköztára (könyökös, tenyeres stb)

Ajánlott tananyag:

- Lakos Ágnes: Presto e leggero
 - Lakos Ágnes: Maestro e Scolari
 - Burgmüller: 25 könnyű tanulmány
 - Lakos Ágnes: Barátságos zongoraiskola 2-3.kötet
 - Első Bach tanulmányok
 - G. F. Händel: 16 kis zongoradarab
 - Könnnyű szonatinák
 - Könnnyű variációk
 - Könnnyű romantikus zongoradarabok
 - Bartók: Mikrokozmosz 2-3-4.
- Kötet
- Bartók:Gyermekeknek:1-2-3. Kötet
 - Die Russische Klavierschule

- Programmusk 40 Originalwerke Für Klavier
- Lakos: Bevezető a pedáljátékba
- Majkapar: Apróságok
- Mező: 16 könnyű zongoradarab
- Orbán: Varázserdő
- Orbán: Az új harang
- Zongoramuzsika kezdők számára

Négykezes művek:

- Gárdonyi: Zöld erdőben... négykezes zongoradarabok
- Sugár: Magyar gyermekdalok zongorára, négy kézre.

Követelmény

Pontos kottaolvasás, ritmikusság, tempótartás.

Felszabadult játszóapparátus.

Az évfolyam zenei követelményeit kifejező különböző stílusok ismerete és játéka: barokk, klasszikus (triós forma vagy szonatina), karakterdarab, XX. századi mű,

A tananyag körülbelül egyharmada fejből játszandó.

A tanuló legyen képes számot adni az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetben leírtak elsajátításáról.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

– Három különböző stílusú és karakterű mű, kotta nélkül. Egyik darab kiváltható négykezes/kamara darabra, ami kottából játszható.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- az előző évek anyagának ismétlése, továbbfejlesztése, bővítése,
- a polifon játék és hallás továbbfejlesztése,
- dúr és moll tonalitás, hangnemek és hangnemváltások, zárlatok felismerése,
- új ritmusok, metrumok (5/8, 2/2), változó ütem,
- a szonátaforma vázlatos ismerete,
- új stílus: romantika,
- a memória és az állóképesség fejlesztése,
- parlando játék.

Hangszerkezelés, technika:

- a kezek függetlenítése: azonos kézzel dallam és kíséret,
- éneklő legato fokozott igényvel,
- a pergő játék fejlesztése,
- skálajáték (több oktávon): az eddigi formákon kívül futam,
- a repetíció előkészítése, ékesítések,
- Alberti- és keringő-basszus,

- pedálhasználat (utánn nyomásos, együtt nyomásos, előre nyomott),
- etűd (klasszikus, modern),
- négy- és hatkezes játék, zongorakiséret,
- lapról játék ellenszólammal.

Ajánlott tananyag

A szonatina mesterei I. (Csurka M.)
 Bach és Händel könnyű zongoradarabjai (Hernádi)
 Bach: Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach (Urtext)
 Bach: Az első Bach-tanulmányok (Teőke M., EMB 1980)
 Bartók: Gyermekeknek I-III.
 Bartók: Mikrokozmosz II-III.
 Csajkovszkij: Gyermekalbum
 Greccsanyinov: Gyermekalbum
 Greccsanyinov: Gyöngyszemek
 Kadosa P.: 55 kis zongoradarab
 Kadosa P.: Népdalszvit
 Kodály: Gyermektáncok (Zeneműkiadó)
 Könnyű szonatinák zongorára
 Kis zongoradarabok
 Majkapar: Prelűdök (pedálgyakorlatok) (orosz kiadás)
 Mozart: A gyermek Mozart (Hernádi)
 Preklasszikus zongoramuzsika (Csurka M., EMB)
 Schumann: Jugend Album
 Teőke M.: Válogatott etűdök
 Weiner: 20 könnyű zongoradarab
 Aszalós T.: A zongorázó gyermek III.
 Beethoven: Deutsche Tänze
 Diabelli: 6 szonatina
 Diabelli: Könnyű négykezesek
 Haydn: Deutsche Tänze
 Magyar szerzők négykezes zongoradarabjai (Váczi)
 Martin: École de Piano
 Mozart: Kontratáncok
 Mozart: 6 ländlerische Tänze
 Muzsikáljunk együtt I. (Szávai-Veszprémi)
 Them K.: Magyar induló hat kézre (Aszalós T.)
 Türk, D. G.: Négykezes darabok gyerekeknek
 Türk D. G.: 30 Tonstücke

- Lakos: Bevezető a pedáljátékba
- Majkapar: Apróságok
- Mező: 16 könnyű zongoradarab
- Orbán: Varázserdő
- Orbán: Az új harang
- Zongoramuzsika kezdők számára

Négykezes művek:

- Gárdonyi: Zöld erdőben... négykezes zongoradarabok
- Sugár: Magyar gyermekdalok zongorára, négy kézre.

Követelmény:

Zongorázás könnyed folyamatossággal.

A kotta helyes olvasása és megszólaltatása.

Önállóan megtanult darabok.

Megfelelő koncentráció, a tananyag körülbelül fele fejből játszandó.

A tanuló nyújtson átfogó képet az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetében leírtak elsajátításáról.

Év vég vizsga ajánlott anyaga

- Egy barokk mű, (ajánlott J. S. Bach mű)
- Egy bécsi klasszikus mű vagy szonatina-tétel,
- Egy karakterdarab vagy romantikus mű,
- Egy XX. századi mű.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- az előzőek ismétlése, bővítése,
- a kottakép tudatos és helyes megvalósítása, tájékozottság a fő stílusokban,
- a polifon hallás finomítása,
- új metrumok (5/8, 2/2, változó ütem), parlando játék,
- vázlatos formai, harmóniai elemzések.

Hangszerkezelés és technika:

- skálajáték több oktávon keresztül, különböző dinamikával, hármashangzat, futam, repetíció,
- a pergő technika fejlesztése, ékesítések,
- Alberti- és keringő-basszus,
- pedálhasználat (együttnyomott),
- etűdjáték a zenei anyaghoz is kapcsolódva,
- négy- és hatkezes játék, zongorakíséret,
- lapról játék.

Ajánlott tananyag

A szonatina mesterei I-II. (Csurka M, EMB)

J. S. Bach: Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach (Urtext)

Bartók: Gyermekeknek I-III.

Bartók: Mikrokozmosz II-III.

Beethoven: Leichte Meisterwerke für Klavier (Csurka M.)

Csajkovszkij: Jugend Album

Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok

Greccsanyinov: Gyermekalbum.

Haydn-Varró: 4 igen könnyű menüett

Kabalevszkij: Válogatott zongoradarabok

Kadosa P.: 55 kis zongoradarab

Kodály: Gyermektáncok

Könnyű szonatinák zongorára (Munkaközösség)

Könnyű zongoramuzsika a XVIII. századból (Hernádi)

Majkapar: Kis zongoradarabok

W.A. Mozart: A gyermek Mozart (Hernádi) (Zeneműkiadó)

Schubert: Táncok
Schumann: Jugend Album
Zongoráskönyv (Bognár, Darvas, Hortobágyi)
Leichte Klaviermusik für vier Hände (Kováts G, EMB)
Magyar szerzők négykezes zongoradarabjai I-II. (EMB)
Muzsikáljunk együtt I-II. (Szávai - Veszprémi)
Ránki Gy.: Két bors ökröcske - Mese zenével

Követelmény

Tudatos memorizálás.

Az évfolyam zenei és technikai követelményeit kifejező különböző stílusok ismerete és játéka: barokk, klasszikus, romantikus, XX. századi, és kortárs művek.

Önállóan megtanult művek.

A tananyag körülbelül egyharmada fejből játszandó.

A tanuló tudja a műveket megfelelő tempóban, stílusosan előadni.

Legyen képes számot adni az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetben leírtak elsajátításáról.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három különböző stílusú és hangulatú mű kotta nélkül, benne egy barokk mű és klasszikus szonatina tétel előadása.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

Az előzőek ismételése, bővítése, az ismeretek rendszerezése.

A tanult művek formai, harmóniai elemzése a tanár irányításával.

Dominánsszeptim, szűkített, bővített akkord, kromatikus hangsor.

Rondóforma, polifon művek.

Hangszerkezelés, technika:

- skálajáték 2-4 oktávon, kromatikus skála, hármashangzat-felbontás és fordításai, akkord, futam,

- biztonságos kézzel megcélzott hangok, ugrások,

- a pedál differenciált alkalmazása.

Ajánlott tananyag

A szonatina mesterei I-II. (Csurka M. EMB)

J. S. Bach: 18 kis prelúdium (Hernádi)

Bartók: Gyermekeknek I-II.

Bartók: Mikrokozmosz III-IV.

Bartók: 10 könnyű zongoradarab

Beethoven: Leichte Klavierstücke

Csajkovszkij: Jugend Album

Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok I.

Czerny: 160 rövid gyakorlat op. 821

Grecsanyinov: Gyermekalbum

Hacsaturján: Gyermekalbum I-II.

Kabalevszkij: Válogatott zongoradarabok

Kodály: Gyermektáncok (pl. 3, 7)

Könnnyű szonatinák zongorára
Könnnyű variációk zongorára (Csurka M.)
Majkapar: Kis zongoradarabok
Mozart: Salzburger Tanzbüchlein
Prokofjev: Kindermusik
Schubert: Táncok
Schumann: Jugend Album
Soproni J.: Jegyzetlapok I-IV. (EMB)
Tarka-barka gyűjtemény (Teőke M.)
Teőke M.: Válogatott etűdök
Balassa S.: Bagatellek op. 17/a, b, c
Durkó Zs.: Gyermekzene
Kocsár-művek (15 kis zongoradarab)
Zongoráskönyv (Bognár, Darvas, Hortobágyi)
Bizet: Négykezesek (Gyermekjátékok)
Diabelli: Négykezes szonatinák
Dvorak: Második szláv tánc
Muzsikáljunk együtt II. (Szávai-Veszprémi)
Ránki Gy.: Két bors ökröcske - Mese zenével
Romantikus zongorazene négy kézre.

Követelmény

Értelmes, muzikális formálás, tudatos és önálló munka.

Az évfolyam zenei és technikai követelményeit kifejező művek előadása.

Bach- vagy más barokk mű, teljes szonatina, romantikus, XX. századi (kortárs és Bartók), virtuóz jellegű művek.

A tananyag körülbelül fele kotta nélkül játszandó.

A tanuló nyújtson átfogó képet az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetében leírtak elsajátításáról.

Év vég vizsga ajánlott anyaga:

- Egy barokk mű (ajánlott J. S. Bach-mű),
- Egy szonatina-tétel,
- Egy könnyű romantikus darab,
- Egy XX. századi mű.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- az előző év ismereteinek elmélyítése, bővítése
- a kottakép tudatos értelmezésének fejlesztése
- formai elemzés a tanár irányításával: szonátaforma, rondóforma ismerete
- az előforduló zenei kifejezések, jelek, előadási utasítások ismerete
- a tudatos memorizálás gyakorlása

Hangszerkezelés, és technika:

- skálajáték, hármashangzat felbontás
- a pedálhasználat tökéletesítése

- az aprótechnika fejlesztése
- a színes, változatos játékmód fejlesztése: különböző billentésmódok gyakorlása, a játszott darabok stílusának, hangulatának, karakterének megfelelően
- kamarazenélés
- etűdjáték, az előadási darabok technikai problémáihoz igazítva
- a lapról játék gyakorlása

Ajánlott irodalom:

A klasszika mesterei (Csurka M., EMB)
 Bach és Händel könnyű zongoradarabjai (Hernádi)
 J. S. Bach: 18 kis prelúdium (Hernádi)
 Bartók: Gyermekeknek
 Bartók: Mikrokozmosz
 Czerny: 160 rövid gyakorlat op. 821
 Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok
 Presto e leggiero (Lakos Ágnes)
 Csajkovszkij: Jugend Album
 Schumann: Ifjúsági album
 Kabalevszkij: Válogatott zongoradarabok
 Könnyű szonatina album
 Mozart: 10 könnyű tánc (Hernádi)
 Scarlatti: Klavierbüchlein
 Schubert: Táncok (EMB)
 Repertoire 3.
 Muzsikáljunk együtt II. (Szávai-Veszprémi)
 Bizet: Gyermekjátékok
 Mozart: Részlet a Figaro házasságából (Aszalós T.: A zongorázó gyermek III.)
 Weiner: Lakodalmas

Követelmény:

Kifejező, stílusos, dinamikailag árnyalt játékmód elsajátítása, a növendék haladási tempójához igazodva.

A művek felszabadult előadása a megszerzett zenei, és technikai ismeretek alkalmazásával.
 A tananyag körülbelül egyharmada fejből játszandó.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

Három különböző stílusú és karakterű mű, kotta nélkül.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- az előző évek ismereteinek elmélyítése
- a zenei stílusérzék fejlesztése, a stílusoknak megfelelő billentés, és hangszerkezelés alkalmazása
- a művek formai, és hangnemi elemzése
- a formai tagolódás, és belső tartalom értése, és érzékeltetése
- polifon játékmód
- ismerkedés az impresszionizmussal

Hangszerkezelés, technika:

- az előző években tanultak alkalmazása
- skálajáték: párhuzamos, ellentétes mozgás, hármashangzat felbontás, futam
- díszítések
- hajlékony dallamformálás
- egyre önállóbb pedálhasználat
- a művek hangulatához, karakteréhez igazodó hangképzés alkalmazása

Ajánlott tananyag:

A szonatina mesterei I. (Csurka M. EMB)
 A klasszika mesterei (Csurka M. EMB)
 Bach és Händel könnyű zongoradarabjai (Hernádi)
 J. S. Bach: Kis fűgák
 J. S. Bach: 18 Kis prelúdium
 Bartók: Gyermekeknek III-IV.
 Bartók: Mikrokozmosz
 Chopin Mazurkák
 Chopin: Keringők
 Couperin: 12 zongoradarab
 Czerny: Etűdök op. 821
 Czerny- Bertini: Etűdök
 Debussy: A kis néger
 Haydn: Szonáta 1/a, 1/b (Urtex)
 Mendelssohn: Lieder ohne Worte
 Mendelssohn: Gyermekdarabok
 Mozart: 6 bécsi szonáta
 Scarlatti: Szonáták
 Schubert: Táncok (EMB)
 Ránki Gy.: Két bors ökröcske (mese zenével)
 Ravel: Lúdanyó meséi
 Ravel: A Szép és a Szörny
 Schubert: Originalkompositionen für Klavier 4 Händen I-II. (Peters)
 Weiner: Lakodalmas

Követelmény:

A megszólaltatott művek stílusos, kifejező, technikailag kidolgozott előadása.

A kottakép tudatos értelmezésének fejlesztése.

Az évfolyam zenei, és technikai ismereteinek elsajátítása.

Az anyag körülbelül fele kotta nélkül játszandó.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

Egy barokk mű

Egy szonatina, vagy könnyű szonáta tétel

Egy romantikus mű

Egy XX. századi mű

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek:

- variáció, invenció,
- új stílus előkészítése: impresszionizmus,

- a hangszeres és elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló önálló formai és harmóniai elemzés,
- kottában előforduló jelek, zenei műszavak ismerete.

Hangszerkezelés, és technika:

- az eddig tanultak tudatos, önálló alkalmazása,
- skálajáték, hármás- és négyeshangzat-futam, kettősfogás oktávmenet (kézalkattól függően)
- különböző billentésfajták ismerete,
- zongorapedálok használata.

Ajánlott tananyag

J. S. Bach: 18 kis prelúdium (Hernádi)

J. S. Bach: Kétszólamú Invenciók

Bartók: Gyermekeknek IV-IV.

Bartók: Mikrokozmosz IV-V.

Bécsi mesterek könnyű zongoradarabjai (Csurka M.)

Czerny-Bertini: Etűdök zongorára (Hajdú Anna, Hernádi Zsuzsa, Kassai Mária, Komjáthy Aladárné, EMB 1957)

Grieg: Lyrische Stücke (T. Zászkaliczky)

Könnyű variációk zongorára (Csurka M.)

Majkapar: Variációk

W. A. Mozart: 6 bécsi szonatina

Mendelssohn: Lieder ohne Worte

Mendelssohn: Gyermekdarabok

Scarlatti: Klavierbüchlein

Scarlatti: Szonáták

Schumann: Jugend Album

Brahms: Magyar táncok zongorára I-II. (EMB)

Könnyű négykezesek Couperin-től Mozart-ig (Peters)

Meister für die Jugend (Peters)

Schubert: Originalkompositionen für Klavier 4 Händen I-II. (Peters)

Követelmény:

Természetes hangszerkezelés.

Zenei stílusismeret, a játszandó művek értelmes előadása.

Zenei karakterek megoldása.

Pedálok helyes használata.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy barokk mű (J. S. Bach mű ajánlott),
- Egy klasszikus szonatina tétel,
- Egy előadási darab.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az eddigi ismeretek összefoglalása,
- Új stílus: az impresszionizmus,
- A hangszeres és elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló önálló formai és harmóniai elemzés.

Hangszerkezelés, technika

- Skála, hármashangzat, futam felgyorsítása
- Az eddig tanultak továbbfejlesztése fokozott igényességgel,
- Az agogika önálló alkalmazása,
- Zenei stílusjegyek alkalmazása.

Legyen képes:

- Hajlékony dallamformálásra,
- Technikájának kiegyenlítetttségét ellenőrizni,
- Hangok közötti kapcsolat megteremtésére, összefoglalására,
- A zongoramű struktúrájának megértésére és kifejezésre juttatására,
- Önálló tanulására.

Ajánlott tananyag

J. S. Bach: 18 kis prelúdium (Hernádi)

J. S. Bach: 15 kétszólamú invenció (Solymos, Urtext EMB)

Bartók: Gyermekeknek IV.

Bartók: Mikrokozmosz IV-VI.

Chopin: Mazurkák

Chopin: Keringők

Czerny- Bertini: Etűdök zongorára

Czerny: A kézügyesség iskolája I.

Hacsaturján: Gyermek album

Haydn: Sämtliche Klaviersonaten (Landon, WUE, EMB)

Könnyű variációk zongorára (Csurka M.)

Mozart: 6 bécsi szonatina

Majkapar: Variációk

Scarlatti: Szonáták (Urtext, Editio Musica Budapest)

Korai német zongoramuzsika (Könemann Music Budapest)

Debussy: Children's Corner (6056)

Introduction to Polyphonic Playing (A. Lakos)

First Concert Pieces I. G. Frescobaldi - C. Ph. E. Bach (A. Lakos)

Sonatinen I-II. (A. Kemenes)

Grieg: Lyrische Stücke (T. Zászkaliczky)

Chr. Bach: Duetti

Brahms: Magyar táncok zongorára I-II. (EMB)

Csajkovszkij-, Wagner-átiratok (Aszalós: A zongorázó gyermek III.)

Frank Martin: Drei leichte Klavierstücke (Universal 1988)

Mozart: Leichte Sonatinen für Klavier (Peters)

Követelmény

Kottahű zongorázásra való törekvés,

Eddig tanult stílusok önálló, igényes megszólaltatása: önállóan megtanult darabok.

A tananyag körülbelül fele kotta nélkül játszandó.

A tanuló nyújtson átfogó képet az ismeretek és a hangszerkezelés fejezetében leírtak elsajátításáról.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy barokk mű,
- Egy szonatina vagy szonáta tétel,
- Egy romantikus darab,

- Egy XX. századi vagy impresszionista mű.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- hangszerre alapvető sajátosságait, működési elvét (kalapács-mechanika, pedál szerkezet, húrozat, hangolás, rezonáns szekrény),
- a zongorairodalom legjelentősebb alkotóit és alkotásait,
- a kottában előforduló jeleket és zenei műszavakat, a hangszerre vonatkozó speciális utasításokra (pl. una corda, prol. ped.),
- a kortárs zenei notáció alapvető jelzéseit,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Legyen képes

- természetes hangszerkezelésre és az ehhez szükséges gyakorlatok elvégzésére,
- egyenletes és helyes tempóban, pontos ritmusban zongorázni,
- tudatos, önálló gyakorlásra,
- a zongorajáték során előforduló különböző játékmódokat, játékformákat (skála, hármashangzat, futam, kettősfogás, tremolo, trilla, díszítés), billentésfajtákat (legato, staccato, tenuto, leggiero, portato, non legato) használni,
- a játszandó zongoraművek értelmes tagolására,
- a zenei karakterek megvalósítására,
- a zongorapedálok használatára (elő-, után- és együttnyomás),
- életkorának és képességeinek megfelelően a zongorázandó anyag kottahű, stílusos, dinamikailag változatos és kifejező előadására,
- az együttzenélésre (négykezes, hatkezes, kézzongorás darab, zongorakíséret).

Rendelkezzék

- biztonságos kotta- és lapról olvasási készséggel,
- adottságainak megfelelő zenei memóriával,
- képességei alapján kiművelt zenei hallással.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- a tanulandó zenemű formáját és vázlatos harmóniai szerkezetét,

Legyen képes

- a kottában előforduló jelek, zenei műszavak és a hangszerre vonatkozó speciális utasítások (pl. una corda, prol. ped.), értelmezésére és használatára
- a kortárs zenei notáció alapvető jelzéseinek használatára
- tudatos, önálló gyakorlásra
- a zongorajáték során előforduló különböző játékmódokat, játékformákat (skála, hármashangzat, futam, kettősfogás, tremolo, trilla, díszítés), billentésfajtákat (legato, staccato, tenuto, leggiero, portato, non legato) a zenei anyaghoz alkalmazni,

Rendelkezzék

- biztos zenei memóriával és technikai tudással

Művészeti alapvizsga követelmények

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama
Zongora főtárgy „A” tagozat minimum 10 perc
„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

A 4 stíusból választható 3 különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

- Barokk mű, lehet tánc, vagy többszólamú szerkesztést bemutató darab; Bach: 18 kis prelúdium (EMB1879) 13, 15, 18, Händel: Válogatott darabok (EMB 4250, EMB 6990, EMB 6991, EMB 4321, EMB 13165), Telemann: Kezdők zongoramuzsikája (EMB 13452) nehézségi szintjén.

- Klasszikus szonatina vagy szonáta-tétel, könnyebb variáció; Könnyű szonatinák (EMB 2719), 15 könnyű szonáta, Szonatina album (EMB 1280), Clementi: C Op. 36 (Ricordi) Nr. 3., Haydn: D Hob. XVI/4, (Universal) Beethoven: 6 könnyű variáció egy svájci népdalra, Csúrka: Szonatina-gyűjtemény (EMB 14412) nehézségi szintjén.

- Romantikus mű; Schumann: Emlékezés (EMB 13543 kötetben), Színházi utóhangok, Csajkovszkij: Édes álmodozás (EMB 6715 kötetben), Pacsirtadal (EMB 6715 kötetben), Schubert: Táncok (EMB 13212), Keringők (EMB 7355) nehézségi szintjén.

- XX. századi mű; Bartók Béla: Mikrokozmosz III. 84 Mulatság, 90 Oroszos 91-92, Kromatikus invenció IV/97 Notturmo, Kodály: Gyermektáncok (Boosey & Hawkes) 5-10 nehézségi szintjén.

A három mű közül lehetőség szerint egy éneklő, egy pedig virtuóz jellegű legyen. A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

Négy különböző stílusú darab:

- Barokk mű, többszólamú szerkesztésben írt darab, vagy szvit-tétel; J.S. Bach: 18 kis prelúdium (EMB 1879) 9, 16, 17, Kétszólamú invenciók (EMB 6912) C, a, F nehézségi szintjén.

- Klasszikus szonatina vagy szonáta-tétel, variáció; 15 könnyű szonáta, Haydn: Szonáták A Hob. XVI/12, (Universal) E Hob. XVI/13, (EMB 3658 kötetben) D Hob. XVI/14, (Universal) Mozart: 6 bécsi szonatina (EMB 2395), Beethoven: Szonatinák (EMB 8648), Grazioli: G-dúr Szonáta nehézségi szintjén.

- Romantikus mű; Schumann: Fantáziatánc (Peters), Chopin: Keringők (EMB 6787) a, h, nehézségi szintjén.

- XX. századi mű; Bartók: Mikrokozmosz IV. 100 népdalféle, 109 Bali szigetén, Mikrokozmosz: V 128, Dobbantós tánc, Kurtág: Játékok (EMB 8377, EMB 8378, EMB 8379) nehézségi szintjén.

A vizsgaműsorban legyen egy éneklő és egy virtuóz jellegű darab. A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,

- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, hangszerkezelés fejlesztése

- A kifejezőmódok sokszínűségére való törekvés,
- A barokk (német és francia) díszítések játéka,
- A csembaló hangzás megjelenítése és billentésbeli sajátosságai,
- A teraszos dinamika megoldása.

Cél a zeneiskola 6. évfolyamáig elért színvonal eredményes megőrzése, a zenei műveltség elmélyítése, a zenélési kedv ébrentartása.

Ajánlott tananyag

Scarlatti: Szonáták I-IV. (EMB, Balla)

J. S. Bach: Kétszólamú invenciók

J. S. Bach: Kis prelúdiumok és fűgák

Haydn: Szonáták (Urtex, Peters)

Cimarosa: Szonáták

Mozart: Rondo D-dúr K. 485

Beethoven: Hat bagatell op. 126

Beethoven: Écossaises

Schubert: Ländler

Mendelssohn: Lieder ohne Worte

Schumann: Kinderszenen

Chopin: Mazurkák

Smetana: Zongoradarabok. 1

Csajkovszkij: Évszakok

Grieg: Norwegische Tänze

Debussy: Children's Corner

Dohnányi: Induló

Bartók: Gyermeknek I-IV.

Bartók: Mikrokozmosz V-VI

Bartók: Szonatina

Bartók: Három rondó népi dallamokkal

Kodály: Hét zongoradarab

Prokofjev: 10 zongoradarab op. 12

Sosztakovics: 3 fantasztikus tánc

Huszár: Csillagszóró (Teőke M.: Tarka-barka gyűjtemény)

Bizet: Gyermekjátékok

Csajkovszkij: Diótörő: Babák tánca (Aszalós T.: A zongorázó gyermek III.)

Debussy: Kis szvit

Kürtág-átiratok Machaut-tól J. S. Bach-ig

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A barokk zene főbb stílusjegyeinek ismerete,
- Tudja a művet tanári segédlettel, elemezni,
- Ismerje fel a harmóniai összefüggéseket,
- Zenei memória fejlesztése.

Hangszerkezelés, technika

- Árnyalt frazeálásra és artikulációra való törekvés,
- Skálajáték különféle módozatai,
- A virtuóz technika alapozása.

Ajánlott tananyag

J. S. Bach: Kétszólamú invenciók

J. S. Bach: Francia szvit

Haydn: Szonáták (Urtex, Peters)

Beethoven: Hat bagatell op. 126

Weber: Leichte Meisterwerke für Klavier (Héra - Sármai)

Schubert: Ländler-ek, écosse-ek, keringők, menüettek

Mendelssohn: Lieder ohne Worte

Schumann: Kinderszenen

Liszt: Etűdök (Zempléni)

Chopin: Keringők

Smetana Zongoradarabok. 1

Csajkovszkij: Évszakok

Debussy: Children's Corner

Dohnányi: Induló

Bartók: Mikrokozmosz V-VI

Bartók: Három rondó népi dallamokkal

Kodály: Hét zongoradarab

Prokofjev: 10 zongoradarab op. 12

Debussy: Kis szvit

Grieg: Peer Gynt szvit

Kurtág-átiratok Machaut-tól J. S. Bach-ig

Követelmény

Fokozott önállóság a darabok tanulása során. Stílushű előadás a tempónak megfelelően. Differenciált pedál használat.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd
- Egy barokk mű
- Egy szonáta tétel
- Egy szabadon választott mű

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztése feladatok

Ismeretek:

- az előző évek ismereteinek alkalmazása, elmélyítése
- a zenei kifejezés sokszínűségére való törekvés
- a barokk, és a klasszika zenei stílusjegyeinek ismerete
- a kottakép, zenei anyag önálló értelmezésének továbbfejlesztése

Hangszerkezelés, technika:

- árnyalt billentésmód, a játszandó művek stílusához, hangulatához, karaktereihez igazodva
- felszabadult játszóapparátus
- technikafejlesztés, a játszandó daraboknak megfelelően
- szabad trillajáték kialakítása

Ajánlott anyag:

Scarlatti: Szonáták I-IV. (EMB, Balla)

J. S. Bach: Kétszólamú invenciók

J. S. Bach: Francia szvitek

Händel: Suiten (Peters)

Haydn: Szonáták (Urtex, Peters)

Cimarosa: Szonáták

Mozart: Rondo D-dúr K. 485

Beethoven: Hat bagatell op. 126

Weber: Leichte Meisterwerke für Klavier (Héra - Sármai)

Schubert: Ländler-ek, écosseise-ek, keringők, menüettek

Mendelssohn: Lieder ohne Worte

Schumann: Kinderszenen

Chopin: Keringők

Chopin: Mazurkák

Smetana: Zongoradarabok. 1

Csajkovszkij: Évszakok

Grieg: Norwegische Tänze

Debussy: 2 Arabesque (E-dúr, G-dúr)

Dohnányi: Induló

Bartók: Gyermeknek I-IV.

Bartók: Mikrokozmosz V-VI

Kodály: Hét zongoradarab

Sosztakovics: 3 fantasztikus tánc

Huszár: Csillagszóró (Teőke M.: Tarka-barka gyűjtemény)

Csajkovszkij: Diótörő: Babák tánca (Aszalós T.: A zongorázó gyermek III.)

Debussy: Kis szvit

Grieg: PeerGynt szvit

Követelmény:

Az előadott művek stílusos, kifejező, technikailag kidolgozott megszólaltatása.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

Két különböző stílusú mű

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A különböző tanult zenei stílusok alapvető jegyeinek ismerete,
- A XX. századi zene jellegzetes notációjának ismerete,
- Zenei memória fejlesztése.

Hangszerkezelés fejlesztése

- A „szép” halk játék technikai megoldása,
- A dallam és kíséret érzékeny megoldása,
- Technika fejlesztése skálák és etűdök alapján.

Ajánlott tananyag

J. S. Bach: Kétszólamú invenciók

J. S. Bach: Francia szvit

Haydn: Szonáták (Urtex, Peters)

Beethoven: Hat bagatell op. 126

Weber: Leichte Meisterwerke für Klavier (Héra - Sármai)

Schubert: Ländler-ek, écosaise-ek, keringők, menüettek

Mendelssohn: Lieder ohne Worte

Schumann: Kinderszenen

Liszt: Etűdök (Zempléni)

Chopin: Keringők

Smetana Zongoradarabok. 1

Csajkovszkij: Évszakok

Debussy: Children's Corner

Dohnányi: Induló

Bartók: Mikrokozmosz V-VI

Bartók: Három rondó népi dallamokkal

Kodály: Hét zongoradarab

Prokofjev: 10 zongoradarab op. 12

Debussy: Kis szvit

Grieg: Peer Gynt szvit

Kurtág-átiratok Machaut-tól J. S. Bach-ig

Követelmény

Különböző díszítések stílushű alkalmazása.

Az Alberti basszus könnyed és biztonságos játéka.

A polifon hallás érzékenysége.

A zongora hang igényes megszólalására való törekvés.

A kontrollált gyakorlás igénye.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy barokk mű,
- Egy szonáta tétel,
- Egy szabadon választott mű.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A romantika zenei stílusjegyeinek ismerete,
- A XX. századi notáció ismerete.

Hangszerkezelés, technika

- Stílusnak megfelelő zongorabillentés kialakítása, igényes pedál használata,
- Dallam és kíséret érzékeny megvalósítása,
- Legyen képes virtuózabb technikai megoldásokra.

Ajánlott tananyag

Scarlatti: Szonáták

J. S. Bach: Kétszólamú invenciók

J. S. Bach: Háromszólamú invenciók

J. S. Bach: Francia szvittek

Haydn: D-dúr és G-dúr zongoraverseny

Haydn: Szonáták

Beethoven: Szonáták

Schubert: Moments musicaux

Schumann: Kinderszenen op. 15

Chopin: Keringők

Liszt: Etűdök (Zempléni)

Brahms: Keringők op. 39

Grieg-művek: Lírikus darabok

Debussy: Preludes I-II.

Rachmaninov: Két fantasztikus tánc

Mikrokozmosz V-VI.

Bartók: Négy sirató ének

Kodály: 7 zongoradarab

Lutostawski: Bukoliki

Kurtág-átiratok Machaut-tól J. S. Bach-ig

Liszt: Részlet Mozart: a Varázsfuvola című operából (Mező, EMB)

Liszt: Karácsonyfa (Kováts G., EMB)

Lutostawsky: Album for the Young (Chester Music)

Követelmény

Helyes pedálozás.

A művek értelmes előadása.

A zeneműveknek megfelelő billentésmód kialakítása.

A helyes tempók alkalmazása.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy barokk mű
- Egy szonáta tétel
- Egy előadási darab

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek és hangszerkezelés, technika

- Skálajáték, futamok, akkordtechnika fejlesztése,

- Játszott művek elemzése,
- Koncentrált gyakorlás megvalósítása,
- Alkatnak megfelelően önálló ujjrendek kialakítása.

Ajánlott tananyag

Scarlatti: Szonáták I-IV. (EMB, Balla)

J. S. Bach: Háromszólamú Invenciók

J. S. Bach: Francia szvit

Haydn: Szonáták (Urtex, Peters)

Mozart: Szonáták

Beethoven: Szonáta

Weber: Leichte Meisterwerke für Klavier (Héra - Sármai)

Schubert: Impromptus

Schumann: Kinderszenen

Liszt: Etűdök (Zempléni)

Chopin: Keringők

Chopin: Mazurkák 1

Dohnányi: Induló

Bartók: Mikrokozmosz -V-VI

Bartók: Tizennégy bagatell

Bartók: Három csíkmegyei népdal

Sosztakovics: 3 fantasztikus tánc

Grieg: Peer Gynt szvit

Kürtág-átiratok Machaut-tól J. S. Bach-ig

Követelmény

Árnyaltabb hangszínek megoldása, differenciált kíséret alkalmazása.

Tudatos, és érzékeny pedál használata.

Biztonságos technikai tudás.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy barokk mű,
- Egy szonáta tétel,
- Egy szabadon választott mű.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek és hangszerkezelés fejlesztése

- A trilla játék barokk zenében beosztott, a romantikus művekben ú. n. szabad trilla,
- A romantikus szólamvezetés,
- Parlando, rubato deklamációja,
- Modális hangsorok ismerete.
- A barokk szvit tételeket,
- Modális hangsorokat.

Ajánlott tananyag

J. S. Bach: Háromszólamú invenciók

J. S. Bach: Francia szvit

Mozart: Szonáták
Beethoven: Szonáták
Schubert: Moments musicaux
Schumann: Novelletten op. 21
Chopin: Mazurkák
Chopin: Prelűdök
Liszt: Consolations
Liszt: Etűdök (Zempléni)
Brahms: Keringőkop. 39
Debussy: Preludes I-II.
Bartók: Mikrokozmosz V-VI.
Bartók: Kolindákl.
Kodály: 7 zongoradarab
Lutostawski: Bukoliki
Kurtág-átiratok Machaut-tól J. S. Bach-ig
Liszt: Részlet Mozart: a Varázsfuvola című operából (Mező, EMB)
Liszt: Karácsonyfa (Kováts G., EMB)

Követelmény

Zenei karakterek hangszín és tempóbeli megvalósítása.
Érzékeny zenei kíséret kialakítása.
A különböző billentésmódok megfelelő alkalmazása.
Stílushű előadása a műnek.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy barokk mű
- Egy szonáta tétel
- Egy előadási darab

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek, hangszerkezelés, technika

- A modális hangsorok, zenei műformák ismerete,
- A különböző zenei stílushoz illő hangzásbeli, billentésbeli megoldások,
- Virtuóz technikai fejlesztés.

Ajánlott tananyag

Scarlatti: Szonáták I-IV. (EMB, Balla)

J. S. Bach: Háromszólamú Invenciók

J. S. Bach: Francia szvitek

Haydn: Szonáták (Urtex, Peters)

Mozart: Szonáták

Beethoven: Szonáta

Weber: Leichte Meisterwerke für Klavier (Héra - Sármai)

Schubert: Impromptus

Schumann: Kinderszenen

Liszt: Etűdök (Zempléni)

Chopin: Keringők

Chopin: Mazurkák

Dohnányi: Induló
Bartók: Mikrokozmosz - V-VI
Bartók: Tizennégy bagatell
Bartók: Három csíkmegyei népdal
Sosztakovics: 3 fantasztikus tánc
Grieg: Peer Gynt szvit
Kurtág-átiratok Machaut-tól J. S. Bach-ig

Követelmény

Képes legyen a tanuló tehetségéhez mértén a mű tudatos interpretációjára.

Legyen állóképessége és biztonságos technikai tudása a tanulónak a nagyobb zenei művek előadásához.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy barokk mű,
- Egy szonáta tétel,
- Egy szabadon választott mű.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- hangszer múltját, irodalmát és a jelentősebb külföldi és hazai előadóművészeket (pl. Sz. Richter, Rubinstein, Fischer Annie, Cziffra György...),
- a kottában előforduló jelek és zenei műszavak pontos jelentését, különös tekintettel a zongorára vonatkozó speciális utasításokra.

Legyen képes

- technikai és zenei szempontból tudatos, önálló munkára,
- a zongorajáték során előforduló különböző játékmódokat, játékformákat (skála, hármashangzat, futam, kettősfogás, tremolo, trilla, díszítés), billentésfajtákat (legato, staccato, tenuto, leggiero, portato, non legato) a zenei anyaghoz alkalmazni,
- saját kézzalkatának megfelelő ujjrendek készítésére,
- a zongorapedálok tudatos használatára,
- a zongoraművek formálására és kifejező előadására.

Rendelkezzék

- olyan zenei műveltséggel, amely képessé teszi az értékes zene befogadására,
- az együttenélés igényével.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- a zongorázandó anyag kottahű, stílusos, dinamikailag változatos és kifejező előadására,
- skálákat, gyakorlatokat minden hangnemben játszani,
- a különböző játékformákat, játékmódokat a zenei anyagnak megfelelően alkalmazni,
- a zenei karakterek és a hozzájuk kapcsolódó billentésmódok megjelenítésére,
- dinamikailag árnyalt és kifejező hangképzésre,
- a zongorapedálok tudatos és változatos használatára.

Rendelkezzék

- megfelelő hangszeres ügyességgel, virtuozitással,
- biztos memóriával, koncentrációképességgel,

- megfelelő lapról olvasási készséggel.

A „B” tagozatos tanuló rendelkezzeék olyan szintű zongoratudással, hogy zenei képességei alapján - adott esetben - legyen alkalmas szakirányú tanulmányok elkezdésére.

A művészeti záróvizsga követelményei

Művészeti záróvizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Zongora főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

A négy stílusból választható három különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

- Barokk mű, többszólamú szerkesztésű darab vagy szvit-tétel, vagy könnyebb barokk variáció; Händel: Könnyű zongoradarabok Chaconne (EMB 6991 kötetben), Scarlatti: Szonáta C K.513 h K. 377, (EMB 7817 kötetben) Bach: Francia szvit (EMB 7190) tánc tételek nehézségi szintjén.

- Klasszikus szonáta-tétel; Beethoven: Szonáta G Op. 49 (EMB 8152) no 2 I tétel, Beethoven: Szonáta G. Op. 79. (Schott); rondók, variációk, bagatellek Beethoven: Bagatelle C Op. 33 (Peters) nehézségi szintjén.

- Romantikus mű; Schumann: Kinderszenen (EMB 7146), Mendelssohn: Dalok szöveg nélkül (EMB 7354) 14., 19, Chopin: Mazurka g Op. 67 no. 2 (EMB 6877 kötetben, PWM kötetben) nehézségi szintjén.

- XX. századi mű; Bartók: Mikrokozmosz IV. 102 Felhangok, V.130 Falusi tréfa nehézségi szintjén. A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

Négy különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

- Egy barokk mű; többszólamú szerkesztésben írt darab vagy szvit-tétel; J. S. Bach: h-moll háromszólamú invenció (EMB 6913), Francia szvit (EMB 7190) Esz Allemande, Courande, Sarabande. Scarlatti: A-dúr szonáta K.453. nehézségi szintjén.

- Egy klasszikus szonáta-tétel; Haydn: Szonáta D Hob. XVI/19 (Peters), Mozart: C-dúr szonáta KV. 309 (EMB 3996 kötetben, EMB 3997 kötetben, Peters kötetben) nehézségi szintjén.

- Romantikus mű; Liszt-Zempléni: Etűd (EMB 766) 2 a, Liszt: Consolation (EMB 12697) Desz nehézségi szintjén.

- XX. századi mű; Bartók: Szonatina (EMB 117), Mikrokozmosz VI (EMB 130) Hat tánc bolgár ritmusban, Debussy: Arabesque (EMB 6029) E nehézségi szintjén.

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,

- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Jó minőségű zongora vagy pianínó.

2 darab változtatható magasságú zongoraszék, 2 darab különböző magasságú zsámoly.

Metronóm.

ORGONA

Az orgonatanulmányok megkezdése előtt legalább 4 év előzetes zongoratanulmány elvégzése javasolt.

Az orgonatanítás célja, feladatai

A tanuló a zenei anyagot életkora, évfolyama és egyéni képességei, illetve készségei szintjének megfelelően kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően szólaltassa meg.

E cél elérése érdekében szükséges

- a kottaolvasás és a lapról játék fejlesztése,
- a két kéz önállóságának fejlesztése, amely biztosítja a jobb és bal kéz összjátékának, s ez az alapja a manuál-pedál összjátékának is,
- a polifon (barokk) zenében a tiszta szólamvezetés, a logikus frazeálás és artikulálás, az agogika és a díszítések alkalmazása,
- a romantikus stílus értelmi és kifejezésbeli sajátosságainak megérzése és megvalósítása,
- a redőny stílusos használatának elsajátítása,
- a tanuló saját alkatának is megfelelő logikus ujj- és lábrend készítésének elsajátítása.

A tanár ismertesse a tanulókkal

- az orgona történetét, a más hangszercsaládokkal meglévő rokon vonásokat,
- a hangszer felépítését és működési elvét (a különböző építéstechnikákra tekintettel),
- az orgona akusztikai sajátosságait, az alapvető regisztereket,
- az orgonairodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit.

Alakítson ki

- könnyed hangszerkezelést,
- helyes test-, kar-, kéz- és lábtartást,
- sokszínű, kidolgozott játékmód-kultúrát,
- laza, egyenletes ujj- és kartechnikát,
- könnyed manuálváltást, a különböző manuálok egy időben történő használatának természetességét,
- a különböző testrészek összehangolt munkáját.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- dúr és moll skálákat külön kézzel, két kézzel, valamint pedálon, párhuzamosan és ellenmozgásban, különböző tempókban és billentésmódokkal, oktáv, terc, szext és deci ma távolságokban,

- hármás- és négyes hangzatokat akkordfogásban, különböző felbontásokban, futamokban a skálákhoz hasonló módokon,

- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujjgyakorlatokat,

- technikai gyakorlatokat, etűdöket.

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,

- a lapról olvasási készség fejlesztésére,

- a tudatos zenei memorizálásra,

- a művek zeneileg igényes kidolgozására,

- a rendszeres társas muzsikálásra.

Fejlessze a tanuló

- zenei hallását, a tiszta intonációt, a melodikus, polifon és funkciós hallást,

- metrum- és ritmusérzékét, az egyenletes tempótartást,

- hangszerkezelését, technikáját, a kezek és lábak függetlenségét az ügyesítők, az ujjgyakorlatok, etűdök, skálák alkalmazásával,

- muzikalitását a hajlékony dallamformálással, a dallam és kíséret viszonyának igényes kimunkálásával.

Az orgonát tanuló tanulók előképzettsége, életkora és zenei érettsége eltérő, ezért a javasolt zenei anyag csupán a haladás kívánatos szintjét jelöli, csak útmutatást kíván nyújtani a felhasználható művek nehézségi fokáról.

Előkészítő évfolyam

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Ismerje meg a tanuló

- a pedáljáték alapjait,

- az orgona-manuáljátékalapjait, módjait,

- a hangszer működésének alapelvét,

- a lábszámozást és a legfontosabb regiszterneveket, hangszíneket.

Hangszerjáték fejlesztése

Sajátítsa el a tanuló

- a pedáljátékot szabályszerűen: billentés lábheggyel és sarokkal, bokacsukló-gyakorlatok; két, majd három szomszédos hang játszása egy lábbal, kétféle kiinduló helyzetből; két szomszédos billentyű és - a különféle hangközök legato játszása váltott lábbal,

- a manuáljáték orgona-módozatait: legato, tenuto, staccato; néma ujjváltás egy, majd több szólamban,

- a hüvelykujj használatát az orgonajátékban,

- a manuál-pedál összjáték alpmódozatait: jobb kéz és pedál, bal kéz és pedál gyakorlatok; könnyebb két kéz és pedál összjáték-gyakorlatok (orgonaiskolák, egyházi népénekek).

Ajánlott tananyag

Zalánffy: Orgonaiskola I. és II. kötet (EMB Z 2043, 2783)
Antalffy: Orgonaiskola I. Kötet
Bach: Nyolc kis prelúdium (EMB Z 3098)
C. Franck: L'Organiste I. és II. kötet könnyebb darabjai
Liszt: Válogatott orgonaművek 2 (EMB Z 2992)

Követelmény

Egyszerűbb manualiter darabok.

Biztonságos pedálgjáték (pedálgyakorlatok, pedálskálák).

Két manuál és pedál összjáték-gyakorlat, vagy korálelőjátékok, esetleg egyházi népénekek pedállal.

A tanult műveket kottahűen, metrum- és ritmushűen, a megismert technikák alkalmazásával kell eljátszani.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy manualiter mű,
- Két pedálgyakorlat, három pedálskála,
- Egy trió-gyakorlat (esetleg korálelőjáték),
- Egy pleno korálelőjáték, vagy prelúdium, vagy egyházi népének.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszerkezelés fejlesztése
- Elhelyezkedés a padon.
- A helyes testtartás és ülémód.

Pedál

- Billentésnemek: lábhegy és sarok.
- Két, majd három szomszédos hang legato játszása egy lábbal, kétféle kiinduló helyzetből az összes fekvésben (átlendülés lábhegyen és sarkon).

- Bokacsukló-gyakorlatok.

- Két szomszédos billentyű játszása váltott lábbal („vendég láb”).

- A különféle hangközök játszása két lábbal, felbontva és együtt is.

- Lábhegy-glissandók.

- Pedálskála C-dúrban egy lábbal (átlendülés).

- Pedálskálák-dúr és -moll hangnemekben két lábbal a Zalánffy orgonaiskola lábrendje szerint.

- Kromatikus skála, néma pedálváltások.

Manuálgjáték

- A zongora és orgona manuálgjátéka közötti különbség.

- A főbb billentésnemek: legato, tenuto, staccato.

- A néma ujjváltási készség fejlesztése.

- A hüvelykujj használata.

- Előtanulmányok a polifon játékhoz.

- Szünet előtti hangok játszása.

- Kétféle artikuláció egy kézben (Zalánffy I. kötet).

Összjáték

- Jobb kéz és pedál, bal kéz és pedál, két kéz és pedál.
- A bal kéz függetlenítése a pedáltól.
- Játék két manuálon, ugyanazon fekvésben.
- A trió-játék alapjai.

Ajánlott tananyag

Zalánffy: Orgonaiskola I-II. kötet (EMB Z 2043, 2783)

Antalfy: Orgonaiskola I-II. kötet (szemelvények)

Hermann Keller: Orgonaiskola (Edition Peters EP4517)

Riemann - Ambrust: Technische Studien (Edition Peters) és egyéb használható orgonaiskolák.

Orgonáskönyv I-II. kötet (Aelia Sabina Alapítvány, Budapest)

Bach: Nyolc kis prelúdium és fúga, (EMB Z 3098)

Bach: Orgelbüchlein - korálelőjátékok Sämtliche Orgelwerke 5. (EMB Z 12931)

Bach: e-moll prelúdium és fúga BWV 533 Sämtliche Orgelwerke 2. (EMB Z 12928)

Bach: c-moll prelúdium és fúga BWV 549 Sämtliche Orgelwerke 1. (EMB Z 1292)

Bach: G-dúr prelúdium BWV 568 Sämtliche Orgelwerke 4. (EMB Z 12930)

Könnyű triók (18. századi orgonatriók, Peters)

Zipoli: Versettók, Pastoral

C. Franck: L'Organiste I. és II. kötet

Liszt: Válogatott orgonaművek 2 (EMB Z 2992)

Reger: Korálelőjátékok (Peters EP3980)

Kodály: Epigrammák (EMB 6086)

Követelmények

Az orgona felépítésének vázlatos ismerete: sípok, levegőellátás, a játszóasztal és berendezései.

A legfontosabb regiszternevek, lábszámozás.

A manuál és a pedál összjátékának megvalósítása egyszerűbb művekben.

Kisebbs művek eljátszása tisztán, kottahűen, a metrum és ritmus követelményeit szem előtt tartva, a zenei tartalom kifejezésével.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy régi mester műve,
- Egy barokk mű (J. S. Bach).

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Ismerje meg a tanuló

- a különféle stílusokat, a köztük lévő különbséget, a hozzájuk tartozó játékformákat,
- a leggyakrabban előforduló díszítéseket,
- a regisztrálás alapszabályait. Sajátítsa el
- a hangszer alapvető kezelését,
- a művek stílusos, folyamatos és igényes előadását,
- a barokk zene artikulációjának értelmes megvalósítását,
- könnyebb művek ujj- és lábrendjének önálló elkészítését.

Ajánlott tananyag

Orgonáskönyv I. és II. kötet (Aelia Sabina Alapítvány, Budapest)
Buxtehude: Korárelőjátékok
Buxtehude: e-moll ciacona (könnyebb prelúdiumok és fűgák)
Pachelbel: d-moll ciacona (Peters EP3065)
Pachelbel: toccaták, korárelőjátékok
Frescobaldi: Fiori musicali (részletek) (Peters EP4514)
Walther: Korárelőjátékok
Purcell: Voluntary-k
Bach: Nyolc kis prelúdium és fűga (EMB Z 3098)
Bach: Orgelbüchlein - korárelőjátékok Sämtliche Orgelwerke 5. (EMB Z 12931)
Bach: e-moll prelúdium és fűga BWV 533 Sämtliche Orgelwerke 2. (EMB Z 12928)
Bach: G-dúr prelúdium BWV 549 C BWV 549 Sämtliche Orgelwerke 1. (EMB Z 12927)
Bach: c-moll fűga BWV 575 Sämtliche Orgelwerke 4. (EMB Z 12930)
Bach: Triók, triószonáta-tételek (Esz-dúr) Sämtliche Orgelwerke 9. (EMB Z 12935)
Franck: Prelúdium, fűga és variáció (Peters EP3744a)
Reger: könnyebb művek (op. 59, op. 129, op. 135/a stb.) (Peters EP3008a/b, EP9442, EP3980)
Kodály: Epigrammák (EMB Z 6086)
Kodály: Prelúdium (Universal UE7941-25)
Kodály: Epigrammák (EMB 6086)

Követelmény

A különféle stílusok, a hozzájuk tartozó játékformák ismerete.

A regisztrálás alapjainak önálló alkalmazása.

Alapvető ujj- és lábrendek készítése.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

Két, az évfolyam zenei és technikai követelményeit kifejező, különböző karakterű mű:

- Egy Bach-prelúdium, vagy trió-jellegű korárelőjáték (szonáta-tétel)

- Egy romantikus vagy újabb mű.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A manuál és pedál összjáték fejlesztése.

- A négyszólamú manuáljáték fejlesztése, a nagyobb művek előadásához szükséges technikai készségek megalapozása.

Ajánlott tananyag

Buxtehude: Prelúdiumok és fűgák, toccaták (Peters EP4449)

de Grigny: Pange lingua, Ave maris stella (Schott ED1877)

Frescobaldi: Toccata (Peters EP4514)

Bach: C-dúr prelúdium és fűga BWV 545 Sämtliche Orgelwerke I. (EMB Z 12927)

Bach: c-moll partita BWV 767 Sämtliche Orgelwerke 5 (EMB Z 12931)

Bach Triószonáták, Korárelőjátékok Sämtliche Orgelwerke 9. (EMB Z 12935)

Franck: Cantabile (Peters EP3744d)

Franck: Pastoral (Peters EP3744b)

Franck: C-dúr fantázia (Peters EP3744a)

Liszt: Evocation Válogatott orgonaművek 2 (EMB Z 2992)

Liszt: Gebet (Ave Maria) Válogatott orgonaművek 1.(EMB Z 14202)
Liszt: Szent Erzsébet-legenda, Bevezetés Válogatott orgonaművek 1. (EMB Z 14202)
Brahms: Korárelőjátékok (Henle HN400)
Schumann: 3. B-A-C-H-fúga (Peters EP9530)
Kodály: Organoedia (részletek) (Boosey and Hawkes BH3547)
Antalfy: Madonna Válogatott orgonaművek (EMB Z 13122)
Langlais: kisebb művek (Hommage ? Frescobaldi - részletek, Leduc, AL27896)
Langlais: Suite brève - tételek stb.) (Leduc, AL27898)
Dupré: kisebb művek (La tombe de Titelouze op. 38) (Leduc, AL27836)

Követelmények

Tudjon a tanuló különböző karakterű, műveket megformálni és egyéni adottságainak megfelelően, művészi módon előadni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy Bach prelúdium és fúga (fantázia és fúga),
- Egy romantikus, vagy XX. századi mű,

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok:

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A manuál és pedál összjáték biztonságának erősítése.
- A koncentráció és állóképesség fejlesztése nagyobb művek tanulásához. A virtuóz játéktechnika alapozása válogatott gyakorlatokkal (orgonaiskolákból).

Ajánlott tananyag

Buxtehude: C-dúr prelúdium, fúga és ciacona (Peters EP4449)
Buxtehude: D-dúr prelúdium és fúga (Peters EP4449)
Frescobaldi: Fiori musicali (válogatva) (Peters EP4514)
Bach: G-dúr prelúdium és fúga BWV 541 Sämtliche Orgelwerke 2 (EMB Z 12928)
Bach: dór toccata BWV 538 (Peters EP242)
Bach: G-dúr fúga BWV 577 Sämtliche Orgelwerke 4 (EMB Z 12930)
Bach: C-dúr concerto BWV 595 (Peters EP247)
Bach Triószonáták Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)
Bach: Korárelőjátékok
Franck: a-moll choral (Music Sales DP13285)
Franck: Pièce héroïque (Music Sales DP13285)
Liszt: Orpheus (Schott ED9806)
Schumann: B-A-C-H fúgák (Peters EP9530)
Mendelssohn: c-moll prelúdium és fúga (Peters EP1744)
Brahms: Korárelőjátékok (Henle HN400)
Dupré: Cortège et Litanie (Leduc AL16850)
Dupré: g-moll prelúdium és fúga (Leduc AL16405)
Vierne: 24 piéces en style libre I, II Op. 31 (Carus CV18161, CV18162)
Alain: Litanies (Leduc AL29835)
Kodály: Organoedia (tételek) (Boosey and Hawkes BH3547)
Pikéthy: a-moll prelúdium és fúga (EMB Z 13129)
Sulyok: Te Deum Két orgonadarab (EMB Z 3275)

Követelmények:

Legyen képes a tanuló nagyobb lélegzetű, virtuózabb művek stílusos, pontos és kifejező előadására.

Legyen képes a játék folyamata alatt önmagát kontrollálni.

Legyen képes egy kb. 15 perces műsort folyamatosan, koncentráltan eljátszani és megformálni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

Egy J.S. Bach előtti mű,

Egy J. S. Bach-mű,

Egy romantikus, vagy XX. századi mű.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

„B” tagozatra azokat a tanulókat irányítjuk, akik kimagasló képességűek, zenei pályára készülnek és meg tudnak felelni a zeneileg, technikailag és mennyiségileg magasabb elvárásoknak.

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Ismerje meg a tanuló

- a stílusok közötti különbségeket, a hozzájuk tartozó játékformákat,
- a barokk zenében leggyakrabban előforduló díszítéseket,
- a regisztrálás alapszabályait.

Legyen képes

- természetes hangszerkezelésre,
- a tanult művek stílusos, igényes, folyamatos előadására,
- értelmes artikuláció megvalósítására a barokk zenében,
- önálló, saját alkatának megfelelő ujj- és lábrend készítésére.

Ajánlott tananyag

Zalánffy: Orgonaiskola I-II. kötet (szemelvények) (EMB Z 2043, 2783)

Buxtehude: C-dúr prelúdium, fúga és ciacona (Peters EP4449)

Buxtehude: D-dúr prelúdium és fúga (Peters EP4449)

Buxtehude: e-moll ciacona Alte Meister des Orgelspiels (Peters EP 3065)

Frescobaldi: Fiori musicali (részletek) (Peters EP4514)

Bach: C-dúr prelúdium és fúga BWV 531 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)

Bach: e-moll prelúdium és fúga BWV 533 Sämtliche Orgelwerke 2 (EMB Z 12928)

Bach: a-moll fantázia és fúga BWV 561 (Music Sales NOV010009)

Bach: c-moll fúga BWV 575 Sämtliche Orgelwerke 4 (EMB Z 12930)

Bach: Pastorale BWV 590 Sämtliche Orgelwerke 4 (EMB Z 12930)

Bach: Fantázia in h (imitációs) BWV 563 Sämtliche Orgelwerke 4 (EMB Z 12930)

Bach: Korárelőjátékok

Bach: Triók, triószonáták (Esz-dúr) Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)

Franck: Cantabile (Peters EP3744d)

Franck: Pastorale (Peters EP3744b)

Franck: Prelúdium, fúga és variáció (Peters EP3744a)

Liszt: Válogaott orgonaművek 2 (EMB Z 2992)

Mendelssohn: c-moll szonáta (Peters EP1744)

Mendelssohn: G-dúr prelúdium és fuga (Peters EP1744)
Schumann: 3. B-A-C-H fuga (Peters EP9530)
Brahms: Korárelőjátékokop. 122 (Henle HN400)
Kodály: Prelúdium (Universal UE7941)
Kodály: Epigrammák (EMB Z 6086)
Kodály: Organoedia (részletek) (Boosey and Hawkes BH3547)
Antalfy: Esti dal Válogatott orgonaművek (EMB Z 13122)
Messiaen: Le banquet céleste (Leduc AL22893)
Vierne: 24 pi?ces en style libre I, II Op. 31 (Carus CV18161, 18162)

Követelmény

A különféle stílusok, a hozzájuk tartozó játékformák ismerete.
A regisztrálás alapjainak önálló alkalmazása.
Alkatának megfelelő ujj- és lábrendek készítése.
Természetes, folyamatos játékmód.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy Bach-prelúdium és fuga (toccata, fantázia),
- Egy romantikus, vagy XX. századi mű.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A manuál és pedál összjáték fejlesztése.
- A négyszólamú manuáljáték fejlesztése, a nagyobb művek előadásához szükséges technikai készségek megalapozása.
- Virtuózabb pedáljáték kialakítása

Ajánlott tananyag

Buxtehude: Prelúdiumok és fűgák, toccaták (Peters EP4449)
Böhm: C-dúr prelúdium és fuga Alte Meister des Orgelspiels 1 (Peters EP4301)
Frescobaldi: Toccatak (Peters EP4514)
Bach: C-dúr prelúdium és fuga BWV 545 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)
Bach: C-dúr concerto BWV 595 (Peters EP247)
Bach: Triószonáták Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)
Bach: Korárelőjátékok
Liszt: Evocation Válogatott orgonaművek 2 (EMB Z 2992)
Liszt: Orpheus (Schott ED9806)
Franck: C-dúr fantázia (Peters EP3744A)
Franck: Pièce héroïque (Peters EP3744D)
Mendelssohn: c-moll prelúdium és fuga (Peters EP1744)
Schumann: B-A-C-H fűgák (Peters EP9530)
Brahms: Korárelőjátékok (Henle HN400)
Reger: D-dúr fuga op. 59 (Peters EP3008A)
Antalfy: Madonna Válogatott orgonaművek (EMB Z 13122)
Kodály: Organoedia (tétélek) (Boosey and Hawkes BH3547)
Pikéthy: a-moll prelúdium és fuga (EMB Z 13129)
Pikéthy: C-dúr introductio és fuga (EMB Z 12510)
Maros: Bagatelles Magyar orgonazene 2 (EMB Z 4663)

Sulyok: Te Deum Két orgonadarab (EMB Z 3275)
Dupré: La tombeau de Titelouze op. 38 (Leduc AL27836)
Vierne: 24 pi?ces en style libre I, II Op. 31 (Carus CV 18161, 18162)

Követelmények

Tudjon a tanuló különböző karakterű, nagyobb lélegzetű műveket megformálni és egyéni adottságainak megfelelően művészi módon előadni.

Ennek érdekében a tananyagon keresztül fejlődjön a tanuló manuál és pedál összjátéka, négyszólamú manuáljátéka, és alapozza meg a nagyobb művek előadásához szükséges technikai készségeket.

Legyen képes a virtuózabb pedáljáték alkalmazására, valamint a manuál és pedál összjátékára magasabb szinten.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy Bach-prelúdium és fuga (toccata, fantázia),
- Egy triószonáta-tétel vagy triós korálelőjáték,
- Egy romantikus mű,
- Egy XX. századi mű.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Legyen jártas a tanuló a barokk zene hangzás- és formavilágában, tudatosan alkalmazza az ennek megfelelő zenei-technikai elemeket (artikuláció, díszítések, regisztrálás).
- Ismerje hangszere repertoárját és fontosabb zeneszerzőit.
- Tudjon önállóan regisztrálni.

Ajánlott tananyag

Buxtehude: Prelúdiumok és fúgák, toccaták (Peters EP4449)

Walther: Partita „Jesu, meine Freude” Breitkopf

Bach: D-dúr prelúdium és fuga BWV 532 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)

Bach: G-dúr fantázia BWV 572 Sämtliche Orgelwerke 4 (EMB Z 12930)

Bach: Triószonáták Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)

Bach: Korálelőjátékok

Mozart: f-moll adagio és allegro (Universal UE17165)

Liszt: B-A-C-H prelúdium és fuga Válogatott orgonaművek 3 (EMB Z 2915)

Franck: Pièce héroïque (Peters EP3744D)

Mendelssohn: A-dúr szonáta (Peters) EP1744

Schumann: B-A-C-H fúgák (Peters 9530)

Reger: e-moll prelúdium és fuga op. 69 (Peters EP9442)

Saint-Saens: Prelúdium és fuga op. 99, op. 109 (Durand DF00488800, DF00542100)

Saint-Saens Fantáziák (Durand DF00502300)

Kodály: Organoedia (tételek) (Boosey and Hawkes BH 3547)

Pikéthy: G-dúr toccata (EMB Z 12511)

Hidas: Szonáta Magyar orgonazene I (EMB Z 4192)

Sulyok: Partita (EMB Z 12745)

Alain: Litanies (Leduc AL29835)

Dupré: Cortége et Litanie (Leduc AL16850) Hindemith: Szonáták I, II, III (Schott ED2557, 2558, 3736)

Követelmények

Legyen képes a tanuló nagyobb lélegzetű, virtuózabb művek stílusos, pontos és kifejező előadására.

Legyen képes a játék folyamata alatt önmagát kontrollálni.

Legyen képes egy kb. 30 perces műsort folyamatosan, koncentráltan eljátszani és megformálni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy Bach-prelúdium és fuga (toccata, fantázia),
- Egy triószonáta-tétel vagy triós korálelőjáték,
- Egy romantikus mű,
- Egy XX. századi mű.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- hangszer múltját, történetét,
- a különböző zenei stílusok jellemző vonásait,
- a díszítések különböző fajtáit,
- a regisztrálás alapvető szabályait,
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Legyen képes

- az adott mű helyes metrikai és ritmikai megoldására,
- a barokk zenében tiszta szólamvezetésre, értelmes frazeálásra és artikulációra, a díszítések alkalmazására,
- könnyebb művek lapról olvasására.

Rendelkezzék

- a művek megvalósítását lehetővé tevő technikával,
- koncentrációképeséggel,
- megfelelő gyakorlási módszerrel.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

Legyen képes:

- nagyobb lélegzetű, virtuózabb művek stílusos, pontos és kifejező előadására,
- a játék folyamata alatt önmagát kontrollálni.

Művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Orgona főtárgy „A” tagozat: minimum 10 perc „B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy triós tétel vagy korárelőjáték; Bach triós-korál (EMB 12935), illetve Telemann (Peters) vagy Homilius (Breitkopf) triós szerkezetű darabjainak nehézségi szintjén.

- Egy romantikus mű; Liszt: Gyászóda (Universal), Choral (EMB 14202), Franck: Pastorale, Reger: korárelőjátékok, d-moll toccata nehézségi szintjén.

- XX. századi, illetve kortárs szerzők művei; Kodály: Csendes mise (Boosey & Hawkes), Antalfy: Madonna (EMB 13122), Pikéthy: G-dúr toccata, Hidas: Fantázia (EMB 12588), Koloss: Reflexions, II. partita nehézségi szintjén.

A vizsganyagot lehet kottából játszani.

A „B” tagozat

- Egy nagyobb lélegzetű Bach-mű; g-moll fantázia és fuga BWV 542 (EMB 12929 kötetben), Concertók BWV 592-596 (EMB 12936) nehézségi szintjén.

- Egy triószonáta-tétel (lehetőleg gyors tétel); Bach 6 triószonátájából BWV 525-530 (EMB 12935).

- Egy romantikus mű; Mendelssohn: d-moll prelúdium és fuga (Peters), D-dúr szonáta (Peters), Franck: a-moll Choral (Peters), h-moll Choral (Peters), Final (Peters), Liszt: B-A-C-H prelúdium és fuga (EMB 2915 kötetben) nehézségi szintjén.

- Egy XX. századi vagy egy kortárs kompozíció; Vienne szimfónia-tételek, Messiaen: Nativité - részletek (Leduc), Antalfy: Változatok néger spirituálékra (EMB 13122 kötetben), Gárdonyi Zsolt: Grand Chsur nehézségi szintjén.

A vizsganyagot lehet kottából játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az állóképesség fokozása
- Az összjáték további fejlesztése nagyobb szabású művek technikai problémáinak megoldásához.

Ajánlott tananyag

Buxtehude: E-dúr prelúdium és fuga (Peters EP4449)

de Grigny: Veni creator Orgonamise (Schott ED1877)

Bach D-dúr prelúdium és fuga BWV 532 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)

Bach: G-dúr prelúdium és fuga BWV 550 Sämtliche Orgelwerke 2 (EMB Z 12928)

Bach Partiták Sämtliche Orgelwerke 5 (EMB Z 12931)
Bach: Nagyobb korárelőjátékok
Bach: Concertók (válogatva) Sämtliche Orgelwerke 10 (EMB Z 12936)
Mozart: f-moll adagio és allegro KV 594 (Universal UE17165)
Franck: a-moll choral (Peters EP3744)
Liszt: Gebet (Ave Maria) Válogatott orgonaművek 1 (EMB Z 14202)
Liszt: Orpheus (Schott ED9806)
Liszt: Evocation Válogatott orgonaművek 2 (EMB Z 2992)
Mendelssohn: A-dúr szonáta (Peters EP1744)
Messiaen: Le banquet céleste (Leduc AL22893)
Kodály: Orgonaedia (Boosey and Hawkes BH3547)

Követelmények

A folyamatos, hibátlan játék biztosítása
Az orgona játszóapparátusának önálló és biztos használata.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két különböző karakterű mű.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Tudjon a tanuló nagyobb lélegzetű, különböző karakterű műveket kulturáltan, élményszerűen megformálni.

Ajánlott tananyag

Buxtehude: Prelúdiumok és fűgák, toccaták (Peters EP4449)
Böhm: C-dúr prelúdium és fűga Alte Meister des Orgelspiels 1 (Peters EP4301)
Bach: h-moll prelúdium és fűga BWV 544 Sämtliche Orgelwerke 2 (EMB Z 12928)
Bach: c-moll prelúdium és fűga BWV 546 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)
Bach: dór toccata és fűga BWV 538 Sämtliche Orgelwerke 3 (EMB Z 12929)
Bach: Triószonáták Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)
Bach: Korárelőjátékok
Liszt: B-A-C-H prelúdium és fűga Válogatott orgonaművek 3 (EMB Z 2915)
Schumann: B-A-C-H fűgák (Peters EP9530)
Mendelssohn: d-moll szonáta (Peters EP1744)
Boëllmann: Gótikus szvit (PWM 5230050)
Alain: Litanies (Leduc AL29835)
Pikéthy: G-dúr toccata (EMB Z 12511)
Pikéthy: IdyII (EMB Z 13129)
Sulyok: Partita (EMB Z 12745)

Követelmény:

Legyen képes a virtuózabb pedáljáték alkalmazására, valamint a manuál és pedál összjátékára magasabb szinten.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két különböző karakterű mű.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok:

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A virtuóz manuál-pedal összjáték fejlesztése a nagyobb és bonyolultabb művek előadásához.

- A művek manuális részének plasztikusabbá tétele zongorán történő gyakorlással.

Ajánlott tananyag

Buxtehude: Prelúdiók és fűgák, toccaták (Peters EP4449)

Walther: Partita „Jesu, meine Freude” Breitkopf

Walther: h-moll concerto Breitkopf

Bach: C-dúr prelúdium és fűga BWV 547 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)

Bach: a-moll prelúdium és fűga BWV 543 Sämtliche Orgelwerke 2 (EMB Z 12928)

Bach: a-moll concerto Sämtliche Orgelwerke 10 (EMB Z 12936)

Bach: Triószonáták Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)

Bach: Partiták Sämtliche Orgelwerke 5 (EMB Z 12931)

Bach: Korárelőjátékok

Franck: h-moll choral (Peters EP3744C)

Franck: Final (Peters EP3744B)

Liszt: Weinen, Klagen Válogatott orgonaművek 3. (EMB Z 2915)

Reger: d-moll fantázia és fűga op. 135/b (Peters EP3981)

Messiaen: Pünkösdi mise - Communio, Sortie

Dupré: Cortége et Litanie (Leduc AL16850)

Dupré: g-moll prelúdium és fűga op. 7 (Leduc ALI6405)

Követelmény:

A tanuló egyen képes nagyobb lélegzetű, virtuózabb művek pontos, stílusos és kifejező előadására,

Tudja önmagát a játék folyamán kontrollálni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három különböző karakterű mű.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok:

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A polifon (barokk) zenében a tiszta szólamvezetés, a logikus frazeálás és artikulálás, az agogika és a díszítések alkalmazása,

- A romantikus stílus értelmi és kifejezésben sajátosságainak megérzése és megvalósítása,

- Repertoár ismerete

- Állóképesség megszerzése

Ajánlott tananyag

Buxtehude: fisz-moll prelúdium és fűga (Peters EP4449 vagy EP3065)

Bruhns: G-dúr prelúdium és fűga Alte Meister des Orgelspiels (Peters EP4301 A)

Bach: F-dúr toccata és fűga BWV 540 Sämtliche Orgelwerke 3 (EMB Z 12929)

Bach: E-dúr toccata BWV 566 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)

Bach: g-moll fantázia és fűga BWV 542 Sämtliche Orgelwerke 3 (EMB Z 12929)

Bach: Passacaglia BWV 582 Sämtliche Orgelwerke 3 (EMB Z 12929)

Bach: Concertók Sämtliche Orgelwerke 10 (EMB Z 12936)

Bach: Triószonáták Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)

Bach: Partiták Sämtliche Orgelwerke 5 (EMB Z 12931)

Bach: Korájjátékok

Mozart: f-moll fantázia (Peters EP2415)

Händel: orgonaversenyek (Peters)

Franck: E-dúr choral (Peters EP3744C)

Követelmény:

Ismerje a tanuló hangszerre repertoárját, fontosabb zeneszerzőit.

Legyen jártas a barokk zene hangzás- és formavilágában, tudja alkalmazni az ennek megfelelő zenei-technikai elemeket (artikuláció, díszítések, regisztrálás).

Tudjon egy kb. 35-40 perces műsort folyamatosan, koncentráltan eljátszani.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három különböző karakterű mű.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Fejlessze muzikalitását a hajlékony dallamformálással, a dallam és kíséret viszonyának igényes kimunkálásával.

- Az állóképesség fokozása és az összjáték további fejlesztése nagyobb szabású művek technikai problémáinak megoldásához.

Ajánlott tananyag

Buxtehude: E-dúr prelúdium és fúga (Peters EP4449)

de Grigny: Veni creator Orgonamise (Schott ED1877)

Bach D-dúr prelúdium és fúga BWV 532 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)

Bach: G-dúr prelúdium és fúga BWV 550 Sämtliche Orgelwerke 2 (EMB Z 12928)

Bach Partiták Sämtliche Orgelwerke 5 (EMB Z 12931)

Bach: Nagyobb korálelőjátékok

Bach: Concertók (válogatva)

Sämtliche Orgelwerke 10 (EMB Z 12936)

Mozart: f-moll adagio és allegro KV 594 (Universal UE17165)

Franck: a-moll choral (Peters EP3744)

Liszt: Gebet (Ave Maria) Válogatott orgonaművek 1 (EMB Z 14202)

Liszt: Orpheus (Schott ED9806)

Liszt: Evocation Válogatott orgonaművek 2 (EMB Z 2992)

Mendelssohn: A-dúr szonáta (Peters EP1744)

Messiaen: Le banquet céleste (Leduc AL22893)

Kodály: Orgonaedia (Boosey and Hawkes BH3547)

Követelmények

A folyamatos, hibátlan játék biztosítása (először a tanulandó művek nehéz részei kerüljenek technikai kidolgozásra).

Az orgona játszóapparátusának önálló és biztos használata.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három különböző karakterű mű.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Tudjon a tanuló nagyobb lélegzetű, különböző karakterű műveket kulturáltan, élményszerűen megformálni.

- Harmonizálási és improvizációs készség fejlesztése

Ajánlott tananyag

Buxtehude: Prelúdiók és fűgák, toccaták (Peters EP4449)

Böhm: C-dúr prelúdium és fűga Alte Meister des Orgelspiels 1 (Peters EP4301)

Bach: h-moll prelúdium és fűga BWV 544 Sämtliche Orgelwerke 2 (EMB Z 12928)

Bach: c-moll prelúdium és fűga BWV 546 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)

Bach: dór toccata és fűga BWV 538 Sämtliche Orgelwerke 3 (EMB Z 12929)

Bach: G-dúr prelúdium és fűga BWV 541 Sämtliche Orgelwerke 2 (EMB Z 12928)

Bach: Triószonáták Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)

Bach: Korálelőjátékok

Liszt: B-A-C-H prelúdium és fűga Válogatott orgonaművek 3 (EMB Z 2915)

Schumann: B-A-C-H-fűgák (Peters EP9530)

Mendelssohn: d-moll szonáta (Peters EP1744)

Boëllmann: Gótikus szvit (PWM 5230050)

Alain: Litanies (Leduc AL29835)

Pikéthy: G-dúr toccata (EMB Z 12511)

Pikéthy: Idyll (EMB Z 13129)

Sulyok: Partita (EMB Z 12745)

Követelmény:

Legyen képes a virtuózabb pedáljáték alkalmazására, valamint a manuál és pedál összjátékára magasabb szinten.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három különböző karakterű mű.

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok:

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A virtuóz manuál-pedál összjáték fejlesztése a nagyobb és bonyolultabb művek előadásához.

- A művek manuális részének plasztikusabbá tétele zongorán történő gyakorlással.

Ajánlott tananyag

Buxtehude: Prelúdiók és fűgák, toccaták (Peters EP4449)

Walther: Partita „Jesu, meine Freude” Breitkopf

Walther: h-moll concerto Breitkopf

Bach: C-dúr prelúdium és fűga BWV 547 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)

Bach: a-moll prelúdium és fűga BWV 543 Sämtliche Orgelwerke 2 (EMB Z 12928)

Bach: a-moll concerto Sämtliche Orgelwerke 10 (EMB Z 12936)

Bach: Triószonáták Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)

Bach: Partiták Sämtliche Orgelwerke 5 (EMB Z 12931)

Bach: Korárelőjátékok
Franck: h-moll choral (Peters EP3744C)
Franck: Final (Peters EP3744B)
Liszt: Weinen, Klagen Válogatott orgonaművek 3. (EMB Z 2915)
Reger: d-moll fantázia és fuga op. 135/b (Peters EP3981)
Messiaen: Pünkösdi mise - Communio, Sortie
Dupré: Cortége et Litanie (Leduc AL16850)
Dupré: g-moll prelúdium és fuga op. 7 (Leduc ALI6405)

Követelmény:

A tanuló legyen képes nagyobb lélegzetű, virtuózabb művek pontos, stílusos és kifejező előadására, tudja önmagát a játék folyamán kontrollálni.

Képes legyen önálló harmonizálásra

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy különböző karakterű mű.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok:

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Repertoár bővítése
- Állóképesség fejlesztése
- Improvizációs készség erősítése
- Díszítések pontos alkalmazása

Ajánlott tananyag

Buxtehude: fisz-moll prelúdium és fuga (Peters EP4449 vagy EP3065)
Bruhns: G-dúr prelúdium és fuga Alte Meister des Orgelspiels (Peters EP4301 A)
Bach: F-dúr toccata és fuga BWV 540 Sämtliche Orgelwerke 3 (EMB Z 12929)
Bach: E-dúr toccata BWV 566 Sämtliche Orgelwerke 1 (EMB Z 12927)
Bach: g-moll fantázia és fuga BWV 542 Sämtliche Orgelwerke 3 (EMB Z 12929)
Bach: Passacaglia BWV 582 Sämtliche Orgelwerke 3 (EMB Z 12929)
Bach: Concertók Sämtliche Orgelwerke 10 (EMB Z 12936)
Bach: Triószonáták Sämtliche Orgelwerke 9 (EMB Z 12935)
Bach: Partiták Sämtliche Orgelwerke 5 (EMB Z 12931)
Bach: Koráljátékok
Mozart: f-moll fantázia (Peters EP2415)
Händel: orgonaversenyek (Peters)
Franck: E-dúr choral (Peters EP3744C)

Követelmény:

Ismerje a tanuló hangszere repertoárját, fontosabb zeneszerzőit.

Legyen jártas a barokk zene hangzás- és formavilágában, tudja alkalmazni az ennek megfelelő zenei-technikai elemeket (artikuláció, díszítések, regisztrálás).

Tudjon egy kb. 35-40 perces műsort folyamatosan, koncentráltan eljátszani.

Legyen képes harmonizálási és improvizációs feladatokra

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy különböző karakterű mű.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje hangszerre irodalmát, a jelentősebb alkotó- és előadóművészek munkásságát.

Legyen képes

- a különböző korok műveit biztos technikával, stílushűen megszólaltatni és zenei élményt nyújtani,

- a romantikus stílus értelmi és kifejezésben sajátosságait megérezni és megvalósítani,

- a művek karakterének megfelelően regisztrálni, valamint a saját alkatának megfelelő ujj- és lábrendeket önállóan készíteni,

- új műveket önállóan megtanulni, repertoárját bővíteni.

Rendelkezzék

- a művek művészi előadásához szükséges képzelőerővel, előadói és formálókészséggel,

- fejlett hallási kontrollal,

- a hangszeréhez kapcsolódó stílus- és anyagismerettel, megfelelő repertoárral.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- a díszítések különböző fajtáit, és azok kivitelezésének eltérő nemzeti hagyományait,

- a regisztrálás részletes szabályait.

Legyen képes

- az adott mű helyes metrikai, ritmikai és regisztrálási megoldására,

- a barokk zenében tiszta szólamvezetésre, értelmes frazeálásra és artikulációra, a díszítések precíz alkalmazására.

Rendelkezzék

- a nehezebb művek megvalósítását lehetővé tevő technikával,

- koncentrálóképességgel,

- jó lapról olvasási készséggel,

- harmonizálási és improvizációs készséggel

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Orgona főtárgy „A” tagozat: minimum 10 perc „B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

Három különböző karakterű darab (ebből egy triós tétel) előadása a következőkből:

- Egy közepes nehézségű barokk prelúdium és fúga, concerto vagy variációsorozat; Buxtehude: fisz-moll Praeludium (Breitkopf), korálfantáziák (Breitkopf), vagy partita (Breitkopf), Lübeck: E-dúr prelúdium és fúga (Peters), Böhm: d-moll prelúdium és fúga (Breitkopf), Bruhns: (nagy) e-moll Praeludium (Peters), Bach: a-moll prelúdium és fúga BWV 543 (EMB 12928 kötetben), f-moll prelúdium és fúga BWV 534 (EMB 12928 kötetben), concertók BWV 592-596 (EMB 12936), f-moll partita BWV 766 (EMB 12931 kötetben), Walther: h-moll concerto (Breitkopf), Partita „Jesu meine Freudé” (Breitkopf) nehézségi szintjén.

- Egy triós tétel; Bach 6 triószonátájából BWV 525-530 (EMB 12935) lehetőleg gyors tétel), vagy triós korárelőjáték Bach: Allein Gott in der Höh sei Ehr BWV 664 (EMB 12932 kötetben), Krebs-triók, Homilius: Christ lag in Todesbanden triós korál nehézségi szintjén.

- Egy romantikus vagy XX. századi kompozíció; Liszt: Orpheus (Leduc), Evocation, Schumann: B-A-C-H-fügák (Peters), Mendelssohn: A-dúr szonáta (Peters, c-moll szonáta (Peters), Franck: a-moll Choral (Peters), Vierne fantázia-darabok, szimfóniatételek, Messiaen: Le banquet céleste (Leduc), Lisznyai: Szent István fantázia nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot nem kell kotta nélkül játszani.

„B” tagozat

A vizsgán a tanulónak négy különböző karakterű előadási darabot kell játszani:

- Egy nagyobb lélegzetű Bach-mű; g-moll fantázia és fuga BWV 542 (EMB 12929 kötetben), Concertók BWV 592-596 (EMB 12936) nehézségi szintjén.

- Egy triószonáta-tétel (lehetőleg gyors tétel); Bach 6 triószonátájából BWV 525-530 (EMB 12935).

- Egy romantikus mű; Mendelssohn: d-moll prelúdium és fuga (Peters), D-dúr szonáta (Peters), Franck: h-moll Choral (Peters), E-dúr Choral (Peters), Final (Peters), Liszt: B-A-C-H prelúdium és fuga (EMB 2915 kötetben) nehézségi szintjén.

- Egy XX. századi vagy egy kortárs kompozíció; Vierne szimfónia-tételek, Messiaen: Nativité - részletek (Leduc), Antalfy: Változatok néger spirituálékra (EMB 13122 kötetben), Gárdonyi Zsolt: Grand Chsur nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot nem kell kotta nélkül játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Orgona és jó minőségű zongora vagy pianínó.

Az orgona jó minőségű, szabványos méretű játszóasztallal rendelkező, legalább 18-20 regiszteres, mechanikus traktúrájú legyen, 2-3 manuállal és pedállal.

AKKORDIKUS TANSZAK

HÁRFA

Az alapfokú művészetoktatás hárfá tantárgyának hangszere a kampós (ír) - hárfá és a pedálos (koncert) hárfá.

A hárfatanítás általános céljai, feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal (életkoruknak megfelelő szinten)

- a hangszer lehetőségeit, saját irodalmát és a hárfán is játszható egyéb művek minél szélesebb körét;

- hangszerük történetét, akusztikai sajátosságait, a hárfairodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést:

- megfelelő pozíciót, test-, és kéztartást, technikát, helyes pengetést, kampó és pedál-kezelést és tudatosítsa ezeket,

- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező hangot,

- differenciált hangindítást, elválasztást és takarást,

- laza, egyenletes ujjtechnikát,

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,

- a lapról olvasási készség fejlesztésére,

- a tudatos zenei memorizálásra,

- a művek zeneileg igényes kidolgozására,

- az eredeti irodalom mellett más zenei korszakok műveinek megismertetésére

- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulót a hangszer karbantartására, ápolására.

Előképző évfolyamok

Az előképző célja a tanuló hangszeres készségének, zenei érzékének felmérése, a hangmagasság, ritmus iránti fogékonyságának, zenei memóriájának fejlesztése.

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer felépítése, részei.

- Hallás utáni dalkeresés a hárfán több kezdőhangról.

- Hangsorok a kéthangú hangkészlettől a pentatonon át a pentachordig.
- A negyed és nyolcad érték, és szünetjeleinek ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Helyes testtartás, kéztartás, az ujjak elhelyezése a húrokon.
- A húr helyes megszólaltatása, a hang képzése.
- Az ujjak mozgásának egymástól való függetlenítése.
- Az ujjrend alapjainak megtanulása.
- A kötésmód elsajátítása.
- Az ujjak előkészítése a húrokon.

Ajánlott tananyag:

D' Vente: „Tiroli-hárfa” iskola

S. Milligan: Fun from the first I. kötet

Bartók: Mikrokozmosz I.

Követelmény

Ujjgyakorlatok, szekvenciák játszása.

Gyermekdalok, népdalok hárfázása egyszerű kísérettel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két könnyebb váltott kezes, vagy két kezes (unisono) gyakorlat.
- Gyermekdalok vagy népdalok.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer felépítése, részei.
- Gyermekdalok és népdalok tanítása a gyermek dalkincsére építve.
- Hallás utáni dalkeresés a hárfán több kezdőhangról.
- A törzshangok fokozatos bemutatása.
- Hangsorok a kéthangú hangkészlettől a pentatonon át a pentachordig.
- A metrum érzetének kialakítása.
- Nyolcad, negyed, fél, egész értékű hangjegy és szünetjel.
- 2/4 és 4/4 ütembeosztás.
- Egyszerű kíséret játszása (pl. dudabasszus)

A hangszerkezelés fejlesztése

- Helyes testtartás, kéztartás, az ujjak elhelyezése a húrokon.
- A húr helyes megszólaltatása, a hang képzése.
- Az ujjak mozgásának egymástól való függetlenítése.
- Az ujjrend alapjainak megtanulása.
- A kötésmód elsajátítása.
- Az ujjak előkészítése a húrokon.
- A pengetés fejlesztése, az ujjak egyenletes erő kifejtése.
- A tanult gyermekdalok hangkészletének megfelelő ujjgyakorlatok, szekvenciák tanulása.

Ajánlott tananyag:

D' Vente: „Tiroli-hárfa” iskola

S. Milligan: Fun from the first I. kötet

Bartók: Mikrokozmosz I.

Követelmény

Ujjgyakorlatok, szekvenciák játszása.

Gyermekdalok, népdalok hárfázása egyszerű kísérettel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Két könnyebb váltott kezes, vagy két kezes (unisono) gyakorlat.

Gyermekdalok vagy népdalok.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hárfák kialakulásának rövid története.
- A hangszer felépítése és részei.
- A kampós és a pedálos hárfák közti különbség, a kampók és a pedálok szerepe.
- A metrum érzetének kialakítása.
- Nyolcad, negyed, fél, egész értékű hangjegyek és szünetjel.
- 2/4 és 4/4 ütembeosztás.
- A tempó elképzelése és tempótartás.
- Előjegyzések és módosítójelek.
- Dó- és lá-pentachord, -pentaton.
- A dúr és a moll skála felépítése.
- Hármashangzat és megfordításai.
- A formai tagolódás felismerése.
- Dinamikai jelek, zenei szakkifejezések.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hárfák megfelelő helyzete, ülés a hárfánál, helyes testtartás.
- A törzs, a fej, a vállak, a karok helyzete és működése.
- Kéztartás, a lábak elhelyezése.
- A pengetés fejlesztése, az ujjak egyenletes erő kifejtése.
- Alá- és fölétevés, skálajáték.
- Az akkordjáték alapjainak elsajátítása, húrok pengetése egyszerre két, majd három ujjal, felbontás.
- Ellenmozgás.
- Oktávjáték.

Ajánlott tananyag:

S. Milligan: Fun from the first II. kötet

Ankvan Campen: Tutor for Celtic harp I.

Mcsedelov: Iskola 1-2. osztály

Fausto Dias: Caderno I.

Calvo-Manzano: Arpa I.

Követelmény

Rövid terjedelmű, skálamozgást vagy akkordfelbontást tartalmazó etűdök és előadási darabok játszása Bemard Andres: Marelles nehézségi szintjén.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Egy gyermekdal,
- Egy előadási darab.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hárfa felépítése, szerkezete, sajátosságai.
- A hangszer kezelése, rendben tartása.
- A kampók vagy a pedálok használatának fejlesztése.
- Előjegyzések.
- 3/4 és 6/8 ütembeosztás.
- A tizenhatod érték és szünetjel.
- Pontozott ritmusok.
- Triola.
- Adominánsseptim-akkordés megfordításai.
- Az előforduló jelek, zenei szakkifejezések ismerete, helyes kiejtése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az ujjak mozgásának továbbfejlesztése, egymástól való függetlenítese.
- Törekvés a kiegyenlített hangzásra.
- A hangzásigény fejlesztése.
- Hármashangzat játszása akkordban, felbontásban, futamban.
- Csúsás két húron első és negyedik ujjal.
- Takarás.
- A kezek függetlenítese: dinamika, a dallam kiemelése, éneklő legato játékmód.

Ajánlott tananyag:

Ank van Campen: Tutor for Celtic harp II.

Rollin: Mcsedelov: Iskola 1-2. osztály

Calvo-Manzano: Arpa II.

Zabel: Methode für Harfe

H. Renie: Complete Méthod for Harp

D. Bouchaud: Panorama de la harpe celtique

B. Andres: Les petits pas /12 kis tánc/

Hasselmans: Trois petites pi?ces

Követelmény

Tizenhatod mozgást, pontozott ritmusokat tartalmazó etűd játszása az alábbi sorozatokból:

- Alberti: 12 etűd
- Bemard Andres: Charades
- Nadermann: 15 etűd

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer sajátosságai.
- A pedáltechnika fejlesztése.
- Páros és páratlan ütem.
- Felütés.
- Tizenhatod és harmincketted érték és szünetjel.
- Triola, szinkópa, pontozott ritmusok.
- Tonika, domináns, szubdomináns; a vezetőhang fogalma.
- Könnyebb díszítések és trillák megoldása (ujjzat, váltott kéz).
- A szonátaforma vázlatos ismertetése, szonatina elemzése.
- Zenei szakkifejezések ismerete.
- A lapról olvasás gyakorlása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A skálajáték fejlesztése.
- Hármás- és négyeshangzat-gyakorlatok, a futamjáték fejlesztése.
- Étouffé.
- Prés de la table.
- Glissando.
- Takarás (ujj, tenyér, simító tenyér).

Ajánlott tananyag:

Schuecker: Melodien Album

Ank van Campen: Tutor for Celtic harp II.

Calvo-Manzano: Arpa III.

Mcsedelov: Iskola 3-4. osztály

Parfenov: Hárfaiskola

D. Bouchaud: Panorama de la harpe celtique

B. Andres: La Gimblette

Követelmény

Hosszabb terjedelmű, változatosabb ritmusképleteket tartalmazó etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Snoer: Harfenstudien im arpeggierten Stile op. 42
 - Schuecker: Thema mit Variationen
 - Alberti: 10 études progressives et techniques
- Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer ismertének további fejlesztése.
- Különböző ütembeosztások.
- Kevésbé ismert ritmusképletek elsajátítása.
- A négy fő zenei stílus jellemzői.

- A legfontosabb zenei formák megismertetése.
- Motívum, frázis, periódus, szekvencia.
- Igényesebb frazeálás és artikuláció megkövetelése.
- A művekkel kapcsolatos zenei szakkifejezések, jelzések.
- A lapról olvasás fejlesztése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A skálajáték fejlesztése: differenciáltabb pengetésmód kifejlesztése a regiszterek hangzásbeli különbségeinek megszüntetésére.
- Dominánsszeptim, kadencia (akkord, felbontás, futam, arpeggio).
- Üveghang (szimpla, dupla, akkord).
- A trillajáték fejlesztése, enharmonikus hang beiktatása.

Ajánlott tananyag:

Mcsedelov: Iskola 3-4. osztály

Grossi: Metodo per arpa

Vita: Technikai gyakorlatok

Pozzoli: 50 technikai gyakorlat

Bochsa/C. Michel: 110 kis gyakorlat

Parfenov: Hárfaiskola

Schuecker: Melodien Album

D. Bouchaud: Panorama de la harpe celtique

B. Andres: Automates; Aquatintes

Követelmény

Egy adott technikai feladatot (pl. üveghang, csúszás) feldolgozó, nagyobb terjedelmű etűd játéka az alábbi sorozatokból:

- Bochsa: 50 lecons progressives
- Bochsa: 40 celebres études pour la harpe op. 318
- Nadermann: 30 Fortschreitende Etüden

Az etűdökhöz hasonló nehézségű, különböző stílusú előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer ismeretének további tökéletesítése.
- Változó ütemek.
- Nehezebb ritmusok önálló feldolgozása és tudatosítása.
- Otthonosság a hangnemekben, moduláció.
- Az eddig megismert zenei korszakok stílusjegyeinek alaposabb ismerete.
- A barokk, klasszikus, romantikus, impresszionista és XX. századi művek formáinak, tempó, dinamikai és egyéb jelzéseinek ismerete.
- A lapról olvasás fejlesztése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A skálajáték fejlesztése, a tempó fokozása.

- Hármas- és négyes- hangzatok, kadencia virtuózabb játszása.
- Modern zenei effektusok megismerése.
- Kamarazenélés a technikai felkészültségnek megfelelő fokon.

Ajánlott tananyag:

Mcsedelov: Iskola 5. osztály

Parfenov: Hárfaiskola

Grossi: Metodo per arpa

Mcsedelov: Ujjgyakorlatok

Bagatti: Esercizi tecnici per arpa

Holy: Technische Studien für Harfe

F. Dias: Válogatás klasszikus darabokból

Követelmény

Mérsékelt tempójú, nehezebb ritmusképleteket tartalmazó, fejlettebb pedáltechnikát igénylő etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Zabel: Schule für Harfe I-IV. kötet
- Nadermann: 24 Praeludium

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az eddig tanultak további elmélyítése, gazdagítása.
- Fokozottabb igény a stílusos muzsikálásra.
- Ösztönzés a szép hangzás továbbfejlesztésére.
- Értelmes és tudatos formálás.
- A helyes tempó és dinamika megválasztása.
- Az enharmónia fogalma és kivitelezése a hangszeren.
- Önálló ujjrend készítése.
- A legcélravezetőbb gyakorlási módok megtalálása.
- A kottaolvasási készség állandó fejlesztése.
- A társas zene rendszeres művelése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az összes dúr és moll skála.
- Az eddig tanult hármas- és négyeshangzat, kadencia-gyakorlatok technikai tökéletesítése.
- Ujjgyakorlatok a trilla és a pergő játék kifejlesztéséhez.
- A modern zenei effektusok technikai kivitelezésének fejlesztése.
- A pedáltechnika további csiszolása.

Ajánlott tananyag:

Mcsedelov: Iskola 6. osztály

Grossi: Metodo per arpa

Holy: Technische Studien für Harfe

Bagatti: Esercizi tecnici per arpa

F. Dias: Válogatás klasszikus darabokból
Salzedo: The Harpist's Daily Dozen
Godefroid: Szólódarabjai
Ibert: En baroque le soir

Követelmény

Virtuózabb technikát igénylő (pl. trilla), modern zenei effektusokat is alkalmazó nagyobb terjedelmű etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Nadermann: 18 Etüden für die höhere Ausbildung
- Bochs: 18 études pour harpe

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hárfa felépítése, szerkezete, sajátosságai.
- A hangszer kezelése, rendben tartása.
- A pedálok használatának fejlesztése.
- Előjegyzések, a kvintkör ismerete.
- 3/4 és 6/8 ütembeosztás.
- A tizenhatod érték és szünetjel.
- Pontozott ritmusok.
- Triola.
- Dominánsseptim-akkord és megfordításai.
- Két- és háromtagú formák.
- Előforduló jelek, zenei szakkifejezések ismerete, helyes kiejtése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az ujjak mozgásának továbbfejlesztése, egymástól való függetlenítése.
- Törekvés a kiegyenlített hangzásra.
- A hangzásigény fejlesztése.
- Hármashang- és négyeshangzat játszása akkordban, felbontásban, futamban, arpeggióban.
- Csúszás két húron első és negyedik ujjal.
- Takarás.
- A kezek függetlenítése: dinamika, a dallam kiemelése, éneklő legato játék.

Ajánlott tananyag:

Ankvan Campen: Tutor for Celtic harp II.

Rollin: Mcsedelov: Iskola 1-2. osztály

Calvo-Manzano: Arpa II.

Zabel: Methode für Harfe

H. Renie: Complete Method for Harp

Bochs/C. Michel: 110 kis gyakorlat

Holy: Technische Studien für Harfe

D. Burton: Händel album for Harp
D. Bouchaud: Panorama de la harpe celtique
B. Andres: Ribambelle

Követelmény

Akkordfelbontást, arpeggiót, oktávmozgást, csúszást tartalmazó etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Snoer: Harfenstudien im arpeggierten Stile op. 42
- Schuëcker: Thema mit Variationen
- Alberti: 10 études progressives et techniques
- B. Andres: Charades

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy etűd,
 - Három különböző stílusú előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.
- Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer sajátosságai.
- A pedáltechnika fejlesztése, modulációk megoldása.
- Páros és páratlan ütem.
- Felütés.
- Tizenhatod és harmincketted érték, szünetjel.
- Triola, szinkópa, pontozott ritmusok.
- Dúr és moll tonalitás.
- Tonika, domináns, szubdomináns; a vezetőhang fogalma.
- Zárlatok felismerése.
- A frazeálás és artikuláció fokozott tudatosítása a darabok értelmes előadása érdekében.
- Könnyebb díszítések és trillák megoldása (ujjazat, váltott kéz).
- A szonátaforma vázlatos ismertetése, szonatina elemzése.
- Zenei szakkifejezések.
- A lapról olvasás gyakorlása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A skálajáték fejlesztése.
- Hármashang- és négyeshangzat-gyakorlatok, a futamjáték fejlesztése.
- Étouffé.
- Prés de la table.
- Glissando.
- Takarás (ujj, tenyér, simító tenyér).

Ajánlott tananyag:

Schuecker: Melodien Album

Ankvan Campen: Tutor for Celtic harp II.

Calvo-Manzano: Arpa III.

Mcsedelov: Iskola 3-4. osztály

Parfenov: Hárfaiskola

Holy: Technische Studien für Harfe
Bochsa/C. Michel: 110 kis gyakorlat
D. Bouchaud: Panorama de la harpe celtique
B. Andres: La Gimblette, Aquatintes

Követelmény

Nagyobb hangterjedelmű, futamjátékot, étouffét, glissandót tartalmazó etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Bochsa: 50 lecons progressives
- Nadermann: 30 Fortschreitende Etüden

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga: Négy különböző korból származó mű:

- Egy etűd,
- Egy barokk tétel,
- Két előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer ismertének további fejlesztése.
- Különböző ütembeosztások.
- Kevésbé ismert ritmusképletek elsajátítása.
- A négy fő zenei stílus jellemzői.
- A legfontosabb zenei formák megismertetése.
- Motívum, frázis, periódus, imitáció, szekvencia.
- Frazéálás és artikuláció igényesebb megkövetelése, agogika.
- A művekkel kapcsolatos zenei szakkifejezések, jelzések.
- A lapról olvasás fejlesztése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A skálajáték fejlesztése: differenciáltabb pengetésmód kifejlesztése a regiszterek hangzásbeli különbségeinek megszüntetésére.
- Dominánszeptim, kadencia (akkord, felbontás, futam, arpeggio).
- Üveghang (szimpla, dupla, akkord).
- Hangközcsúszás (a hüvelyk csúszik, a többi vált).
- A trillajáték fejlesztése, enharmonikus hang beiktatása, bisbigliando.

Ajánlott tananyag:

Mcsedelov: Iskola 3-4. osztály
Grossi: Metodo per arpa
Pozzoli: 50 technikai gyakorlat
Bochsa/C. Michel: 110 kis gyakorlat
Holy: Technische Studien für Harfe
Parfenov: Hárfaiskola
Schuecker: Melodien Album
Dussek: Hat Szonatina
D. Bouchaud: Panorama de la harpe celtique
B. Andres: Automates
Bartók/Würtzler Seven pieces for harp

Bach/Etcheverry Pieces

Követelmény

Egy adott technikai feladatot (pl. üveghang, csúszás, trilla, bisbigliando) feldolgozó, nagyobb terjedelmű etűd játszása az alábbi sorozatokból:

- Zabel: Schule für Harfe I-IV. kötet
- Nadermann: 24 Praeludium

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

Négy különböző korból származó mű:

- Egy etűd,
- Egy barokk vagy klasszikus tétel,
- Két előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer ismeretének további tökéletesítése.
- Változó ütemek.
- Nehezebb ritmusok önálló feldolgozása és tudatosítása.
- Otthonosság a hangnemekben, moduláció.
- Az eddig megismert zenei korszakok stílusjegyeinek alaposabb ismerete.
- A barokk, klasszikus, romantikus, impresszionista, és XX. századi művek formáinak, tempó-, dinamikai és egyéb jelzéseinek ismerete és megvalósítása.
- A lapról olvasás fejlesztése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A skálajáték fejlesztése, a tempó fokozása.
- Hármas- és négyeshangzat, kadencia virtuózabb játszása.
- Modern zenei effektusok megismerése és azok technikai kivitelezése (pl. pedálgliando, körömgliando stb.).
- Közreműködés kamarazenében a technikai felkészültségnek megfelelő fokon.

Ajánlott tananyag:

Bagatti: Esercizi tecnici per arpa

Mcsedelov: Iskola 5-6. osztály

Grossi: Metodo per arpa

Pozzoli: Studi di media difficoltà per arpa

Bochsa/C. Michel: 110 kis gyakorlat

Holy: Technische Studien für Harfe

Grandjany: Preludes

B. Andres: La Gimblette;

Kodály(Salvi) Children's dances

Tournier: Palettes

Követelmény

Nehezebb ritmusképleteket tartalmazó, pergőbb játékot, fejlettebb pedáltechnikát igénylő etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Bochsá: 25 Exercice op. 62
 - Posse: Sechs kleine Etüden
- Az etüdkhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

Négy különböző korból származó mű:

- Egy etüd,
- Egy barokk vagy klasszikus tétel,
- Két előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

Az etüd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az eddig tanultak további elmélyítése, gazdagítása.
- Önállóságra nevelés.
- Fokozottabb igény a stílusos muzsikálásra.
- Ösztönzés a szép hangzás továbbfejlesztésére.
- Értelmes és tudatos formálás.
- A helyes tempó és dinamika megválasztása.
- Az enharmónia fogalma és kivitelezése a hangszeren.
- Önálló ujjrend készítése.
- A legcélravezetőbb gyakorlási módok megtalálása.
- A kottaolvasási készség állandó fejlesztése.
- A társas zene rendszeres művelése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az összes dúr és moll skála.
- Az eddig tanult hármás- és négyeshangzatok, kadencia-gyakorlatok technikai tökéletesítése.
- Ujjgyakorlatok a trilla és a pergőbb játék kifejlesztéséhez.
- A modern zenei effektusok technikai kivitelezésének fejlesztése.
- A pedáltechnika további csiszolása.

Ajánlott tananyag:

Bagatti: Esercizi tecnici per arpa

Larivière: Exercices et études pour la harpe op. 9

Grossi: Esercizi tecnici per i primi corsi di arpa

Salzedo: The Harpist's Daily Dozen

Salzedo/Würtzler: Conditioning exercises

B. Andres: Danses d' automne

Követelmény

Virtuózabb technikát igénylő, különféle díszítéseket alkalmazó, igényes szólamvezetést kívánó etüdek és darabok játsszása az alábbi sorozatokból.

- Nadermann: 18 Etüden für die höhere
 - Bochsá: Celebres études pour la harfe I. /op. 318
- Az etüdkhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

Négy különböző korból származó mű:

- Egy etűd,
 - Egy barokk vagy klasszikus tétel,
 - Két előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.
- Az etűd kivételével a vizsganyagot kotta nélkül kell játszani.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

„A” tagozat

A tanuló

- legyen képes a zenei anyagot életkorának, egyéni képességeinek és készségeinek megfelelő hangszerkezeléssel, kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva megszólaltatni
- rendelkezze a játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges koncentrációképeséggel
- legyen képes a hangok biztonságos megszólaltatására, a kampók vagy a pedálok biztonságos kezelésére
- legyen jártas vagy az ír hárfa (kampós), vagy a koncert hárfa (duplapedálos) használatában
- tudjon dinamikailag árnyalt, kulturált, kifejező hangon játszani
- rendelkezze az alapfokon játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges technikával,
- a tanár útmutatásai alapján legyen képes a különböző zenei kifejezőeszközök alkalmazására (artikuláció, agogika, díszítés, lassítás, hangsúlyozás stb.)
- legyen tisztában a hangszerkezelés alapvető tudnivalóival
- tudjon önállóan hangolni
- felkészültségének szintjén, tudjon kamarazenei együttesben vagy zenekarban közreműködni

Ismerje

- a hangszer ápolásának karbantartásának alapvető feladatait, és végezze ezeket önállóan,
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,
- a hárfa történetét,
- a hárfa szerepét különböző zenei korszakokban.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- tudásáról számot adni nagyobb lélegzetű művek koncertszerű körülmények között történő bemutatásával.

Művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Hárfa főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd; Nadermann: 15 etűd/5., 6., Bochsa: 40 celebres études pour la harpeop. 318(Leduc) nehézségi szintjén.

- Egy barokk mű; Bach: Lant preludium, Bach: Fantázia B-dúr., Händel: Prelúdium B-dúr nehézségi szintjén.

- Egy szonáta; Dusik: 6 szonatina nehézségi szintjén.

- Egy szabadon választott darab; Durand: Chaconne, Godefroid: Dal szöveg nélkül nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd; Nadermann: 30 fortschreitende Etuden, Heller: Six etudes, Posse: Sechs kleine Etuden nehézségi szintjén.

- Egy barokk mű; Ph. E. Bach: Solfeggio nehézségi szintjén.

- Egy szonáta; Dusik 6 szonatina nehézségi szintjén.

- Egy szabadon választott darab; Tournier: Lolita a táncosnő, Debussy: A lenhajú lány nehézségi szintjén. Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- helyes testtartás, hangszertartás, kéztartás,
- hangminőség,
- hangszerkezelés,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- zenei stílusok és előírások megvalósítása,
- artikulációk és díszítések megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség,
- technikai felkészültség,
- jobb- és balkéz-technika,
- intonáció.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok eléréséig a tanulók tudásszintje között képességük, teherbírásuk és szorgalmuk alapján jelentős különbség alakulhat ki. Az oktatás célja az egyéni hangszertudás, és a kamarazenei illetve a zenekari játék fejlesztésén át, a zenei műveltség elmélyítése és a zenélési kedv ébrentartása.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A zenei anyagot alapul véve a technikai megoldásokkal párhuzamosan a zenei érzék és előadásmód fejlesztése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Társas zenélés: duó, trió, együttesben való önállóság

Ajánlott tananyag

Larivière: Exercices et études pour la harpe op. 9

Grossi: Esercizi tecnici per i primi corsi di arpa

B. Andres: Amorphoses

B. Andres: Epices I.

Dussek: Trois sonates

Händel: Klavierwerke III - suites et pieces

Követelmény

Etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Bochs: Celebres études pour la harpe II. /op. 318

- Nadermann: Etudes et Preludes I.

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

- Önálló hangolás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Skála: minden változatban, választott hangnemben

- Egy etűd

- Két különböző karakterű előadási darab, amelyben lehet kamara mű is Az előadási darabok közül ajánlott legalább egyet kotta nélkül játszani!

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

A zenei anyagot alapul véve a technikai megoldásokkal párhuzamosan a zenei érzék és előadásmód fejlesztése.

A különböző XX-XXI. századi zenével kapcsolatos tudnivalók.

A hangszerkezelés fejlesztése

Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.

Társas zenélés: duó, trió, együttesben való önállóság

Ajánlott tananyag

Larivière: Exercices et études pour la harpe op. 9

Grossi: Esercizi tecnici per i primi corsi di arpa

B. Andres: Epices II.

Händel: Album

Pescetti: Sei sonata per clavicembalo

Reschovsky: Két hárfadarab

Arányi: zólók hárfára

Albeniz: Spanish music for the harp

Követelmény

Etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Nadermann: Etudes et Preludes II.

- Nadermann: Sept sonates progressives op. 92

- Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

- Önálló hangolás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Skála, minden változatban választott hangnemben,
 - Egy etűd,
 - Két különböző karakterű előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.
- Az etűdök és előadási darabok közül ajánlott legalább egyet kotta nélkül játszani!

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Hangszeres és zenei ismeretek átadásánál, a zenei anyagot alapul véve a technikai megoldásokkal párhuzamosan a zenei érzék és előadásmód fejlesztése.
- A játszott anyaghoz kapcsolódó ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó rendszerezése, a játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Társas zenélés: duó, trió, együttesben való önállóság

Ajánlott tananyag

Salzedo: The Harpist's Daily Dozen

Salzedo/Würtzler: Conditioning exercises

Krumpholz: Quatre sonates, op. 12

Watkins: Dance suite

Hasselmans: Album pour la harpe

Rössler: Six harp sonatas op. 2

Követelmény

Etűdök játssza az alábbi sorozatokból:

- Bochsá: Celebres études pour la harpe /op. 62
- Labarre: Grande études pour la harpe /op. 30

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

- Önálló hangolás, húrozás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Skála, minden változatban választott hangnemben,
 - Egy etűd,
 - Két különböző karakterű előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.
- Az etűdök és előadási darabok közül ajánlott legalább egyet kotta nélkül játszani!

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Hangszeres és zenei ismeretek átadásánál, a zenei anyagot alapul véve a technikai megoldásokkal párhuzamosan a zenei érzék és előadásmód fejlesztése.
- A játszott anyaghoz kapcsolódó ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó rendszerezése, a játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tanult artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások gyakorlása, a pengetés erejének fokozása a tónus növelése a lazaság megtartásával.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Társas zenélés: duó, trió, együttesben való önállóság

Ajánlott tananyag

Salzedo: The Harpist's Daily Dozen
 Salzedo/Würtzler: Conditioning exercises
 Hasselmans, Godefroid, Glinka, Grandjany, Tedeschi, Tournier, Debussy, Trneczek, Pierne, Paris-Alvars, Parfenov,
 Durand, Ibert, Salzedo átiratai, szóló művei.

Követelmény

Etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Bochs: Celebres études pour la harpe I. /op. 34
- Godefroid: 20 Melodikus etűd

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

- Önálló hangolás, húrozás

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Skála, minden változatban választott hangnemben,
- Egy etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab, amelyben lehet kamara mű is.

Az etűdök és előadási darabok közül ajánlott legalább egyet kotta nélkül játszani!

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

A továbbképző évfolyamok „B” tagozatos tanulói nem zenei jellegű közismereti tanulmányaik mellett is meg akarják őrizni a zenei pálya választásának lehetőségét, ezért az „A” tagozatnál bővebb, átfogóbb tananyagot kell elvégezniük.

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A zenei anyagot alapul véve a technikai megoldásokkal párhuzamosan a zenei érzék és előadásmód fejlesztése.
- Egyenletes játék, kiegyenlített hangzás, egységes tempó.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.,
- Hosszabb zenei gondolatok önálló technikai megoldása, alkalmazása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, és feltételezhetően kamaraegyüttesben vagy zenekarban is.

Ajánlott tananyag

Larivière: Exercices et études pour la harpe op. 9
 Grossi: Esercizi tecnici per i primi corsi di arpa
 B.Andres: Amamorphoses
 B. Andres: Epices I.
 Dussek: Trois sonates

Händel: Klavierwerke III - suites et pieces

Követelmény

Etűdök játssása az alábbi sorozatokból:

- Bochs: Celebres études pour la harpe II./op. 318
- Nadermann: Etudes et Preludes I.

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

- Önálló hangolás, húrcsere.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Skála: bármelyik hangnemben hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontások, akkordok, arpeggiok, futamok, kadencia,

- Egy etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab,
- Egy kamaramű.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A zenei anyagot alapul véve a technikai megoldásokkal párhuzamosan a zenei érzék és előadásmód fejlesztése. A különböző XX-XXI. századi zenével kapcsolatos tudnivalók.

Törekedni a memorizálás biztonságára.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Hosszabb lélegzetű etűdök technikailag pontos megoldása.
- Társas zenélés: duó, trió, együttesben való önállóság

Ajánlott tananyag

Salzedo: The Harpist's Daily Dozen

Salzedo/Würtzler: Conditioning exercises

Hasselmans, Godefroid, Glinka, Grandjany, Tedeschi, Tournier, Debussy, Trnecsek, Pierre, Paris-Alvars, Parfenov, Durand, Ibert, Salzedo átiratai, szóló művei.

Követelmény

Etűdök játssása az alábbi sorozatokból:

- Nadermann: Etudes et Preludes II.
- Nadermann: Sept sonates progressives op. 92
- Thomas: Selected studies for the harp

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

- Önálló hangolás, húrozás.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Skála: bármelyik hangnemben hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontások, akkordok, arpeggiok, futamok, kadencia,

- Egy etűd,
- Két különböző korú, karakterű előadási mű,
- Kamaramű.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Hangszeres és zenei ismeretek átadásánál, a zenei anyagot alapul véve a technikai megoldásokkal párhuzamosan a zenei érzék és előadásmód fejlesztése.
- Tanult művek stílusos, élményszerű előadása, a tanult zenei kifejezőeszközök felhasználásával.
- A tanult ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó rendszerezése, egységes tempójú alkalmazási képessége, stílusos használata.
- Hagyományos lejegyzésű és különleges ma született XX-XXI. századi művekkel kapcsolatos tudnivalók, azok tanári segítséggel való megfejtése és a megoldások alkalmazása a hangszeren.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon. Az előző években tanult skálák, bejátszási gyakorlatok tempójának fokozása.
- Társas zenélés: duó, trió, együttesben való önállóság.

Ajánlott tananyag

Salzedo: The Harpist's Daily Dozen

Salzedo/Würtzler: Conditioning exercises

Hasselmans, Godefroid, Glinka, Grandjany, Tedeschi, Tournier, Debussy, Trneczek, Pierne, Paris-Alvars, Parfenov, Durand, Ibert, Salzedo átiratai, szóló művei.

Követelmény

Etűdök játsszása az az alábbi sorozatokból:

- Bochsá: Celebres études pour la harpe /op. 62
- Labarre: Grande études pour la harpe /op. 30
- Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.
- Önálló hangolás, húrozás.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Skála: bármelyik hangnemben hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontások, akkordok, arpeggiók, futamok, kadencia,
- Egy etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab / lehetőleg az egyik: XX-XXI. századi mű/tétel,
- Kamaramű.

Az etűd és a modern mű kivételével a vizsganyagot kotta nélkül kell játszani.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Hangszeres és zenei ismeretek átadásánál, a zenei anyagot alapul véve a technikai megoldásokkal párhuzamosan a zenei érzék és előadásmód fejlesztése.
- Ismerje a különböző zenei korok stílusát, a kortárs zene előadási stílusát.
- A játszott anyaghoz kapcsolódó ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó rendszerezése, a játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb. önálló, pontos értelmezése.
- Rendelkezzék megfelelő önállósággal, koncentrációs készséggel

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az összes hangszer specifikus technika ismerete, elsajátítása, csendes pedálhasználat
- A tanult artikulációk és a belőlük alkotott különböző hangindítások gyakorlása, a pengetés erejének fokozása a tónus növelése a lazaság megtartásával.
- Jó lapról olvasási képesség.
- Társas zenélés: duó, trió, együttesben való önállóság

Ajánlott tananyag

Salzedo: The Harpist's Daily Dozen

Salzedo/Würtzler: Conditioning exercises

Hasselmans, Godefroid, Glinka, Grandjany, Tedeschi, Tournier, Debussy, Trneczek, Pierne, Paris-Alvars, Parfenov, Durand, Ibert, Salzedo átiratai, szóló művei.

Követelmény

Etűdök játszása az alábbi sorozatokból:

- Bochs: Celebres études pour la harpe I. /op. 34
- Godefroid: 20 études mélodiques pour la harpe
- Bach-Grandjany: 12 Etudes for Harp op. 45

Az etűdökhöz hasonló nehézségű előadási darabok.

- Önálló hangolás, húrozás.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Skála: bármelyik hangnemben hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontások, akkordok, arpeggiók, futamok, kadencia,

- Egy etűd,

- Két különböző karakterű előadási darab (kamaraművek).

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló legyen képes

- a hangszer biztos kezelésére,
- a dallamívek kirajzolására, árnyalt dinamikai megoldásokra, a harmóniaváltások érzékeltetésére.

Ismerje

- hangszer történetét és irodalmát,
- és alkalmazza a tipikus hárfahangzásokat (étouffé, üveghang, pr?s de la table, arpeggio, csúszások, kéz- és pedál-glissando stb.).

Legyen képes igényes tónusú, zengő, zajmentes hárfajátékra.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes tudását koncertszerű körülmények között bemutatni.

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Hárfa főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd; Nadermann: 18 Etuden für die höhere Ausbildung, Godefroid: 20 études mélodiques pour la harpe nehézségi szintjén.

- Egy barokk mű; Händel: Chaconne, Pachelbel: Canon nehézségi szintjén.

- Egy szonáta; Parry: Sonata D-dúr, Rössler-Rosetti: Sonata D-dúr nehézségi szintjén.

- Egy szabadon választott darab; Tedeschi: Pattuglia spagnoula op. 31., Hassalmanns: Priere, Verdalle: Sevillana op.27., Farkas: Régi magyar táncok (EMB 8627) nehézségi szintjén.

- Egy kamaramű; J. Bosch: Passacaille for Violin and Harp nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd; Boscha: 50 celebres études pour la harpe op. 34. (Leduc) nehézségi szintjén.

- Egy barokk mű; Händel: Passacaille, (Leduc, Zimmermann) J. S. Bach: C-dúr Andante nehézségi szintjén

- Egy szabadon választott mű; Schuëcker: Mazurka, Debussy: Holdfény, Tournier: Jazz-Band, Maros: Szvit hárfára nehézségi szintjén.

- Egy kamaramű; Debussy: R?verie for Violin and Harp, Mel Bonis: Mélisande pour 2 harpes nehézségi szintjén. Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- helyes testtartás, hangszertartás, kéztartás,
- hangminőség,
- hangszerkezelés,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- zenei stílusok és előírások megvalósítása,
- artikulációk és díszítések megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség,
- technikai felkészültség,
- jobb- és balkéz-technika,
- intonáció.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Lehetőleg több, jó minőségű hárfa / legalább egy kampós hárfa.

Lehetőleg többféle méretű hárfa, a tanuló természetének megfelelően.

Állítható magasságú szék.

Kottatartók.

Hangolókulcs, tartalék húrok, hangológép.

Metronóm.

GITÁR

Az alapfokú művészetoktatás „klasszikus gitár” tantárgyának hangszere a hat húros, nylonhúrozású, hagyományos akusztikus gitár.

A gitártanítás céljai, feladatai

Tanítsa meg:

- A gitár részeit, felépítését, akusztikai sajátosságait.
- A gitár különböző behangolási módjait.
- A gitárjáték alapvető technikai elemeit: apoyando, tirando, arpeggio, törtakkordok fekvésváltás, kötések, barré, valamint a tompítás különféle lehetőségei jobb- és balkézrel egyaránt.
- A gitárirodalomban előforduló egyéb effektusok: üveghang (flageolett), glissando, tompított pengetés (etouffe), rasgueado, ütés, dobolás (tamb.) kivitelezését.
- A legato, tenuto, portato, staccato játékmód alkalmazásával az artikuláció megvalósítását.
- A játszott művek karakterének, tempó és dinamikai jellegzetességeinek kifejezését.
- A gitáron megszólaltatható főbb zenei stílusok előadási sajátosságait.
- A gitár, mint kísérőhangszer lehetőségeit: a leggyakrabban előforduló akkordokat és akkordfűzéseket.
- A hangszer karbantartási feladatok elvégzését.

Alakítsa ki és tudatosítsa az alábbiakat:

- Helyes test-, hangszer- és kéztartás.
- Laza kar- és ujjtechnika.
- A két kéz pontosan összehangolt mozgása.
- Helyes fogástechnika, differenciált pengetés.
- Összességében könnyed hangszerkezelés.

Gyakoroltasson rendszeresen:

- Az adott technikai elem tanításának megfelelő mechanikus ujjgyakorlatokat, mozdulatsorokat.
- Az elméleti ismeretekkel összhangban hangsorokat, skálákat, különböző pengetési- és ritmusvariációkkal is.
- Arpeggio gyakorlatokat.
- A felmerülő technikai problémának megfelelő etűdöket.

Ösztönözze a tanulókat:

- Játéktechnikájuk folyamatos fejlesztésére, gondozására, ezen belül kiemelten a szép gitárhangsín kialakítására.
- Céltudatos gyakorlási módszer kialakítására.
- A rendszeres társas muzsikálásra.

Fordítson figyelmet:

- A precíz hangszerhangolásra.
- A művek igényes kidolgozására technikai és zenei szempontból egyaránt.
- A tudatos zenei memorizálásra.
- A lapról játékra, mindig az előző év nehézségi szintjén gyakoroltatva.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A tanuló ismerkedjen meg - életkorának megfelelő szinten - a gitár részeivel és felépítésével.
- Vonalak, vonalközök számozása, violinkulcs.
- Ütemvonal, kettősvonal, ismétlőjel. 2/4-es, 3/4-es, 4/4-es ütem.
- Hangértékek és szünetjelek: egész, fél, negyed, nyolcad.
- A megtanult törzshangok ábécés nevei.
- A húrok számozásának, valamint a jobb és balkéz ujjazatának megismerése a tanult zenei anyaggal párhuzamosan.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes testtartás, hangszertartás és kéztartás kialakítása.
- A szabad és a ráhúzott pengetés (tirando, apoyando) megtanítása üres húrokon, továbbá az arpeggio pengetés p-i-m-a ujjakkal.
- Szünetek játéka az üres húrok tompításával. (Bal, majd jobb kézzel.)
- Törzshangok megtanítása az első fekvésben.

Ajánlott tananyag:

Vass Valéria: Gitáriskola I.

Puskás T.: Gitáriskola

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola I.

Szendrey-Karper L: 50 magyar népdal

Követelmények

Kétféle ritmusértéket (negyedet, nyolcadot) tartalmazó egyszólamú gyermekdalok és egyszerű népdalok játéka legalább pentaton, pentachord hangterjedelemben.

Olyan könnyű gyakorlatok elsajátítása, melyekben gyakran fordulnak elő üres húrok.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Két népdal, illetve gyermekdal,
- Egy könnyű etűd, vagy előadási darab, melyben gyakran fordulnak elő üres húrok.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A tanuló ismerkedjen meg - életkorának megfelelő szinten- a gitár részeivel és felépítésével.
- Vonalak, vonalközök számozása, violinkulcs.
- Ütemvonal, kettősvonal, ismétlőjel. 2/4-es, 3/4-es, 4/4-es ütem.
- Hangértékek és szünetjelek: egész, fél, negyed, nyolcad.
- Forte és piano.
- Az ütemhangsúly.
- A megtanult törzshangok ábécés nevei.
- A húrok számozásának, valamint a jobb és balkéz ujjazatának megismerése a tanult zenei anyaggal párhuzamosan.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes testtartás, hangszertartás és kéztartás kialakítása.
- A szabad és a ráhúzott pengetés (tirando, apoyando) megtanítása üres húrokon, továbbá az arpeggio pengetés p-i-m-a ujjakkal.

- Ostinato és dudabasszus kíséret
- Szünetek játéka az üres húrok tompításával. (Bal, majd jobb kézzel.)
- Törzshangok megtanítása az első fekvésben.
- Hangos-halk játék. Hangsúlyos hang játéka.
- A többszólamúság lehetőség szerinti megtanítása együttpengetés nélkül.

Ajánlott tananyag:

Vass Valéria: Gitáriskola I.

Puskás T.: Gitáriskola

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola I.

Szendrey-Karper L: 50 magyar népdal

Követelmények

Kétféle ritmusértéket (negyed, nyolcad) tartalmazó egyszólamú gyermekdalok és egyszerű népdalok játéka legalább pentaton, pentachord, hexachord hangterjedelemben.

Népdalfeldolgozások ostinato, vagy dudabasszus kísérettel.

Olyan könnyű darabok elsajátítása, melyekben gyakran fordulnak elő üres húrok.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Két népdal, illetve gyermekdal,
- Két etűd, vagy előadási darab, melyben gyakran fordulnak elő üres húrok.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A tanuló ismerkedjen meg a gitár részeivel és felépítésével.
- Vonalak, vonalközök számozása, violinkulcs.
- Ütemvonal, kettősvonal, ismétlőjel. 2/4-es, 3/4-es, 4/4-es ütem.
- Hangértékek és szünetjelek: egész, fél, negyed, nyolcad.
- Pontozott hangok, nyújtott és éles ritmus.
- Primo-secondo, Da Capo al Fine.
- A dinamika fogalma. Forte, mezzoforte és piano.
- Az ütemhangsúly.
- A megtanult hangok ábécés nevei, előjegyzések, módosított hangok.
- Kis- és nagyszekund.
- A húrok számozásának, valamint a jobb és balkéz ujjazatának megismerése a tanult zenei anyaggal párhuzamosan.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes testtartás, hangszertartás és kéztartás kialakítása, stabilizálása
- A szabad és a ráhúzott pengetés (tirando, apoyando) megtanítása, továbbá az arpeggio pengetés p-i-m-a ujjakkal.
- A többszólamúság megtanítása együttpengetés nélkül, majd együttpengetéssel.
- Együttpengetés két ujjal, különböző variációkban.
- Kétszólamú dallam-kíséret játék együttpengetéssel
- Szünetek játéka az üres húrok tompításával.
- Törzshangok megtanítása az első fekvésben.

- Előjegyzés nélküli modális hangsorok játéka az első fekvésben.
- Módosított hangok tanulása a zenei anyagnak megfelelően. C-dúr, G-dúr, F-dúr, a-moll, e-moll, d-moll hangsorok játéka az első fekvésben.
- Tanítsuk meg a zenei nyitás-zárás és a helyes hangsúlyok alkalmazását. Dinamikai váltás tanítása.

Ajánlott tananyag:

Vass Valéria: Gitáriskola I.
 Puskás T.: Gitáriskola
 Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola I.
 Suba Sándor: Gitáriskola I.
 Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok I.
 Szendrey-Karper L: 50 magyar népdal
 Fodor - Marnitz - Vass: Gitáros képeskönyv
 Bernáth Ferenc: Gyerekjáték
 Madarász: Súlytalanság

Követelmények

Egyszólamú népdalok eljátszása p, illetve i-m-a ujjakkal, tirando, vagy apoyando, váltott pengetéssel.

Könnyű kétszólamú népdalfeldolgozások és előadási darabok együttpengetéssel.

A többszólamúság megjelenésével - az egész tanulási folyamatban - ügyeljünk a gondos szólamvezetésre a ritmusértékek szólamonkénti pontos betartásával.

Könnyű arpeggio pengetésű etűdök, előadási darabok sok üres húrral.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy magyar népdal,
- Egy etűd, melyben megtalálható az arpeggio valamilyen formája,
- Két előadási darab, melyben megvalósul az együttpengetéses kétszólamúság.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Tanítsuk meg a darabokban előforduló új ütembeosztásokat (3/8, 6/8)
- A darabokban előforduló hangnemek ismerete.
- Ismerje a tanuló a tizenhatod értékű hangot és szünetjelet, a pontozott nyolcadértéket, a triolát és a szinkópát.
- Fontos a tanult darabok szerkezeti (formai) elemzése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Játsszon a tanuló kétoktávos F- és G-dúr skálát az első fekvésben.
- Gyakoroltassunk egy-egy húron kromatikus ujjgyakorlatokat.
- A második fekvés és az egyszerű fekvésváltás megismerése.
- A kettősfogások gyakorlása, fejlesztése.
- Az együttpengetés és az arpeggio továbbfejlesztése könnyű kétszólamú darabokban.
- Kezdjük el az artikuláció tanítását és alkalmazását a művekben.
- Tanítsuk meg és alkalmazzuk a hangszínváltást.
- Tanítsuk meg a természetes üveghangokat a XII. érintőnél.

Ajánlott tananyag:

Vass Valéri: Gitáriskola I. II.

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola I-II.

Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok I. II.III.

Fodor-Marnitz-Vass: Gitáros képeskönyv

Fodor Ferenc: Magyar gyermek-és népdalfeldolgozások gitárra

Bernáth Ferenc: Gyerekjáték

Madarász József: Súlytalanság

Molnár Tamás: Rövid darabok gitárra

J. J. Sagreras: Etűdök 1. kötet

Suba Sándor: Gitáriskola II.

Követelmények

Könnyű kétszólamú darabok eljátszása.

Az arpeggio pengetés egyszerű darabokban (pl. Carulli, Carcassi, Sor).

Lapról játék az előző év nehézségi szintjén.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,

- Három különböző jellegű darab.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Ismerje meg a tanuló a gitár rövid történetét.

- A darabokban előforduló hangnemek ismerete.

- A darabokban előforduló összetettebb ritmusképletek ismerete.

- A dúr és moll hármashangzat felépítése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A scordatura használatának bevezetése; folytatása a további években.

- Tanítsuk meg az ötödik fekvés hangjait.

- Játsszassuk a kétoktávós G-dúr skálát második fekvésben és a C-dúr skálát ötödik fekvésben, harmadik húrról indítva.

- Tanítsuk meg és gyakoroltassuk a legegyszerűbb kötéseket bal kézzel (elpengetés, ráütés), és alkalmazni könnyű darabokban.

- Fontos a hármashangzások tanítása és gyakorlása.

- Tanítsuk meg a kisbarrét 2, majd 3 húron.

- Tanítsunk egyszerű mechanikus ujjgyakorlatokat ismétlődő mozgásokkal.

- Tanítsuk meg a természetes üveghangokat az V. és VII. érintőknél.

- Fontos a sul ponticello és sul tasto játék, továbbá a dinamikai árnyalás (crescendo, diminuendo) megvalósítása.

- Kezdjük el a nem kívánt hangösszezsengések tompítását, kezdetben a domináns-tonika zárlatokban. (Pld. üres húron E-A,A-D)

- Balkéz fogás-sémával összekapcsolt arpeggio gyakorlatok tanítása és játéka az ötödik fekvésig.

Ajánlott tananyag:

Vass Valéri Gitáriskola II.

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola II. III.

Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok II-IV.

Fodor-Marnitz-Vass: Gitáros képeskönyv

Repertoire gitárra (Ed. Mus. Z.14445)

Fodor Ferenc: Magyar gyermek-és népdalfeldolgozások gitárra

Bernáth Ferenc: Gyerekjáték

Bernáth Ferenc: Tájkép Prelüdök

Madarász József: Súlytalanság

Molnár Tamás: Rövid darabok gitárra

J. J. Sagreras: Etűdök II. kötet

Suba Sándor: Gitáriskola III.

Követelmények

Egy adott technikai problémát feldolgozó etűd megvalósítása (pl. kötés, kisbarré).

Az első fekvés összekapcsolása más fekvésekkel egy mérsékelt tempójú etűdben, vagy előadási darabban.

Könnyű táncétel jellegzetességeinek megvalósítása.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,

- Három különböző jellegű előadási darab.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A modális hangsorok ismerete. Egyszerű harmóniai elemzés a tanár irányításával.

- A dominánsseptim-akkord megismerése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Kezdjük el a prím és oktávhangolás tanítását üveghangokkal.

- Tanítsuk meg az hetedik fekvés hangjait.

- Kötések továbbfejlesztése (elpengetés, ráütés), és alkalmazása a darabokban. Játsszani kell könnyű ékesítéseket is (pl. előke).

- Négyes fogások bevezetése.

- A barré továbbfejlesztése. Akkord fogások kis/tört barréval.

- Vibrato megtanítása.

- Tanítsuk meg a kétoktávos fekvésváltásos C-dúr skálát. Transzponáltassuk a G-dúr skálát a hetedik fekvésig.

- Folytassuk a nem kívánt hangösszezsengések tompításának tanítását.

- Balkéz fogás-sémával összekapcsolt arpeggio gyakorlatok továbbfejlesztése a hetedik fekvésig.

- Tört-akkord játék megtanítása.

Ajánlott tananyag

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola III-IV.

Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok III-VI.

Suba Sándor: Gitáriskola IV.
Repertoire gitárra (Ed. Mus. Z.14445)
F. Sor Op. 31-35.
Fodor Ferenc: Magyar gyermek-és népdalfeldolgozások gitárra
Puskás: Klasszikus etűdök gitárra
Bernáth Ferenc: Tájékpérelűdök
Madarász József: Súlytalanság
Molnár Tamás: Rövid darabok gitárra
J. J. Sagreras: Etűdök II. kötet
Brouwer: Etűdök I-V.
Brouwer: Nuevos Estudios Sencillos

Követelmények

Reneszánsz, barokk tánc-tételek és klasszikus darabok stílusos megszólaltatása.
Terjedelmesebb etűd megtanulása.
Rövid, könnyű XX. századi vagy kortárs darabok megtanulása.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Hangszertörténeti ismeretek gyarapítása.
- Harmóniai elemzés az évfolyamnak megfelelő elméleti ismeretek alapján, a tanár irányításával.
- Beszélgetés a romantikus és a XX. századi zenéről a tanult darabok alapján.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Tanítsuk meg a kilencedik fekvés hangjait.
- Kötéses díszítések továbbfejlesztése.
- Gyakoroltassuk a kromatikus skálákat és hétfokú hangsorokat egy húron, fekvésváltással.
- Mechanikus kézügyesítők folyamatos gyakorlása.
- Kezdjük el a 6 húros nagybarré tanítását.
- A tört-akkord játék továbbfejlesztése.
- Folytassuk a nem kívánt hangösszezsengések tompításának tanítását a balkéz bevonásával is.
- Balkéz fogás-sémával összekapcsolt arpeggio gyakorlatok továbbfejlesztése a kilencedik fekvésig.
- Lényeges az ujjrendezés alapelveinek rendszeres megbeszélése.

Ajánlott tananyag

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola III. IV-V.
Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok V-VIII.
Repertoire gitárra (Ed. Mus. Z.14445)
F. Sor Op. 31-35.
Puskás: Klasszikus etűdök gitárra
Molnár Tamás: Rövid darabok gitárra
Fodor Ferenc: Magyar gyermek-és népdalfeldolgozások gitárra

Aguado: Etűdök I.
Marschner, Mertz, Paganini és Tarrega könnyebb darabjai.
Kováts: Könnyű darabok gitártanulóknak
Brouwer: Etűdök VI-X.
Brouwer: Nuevos Estudios Sencillos
Bartók-Szendrey: Gyermeknek-ből könnyebb tételek.
A Musica per Chitarra sorozat kiadványaiból az évfolyam nehézségi szintjének megfelelően válogatva.

Követelmények
Mérsékelt tempójú etűd, amely magasabb fekvéseket is érint.
Klasszikus táncművek (pld. Sor Walzerek) előadása.
Romantikus, (pld. Marschner: Bagatell) és XX. századi, vagy kortárs darabok (Pld. Brouwer Etűd VI-X.) eljátszása.

Az év végi vizsga javasolt anyaga
- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik romantikus, XX. századi, vagy kortárs darab.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok
Hangszeres és zenei ismeretek átadása
- A hangszeres és elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló formai és harmóniai elemzés.
- Ismerje fel a tanuló a főbb zenei korszakokat stílusjegyeik alapján.
- Legyen képes a zenei formák (szvit- és szonátatételek) szerkezetének felismerésére és a tempók megállapítására tanári segítséggel.

A hangszerkezelés fejlesztése
- Tanítsuk meg a háromoktávós dúr- és moll skálákat (E-dúr, e-moll).
- Stabilizáljuk, erősítsük meg a nagybarrét.
- Mechanikus kézgyűjtők folyamatos gyakorlása.
- Törekedjünk a nem kívánt hangösszecsengések tompításának még differenciáltabb kivitelezésére.
- Balkéz fogás-sémával összekapcsolt arpeggio gyakorlatok továbbfejlesztése.
- Az önálló az ujjrendezés alapelveinek kialakítása.

Ajánlott tananyag
Aguado: Etűdök
Carcassi Etűdök op. 60
Giuliani: Etűdök
Nagy E. - Mosóczi M.: Gitáriskola V.
Szendrey-Karper L.: Gitárgyakorlatok VII-VIII.
Repertoire gitarra (Ed. Mus. Z.14445)
Régi spanyol muzsika
Bach - Szendrey: 20 könnyű darab Bartók - Szendrey: Gyermeknek Frescobaldi: Táncok és ária variációkkal stb. F. Sor: Etűdökop. 35, op. 31 Fodor - Marnitz - Vass: Klasszicizmus
Brouwer: Etűdök VI-X. Faragó: Musica Ficta Pavlovits Dávid gitárdarabjai.

Követelmények

Tudni kell a barokk szvit két különböző karakterű (gyors, lassú) tételét helyes tempóarányokkal játszani.

Tanuljon meg a tanuló egy terjedelmesebb, vagy élénkebb tempójú etűdöt is.

Játsszon a romantikus, XX. századi, és kortárs zeneszerzők műveiből.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik romantikus, XX. századi, vagy kortárs darab.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

„B” tagozatos oktatásra irányítható az a tanuló, aki az átlagot meghaladó zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal rendelkezik, valamint érdeklődése és szorgalma alkalmassá teszi arra, hogy megfeleljen a „B” tagozatos oktatás minőségben és mennyiségben magasabb követelményeinek.

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Ismerje a tanuló a 2/2, 3/8, 6/8-os ütembeosztást.
- Tanítsuk meg 3#, 2b előjegyzésig a dúr és moll hangnemeket.
- Ismerje a tanuló a dinamikai árnyalást (crescendo, diminuendo).
- Ismerje a prím, szekund, terc, kvart, kvint, oktáv hangközöket.
- Tanítsuk meg a tizenhatodértéket és -szünetet; a triolát és a szinkópát, valamint a pontozott nyolcadot.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Tanítsuk meg a kis barré-t. Rendszeresen gyakoroltassuk a kromatikus skálát az I. fekvésben.
- Tanítsuk meg a kétoktávós G-dúr skálát (üres húrok használata nélkül), különböző ritmusképletekkel is.
- Ismerni kell az I. fekvés teljes hangkészlete mellett az V. fekvés törzshangjait is.
- Játsszassunk kettős- és hármashangfogásokat is.
- Kapcsoljuk össze az első fekvést más fekvésekkel is.
- Tovább kell fejleszteni az arpeggio-játékot.
- Asul ponticello és sul tasto játék megvalósítása fontos.
- Gyakoroltassuk a staccato portato és tenuto játékot is.
- Tanítsuk a hangolást, prím és oktáv hangközökkel.
- Ismertessük meg a tanulót a természetes üveghangokkal.

Ajánlott tananyag

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola II-IV.

Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok II-IV.

Fodor-Marnitz-Vass: Gitáros képeskönyv

Bernáth Ferenc: Gyerekjáték

Bernáth Ferenc: Tájépek Prelűdök

Madarász József: Súlytalanság

Molnár Tamás: Rövid darabok gitárra

J. J. Sagreras: Etűdök II. kötet

Suba Sándor: Gitáriskola II.

Követelmények

Az arpeggio pengetés megvalósítása egyszerű etűdben (Carcassi, Carulli, Sor).

A dinamikai árnyalás gyakorlati megvalósítása.

Az első fekvés más fekvéssel való összekapcsolása egyszerű etűdben vagy előadási darabban.

A reneszánsz táncok jellegzetességeinek megfigyelése.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy technikai gyakorlat vagy skála,
- Egy etűd,
- Három különböző jellegű darab.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Tanítsuk meg a modális hangsorokat, hogy a darabokban megjelenő modális fordulatokat megmutathassuk.

- Ismerni kell a dúr és moll hangsorokat 4#, 4b előjegyzésig.
- Ismertessük meg a tanulókkal a szext és szeptim hangközöket.
- Elméleti szinten foglalkozzunk a dúr és moll hármashangzat és dominánsseptim-akkord felépítésével.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Fontos a fekvésváltás továbbfejlesztése; a kromatikus és diatonikus skála fekvésváltással.
- Tanítsuk meg a kétoktávós C-dúr skálát, játszassuk a G-dúr skálát különböző fekvésekben.
- Gyakoroltassuk a kötést bal kézzel (ráütés, elpengetés), különféle kombinációkkal.
- Ismertessük meg a tanulóval az előkét és az utókát.
- Tanítsuk meg a kis, tört, és nagy barré-t.
- Kezdjük el gyakoroltatni a tremolo pengetést és az arpeggio-játék különféle változatait.
- Gyakoroltassuk a IX. fekvés hangjait.
- Alkalmazzuk a vibratot. Fejlesszük a dinamikai árnyalás minőségét.

Ajánlott tananyag

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola III-V.

Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok IV-VI.

Repertoire gitárra (Ed. Mus. Z.14445)

F. Sor Op. 31-35.

Puskás: Klasszikus etűdök gitárra

Kováts: Könnyű darabok gitártanulóknak

Brouwer: Etűdök I-V.

Brouwer: Nuevos Estudios Sencillos

Bernáth Ferenc: Tájkép Prelűdök

Madarász József: Súlytalanság

Molnár Tamás: Rövid darabok gitárra

J. J. Sagreras: Etűdök II. kötet

Suba Sándor: Gitáriskola III.

Követelmények

Barokk és klasszikus táncművek díszítése.

Nehézségi szint: Brescianello, G. Sanz és könnyebb Weiss darabok, Sor: Etűdök op. 31, op. 35 sorozat és Walzerek.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy technikai gyakorlat vagy skála,
- Egy etűd,
- Három különböző jellegű darab

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Tudatosítsuk az ujjrendezés alapelveit.
- Végeztessünk a tanulókkal harmóniai elemzést egyszerű darabokban, tanári segítséggel.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Fontos a kromatikus skálák és a kézgyógyító (ujjfüggetlenítő), gyorsító gyakorlatok különböző fajtáinak gyakoroltatása.

- Tanítsuk meg a háromoktávós E-dúr skálát.
- Fejlesszük tovább a díszítési technikát.
- Mutassuk meg az üveghangképzés további lehetőségeit.

Ajánlott tananyag

Nagy E.-Mosóczi M.: Gitáriskola IV-V.

Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok V-VIII.

Repertoire gitárra (EMB Z. 14445)

F. Sor Op. 31-35.

Puskás: Klasszikus etűdök gitárra

Aguado: Etűdök I.

Marschner, Mertz, Paganini és Tarrega könnyebb darabjai.

Kováts: Könnyű darabok gitártanulóknak

Brouwer: Etűdök VI-X.

Bartók-Szendrey: Gyermekeknek-ből könnyebb művek.

Követelmények

Különböző fekvések használata etűdökben.

Klasszikus táncművelet, romantikus vagy impresszionista darabot, illetve rövid XX. századi műveket stílushű előadása.

Nehézségi szint: Aguado: Etűdök, Carcassi: Etűdök op. 60, Ponce: Prelűdök stb.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy technikai gyakorlat vagy skála,
- Egy etűd,
- Három különböző jellegű darab.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszeres és elméleti órákon szerzett ismeretek felhasználásával önállóan végezzen a tanuló formai, és harmóniai elemzést.

- Tanulja meg a tanuló elméleti szinten a hármashang- és négyeshangzatok megfordításait.

- Tanítsuk a zenei formákat (pl. szvit, szonáta) és azok szerkezetét és a tempójellegzetességeket.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Tanítsuk meg a háromoktávú e-moll skálát, továbbá a modális hangsorokat egy húron, egy oktáv hangterjedelemben, valamint az egészhangú skálára épített különféle hangközmeneteket, változatos pengetési módokkal, kézgyógyító és gyorsaságfejlesztő gyakorlatokkal.

- A tanulóknak törekedni kell az önálló, tudatos ujjrendezés kialakítására és a gyakorlás módszerességére.

Ajánlott tananyag

Aguado: Etűdök

Carcassi: Etűdök op. 60

Giuliani: Etűdök

Nagy E. - Mosóczi M.: Gitáriskola V.

Szendrey-Karper L: Gitárgyakorlatok VII-VIII.

Repertoire gitárra (Ed. Mus. Z.14445)

Régi spanyol muzsika

Bach - Szendrey: 20 könnyű darab

Bartók - Szendrey: Gyermeknek

Frescobaldi: Táncok és ária variációkkal stb.

F. Sor: Etűdökop. 35, op. 31

Fodor - Marnitz - Vass: Klasszicizmus

Bartók-Szendrey: Gyermeknek

Brouwer: Etűdök VI-X.

Faragó: Musica Ficta

Követelmények

Játsszon a tanuló reneszánsz műveket.

Tudja előadni helyes tempóarányal a barokk szvit két különböző karakterű (gyors, lassú) tételét.

Tanuljon meg a tanuló legalább egy terjedelmes etűdöt is.

Szólaltasson meg legalább egy mérsékelt tempójú romantikus művet.

Nehézségi szint: L Milan pavane-jai, de Visée táncjátéka, könnyű Tarrega-, Marschner-darabok, Carcassi: Etűdök op. 60.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy technikai gyakorlat vagy skála,

- Egy etűd,

- Három különböző jellegű darab.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszeres továbbfejlődés mellett fontos a zenei tájékozottság elmélyítése és a zenélési kedv ébrentartása.

- Szükséges a darabok szerkezeti, formai elemzése (barokk szvit, fuga, klasszikus szonáta stb.).

Lényeges a darabok önálló kiválasztása és megtanulása a tanár felügyelete mellett.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Fontos a technikafejlesztés kézerősítő és gyorsaságfejlesztő gyakorlatokkal. Lényeges a hangminőség állandó javítása.

- Játszassunk kromatikus skálát; dúr, moll és modális skálákat többféle hangnemben.

- Tanítsunk tercskálákat.

- Az egészhangú skálára épített valamennyi hangköz gyakorlása változatos pengetési módokkal. Cél: a játékbiztonság és állóképesség növelése.

- A tanuló ismerje meg a gitárjáték különleges effektusait: rasgueado, étouffé, kopogás.

Ajánlott tananyag

Carcassi: Etűdök op. 60, Capricciók

Giuliani: Etűdök

Legnani: Capricciók

Repertoire gitárra (Ed. Mus. Z.14445)

Dowland: Tánccok és Fantáziák

Bach: Sonate e Partite könnyebb tételei

Bach: Lantművek (Sárközy) könnyebb tételei

Giuliani: Szonáta op. 15.

Napoleon Coste: Etűdök, előadási darabok

Tarrega: Mazurkák, Tango

A Musica per Chitarra Mertz kötetei

Könnyű koncertdarabok gitárra (Mosóczi-Nagy)

Bartók-Szendrey: Gyermekeknek

Villa-Lobos: e-moll Prelúd

Brouwer: Etűdök XI-XV.

XX. századi magyar szerzők darabjai (pld. Farkas Ferenc)

Kortárs szerzők (pld. Pavlovits Dávid gitárdarabjai.)

Követelmények

Különböző karakterű, nehezebb barokk táncművek előadása.

Technikafejlesztés gyors előadási darabokkal, illetve etűdökkel.

Nehézségi szint: Bach-szvit/partiták könnyebb táncművei, Legnani, Sor darabjai, Carcassi: Etűdök op. 60, Brouwer-etűdök, Villa-Lobos-prelűdök.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy technikai gyakorlat vagy skála,

- Egy etűd,

- Három különböző jellegű darab.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

„A” tagozat

A tanuló rendelkezék a gitárjátékhoz szükséges koncentrációképességgel.

Alkalmazza a tanulmányai során elsajátított zenei és technikai ismereteket. Különböző stílusú darabok önálló feldolgozásával és memorizálásával artikulált, dinamikailag árnyalt hangszerjatekot valósítson meg.

Ismerje

- a gitár hangjait, tudja hangszerét behangolni,
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Ismerje és készségi szinten alkalmazza a gitárjáték alapvető technikai elemeit:

- a fekvésjátékot, fekvésváltást,
- a kis és nagy barré-t,
- a kötéseket (ráütés, elpengetés),
- a dallamjátékot apoyando és tirando pengetéssel,
- az akkordfelbontás (arpeggio) különböző formáit,
- a törtakkord megszólaltatását,
- a nem kívánt hangösszecsengetések tompítását (jobb és bal kézben egyaránt).

Legyen képes különböző játékmódok megvalósítására:

- dallam akkordkísérettel (pl. Neusiedler-darabok),
- harmóniafelbontásos játék (pl. Carcassi, Diabelli, Giuliani),
- egyszerű többszólamú darabokban szólamvezetés, dallamkiemelés (pl. Losy, Campion, Robert de Visée).

Rendelkezzék az egyszerű kortárs darabok (pl. Borsody, Brouwer) eljátszásához szükséges zenei alapismeretekkel és technikai készségekkel.

Repertoárjának egy részét tudja kotta nélkül játszani.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak koncertszerű bemutatásával:

- G-dúr, C-dúr skála 2 oktávon, háromoktávós E-dúr skála, transzponálva, repetíciós pengetéssel is, kromatikus skálák, arpeggio-gyakorlatok,
- 2 etűd (pl. Carcassi: Etűdök op. 60),
- 1 vagy 2 reneszánsz vagy barokk mű,
- XX. századi művek (pl. Bartók - Szendrey).

A választott etűdök tartalmazzanak egymástól eltérő technikai feladatokat. A teljes anyagot kotta nélkül kell előadni.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Gitár főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- 3 oktávós dúr, vagy moll skála fekvésváltással, váltott pengetéssel, közepes tempóban, vagy kromatikus skála 1 húron fekvésváltással.

- Egy klasszikus etűd; Sor: Op. 31., Op. 35., Carcassi: Op. 60./2., 3., 6., 7. etűdök nehézségi szintjén.

- Három különböző stílusú előadási darab a következő nehézségi szinteken: Reneszánsz zene: pld. Reneszánsz magyar táncok gitárra (Edition Simonffy 151)

Barokk zene: pld. Brescianello, Weiss táncjátéka, Bach: Notenbüchlein für A. M. Bach átiratai (Nagy-Mosóczi:

Gitáriskola V., Szendrey: Gitárgyakorlatok V. kötet.)

Klasszikus zene: pld. Carulli: Larghetto alla siciliana (Nagy-Mosóczi: Gitáriskola V./78.) Carcassi: Capriccio (Nagy-Mosóczi: Gitáriskola V./50.) Sor: Allegretto (Szendrey: Gitárgyakorlatok VI./1.)

Romantikus zene: pld. Marschner: Bagatelle (Nagy-Mosóczi: Gitáriskola V./79.)

XX. századi / Kortárs zene; Bartók-Szendrey: Gyermeknek-ből könnyebb darabok: 1-5., 10. (EMB Z.7495) (Szendrey: Gitárgyakorlatok V. kötet) Kovács: Rövid darabok gitártanulóknak I./5., 8. (EMB Z. 8883) (Nagy-Mosóczi: Gitáriskola IV./48.) Brouwer: Estudios sencillos I-X. nehézségi szintjén.

„B” tagozat

- 3 oktávós dúr, vagy moll skála fekvésváltással, ritmusvariációval, gyorsabb tempóban, vagy kromatikus skála 1 húron fekvésváltással, gyorsabb tempóban.

- Egy klasszikus etűd; Carcassi: Op. 60./8-17. etűdök nehézségi szintjén.

- Három különböző stílusú előadási darab a következő nehézségi szinteken: Reneszánsz zene: pld. Luis Milan: 6 Pavane

Barokk zene: pld. J. Dowland: Seven Pieces, Robert de Visée: d-moll Szvit tételei, Bach: Sonate e Partite, Lantművek könnyebb tételei.

Klasszikus zene: pld. Sor: Menüettek, Keringők, Giuliani: C-dúr Szonáta op. 15.

Romantikus zene: pld. Tarrega könnyebb darabjai (Mazurkák)

XX. századi / Kortárs zene; Bartók-Szendrey: Gyermeknek-ből 6., 13., 17., 21. (EMB Z.7495) (Szendrey: Gitárgyakorlatok V. kötet) Kovács: Rövid darabok gitártanulóknak I., II. (EMB Z. 8883, Z. 12065) Brouwer: Estudios sencillos VI-XV. nehézségi szintjén.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és hangszertartás,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasási készség továbbfejlesztése. Szólamvezetés elemzése egyszerűbb reneszánsz fantáziákban.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alapfok évfolyamain megszerzett technikai készségek esetleges hiányosságainak pótlása, kéztartás(ok) szükség szerinti korrigálása.

Ajánlott tananyag
Carcassi: Op. 60
Sor: Etűdök Op. 29.
Adrian Le Roy: Fantáziák és táncok
Losy, Roncalli, Brescianello többtétéles művei
Carcassi, Carulli, Giuliani szonátatételei.
Ponce: Prelűdök
Brouwer: Etűdök XI-XX.
Könnyű kortárs művek (Farkas, Sári, Szokolay, Kováts)

Követelmények

A tanuló legyen képes a technikai és zenei felkészültségének megfelelő darabokban a szólamvezetések pontos megvalósítására.

Igényszint támasztása a játéktisztaság tökéletesítésére, különös tekintettel a tompításokra.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd
- Három különböző stílusú előadási darab.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Mélyítsük el a tanuló ismereteit a barokk zenében. (Szvit, fantázia)
- Elevenítsük fel ismereteit a klasszikus formatan terén. (Szonáta és rondóforma)

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alapfok évfolyamain megszerzett technikai készségek továbbfejlesztése.
- Skálagyorsítás, az arpeggio gyakorlatok gyorsítása.
- Bonyolultabb ujjfüggetlenítő gyakorlatok.

Ajánlott tananyag

Carcassi: Etűdök Op. 60
Sor: Etűdök Op. 29.
Giuliani: Etűdök Op. 48.
Brouwer: Etűdök, könnyebb előadási darabok
Mudarra és Narvaez fantáziák
Bach: Lantművek tételei
Weiss: Szvit tételek
Sor: Menüettek
Ponce: Prelűdök
Villa-Lobos: Prelűdök
Bartók-Szendrey: Gyermekeknek
Kortárs zene a technikai szintnek megfelelően.

Követelmények

A tanuló ismerje a játszott művek szerkezetét, stílusjegyeit.

Az előadásmód fejlesztése a zenei tartalom egyre színesebb megszólaltatásának irányába.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Ismertessük meg a tanulót a variációs művek jellegzetességeivel (barokk, klasszikus)
- Fejlesszük készségeit a romantikus és impresszionista művek előadásának terén.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tanult gyakorlatok rendszeres ismétlése, a hiányosságok pótlása.
- Gyorsaságfejlesztő gyakorlatok.

Ajánlott tananyag

Sor: Etűdök Op. 29

Coste: Etűdök Op. 38.

Tarrega, Sagreras, Pujol etűdök.

Bach: Lantszvitek, csellószvit-átiratok tételei.

Diabelli: Szonáták

Giuliani és Sor könnyebb variációs művei.

Lauro: Vals-ok

Barrios kisebb művei.

Követelmények

Legyen képes a tanuló többtétéles, változatos karakterű művek kifejező előadására.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Mélyítsük el a tanuló tudását a modern művek jellegzetességeiben.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az esetleges technikai hiányosságok pótlása.
- A tanult gyakorlatok tökéletesítése és gyorsítása.
- Nehezebb ügyesítő gyakorlatok a technikai elemek kombinálásával.
- Tanítsuk a modern művekben előforduló hangeffektusokat.

Ajánlott tananyag

Sagreras, Pujol, Villa-Lobos etűdök

Reneszánsz táncok és fantáziák

Bach: Lantszvitek, csellószvit-átiratok tételei

Giuliani, Sor és Coste szonáták, variációk

Albeniz, Barrios, Tarrega, Torroba, Turina darabjai

Villa-Lobos: Choros

Leo Brouwer gitárdarabjai

Követelmények

Legyen képes a tanuló többtétéles, változatos karakterű művek kifejező előadására.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasási készség továbbfejlesztése.
- Szólamvezetés elemzése reneszánsz és barokk művekben.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alapfok évfolyamain megszerzett technikai készségek esetleges hiányosságainak pótlása, kéztartás(ok) szükség szerinti korrigálása.
- Mechanikus ügyesítő, erősítő és gyorsító gyakorlatok kibővítése.

Ajánlott tananyag

Carlevaro: Serie didactica para guitarra

Scott Tennant: Pumping nylon

Carcassi: Op. 60

Sor: Etűdök Op. 29.

Adrian Le Roy: Fantáziák és táncok

Losy, Roncalli, Brescianello többszólamú művei

Carcassi, Carulli, Giuliani szonátatételai

Ponce: Prelűdök

Brouwer: Etűdök XI-XX.

Könnyű kortárs művek (Farkas, Sári, Szokolay, Kovács)

Követelmények

A tanuló legyen képes a technikai és zenei felkészültségének megfelelő darabokban a szólamvezetések pontos megvalósítására.

Igényszint támasztása a játéktisztaság tökéletesítésére, különös tekintettel a tompításokra.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Mélyítsük el a tanuló ismereteit a barokk zenében. (Szvit, partita, fantázia, fuga)
- Elevenítsük fel ismereteit a klasszikus formában. (Szonáta és rondóforma)
- Részletesen elemezzünk egy klasszikus szonátatételt.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alapfok évfolyamain megszerzett technikai készségek továbbfejlesztése.
- Skálagyorsítás, az arpeggio gyakorlatok gyorsítása.
- Bonyolultabb ujjfüggetlenítő gyakorlatok.
- Mechanikus ügyesítő, erősítő és gyorsító gyakorlatok kibővítése.

Ajánlott tananyag
Carlevaro: Serie didactica para guitarra
Scott Tennant: Pumping nylon
Carcassi: Etűdök Op. 60
Sor: Etűdök Op. 29.
Giuliani: Etűdök Op. 48.
Brouwer: Etűdök, előadási darabok
Mudarra és Narvaez fantáziák
Bach: Lantművek tételei
Weiss: Szvit tételek
Sor: Menüettek
Ponce: Prelűdök
Villa-Lobos: Prelűdök
Bartók-Szendrey: Gyermekeknek
Kortárs zene a technikai szintnek megfelelően.

Követelmények

A tanuló ismerje a játszott művek szerkezetét, stílusjegyeit.
Fejlődjön játéka a zenei tartalom egyre színesebb megszólaltatásának irányába.
Legyen képes adottságainak megfelelően intenzív zenei gesztusok megvalósítására.
Az év végi vizsga javasolt anyaga
- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Ismertessük meg a tanulót a variációs művek jellegzetességeivel (barokk, klasszikus)
- Fejlesszük készségeit a romantikus és impresszionista művek előadásának terén.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tanult gyakorlatok rendszeres ismétlése, a hiányosságok pótlása.
- Gyorsaságfejlesztő gyakorlatok.
- Erősítő gyakorlatok a kéz állóképességének növelésére.

Ajánlott tananyag

Carlevaro: Serie didactica para guitarra
Scott Tennant: Pumping nylon
Sor: Etűdök Op. 29
Coste: Etűdök Op. 38.
Tarrega, Sagreras, Pujol etűdök.
Bach: Lantszvitek, csellószvit-átiratok
Weiss: Passacaglia
Diabelli: Szonáták
Giuliani és Sor könnyebb variációs művei.
Lauro: Vals-ok Barrios művei.

Követelmények

Legyen képes a tanuló többtétéles, változatos karakterű művek kifejező előadására.
Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Mélyítsük el a tanuló tudását a modern művek jellegzetességeiben.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az esetleges technikai hiányosságok pótlása. A tanult gyakorlatok tökéletesítése és gyorsítása

- Nehezebb ügyesítő gyakorlatok a különböző technikai elemek kombinálásával.
- Személyre szabott bemelegítési szisztéma kidolgozása.
- A modern művekben előforduló hangeffektusok megszólaltatásának tökéletesítése.

Ajánlott tananyag

Carlevaro: Serie didactica para guitarra

Scott Tennant: Pumping nylon

Luigi Biscaldi: Esercizi speciali di virtuosismo

Sagreras, Pujol, Villa-Lobos etűdök

Reneszánsz táncok és fantáziák kapodaszter használatával is.

Bach: Lantszvittek, csellószvit-átiratok tételei.

Giuliani, Sor és Coste szonáták, variációk.

Albeniz, Barrios, Tarrega, Torroba, Turina darabjai

Villa-Lobos: Choros

Különböző hangeffektusokat tartalmazó XX. Századi, vagy kortárs darabok (pld. Brouwer, Patachich Iván gitárdarabjai.)

Követelmények

A tanuló legyen képes hangszerkezelésének önálló fejlesztésére.

Gazdag hangszínek és karakterek megvalósítására.

Többtételes szvit vagy szonáta megtanulására.

Könnyebb barokk versenymű egy tételének előadására.

A kortárs zenében előforduló hangeffektusok kivitelezésére.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Egy etűd,
- Három különböző stílusú előadási darab.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

„A” tagozat

A tanuló legyen képes tanulásának önálló folytatására, a zenei önképzés megvalósítására. Legyen olyan hangszerkezelési képességek birtokában, mely alkalmassá teszi az amatőr társas zenélésben felszabadult, aktív részvételre.

„B” tagozat (Az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló jusson olyan hangszeres és előadói készségek birtokába, mely elérhetővé teszi számára a zenei pálya választásának lehetőségét, továbbtanulást magasabb iskolatípusokban.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Gitár főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

Három oktávos dúr-vagy moll skála, vagy terciskála.

- Egy etűd; Carcassi: 25 Etűd op. 60 (EMB 12091) nr. 19., 20., 23., F. Sor op. 29 (Universal) nr. 1., Aguado: Etűdök II. kötetből (EMB 12378) nr. 9., 11., 12., Giuliani: 24 etűd op. 48 (EMB 12963) nr. 20., 21., Leo Brouwer VI-XV. nehézségi szintjén.

- Két különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik lehet töbttételes; reneszánsz és barokk darabok; John Dowland: Tánckok és Fantáziák (EMB 8769), J. S. Bach: Könnyű táncművek, Lantszvittek (EMB 13184), klasszikus és romantikus darabok: F. Carulli (EMB8821), Giuliani (EMB 12182, EMB8931, EMB8932), F. Sor művei (EMB8799,14445 kötetben, Ricordi, Universal); Carulli, Johann Kaspar Mertz: Románok (EMB 13519 kötetben), F. Tarrega: Marieta, Rosita; XX. századi szerzők: Leo Brouwer, Farkas Ferenc (EMB 6303), Villa-Lobos: Prelud II. V. nehézségi szintjén

- Egy kamaramű; Scarlatti: Öt Szonáta két gitárra (Fodor-Mosóczi) nehézségi szintjén. A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

Három oktávos dúr-vagy moll skála, vagy terciskála, szextskála

- Egy etűd; Carcassi: 25 Etűd op. 60 (EMB 12091) nr. 24., 25.; F. Sor: Zwölf Etuden op. 29 (Universal) nr. 4., Giuliani: Etűdök gitárra op. 48. (EMB 12963) nr. 22., 23., 24., Villa-Lobos: Etűdök nehézségi szintjén.

- Két különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik lehet egy szvit vagy versenymű több tétele, vagy egy szonáta, a másik egy kortárs mű; reneszánsz szerzők: Bakfark Bálint (EMB 7031, EMB 7793, EMB 12033), J. Dowland: Luis Milan, Gaspar Sanz, Frescobaldi művei (EMB 13248), J. S. Bach: Lantszvittek (EMB 13184), csellószvittek tételei, valamint szonáták és partiták tételei; Fernando Sor szonátái; romantikus szerzők, pl. F. Tarrega Romantikus darabok (EMB 8327) J. K. Mertz (EMB 13157, EMB 13519) továbbá Moreno-Torroba, Manuel de Falla, Isaak Albéniz, Augustin Barrios Mangoré művei; XX. századi szerzők: Leo Brouwer, Farkas Ferenc (EMB 6303), Villa-Lobos: Prelüdek, Choros nehézségi szintjén.

- Egy kamaramű; Vivaldi könnyebb versenyművei, Giuliani: Duo Concertante per flauto e chitarra, Joplin: Ragtime nehézségi szintjén.

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és hangszertartás,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök
Megfelelő mennyiségű és minőségű hangszer.
Legalább két darab kottatartó, két darab állítható lábzsámoly.
Félévenként egy húrkészlet.
Metronóm

ÜTŐ

Az ütőhangszer tanítás feladatai:

Az ütőhangszerek sokszínűségéből és zeneirodalmi sajátosságaiból eredően a *kamarazenélés* lehetőségeinek megteremtése már a hangszertanulás kezdetén.

A társas muzsikálás elősegítése.

Az egymáshoz való alkalmazkodásra és egymásra figyelésre nevelés.

Ismertesse meg a tanulókkal:

- az ütőhangszer-család leggyakrabban használt tagjait,
- a különböző ütőhangszerek megszólaltatásának módját,
- a helyes ütéstechikákat,

Fordítson figyelmet:

- a helyes test-, és kéztartás kialakítására,
- pontos tempótartásra,
- a különböző hangszerek speciális technikai elemeinek alkalmazására,
- a precíz, pontos ritmikai megoldásokra, külön figyelemmel a legáltalánosabb ütőhangszeres elemekre,
- az eltérő kézzel megoldásokra,
- a biztonságos hangszerkezelés kialakítására,
- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására.

Talán a legfontosabbak egyike-lehetőség szerint végeztessen az egyes zenei kíséret-formákhoz szükséges improvizációs gyakorlatokat.

Előkészítő évfolyamok:

1. évfolyam

Az általános iskola *első*, legfeljebb *második* évfolyamába járó gyermekek számára.

Az egyéni foglalkozás mellett, ha a tanszak tanulóinak életkori összetétele megengedi, célszerű az együttes játékot is elkezdni.

Fejlesztési feladatok:

- általános zenei ismeretek megismertetése,
- alapfokú hangszerkezelés megtanítása ,
- alap ütés-technikák megtanítása.

Dallamhangszeren: 2-3- 4 hang hangkészletű gyermekdalok.

Ritmushangszereken: a negyed érték, a nyolcad pár és a negyed szünet.

- Bevezetés a 4/4-es számolásba.
- A kottaolvasás gyakorlása a fenti ritmusokkal.
- Kamarazene-jellegű együttes játék a szaktanár ötletei alapján.

Ajánlott tananyag:

Balázs - Zempléni: Ritmusgyakorlatok kezdőknek

Balázs - Kósa - Zempléni: Csengő-bongó

Balázs: Technikai gyakorlatok I-III.

Követelmény:

Ritmusgyakorlat

Ritmus-duó.

Egyszerű gyermekdal eljátszása dallamhangszeren. (esetleg könnyű zongora kísérettel)

Egy könnyű szólam megszólaltatása kamaragyüttesben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy kisdob gyakorlat, vagy duó,
- Egy kis hangkészletű gyermekdal eljátszása dallamhangszeren.
- Könnyű ütős kamaradarab eljátszása a tanszak azonos korú növendékeivel együtt.

2. évfolyam

Az általános iskola *második* évfolyamába járó gyermekek számára.

Fejlesztési feladatok: -zenei ismeretek bővítése,

- A leggyakrabban használt hangszerek ismerete.

- Az egész, fél, negyed, nyolcad, pontozott fél és negyed érték és a megfelelő szünetek.

- Metrum: páros és páratlan lüktetésű metrumok (4/4 és 12/8 stb.), egyszerű váltakozó ütem.

- Záróvonal, ismétlőjel, f, mf, mp, p dinamika, és crescendo, decrescendo, marcato.

Dallamhangszeren: legfeljebb egy oktáv hangterjedelmű gyermekdalok. (lehetőleg zongora kísérettel)

- Különböző menzúrájú dallamhangszereken való játék.

- Különböző verők használata.

Ritmushangszereken:

- A hangszerkezelés fejlesztése

- Helyes testtartás.

- „Szimmetrikus” verőfogás.

- Váltott kézzel való játék.

- Három dobon való játék (Technikai gyakorlatok).

- Különböző verők használata.(kisdob verő, timpani verő, filc verő)

Ajánlott tananyag:

Balázs - Zempléni: Ritmusgyakorlatok kezdőknek

Balázs - Kósa - Zempléni: Csengő-bongó

Balázs: Technikai gyakorlatok I-III.

Wolfgang Basler: Elementar

Követelmény:

Ritmusgyakorlat (a tanult anyagból).

Ritmus-duó.

Egyszerű gyermekdal eljátszása dallamhangszeren.(lehetőleg zongora kíséretes)

Könnyű ütős kamarazenei szólam megszólaltatása együttesben.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy kisdob gyakorlat, vagy duó,

- Egy kis hangkészletű (max. egy oktáv) gyermekdal eljátszása dallamhangszeren.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok:

- Zenei ismeretek bővítése,
- Az együttes játékban előforduló hangszerek ismerete.
- A tizenhatod, a pontozott nyolcad érték és szünet.
- Aszimmetrikus metrumok (5/8, 7/8).
- Dinamika: ff, pp, sf.
- Prima és seconda volta, da capo, dal segno, fermata.
- A játszott művekben előforduló tempójelzések ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A kisdob megfelelő magasságának beállítása.
- Helyes verőfogás.
- Kar és csukló használat.
- Ejtegetés.
- Nyolcados technikai gyakorlatok.
- A rudiment dobolás alapjainak bemutatása, gyakoroltatása.
- Az együttes játékban előforduló hangszerek megszólaltatása.
- Hangszerek és verők váltása az együttes játékban.
- Egyszerűbb kézzendi problémák ismerete és megoldása.
- Különböző hangszínek előállításának és felismerése a hangszerek különböző verőkkel való megszólaltatása révén.

Ajánlott tananyag:

Balázs - Zempléni: Ritmusgyakorlatok kezdőknek

Balázs - Kósa - Zempléni: Csengő-bongó

Balázs: Technikai gyakorlatok I-III.

Wolfgang Basler: Elementar

Morris Goldenberg: Snare Drum for Beginners

Zempléni: Répertoire ütőhangszerekre

Zempléni: Ütős ABC

Zempléni: Ütősmuzsika kezdőknek

Zempléni: A triótól az oktettig

Phil Grant: All american Drummer (rudiment iskola kezdőknek)

Követelmény:

Ritmusgyakorlat és duó előadása a tanult anyagból.

Dallamhangszeren népdal vagy egyszerű előadási darab eljátszása zongorakísérettel vagy együttesben.

Egyszerű szólam megszólaltatása kamaraegyüttesben (hangszerváltás, verőváltás).

Mozgáskoordináció: kéz-lábmozgások összehangolása (lábmérőhöz felezés, harmadolás, negyedelés)

Egy könnyű rudiment gyakorlat bemutatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy kisdob gyakorlat,
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongorakísérettel, - vagy lehet kamaramű is.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok:

- Zenei ismeretek szélesebb megismertetése.
- Az együttes játékban előforduló hangszerek ismerete.
- A triola (nyolcad- és tizenhatod-triola).
- Hangsorok (dallamhangszeren), 2#, 2b előjegyzésig.
- Azonosságok és hasonlóságok felismerése a tanult darabokban.
- A periódus értelmezése.

A hangszerkezelés fejlesztése:

- Az együttes játékban előforduló hangszerek megszólaltatása.
- Szélsőséges dinamikák alkalmazása.
- A rudiment dobolás elemeinek (patternek) bemutatása, gyakoroltatása.
- A kisdob-tremolo előkészítése.
- Pattintott dupla ütések kisdobon.
- Paradiddle kézrendek.
- Tizenhatodos technikai gyakorlatok.
- Hangsúlyozás.
- Open Stroke Rolls.

Ajánlott tananyag:

Balázs: Technikai gyakorlatok I-III.

Wolfgang Basler: Elementar

Morris Goldenberg: Snare Drum for Beginners

Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Praktische Schule für Kleine Trommel

Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)

Phil Grant: All american Drummer (rudiment iskola kezdőknek)

Tom Hapke: Drums easy (szereléses iskola kezdőknek)

Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourent le Monde

Zempléni: Répertoire ütőhangszerekre

Zempléni: Ütős ABC

Zempléni: Ütősmuzsika kezdőknek

Zempléni: A triótól az oktettig

Követelmény:

Ritmusgyakorlat és duó előadása a tanult anyagból.

Dallamhangszeren megszólaltatott előadási darabok zongorakísérettel vagy együttesben.

Nehezebb szólamok megszólaltatása kamaraegyüttesben.

Egy rudiment előadási darab bemutatása kisdobon.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy kisdob gyakorlat vagy duó és egy rudiment gyakorlat bemutatása.
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongorakísérettel, - esetleg ,lehet egy kamaramű is.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok:

- Zenei ismeretek bővítése, elmélyítése.
- Bonyolultabb ritmuskombinációk felismerése és megoldása.
- Harmincketted, „nagy-triola”, alla breve.
- Hangsorok (dallamhangszeren), 4#, 4b előjegyzésig.
- Tanult dallamhangszeres művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten; zenehallgatás.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Nyitott és zárt ütés.
- Closed Stroke Rolls.
- Előkéek (egyes-, kettes-, hármas-, négyes előke kötve).
- Rövid tremolo, hangsúlyos tremolo, egyenletes tremolo, indítás, lezárás.
- bonyolultabb rudiment gyakorlatok megtanulása, a patternek értelmezése.
- a dobfelszereléses játék alapjainak elsajátítása.
- Skála-gyakorlatok megszólaltatása dallamhangszeren.
- Dallamhangszeren egyszerű kétszólamú játék.
- A vibrafon-pedál kezelése (lehetőség szerint).

Ajánlott tananyag:

Balázs: Technikai gyakorlatok I-III.

Wolfgang Basler: Elementar

Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel

Eckehard Keune: Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Praktische Schule für Kleine Trommel

Kupinszkij: Előadási darabok xilofonra

Lányi-Lenkei-Mező: Előadási darabok hegedűre zongora kísérettel I-II.

Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)

Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourent le Monde

Zempléni: Répertoire ütőhangszerekre

Zempléni: Ütősmuzsika kezdőknek

Zempléni: A triótól az oktettig

Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos

Phil Grant: All american Drummer (rudiment iskola kezdőknek)

Tom Hapke: Drums easy (szereléses iskola kezdőknek)

Követelmény:

Előkéket tartalmazó gyakorlatok eljátszása.

Hosszabb lélegzetű előadási darabok megszólaltatása dallamhangszeren.

Nehezebb szólamok eljátszása kamaraegyüttesben.

Rövid rudimental szóló kisdobon.

Egy rövidebb szereléses előadási darab vagy etűd eljátszása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Előkéket, tremolokat tartalmazó kisdob szólógyakorlat vagy duó,
- Egy rövidebb szereléses előadási darab vagy etűd bemutatása koncert szerűen.
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongorakísérettel, - vagy lehet kamaramű is.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A basszuskulcs ismerete.
- Az „egy ütésben” való gondolkodás elsajátítása.
- Változó tempók alkalmazása.
- Egyszerűbb díszítések ismerete és alkalmazása dallamhangszeren.
- A játszott anyag formai elemzése.
- Zenehallgatás, hangverseny-látogatás.
- Ismerkedés zeneszerzők életével, munkásságával.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tremolo gyakorlati tökéletesítése.
- Különböző dinamikák alkalmazása tremolóval.
- Hármashangzat-felbontások dallamhangszeren, kiütött tremolo alkalmazása.
- Változó tempók megvalósítása önállóan és együttesben.
- Az üstdob kezelése, hangolása.
- Az üstdob kicsengésének megfelelő időben és módon történő lefogása.
- Üstdobtremolo (kiütött tremolo).
- Dobfeleszereléses játék fejlesztése, duó játék.

Ajánlott tananyag:

Wolfgang Basler: Rudiment Schule für Kleine Trommel
 Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel
 Eckehard Keune: Kleine Trommel
 Kupinszkij: Előadási darabok xilofonra
 Lányi-Lenkei-Mező: Előadási darabok hegedűre zongora kísérettel I-II.
 Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)
 Nagy O: Barokk táncok fuvolára és zongorára
 Nagy O: Barokk táncok hegedűre és zongorára I-II.
 Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourant le Monde
 Zempléni: Répertoire ütőhangszerekre
 Zempléni: Ütősmuzsika kezdőknek
 Zempléni: A triótól az oktettig
 Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail
 Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos
 Phil Grant: All american Drummer (rudiment iskola kezdőknek)
 Tom Hapke: Drums easy (szereléses iskola kezdőknek)
 Heinrich Knauer: Praktische Schule für kleine Trommel

Követelmény:

Tremolós gyakorlatok megszólaltatása.
 Hangszerváltások együttesben.

(Üstdob) Kisdob -gyakorlatok megszólaltatása.

Az üstdob pontos hangolása, együttesben való alkalmazása. (kamaracsoportban)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Előkéket, tremolokat tartalmazó üstdob gyakorlat, kisdob gyakorlat vagy rudiment előadási darab.

- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongorakísérettel, - vagy lehet kamaramű is.

- komolyabb szereléses előadási darab, vagy etűd bemutatása. (duó játék)

5. évfolyam „A” tagozat

Az első négy évfolyam alapozó időszakának elvégzése után, a tanszak speciális státuszából; sokrétűségéből, összetettségéből fakadóan lehetőséget kell biztosítani a tanulóknak a differenciálódásra. Az 5. évfolyamtól vagy a *dobolást* preferálja a tanuló, (pl. drum set) vagy a *dallamhangszereken* való játékot (pl. vibrafon, marimba).

- Ezen a szinten már nem lehet elvárni, hogy valaki a különböző technikai, intonációs és zenei felkészültséget igénylő, több ezer féle ütőhangszer mindegyikén kimagasló teljesítményt nyújtson. Ennek megfelelően kell értelmezni az alábbi követelmények - és a hangszerkezelés meghatározását, tekintettel a jelentős egyéni különbségekre.

Fejlesztési feladatok:

- Zenei ismeretek elmélyítése,

- Kétszer pontozott ritmusok, kvintola, szeptola.

- A különböző ütemfajták és ritmuskombinációk átfogó ismerete.

- A megfelelő kézrend kialakításának készsége a zenei és technikai követelmények szerint.

- Dobszerelés ismerete, használata, játék- technikai és játék stílus fejlesztés.

- A „kétszólamú” hangsúly-játék.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Drum Set játék:

- Helyes test- és verőtartás.

- Ütésterületek meghatározása.

- Paradiddle kézrendek alkalmazása a dobszerelésen.

- Egyszerűbb függetlenítések.

Ajánlott kották:

Wolfgang Basler: Rudiment Schule für Kleine Trommel

Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone

Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel

Eckehard Keune: Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Praktische Schule für Kleine Trommel

Kupinszkij: Előadási darabok xilofonra

Lányi-Lenkei-Mező: Előadási darabok hegedűre zongora kísérettel I-II.

Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)

Nagy O: Barokk táncok fuvolára és zongorára

Nagy O: Barokk táncok hegedűre és zongorára I-II.

Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.

Tom Hapke: Drums easy

Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourent le Monde
Zempléni: Répertoire ütőhangszerekre
Zempléni: Ütősmuzsika kezdőknek
Zempléni: A triótól az oktettig
Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail
Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos
Tom Hapke: Drums II. (dobfelszereléses iskola középfeladókknak)

Követelmény:

- Játék dobszerelésen:
 - hangsúlyok kiosztva,
 - kisdob-nagydobjáték: parallel -, ill. komplementer szólamok
- A szerzett készségeknek megfelelő szintű művek előadása dallamhangszeren.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Kisdob-nagydobjáték, vagy hangsúly-játék dobszerelésen kiosztva.
- Egyszerűbb függetlenítési gyakorlat dobszerelésen.
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora- vagy rögzített zenei kísérettel, vagy
- Hosszabb lélegzetű előadási darabok megszólaltatása dallamhangszeren, zongorakísérettel, vagy lehet kamaramű is. (Pl. 2 tétel vagy egy kamaramű és egy zongorakíséretes előadási darab.)
- Egy kisdob, vagy egy üstdob gyakorlat.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok:

- Zenei ismeretek bővítése.
- A rendelkezésre álló összes hangszer ismerete.
- Hangsorok (dallamhangszeren) 5#, 5b előjegyzésig.
- Tájékozódás az ütőhangszeres irodalomban.
- Alapfokú zenetörténeti ismeretek, a társművészetekkel való kapcsolatok.
- A dobszerelés szerepe a könnyűzenében.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Egyszerűbb 3-4 verős feladatok megoldása dallamhangszeren.
- Egyszerűbb tánczenei alaprítmusok megszólaltatása dobszerelésen.
- Bonyolultabb mozgáskoordinációt igénylő feladatok megoldása (pl. kíséretjáték lábcin-szólammal, szólisztikus játék kétlábás kíséretszólammal)
- Kiütött előkék.

Ajánlott tananyag:

Balázs: Három burleszk
Balázs: Nyolc trió ütőhangszerekre
Wolfgang Basler: Rudiment Schule für Kleine Trommel
Steve Davis: Jazz Drums - Play - A Long - Styles & Analysis
Sigfrid Fink: Percussion Studio
Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone
Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel
Eckehard Keune: Kleine Trommel
Heinrich Knauer: Paukenschule I-II.
Kupinszkij: Előadási darabok xilofonra

Kósa: Ötös játék

Kósa: Régi zene hangolt ütőhangszerekre

Lányi-Lenkei-Mező: Előadási darabok hegedűre zongora kísérettel I-II.

Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)

Nagy O: Barokk táncok fuvolára és zongorára

Nagy O: Barokk táncok hegedűre és zongorára I-II.

Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.

Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourant le Monde

Zempléni: A triótól az oktettig

Vivaldi: Four Seasons

Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail

Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos

Tom Hapke: Drums II. (dobfelszereléses iskola középfaladóknak)

Követelmény:

A szerzett készségeknek megfelelő nehézségű, hosszabb lélegzetű mű stílushű megszólaltatása dallamhangszeren (pl. barokk szonáta lassú és gyors tétele vibrafonon).

Dobszerelésen tánczenei-vagy rock kíséret zárlat improvizációkkal. (periodikus tagolás)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Dobszerelésen tánczenei-, vagy rock kíséret zárlat improvizációkkal. Lehet élő- vagy rögzített zenéhez is.

- Függetlenítési gyakorlat dobszerelésen.

- Egy dallamhangszeres mű, vagy kisdob szólódarab, vagy

- Egy hosszabb lélegzetű előadási darab megszólaltatása dallamhangszeren, (Pl. barokk szonáta lassú és gyors tétele vibrafonon)

- Egy kamaramű, vagy egy zongorakíséretes előadási darab.

- Egy kisdob, vagy egy üstdob gyakorlat.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

A „B” tagozaton tanuló tanulók átlagosnál jobb képességei, és a rendelkezésre álló magasabb óraszám lehetővé teszi számukra a zenei ismeretek megszerzése és hangszerkezelés fejlesztése terén, hogy az „A” tagozatos tanulókhoz képest nagyobb mennyiségű anyagot sajátítsanak el, magasabb szinten. Ezzel, lehetőség nyílik egy sikeres szakirányú középfokú felvételre is.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Bonyolultabb ritmuskombinációk felismerése és megoldása.

- Harmincketted, „nagy-triola”, alla breve.

- Hangsorok (dallamhangszeren), 4#, 4b előjegyzésig.

- Tanult dallamhangszeres művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten; zenehallgatás.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Nyitott és zárt ütés

- Closed Stroke Roll

- Előkék (egyes-, kettes-, hármas-, négyes előke kötve).

- Rövid tremolo, hangsúlyos tremolo, egyenletes tremolo, indítás, lezárás.

- Nehezebb skála-gyakorlatok megszólaltatása dallamhangszeren.
- Különböző hangszer-kombinációk kezelése, gyors hangszerváltások és gyors verőváltások alkalmazása.
- Dallamhangszeren egyszerű kétszólamú játék.
- A vibrafon-pedál kezelése (lehetőség szerint).

Ajánlott tananyag:

Balázs: Technikai gyakorlatok I-III.

Wolfgang Basler: Elementar

Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel

Eckehard Keune: Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Praktische Schule für Kleine Trommel

Vivaldi: Four Seasons

Lányi-Lenkei-Mező: Előadási darabok hegedűre zongora kísérettel I-II.

Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)

Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourant le Monde

Zempléni: Répertoire ütőhangszerekre

Zempléni: Ütősmuzsika kezdőknek

Zempléni: A triótól az oktettig

Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos

Tom Hapke: 66 Drumset solos

Követelmény:

Előkéket tartalmazó gyakorlatok eljátszása.

Hosszabb lélegzetű előadási darabok megszólaltatása dallamhangszeren.

Nehezebb szólamok eljátszása kamaraegyüttesben.

Rövid rudimental szóló kisdobon.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Előkéket, tremolokat tartalmazó kisdob szólógyakorlat vagy duó.
- Egy rövid rudimental szóló kisdobon.
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora kísérettel.
- Egy kamaramű.
- Dúr és moll skálák 4#, 4b előjegyzésig, tercmenetekkel is.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A basszuskulcs ismerete, olvasása.
- Az „egy ütésben” való gondolkodás elsajátítása.
- Változó tempók alkalmazása.
- Egyszerűbb díszítések ismerete és alkalmazása dallamhangszeren.
- A játszott anyag formai elemzése.
- Zenehallgatás, hangverseny-látogatás.
- Ismerkedés zeneszerzők életével, munkásságával.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tremolo gyakorlati tökéletesítése.
- Különböző dinamikák alkalmazása tremolóval.

- Hármashangzat-felbontások dallamhangszeren, kiütött tremolo alkalmazása, hangok lefogása.
- Változó tempók megvalósítása önállóan és együttesben.
- Árnyalt dinamika alkalmazása.
- Az üstdob kezelése, hangolása.
- Kézrendek az üstdobokon.
- Az üstdob kicsengésének megfelelő időben és módon történő lefogása.
- Üstdobtremoló (kiütött tremoló).

Ajánlott tananyag:

Wolfgang Basler: Rudiment Schule für Kleine Trommel
 Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel
 Eckehard Keune: Kleine Trommel
 Heinrich Knauer: Praktische Schule für Kleine Trommel
 Heinrich Knauer: Paukenschule I-II.
 Kupinszkij: Előadási darabokxilofonra
 Lányi-Lenkei-Mező: Előadási darabok hegedűre zongora kísérettel I-II.
 Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)
 Nagy O: Barokk táncok fuvolára és zongorára
 Nagy O: Barokk táncok hegedűre és zongorára I-II.
 Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourent le Monde
 Zempléni: Répertoire ütőhangszerekre
 Zempléni: Ütősmuzsika kezdőknek
 Zempléni: A triótól az oktettig
 Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail
 Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos
 Tom Hapke: 66 Drumset solos

Követelmény:

Tremolós gyakorlatok megszólaltatása.
 Bonyolultabb hangszerváltások együttesben.
 Üstdob-gyakorlatok megszólaltatása (lehetőség szerint 3-4 hangszeren is).
 Az üstdob pontos hangolása, együttesben való alkalmazása.
 Tremolós üstdob-gyakorlatok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy tremolós üstdob-gyakorlat (lehetőség szerint 3-4 hangszeren).
- Számozott tremolót tartalmazó, komolyabb rudimental szóló kisdobon. (pl. Wilcoxon 150-ből az 1-20.)
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora kísérettel.
- Egy kamaramű.

5. évfolyam „B” tagozat

Az első **négy** évfolyam alapozó időszakának elvégzése után, a tanszak speciális státuszából; sokrétűségéből, összetettségéből fakadóan lehetőséget kell biztosítani a tanulóknak a differenciálódásra. Az 5. évfolyamtól vagy a dobolást preferálja a tanuló, (pl. drum-set) vagy a dallamhangszereken való játékot (pl. vibrafon, marimba). Ezen a szinten már nem lehet elvárni, hogy valaki a különböző technikai, intonációs és zenei felkészültséget igénylő, több ezer féle

ütőhangszer mindegyikén kimagasló teljesítményt nyújtson. Ennek megfelelően kell értelmezni az alábbi követelmények- és a hangszerkezelés meghatározását, tekintettel a jelentős egyéni különbségekre.

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Kétszer pontozott ritmusok, kvintola, szeptola.
- A különböző ütemfajták és ritmuskombinációk átfogó ismerete.
- A megfelelő kézrend kialakításának készsége a zenei és technikai követelmények szerint.
- Dobszerelés ismerete.
- A „kétszólamú” hangsúly-játék.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Drum Set játék:
- Helyes test- és verőtartás.
- Ütésterületek meghatározása.
- Paradiddle kézrendek alkalmazása a dobszerelésen.
- Egyszerűbb függetlenítések.

Ajánlott tananyag:

Wolfgang Basler: Rudiment Schule für Kleine Trommel
Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone
Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel
Eckehard Keune: Kleine Trommel
Heinrich Knauer: Praktische Schule für Kleine Trommel
Heinrich Knauer: Paukenschule I-II.
Kupinszkij: Előadási darabokxilofonra
Lányi-Lenkei-Mező: Előadási darabok hegedűre zongora kísérettel I-II.
Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)
Nagy O: Barokk táncok fuvolára és zongorára
Nagy O: Barokk táncok hegedűre és zongorára I-II.
Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.
Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourent le Monde
Zempléni: Répertoire ütőhangszerekre
Zempléni: Ütősmuzsika kezdőknek
Zempléni: A triótól az oktettig
Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail
Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos
Tom Hapke: 66 Drumset solos

Követelmény:

Játék *dobszerelésen*:

- hangsúlyok kiosztva
 - kisdob-nagydobjáték: paralel -, ill. komplementer szólamok
- Kétszólamú játék *dallamhangszeren*.
A szerzett készségeknek megfelelő szintű művek előadása dallamhangszeren.
Rudimental szóló dobszerelésen.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Kisdob-nagydobjáték, vagy hangsúly-játék dobszerelésen kiosztva.

- Egyszerűbb függetlenítési gyakorlat dobszerelésen.
- Rudimental szóló dobszerelésen.
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora- vagy rögzített zenei kísérettel, ill. kamaramű. vagy
- Egy hosszabb lélegzetű előadási darab megszólaltatása dallamhangszeren, zongora kísérettel.
- Egy kamaramű.
- Egy tremolós üstdob-gyakorlat (lehetőség szerint 3-4 hangszeren), vagy számozott tremolót tartalmazó, komolyabb rudimental szóló kisdobon. (pl. Wilcoxon 150-ből a 20-40.)

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A rendelkezésre álló összes hangszer ismerete.
- Hangsorok (dallamhangszeren) 5#, 5b előjegyzésig.
- Tájékozódás az ütőhangszeres irodalomban.
- Alapfokú zenetörténeti ismeretek, a társművészetekkel való kapcsolatok.
- A dobszerelés szerepe a könnyűzenében.

A hangszerkezelés fejlesztése

- 3-4 verős feladatok megoldása dallamhangszeren.
- Egyszerűbb tánczenei alapritmusok megszólaltatása dobszerelésen.
- Bonyolultabb mozgáskoordinációt igénylő feladatok megoldása (pl. kíséretjáték lábcin-szólammal, szólisztikus játék kétlábas kísérőszólammal)
- Kiütött előkék.

Ajánlott tananyag:

Balázs: Három burleszk

Balázs: Nyolc trió ütőhangszerekre

Wolfgang Basler: Rudiment Schule für Kleine Trommel

Steve Davis: Jazz Drums - Play - A Long - Styles & Analysis

Sigfrid Fink: Percussion Studio

Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone

Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel

Eckehard Keune: Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Paukenschule I-II.

Kósa: Ötös játék

Kósa: Régi zene hangolt ütőhangszerekre

Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.

Lányi-Lenkei-Mező: Előadási darabok hegedűre zongora kísérettel I-II.

Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)

Nagy O: Barokk táncok fuvolára és zongorára

Nagy O: Barokk táncok hegedűre és zongorára I-II.

Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.

Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourant le Monde

Vivaldi: Four Seasons

Zempléni: A triótól az oktettig

Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail

Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos

Követelmény:

A szerzett készségeknek megfelelő nehézségű, hosszabb lélegzetű mű stílushű megszólaltatása dallamhangszeren, kotta nélkül (Pl. barokk szonáta lassú és gyors tétele vibrafonon).

Dobszerelésen tánczenei-, vagy rock kíséret zárlat improvizációkkal (periodikus tagolás). Szólójáték dobszerelésen.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Dobszerelésen tánczenei-, vagy rock kíséret zárlat improvizációkkal (lehet élő- vagy rögzített zenéhez is).

- Függetlenítési gyakorlat dobszerelésen.

- Egy számozott tremolót tartalmazó, komolyabb rudimental szóló kisdobon.

- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora- vagy rögzített zenei kísérettel, ill. kamaramű.

- Dúr és moll skálák 5#, 5b előjegyzésig, tercmenetekkel is (célszerű az előadott darabok hangnemében), vagy

- Egy Hosszabb lélegzetű előadási darab megszólaltatása dallamhangszeren, zongorakísérettel. (Pl. barokk szonáta lassú és gyors tétele vibrafonon.)

- Egy kamaramű.

- Egy Dúr és moll skálák 5#, 5b előjegyzésig, tercmenetekkel is (célszerű az előadott darabok hangnemében).

- Egy tremolós üstdob-gyakorlat (lehetőség szerint 3-4 hangszeren).

- Egy számozott tremolót tartalmazó, komolyabb rudimental szóló kisdobon (pl. Wilcoxon 150-ből a 30-50.).

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén:

Ismerje a tanuló

- az alapfokú művészeti iskolában használatos ütőhangszereket, ezek magyar és leggyakrabban használt idegen nyelvű elnevezéseit,

- a különböző ütőhangszerek megszólaltatásának módját, a helyes ütésttechnikákat,

- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,

- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Legyen képes a tanuló:

- kotta hű játéokra és lapról olvasásra folyamatos, mérsékelt tempóban,

- árnyalt dinamikák alkalmazására, a hangszínbeli különbségek felismerésére és megvalósítására,

- különböző végtagjainak összehangolt mozgására, illetve függetlenítésére

- a speciális technikai elemek alkalmazására a különböző hangszereken (tremolo, előkék, egyszerű függetlenítés),

- hosszabb zenei gondolatok összefogására, a művek értelmes, tagolt előadására,

- az üstdob önálló hangolására,

- a különböző ütőhangszerek eltérő kézrendi problémáinak megoldására,

- rugalmas beilleszkedésre kamarazenei együttesbe,

- céltudatos, módszeres gyakorlásra

- pontos tempótartásra.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül):

- legyen képes a tanuló hosszabb zenei gondolatok összefogására, a művek értelmes, tagolt előadására
- legyen képes a tudásáról pódiumon is számot adni.

Művészeti alapvizsga követelményei:

A vizsga részei: A vizsga kizárólag gyakorlati részből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama:

Ütő főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc (ajánlott)

„B” tagozat minimum 15 perc (kötelező jellegű)

A vizsga tartalma:

„A” tagozat:

- Két dobgyakorlat; Knauer: Kisdobiskola (Hofmeister) 10., 16., 18., 29., 36., II. rész 11., 17., 27.; Keune: Kisdobiskola (Breitkopf) 48., 69., 127., 145., 173. nehézségi szintjén.
 - Egy dallamhangszeres mű; Vivaldi: Largo; Bononcini: Allegro; Haydn: Szerenád nehézségi szintjén.
 - Egy kamaramű; Krell-Holzmann: Cake Walk Parádé; Camidge: Sonatina; Gebauer: Duó; Pleyel: Menuetto; Larson: Mexikói szvit; Zempléni L.: Párok; Váray L.: Gukhe/low drums szólam; Jack McKenzie: Három tánc, Bartók Béla: Gyermeknek 1.,2.,3., Mikrokozmosz nehézségi szintjén.
 - Egy periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.
- A dallamhangszeren megszólaltatott darabokat lehetőleg *kotta nélkül* kell játszani.

„B” tagozat:

- Két kisdobgyakorlat; Knauer: Kisdobiskola (Hofmeister) 19., 20., 22., 24. (4/8), 31., 37., II. rész 2., 5., 14.; Keune: Kisdobiskola (Breitkopf) 67., 75., 108., 150., 153., 146. nehézségi szintjén.
 - Egy skála hármashangzat-felbontással.
 - Egy dallamhangszeres mű; Bach: h-moll szvit/1 tétel; Hacsaturján: Rózsalányok tánca; Rameau: Gavotte; Händel: a-moll menüett (EMB 13379) HWV 602, 603 nehézségi szintjén.
 - Egy kamaramű; J. S. Bach: Kétszólamú invenciók, Zempléni L.: Üzenetek (EMB 14569) - Hét SMS-tanulmány dobokra/1 tétel; Váray L.: Gukhe/high drum szólam; Balázs O.: Nyolc trió (EMB 6063) 5., 6. nehézségi szintjén.
 - Egy periódusnyi zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.
- A dallamhangszeren megszólaltatott darabokat kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése:

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség (pl. üstdobon keresztütések és kerülések jobbról-balról),
- hangszerkezelés, speciális technikai elemek alkalmazása különböző hangszeren (tremoló, előkék),
- több verővel való játék dallamhangszeren,
- különböző hangszer-kombinációk kezelése, hangszer- és verőváltások alkalmazása,
- előadásmód,
- árnyalt dinamikák alkalmazása, pontos ritmikai megoldások,

- változó tempók önállóan és együttesben,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok: „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok eléréséig az egyes tanulók tudásszintje között jelentős különbség alakulhat ki képességeik, teherbírásuk és szorgalmuk alapján. Ezt a különbséget a továbbképző osztályokban növelheti a közismereti iskolákban jelentkező eltérő mértékű terheléstől és az iskolán kívüli más elfoglaltság mértékétől függő gyakorlási idő, valamint a zenetanulás eltérő iránya és célja. Vagy az egyéni hangszertudás fejlesztése, vagy a *kamarazenei*, illetve a *zenekari játék* fejlesztése kerül előtérbe. Ezért elsősorban a fejlesztés lehetséges irányait és céljait fogalmazzuk meg.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság fejlesztése a hangszer szóló-, kamarazene- és zenekari irodalmában.
- Az ütőhangszerek népes családjának minél szélesebb körű ismerete.
- A Drum Set szerepe a zenekarokban.
- A leggyakoribb Drum Set notációk.
- Dúr és moll hangnemek 7#, 7b előjegyzésig.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes ülés mód és verőtartás megtalálása.
- A laza ütésteknika kialakítása. (A kar, csukló és az ujjak szerepe)
- Nyomott és pattintott előkék alkalmazása (2-3-4-es).
- Double Paradiddle.
- Egykezes hangsúlyvezetés (jobb, - ill. bal kézzel) mint építkezési forma a Drum Set szólójátékban.
- Pedálok használata dobszerelésen.

Ajánlott tananyag:

J. S. Bach: 18 kis prelúdium

Balázs: Nyolc trió ütőhangszerekre

Steve Davis: Jazz Drums - Play - A Long - Styles & Analysis

Steve Davis: Masters of Time

Siegfried Fink: Timpani Suite

Siegfried Fink: Percussion Studio

David Friedman: Vibraphone Technique (Dampening and Pedaling)

Alice Gomez: Raindance

Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone

Lionel Hampton: Method for Vibraphone, Xylophone, Marimba

Eckehard Keune: Kleine Trommel

Heinrich Knauer: Paukenschule I-II.

Korsakov: A dongó

Lányi-Lenkei-Mező: Előadási darabok hegedűre zongora kísérettel I-II.

David Mancini: Suite for Timpani
 Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)
 Clair Omar Musser: 120 etűd marimbara
 Nagy O: Barokk táncok fuvolára és zongorára
 Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.
 J. S. Pratt: 14 Modern Contest Solos for Snare Drum
 Telemann: Könnyű szonáták
 Sejourne-Velluet: Les Claviers a Percussion Parcourent le Monde
 Vivaldi: Four Seasons
 Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail
 Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos
 Zivkovic: Funny Marimba
 Tom Hapke: 66 Drumset solos

Követelmény:

Az alapfokú zeneiskolai tanulmányok során szerzett ismeretek és készségek továbbfejlesztése és elmélyítése.

A tanuló képességeihez mért zenei anyag (kamaramű) igényes előadása.

Kisdob darabok előadása rudimental technikával.

Egykezes hangsúlyozás dobszerelésen kiosztva, kétlábas ostinato szólamokkal.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Kíséret, illetve szólójáték dobszerelésen. (Lehet élő- vagy rögzített zenéhez is.)
- Egy számozott tremolót tartalmazó, komolyabb rudimental szóló kisdobon.
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora- vagy rögzített zenei kísérettel, ill. kamaramű.
- Dúr és moll skálák 7#, 7b előjegyzésig, tercmenetekkel is.
vagy
- Egy hosszabb lélegzetű előadási darab megszólaltatása dallamhangszeren. (Pl. barokk szonáta, versenymű.)
- Egy kamaramű.
- Dúr és moll skálák 7#, 7b előjegyzésig, tercmenetekkel is.
- Egy set-up szólódarab, vagy üstdob darab 3-4 timpanin.
- Egy számozott tremolót tartalmazó, komolyabb rudimental szóló kisdobon.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok:

Zenei ismeretek bővítése:

- Az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság fejlesztése a hangszer szóló-, kamarazene- és zenekari irodalmában.
- Újabb és újabb ütőhangszerek megismerése a több ezres kínálatból, megszólaltatásuk módjának megismerése (intonáció).
- Eligazodás az ütőhangszerek irodalmában gyakrabban előforduló különböző notációkban.
- A Double Stroke Roll és a Press Roll fogalma.

A hangszerkezelés fejlesztése:

- Az úgynevezett összetett darabok esetén a különböző hangszerek összeállításának megtervezése, bonyolultabb kézrendek alkalmazása.
- 3-4 verővel való játék dallamhangszereken.
- A dinamikai és hangsínbeli érzékenység és igényesség kialakítása.

- Ritmusjáték három különböző hangszeren (pl. Bass Drum - Hi Hat ütve - Snare Drum) páros- és paratlan osztásban. (Nesztor: Skálagyakorlatok)
- A Double Stroke Roll és a Press Roll alkalmazása.
- Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail
- Tom Hapke: 66 Drumset solos

Ajánlott tananyag:

J. S. Bach: 18 kis prelúdium
 Steve Davis: Jazz Drums - Play - A Long - Styles & Analysis
 Steve Davis: Masters of Time
 Siegfried Fink: Timpani Suite
 Sigfrid Fink: Percussion Studio
 David Friedman: Vibraphone Technique (Dampening and Pedaling)
 Alice Gomez: Raindance
 Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone
 Lionel Hampton: Method for Vibraphone, Xylophone, Marimba
 Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel
 Eckehard Keune: Kleine Trommel
 Heinrich Knauer: Paukenschule I-II.
 David Mancini: Suite for Timpani
 Markovich: Team Work
 Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)
 Clair Omar Musser: 120 etűd marimbara
 Nagy 0: Barokk táncok fuvolára és zongorára
 Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.
 J. S. Pratt: 14 Modern Contest Solos for Snare Drum
 Telemann: Könnyű szonáták
 Vivaldi: Four Seasons
 Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail
 Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos
 Zivkovic: Funny Marimba

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Kíséret, illetve szólójáték dobszerelésen. (Lehet élő- vagy rögzített zenéhez is.)
 - Egy számozott tremolót tartalmazó, komolyabb rudimental szóló kisdobon.
 - Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora- vagy rögzített zenei kísérettel, ill. kamaramű.
 - Dúr és moll skálák 7#, 7b előjegyzésig, tercmenetekkel is.
- Vagy:

Egy hosszabb lélegzetű előadási darab megszólaltatása dallamhangszeren. (Pl. barokk szonáta, versenymű.)

- Egy kamaramű.
- Dúr és moll skálák 7#, 7b előjegyzésig, tercmenetekkel is.
- Egy set-up szólódarab, vagy üstdob darab 3-4 timpanin.
- Egy komolyabb rudimental szóló kisdobon.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság fejlesztése a hangszer szóló-, kamarazene- és zenekari irodalmában.
- Újabb és újabb ütőhangszerek megismerése a több ezres kínálatból, megszólaltatásuk módjának megismerése (intonáció).
- Eligazodás az ütőhangszerek irodalmában gyakrabban előforduló különböző notációkban.
- A Double Stroke Roll és a Press Roll fogalma.

A hangszerkezelés fejlesztése:

- Az úgynevezett összetett darabok esetén a különböző hangszerek összeállításának megtervezése, bonyolultabb kézrendek alkalmazása.
- 3-4 verővel való játék dallamhangszereken.
- A dinamikai és hangszínbeli érzékenység és igényesség kialakítása.
- Ritmusjáték három különböző hangszeren (pl. Bass Drum - Hi Hat ütve - Snare Drum) páros- és paratlan osztásban. (Nesztor: Skálagyakorlatok)
- A Double Stroke Roll és a Press Roll alkalmazása.
- Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail

Ajánlott tananyag:

- J. S. Bach: 18 kis prelúdium
- Steve Davis: Jazz Drums - Play - A Long - Styles & Analysis
- Steve Davis: Masters of Time
- Siegfried Fink: Timpani Suite
- Sigfrid Fink: Percussion Studio
- David Friedman: Vibraphone Technique (Dampening and Pedaling)
- Alice Gomez: Raindance
- Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone
- Lionel Hampton: Method for Vibraphone, Xylophone, Marimba
- Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel
- Eckehard Keune: Kleine Trommel
- Heinrich Knauer: Paukenschule I-II.
- David Mancini: Suite for Timpani
- Markovich: Team Work
- Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)
- Clair Omar Musser: 120 etűd marimbara
- Nagy 0: Barokk táncok fuvolára és zongorára
- Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.
- J. S. Pratt: 14 Modern Contest Solos for Snare Drum
- Telemann: Könnyű szonáták
- Vivaldi: Four Seasons
- Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail
- Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos
- Zivkovic: Funny Marimba

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Kíséret, illetve szólójáték dobszerelésen. (Lehet élő- vagy rögzített zenéhez is.)
- Egy számozott tremolót tartalmazó, komolyabb rudimental szóló kisdobon.

- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora- vagy rögzített zenei kísérettel, ill. kamaramű.
- Dúr és moll skálák 7#, 7b előjegyzésig, tercmenetekkel is.
vagy
- Egy hosszabb lélegzetű előadási darab megszólaltatása dallamhangszeren. (Pl. barokk szonáta, versenymű.)
- Egy kamaramű.
- Dúr és moll skálák 7#, 7b előjegyzésig, tercmenetekkel is.
- Egy set-up szólódarab, vagy üstdob darab 3-4 timpanin.
- Egy számozott tremolót tartalmazó, komolyabb rudimental szóló kisdobon.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok:

- Zenei ismeretek bővítése.
- Az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság fejlesztése a hangszer szóló-, kamarazene- és zenekari irodalmában.
- Újabb és újabb ütőhangszerek megismerése a több ezres kínálatból, megszólaltatásuk módjának megismerése (intonáció).
- Eligazodás az ütőhangszerek irodalmában gyakrabban előforduló különböző notációkban.
- A Double Stroke Roll és a Press Roll fogalma.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az úgynevezett összetett darabok esetén a különböző hangszerek összeállításának megtervezése, bonyolultabb kézrendek alkalmazása.
- 3-4 verővel való játék dallamhangszereken.
- A dinamikai és hangszínbeli érzékenység és igényesség kialakítása.
- Ritmusjáték három különböző hangszeren (pl. Bass Drum - Hi Hat ütve - Snare Drum) páros- és paratlan osztásban. (Nesztor: Skálagyakorlatok)
- A Double Stroke Roll és a Press Roll alkalmazása.
- Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail

Ajánlott tananyag:

- J. S. Bach: 18 kis prelúdium
- Steve Davis: Jazz Drums - Play - A Long - Styles & Analysis
- Steve Davis: Masters of Time
- Siegfried Fink: Timpani Suite
- Sigfrid Fink: Percussion Studio
- David Friedman: Vibraphone Technique (Dampening and Pedaling)
- Alice Gomez: Raindance
- Morris Goldenberg: Modern School for Xylophone, Marimba, Vibraphone
- Lionel Hampton: Method for Vibraphone, Xylophone, Marimba
- Richard Hochrainer: Übungen für Kleine Trommel
- Eckehard Keune: Kleine Trommel
- Heinrich Knauer: Paukenschule I-II.
- David Mancini: Suite for Timpani
- Markovich: Team Work

Musica de Camera - Kamarazene ütőhangszerekre (Borsody L, Kovács T, Zempléni L)
Clair Omar Musser: 120 etűd marimbara
Nagy 0: Barokk táncok fuvolára és zongorára
Nesztor: Ritmusjáték és jazzdobolás I-IV.
J. S. Pratt: 14 Modern Contest Solos for Snare Drum
Telemann: Könnyű szonáták
Vivaldi: Four Seasons
Charley Wilcoxon: Finger Stroke Contrail
Charley Wilcoxon: The All American Drummer, 150 rudimental solos

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Kíséret, illetve szólójáték dobszerelésen. (Lehet élő- vagy rögzített zenéhez is.)
- Egy számozott tremolót tartalmazó, komolyabb rudimental szóló kisdobon.
- Egy dallamhangszeres mű kotta nélkül, zongora- vagy rögzített zenei kísérettel, ill. kamaramű.
- Dúr és moll skálák 7#, 7b előjegyzésig, tercmenetekkel is.
vagy
- Egy hosszabb lélegzetű előadási darab megszólaltatása dallamhangszeren. (Pl. barokk szonáta, versenymű.)
- Egy kamaramű.
- Dúr és moll skálák 7#, 7b előjegyzésig, tercmenetekkel is.
- Egy set-up szólódarab, vagy üstdob darab 3-4 timpanin.
- Egy számozott tremolót tartalmazó, komolyabb rudimental szóló kisdobon.

VONÓS TANSZAK

HEGEDŰ

A hangszerjátéknál a zenei elképzelés és az azt megvalósító technika elválaszthatatlanok. Különösen áll ez a tanulás kezdeti éveire, amikor a zenei felfogó képesség és a hangszeres mozgásérzetek még fejletlenek, s a tanuló valóban csak azt tudja helyesen megszólaltatni hangszerén, amiről intenzív hallási élménye van.

A hegedűtanítás feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal

- a hangszer lehetőségeit, irodalmát, történetét
- a hegedű akusztikai sajátosságait
- a hangszer hangolását
- a hangszer és a vonó felépítését, részeit
- a bal kéz játékára és a vonó kezelésére vonatkozó jelzéseket
- a hangképzés főbb fizikai törvényszerűségeit
- a különböző ritmusképletekhez szükséges vonóbeosztást
- a zenei alapkarakterekhez tartozó vonókezelést
- a hegedűirodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit
- a vonós hangszer család többi tagját

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést

- megfelelő vonóvezetést, balkéz-technikát
- helyes, test-, hangszer- és kéztartást és tudatosítsa ezeket
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező hegedűhangot
- differenciált hangindítást és hanglezárást
- laza, egyenletes ujj- és kartechnikát
- a kezek pontosan összehangolt mozgását

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- hangsorokat és hangzatokat különböző vonásnemekkel valamennyi húron és fekvésben
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujj- és vonógyakorlatokat

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására
- a különböző vonásnemek elsajátítására
- a pizzicato-technikára, a pergő-technikára
- az üveghangok megszólaltatására
- a megfelelő ujjrendek készítésére és a fekvések alkalmazására
- a hangköz és akkordjáték sajátosságaira
- a lapról olvasási készség fejlesztésére
- a tudatos zenei memorizálásra
- a művek zeneileg igényes kidolgozására
- a rendszeres társas muzsikálásra

Tanítsa meg a tanulókat a hangolási és a legalapvetőbb hangszer-karbantartási feladatokra.

Előképző 1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése

- A foglalkozások anyaga: gyermekdalok, versek, mondókák, a hangszeres játékot előkészítő mozgásgyakorlatok.

Készségfejlesztés

- a hangszerjátékra való felkészítés fázisai, valamint a hangszerre irányuló mozgások gyakorlása

- a helyes testtartás kialakítása, tájékozódás a test és végtagok térbeli helyzetéről

- a helyes légzés felismerése, illetve alkalmazása

- a kar és kéz alapmozgásainak kialakítása, függetlenítése

- a hangszertartással kapcsolatos érzetek megfigyelése, gyakorlása

Hangszer nélkül

- emelés - ejtés (fej, kar, kéz, ujjak)

- közelítés - távolítás

- súlyérzet;

- rotálás, tengelyfogás érzete.

A hegedűtartás, vonótartás kialakítása

- a hangszer pengetéssel való megszólaltatása;

- a vonóval való megszólaltatás elemi formái; a billentés, húr váltás, fekvésváltás játékos megalapozása

Ajánlott tananyag

gyermekdalok eljátszása
egyszerűbb népdalok
Hegedűiskola I. kötetében található egyszerűbb etűdök
Kodály: 333 olvasógyakorlat
Forrai: Óvódás énekeskönyv
Dénes - Kállai - Lányi - Mező: Hegedűiskola I.
Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola I.
Dénes - Szászné Réger J.: Hegedű ABC
Szilvay: Színes húrok I.

Követelmény

A hangszerre irányuló mozgások természetes és jó irányú mozgása.
A tanulók figyelme irányuljon a hangszer szép hangon való megszólaltatására és a tiszta intonációra való törekvésre.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

Egyéni fejlődéstől függően értékelhető keresztmetszet a hangszerkezelés alapelemeiről.

Előképző 2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek

- kottaolvasási ismeretek fejlesztése
- egész, fél, negyed, nyolcad, és szünetei ismerete
- módosítójelek
- dallamsorok felismerése

Hangszerkezelés fejlesztése, készségfejlesztés

- helyes testhelyzet, hegedűtartás kialakítása
- billentő mozgás fejlesztése
- a két kéz helyezkedő műveleteinek fejlesztése
- koncentrált figyelem a tiszta intonáció kialakítására
- vonókezelési feladatok, vonóbeosztások tudatosítása

Ajánlott tananyag

30-40 gyakorlat
Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola I.

Dénes - Szászné Réger J.: Hegedű ABC
Dénes-Lányi: Hegedűiskola I. füzet

Követelmény

- hangszer és vonó önálló, helyes elhelyezése
- tiszta intonáció
- egyszerűbb gyakorlatok leolvasása

Év végi vizsga ajánlott anyaga

Keresztmetszet az év során tanult hangszerkezelési és zenei anyagról, egyéni fejlődéstől függően.

Alapfokú 1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése

- a helyes testhelyzet és a hegedűtartás kialakítása
- a bal kar és bal kéz helyezkedő műveletei (súlyérzet, húr váltó és fekvésváltó mozgások, alkar-rotáció)
- a billentő mozgások kialakítása
- intonáció a tanult hangkészletben
- a helyes vonótartás (húron és húr fölött), a vonóvezetés érzetének kialakítása
- húrsík-érzet, vonóvezetés üres húrokon és húrpárokon
- húr váltás külön vonóval és kötve
- játék egész vonóval
- a legato és détaché játékmód kialakítása.
- vonóbeosztási formák a különböző ritmusképletek megszólaltatásakor
- a szép hang iránti igény felkeltése már a pengetés és az első vonó húzási feladatok során
- hangsorok egyszerű vonásnemekkel

Zenei ismeretek

- kottaolvasás a tananyag hangkészletén belül
- metrum, mérőütés, tempó.
- ütem: 2/4, 3/4, 4/4
- hangjegyértékek (az egész, fél, negyed, nyolcad és szüneteik)
- nyújtópont a fél és a negyed érték mellett
- módosítójelek, előjegyzés
- hangközök (szekundok, tercek, tiszta kvart, kvint, oktáv) ismerete
- a hármashangzat fogalma
- dallamsorok formai tagolódása
- zenei összefüggések
- memóriafejlesztés

Ajánlott tananyag

Dénes - Lányi - Kállay - Mező: Hegedűiskola I.

Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola I.
Dénes - Szászné Réger J.: Hegedű ABC

Követelmény

- a természetes mozgásműveleteket elsajátítása
- egyszerű dallamok folyamatos játéka
- abszolút hangnevek folyamatos olvasása
- tiszta intonáció

A zeneművek nehézségi szintje:

- Haydn: Dalocska
- Lully: Dal.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két különböző jellegű tanulmány (vagy egy hangsor és egy etűd)
- két zongorakíséretes darab kotta nélkül

Alapfokú 2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése

- a hegedűtartás és vonótartás fejlesztése

Ujjgyakorlatok a bal kéz ügyesítésére

- ejtő-emelő billentés
- a húr váltó-készség fejlesztése
- az ujjak nyújtása, csúsztatása
- a kettősfogások egyszerű formái (terc, szext)
- a fekvésjáték és a vibrato előkészítése

Vonókezelési feladatok

- a détaché játékmód fejlesztése különböző vonórészekben
- legato (2, 4, 8 hang kötésével is), portato, a martelé játékmód előkészítése nyugodt tempóban
 - énekklő jelleggel; barokk „non legato”
- magyar népdalok játékaival kapcsolatos nehezebb vonóbeosztási formák, nagy és kis „nyújtott”
 - és „éles” ritmus, legato

Zenei ismeretek

- a kottaolvasás továbbfejlesztése
- a tempó- és dinamikai jelzések ismerete
- egyszerű és változó ütemek
- hangjegyértékek (nyolcad, triola, tizenhatod)
- hangközök (szekund, terc, kvint)

Ajánlott tananyag

Dénes – Lányi – Kállay – Mező: Hegedűiskola II.
Sándor – Járdányi – Szervánszky: Hegedűiskola II.
Dénes – Szászné Réger J.: Hegedű ABC Kodály: Biciniumok

Követelmény

- tanuló játékkészsége a 4#, 4b előjegyzésű skálák hangkészletén belül
- új ritmusok ismerete
- a detaché, legato (2, 4, 8 hang kötésének) a tanult hangkészleten belüli alkalmazása
- a dinamikára és a tempóra vonatkozó zenei kifejezések ismerete

A zeneművek nehézségi szintje

- Bartók: Betyárnóta
- Rameau: Rigaudon
- Schubert: Német tánc

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két etűd (vagy egy hangsor és egy etűd)
- két zongorakíséretes darab kotta nélkül

Alapfokú 3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése

- ujjgyakorlatok a bal kéz ügyesítésére és a helyezkedő-készség fejlesztésére az I. fekvésben
- játékkészség a II. és III. fekvésben (a közvetítőhang szerepe)
- kettősfogás-játék (tercek, szextek)
- dúr és moll hangsorok, akkordfelbontások két oktávon
- nagy és kis detaché
- martelé a vonó különböző részein
- a legato fejlesztése
- vonáskombinációk
- akkordjáték és emelt vonás
- a staccato vonások előkészítése
- a vibrato fejlesztése
- a hangszer önálló felhangolása

Zenei ismeretek

- a harmincketted és a szinkópák nehezebb formái
- szűkített és bővített hangközök
- a hármashangzat és fordításai
- a dominánsszeptim hangzat
- tonika, szubdomináns, domináns hangzatfűzésben
- kvintkör
- klasszikus periódus.
- két- és háromtagú kis formák elemzése.
- ékesítések: előke, utóka, trilla, paránytrilla és mordent.
- memóriafejlesztés

Ajánlott tananyag

Dénes - Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűiskola III-IV.
Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola III.
Wohlfahrt: 40 etűd op. 54 (válogatva)
Konyusz: Kettősfogások az első fekvésben
Az ajánlott irodalomjegyzékében található előadási művek.
Kodály: Biciniumok
Pejtsik: Régi kamarazene sorozat: Duók
Pejtsik: Régi kamarazene sorozat Triók
Szervánszky: Duók Z. 3083
Mozart: 12 duó K. 487 (válogatva)
Bartók: Duók

Követelmény

- az eddig tanult mozgásformák, vonástípusok folyamatos alkalmazására.
- a zenei ékesítések egyszerűbb módozatainak ismeret (előke, utóka, mordent, trilla)
- tiszta intonáció az első fekvésben (szűkített és bővített hangközök)
- egyszerű fekvésváltások ismerete (azonos ujjak, üres húr alatti fekvésváltások)

A zeneművek nehézségi szintje:

- Járdányi: Magyar tánc
- Stanley: Allegro grazioso
- Händel: Gavotte

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két etűd (vagy egy hangsor és egy etűd)
- két zongorakíséretes darab kotta nélkül

Alapfokú 4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése

- az előző években jobb és bal kézzel elsajátított elemek összekapcsolása és fejlesztése
- 1/2 fekvés, II.-III. fekvés
- a vibrato fejlesztése
- dúr és moll skálák két oktávon, fekvésekben, fekvésváltással is
- a kromatikus játéktechnika fejlesztése
- az eddig tanult vonásnemek gyorsítása, alkalmazása összetettebb feladatokban
- a staccato játékmód
- az emelt vonás fejlesztése.
- a dobott vonás (spiccato) előkészítése
- az akkordjáték és a kettősfogás-játék fejlesztése első fekvésben
- a hangindítás, a vonós artikuláció fejlesztése, a fontosabb zenei karakterek megszólaltatásának megalapozása (dolce, risoluto, espressivo)

Zenei ismeretek

- a tempó- és a dinamikai jelzések bővebb ismerete
- ütem (5/4, 5/8, változó ütemek)
- a teljes kvintkör.
- a játszott anyag zenei - formai és harmóniai - elemzése a tanár segítségével.

Ajánlott tananyag

Dénes - Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűiskola III-IV.
Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola IV/A, B.
Kayser: 36 gyakorlat hegedűre op. 20, I.
Wohlfahrt: 60 etűd op. 45
Wohlfahrt: 40 etűd op. 54 (válogatva)
Konyusz: Kettősfogások az első fekvésben
Pleyel: Duók
Szervánszky: Duók Z. 3083
Mozart: Duók K. 487
Bartók: Duók
Hegedűduók kezdőknek (Vigh)
Kamarazene kezdők számára (Máriássy)
Régi kamarazene (sorozat): Duók
Régi kamarazene (sorozat): Triók

Követelmény

- a 1/2 fekvés, a II. és III. fekvés ismerete
- az egyszerűbb kettősfogások és akkordok
- fekvésváltás közvetítőhangokkal
- eddig tanult vonásnemek alkalmazása gyorsabb tempóban is
- emelt vonós és staccato játékmód alkalmazása
- a zenei anyagban előforduló szakkifejezések ismerete

A zeneművek nehézségi szintje

- Zathureczky: Gyermekeknek
- Farkas: Régi magyar táncok,
- Steibelt: Uno ballo
- Mozart: Andantino.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két etűd (vagy egy hangsor és egy etűd)
- két zongorakíséretes mű kotta nélkül
- az egyik helyett lehet kamaraművet játszani kottából (tanárral vagy tanuló társaival)

Alapfokú 5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése

- z eddig tanult fekvésekben való jártasság elmélyítése
- a IV. és V. fekvés elsajátítása
- a páros és páratlan számú fekvések egyenrangú fejlesztése
- kettősfogás-játék a fekvések alkalmazásával
- a vibrato fejlesztése (egyenletesség, gyorsaság, folyamatosság)
- az akkordjáték fejlesztése könnyebb fekvésváltásokkal is
- folyamatos játék dobott vonóval, könnyebb etűdanyagon
- az eddig tanult vonásnemek összetettebb alkalmazása, zeneileg árnyaltabbá tétele, a vonós artikuláció fejlesztése
- dúr és moll hangsorok, akkordfelbontások két oktávon az V. fekvésig

Zenei ismeretek

- a hangnemkapcsolatok fokozott ismerete
- szűkített és bővített hármashangzat, szűkített szeptimakkord
- a legalapvetőbb zenei karakterek (dolce, espressivo, risoluto)
- a barokk szvit felépítése
- a szonátaforma tematikus és hangnemi elemzése
- klasszikus táncok.
- romantikus karakterdarabok
- variációs forma

Ajánlott tananyag

Dénes - Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűiskola V-VI.

Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola V

Kayser: 36 gyakorlat hegedűre op. 20, I-II.

Dont: Gradus ad Parnassum op. 38, I.

Dancla: Etűdök op. 68

Bloch: Hangsoriskola II-III.

Bartók: Duók

Mozart: Duók K. 487

XX. századi kamarazene-művek

A vonós kamarazene iskolája (Pejtsik): I. II.

Négy évszázad könnyű triói Z. 13548

A barokk triósonáta Z. 13549

Követelmény

- dúr és moll hangsorokat (5#, 5b előjegyzésig) két oktávon keresztül az V. fekvésig
- játék a IV. és V. fekvésben
- az eddig tanult vonásnemek összetettebb alkalmazása (emelt vonó, dobott vonó, staccato)
- a vonós artikuláció zeneileg árnyaltabb használata
- gyorsabb darabok szép hangú, értelmes frazeálású eljátszása (bal kéz pergőtechnika).
- folyamatos vibrato alkalmazása az éneklő jellegű műveknél
- az évfolyam anyagánál könnyebb műveket lapról játéka

A játszandó művek nehézségi szintje

- Bartók: Gyermekeknek
- Pergolesi: Siciliano

- Beethoven: Menüett

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két etűd (vagy egy hangsor és egy etűd)
- két zongorakíséretes mű kotta nélkül
- az egyik helyett lehet kamaraművet játszani kottából (tanárral vagy tanuló társaival)

Alapfokú 6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése

- tájékozódás és játékkészség a VI., VII. fekvésben és félfekvésben
- háromtávós hangsorok akkordfelbontásokkal
- trilla, pergőtechnika, fekvésváltás (kettősfogásokkal is)
- természetes üveghangok
- a vibrato fejlesztése minden fekvésben.

Zenei ismeretek

- barokk művek felépítése (szonáta, koncert)
- szekvenciális szerkesztésmód a barokk művekben
- kifejező és stílusos artikuláció
- a portamento fogalma
- a XX. századi zene hangzásvilágának ismerete
- melodikai, harmóniai sajátosságok, szerkesztési elvek ismerete a játszott művek alapján

Ajánlott tananyag

Mazas: Études spéciales op. 36 I.

Dénes - Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűiskola V-VI.

Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola V

Kayser: 36 gyakorlat hegedűre op. 20, I.-II.

Dont: Gradus ad Parnassum op. 38, I.

Dancla: Etűdök op. 68

Bloch: Hangsoriskola II-III.

Bartók: Duók

Mozart: Duók K. 487

XX. századi kamarazene-művek

A vonós kamarazene iskolája (Pejtsik): I. II.

Négy évszázad könnyű triói Z. 13548

A barokk triószonáta Z. 13549

Követelmény

- barokk művek stílusjátéka
- jártasság a bécsi klasszikus és romantikus művek terén
- jártasság a kamarazenélésben

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két etűd (vagy egy hangsor és egy etűd)
- két zongorakiséretes mű kotta nélkül
- az egyik helyett lehet kamaraművet játszani kottából (tanárral vagy tanulótársaival)

Alapfokú 2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése

- vibrato kialakítása
- árnyaltabb dinamika
- martelé játékmód fejlettebb, differenciáltabb formái
- hegedűtartás finomítása
- vonótartás fejlesztése
- ejtő-emelő billentés
- a húr váltó-készség fejlesztése
- az ujjak nyújtása, csúsztatása
- a kettősfogások egyszerű formái (terc, szext)
- a fekvésjáték és a vibrato előkészítése
- a détaché játékmód fejlesztése különböző vonórészekben
- legato (2,4,8 hang kötésével is), portato
- a barokk „non legato”
- a martelé játékmód előkészítése nyugodt tempóban, éneklő jelleggel
- a magyar népdalok játékával kapcsolatos nehezebb vonóbeosztási módok
- nagy és kis „nyújtott” és „éles” ritmus, legato is, valamint a szinkópa

Zenei ismeretek

- a kottaolvasás továbbfejlesztése
- a tempó- és dinamikai jelzések ismerete
- egyszerű és változó ütemek
- hangjegyértékek (nyolcad, triola, tizenhatod)
- hangközök (szekund, terc, kvint)

Ajánlott tananyag

Dénes - Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűiskola II., III., IV.

Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola II.

Schradiack : Ujjgyakorlatok Op. 5.

Wohlfahrt: 40 etűd op. 54.

Wohlfahrt: 60 etűd op. 45.

Követelmény

- II. és III. fekvés használata könnyebb hangnemekben.
- egyszerűbb fekvésváltások
- ujjrendváltozatok alkalmazása
- önálló hangolás.

- hangsorok, népdalok, klasszikus etűdök és összetettebb zenei anyagok kotta nélküli előadása

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két etűd (vagy egy hangsor és egy etűd)
 - két zongorakíséretes mű
- Az egész anyagot kotta nélkül kell játszani.

Alapfokú 3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése

- a fekvésérzet differenciálása, a fekvésváltás készségének fejlesztése
- a II. és III. fekvés elsajátítása
- a vibrato kialakítása, fejlesztése
- trilla, a kromatik, ujjfüggetlenítés
- a kettősfogás fejlesztése a II. és III. fekvésben (fekvésváltás nélkül).
- ismerkedés a IV. fekvéssel és a félfekvéssel
- hangsorok, akkordfelbontások két oktávon, a tanult fekvésekben, fekvésváltással is
- az eddig tanult vonások fejlesztése a vonó különböző részein
- vonáskombinációk
- assú, tartott hangok
- a staccato játékmód fejlesztése
- Az akkordjáték és az emelt vonás előkészítése, alkalmazása
- természetes üveghangok
- tempótartás, a tempó fokozása

Zenei ismeretek

- A harmincketted
- a szinkópák nehezebb formái
- szűkített és bővített hangközök.
- a hármashangzat és fordításai
- a dominánsszeptim hangzat
- tonika, szubdomináns, domináns hangzatfűzésben
- kvintkör,
- klasszikus periódus.
- két- és háromtagú kis formák elemzése.
- ékesítések (előke, utóka, trilla, paránytrilla, mordent)
- memóriafejlesztés.
- alteráció, hangnemi kitérés, moduláció;
- a főtéma, melléktéma fogalma (koncert vagy szonáta játéka kapcsán)
- a klasszikus periódus
- XX. századi stílusjelenségek

Ajánlott tananyag

Dénes - Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűiskola III-IV.

Sándor - Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola IV/A, B (válogatva)

Sándor: Hegedűiskola III.
Wohlfahrt: 60 etűd op. 45.
Wohlfahrt: 40 etűd op. 54.
Kayser: 36 gyakorlat op. 20 I. (a technikailag könnyebb etűdök: 1., 3., 5., 8.)
Konyusz: Kettősfogások az első fekvésben
Az ajánlott irodalom jegyzékében található művek.
Bartók: Duók
Régi kamarazene (Pejtsik-Szász): Duók
Régi kamarazene (Pejtsik-Szász): Triók
Pleyel: Duók
Szervánszky: Duók (Z. 3083)

Követelmény

- szép és kifejező játékmód
- mozgékony billentés, tapintási érzékenység
- intonációs biztonság a tanult fekvésekben
- a fekvésváltás vonóvezetéssel való ritmikai összehangolása
- közvetítőhangok helyes alkalmazása
- a vibrato színezőelemként való használata

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két különböző jellegű technikai tanulmány- közülük az egyik klasszikus etűd (vagy egy hangsor és egy etűd)
 - két zongorakíséretes mű
- Az egész anyagot kotta nélkül kell játszani.

Alapfokú 4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése

- a tanult fekvésekben való játék elmélyítése
- a IV.-V. fekvés elsajátítása
- ismerkedés a VI. -VII. fekvéssel (hangsorok, szekvenciális fekvésváltás-gyakorlatok)
- a páros és páratlan számú fekvések egyenrangú fejlesztése
- a fekvések összekötése I.-V. fekvésig
- egyszerre megszólaltatott háromszólamú akkordok
- egyszerű négyszólamú tört akkordok
- két oktávós hangsorok 5#-5b előjegyzésig, akkordfelbontásokkal
- pergőtechnika, trilla, zenei díszítések alkalmazása
- vibrato fejlesztése, kifejezésben gazdagítása éneklő művek előadásánál
- az eddig tanult vonások gyorsítása, karakterbeli gazdagítása
- a kettősfogás-játék fejlesztése (fekvésváltással kombinálva is)

Zenei ismeretek

- tempójelzések bővebb ismerete
- ütem (5/4, 5/8, változó ütem)
- hangnemkapcsolatok fokozott ismerete

- szűkített és bővített hármashangzatok, szűkített szeptimakkord
- a rondó- és a szonátaforma főbb jellemzői
- alapvető zenei karakterek (dolce, espressivo, risoluto, grazioso, marcato)
- egészhangú skála
- portamento fogalma

Ajánlott tananyag

Dénes- Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűiskola III-IV.

Dénes- Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűiskola V-VI.

Sándor – Járdányi - Szervánszky: Hegedűiskola IV/A, B

Bloch: Hangsoriskola II. Z. 1767

Kayser: 36 etűd op. 20 I-II.

Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 I.

Dancla: Etűdök op. 68 (válogatva, pl. 1, 2, 4, 6, 9.)

Az ajánlott irodalom jegyzékében található művek.

Követelmény

- felszabadult hangszerkezelés, karakterérzékeny vonótechnika
- fekvésváltás zenei igényességgel, a játszott mű tempójához és karakteréhez igazodva
- folyamatos vibrato, mozgalmasabb zenei anyagon is
- könnyebb műveket önálló megtanulása
- könnyebb darabok, valamint zenekari és kamaraművek lapról játszása

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két különböző jellegű technikai tanulmány- közülük az egyik klasszikus etűd (vagy egy hangsor és egy etűd)
 - két zongorakíséretes mű
- Az egész anyagot kotta nélkül kell játszani.

Alapfokú 5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése

- a játékkészség fejlesztése I-VII. fekvésig
- hangsorok és akkordfelbontások három oktávon
- a bal kéz biztonságának és minden irányú mozgékonyságának fejlesztése
- pergőtechnika.
- a fekvésváltás, trilla, vibrato fejlesztése
- kettősfogás, természetes
- mesterséges üveghangok
- tanult vonásnemek, vonáskombinációk fejlesztése
- a gyorsasági készség fokozása.
- spiccato játék középtempóban.
- célszerű ujjrend megválasztása a zenei kifejezés szolgálatában

Zenei ismeretek

- a ciklikus művek felépítése
- a barokk szonáta, koncert tematikus és hangnemi elemzése.
- szekvenciális szerkesztés a barokk művekben

- a bécsi klasszikusok játékához vezető könnyedebb játékmód kialakítása
- romantikus hangszeres dalok, karakterdarabok
- ismerkedés korunk zenéjével

Ajánlott tananyag

Dénes - Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűiskola V-VI.

Kayser: 36 etűd op. 20 II.

Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II.

Dancla: Etűdök op. 68

Sevcik: Fekvésváltások op. 8

Bloch: Hangsoriskola II-III. Z. 1767-68

Feigerl: 24 gyakorlat I. (a könnyebbek közül válogatva)

Mazas: Études speciales op. 36, I.

Régi kamarazene (Pejtsik-Szász): Duók, Triók

Bartók: Duók

Lendvay: Duók (Z. 13224)

Szokolay: Magyar gyermekdalok (két és három hegedűre) (Z. 7254)

Kiss Zs.: Duók Z. 12565

Reményi: Duók Z. 13247, (Z. 12567)

Követelmény

- memóriafejlesztés: hosszabb terjedelmű művek megtanulása fejből (etűdök is)
- az eddig tanult technikai elemek egyéni hangvételi alkalmazása igazodva a mű karakteréhez virtuóz jellegű művek előadása

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két etűd (közülük az egyik klasszikus etűd)
(vagy egy hangsor és egy etűd)
 - két zongorakíséretes mű - az egyik koncert tétel vagy szonáta tétel pár
- Az egész anyagot kotta nélkül kell játszani.

Alapfokú 6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

A hangszerkezelés fejlesztése

- a játékkészség fejlesztése I.-VII. fekvésig
- hangsorok és akkordfelbontások három oktávon, terc-, szext és oktávskálák két oktávon
- az ujjrendi formák bővítése a zenei kifejezés szolgálatában („kúszó ujjrend”, ujjzatos kromatika).
- a bal kéz biztonságának és minden irányú mozgékonyságának fejlesztése
- pergőtechnika
- a fekvésváltás, trilla, vibrato fejlesztése
- kettősfogás, természetes és mesterséges üveghang
- a tanult vonásnemek, vonáskombinációk fejlesztése

- a gyorsasági készség fokozása
- spiccato játék középtempóban
- célszerű ujjrend megválasztása a zenei kifejezés szolgálatában

Zenei ismeretek

- a ciklikus művek felépítése
- a barokk szonáta és koncert tematikus és hangnemi elemzése
- szekvenciális szerkesztés a barokk művekben
- bécsi klasszikusok játékához vezető könnyedebb játékmód kialakítása
- romantikus hangszeres dalok, karakterdarabok
- ismerkedés korunk zenéjével
- az elérendő készségszintet az évfolyam technikai és zenei anyaga jelöli meg.
- az értőbb, önálló előadáshoz szükséges zenei összefüggések, stílusjegyek, szakkifejezések ismeretének kibővítése

Ajánlott tananyag

Dénes - Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűiskola V. II. rész

Dénes - Lányi - Mező - Skultéty: Hegedűiskola VI.

Bloch: Hangsoriskola II-III. Z. 1767-68

Mazas: Études speciales op. 36. I.

Mazas: Études speciales op. 36. II.

Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37 (a könnyebbek közül)

Kayser: 36 etűd op. 20, III.

Sevcik: Fekvésváltás op. 8

Sevcik: Trillagyakorlatok op. 7

Követelmény

- perspektivikusan megalapozott hangszerkezelés
- tudatos helyezkedés a tiszta intonáció érdekében
- fekvésváltások és a vibrato zenei folyamatokba illesztése
- az alapvonások hajlékony, szép hangú kivitelezése
- technikai felkészültségének megfelelő művek önálló megtanulása megfelelő zenei karakterekkel és dinamikai árnyalásokkal.
- technikai és zenei szempontból célszerű ujjrendek kiválasztása

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két etűd (vagy egy hangsor és egy etűd)
- koncert tétel, vagy szonáta tétel pár
- egy előadási darab

Az egész anyagot kotta nélkül kell játszani.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- a hangszer és a vonó felépítését, részeit, hangszerének gondozását és megóvását
- a fontosabb tempó- és karakterjelzéseket, valamint a dinamikára vonatkozó jeleket
- a bal kéz játékára és a vonó kezelésére vonatkozó jelzéseket
- a hangsorok előjegyzését és ujjrendjét
- a hangképzés főbb fiziológiai törvényszerűségeit (a vonás iránya, a vonó sebességének

- nyomásának és a lábtól való távolságának összefüggése)
- a gyakran előforduló ritmusképletekhez szükséges vonóbeosztás
- a zenei alapkarakterekhez (dolce, grazioso, espressivo, risoluto) tartozó vonókezelést
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését
- hogyan kell leírni és kiejteni az általa játszott darabok szerzőinek nevét és a művek címét

Legyen képes

- a zenei anyagot életkora és egyéni képességei, illetve készsége szintjén kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően megszólaltatni

- ujjrenddel és vonásjelzéssel gondosan ellátott, könnyebb zenei anyagot mérsékelt tempóban lapról

eljátszani

- szokatlan nehézséget nem támasztó könnyebb művet ujjrenddel és vonásjelzéssel ellátni
- technikai eszközeit a stílusos és kifejező játék szolgálatába állítani
- tájékozódni, szabad fekvésváltással közlekedni a fogólapon, törekedve az igényes intonációra

- az alapvonások, valamint a dallamnak, a ritmusnak, a dinamikának megfelelő vonóbeosztás alkalmazására
- szép hangon való, karakteres előadásra
- a megismert mozgások, izomérzetek felidézésére, tudatos alkalmazására
- belső elképzelés alapján játszani

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak koncertszerű bemutatásával:

- háromoktávos skála, akkordfelbontásokkal
- két szabadon választott etűd (A választott etűdök tartalmazzanak egymástól eltérő technikai feladatokat.)
- egy versenymű saroktétele
- egy barokk szonáta lassú és gyors tétele, vagy egy lassú és egy élénk tempójú előadási darab

Művészeti alapvizsga követelmény

A hegedű főtárgy időtartam béli követelménye

„A” tagozat minimum 8 perc

„B” tagozat minimum 12 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd az alábbiak nehézségi szintjén:
Denes: V-VI. Hegedűiskola (EMB 7111)
Dancla op. 68 (EMB 7918) 2., 9., 14.
Dont op. 38 (EMB 2214, EMB 2215, EMB 2216)
Mazas: Études speciales op. 36.1 (EMB 2244) 2., 8., 9.

- Két különböző karakterű előadási darab, koncert-tétel, vagy szonáta-tétel az alábbiak nehézségi

szintjén:

Beethoven: Menuett (PWM) és Trió (Peters)

Rameau: Gavotte (EMB 4535 kötetben)

Dancla: Variációk-sorozat

Vivaldi: G-dúr Hegedűverseny (EMB, Ricordi, Peters, PWM) I. tétel

Seitz: D-dúr koncert (Peters) I. tétel

Corelli: e-moll, A-dúr Szonáta (EMB 12050 kötetben, EMB 12051 kötetben, EMB 12265 kötetben)

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két különböző technikai követelményt tartalmazó etűd, a játék technikai biztonságának felmérésére a következő etűdök nehézségi szintjén

Dont op. 68/12., 15.

Mazas: Études spéciales op. 36. I (EMB 2244) 2., 7., 9., 15., 17., 18.

Mazas: Études brillantes op. 36. II. (EMB 2245)

Karakteretűd a zenei kifejezés felmérésére;

Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37. (EMB 2604)

- Egy előadási darab az alábbiak nehézségi szintjén

Boyce: Matelotte (EMB 2751 kötetben)

Járdányi: Magyar tánc (EMB 3236)

Wieniawski: Kuyawiak (EMB 8001)

- Egy koncert tétel, vagy barokk szonáta tétel-pár (lassú-gyors) az alábbiak nehézségi szintjén

Komarovszkij: A-dúr koncert (Peters) I. tétel

Vivaldi: a-moll Hegedűverseny (EMB, Ricordi, Peters, PWM) I. tétel

Accolay: a-moll koncert (PWM)

Seitz: g-moll koncert op. 12 no. 3 (PWM, Music Sales) I. tétel

Dancla: Concert-solo op. 77 no. 2, 3

Telemann: A-dúr szonáta

Händel: E-dúr Szonáta (EMB 12309) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,

- technikai felkészültség,

- helyes testtartás, hangszertartás,

- hangképzés,

- intonáció,

- a vibrato helyes alkalmazása,

- hangszerkezelés,

- artikulációk és díszítések alkalmazása,

- helyes ritmus és tempó,

- előadásmód,

- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző 7. évfolyam „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok fő célja a zenei műveltség elmélyítése és a zenélési kedv ébrentartás

Fejlesztési feladatok

- a hajlékony hang kialakítása
- alapvonalak (legato, martelé, détaché) kidolgozása
- a fekvésváltás könnyed alkalmazása
- a húrvaltó mozgások fejlesztése

Ajánlott tananyag:

Mazas: Études speciales op. 36. I.
 Mazas: Études brillantes op. 36, II.
 Fejgerl: 24 Etüd
 Kayser: Etüdök III.
 Bloch: Hangsoriskola
 Vivaldi: G-dúr Hegedűverseny
 Haydn: D-dúr Koncert no.2.
 Komarovszkij: A-dúr Koncert
 Händel: E-dúr Szonáta
 Corelli: e-moll Szonáta
 Haydn: Menüett D-dúr, F-dúr
 Vivaldi: Siciliano
 Rubinstein: Polka

Követelmény

- zenei karakterek megfelelő alkalmazása
- a dinamikai váltások
- helyes tempók

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- egy etüd
- egy előadási darab (választható koncerttétel, szonáta, vagy kamaramű) lehetőleg kotta nélkül

Továbbképző 8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- a jobb kéz mozgásainak fejlesztése (különösen a vonóbeosztással kombinált vonásoknál)
- jártasság a barokk zene hangzásvilágában

Követelmény

- oldott és rugalmas billentés a magasabb fekvésekben is
- könnyed és folyamatos fekvésváltás
- tiszta intonáció a magasabb fekvésben is

Ajánlott tananyag

Mazas: Études speciales op. 36, I.
Mazas: Études brillantes op. 36, II.
Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37
Kayser: 36 etűd op. 20, III.
Vivaldi: e-moll Hegedűverseny
Vivaldi E-dúr Hegedűverseny
Vivaldi: d-moll Kettősverseny
Stamitz: B-dúr Koncert
Händel: g-moll Szonáta
Corelli: A-dúr Szonáta
Mozart: Albumok (Dobszay)
Veracini: Largo (Remekművek sorozat)
Járdányi: Magyar tánc
Bartók: Duók

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- egy etűd
- egy előadási darab, vagy koncert, vagy szonáta tétel lehetőleg kotta nélkül

Továbbképző 9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladat

- a korábban elsajátított zenei és technikai eszközök alkalmazásának további finomítása
- a bécsi klasszika jellegzetes formáinak megismerése

Ajánlott tananyag

Mazas: Études speciales op. 36, II.
Feigler: II. Füzet
Bloch: Skálák
Schradiack: Ujjgyakorlatok Op. 5.
Bach: a-moll Koncert
Mozart: D-dúr (Adelaide) Koncert
Stamitz: B-dúr Koncert
Beriot: a-moll Koncert
Tartini: F-dúr Szonáta
Händel: A-dúr Szonáta
Schubert: A méh
Gluck: Melódia (Remekművek sorozat)
Wieniawsky: Legenda
Beethoven: F-dúr Románc

Bartók: Szonatina
Vivaldi: d-moll Kettősverseny
Händel: g-moll Szonáta
Corelli: A-dúr Szonáta
Mozart: Albumok (Dobszay)
Veracini: Largo (Remekművek sorozat)
Járdányi: Magyar tánc
Bartók: Duók

Követelmény

- fejlett intonációs biztonság a magasabb fekvésekben is
- érett zenei kifejezőmód kicsiszolt technikával

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- egy etűd,
- egy előadási darab, vagy koncert, vagy szonáta tétel lehetőleg kotta nélkül

Továbbképző 10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- zenei karakterek és a hozzá tartozó virtuózabb vonásfajták
- gyorsabb tempójú futamok
- kifejező hangképzés

Ajánlott tananyag

Mazas: Études brillante II.
Feigler: Etűdök
Bloch: Skálák
Schradiack: Ujjgyakorlatok
Bach: E-dúr Koncert
Mozart: G-dúr Koncert
Spohr: d-moll Koncert
Kabalevskij: C-dúr Koncert
Tartini: 12 fantázia szólóhegedűre
Locatelli: g-moll Szonáta
Bach: E-dúr Partita
Bach: h-moll Partita
Bach: d-moll Partita
Bruch: Air
Rachmanyinov: Vocalise
Bartók: Szonatina
Bartók: Román népi táncok

Követelmény

- hangszertechnika önálló fejlesztése

- önálló ujjazat és vonásnem kialakítása a zenei kifejezés szolgálatában.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- egy etűd
- egy előadási darab, vagy koncert, vagy szonáta tétel, lehetőleg kotta nélkül

Továbbképző 7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- billentés alapformáinak tudatos alkalmazása
- húr- és vonóváltás műveleteinek előkészítése, fejlesztése

Ajánlott tananyag:

Mazas: Études speciales op. 36, I. II.

Feigler: 24 Etűd

Kayser: Etűdök III.

Dont: Etűdök op. 37

Bloch: Skálaiskola

Vivaldi: a-moll Hegedűverseny

Vivaldi: d-moll Hegedűverseny

Haydn: G-dúr Koncert

Viotti: G-dúr Koncert

Händel: g-moll Szonáta

Händel: F-dúr Szonáta

Corelli: e-moll Szonáta

Dancla: Solo I., II

Vivaldi: Siciliano

Farkas: Szonatina

Bartók: Duók

Követelmény

- tudatos helyezkedés a bal kézzel a tiszta intonáció érdekében
- alapvonások hajlékony, szép hangon
- megfelelő dinamikai váltások

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két etűd
 - koncert tétel, vagy szonáta tétel pár
 - egy előadási darab
- Az egész anyagot kotta nélkül kell játszani.

Továbbképző 8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- oldott és rugalmas billentés kialakítása
- könnyed és folyamatos fekvésváltás

- ritmikus pergőjáték

Ajánlott tananyag:

Mazas: Études speciales op. 36, I.

Mazas: Études brillantes op. 36, II.

Feigler: 24 Etűd

Kayser: Etűdök III.

Dont: Etűdök op. 37

Sevcik: Trilla és fekvésváltás gyakorlat

Flesch: Hangsoriskola

Bach: a-moll Hegedűverseny

Bach: E-dúr Hegedűverseny

Haydn: G-dúr Koncert

Stamitz: B-dúr Koncert

Händel: Szonáták

Tartini: Szonáták

Veracini: Szonáták

Brahms: A-dúr Keringő

Smetana: Hazám

Gluck: Melódia (Remekművek)

Francoeur: Siciliano és Rigaudon

Bartók: Duók

Követelmény

- oldott és rugalmas billentés az alsó 5 fekvésben

- könnyed és folyamatos fekvésváltás

- ritmikus pergőjáték

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két etűd

- koncert tétel, vagy szonáta tétel pár

- egy előadási darab

Az egész anyagot kotta nélkül kell játszani.

Továbbképző 9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- kombinált vonások gyorsabb alkalmazása

- különböző fajta dobott és emelt vonások játéka

Ajánlott tananyag

Kreutzer: 42 Etűd

Rode: 24 Caprices

Dancla: Etűdök op. 73

Sevcik: Trilla és fekvésváltás gyakorlat

Sevcik: Vonótechnika 40 variáció

Flesch: Hangsoriskola

Bach: E-dúr Koncert

Mozart: G-dúr Koncert

Spohr: d-moll Koncert

Bruch: g-moll Koncert
Tartini: g-moll Szonáta
Veracini: e-moll Szonáta
Bach:h-moll Partita
Bach: d-moll Partita
Bach: É-dúr Partita
Smetana: Hazámról
Beethoven: F-dúr Románc
Kreisler: Schön Rosmarin
Bartók: Duók

Követelmény

- intonációs biztonság a fogólap egész területén
- folyamatos pergő trilla
- játszott művek érzelmi átélése

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két etüd
 - koncert tétel, vagy szonáta tétel pár
 - egy előadási darab
- Az egész anyagot kotta nélkül kell játszani.

Továbbképző 10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- gyors tempójú futamok
- kettősfogás-játékok fejlesztése (terc, szext, oktáv)
- kromatikus skálák

Ajánlott tananyag

Kreutzer: 42 Etüd
Rode: 24 Caprices
Hubay: Etudes de Violin
Sevcik: Trilla és fekvésváltás gyakorlat
Schradiack: Fekvésváltás gyakorlat op. 8
Vivaldi: Négy évszak
Mozart: D-dúr, A-dúr koncert
Telemann: 12 Szólófantázia
Bach: E-dúr Hegedűverseny
Mozart: G-dúr Hegedűverseny
Mozart: D-dúr hegedűverseny
Mozart: Á-dúr Hegedűverseny
Spohr: d-moll Hegedűverseny
Bruch: g-moll Hegedűverseny
Tartini: g-moll Szonáta
Veracini: e-moll Szonáta
Bach:h-moll Partita
Bach: d-moll Partita
Bach: É-dúr Partita

Smetana: Hazám
Beethoven: F-dúr Romanc
Kreisler: Preludium és Allegro
De Falla: Spanyol Tánc

Követelmény

- egyéni adottságnak megfelelő művészi előadásmód
- gazdagabb hangszínek és karakterek megvalósítása
- kifejező hangképzés, árnyalt zenei megformálás és hangvétel

év végi vizsga ajánlott anyaga

- két etűd
 - koncert tétel, vagy szonáta tétel pár
 - egy előadási darab
- Az egész anyagot kotta nélkül kell játszani.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

- virtuózabb vonásfajták alkalmazása
- tudatos hangszerkezelés a zenei kifejezés szolgálatába
- kettősfogás-menetek kötött formában és külön vonással
- egyenletes futamjáték
- mindenkor kifejező és dinamikailag gazdagon árnyalt hangképzés
- művészi kifejezőmód az egyéni adottságok szintjén (zenei tudás, képzelőerő, hangszeres felkészültség)

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

- természetes, oldott hangszerkezelés
- 3 oktávós skálák akkordfelbontásokkal, tisztán, ritmikusan, élénk tempóban
- különböző vibrató alkalmazása
- a jobb és bal kéz játékának összehangolása
- a legfontosabb zenei alapkarakterek megjelenítése és a hozzájuk kapcsolódó alapvonások alkalmazása
- dinamikailag árnyalt és kifejező hangképzés
- képzett hallás
- biztos memória
- koncentrációképesség
- megfelelő lapról olvasási készség

A művészeti záróvizsga követelményei

Hegedű főtárgy időtartam béli követelménye

„A” tagozat minimum 8 perc

„B” tagozat minimum 12 perc

„A” tagozat

- Két különböző karakterű zongorakíséretes mű (barokk szonáta két tétele, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab), az egyik lehet kamaramű is (pl. Bartók: Hegedűduók).
A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- két etűd a következő nehézségi szinten
Mazas: Études brillantes op. 36. II., (EMB 2245)
Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37 (EMB 2604)
Kreutzer: 42 gyakorlat (EMB 2560)
Rode: 24 Caprices (EMB 2453) /2., 7., 10.
- barokk szonáta két tétele a következő szonáták nehézségi szintjén
Händel: g-moll Szonáta (EMB 12309 kötetben)
Händel: D-dúr Szonáta (EMB 12309 kötetben)
Händel: A-dúr Szonáta (EMB 12309 kötetben)
- egy koncert I. tétele, vagy előadási darab a következő nehézségi szinten
Bach: a-moll Hegedűverseny (EMB 1600)
Bach: E-dúr Hegedűverseny (EMB 1601)
Haydn: C-dúr: Hegredűverseny (Peters)
Mozart: D-dúr (Adelaide) Hegedűverseny
Beriot: a-moll Hegedűverseny op. 104 (Peters)
Raff: Cavatine (EMB 13745)
Fiocco: Allegro (EMB 3558 kötetben)
Beethoven: F-dúr románc (EMB 13494)
Weiner: Rókatánc (EMB)

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek
- technikai felkészültség
- helyes testtartás, hangszertartás
- hangképzés
- intonáció
- a vibrato helyes alkalmazása
- hangszerkezelés
- artikulációk és díszítések alkalmazása
- helyes ritmus és tempó
- előadásmód
- stílusos, és az előírásoknak megfelelő előadásmód
- memória
- alkalmazkodóképesség
- állóképesség

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

- megfelelő számú, méretű és minőségű hegedű tartozékokkal (vonó, tok, gyanta)
- hangszerenként évente legalább két garnitúra húr.
- megfelelő minőségű zongora vagy pianínó
- lehetőleg a teljes alakot visszaadó tükör
- legalább 2 darab kottatartó
- metronóm.

GORDONKA

A gordonkatanítás célja, feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal

- a hangszer lehetőségeit, irodalmát, történetét
- a gordonka akusztikai sajátosságait
- a hangszer hangolását
- a hangszer és a vonó felépítését, részei
- a bal kéz játékára és a vonó kezelésére vonatkozó jelzéseket
- a hangképzés főbb fiziológiai törvényszerűségeit
- a gyakran előforduló ritmusképletekhez szükséges vonóbeosztást
- a zenei alapjegyekhez tartozó vonókezelést
- a gordonkairodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit
- a vonós hangszeres család többi tagját

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést

- megfelelő vonóvezetést, balkéz-technikát
- helyes, test-, hangszer- és kéztartást és tudatosítsa ezeket
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező gordonkahangot
- differenciált hangindítást és hanglezárást
- laza, egyenletes ujj- és kartechnikát
- a kezek pontosan összehangolt mozgását

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- hangsorokat és hangzatokat különböző figurációkkal és szólamszámmal valamennyi húron és fekvésben,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujj- és vonógyakorlatokat

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására
- a különböző vonásnemek elsajátítására
- a pizzicato-technikára
- az üveghangok megszólaltatására
- a megfelelő ujjrendek készítésére és a fekvések beosztására
- a hangköz- és akkordjáték sajátosságaira
- a lapról olvasási készség fejlesztésére
- a basszus-, tenor- és violinkulcs folyamatos olvasásának kialakítására
- a tudatos zenei memorizálásra
- a művek zeneileg igényes kidolgozására
- a rendszeres társas muzsikálásra

Tanítsa meg a tanulókat a hangolási és a legalapvetőbb hangszer-karbantartási feladatokra.

Általános követelmény

A tanuló a zenei anyagot életkora, évfolyama és egyéni képességei, illetve készségei szintjének megfelelően, kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően szólaltassa meg.

A képességek kibontakoztatása és a készségek fejlesztése

- a hallás és a ritmusérzék fejlesztése
- érzékenység a dinamikai és a hangszínbeli különbségekre
- kottaolvasás és a lapról játszás fejlesztése
- a tudatos zenei memorizálás fejlesztése
- a zenei ízlés, a stílusérzék és a karakterek iránti érzékenység fejlesztése, a zenei fantázia kibontakoztatása
- a céltudatos és gazdaságos gyakorlási módszer kialakítása

Előképző 1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- a hangszer és a vonó felépítése, részei
- a hangszer és a vonó kezelésére vonatkozó jelek
- az A-, D-, G- és C-húr hangkészlete az első fekvés szűk fogásmódjában
- a módosítójelek.
- a 2/4-es, 3/4-es és 4/4-es ütem
- a fél, negyed és nyolcad hangjegyérték és a megfelelő szünetjelek

A hangszerkezelés fejlesztése

- a helyes testtartás, hangszertartás és vonófogás kialakítása
- a bal kéz játéka szűkfogásban egy húron
- pizzicato,
- détaché vonás, egyenletes sebességű vonás
- vonóbeosztás kétféle ritmusértéken (fél és negyed vagy negyed és nyolcad érték)
- két hang kötése

Ajánlott tananyag

Pejtsik: Gordonka ABC

Gárdián: Gordonkaiskola

Friss: Gordonkaiskola I.

Előadási darabok gordonkára I. (Csáth-Brodsky EMB 2417)

Gordonkamuzsika kezdőknek I. (EMB 6312)

Követelmény

- kétféle ritmusértéket tartalmazó gyakorlat, gyermekdal, vagy népdalfeldolgozás eljátszása

egy húron

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- kétféle ritmusértéket tartalmazó gyakorlat, gyermekdal, vagy népdalfeldolgozás eljátszása egy húron

Előképző 2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- az egész, fél, negyed és nyolcad hangjegyérték és a megfelelő szünetjelek
- nyújtópont a fél- és a negyedérték mellett
- húr váltás két szomszédos húron, két hang kötése

A hangszerkezelés fejlesztése

- egy oktáv terjedelemben két húron való játék kvintváltó népdalokon
- később hangsorok és hármashangzatok segítségével egyéb dallamokon
- bal kéz legato fejlesztése terclépésekkel
- egész- és részvonó használata, a vonóbeosztás alapjainak elsajátítása

Ajánlott tananyag

Pejtsik: Gordonka ABC

Gárdián: Gordonkaskola

Friss: Gordonkaskola I.

Csáth – Brodszky: Előadási darabok gordonkára I. (EMB 2417)

Gordonkamuzsika kezdőknek I. (EMB 6312)

Követelmény

- kétféle ritmusértéket tartalmazó gyakorlat, gyermekdal, vagy népdalfeldolgozás eljátszása két húron

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- kétféle ritmusértéket tartalmazó gyermekdal, vagy népdalfeldolgozás eljátszása

Alapfokú 1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- a hangszer és a vonó felépítése, részei
- a hangszer és a vonó kezelésére vonatkozó jelek
- az első fekvés szűk fogásmódjának hangkészlete
- a módosítójelek
- a dúr hangsor szerkezete, hangközei
- a 2/4-es, 3/4-es és 4/4-es ütem

- az egész, fél, negyed, nyolcad hangjegyérték és a megfelelő szünetjelek
- nyújtópont a fél és negyed érték mellett
- dallamsorok, motívumok azonosságának felismerése
- a hasonló részletek különbségeinek felismerése
- indítás, befejezés.

A hangszerkezelés fejlesztése

- a helyes testtartás, hangszertartás és vonófogás kialakítása
- a bal kéz játéka szűkfogásban egy húron
- a bal kéz hűrváltása.
- pizzicato
- a détaché vonásmód
- egész- és részvonások és ezek egyenletes sebességű összekapcsolása
- 2-3-4 hang kötése
- egyszerű hűrváltás szomszéd húrok között
- nyújtópontos ritmus kötve
- c-dúr hangsor két oktávon, G-dúr, D-dúr és F-dúr hangsor egy oktávon keresztül.
- a hangsorok hármashangzat-felbontásai

Ajánlott tananyag

Pejtsik: Gordonka ABC

Gárdián: Gordonkaiskola

Friss: Gordonkaiskola I.

Lee: 40 könnyű gyakorlat op. 70 (EMB 12195)

Wojciechowska-Wilkomirski: Gamy i pasaze na wiolonczele (PWM)

Csáth-Brodsky : Előadási darabok gordonkára I. (EMB 2417)

Régi zene gordonkára (Brodsky) (EMB 2452)

Gordonkamuzsika kezdőknek I. (EMB 6312)

Régi zene 2 és 3 gordonkára (EMB 7222)

Hajdu: Magyar gyermekdalok (EMB 7014)

Kétféle ritmusértéket tartalmazó népdal, népdalfeldolgozás, vagy előadási darab eljátszása szomszédos húrokon, egy oktáv hangterjedelemben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- kétféle ritmusértéket tartalmazó népdal, vagy népdalfeldolgozás
- egy különböző karakterű előadási darab lehetőleg kotta nélkül

Alapfokú 2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- a hangkészlet bővítése a tágfogásban tanult hangokkal
- a dúr és a moll hangsor szerkezete, hangközei és összehasonlításuk
- a 2/2-es, 3/8-os és a 6/8-os ütem
- a tizenhatod érték és szünetjele, a triola, nyújtópont nyolcad érték mellett, kettős nyújtópont, a szinkópa
- a tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten

- azonosság, hasonlóság és a különbség felismerése
- a periódus két felének kérdés-felelet viszonya

A hangszerkezelés fejlesztése

- a bal kéz játéka tágfogásban, az előző év anyagának ritmikai, vonókezelési és terjedelmi szintjén (A kétfajta tágfogás tanításának sorrendjét a tanár dönti el.)
- a vonókezelés fejlesztése szűkfogásos anyagon. 6-8 hang kötése
- a portato vonásmód
- az egyszerű húr váltások fejlesztése
- az összetett húr váltás (arpeggio) alapjai
- a barokk és a klasszikus táncok karakterének megfelelő, elválasztott hangok játéka
- a változó sebességű vonás megalapozása (nyújtópontos fél érték és negyed érték, illetve nyújtópontos negyed érték és nyolcad érték külön vonóval)
- nyújtópontos nyolcad és tizenhatod kötve
- a dinamikai árnyalás alapjai (visszhanghatás, záróhangok diminuendója)
- hangsorok tágfogásban az első fekvésben
- hármashangzat-felbontások és terclépések.

Ajánlott tananyag

Friss: Gordonkaiskola I-II.

Gárdián: Gordonkaiskola

Pejtsik: Gordonkaiskola II.

Lee: 40 könnyű gyakorlat op. 70 (EMB 12195)

Popper: 15 könnyű gyakorlat op. 76/I. (EMB 13409)

Sevcík-Wilkomirski: Cwiczenia na prawa reke (PWM)

Sevcík-Feuillard: Schule der Bogentechnik op. 2 (Bosworth)

Csáth-Brodsky: Előadási darabok gordonkára II. (EMB 4480)

Repertoire Album (a Friss-iskola II. darabjai) (EMB 5958)

Gordonkamuzsika kezdőknek II. (EMB 6748)

Könnyű előadási darabok (magyar szerzők művei) (EMB 8295)

Hajdu: Magyar gyermekdalok (EMB 7015)

Klassische Stücke für den Anfang I-II. (Schott 4918-9)

Alte Meisterweisen für junge Cellisten I. (Schott 2384)

Sugár: Téma variációkkal (EMB 1540)

Gordonkaduók kezdőknek (EMB 8158)

Papp: 15 kis gordonkaduó (EMB 6722)

Bartók: 18 duo (Universal 12850)

Bréval: Leichte Stücke I-II. (Schott 6158-9)

Leichte Cello-Duette I-II. (Schott 5276-7)

Követelmény

- egy adott technikai feladatot feldolgozó 8-24 ütemes, szűkfogásos etűd (pl. Lee: 40 könnyű gyakorlat op. 70 kötetből) eljátszása.
- tágfogás (és összekapcsolása szűkfogással) népdal vagy gyermekdal keretében
- 16-32 ütemes előadási darab eljátszása az évfolyamnak megfelelő szintű hangszerkezeléssel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- egy etűd,
- egy gyermekdal vagy népdal

- egy előadási darab zongorakísérettel, lehetőleg kotta nélkül

Alapfokú 3. évfolyam „A” tagozatsa

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- az első fekvés teljes hangkészlete, kibővíve a fekvésjátékban megismert hangokkal
- a változó ütem
- a könnyebb ékesítések (előke, paránytrilla, mordent) írásmódja és ritmusa
- a triós forma és a rondóforma
- a tanult anyagban szereplő barokk és klasszikus táncok főbb jellegzetességeinek ismerete

A hangszerkezelés fejlesztése

- az előző évben jobb és bal kézzel külön-külön elsajátított technikai elemek összekapcsolása és fejlesztése
- a tágfogás fejlesztése
- a fekvésjáték alapjai (Az egyes fekvések tanítási sorrendjét a tanár dönti el.)
- gyakorlatok az egyes fekvésekben.
- a tanult fekvések összekapcsolása az első fekvéssel, az előző évek anyagának ritmikai, vonókezelési és terjedelmi szintjén
- ujjgyakorlatok a trilla és a pergőjáték megalapozására
- a könnyebb ékesítések játéka
- a vibrato alapjai
- könnyű kettősfogások első fekvésben
- akkordpizzicato
- a húr váltás és az arpeggio fejlesztése
- az akkordjáték alapjai.
- martelé vonásmód
- összetett ritmusok és a velük kapcsolatos vonóbeosztás
- dinamikai árnyalás, crescendo és diminuendo
- az első fekvésben játszható valamennyi hangsor, kibővíve a tanult fekvésekben játszható hangsorokkal
- hármashangzat-felbontások és terclépések.

Ajánlott tananyag

Friss: Gordonkaiskola II-III.

Gárdián: Gordonkaiskola

Pejtsik: Gordonkaiskola II.

Somló: Tanulmányok (EMB 2138)

Popper: 15 könnyű gyakorlat op. 76/I.

Grützmacher: 12 Etudes op. 72 (EMB 13872)

Dotzauer: 113 gyakorlat I. (EMB 13486)

Baklanova: Dallamos fekvésváltó gyakorlatok (EMB 4606)

Wilkomirski: Cwiczenia na prawa reke (PWM)
Klengel: Tägliche Übungen I. (Breitkopf)
Klengel: Tägliche Übungen II. (Breitkopf)
Klengel: Technische Studien I. (Breitkopf)
Bartók: Gyermekeknek (Liebner-Halász) (EMB 2325)
Gordonkamuzsika kezdőknek III. (EMB 14037)
Alte Meisterweisen für junge Spieler (Schott 983)
Gárdonyi: Két kis rapszódia EMB 2205
Offenbach: Sechs Duos op. 49 I-II. (Schott 4646-7)
Kummer: Sechs Duos op. 156 I. (Hofmeister 30231)
Vivaldi: Concerto in Do maggiore (EMB 8941)

Követelmény

- egy adott technikai feladatot feldolgozó tágfogásos etűd (pl. Lee: 40 könnyű gyakorlat op. 70, vagy Popper: 15 könnyű gyakorlat op. 76/I. kötetből) eljátszása.
- az első fekvés összekapcsolása valamely másik fekvéssel mérsékelt tempójú, könnyű ritmusú gyakorlatokban.
 - nagyobb terjedelmű (triós forma, vagy rondó) barokk, vagy klasszikus táncjáték első fekvésben, szűk- és tágfogásban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- egy etűd
- két különböző karakterű előadási darab lehetőleg kotta nélkül

Alapfokú 4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- az első négy fekvés hangkészlete
- az üres húrok oktávja üveghanggal
- a tenorkulcs
- a bonyolultabb ékesítések (trilla utóka nélkül és utókaival, kettős ékesítés stb.) írásmódja és ritmusa
- a játszott anyag zenei formáinak elemzése
- egyszerű, egyszólamú művek harmóniavázának felismerése és elemzése a tanár irányításával

A hangszerkezelés fejlesztése

- az előző évben jobb és bal kézzel külön-külön elsajátított elemek összekapcsolása és fejlesztése
- nagyobb terjedelmű művek az előző év technikai szintjén
- játék az első négy fekvésben
- a trilla és a pergőjáték fejlesztése
- a bonyolultabb ékesítések játéka
- a vibrato fejlesztése
- a kettősfogás-játék fejlesztése

- az arpeggio fejlesztése a bal kéz számára nehézséget nem tartalmazó anyagon
- akkordjáték az első fekvésben
- a martelé vonásmód fejlesztése
- összetett vonásnemek
- a hangindítás és a vonós artikuláció fejlesztése, a legfontosabb zenei karakterek (dolce, espressivo, grazioso és risoluto) megszólaltatásának megalapozása
- a dinamikai árnyalás fejlesztése.
- hangsorok egy, illetve két oktávon az első négy fekvésben 3#, 3 b előjegyzésig (a fisz-moll kivételével)
- hármashangzat-felbontások és terclépések.

Ajánlott tananyag

Friss: Gordonkaiskola II-III.

Gárdián: Gordonkaiskola

Pejtsik: Gordonkaiskola II.

Somló: Tanulmányok (EMB 2138)

Popper: 15 könnyű gyakorlat op. 76/I.

Grützmacher: 12 Etudes op. 72 (EMB 13872)

Dotzauer: 113 gyakorlat I. (EMB 13486)

Baklanova: Dallamos fekvésváltó gyakorlatok (EMB 4606)

Wilkomirski: Cwiczenia na prawa reke (PWM)

Klengel: Tägliche Übungen I. (Breitkopf)

Klengel: Tägliche Übungen II. (Breitkopf)

Klengel: Technische Studien I. (Breitkopf)

Bartók: Gyermekeknek (Liebner-Halász) (EMB 2325)

Gordonkamuzsika kezelőknek III. (EMB 14037)

Alte Meisterweisen für junge Spieler (Schott 983)

Gárdonyi: Két kis rapszódia (EMB 2205)

Offenbach: Sechs Duos op. 49 I-II. (Schott 4646-7)

Kummer: Sechs Duos op. 156 I. (Hofmeister 30231)

Vivaldi: Concerto in Do maggiore (EMB 8941)

Követelmény

- nagyobb terjedelmű, igényes ritmikájú és fejlettebb vonókezelést igénylő etűd az első fekvésben (pl. Popper: 15 könnyű gyakorlat op. 76/I., Dotzauer-Klingenberg: 113 gyakorlat I.).
- egyszerű ritmikájú, mérsékelt tempójú etűd az első négy fekvésben (pl. a Lee-iskola, vagy a Kummer-iskola kantilénás etűdjei)
- barokk vagy klasszikus táncjáték, vagy romantikus darab stílusos előadása az első négy fekvésben

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két etűd
- két különböző karakterű előadási darab lehetőleg kotta nélkül

Alapfokú 5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- az első négy fekvés hangkészletének tudatos rendszerezése húronként, illetve fekvésenként
- az átmeneti fekvések (V., VI., és VII.) hangkészlete az A- és a D-húron
- a természetes üveghangok fogáshelye az első öt fekvésben, elemi tudnivalók a felhangsorról
- az ütemfajták, hangjegyértékek és ritmusképletek átfogó, rendszerezett ismerete
- az ujjrendkészítés alapelvei
- a jellegzetes figurációk harmóniai elemzése
- a harmóniahangok, átmenőhangok és váltóhangok megkülönböztetése
- a hangnemi kitérések felismerése, az alterált hangok.

A hangszerkezelés fejlesztése

- a tájékozódás és a játék biztonságának fejlesztése az első négy fekvésben
- a klasszikus zene jellegzetes vonós hangszeres figurációt tartalmazó fekvésváltó szekvenciáinak igényes kidolgozása
- az átmeneti fekvések játékának alapjai
- a vibrato mozgás az átmeneti fekvésekben
- a kettősfogás-játék fejlesztése
- az akkordjáték és az arpeggio fejlesztése
- a vonós artikuláció fejlesztése, a legfontosabb zenei karakterek kifejező megszólaltatása
- a könnyebb barokk szonáták stílusos megszólaltatásához szükséges vonókezelés kialakítása.
- a hangszín árnyalása vibratoval és vonókezeléssel
- dúr és moll hangsorok két oktávon keresztül 3#,3b előjegyzésig
- hármashangzat-felbontások és terclépések.

Ajánlott tananyag

Pejtsik: Gordonkaiskola II.

Lee: 40 melodische Etüden op. 31 I. (Schott 966)

Lee: Melodische und progressive

Lee: Übungen op. 131 (Schott 979)

Battanchon: 50 Studien I. (Hofmeister 7198)

Schulz: Lagenwechsel-Studien (Hofmeister)

Sevcík-Boyd: Lagenwechsel und Tonleiter-Vorstudien op. 8 (Bosworth)

Becker: Finger- und Bogen-Übungen (Schott)

7 Sonatinen (Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert) (EMB 13310)

Alte Meisterweisen für junge Cellisten II. (Schott 5533)

Cello & Piano I. (EMB 14636)

Cello & Piano II. (EMB 14637)

Farkas: Apor Lázár tánca (EMB 2424)

9 sonate facili del barocco italiano (EMB 14110)

Breval: C-dúr szonáta (Schott Cello Bibliothek 21)

Lanzetti: G-dúr szonáta (Schott CB 103)

Baretti: 6 divertimentó (Dallam Kiadó)

9 sonate facili del barocco italiano (EMB 14110)

Fiorè Három cselló szonáta (EMB 1466)2

Lee: Sechs Duos op. 60 I. (Hofmeister 30116)

Dotzauer: 3 Sonaten op. 103 (Peters 7439)

Offenbach: Sechs Duos op. 50 I-II. (Schott 6105-6)

Bréval: 3 leichte Sonaten op. 40 (Peters 13054)

Hook: Hat szonáta (EMB 14405)

Martini: Concerto in Re maggiore (EMB 13182)

Követelmény

- közepes terjedelmű és mérsékelt tempójú etűd az első négy fekvésben (pl. Lee op. 31 és op. 131, Dotzauer-Klingenberg I.).
- a mélyebb fekvések és az átmeneti fekvések összekapcsolása rövid, könnyű gyakorlatokon
- az első négy fekvés folyamatos használatát igénylő előadási darab, vagy szonáta-tétel eljátszása

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- egy etűd
- két különböző karakterű előadási darab lehetőleg kotta nélkül

Alapfokú 6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- az átmeneti fekvések (V., VI., és VII.) teljes hangkészlete
- az üres húrok oktávján alapuló hüvelykujjas fekvés hangkészlete
- az üres húr nélkül játszott hangsorok általános ujjrendje
- a kromatikus hangsor ujjrendje
- a hangszeres és az elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló formai és harmóniai elemzés
- a gyakorlás célravezető és gazdaságos módszerei

A hangszerkezelés fejlesztése

- a tájékozódás és a biztonság fejlesztése az első hét fekvésben
- hüvelykujjas játék az üres húrok oktávján alapuló fekvésben
- a barokk kamarazene stílusos megszólaltatásához szükséges vonások továbbfejlesztése
- a klasszikus kamarazene stílusos megszólaltatásához szükséges vonások alapjai, könnyű etűdökön és gondokaduók megfelelő részletein gyakorolva
- a tónus és a zenei kifejezés fejlesztése romantikus darabokon
- az önállóság fejlesztése az ujjrendek meghatározásában és a gyakorlás módszerességében
- egy-két hangsor a több előjegyzést tartalmazó hangsorok általános ujjrendjével
- a kromatikus hangsor

Ajánlott tananyag

Friss: Gordonkaskola IV-V

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB 13487)

Jákó: Hüvelykujjgyakorlatok (EMB 5963)

Kummer: 10 études mélodiques op. 57 (EMB 13873)

Battanchon: 50 Studien II-III. (Hofmeister)

Popper: Népszerű előadási darabok I. (EMB 12943)

Farkas: Magyar tánc (EMB 2424)

Marcello: 6 sonate (EMB Urtext 13547)
De Fesch: 6 sonate Peters 12078 (egyenként a Schott CB-ban is megjelent)
Boismortier: g-moll szonáta (Schott CB 98)
Mező: Kilenc kis duett (EMB 5499)
Hajdu: 4 duó (EMB 13380)
Kummer: Sechs Duos op. 126 I. (Hofmeister 7365)
Romberg: 3 Sonaten (Peters 6741)
Offenbach: 3 Duos (Schott CB 116)
Marcello: 6 sonate per 2 violoncellie bassocontinuo I-II. (EMB 13490-1)
Vivaldi: Concerto in Re maggiore (EMB 13524)

Követelmény

- nagyobb terjedelmű, differenciált vonókezelést kívánó etűd (pl. Lee op. 31, op. 131, Dotzauer I-II., Kummer op. 57) eljátszása.
- barokk szonáta-tételpár (lassú-gyors), vagy két különböző karakterű előadási darab eljátszása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- egy etűd
- két különböző karakterű előadási darab lehetőleg kotta nélkül

Alapfokú 2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az első fekvés teljes hangkészlete.
- A dúr és moll hangsor szerkezete, hangközei és összehasonlításuk.
- A 2/2-es, 3/8-os, 6/8-os ütem. A tizenhatod érték és szünetjele. A triola. Nyújtópont a nyolcad érték mellett. Kettős nyújtópont. A szinkópa.
- A könnyebb ékesítések (előke, paránytrilla, mordent) írásmódja és ritmusa.
- A triós forma és a rondóforma.
- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten. Azonosság, hasonlóság és a különbség felismerése. A periódus két felének kérdés-felelet viszonya.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Mozzékony, folyamatos játék az első fekvésben, a szűk- és a kétféle tágfogásban. Gördülékeny hangsorjáték. Ujjgyakorlatok, a trilla és a pergőjáték megalapozására. A könnyebb ékesítések játéka. A vibrato alapjai. Könnyű kettősfogások első fekvésben.
- A vonókezelés fejlesztése. 6-8 hang kötése. A portato vonás. Az egyszerű hűrváltások fejlesztése. Az összetett hűrváltás (arpeggio) alapjai. A barokk és a klasszikus táncok karakterének megfelelő elválasztott hangok játéka. Változó sebességű vonások (nyújtott ritmus külön vonóval) kiegyenlített hangon, igényes vonóbeosztással.
- Az előadási darabok igényes, dinamikailag is árnyalt megszólaltatása.
- Az első fekvésben játszható valamennyi hangsor. Hármashangzat-felbontások és terclépések.

Ajánlott tananyag

Friss: Gordonkaskola I-II.
Gárdián: Gordonkaskola

Pejtsik: Gordonkaiskola II.
Popper: 15 könnyű gyakorlat op. 76/I. (EMB 13409)
Sevcík-Wilkomirski: Cwiczenia na prawa reke (PWM)
Sevcík-Feuillard: Schule der Bogentechnik op. 2 (Bosworth)
Előadási darabok gordonkára II. (Csáth-Brodszky) EMB 4480
Repertoire Album (a Friss-iskola II. darabjai) (EMB 5958)
Gordonkamuzsika kezdőknek II. (EMB 6748)
Könnyű előadási darabok (magyar szerzők művei) (EMB 8295)
Hajdu: Magyar gyermekdalok (EMB 7015)
Klassische Stücke für den Anfang I-II. (Schott 4918-9)
Alte Meisterweisen für junge Cellisten I. (Schott 2384)
Sugár: Téma variációkkal (EMB 1540)
Gordonkaduók kezdőknek (EMB 8158)
Papp: 15 kis gordonkaduó (EMB 6722)
Bartók: 18 duo (Universal 12850)
Bréval: Leichte Stücke I-II. (Schott 6158-9)
Leichte Cello-Duette I-II. (Schott 5276-7)

Követelmény

Egy adott technikai feladatot feldolgozó tágfogásos etűd (pl. Lee op. 70, vagy Popper op. 76/I. kötetéből) eljátszása.

Nagyobb terjedelmű (triós forma, vagy rondó) barokk vagy klasszikus tánc szűk- és tágfogásban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két etűd
- két különböző karakterű előadási darab
- A vizsganyagot kotta nélkül kell játszani.

Alapfokú 3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- az első négy fekvés hangkészlete
- a üres húrok oktávja üveghanggal
- a változó ütem
- a bonyolultabb ékesítések (trilla utóka nélkül és utókaival, kettős ékesítés stb.) írásmódja és ritmusa
- a játszott anyagban szereplő barokk és klasszikus táncok főbb jellegzetességeinek ismerete

A hangszerkezelés fejlesztése

- fokozódó terjedelmi követelmények az előző év technikai szintjén
- a tájékozódás és folyamatos játék fejlesztése az első négy fekvésben
- a trilla és a pergőjáték fejlesztése
- a bonyolultabb ékesítések játéka
- a vibrato fejlesztése

- kettősfogások első fekvésben, tágfogásban is
- akkordpizzicato
- a húr váltás és az arpeggio fejlesztése a bal kéz számára nehézséget nem tartalmazó anyagon
- a martelé vonásmód
- összetett ritmusok és a velük kapcsolatos vonóbeosztás
- összetett vonásnemek
- a hangindítás és a vonós artikuláció fejlesztése
- a legfontosabb zenei karakterek (dolce, espressivo, grazioso és risoluto) megszólaltatásának megalapozása
- a dinamikai árnyalás fejlesztése
- Hangsorok egy, illetve két oktáv hangterjedelemben, az első négy fekvésben 3#, 3b előjegyzésig (a fisz-moll kivételével)
- hármashangzat-felbontások és terclépések

Ajánlott tananyag

Friss: Gordonkaiskola II-III

Gárdián: Gordonkaiskola

Pejtsik: Gordonkaiskola II.

Somló: Tanulmányok (EMB 2138)

Grützmacher: 12 Etudes op. 72 (EMB 13872)

Dotzauer: 113 gyakorlat I. (EMB 13486)

Baklanova: Dallamos fekvésváltó gyakorlatok (EMB 4606)

Wilkomirski: Cwiczenia na prawa reke (PWM)

Klengel: Tägliche Übungen I. (Breitkopf)

Klengel: Tägliche Übungen II. (Breitkopf)

Klengel: Technische Studien I. (Breitkopf)

Bartók: Gyermekeknek (Liebner-Halász) (EMB 2325)

Gordonkamuzsika kezdőknek III. (EMB 14037)

Alte Meisterweisen für junge Spieler (Schott 983)

Gárdonyi: Két kis rapszódia (EMB 2205)

Offenbach: Sechs Duos op. 49 I-II. (Schott 4646-7)

Kummer: Sechs Duos op. 156 I. (Hofmeister 30231)

Vivaldi: Concerto in Do maggiore (EMB 8941)

Követelmény

- nagyobb terjedelmű, igényes ritmikájú és fejlettebb vonókezelést igénylő etűd az első fekvésben (pl. Popper op. 76/I., Dotzauer-Klingenberg I.)
- egyszerű ritmikájú, mérsékelt tempójú etűd az első négy fekvésben (pl. a Lee-iskola, vagy a Kummer-iskola kantilénás etűdjei).
- barokk vagy klasszikus táncjáték, vagy romantikus darab stílusos előadása az első négy fekvésben

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- két etűd,
 - két különböző karakterű előadási darab zongorakísérettel
- A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Alapfokú 4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- az első négy fekvés hangkészletének tudatos rendszerezése húronként, illetve – fekvésenként
- az átmeneti fekvések (V., VI. és VII.) hangkészlete az A- és a D-húron
- a természetes üveghangok fogáshelye az első öt fekvésben, elemi tudnivalók a fel hangsorról
- a tenorkulcs
- az ütemfajták, hangjegyértékek és ritmusképletek átfogó, rendszerezett ismerete
- az ujjrendkészítés alapelvei
- a kromatikus hangsor ujjrendje.
- egyszerű, egyszólamú művek harmóniavázának felismerése és elemzése a tanár irányításával

A hangszerkezelés fejlesztése

- a tájékozódás és a játék biztonságának fejlesztése az első négy fekvésben.
- a klasszikus zene jellegzetes vonós hangszeres figurációt tartalmazó fekvésváltó szekvenciáinak igényes kidolgozása
- az átmeneti fekvések játékának alapjai
- az átmeneti fekvések vibrato mozgása
- a kettősfogás-játék fejlesztése
- akkordjáték és egyszerű arpeggiók fekvésváltást is tartalmazó tanulmányokban és darabokban
- a vonós artikuláció fejlesztése, a legfontosabb zenei karakterek (dolce, espressivo, grazioso és risoluto) kifejező megszólaltatás
- a könnyebb barokk szonáták stílusos megszólaltatásához szükséges vonókezelés kialakítása
- a hangszín árnyalása vibratoval és vonókezeléssel
- dúr és moll hangsorok két oktávon, 3#, 3b előjegyzésig
- hármashangzat-felbontások és terclépések

Ajánlott tananyag

Pejtsik: Gordonkaiskola II.

Lee: 40 melodische Etüden op. 31 I. (Schott 966)

Lee: Melodische und progressive

Lee: Übungen op. 131 (Schott 979)

Battanchon: 50 Studien I. (Hofmeister 7198)

Schulz: Lagenwechsel-Studien (Hofmeister)

Sevcík-Boyd: Lagenwechsel und Tonleiter-Vorstudien op. 8 (Bosworth)

Becker: Finger- und Bogen-Übungen (Schott)

7 Sonatinen (Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert) (EMB 13310)

Alte Meisterweisen für junge Cellisten II. (Schott 5533)

Cello & Piano I. (EMB 14636)

Cello & Piano II. (EMB 14637)

Farkas: Apor Lázár tánca (EMB 2424)

9 sonate facili del barocco italiano (EMB 14110)

Breval: C-dúr szonáta (Schott Cello Bibliothek 21)

Lanzetti: G-dúr szonáta (Schott CB 103)

Baretti: 6 divertimentó (Dallam Kiadó)

9 sonate facili del barocco italiano (EMB 14110)
Fiorè Három cselló szonáta (EMB 14662)
Lee: Sechs Duos op. 60 I. (Hofmeister 30116)
Dotzauer: 3 Sonaten op. 103 (Peters 7439)
Offenbach: Sechs Duos op. 50 I-II. (Schott 6105-6)
Bréval: 3 leichte Sonaten op. 40 (Peters 13054)
Hook: Hat szonáta (EMB 14405)
Martini: Concerto in Re maggiore (EMB 13182)

Követelmény

- közepes terjedelmű, mérsékelt tempójú etűd az első négy fekvésben (pl. Lee op. 31, op. 131, Dotzauer-Klingenberg I.).
- a mélyebb fekvések és az átmeneti fekvések összekapcsolása rövid, könnyű gyakorlatokon
- az első négy fekvés folyamatos használatát igénylő előadási darab, vagy szonátatétel eljátszása

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két etűd
- két különböző karakterű előadási darab
A vizsganyagot kotta nélkül kell játszani.

Alapfokú 5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- az átmeneti fekvések (V., VI. és VII.) teljes hangkészlete
- az üres húrok oktávján alapuló hüvelykujjas fekvés hangkészlete
- a hegedűkulcs
- az üres húr nélkül játszott hangsorok általános ujjrendje
- az üres húr is tartalmazó kromatikus hangsor ujjrendje
- a jellegzetes hangszeres figurációk harmóniai elemzése, a harmóniahangok, átmenőhangok és váltóhangok megkülönböztetése, a hangnemi kitérések felismerése az alterált hangokról, a tanár irányításával

A hangszerkezelés fejlesztése

- a tájékozódás és a játék biztonságának fejlesztése az első hét fekvésben
- hüvelykujjas játék az üres húrok oktávján alapuló fekvésben
- a barokk kamarazene stílusos megszólaltatásához szükséges vonások továbbfejlesztése
- a klasszikus kamarazene stílusos megszólaltatásához szükséges vonások alapjai, könnyű etűdökön és gordonkaduók megfelelő részletein gyakorolva.
- a tónus és a zenei kifejezés fejlesztése romantikus darabokon
- az önállóság fejlesztése az ujjrendek meghatározásában és a gyakorlás módszerességében
- dúr és moll hangsorok 4#, 4b előjegyzésig, két oktávon, a mélyebb fekvésű hangsorok három oktávon keresztül

- hármashangzat-felbontások és terclépések
- terc- és a szextskála alapjai (megfelelő fejlettségű kézalkat esetén)
- a kromatikus hangsor üres húrral

Ajánlott tananyag

Friss: Gordonkaiskola IV-V

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB 13487)

Jákó: Hüvelykujjgyakorlatok (EMB 5963)

Kummer: 10 études mélodiques op. 57 (EMB 13873)

Battanchon: 50 Studien II-III. (Hofmeister)

Popper: Népszerű előadási darabok I. (EMB 12943)

Farkas: Magyar tánc (EMB 2424)

Marcello: 6 sonate (EMB Urtext 13547)

De Fesch: 6 sonate (Peters 12078)

Boismortier: g-moll szonáta (Schott CB 98)

Mező: Kilenc kis duett (EMB 5499)

Hajdu: 4 duó (EMB 13380)

Kummer: Sechs Duos op. 126 I. (Hofmeister 7365)

Romberg: 3 Sonaten (Peters 6741)

Offenbach: 3 Duos (Schott CB 116)

Marcello: 6 sonate per 2 violoncellie bassocontinuo I-II. (EMB 13490-1)

Vivaldi: Concerto in Re maggiore (EMB 13524)

Követelmény

- nagyobb terjedelmű, differenciált vonókezelést kívánó etűd (pl. Lee op. 31, op. 131, Dotzauer-Klingenberg I-II., Kummer: 10 melodikus etűd) eljátszása
- barokk szonáta-tételpár (lassú-gyors), vagy két különböző karakterű előadási darab eljátszása
- yagy: egy koncert, illetve concertino-tétel

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- két etűd
 - két különböző karakterű előadási darab
- A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Alapfokú 6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- a legfontosabb hüvelykujjas fekvések hangkészlete
- az üres húr nélkül játszható hangsorok általános ujjrendje
- a hangszeres és az elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló formai és harmóniai elemzés
- a gyakorlás célravezető és gazdaságos módszerei

A hangszerkezelés fejlesztése

- a játék biztonságának és mozgékonyságának fejlesztése az első hét fekvésben

- a hüvelykujjas játék fejlesztése.
- a hüvelykujjas fekvés összekapcsolása a mélyebb fekvésekkel
- igényes kettősfogás játék
- az előző évben elsajátított vonásmódok továbbfejlesztése
- a spiccato vonás alapjai
- barokk és klasszikus művek stílusos előadása
- a tónus és a zenei kifejezés fejlesztése romantikus darabokon
- az önállóság fejlesztése az ujjrend megválasztásában és a gyakorlás módszerességében
- nagyobb terjedelmű művek gyors, megbízható elsajátítása
- dúr és moll hangsorok 4#, 4b előjegyzésig három oktávon keresztül
- a terc- és a szextskála fejlesztése (megfelelő kézalkat esetén).
- a kromatikus hangsor üres húr nélkül

Ajánlott tananyag

Friss: Gordonkaskola IV-V

Lee: 40 melodische Etüden op. 31 II. (Schott 967)

Franchomme: 12 Etudes op. 35 (EMB 13871)

Franchomme: Capricen op. 7 (Peters 9173)

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB13487)

Merk: 20 etüd op. 11

Popper: 10 mittelschwere grosse Etüden (Hofmeister 8790 op. 76/II.)

Cossmann: Violoncello-Studien (Schott)

Grützmaker: Tägliche Übungen (Schirmer)

Somló-Papp: Violoncello Album (EMB 6292)

Klengel: Tägliche Übungen III. (Breitkopf)

Kodály: Epigrammák (EMB 1814)

Járdányi: Szonatina (EMB 6528)

Farkas: Népdalszonatina (EMB 2458)

Papp: Négy kis darab (EMB 6111)

Hajdu: Szonatina (EMB 5489)

Vivaldi: 9 sonate (EMB Urtext 13439)

Porpora: F-dúr szonáta (EMB 12052)

Caldara: D-dúr szonáta (EMB 12043)

Kodály-Jákó: 15 duó (és 10 trió) (EMB 7426 és 7710)

Kummer: Sechs Duos op. 156 II. (Hofmeister 30232)

Lee: Sechs Duos op. 60 II. (Hofmeister 30117)

Giordani: Six Duos op. 4 (Schott CB 119)

Vivaldi: Concerto in la minore (EMB 6253)

Porpora: Concerto in la minore (EMB 12802)

Követelmény

- nagyobb technikai felkészültséget kívánó etüd (pl. Lee op. 31, op. 131, Dotzauer-Klingenberg I-II., Kummer op. 57, valamint Franchomme op. 35-ből és Merk op. 11-ből a könnyebbek) eljátszása
- komolyabb követelményeket támasztó barokk szonáta-tételpár (lassú-gyors) eljátszása (pl. Marcello, Vivaldi)
- egy koncert-, illetve concertino-tétel, vagy két különböző karakterű előadási darab eljátszása

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két etűd
 - két különböző karakterű előadási darab zongorakísérettel
- A vizsganyagot kotta nélkül kell játszani.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- a hangszer és a vonó felépítését, részeit, hangszerének gondozását és megóvását
- a fontosabb tempó- és karakterjelzéseket, valamint a dinamikára vonatkozó jeleket
- a bal kéz játékára és a vonó kezelésére vonatkozó jelzéseket
- a hangsorok előjegyzését és ujjrendjét
- a hangképzés főbb fiziológiai törvényszerűségeit (a vonás iránya, a vonó sebességének, nyomásának és a lábtól való távolságának összefüggése)
- a gyakran előforduló ritmusképletekhez szükséges vonóbeosztást
- a zenei alapkarakterekhez (dolce, grazioso, espressivo, risoluto) tartozó vonókezelést
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését
- hogyan kell leírni és kiejteni az általa játszott darabok szerzőinek nevét és a művek címét
- basszus-, tenor- és violinkulcsot

Legyen képes

- a zenei anyagot életkora és egyéni képességei, illetve készsége szintjén kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően megszólaltatni
- ujjrenddel és vonásjelzéssel gondosan ellátott, könnyebb zenei anyagot mérsékelt tempóban lapról eljátszani
- szokatlan nehézséget nem támasztó könnyebb művet ujjrenddel és vonásjelzéssel ellátni,
- technikai eszközeit a stílusos és kifejező játék szolgálatába állítani
- tájékozódni, szabad fekvésváltással közlekedni a fogólapon, törekedve az igényes intonációra
- az alapvonások, valamint a dallamnak, a ritmusnak, a dinamikának megfelelő vonóbeosztás alkalmazására
- szép hangon való, karakteres előadásra
- a megismert mozgások, izomérzetek felidézésére, tudatos alkalmazására
- belső elképzelés alapján játszani

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

- a tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak koncertszerű bemutatásával:
- dúr és moll skálák, hármashangzatok 3 oktávon keresztül, 3 #, 3 b előjegyzésig, tercek és szextek, az alsó fekvésekben kettes kötéssel is
- két etűd (pl. Dotzauer: Etűdök II.)
- egy preklasszikus szonáta lassú és gyors tétele
- egy előadási darab

A művészeti alapvizsga követelmény

Gordonka főtárgy időtartalom béli követelmény

„A” tagozat: minimum 8 perc

„B” tagozat: minimum 12 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- egy etűd a következő nehézségi fokon

Somló: Tanulmányok gordonkára (EMB 2138)

Lee: 40 melodikus etűd op. 31 (Peters)/I. - /1., 2., 3., 4., 11.

Lee: 40 melodikus etűd op. 31 (Peters), op. 131 - /1., 5., 13.

- két különböző karakterű előadási darab a következő darabok nehézségi szintjén

Mező: 4 magyar népdal

Beethoven: Menüett (EMB 14636 kötetben)

Mattheson: Ária

G. Marie: La Cinquantain (EMB 13598)

Beethoven: Szonatina (EMB 13310 kötetben)

Dvořák: Melódia nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- két különböző technikai követelményt támaszto etűd; a játék mozgékonyágának, és egy kantilénás etűd a zenei kifejezés felmérésére

Dotzauer: Etűdök I (EM 13486)-II (EMB 13487)

Klingenberg, Lee: 40 melodikus etűd op. 31 (Peters) I-II.

Kummer Melodikus etűdök op. 57 (Peters)

- két különböző karakterű előadási darab, vagy barokk szonáta-tételpár (lassú, gyors), vagy koncert tétel a következő darabok nehézségi szintjén

Popper: Gavotte (EMB 12943 kötetben és EMB 12944 kötetben)

Popper: Mazurka (EMB 13634, vagy EMB 12944 kötetben)

Saint-Saëns: A hattyú (EMB 13585)

Marcello: e-moll szonáta (EMB 13547 kötetben) I-II. tétel

Marcello: G-dúr szonáta (EMB 13547 kötetben) III-IV. tétel,

de Fesch: C-dúr szonáta

de Fesch: d-moll szonáta

Vivaldi: e-moll szonáta (EMB 13439 kötetben) I-II. tétel

Vivaldi: a-moll szonáta (EMB 13439 kötetben) I-II. tétel

Klengel: C-dúr Concertino

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek

- technikai felkészültség
- helyes testtartás, hangszertartás
- hangképzés
- intonáció
- a vibrato helyes alkalmazása
- hangszerkezelés
- artikulációkés díszítések alkalmazása
- helyes ritmus és tempó
- előadásmó
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória
- alkalmazkodóképesség
- állóképesség

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok célja az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság megszerzése a hangszer szóló- és kamarazene-irodalmában. Olyan művek, kiadványok és kiadványsorozatok ismerete, amelyek megfelelnek a tanuló képességeinek és hangszertudásának.

Továbbképző 7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- a hat zeneiskolai évfolyamban elsajátított készségek fejlesztése
- a fogásmódok, a bal kéz legato játékmód és a fekvésváltás fejlesztése
- nagyobb intervallumú fekvésváltások
- a legato, détaché és martelé vonás fejlesztése
- a vonós artikuláció, a helyes hangindítás és a hangképzés fejlesztése

Ajánlott tananyag

- Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB13487)
- Franchomme: Capricen op. 7 (Peters 9173)
- Merk: 20 etűd op. 11
- Popper: 10 mittelschwere grosse Etűden (Hofmeister 8790 op. 76/II.)
- Cossmann: Violoncello-Studien (Schott)
- Grűtzmacher: Tägliche Übungen (Schirmer)
- Starker János: A vonósjáték rendszeres iskolája (Zeneműkiadó)
- Somló-Papp: Violoncello Album (EMB 6292)
- Popper: Népszerű előadási darabok II. (EMB 12944)
- Bartók: Este a székelyeknél (Mező) (EMB 8319)
- Kodály: Adagio (EMB 768)
- Lisznyai: Ősz (EMB 2525)
- Liszt: La lugubre gondola (EMB 6652)
- Járdányi: Melódia (EMB 2840)
- Bach: 6 solosuite (Banda) (EMB 13965)

Pericoli: 6 sonate I-II. (EMB 13434, 13435)
Geminiani: 6 sonate (Peters 12216)
Eccles: g-moll szonáta (Schott CB 66)
Grazioli: F-dúr szonáta (Schott CB 31)
Vandini: 2 szonáta (Schott CB 48)
Corelli: d-moll szonáta
Sammartini: G-dúr szonáta (Schott CB 55)
Vivaldi: Concerto in Sol maggiore (EMB 642)
Monn: Concerto in sol minore (EMB 7176)
Anfossi: Concerto in Sol maggiore (EMB 13471)
Breval Concertino
Romberg Divertimento
Romberg Variációk
Klengel d-moll concertino
Goltermatt G-dúr koncert
J. Chr. Bach c-moll koncert

Követelmény

- a zeneiskolai évfolyamokban elért színvonal fejlesztése
- memóriafejlesztés, hosszabb terjedelmű művek megtanulása fejből-
 - az eddig tanult technikai elemeket alkalmazza a tanuló érzékeny, kifejező, a mű karakteréhez igazodó egyéni hangvételen

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab (az egyik lehet kamaramű is), vagy barokk szonáta tételpár
- A vizsgaanyagot a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

Továbbképző 8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- az átmeneti fekvések (V., VI., VII.) fejlesztése.
- a legfontosabb zenei karakterek (dolce, espressivo, grazioso és risoluto) igényes, kifejező megszólaltatása
- a barokk szonáták stílusos megszólaltatásához szükséges vonásmódok fejlesztése

Ajánlott tananyag

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB13487)
Franchomme: Capricen op. 7 (Peters 9173)
Merk: 20 etűd op. 11
Popper: 10 mittelschwere grosse Etüden (Hofmeister 8790 op. 76/II.)
Cossmann: Violoncello-Studien (Schott)
Grützmacher: Tägliche Übungen (Schirmer)
Starker János: A vonósjáték rendszeres iskolája (Zeneműkiadó)
Somló-Papp: Violoncello Album (EMB 6292)

Popper: Népszerű előadási darabok II. (EMB 12944)
 Bartók: Este a székelyeknél (Mező) (EMB 8319)
 Kodály: Adagio (EMB 768)
 Lisznyai: Ősz (EMB 2525)
 Liszt: La lugubre gondola (EMB 6652)
 Járdányi: Melódia (EMB 2840)
 Bach: 6 solosuite (Banda) (EMB 13965)
 Pericoli: 6 sonate I-II. (EMB 13434, 13435)
 Geminiani: 6 sonate (Peters 12216)
 Eccles: g-moll szonáta (Schott CB 66)
 Grazioli: F-dúr szonáta (Schott CB 31)
 Vandini: 2 szonáta 8Schott CB 48)
 Corelli: d-moll szonáta
 Sammartini: G-dúr szonáta (Schott CB 55)
 Vivaldi: Concerto in Sol maggiore (EMB 6425)
 Monn: Concerto in sol minore (EMB 7176)
 Anfossi: Concerto in Sol maggiore (EMB 13471)
 Breval Concertino
 Romberg Divertimento
 Romberg Variációk
 Klengel d-moll concertino
 Goltermatt G-dúr koncert
 J. Chr. Bach c-moll koncert

Követelmény

- tudjon önállóan megtanulni technikai felkészültségének megfelelő műveket, megfelelő zenei karakterekkel és dinamikai árnyalásokkal.
- a tanult művek stílusos és kifejező eljátszása, amely tükrözi, hogy a tanuló ismeri a játszott mű formai felépítését és harmóniai szerkezetét

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab (az egyik lehet kamaramű is), vagy barokk szonáta tételpár.
- a vizsgaanyagot a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani

Továbbképző 9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- a hüvelykujjas játék fejlesztése.
- a játék mozgékonyságának fejlesztése ujjgyakorlatokkal
- összetett vonások.
- a bécsi klasszikus kamarazene basszus szólamainak megszólaltatásához szükséges vonásmódok fejlesztése, könnyű anyagon.
- a hangsorjáték gördülékenységének fejlesztése

Ajánlott tananyag

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB13487)
Franchomme: Capricen op. 7 (Peters 9173)
Merk: 20 etűd op. 11.
Popper: 10 mittelschwere grosse Etűden (Hofmeister 8790 op. 76/II.)
Cossmann: Violoncello-Studien (Schott)
Grűtzmacher: Tűgliche Űbungen (Schirmer)
Starker János: A vonósjűtűk rendszeres iskolájű (Zeneműkiadó)
Somló-Papp: Violoncello Album (EMB 6292)
Popper: Nűpszerű elűadási darabok II. (EMB 12944)
Bartók: Este a szűkelyeknél (Mezű) (EMB 8319)
Kodály: Adagio (EMB 768)
Lisznyai: Ősz (EMB 2525)
Liszt: La lugubre gondola (EMB 6652)
Járdányi: Melódia (EMB 2840)
Bach: 6 solosuite (Banda) (EMB 13965)
Pericoli: 6 sonate I-II. (EMB 13434, 13435)
Geminiani: 6 sonate (Peters 12216)
Eccles: g-moll szonáta (Schott CB 669)
Grazioli: F-dűr szonáta (Schott CB 31)
Vandini: 2 szonáta (Schott CB 48)
Corelli: d-moll szonáta
Sammartini: G-dűr szonáta (Schott CB 55)
Vivaldi: Concerto in Sol maggiore (EMB 6425)
Monn: Concerto in sol minore (EMB 7176)
Anfossi: Concerto in Sol maggiore (EMB 13471)
Breval Concertino
Romberg Divertimento
Romberg Variációk
Klengel d-moll concertino
Goltermatt G-dűr koncert
J. Chr. Bach c-moll koncert

Követelműny

- a hangszeren való biztos tűjűkmezűdés, topogrűfia ismerete mind az átmeneti, mind a hűvelykfekvűsben
- jűrtasság a technikai és zenei szempontbűl cűlszerű ujjrendek megvűlasztásában

Az űv vűgi vizsgű ajűnlott anyaga

- kűt kűlűnbűzű karakterű zongorakísűretes elűadási darab (az egyik lehet kamaramű is), vagy barokk szonáta tűtelpár
A vizsgűanyagot a kamaramű kivűtelűvel lehetűleg kotta nűlkűl kell jűtszani.

Továbbkűpűzű 10. űvfolyam „A” tagozat

Fejlesztűsi feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- a hüvelykujjas fekvések összekapcsolása mélyebb fekvésekkel.
- a vibrato fejlesztése dolce és espressivo karakterű darabokon.
- a kettősfogásjáték tisztaságának és szép hangzásának fejlesztése.
- a tónus árnyalása, a zenei kifejezés fokozása romantikus műveken.
- nagyobb önállóság az ujjrendek meghatározásában és a gyakorlás megtervezésében, módszereinek kiválasztásában.

Ajánlott tananyag

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB13487)
Franchomme: Capricen op. 7 (Peters 9173)
Merk: 20 etűd op. 11 (többféle kiadás)
Popper: 10 mittelschwere grosse Etüden (Hofmeister 8790 op. 76/II.)
Cossmann: Violoncello-Studien (Schott)
Grützmacher: Tägliche Übungen (Schirmer)
Starker János: A vonósjáték rendszeres iskolája (Zeneműkiadó)
Somló-Papp: Violoncello Album (EMB 6292)
Popper: Népszerű előadási darabok II. (EMB 12944)
Bartók: Este a székelyeknél (Mező) (EMB 8319)
Kodály: Adagio (EMB 768)
Lisznyai: Ősz (EMB 2525)
Liszt: La lugubre gondola (EMB 6652)
Járdányi: Melódia (EMB 2840)
Bach: 6 solosuite (Banda) (EMB 13965)
Pericoli: 6 sonate I-II. (EMB 13434, 13435)
Geminiani: 6 sonate (Peters 12216)
Eccles: g-moll szonáta (Schott CB 66)
Grazioli: F-dúr szonáta (Schott CB 31)
Vandini: 2 szonáta (Schott CB 48)
Corelli: d-moll szonáta
Sammartini: G-dúr szonáta (Schott CB 55)
Vivaldi: Concerto in Sol maggiore (EMB 6425)
Monn: Concerto in sol minore (EMB 7176)
Anfossi: Concerto in Sol maggiore (EMB 13471)
Breval Concertino
Romberg Divertimento
Romberg Variációk
Klengel: d-moll concertino
Goltermann G-dúr koncert
J. Chr. Bach c-moll koncert

Követelmény

- a zenei karakterek alkalmazása
- a dinamikai váltások megvalósítása
- a tempók helyes megválasztására
- hangszeres fejlődés mellett a zenei műveltség elmélyítése

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab (az egyik lehet kamaramű is), vagy barokk szonáta tételpár.

A vizsganyagot a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

A továbbképző évfolyamok „B” tagozatos tanulóinak egy része nem zenei jellegű közismereti tanulmányaik mellett is meg akarja őrizni a zenei pálya választásának lehetőségét.

Továbbképző 7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- a hat zeneiskolai évfolyamban elsajátított technikai ismeretek átisméltése és továbbfejlesztése
- a szűk- és a tágfekvés, valamint az átmeneti fekvések kivitelezésének ellenőrzése, a helyes kéztartás és intonációs szempontok figyelembevételével
- a legato játékmód továbbfejlesztése, húr váltás 2, 3, 4 húron is
- az egyes vonásnemek tökéletesítése, és könnyebb kombinált vonásnemek
- vibrato sűrűségének fokozása, az amplitúdó nagyságának változtatása és helyes alkalmazása

Zenei készségfejlesztés

- egészséges, salaktalan alaphang kifejlesztése, tudatos hangképzéssel a vonó teljes hosszában
- vonóváltások zökkenőmentes megoldása
- forte és piano játék igényes megvalósítása
- vibrato a kantilénában minden ujjal
- a legato, détaché és martelé vonások fejlesztése

Ajánlott tananyag

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB13487)

Franchomme: Capricen op. 7 (Peters 9173)

Merk: 20 etűd op. 11

Popper: 10 Mittelschwere Grosse Etűden (Hofmeister 8790 op. 76/II.)

Cossmann: Violoncello-Studien (Schott)

Grűtzmacher: Tűgliche Űbungen (Schirmer)

Starker János: A vonósjáték rendszeres iskolája (Zeneműkiadó)

Somló-Papp: Violoncello Album (EMB 6292)

Popper: Népszerű előadási darabok II. (MB 12944)

Bartók: Este a székelyeknél (Mező) (EMB 8319)

Kodály: Adagio (EMB 768)

Lisznyai: Ősz (EMB 2525)

Liszt: La lugubre gondola (EMB 6652)

Járdányi: Melódia (EMB 2840)

Bach: 6 solosuite (Banda) (EMB 13965)
 Pericoli: 6 sonate I-II. (EMB 13434, 13435)
 Geminiani: 6 sonate (Peters 12216)
 Eccles: g-moll szonáta (Schott CB 66)
 Grazioli: F-dúr szonáta (Schott CB 31)
 Vandini: 2 szonáta (Schott CB 48)
 Corelli: d-moll szonáta
 Sammartini: G-dúr szonáta (Schott CB 55)
 Vivaldi: Concerto in Sol maggiore (EMB 6425)
 Monn: Concerto in sol minore (EMB 7176)
 Anfossi: Concerto in Sol maggiore (EMB 13471)
 Breal: Concertino
 Romberg: Divertimento
 Romberg: Variációk
 Klengel: d-moll concertino
 Goltermatt: G-dúr koncert
 J. Chr. Bach: c-moll koncert
 Memóriafejlesztés, hosszabb terjedelmű művek megtanulása fejből.

Követelmény

- az eddig tanult technikai elemek alkalmazása érzékeny, kifejező, a mű karakteréhez igazodó egyéni hangvételen
- virtuóz jellegű művek előadása

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- egy etűd
- egy szonáta tételpár
- egy előadási darab

A vizsganyagot kotta nélkül kell játszani.

Továbbképző 8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Technikai készségfejlesztés:

- a fekvésváltások topográfiai biztonságának fejlesztése, segédhangok felhasználásával és tudatosításával
- akkordjáték 3 és 4 húron, a vonóbeosztás, vonónyomás tanítása a helyes arányok betartásával, a húrsíkok figyelembevételével, és a jobb kar ívmozgására való törekvéssel
- ujjgyakorlatok: az egyenletes pergőtechnikához vezető gyakorlatok, fokozatos gyorsítással.

Zenei készségfejlesztés

- a vonó mindkét irányában mérsékelt hosszúságú kitartott hangon egyenletes crescendo és decrescendo játéka
- a négy zenei alapkaraktert (dolce, espressivo, risoluto, grazioso) igényes megvalósítása
- egy zenei frázison belül a súlyos és súlytalan hangok arányainak helyes megvalósítása, ami később a helyes zenei deklamációhoz vezet

Ajánlott tananyag

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB13487)
Franchomme: Capricen op. 7 (Peters 9173)
Merk: 20 etűd op. 11
Popper: 10 mittelschwere grosse Etűden (Hofmeister 8790 op. 76/II.)
Cossmann: Violoncello-Studien (Schott)
Grűtzmacher: Tűgliche Űbungen (Schirmer)
Starker János: A vonósjűtűk rendszeres iskolájja (Zeneműkiadó)
Somló-Papp: Violoncello Album (EMB 6292)
Popper: Nűpszerű elűadási darabok II. (EMB 12944)
Bartók: Este a szűkelyeknél (Mezű) (EMB 8319)
Kodály: Adagio (EMB 768)
Lisznyai: Ősz (EMB 2525)
Liszt: La lugubre gondola (EMB 6652)
Járdányi: Melűdia (EMB 2840)
Bach: 6 solosuite (Banda) (EMB 13965)
Pericoli: 6 sonate I-II. (EMB 13434, 13435)
Geminiani: 6 sonate (Peters 12216)
Eccles: g-moll szonűta (Schott CB 66)
Grazioli: F-dűr szonűta (Schott CB 31)
Vandini: 2 szonűta (Schott CB 48)
Corelli: d-moll szonűta
Sammartini: G-dűr szonűta (Schott CB 55)
Vivaldi: Concerto in Sol maggiore (EMB 6425)
Monn: Concerto in sol minore (EMB 7176)
Anfossi: Concerto in Sol maggiore (EMB 13471)
Breval Concertino
Romberg Divertimento
Romberg Variűciűk
Klengel d-moll concertino
Goltermann G-dűr koncert
J. Chr. Bach c-moll koncert

Kűvetelműny

- technikai felkűszűltsgének megfelelű művek megfelelű zenei karakterekkel és dinamikai árnyalásokkal valű megvalűsítűsa
- jűrtassűg a technikai és zenei szempontbűl cűlszerű ujjrendek megvalűasztűsűban

Az űv vűgi vizsga ajűnlott anyaga

- egy etűd
 - egy szonűta tűtelpűr vagy 1 elűadási darab
 - egy koncert-tűtel, vagy egy elűadási darab
- A vizsgaanyagot kotta nűlkűl kell jűtszani.

Tovűbbkűpzű 9. űvfolyam „B” tagozat

Fejlesztűsi feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Technikai készségfejlesztés:

- a hüvelykujjas játék fejlesztése két szomszédos húrátmenettel
- a bal kéz játékterületének kiterjesztése az összes fekvésbe.
- skálák és hármashangzatok 3 oktáv terjedelemben a G húron kezdődő, 4 oktáv terjedelemben a C húron kezdődő hangsorokkal, különböző vonásokkal (detaché, 2, 3, 4, 8 hang legato kötéssel, martelé)
- trilla gyakorlatok, az ujjak billentési, és különösen felemelési sebességének fokozása, szükség szerinti fekvé tartásának tudatosítása
- A vibrato továbbfejlesztése
- Arpeggio (akkordfelbontás) 3 és 4 húron legato és detaché vonásokkal

Zenei készségfejlesztés

- skálák játéka 3, ill. 4 oktáv terjedelemben mérsékelt gyors tempóban tisztán, egyenletesen
- vibrato minden ujjal tartalmas hangon, piano és forte dinamikában
- gördülékeny fekvésváltások végrehajtása
- a barokk zene díszítéseinek kivitelezése
- a barokk zenében előforduló különböző vonásnemek alkalmazása

Ajánlott tananyag

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB13487)

Franchomme: Capricen op. 7 (Peters 9173)

Merk: 20 etűd op. 11

Popper: 10 mittelschwere grosse Etüden (Hofmeister 8790 op. 76/II.)

Cossmann: Violoncello-Studien (Schott)

Grützmacher: Tägliche Übungen (Schirmer)

Starker János: A vonósjáték rendszeres iskolája (Zeneműkiadó)

Somló-Papp: Violoncello Album (EMB 6292)

Popper: Népszerű előadási darabok II. (EMB 12944)

Bartók: Este a székelyeknél (Mező) (EMB 8319)

Kodály: Adagio (EMB 768)

Lisznyai: Ősz (EMB 2525)

Liszt: La lugubre gondola (EMB 6652)

Járdányi: Melódia (EMB 2840)

Bach: 6 solosuite (Banda) (EMB 13965)

Pericoli: 6 sonate I-II. (EMB 13434, 13435)

Geminiani: 6 sonate (Peters 12216)

Eccles: g-moll szonáta (Schott CB 66)

Grazioli: F-dúr szonáta (Schott CB 31)

Vandini: 2 szonáta (Schott CB 48)

Corelli: d-moll szonáta

Sammartini: G-dúr szonáta (Schott CB 55)

Vivaldi: Concerto in Sol maggiore (EMB 6425)

Monn: Concerto in sol minore (EMB 7176)

Anfossi: Concerto in Sol maggiore (EMB 13471)

Breval: Concertino

Romberg: Divertimento

Romberg: Variációk

Klengel: d-moll concertino

Goltermann: G-dúr koncert
J. Chr. Bach: c-moll koncert

Követelmény

Legyen képes a tiszta intonáció érdekében a balkéz tudatos helyezkedő műveleteire.
Tudjon alapvonásokat hajlékony, szép hangon játszani.
Legyen képes a megfelelő dinamikai váltásokra.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- egy etűd
 - egy tétel Bach szólószvitjeiből,
 - egy koncert-tétel, vagy egy szonáta tételpár.
- A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Továbbképző 10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Technikai készségfejlesztés:

- a staccato vonás alapjainak ismertetése és gyakoroltatása
- a legato és staccato vonás kombinációi egy vonóhosszon belül
- fekvésváltás gyakorlatok nagy intervallumokban
- a hüvelykujj használatának kiterjesztése alsóbb fekvésekbe és alsóbb húrokra is.

Zenei készségfejlesztés

- tartalmas hang képzése a magasabb fekvésekben is
- a tanult vonásnemek alkalmazása a zenei kívánalmaknak megfelelően
- a jobb és bal kar játszómechanizmusának egybehangolása a ritmikus zenei problémák megoldása érdekében
- a dinamikai árnyalatok kiterjesztése az intenzív pianissimo felé, valamint szükség esetén a risoluto fortissimo hangzásig
- mérsékelten gyors tempóban egyenletes pergő játék
- a zenei agogikák helyes kivitelezése

Ajánlott tananyag

Dotzauer: 113 gyakorlat II. (EMB13487)

Franchomme: Capricen op. 7 (Peters 9173)

Merk: 20 etűd op. 11

Popper: 10 mittelschwere grosse Etüden (Hofmeister 8790 op. 76/II.)

Cossmann: Violoncello-Studien (Schott)

Grützmacher: Tägliche Übungen (Schirmer)

Starker János: A vonósjáték rendszeres iskolája (Zeneműkiadó)

Somló-Papp: Violoncello Album (EMB 6292)

Popper: Népszerű előadási darabok II. (EMB 12944)

Bartók: Este a székelyeknél (Mező) (EMB 8319)

Kodály: Adagio (EMB 768)

Lisznyai: Ősz (EMB 2525)
Liszt: La lugubre gondola (EMB 6652)
Járdányi: Melódia (EMB 2840)
J. S. Bach: 6 solosuite (Banda) (EMB 13965)
Pericoli: 6 sonate I-II. (EMB 13434, 13435)
Geminiani: 6 sonate (Peters 12216)
Eccles: g-moll szonáta (Schott CB 66)
Grazioli: F-dúr szonáta (Schott CB 31)
Vandini: 2 szonáta (Schott CB 48)
Corelli: d-moll szonáta
Sammartini: G-dúr szonáta (Schott CB 55)
Vivaldi: Concerto in Sol maggiore (EMB 6425)
Monn: Concerto in sol minore (EMB 7176)
Anfossi: Concerto in Sol maggiore (EMB 13471)
Breal: Concertino
Romberg: Divertimento
Romberg: Variációk
Klengel: d-moll concertino
Goltermann: G-dúr koncert
J. Chr. Bach: c-moll koncert

Követelmény

- a zenei karakterek, a dinamikai váltások, a tempók helyes megválasztása
- könnyed és folyamatos fekvésváltásra.
- ritmikus pergőjátéokra.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- egy tétel Bach szólószvitjeiből
- egy koncert-tétel vagy szonáta tételpár
- egy előadási darab.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

Az „A” tagozat végén

- koncertek, szonáták, előadási darabok stílusos, szép előadása
- változatos hangszínek és karakterek megvalósítása
- virtuóz darabok eljátszása

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

- 4 oktáv terjedelemben gyors tempójú, egyenletes skála
- hármashangzatok, tercek és szextek játéka
- kantilénáíveket megszólaltatása p és f dinamikában
- tartalmas hang képzése a magasabb fekvésekben is
- kifejezően vibrato minden ujjal
- gördülékeny fekvésváltások végrehajtása
- mérsékelt gyors tempóban egyenletes pergő-játék
- zenei agogikák helyes kivitelezése
- a jobb és bal kéz könnyed mozgásainak összehangolása

- a dinamikai árnyalatok megvalósítása
- a zenei alapkarakterek (dolce, espressivo, risoluto, grazioso) megjelenít
- az abszolút és temperált intonáció megkülönböztetése
- a különböző vonásnemek és azok kombinációinak megvalósítása

A művészeti záróvizsga követelményei

Gordonka főtárgy időtartalom béli követelmény

„A” tagozat: minimum 8 perc

„B” tagozat: minimum 12 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab (az egyik lehet kamaramű is), vagy barokk szonáta tételpár (lassú, gyors), vagy egy versenymű-tétel; Vivaldi: a-moll-szonáta (EMB 13439 kötetben) I-II., Csajkovszkij: Szentimentális keringő, Vivaldi: G-dúr koncert (EMB 6425) I. tétel) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy tétel Bach szólószvitjeiből; (EMB 13965), a G-dúr szólószvit nehézségi szintjén.

- Preklasszikus szonáta 2 tétele, vagy 1 előadási darab; Eccles: g-moll szonáta (Schott), Sammartini: G-dúr szonáta (Schott), Lisznyai: Ősz (EMB 2525), Járdányi: Melódia (EMB 2840) nehézségi szintjén.

- Egy koncert-tétel; Goltermann: G-dúr koncert (Schott), J. Chr. Bach: c-moll koncert (Peters) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek
- technikai felkészültség
- helyes testtartás, hangszertartás
- hangképzés
- intonáció
- a vibrato helyes alkalmazása
- hangszerkezelés
- artikulációkés díszítések alkalmazása
- helyes ritmus és tempó
- előadásmód
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása
- memória
- alkalmazkodóképesség
- állóképesség

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

- megfelelő mennyiségű, minőségű és méretű gordonka, tartozékokkal (finomhangoló, vonó, tok, gyanta)
- évente hangszerként egy garnitúra húr és egy vonószőrözés
- jól hangolt zongora (pianínó)

- legalább két darab kottatartó
- különböző magasságú székek, a tanulók testalkatának megfelelően
- metronóm

FAFÚVÓS TANSZAK

FURULYA

Az alapfokú művészetoktatás furulya tantárgyának hangszere a barokk (angol) fogású hangszer.

A furulyatanítás általános céljai, feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal (életkoruknak megfelelő szinten)

- a furulya lehetőségeit, saját irodalmát és a furulyán is játszható egyéb művek minél szélesebb körét,
- hangszerük történetét, akusztikai sajátosságait, a furulyairodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit,
- a furulyacsalád egyéb tagjait és a rokon hangszereket.

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést:

- megfelelő légzéstechnikát, helyes befúvómódot, test-, hangszer- és kéztartást, billentést és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező furulyahangot,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- megfelelő tempójú repetíciót,
- laza, egyenletes ujjtechnikát,
- pontosan összehangolt nyelv- és ujjmozgást.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- tartott hangokat állandó és változó dinamikával, az intonáció lehetőség szerinti megtartásával,
- hangsorokat, fokozatosan táguló hangterjedelemben, különböző figurációkkal,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujjgyakorlatokat,
- tegye jártassá a tanulót a furulyairodalom javát képező reneszánsz és barokk művek díszítésében.

Fordítson figyelmet

- a furulyázni tanulók alapfunkcióinak gondos megalapozására,
- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a különböző alaphangú furulyák használatakor az abc-s névvel történő helyes (nem transzponáló) olvasásra,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- az eredeti furulyairodalom mellett más zenei korszakok műveinek megismertetésére,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulót a hangszer ápolására.

Előkészítő évfolyamok

1. évfolyam

A zeneiskola 1. évfolyamának tanterve a 8 éves tanulók (általános iskola 3. évfolyam) életkori sajátosságainak figyelembevételével készült. Az ennél fiatalabb tanulókkal szemben nem támaszthatók ugyanazok a követelmények.

Fejlesztési feladatok

A tanulók értelmi, érzelmi és fizikai fejlettségéhez alkalmazkodva az előképző célja a tanuló hangszeres készségének, zenei érzékének felmérése.

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszer részei, összeállítása.
- Egyszerű ritmusértékek és üteműsúlyok.
- Különböző játékmód és hangindítások.
- A játszott anyagban előforduló tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzéstechnika elsajátítása, fejlesztése.
- Játék a hangszer fejével.
- Helyes test-, hangszer- és kéztartás kialakítása, a bal hüvelykujj megfelelő helyzetének mielőbbi pontos begyakorlása
- A helyes gyakorlás és memorizálás módjai kottával és kotta nélkül.

Ajánlott tananyag

Lőrincz-Paragi: Furulya ABC (EMB 14090)

Béres: Furulyaiskola I. (EMB 5406)

Markovich J.: GRADUS a barokk furulyához 1.

Gyermekdalok, népdalok

Követelmények

Jól megalapozott testtartás, légzés, hangindítás, hüvelykujjtechnika.

A tanult hangkészlet biztonságos olvasása és fogásainak ismerete.

Gyermekdalok, népdalok és egyszerűbb táncok értelmesen tagolt megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy gyermekdal, illetve egyéb dallam a tanult hangterjedelemben kotta nélkül.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

A tanulók értelmi, érzelmi és fizikai fejlettségéhez alkalmazkodva az előképző célja a hangmagasság, ritmus iránti fogékonyságának, zenei memóriájának fejlesztése, aktivitásának, kreativitásának kibontakoztatása, az életkornak megfelelően játékos formában ritmikus mondókák, ütőhangszerek, esetleg táncmozgások segítségével. Feladata olyan alapokat adni, melyekre az 1. évfolyam tananyaga szilárdan támaszkodhat.

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszer részei, összeállítása.
- Egyszerű ritmusértékek és üteműsúlyok.
- Különböző játékmód és hangindítások.

- A játszott anyagban előforduló tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzéstechnika elsajátítása, fejlesztése.
- Helyes test-, hangszer- és kéztartás kialakítása, a bal hüvelykujj megfelelő helyzeteinek mielőbbi pontos begyakorlása.
- Az ismert hangterjedelmen belül lehetőleg intenzív, lebegésmentes hang elérése.
- A helyes gyakorlás és memorizálás módjai kottával és kotta nélkül.

Ajánlott tananyag

Lőrincz-Paragi: Furulya ABC (EMB 14090)

Béres: Furulyaiskola I. (EMB 5406)

Markovich J.: GRADUS a barokk furulyához 1.

Gyermekdalok, népdalok

Követelmények

Jól megalapozott testtartás, légzés, hangindítás, hüvelykujjtechnika.

A tanuló kizárólag helyes beidegződésekkel rendelkezzen.

A tanult hangkészlet biztonságos olvasása és fogásainak ismerete.

Gyermekdalok, népdalok és egyszerűbb táncok értelmesen tagolt megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy gyermek- vagy népdal, illetve egyéb dallam a tanult hangterjedelem minél teljesebb igénybevételével, kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszer részei, összeállítása.
- Különböző ritmusértékek, pontozások, ütem súlyok, felütés.
- A játékmód és az artikuláció alapfogalmai, különböző hangindítások és hanglezárás nyelvvel.
- A játszott anyagban előforduló tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A szerkezet és tagolás alapfogalmai (motívum, zenei sor stb.).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzéstechnika elsajátítása és állandó fejlesztése.
- Helyes test-, hangszer- és kéztartás kialakítása, a bal hüvelykujj megfelelő helyzeteinek mielőbbi pontos begyakorlása (a tartófunkció kialakulásának elkerülése érdekében).
- Hangképzés, különböző hosszúságú hangok.
- A dü és tü hangindítások, valamint hanglezárás nyelvvel.
- A helyes gyakorlás és memorizálás módjai.
- A társas muzsikálás kezdetei, esetleg a tanár vagy zongorakísérő közreműködésével is.

Ajánlott tananyag

Lőrincz-Paragi: Furulya ABC (EMB 14090) Béres: Furulyaiskola I. (EMB 5406) Markovich J.: GRADUS a barokk furulyához 1. Gyermekdalok, népdalok

Követelmények

A hangszer helyes összeállítása és ennek önálló ellenőrzése.

Jól megalapozott testtartás, légzés, hangindítás, hüvelykujjtechnika.

A tanult hangkészlet és ritmusok biztonságos olvasása, valamint a hangkészlet fogásainak ismerete.

Gyermekdalok, ritmikus népdalok és egyszerűbb táncdarabok értelmesen tagolt megszólaltatása (kotta nélkül is).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két-három népdal, kotta nélkül.

- Egy-két könnyű táncjáték kísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Az eddig tanult hangkészlet bővítése, főfogásokkal is könnyen játszható trillák.

- Az artikulációk szerepe a furulyajátékban.

- Tizenhatodok, nyolcad szünet, nyújtott ritmus, nyolcad felütés.

- Régi és új stílusú magyar népdalok.

- A játszott anyag formai elemzése az életkornak megfelelő szinten: azonosság, hasonlóság, különbségek felismerése stb.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alapfunkciók (testtartás, légzéstechnika, kéztartás) állandó ellenőrzése és fejlesztése.

- Tartott hangok gyakorlása minimális crescendo-decrescendo-val.

- A hangindítás és hangismétlés gyorsítása a nyelv lazaságának megőrzésével.

- Társas zenélés: furulya kísérettel, duók.

Ajánlott tananyag

Markovich J.: GRADUS a barokk furulyához 2.

Bali J.: Furulyaiskola I.

Béres J.: Furulyaiskola I., II. (EMB 5406, 7062)

Keuning, Hans P.: 30 simple studies

Giesbert, F. J.: 77 Daily Exercises

Anonymus: Allemande (EMB 4303)

Anonymus: Angol tánc (EMB 7888)

Anonymus: Hajdútánc (EMB 7888)

Anonymus: Rondo (EMB 7888)

Bach, J. S.: Menuett (EMB 14090/118)

Purcell, H.: A pásztor (EMB 8959)

Követelmények

Jól értelmezhető beintés a kamarapartner felé.

Jól megalapozott testtartás, légzés, hangindítás, hüvelykujjtechnika.

A tanult hangkészlet biztonságos olvasása és fogásainak ismerete.

A tü-dü hangindítások zökkenőmentes, de megszólalásában határozottan megkülönböztethető alkalmazása.

Dúr skálák gyakorlása.

Rövidebb lélegzetű etűdök.

Egyszerűbb táncdarabok értelmesen tagolt megszólaltatása a már megismert artikulációk és trillák alkalmazásával, kotta nélkül is.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála lehetőleg figurációkkal kotta nélkül.
- Egy népdal, kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Két különböző karakterű táncétel, kísérettel lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A furulyacsalád tagjai és hangterjedelmük.
- Az eddig tanult hangkészlet bővítése.
- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A játszott anyagban előforduló új ritmusértékek, ütemfajták, tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A játszott anyagban előforduló táncok jellegzetességei (pl. pavane, allemande, chorea, menüett stb.).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tü, dü, rü artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások állandó gyakorlása.
- Hanglezárása száj kinyitásával.
- Dúr és moll skálák c1-c3 hangterjedelemben.
- Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel játszása, szopránfurulyán.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duók, triók.

Ajánlott tananyag

Markovich J. GRADUS a barokk furulyához 3.

Oromszegi O. 101 etűd, népdalvariáció és karakterdarab

Sellner, J. Etüden für Oboe /I., II., III.(EMB 12002)

Hinke, G. Praktische Elementarschule für Oboe (Peters 2377)

Keuning, H. P. 20 studies

Rodgers, Ph. Sight reading exercises 118-150. (SM 1479)

Giesbert, F. J. 77 Daily Exercises

Anonymus: Lassú tánc (EMB 7888)

Bach, J. S.: Menuett (EMB 14090/142)

Bach, J. S.: Menuett (EMB 2750)

Bach, J. S.: Polonaise (EMB 14090/130)

Pepusch, J. Chr.: C-dúr szonáta III-IV. tétel (6 szopránszonáta/1.) (EMB 14071)

Purcell, H.: Bourrée (EMB 6106)

Követelmények

Jól megalapozott testtartás, légzés, hangindítás, hanglezárás, hüvelykujjtechnika.

A tanult hangkészlet biztonságos olvasása és fogásainak ismerete.

Egyszerűbb szabad díszítések a kottakép alapján.

Társas zenélésnél hangolás tanári segítséggel.

Parlando népdalok (szöveggel is) és egyszerű táncételek értelmesen tagolt megszólaltatása, a már megismert artikulációk és trillák alkalmazásával, hangsorok, mérsékelt tempójú rövidebb etűdök (kotta nélkül is).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála figurációkkal (tercek, hármashangzat), kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Két különböző karakterű előadási darab, trillákkal, kísérettel lehetőleg kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A hangmagasság és az artikulációs magánhangzók összefüggéseinek tudatosítása.
- A megfelelő artikuláció megválasztásának szempontjai.
- Könnyebb ékítések a trillákon kívül: mordent, paránytrilla, előkék.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A játszott anyagban előforduló táncok jellegzetességei (pl. gagliarda, gavotte, siciliano stb.).
- „F” alapú furulya bevezetése, fogásai és olvasása hangzó magasságban.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A t, d, r artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások állandó gyakorlása.
- Staccato-játék nyelvzárással.
- Dúr és moll skálák c1-d3 tercekkel, hármashangzat-felbontásokkal, az eddig tanult artikulációkkal.
- Az „F”-alapú furulya használatának gyakorlása.
- Kézfunkciók (különösen a bal hüvelykujj) fokozott ellenőrzése az altfurulya bevezetésekor.
- A „rekesz”-légzés és támasz állandó ellenőrzése, különös tekintettel az altfurulya megnövekedett levegő-szükségletére.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió.

Ajánlott tananyag

Giesbert, F. J.: 77 Daily Exercises

Hinke, G.: Praktische Elementarschule für Oboe

Keuning, H. P.: 20 studies

Keuning, H. P.: 10 difficult studies

Keuning, H. P.: 25 studies

Keuning, H. P.: 40 simple studies

Linde, H. M.: Die kleine Übung (Tägliche Studien für...)

Markovich J.: GRADUS a barokk furulyához 3.

Oromszegi O.: 101 etűd, népdalvariáció és karakterdarab

Sellner, J.: Etüden für Oboe /I., II. (EMB 12002)

Fesch, W. de: G-dúr szonáta III., IV. tétel (Dobblinger Musicverlag)

Pepusch, J. Chr.: d-moll szonáta III-IV. tétel (6 szopránszonáta/4.) (EMB. 14071)

Telemann, G. Ph.: G-dúr Partita VI. Aria (Tempo di Minuet) (EMB 14071)

Telemann, G. Ph.: Menuett (EMB 13100)

Vivaldi, A.: Largo (EMB 14090/167)

Händel, G. Fr.: F-dúr szonáta III., IV tétel

Lavigne, Ph. de: Gaiment (EMB 13100)

Loeillet, J. B. John: op. 3/2 d-moll szonáta III., IV tétel (EMB 13100)

Somis, G. B.: Allegro (EMB 14095)

Követelmények

A összetett hangindítások gördülékeny alkalmazása a tanár útmutatása alapján.

„F”-alapú furulya használata.

Melodikus vagy összhangzatos moll hangsorok gyakorlása.

A fogástáblázat önálló használata.

A tanuló alkalmazzon minimális dinamikát a zenei motívumok és kisebb zenei egységek megformálására, a tanár útmutatásai alapján, legyen képes változó nyomáserősségű levegővezetésre.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála: figurációkkal (tercek, hármashangzat), kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Két szonátatétel trillákkal, kísérettel lehetőleg kotta nélkül.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A trillatáblázat használata.
- Inégál játék fogalma, szerepe a furulyajátékban.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A játszott anyagban előforduló új tánc típusok jellegzetességei (pl. gigue, rigaudon stb.).

A hangszerkezelés fejlesztése

- Gyakorlás szoprán- és altfurulyán is.
- Az artikulációkés a belőlük alkotott összetett hangindítások állandó gyakorlása.
- Hangsorok gyakorlása lehetőleg altfurulyán.
- Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel való játéka altfurulyán.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, szoprán- és altfurulyán.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes.

Ajánlott tananyag

Kállay G. Hang nemgyakorló szopránfurulyára (EMB14071)

Keuning, H. P. 10 difficult studies

Keuning, H. P. 25 studies

Keuning, H. P. 12 difficult studies

Kölz, E. M. I Essercizi per il Flauto dolce

Sellner, J. Etüden für Oboe/ IV. V. (EMB 12002)

Winterfeld, L. Höffer v. Zwölf Etüden für Altblockflöte

Corelli, A: Sarabande (EMB 7888)

d'Hervelois, L. de Caix: La Tubeuf (EMB 14071)

Loeillet, J. B.: e-moll szonáta I., II. tétel op. 3/7

Loeillet, J. B.: F-dúr szonáta (szopránkiadásból 3/2.)

Pepusch, J. Chr.: G-dúr „altszonáták” 6/3. szopránon

Telemann, G. Ph.: II. G-dúr Partita - tételek

Lavigne, Ph. de: Rondeau - Tambourin I., II. (EMB 13100)

Marcello, B.: B-dúr szonáta op. 2/7 III., IV., V tétel

Marcello, B.: d-moll szonáta op. 2/2

Telemann, G. Ph.: F-dúr szonáta II., I. tétel

Követelmények

Az egyszerűbb hangnemekhez tartozó fontosabb trillák ismerete.

Mordent, paránytrilla, előkék alkalmazása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála figurációkkal (tercek, hármashangzat), kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Két szonáta- vagy szvittétel trillákkal és egyéb egyszerűbb ékesítésekkel, kísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A furulya története és különböző stíluskorszakokban betöltött szerepe.
- A népi furulya és a furulya (blockflöte) közti különbség.
- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Hangsorok gyakorlása altfurulyán.
- Kromatikus skála.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon szoprán- és altfurulyán.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáták.

Ajánlott tananyag

Kállay G. Hang nemgyakorló szopránfurulyára (EMB 140719)

Keuning, H. P. 10 difficult studies

Keuning, H. P. 25 studies

Keuning, H. P. 12 difficult studies

Közl, E. M. I Essercizi per il Flauto dolce

Sellner, J. Etüden für Oboe/ IV. V. (EMB 12002)

Winterfeld, L. Höffer v. Zwölf Etüden für Altblockflöte

Bach, J. S.: Gavotte, Bourrée D-dúr (EMB 14071)

Fesch, W.: G-dúr szonáta I., II. tétel

Händel, G. Fr.: Menuett (EMB 7888)

Loeillet, J. B.: h-moll szonáta op. 3/10 (EMB 13160-3)

Telemann, G. Ph.: I. B-dúr Partita - tételek

Bellinzani, P. B.: C-dúr szonáta op. 3/3

Händel, G. Fr.: C-dúr szonáta III., IV. tétel

Telemann, G. Ph.: B-dúr szonáta III., IV. tétel

Veracini, Fr. M.: G-dúr szonáta I., II. tétel (12/2)

Követelmények

A trillatáblázat önálló használata.

Egyszerűbb trillák forgódíszítéssel.

A tanuló alkalmazzon önállóan minimális belső dinamikát zenei motívumok és kisebb zenei egységek megformálására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála figurációkkal (tercek, hármashangzat), kotta nélkül,
- Egy etűd,

- Két szonáta- vagy szvittétel, trillákkal és egyéb egyszerűbb ékesítésekkel illetve dallami díszítésekkel, kísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

„B” tagozatos oktatásra irányítható az a tanuló, aki az átlagot meghaladó zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal rendelkezik, valamint érdeklődése és szorgalma alkalmassá teszi arra, hogy megfeleljen a „B” tagozatos oktatás minőségben és mennyiségben magasabb követelményeinek.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A furulyacsalád tagjai és hangterjedelmük.
- Az eddig tanult hangkészlet bővítése.
- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- Pontozott ritmusértékek, 8-ados ütemmutatók, hemiola ismerete, használata.
- Könnyebb ékítések a trillákon kívül: mordent, paránytrilla, előkék.
- Enharmónia.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A játszott anyagban előforduló táncok jellegzetességei (pl. pavane, allemande, chorea, menüett stb.).
- Az „f” alapú furulya bevezetése, fogásai és olvasása hangzó magasságban.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Artikulációkés a belőlük alkotott összetett hangindítások állandó gyakorlása.
- Hanglezárása száj kinyitásával.
- dúr és moll skálák tercekkel, hármashangzat felbontásokkal, az eddig tanult artikulációkkal.
- Hosszabb zenei gondolatok egy levegőre játszása, szopránfurulyán.
- Az „f” alapú hangszer használatának gyakorlása.
- A „rekesz”-légzés és támasz állandó ellenőrzése a kétféle hangolású hangszer levegőszükségletének figyelembevételével.
- Kézfunkciók (különösen a bal hüvelykujj) fokozott ellenőrzése a kétféle hangolású hangszer bevezetésekor.
- Az abc-s névvel való helyes, nem transzponáló gondolkodás ellenőrzése különböző módszerekkel.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duók, triók.

Ajánlott tananyag

Giesbert, F. J. 77 Daily Exercises

Hinke, G. Praktische Elementarschule für Oboe

Keuning, H. P. 20 studies

Keuning, H. P. 10 difficult studies

Keuning, H. P. 25 studies

Keuning, Hans P. 40 simple studies

Linde, H. M. Die kleine Übung (Tägliche Studien für...)

Markovich J. GRADUS a barokk furulyához 3.

Oromszegi 0.101 etűd, népdalvariáció és karakterdarab

Sellner, J. Etűden für Oboe /1., II. (EMB 12002)

Bach, J. S.: Menüett I. (EMB 4303)

Bach, J. S.: Polonaise (EMB 14090/130)
Corelli, A.: op. 5/8 a-moll szonáta III., II. tétel
Fesch, W. de: G-dúr szonáta III., IV. tétel (Dobiinger Musicverlag)
Pepusch, J. Chr.: C-dúr szonáta (6 szopránsonáta/1.)
Händel, G. Fr.: F-dúr szonáta III., IV. tétel (EMB 13100)
Loeillet, J. B. John: op. 3/2 d-moll szonáta III., IV tétel (EMB 13160-3)
Telemann, G. Ph.: F-dúr szonáta II., I. tétel

Követelmények

Jól megalapozott testtartás, légzés, hangindítás, hanglezárás, biztos hüvelykujjtechnika.
A tanult hangkészlet biztonságos olvasása és fogásainak ismerete.
Összetett hangindítások gördülékeny alkalmazása a tanár útmutatásai alapján.
Melodikus moll hangsorok gyakorlása.
Társas zenélésnél hangolás tanári segítségével.
A tanuló alkalmazzon minimális dinamikát, zenei motívumok és kisebb zenei egységek megformálására, a tanár útmutatásai alapján, legyen képes változó nyomáserősségű levegővezetésre.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála: tercekkel, hármashangzat felbontásokkal, kotta nélkül.
- Egy etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab/tétel, trillákkal, kísérettel kotta nélkül.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A trillatáblázat használata.
- Jelzetlen kötelező díszítések szükségességének felismerése.
- Egyszerűbb szabad díszítések a tanár útmutatásai alapján.
- A megfelelő artikuláció megválasztásának szempontjai.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A játszott anyagban előforduló táncok jellegzetességei (pl. gagliarda, gavotte, rondeau, gigue stb.).

A hangszerkezelés fejlesztése

- Artikulációkés a belőlük alkotott összetett hangindítások állandó gyakorlása.
- Staccatók nyelvzárással.
- Az altfurulya használatának gyakorlása.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, szopránfurulyán.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duók, triók.

Ajánlott tananyag

Kállay G. Hang nemgyakorló szopránfurulyára (EMB 14071)
Keuning, H. P. 10 difficult studies
Keuning, H. P. 25 studies
Keuning, H. P. 12 difficult studies
Kölz, E. M. I Essercizi per il Flauto dolce
Sellner, J. Etüden für Oboe/ IV. V. (EMB 12002)
Winterfeld, L. Höffer v. Zwölf Etüden für Altblockflöte

Bach, J. S.: Bourrée I., II. h-moll (Z. 14071)
Corelli, A.: op. 5/8 a-moll szonáta I., IV. tétel
Loeillet J. B.: C-dúr szonáta (szopránkiadásból 3/1.)
Pepusch J. Chr.: d-moll szonáta III-IV. tétel (6 szopránszonáta/1.) (EMB 14071)
Telemann, G. Ph.: G-dúr Partita - tételek
Händel, G. Fr.: g-moll szonáta III., IV tétel
Lavigne, Ph. de: Gaiment (EMB 13100)
Marcello, B.: op. 2/2 d-moll szonáta
Telemann, G. Ph.: F-dúr szonáta II., I. tétel

Követelmények

Mordent, paránytrilla, előkék alkalmazása.

Altfurulya használata.

A fogástáblázat önálló használata.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála tercekkel, hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontásokkal, kotta nélkül.

- Két etüd.

- Két szonátatétel egyszerűbb ékesítésekkel és dallami díszítésekkel, kísérettel kotta nélkül.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.

- Egész értéknél hosszabb hangok és szünetjeleik, tizenhatod-triolák.

- Inégál játék fogalma.

- A moduláció fogalma, egyszerű hangnemi kitérések felismerése a tanár segítségével.

- A szonáta felépítése, variációs formák, az anyagban megjelenő új tánc típusok.

- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Gyakorlás szoprán és altfurulyán is.

- Hangsorok gyakorlása altfurulyán, tempójának fokozása.

- Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel való játéka altfurulyán.

- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, szoprán- és altfurulyán.

- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes.

Ajánlott tananyag

Kállay G. Hang nemgyakorló szopránfurulyára (EMB 14071)

Keuning, H. P. 10 difficult studies

Keuning, H. P. 25 studies

Keuning, H. P. 12 difficult studies

Kölz, E. M. I Essercizi per il Flauto dolce

Sellner, J. Etüden für Oboe/ IV. V. (EMB 12002)

Winterfeld, L. Höffer v. Zwölf Etüden für Altblockflöte

d'Hervelois, L. de Caix: La Tubeuf (EMB 14071)

Händel, G. Fr.: Menüett (EMB 7888)

Loeillet, J. B.: F-dúr szonáta (szopránkiadásból 3/2)

Loeillet, J. B.: h-moll szonáta op. 3/10

Telemann, G. Ph.: II. G-dúr Partita

Händel, G. Fr.: C-dúr szonáta III., IV. tétel
Lavigne, Ph. de: Rondeau - Tambourin I., II. (EMB 13100)
Marcello, B.: op. 2/7 B-dúr szonáta
Pepusch, J. Chr.: B-dúr „altszonáták” 6/6.
Telemann, G. Ph.: B-dúr szonáta III., IV tétel
Veracini, Fr. M.: G-dúr szonáta I., II. tétel (12/2)
Vivaldi, A.: d-moll szonáta RV 36 I., III. tétel (EMB 14130)

Követelmények

A t, d, r artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások önálló megválasztása, bejegyzése a játszandó anyagnak megfelelően.

A trillatáblázat önálló használata.

Egyszerűbb trillák forgódíszítéssel.

Minimális belső dinamika önálló alkalmazása a zenei motívumok és kisebb zenei egységek megformálására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála tercekkel, hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontásokkal, kotta nélkül.
- Két etűd.
- Két szonáta- vagy szvittétel egyszerűbb ékesítésekkel és dallami díszítésekkel, kísérettel, kotta nélkül.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A furulya története és különböző stíluskorszakokban betöltött szerepe.
- A népi furulya és a furulya (blockflöte) közti különbség.
- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- Az inégál játék (elsősorban francia zenénél) alkalmazásának szabályai.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- Versenymű, fantázia.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Gyakorlás szoprán és altfurulyán is.
- A t, d, r artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások, valamint a (t-) t-r-t-r-t inégál játék állandó gyakorlása.
- A t-l d-l összetett hangindítások bevezetése, gyakorlása.
- Hangsorok gyakorlása altfurulyán.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, szoprán- és altfurulyán.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáta.

Ajánlott tananyag

Quantz, J. J.-Nagy Frigyes 100 Tägliche Übungen für Flöte
Winterfeld, L. H. v. 40 Studien für Altblockflöte
Linde, H. M. Der Kunst des Blockflötenspiels
Sellner, J. Etüden für Oboe VI. (EMB 12002)
Staeps, H. U. Das Tägliche Pensum
Staeps, H. U. Das Tägliche Pensum (átírta: Báthori Béla)
Brüggen, F.5 etűd
Collette, J. 12 melodikus gyakorlat

Staeps, H. U. Methodische Übungen
Veilhan, J.-C. La flûte à bec baroque
Winterfeld, L. Höferv. Technische Studien für Altblockflöte
Eyck J.v. Der Fluyten Lust-hof I-III.
Thomas, B. The Baroque solo book
Anonymus: Greensleeves to a Ground
Bach, J. S.: Menuett h-moll (EMB 13100)
Fesch, W.: G-dúr szonáta I., II. tétel
Telemann, G. Ph.: I. B-dúr Partita - tételek
Bellinzani, P. B.: op. 3/3 C-dúr szonáta
Händel, G. Fr.: a-moll szonáta III., IV. tétel
Marcello, B.: op. 2/4 e-moll szonáta I., II. tétel
Telemann, G. Ph.: „kis” C-dúr szonáta I., II. tétel (TWV 41: C 2)
Telemann, G. Ph.: Andante (EMB 14095)
Veracini, Fr. M.: a-moll szonáta (12/6)
Vivaldi, A.: g-moll szonáta op. 13/6 III., IV. tétel

Követelmények

Zárlati hemiolák önálló felismerése.

Önálló hangolás.

Hosszabb lélegzetű etűdök technikailag pontos megoldása.

Barokk szonáták élményszerű előadása a tanult zenei kifejezőeszközök felhasználásával.

Altfurulya szólamok olvasása kóruslejegyzésben.

Bonyolultabb szabad díszítések játéka a kottakép alapján.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála tercekkel, hármashangzat és domináns négyeshangzat - felbontásokkal, kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Egy teljes szonáta kotta nélkül.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

„A” tagozat

A tanuló

- legyen képes a zenei anyagot életkorának, egyéni képességeinek és készségeinek megfelelő hangszerkezeléssel, kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, kifejezően megszólaltatni,
- rendelkezék a játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges koncentráloképességgel,
- legyen tisztában a hangszerkezelés alapvető tudnivalóival, alkalmazza tudatosan a helyes légzéstechnikát, befúvásmódot, billentést stb.,
- legyen képes a hangok biztonságos megszólaltatására a furulya klasszikusan értelmezett hangterjedelmében f₃-ig (in F),
- legyen jártas mind a C, mind az F alaphangú hangszer használatában,
- tudjon dinamikailag árnyalt, kulturált, kifejező hangot képezni,
- alkalmazza játékában a hangindítás, elválasztás és hangbefejezés különböző módjait, többek között a t, r, d hangindításokat és ezek különböző kombinációit,
- törekedjék játékában a tiszta intonációra, javítsa tudatosan hangszere intonációs hibáit, rendelkezék az alapfokon játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges ujjtechnikával,
- tudjon önállóan hangolni,

- a tanár útmutatásai alapján legyen képes a különböző zenei kifejezőeszközök alkalmazására (artikuláció, agogika, díszítés, lassítás, hangsúlyozás stb.), az új darabok egyszerűbb dallami díszítésére,

Ismerje

- az f-g3 (in F), hangterjedelem valamennyi hangjának fogását, a leggyakoribb segédfogásokat,

- a hangszer ápolásának karbantartásának alapvető feladatait, és végezze ezeket önállóan,

- a tanult anyagban előforduló tempo- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,

- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,

- a furulya történetét, rokon hangszereit,

- a furulya szerepét különböző zenei korszakokban.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak pódiumon történő bemutatásával:

- dúr és moll skálák 3#, 4b előjegyzésig, tercekkel, hármashangzat- és dominánsseptim négyeshangzat-felbontásokkal, minimum az f1-g3 (in F) hangterjedelem teljes kihasználásával,

- két etűd vagy egy variációsorozat,

- legalább két tétel egy nagybarokk szonátából vagy versenyműből.

A művészeti alapvizsga követelményei

Művészeti alapvizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Furulya főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd vagy technikai jellegű mű szoprán- vagy altfurulyán; Kállay G.: Hangnemgyakorló (EMB14071), Baroque Solo Book-ból könnyebb darabok, Giesbert: Furulyaiskola 2. rész (Schott) nehézségi szintjén.

- Előadási darab két különböző karakterű tétele, az egyik tétel választható kamaraműből is; Anon: Greensleeves to a Ground, Marcello szonáták (EMB13476-7), Loeillet de Gant: Szonáták, op. 1 és op. 3 (EMB 13160-3), Vivaldi: F-dúr szonáta RV 52, d-moll RV 36 (Ricordi Nrl 3322300), Telemann: F-dúr szonáta (EMB 13542), kamaraművek:

Boismortier: Leichte Duos (Schott), 6 Suite, Loeillet: 6 szonáta 2 furulyára, Naudot: Triószonáta, Czidra: Régi magyar táncok (EMB 14283) nehézségi szintjén. A vizsganyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd vagy szólómű; Kállay G.: Hangnemgyakorló (EMB 14071), J.v.Eyck: Der Fluyten Lust-hof - Variációk (Amadeus), Braun: etűdök/Baroque Solo Book, Winterfeld: 12 etűd altfurulyára (Hoffmeister) nehézségi szintjén.

- Előadási darab két különböző karakterű tétele, az egyik tétel választható kamaraműből is; Telemann: C-dúr szonáta (EMB 13542), Veracini: a-moll szonáta (Peters), Lavigne: Rondeau

és Tambourin I-II. tétel, Fesch: F-dúr szonáta op. 6. no. 2; Telemann: 6 duett, Telemann: Kánonszonáták, Loeillet de Gant: Szonáta 2 altfurulyára nehézségi szintjén.

A vizsganyagot az etűd és kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- T-I, d-l artikulációk szerepe a furulyajátékban.
- Nehezebb trillák forgódíszítéssel, kettős ékesítések (doppelschlag).
- A vibrato szerepe a zenében; vibrato, mint a barokk díszítés eszköze.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A fa hangszerek tisztítása, karbantartása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Összetett hangindítások, valamint az inégál játék állandó gyakorlása.
- Hangsorok gyakorlása altfurulyán.
- Különböző vibratok állandó gyakorlása, alkalmazása.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, a feltételezhető kamaraegyüttesben alkalmazott hangszeren.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáták.

Ajánlott tananyag

Quantz, J. J.-Nagy Frigyes 100 Tägliche Übungen für Flöte

Winterfeld, L. H. v.: 40 Studien für Altblockflöte

Linde, H. M.: Der Kunst des Blockflötenspiels

Sellner, J.: Etüden für Oboe/ VI. - (EMB 12002)

Staeps, H. U.: Das Tagliche Pensum

Staeps, H. U.: Das Tagliche Pensum (átírta: Báthori Béla)

Brüggen, F.: 5 etűd

Collette, J.: 12 melodikus gyakorlat

Staeps, H. U.: Methodische Übungen

Veilhan, J.-C: La flute ? bee baroque

Winterfeld, L: Höfferv. Technische Studien für Altblockflöte
Eyck, J.v.: DerFluyten Lust-hof I-III.
Thomas, B.: The Baroque solo book
Anonymus: Greensleeves to a Ground
Bach, J. S.: Menüett h-moll (EMB 13100)
Fesch, W.: G-dúr szonáta I., II. tétel
Telemann, G. Ph.: I. B-dúr Partita - tételek
Bellinzani, P. B.: op. 3/3 C-dúr szonáta
Händel, G. Fr.: a-moll szonáta III., IV. tétel
Marcello, B.: op. 2/4 e-moll szonáta I., II. tétel
Telemann, G. Ph.: „kis” C-dúr szonáta I., II. tétel (TWV 41: C 2)
Telemann, G. Ph.: Andante (EMB 14095)
Veracini, Fr. M.: a-moll szonáta (12/6)
Vivaldi, A.: g-moll szonáta op. 13/6 III., IV tétel

Követelmények

Zárlati hemiolák önálló felismerése.

Önálló hangolás.

Az artikulációs magánhangzók tudatos, önálló alkalmazása a hangmagasság függvényében.
Hosszabb lélegzetű etűdök technikailag pontos megoldása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála: (tercek, hármashangzat), kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Két különböző karakterű előadási darab, vagy egy tételpár; lehetőleg kotta nélkül.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A tanult ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó rendszerezése.
- Egyszerűbb szabad díszítések önállóan.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az eddig tanult artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások, valamint a (t-) t-r-t-r-t inégál játék állandó gyakorlása.
 - Hangsorok gyakorlása altfurulyán.
 - Különböző vibratok állandó gyakorlása, alkalmazása.
 - Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, a feltételezhető kamaraegyüttesben alkalmazott hangszeren.
 - Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáták.

Ajánlott tananyag

Quantz, J. J.-Nagy Frigyes 100 Tägliche Übungen für Flöte
Winterfeld, L. H. v. 40 Studien für Altblockflöte
Linde, H. M. Der Kunst des Blockflötenspiels
SellnerJ. Etüden fürOboe/VI. (EMB 12002)
Staeps, H. U. Das Tägliche Pensum
Brüggen, F.5 etűd

Collette, J. 12 melodikus gyakorlat
Staeps, H. U. Methodische Übungen
Veilhan, J.-C. La flute a bee baroque
Winterfeld, L. Höfferv. Technische Studien für Altblockflöte
EyckJ.v. DerFluyten Lust-hof I-III.
Thomas, B. The Baroque solo book
Anonymus: Greensleeves to a Ground
Bach, J. S.: Menüett h-moll (EMB 13100)
Fesch, W.: G-dúr szonáta I., II. tétel
Telemann, G. Ph.: I. B-dúr Partita - tételek
Bellinzani, P. B.: op. 3/3 C-dúr szonáta
Händel, G. Fr.: a-moll szonáta III., IV. tétel
Marcello, B.: op. 2/4 e-moll szonáta I., II. tétel
Telemann, G. Ph.: „kis” C-dúr szonáta I., II. tétel (TWV 41: C 2)
Telemann, G. Ph.: Andante (EMB 14095)
Veracini, Fr. M.: a-moll szonáta (12/6)
Vivaldi, A.: g-moll szonáta op. 13/6 III., IV. tétel

Követelmények

A t-d, t-r, d-r artikulációk egységes tempójú alkalmazási képessége.
Inégál játék gördülékeny alkalmazása a tanár útmutatásai alapján.
Jelzetlen kötelező díszítések önálló alkalmazása.
Barokk szonáták élményszerű előadása a tanult zenei kifejezőeszközök felhasználásával.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála figurációkkal (tercek, hármashangzat), kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Két különböző karakterű előadási darab vagy egy tété Ipar, lehetőleg kotta nélkül.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- Új ritmikai elemek megértése az eddig tanultak alapján.
- A t-r-l-r összetett hangindítás szerepe a furulyajátékban.
- A hangindítások tempójának fokozását szolgáló artikulációk.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A különböző barokk szonátatípusok tételeinek jellegzetességei.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az eddig tanult artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások, valamint a (t-) t-r-t-r-t inégál játék állandó gyakorlása.
- A t-r-l-r összetett hangindítás bevezetése és gyakorlása.
- Hangsorok gyakorlása altfurulyán.
- Különböző vibratok állandó gyakorlása, hajlékony, változatos alkalmazása (tempó, amplitúdó).
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, a feltételezhető kamaraegyüttesben alkalmazott hangszeren.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáták.

Ajánlott tananyag

Linde, H. M. Der Kunst des Blockflötenspiels
Staeps, H. U. Das Tägliche Pensum
Brüggen, F.5 etűd
Collette, J. 12 melodikus gyakorlat
Eyck J.v. DerFluyten Lust-hof I-III.
Thomas, B. The Baroque solo book
Staeps, H. U. Methodische Übungen
Veilhan, J.-C. La flute a bee baroque
Winterfeld, L. Höfferv. Technische Studien für Altblockflöte
Boeke, K. Three exercises for alto recorder
Loeillet J. B. deGant: 12 szonáta op. 1 (EMB 13160-3)
Loeillet, J. B. John: 12 szonáta op. 3 (EMB 13160-3)
Marcello, B.: 12 szonáta
Telemann, G. Ph.: 6 partita (szoprán)
Telemann, G. Ph.: B-dűr szonáta
Telemann, G. Ph.: F-dűr szonáta
Valentine, R.: 12 szonáta op. 2
Vivaldi, A.: F-dűr koncert op. 10 no. 5
Vivaldi, A.: a-moll koncert RV 108 (+ 2 hegedű + be.)

Követelmények

A (t-) t-r-t-r-t inégál játék önálló alkalmazása.
Nehezebb trillák forgódíszítéssel.
Kettős ékesítések problémamentes alkalmazása.
Ujjvibrato, rekeszvibrato.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála figurációkkal (tercek, hármashangzat), kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Két különböző karakterű előadási darab, vagy egy tételpár lehetőleg kotta nélkül.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A barokk „duplanyelv”, a di-dll di-dll.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A fa hangszerek „block”-jának tisztítása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tanult artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások, a (t-) t-r-t-r-t inégál játék, valamint a „duplanyelves” hangindítások állandó gyakorlása.
- Hangsorok gyakorlása altfurulyán.
- A különböző vibratok tudatos és változatos alkalmazása.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon, a feltételezhető kamaraegyüttesben alkalmazott hangszeren.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáták.

Ajánlott tananyag

Linde, H. M. Der Kunst des Blockflötenspiels
 Staeps, H. U. Das Tägliche Pensum
 Brügger, F.5 etűd
 Collette, J. 12 melodikus gyakorlat
 Eyck J.v. Der Fluyten Lust-hof I-III.
 Thomas, B. The Baroque solo book
 Staeps, H. U. Methodische Übungen
 Veilhan, J.-C. La flute à bec baroque
 Winterfeld, L. Höfferv. Technische Studien für Altblockflöte
 Boeke, K. Three exercises for alto recorder
 Loeillet J. B. deGant: 12 szonáta op. 1 (EMB 13160-3)
 Loeillet, J. B. John: 12 szonáta op. 3 (EMB 13160-3)
 Marcello, B.: 12 szonáta
 Telemann, G. Ph.: 6 partita (szoprán)
 Telemann, G. Ph.: B-dúr szonáta
 Telemann, G. Ph.: F-dúr szonáta
 Valentine, R.: 12 szonáta op. 2
 Vivaldi, A.: F-dúr koncert op. 10 no. 5
 Vivaldi, A.: a-moll koncert RV 108 (+ 2 hegedű + be.)

Követelmények

A t-k t-k, d-g d-g „duplanyelves” hangindítások alkalmazása.
 Egyszerűbb szabad díszítések önálló alkalmazása.
 Összetett ornamensek.
 Az előző években tanult artikulációk stílusos alkalmazása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála: tercek, hármashangzat, kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Két különböző karakterű előadási darab, vagy egy tételpár, lehetőleg kotta nélkül.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A túlpontozás, mint zenei elem.
- Összetett ornamensek.
- Bonyolultabb szabad díszítések a tanár útmutatásai alapján.
- A vibrato szerepe a zenében; vibrato, mint a barokk díszítés eszköze.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A fa hangszerek tisztítása, karbantartása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Gyakorlás szoprán- és altfurulyán is.
- A t, d, r, I artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások, valamint a (t-) t-r-t-r-t inégál játék állandó gyakorlása.
- Hangsorok gyakorlása altfurulyán.

- Különböző vibratok állandó gyakorlása, alkalmazása.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáta.

Ajánlott tananyag

- Braun, D.: Szólók
 Eyck, J. van: Der Fluyten Lust-hof I-III.
 Händel, G. Fr.: B-dúr szonáta
 Händel, G. Fr.: g-moll szonáta
 Kölz, E. M.: Essercizi per il Flauto dolce
 Loeillet J. B. deGant: 12 szonáta op. I (EMB 16160-3)
 Marcello, B.: 12 szonáta
 Preludes from The Division Flute (1706)
 Quantz, J. J.-Nagy Frigyes: 100 Tägliche Übungen für Flöte (szopr.)
 Telemann, G. Ph.: 6 partita (szoprán)
 Telemann, G. Ph.: F-dúr szonáta
 Telemann, G. Ph.: (kis) f-moll szonáta (TWV 41: f 2)
 Valentine, R.: 12 szonáta op. 2
 Vivaldi, A.: F-dúr koncert op. 10 no. 5
 Winterfeld, L. H. v.: Zwölf Etüden für Altblockflöte

Követelmények

- Az artikulációs magánhangzók tudatos, önálló alkalmazása a hangmagasság függvényében.
 A t-d, t-r, d-r artikulációk könnyed alkalmazása tizenhatodokban is.
 Inégál játék gördülékeny alkalmazása a tanár útmutatásai alapján.
 Jelzetlen kötelező díszítések önálló alkalmazása.
 Nehezebb trillák forgódíszítéssel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála, tercekkel, hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontásokkal, kotta nélkül.
- Két etüd.
- Egy versenymű két tétele, vagy egy egyéb tételpár kotta nélkül.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A tanult ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó rendszerezése.
- A t-r-l-r összetett hangindítás szerepe a furulyajátékban.
- Egyszerűbb szabad díszítések önállóan.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A különböző barokk szonátatípusok tételeinek jellegzetességei.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Gyakorlás C- és F-alapú furulyán is.
- Az eddig tanult artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások, valamint a (t-) t-r-t-r-t inégál játék állandó gyakorlása.
- A t-r-l-r összetett hangindítás bevezetése, gyakorlása.
- Hangsorok gyakorlása altfurulyán.
- A skálák tempójának fokozása.

- Különböző vibratok állandó gyakorlása, alkalmazása.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáta.

Ajánlott tananyag

- Brüggen, Fr.: 5 etűd
- Collette, J.: 12 melodikus gyakorlat (szopránra)
- Corelli, A.: Szonáták op. 5,7-11.
- Eyck, J. van: Der Fluyten Lust-hof I-III.
- Fesch, W.: 6 szonáta op. 6
- Frescobaldi, G.: 5 canzona (szopránra vagy tenorra)
- Händel, G. Fr.: F-dúr szonáta
- Mancini, Fr.: 12 szonáta
- Pepusch, J. Chr.: 6 szonáta (alt!)
- Schickhardt, J. Chr.: 6 szonáta op. 1
- Select Preludes and Voluntaries for the Flute (1708)
- Telemann, G. Ph.: (kis) C-dúr szonáta (TWV 41: C 2)
- Veracini, Fr. M.: 12 szonáta
- Vivaldi, A.: RV 427. D-dúr koncert (szoprán)

Követelmények

- Az előző években tanult artikulációk stílusos alkalmazása.
- A (t-) t-r-t-r-t inégál játék önálló alkalmazása.
- Összetett ornamensek.
- Ujjvibrato, rekeszvibrato.
- A barokk szvit tételeinek ismerete.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála tercekkel, hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontásokkal, kotta nélkül.
- Két etűd.
- Egy versenymű két tétele, vagy egy egyéb, tételpár kotta nélkül.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- Új ritmikai elemek megértése az eddig tanultak alapján.
- A hangindítások tempójának fokozását szolgáló artikulációk.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Gyakorlás C- és F-alapú furulyán is.
- Az eddig tanult artikulációk és a belőlük alkotott összetett hangindítások, valamint a (t-) t-r-t-r-t inégál játék állandó gyakorlása.
- A dúr és melodikus moll skálák ismétlése kibővített hangterjedelemben, tercekkel, hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontásokkal, az eddig tanult artikulációkkal. A skálák tempójának fokozása.
- Különböző vibratok állandó fejlesztése, alkalmazása.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáta.

Ajánlott tananyag

Bach, J. S.: F-dúr (fuvolára írt) szonáta BWV 1031
Bellinzani, P. B.: 12 szonáta
Corelli, A.: La Follia op. 5 no. 12
Dieupart, Ch.: 6 szvit
Eyck, J. van: Der Fluyten Lust-hof I-III.
Feltkamp, J. H.: 12 Etudes vor Sopran-Blockfluit
Fesch, W.: 6 szonáta op. 8
Händel, G. Fr.: C-dúr szonáta
Hotteterre, J.: 4 szvit op. 5 / F-dúr, d-moll
Linde, H. M.: Der Kunst des Blockflötenspiels
Sammartini, G.: F-dúr koncert
Schickhardt, J. Chr.: 24 szonáta op. 30 (különböző hangnemekben)
Staeps, H. U.: Das Tägliche Pensum
Staeps, H. U.: Methodische Übungen (szopránra)
Telemann, G. Ph.: a-moll fantázia
Valentine, R.: 6 szonáta op. 5 (a szerző díszítéseivel)
Vivaldi, A.: g-moll szonáta (II Pastor fido 6 szonáta)
Vivaldi, A.: F-dúr koncert op. 10 no. 1 (La tempesta di Maré)
Vivaldi, A.: D-dúr koncert op. 10 no. 3 (II Gardellino), (piccolo)
Winterfeld, L. H. v.: 40 Studien für Altblockflöte
Winterfeld, L. H. v.: Technische Studien für Altblockflöte

Követelmények

Valamennyi tanult hangindítás egységes tempójú alkalmazási képessége, stílusos használata.
Ujjvibrato és rekeszvibrato differenciált alkalmazása.
Ritkán előforduló enharmóniák intonálásának ismerete.
Tájékozódás bonyolult polifon zenében.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skálák tercekkel, hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontásokkal, kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Egy kora barokk vagy XX. századi mű/tétel, kotta nélkül.
- Egy versenymű két tétele kotta nélkül.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A játszott anyaghoz kapcsolódó trilla- és egyéb segédfogások.
- A barokk „duplanyelv”, a di-dll di-dll.
- A játszott anyagban előforduló új tempó- és karakterjelzések, előadási utasítások stb.
- A fa hangszerek „block”-jának tisztítása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Gyakorlás C- és F-alapú furulyán is.
- Valamennyi eddig tanult artikuláció és a belőlük alkotott összetett hangindítások, a (t-) t-r-t-r-t inégál játék, valamint a t-k t-k, d-g d-g „duplanyelven” hangindítások állandó gyakorlása, hármas elrendezésben is.
- Hangsorok gyakorlása altfurulyán.
- A technikai elemek továbbfejlesztése a virtuozitás irányába.

- A különböző vibratok tudatos és változatos alkalmazása.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Társas zenélés: furulya kísérettel, duó, trió, furulyanégyes, triószonáták.

Ajánlott tananyag

- Bach, J. S.: C-dúr (fuvolára írt) szonáta BWV 1032
 Bach, J. S.: F- (vagy G-)dúr (fuvolára írt) szonáta BWV 1035
 Castello, D.: Sonata seconda (szopránra vagy tenorra)
 Castrucci, P.: F-dúr szonáta (a szerző díszítéseivel) op.1/5
 Castrucci, P.: C-dúr szonáta (a szerző díszítéseivel) op.1/6
 Corelli, A.: Szonáták 1-6. op. 5 (részben korabeli díszítésekkel)
 D'Hervelois, De Caix: G-dúr szvit (szoprán)
 Eyck, J. van: Der Fluyten Lust-hof I-III.
 Fontana, G. B.: 6 szonáta (szoprán)
 Hotteterre, J.: 4 szvit op. 5
 Quantz, J. J.: Capricciok
 Schickhardt, J. Chr.: 24 szonáta op. 30 (különböző hangnemekben)
 Staeps, H. U.: Neue Übungen im chromatischen Raum der A
 Telemann, G. Ph.: a-moll szvit
 Telemann, G. Ph.: B-dúr fantázia
 Telemann, G. Ph.: d-moll fantázia
 Vivaldi, A.: G-dúr koncert op. 10 no. 6

Követelmények

Valamennyi tanult hangindítás egységes tempójú alkalmazási képessége, stílusos használata. At-kt-k, d-g d-g „duplanyelves” hangindítások használata, hármas elrendezésben is. Egyszerűbb szabad díszítések önállóan.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- skálák: b-s mollok kibővített hangterjedelemben tercekkel, hármashangzat- és domináns négyeshangzat-felbontásokkal, kotta nélkül.
- Egy etűd.
- Egy kora barokk vagy XX. századi mű/tétel, kotta nélkül.
- Egy versenymű két tétele kotta nélkül.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

„A” tagozat

A tanuló legyen képes

- a hangok biztonságos megszólaltatására a furulya XX. századi elvárásainak megfelelő hangterjedelemben,
- a hangindítás és zárás különböző módjainak önálló alkalmazására,
- a segédfogások önálló megválasztására,
- az előadandó mű stílusának, jellegének megfelelő zenei kifejezőeszközök önálló megválasztására,
- a játszott zenei anyagot stílushű értelmes tagolt, kifejező megszólaltatására,
- az új darabok egyszerűbb, de önálló dallami díszítésére,
- megszerzett ismereteinek és hangszerkezelési szintjének megfelelő előadási darabok, kamarazenei szólamok önálló, technikailag és zeneileg igényes elsajátítására, a hibák önálló javítására.

Ismerje a furulya történetét, fizikai sajátosságait, irodalmát, különböző műfajokban betöltött szerepét. Rendelkezzék

- az egyéni és társas muzsikáláshoz szükséges koncentrálóképeséggel, lapról olvasási készséggel,
- egyenletes, laza ujjtechnikával,
- zenei képzelőerővel.

„B” tagozat (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- hangszere történetét és irodalmát,
- f-a3-ig (in F) a fogásokat,
- a trilla-, segéd-, piano-, forte- fogásokat,
- az irodalomra legjellemzőbb tánc- és tételtípusok tempóit és karaktereit. Legyen képes
- a természetes, könnyed hangszerkezelésre,
- megfelelő légzéstechnika alkalmazására,
- a levegő tudatos beosztására,
- vibrato-mentes hang képzésére,
- értelmesen tagolt, kifejező előadásra. Rendelkezzék
- összehangolt ujj- és nyelvtechnikával,
- fűrges szimpla-nyelvtechnikával,
- saját adottságainak megfelelő gyakorlási módszerrel,
- megfelelő lapról olvasási készséggel. Tudjon
- tisztán intonálni,
- pontos ritmusban játszani,
- dúr és moll hangsorokat játszani 4#, 5b előjegyzésig, tercekkel, hármashangzat- és dominánsseptim-felbontásokkal.

A művészeti záróvizsga követelményei

Művészeti záróvizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Furulya főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy technikai jellegű mű vagy szólódarab; Brüggen: Etűdök, Linde: Neuzeitliche Übungsstücke (Schott), Winterfeld: Technische Studien, (Hoffmeister), Telemann: Fantáziák (Bärenreiter), Eyck: Der Fluyten Lust-hof I-III. (Amadeus) nehézségi szintjén.
- Egy teljes szonáta vagy concerto (kettősverseny).
- Egy korabarrokk, vagy XX. századi illetve kortárs mű, vagy tétel; Telemann: vagy Händel szonáták, Telemann: Metodikus szonáták 1-6., (Bärenreiter), nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab; Brüggen: 1., Quantz: Solos 1-5. (Baroque Solo Book), Eyck, J. van: Der Fluyten Lust-hof I-III. (Amadeus), G. Ph. Telemann: Fantázia 2, c-moll (Bärenreiter), nehézségi szintjén.

- Egy teljes szonáta vagy concerto.
- Egy korabarrokk vagy XX. századi mű vagy tétel, amely lehet kamaramű; Krámer, E: Variációk op. 18, Händel: g-moll szonáta (V.) (EMB 13405, Castrucci, P.: Szonáták op. 1/5, op. 1/6, nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etüd és a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök
Megfelelő hangolású és minőségű hangszerek.

Egy billentyűs hangszer.

Egész alakot visszaadó tükör.

Két vagy több állítható magasságú kottaállvány.

Metronóm.

FUVOLA

A fuvolatanítás általános céljai, feladatai:

- a helyes légzés kialakítása,
- a kifejező fuvolahang elsajátíttatása,
- a kéz-, test-, fej-, hangszertartás lazaságának tudatosítása,
- a megismert mozgásmechanizmusok automatikussá tétele,
- a biztonságos hangszerkezelés kialakítása,
- a belső hallás fejlesztése,
- a ritmus alapérzetének biztonságos alkalmazása,
- rendszerezett zenei ismeretek átadása.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a fuvola történetét,
- a fuvola társhangszereit (fafűvós hangszercsalád),
- a hangszer irodalmát,
- a jelentősebb alkotó- és előadóművészek munkásságát.

Tudatosítsa

- a helyes légzéstechnikára épülő ideális befűvési mód (ansatz) együttes használatát,
- a hangminőség, dinamika és intonáció összefüggéseit,
- a hangszer könnyed kezelését, a laza mozgásérzetek kialakítását,
- a fuvola hangképzésének fizikai törvényszerűségeit,

- a rendszeres és helyes gyakorlási módszer alapelveit,
- a kottahű játék - mint legfontosabb alapelv - pontos betartását.

Fejlessze a tanuló zenei képességeit

- hangszeres technikáját,
- improvizációs tevékenységét (kreativitását),
- lapról játszási készségét,
- zenei memóriát.

Ösztönözze a tanulót

- a lapról olvasási készség folyamatos, aktív művelésére.

Előkészítő évfolyamok

Feltérképezni a növendéknél, hogy mennyire fejleszthető, készségek, képességek felmérése, kibontakoztatása. Belső hallás kialakítása, tudatos használata. (Tájékozódási év.)

1. évfolyam

Az általános iskola második évfolyamos tanulóinak nagy része alkalmas a fuvolatanulás megkezdésére a fizikai adottságok figyelembevételével. A hangszeres előkészítő évfolyam a képességek kibontakoztatását, a készségek felmérését szolgálja.

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Rövid ismertetés a fafúvós hangszerekről.
- A fuvola részei, összeállításának helyes módja, tisztítása.
- A törzshangok olvasása.
- A negyed, nyolcad, fél, pontozott fél és egész értékek, valamint az ezeknek megfelelő szünetjelek ismerete.
 - A 2/4,4/4-es ütemek.
 - Egyszerű ritmusértékek és ütem súlyok.
- A szerkezet, a tagolás alapfogalmai: ismétlőjel, korona, záróvonal, a levegővétel jele, motívum, periódus, prima volta, seconda volta.
- Gyermekek- és népdalok szöveg szerinti értelmezése, szövegtudása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Különböző légzésgyakorlatok.
- A test- és kéztartás ismertetése és lépésről-lépésre való megvalósítása a gyakorlatban.
- A játékmód és az artikuláció alapfogalmai: nyelv nélküli (rekesz) hangindítás (huhogás), később nyelvvél kombinálva, rövid és hosszú hangok (tenuto, staccato, legato).
- A helyes gyakorlás és memorizálás módjai.

Ajánlott tananyag

Süss fel, nap (Sipos Antal)

Bántai - Sipos: Fuvola ABC (EMB 14005)

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola I. (EMB 5457)

Kodály Zoltán: 333 olvasógyakorlat (EMB 3741)

Kodály Zoltán: Ötfokú zene I. (EMB 2809)

Józsefné Szmrecsányi Magda: Előkészítő olvasókönyv (EMB 5725,6102,6573)

Házimuzsika gyermekeknek (EMB 13846)
Béres János: Furulyaiskola I. (EMB 5406)
Lőrincz-Paragi: Furulya ABC (EMB 14090)
Czidra László: Furulyamuzsika kezdők számára (EMB 7888)
Bali János: Bevezetés az avantgardba (EMB 14865)

Követelmény

Kétféle ritmusértéket tartalmazó gyermekdal (népek dalai) eljátszása.
A 2/4,4/4-es ütem pontos ritmikai ismerete.
A törzshangok biztonságos olvasása és azok fogásai.
Bántai - Sipos: Fuvola ABC gyermekdalok, vagy ennek megfelelő szintű darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két gyermekdal vagy magyar népdal kotta nélkül.
- Két gyakorlat a tanult hangterjedelem minél teljesebb használatával.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Hangszerismeret.
- A fuvola részei, összeállításának helyes módja, tisztítása.
- A törzshangok biztosabb olvasása.
- A nyújtó pont ismerete, nyújtott és éles ritmus.
- A 2/4, 3/4,4/4-es ütemek ütemsúlyok.
- A szerkezet, a tagolás alapfogalmai: ismétlőjel, korona, záróvonal, a levegővétel jele, motívum, periódus, prima volta, seconda volta.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Különböző légzésgyakorlatok a helyes légzéstechnika kialakítása érdekében.
- A test- és kéztartás ismertetése és lépésről-lépésre való megvalósítása a gyakorlatban.
- Koncentrált figyelem a tiszta intonáció kialakításához.
- A játékmód és az artikuláció alapfogalmai: nyelv nélküli (rekesz) hangindítás (huhogás), később nyelvvel kombinálva, rövid és hosszú hangok (tenuto, staccato, legato).
- A helyes gyakorlás és memorizálás módjai.
- A hallás útján történő önkontroll fejlesztésének megalapozása.

Ajánlott tananyag

Süss fel, nap (Sipos Antal)
Bántai - Sipos: Fuvola ABC (EMB 14005)
Jeney Zoltán: Fuvolaaiskola I. (EMB 5457)
Kodály Zoltán: 333 olvasógyakorlat (EMB 3741)
Kodály Zoltán: Ötfokú zene I. (EMB 2809)
Józsefné Szmrecsányi Magda: Előképzős olvasókönyv (EMB 5725,6102,6573)
Házimuzsika gyermekeknek (EMB 13846)
Béres János: Furulyaiskola I. (EMB 5406)
Lőrincz-Paragi: Furulya ABC (EMB 14090)
Magic Flute (Die Flötenschule von Anfang an Band 1 (Barbara Gisler-Haase UE 30370)
Spiel und Spass mit der Blockflöte I. (Schott 7770)
Bali János: Bevezetés az avantgardba (EMB 14865)

Követelmény

A tanult ritmusértékek pontos játéka, hallás és kottakép alapján.

A 2/4,4/4-es ütem pontos ritmikai ismerete.

A törzshangok biztonságos olvasása és azok fogásai.

Biztos hangindítás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két gyermekdal vagy magyar népdal kotta nélkül,

- Két gyakorlat a tanult hangterjedelem minél teljesebb használatával.

Alapfok évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A fafűvós hangszerek jellegzetességeinek ismerete (külső megjelenés, hangmagasság, hangszín stb.).

- A fuvola részei, összeállításának helyes módja, tisztítása.

- Egyszerű ritmusértékek és ütemsúlyok.

- A végzett anyagban szereplő törzshangok, valamint a módosított hangok olvasása és fogása.

- A módosítójelek ismerete.

- Hangsorok tudatosítása, abszolút hangnévvel is.

- Ütemmutatók és tempójelzések, amelyek a végzett anyagban előfordulnak.

- Szerkezet, tagolás: dalforma (ABA), trios forma, Tempo I.

- A jó gyakorlási módszer és emlékezőképesség megalapozása.

- A lapról olvasási készség fejlesztése az előző tanév nehézségi fokán.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes test-, hangszer- és kéztartás folyamatos ellenőrzése.

- Az alapvető légzéstechnika megalapozása (rekeszlégzés).

- A helyes szájtartás és a befúvási szög beállítása és állandó ellenőrzése. A hangindítás és -befejezés igényének felkeltése és fokozatosan történő megvalósítása.

- A tanult hangterjedelmen belül lehetőleg tisztán intonált, szép hang elérése, kitartott hangok segítségével.

- A megismert hangsorok gyakorlása különböző artikulációval: legato, tenuto, nyelv nélküli rekesz (huhogás), staccato.

- A jó gyakorlási módszer és emlékezőképesség megalapozása.

- A lapról olvasási készség fejlesztése az előző tanév nehézségi fokán.

Ajánlott tananyag

Bántai - Sipos: Fuvola ABC (EMB 14005)

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola I. (EMB 5457)

Bántai - Kovács: Skálaiskola I. (EMB 8233)

Csupor László: Ujjgyakorlatok (EMB 7266)

Gariboldi: Gyakorlatok kezdő fuvolásoknak (EMB 8519)

Abracadabra Flute (Malcolm Pollock) (A&C Black, London ISBN7136-5685-9)

Bántai - Sipos: Könnyű előadási darabok fuvolára (EMB 8959)

Czidra László: Furulyamuzsika kezdők számára (EMB 7888)

Lőrincz - Paragi: Furulya-ABC (EMB 14090)
Házimuzsika gyermekeknek (EMB 13846)
Szokolay Sándor: (Bántai Vilmos) Magyar gyermekdalok két és három furulyára vagy fuvolára
Papp Lajos: Magyar karácsonyi dalok 2-3 furulyára kezdőknek (EMB 14080)
Petrovics Emil: Magyar gyermekdalok fuvolára és zongorára (EMB 7373) (EMB 7768)
Bali János: Bevezetés az avantgardba (EMB 14865)

Követelmény

Egész, fél (pontozott fél), negyed, nyolcad értékeket tartalmazó rövid gyakorlatok, népdalok másfél oktáv hangterjedelemben.

A törzshangok és a tanult módosított hangok olvasása.

Legalább 8 ütemes előadási darabok kotta nélkül, kísérettel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor (staccato, legato), csak alapskála.
- Két különböző karakterű gyakorlat
- Egy előadási darab (zongorakísérettel).

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem kibővítése.
- Az enharmónia fogalma.
- Újabb ütemfajták és tempójelzések.
- A ritmikai ismeretek bővítése.
- Dúr és moll hangnemek ismerete 2#, 2b előjegyzésig, abszolút hangnévvel is.
- A hármashangzat és felbontásának fogalma.
- Szerkezet, tagolás: Da Capo, trios forma.
- A tanult művek formai elemzése (Azonosság, hasonlóság, szekvencia, különbségek felismerése, a periódus kérdés-felelet viszonya).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzéstechnika állandó fejlesztése.
- Hangképzés: fokozott törekvés a helyes technikával képzett, kifejező fuvolahangra.
- A rekeszizom szerepének tudatosítása (huhogás).
- A hangindítás gyorsítása, repetíció a torok és nyelv lazaságának megőrzésével. Hangsorok gyakorlása különböző kötésvariációkkal.
- A helyes tartás állandó ellenőrzése.
- A játékmód, artikuláció további differenciálása, (non legato, portato, marcato).
- Dinamikai árnyalás: f, mf, p.
- Memóriafejlesztés készségfejlesztő gyakorlatok segítségével.
- Társas zenélés.
- Lapról játék.

Ajánlott tananyag

Bántai - Sipos: Fuvola ABC (EMB 14005)

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola I. (EMB 5457)

Bántai - Kovács: Skálaiskola I. (EMB 8233)
 Csupor László: Ujjgyakorlatok (EMB 7266)
 Platonov: A fuvolajáték iskolája (Moszkva 11672)
 Gariboldi: Gyakorlatok kezdő fuvolásoknak (EMB 8519)
 Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára I. (EMB 8591)
 Renate Unger: Die Querflöte (VEB Deutsche Verlag für Musik BN 30040)
 Rieger-Unger: Das Querflöten Spiel I. (Hoffmeister8060)
 M. Moyses: Le debutant Flutiste (Leduc 18802)
 Bántai - Kovács: Kis előadási darabok fuvolára (EMB 2791)
 Bartók és Kodály művei fuvolákra és zongorára I. (Bántai - Sipos, EMB 7958)
 Bartók és Kodály művei fuvolára és zongorára II. (Bántai - Sipos, EMB 8940)
 Pódiumra fel! – (EMB14991)
 Abracadabra Flute Repertoire (Malcolm Pollock) (A&C Black, London ISBN7136-3527-4)
 Classical Album for Flute and Piano (Rudall C. 730)
 Klassisches Spielbuch (Peters 12295)
 Händel: Menüette (Hoffmeister B.144)
 Mozart: Themes I-II. (Fentone F 413-A, B)
 Dolzsjikov: Gyűjtemény fuvolára és zongorára (Muzika 12389)
 Fröhliche Querflöte Spielbuch (Schott)
 The flute playlist (Schott)
 Leichte Spielmusikdes Rokokó (Schott 5248)
 Das Notenbüchem des 18. Jahrhunderts I. (Hoffmeister 1006)
 Das Notenbüchem des 18. Jahrhunderts II. (Hoffmeister 1498)
 Kedvelt előadási darabok fuvolára I. (Kanyó András)
 Kedvelt előadási darabok fuvolára II. (Kanyó András)

Követelmény

Egy adott technikai feladatot tartalmazó 8-16 ütemes gyakorlat eljátszása.
 Mérsékelt tempójú, egyszerűbb ritmusképletekből álló etűdök.
 Könnyebb előadási darabok kotta nélkül.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála (alap + hármashangzat),
- Két különböző karakterű gyakorlat
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem bővítése
- Nehezebb ritmusképletek ismerete: tizenhatod érték és szünetjele, kis éles és kis nyújtott ritmus.
- Dúr és moll hangnemek a megismert hangterjedelemben, abszolút hangnévvel is.
- Újabb tempójelzések (largo, larghetto, meno mosso, marcia stb.).
- Szerkezet, tagolás: a tempo, dal Segno, Vi-de, Coda, G. P.
- A játszott zenei anyagban előforduló klasszikus táncok főbb jellegzetességeinek ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A kialakult mechanizmusok helyes alkalmazása, esetleg javítása.

- Törekvés a hangtalan és egyre gyorsabb levegővételre, a támasz automatikussá tételére. A dinamika határainak szélesítése, a szép hang és a tiszta intonáció megtartása mellett.
- Differenciált hangindítás és a hang befejezésének gyakorlása.
- Egységes hangszín kialakítása az alsó és felső regiszterben egyaránt.
- A skálázás tempójának mérsékelt fokozása különböző variációkkal: éles és nyújtott ritmusok, különféle artikulációk, repetíció.
- Hármashangzat-felbontások és terclépések.
- Játékmód, artikuláció: az eddig tanult ismeretek készsége szintre emelése.
- Memóriafejlesztés: előadási darabok zenei igényű, kontrollált gyakorlása.
- Társas zenélés: Lapról játszás.

Ajánlott tananyag

- Jeney Zoltán: Fuvolaiskola I. (EMB 5457)
 Bántai - Kovács: Skálaiskola I. (EMB 8233)
 Csupor László: Ujjgyakorlatok (EMB 7266)
 Platonov: A fuvolajáték iskolája (Moszkva 11672)
 Gariboldi: Gyakorlatok kezdő fuvolásoknak (EMB 8519)
 Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára I. (EMB 8591)
 Tomaszewski: Wybor Etuid na Flet I. (PWM 6464)
 Tomaszewski: Wybor Etuid na Flet II. (PWM 6246)
 M. Moyse: Le debutant Flutiste (Leduc 18802)
 Werner Richter: Schule für die Querflöte (Schott ED 4777)
 Bántai - Kovács: Kis előadási darabok fuvolára (EMB 2791)
 Pódiumra fel! – (EMB14991)
 Bartók és Kodály művei fuvolákra és zongorára I. (Bántai - Sipos) (EMB 7958)
 Bartók és Kodály művei fuvolára és zongorára II. (Bántai - Sipos) (EMB 8940)
 Bartók Béla: Este a székelyeknél (Pröhle) (EMB 8317)
 Kocsár Miklós: Saltus Hungaricus (EMB 6744)
 Bántai - Kovács: Fuvolamuzsika I. (EMB 6587)
 Bántai - Kovács: Könnyű kamarazene fuvolára (EMB 6387)
 Classical Music for Flute (B.&H. 20342)
 Forty little Pieces (L Moyse) (Schirmer43191)
 Der junge Flötist (Zimmermann 1394)
 Fröhliche Querflöte Spielbuch (Schott The flute playlist (Schott)
 J. Hook: Szonatina (F-dúr) (Schott 10138)
 Kedvelt előadási darabok fuvolára I. (Kanyó András)
 Kedvelt előadási darabok fuvolára II. (Kanyó András)

Követelmény

- A hangok olvasása és fogásainak ismerete c1-g3-ig, kromatikusán.
 Különböző karakterű és tempójú etűdök biztonságos eljátszása 2#, 2b előjegyzésig.
 Egy stílusosan előadott, tisztán intonált előadási darab eljátszása kotta nélkül, zongora- vagy egyéb hangszerkísérettel.
 A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála

- Két különböző karakterű gyakorlat
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Aszimmetrikus ütemek, a hangjegyértékek és ritmusképletek átfogó rendszerezése.
- Dúr és moll hangnemek 3#, 3b előjegyzésig a hangszer teljes hangterjedelmében.
- A játszott anyag zenei formáinak elemzése, stílusjegyeinek tudatosítása (pl. tánc típusok).

A hangszerkezelés fejlesztése

- Nehezebb ritmusképletek ismerete: harmincketted érték és szünetjele
- A laza, könnyed ujj- és a nyelvtechnika fejlesztése.
- A skálázás tempójának fokozása különböző dinamikával, ritmikával és artikulációval.
- A dinamikai árnyalás fejlesztése (crescendo, diminuendo).
- Memóriafejlesztés a megszerzett formai, szerkezeti ismeretek alapján.
- Rendszeres társas zenélés.
- A lapról játszási készség továbbfejlesztése.

Ajánlott tananyag

- Jeney Zoltán: Fuvolaiskola I. (EMB 5457)
 Jeney Zoltán: Fuvolaiskola II. (EMB 5458)
 Bántai - Kovács: Skálaiskola I. (EMB 8233)
 Csupor László: Ujjgyakorlatok (EMB 7266)
 Bántai – Kovács: Válogatott etűdök fuvolára I. (EMB 8591)
 Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára II. (EMB 8592)
 Gariboldi: 30 etűd (EMB 8007)
 M. Moyses: De la Sonorité (Leduc 18166)
 M. Moyses: Cinquante Études Mélodiques op. 4 I-II. (Leduc 19480 19481)
 Towarnicki: Szkola na Flet I. (PWM 5706)
 Tomaszewski: Wybor Etuid na Flet I. (PWM 6464)
 Tomaszewski: Wybor Etuid na Flet II. (PWM 6264)
 Pódiumra fel! – (EMB14991)
 Fuvolamuzsika I.(Bántai - Kovács) (EMB 6587)
 Fröhliche Querflöte Spielbuch (Schott)
 The flute playlist (Schott)
 Barokk táncok fuvolára és zongorára (Nagy) (EMB 13272)
 Album of Sonatinas for young Flutists (Schirmer 44374)
 J. Conte: Impromptu (G. Billaudot 3433)
 Heinrich Funk: Kleine Sonata (VEB Hoffmeister-Leipzig 7237)
 DerJunge Flötist (Zimmermann 1394)
 Salon-Stücke II. (Kunzelmann GM 903 b)
 Bárcsak volna fuvolán! (Csetényi) (AKKORDA-1019)
 Népszerű előadási darabok fuvolára (Kovács L.) (EMB 12654)
 Bononcini: Táncok és szonáták I. (Máriássy) (EMB 13612)
 Valentine: 12 szonáta (Kalmár) (EMB 12054)
 Csupor László: Fuvoladuók II. (EMB 14043)
 Kedvelt előadási darabok fuvolára I. (Kanyó András)

Kedvelt előadási darabok fuvolára II. (Kanyó András)
Kedvelt előadási darabok fuvolára III. (Kanyó András)

Követelmény

Folyamatos, egyenletes tempójú skálázás 3#, 3b előjegyzésig a tanult variációkkal.
Közepes terjedelmű, mérsékelt tempójú, többféle technikai feladatot tartalmazó etűdök megszólaltatása.

Barokk táncjáték vagy egyszerűbb előadási darab eljátszása.

Társas zenélés: kíséretes előadási darabok, duók, triók.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála,
- Két különböző karakterű gyakorlat
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az eddig tanult ismeretek összefoglalása és elmélyítése.
- Az ütemfajták, hangjegyértékek és ritmusképletek átfogó, rendszerezett ismerete.
- tizenhatod-triola, kettős nyújtópont.
- Dúr és moll hangnemek ismerete 4#, 4b előjegyzésig, a hangszer teljes terjedelmében.
- A hangszeres és elméleti órákon tanult formai és harmóniai elemzés a tanár irányításával.
- A bonyolultabb ékesítések (trilla utókéval vagy a nélkül).
- A különböző népek zenéje ritmikai és hangzásvilágának megismerése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Elemi tudnivalók a felhangokról (átfújások).
- Kromatika.
- A levegő megfelelő vezetésével és irányításával az egységes hangszín kialakítása az alsó és a felső regiszterekben egyaránt.
- Különböző hangindítások és hangbefejezések gyakorlása.
- A nyelv differenciált szerepének tudatosítása.
- A kettős nyelvütés használata (dupla staccato), először lassú tempóban.
- Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogása.
- Skálázás egyenletes, gyorsabb tempóban, bonyolultabb variációkkal (pl. hangról hangra, visszafordulás oktolákkal, duplanyelv stb.).
- Az önálló hangolásra való törekvés.
- A zenei anyagban előforduló díszítések pontos megszólaltatása.
- A memória fejlesztése hosszabb terjedelmű műveken keresztül.
- Társas zenélés, lehetőség szerint más hangszerekkel is (vonós, fúvós, gitár stb.).
- Lapról játszás: az előző év anyagának megfelelő nehézségi szinten.

Ajánlott tananyag

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola II. (EMB 5458)

Bántai - Kovács: Skálaiskola I. (EMB 8233)

Bántai - Kovács: Skálaiskola II. (EMB 8625)

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára II. (EMB 8592)

E. Köhler: Etüdek fuvolára op. 331. (Pröhle) (EMB 8513)
 E. Köhler: Etüdek fuvolára op. 331. (Zimmermann ZM 1090)
 Tomaszewski: Wybor Etuid na Flet II. (PWM 6246)
 M. Moyse: De la Sonorité (Leduc 18166)
 Flöten Studien in altén und neuen Stil I. (E. List) (VEB Hoffmeister 7352)
 Das Flötenbuch Friedrich des Grossen (Breitkopf 5606)
 Romantikus album (Bántai - Sipos) (EMB 12350)
 3 Gavotte (Bántai - Sipos) (EMB 13099)
 3 Minuetti (Bántai - Sipos) (EMB 13196)
 Népszerű előadási darabok fuvolára (Kovács L.) (EMB 12654)
 Bononcini: Táncok és szonáták I. (Máriássy) (EMB 13612)
 Marcello: 12 szonáta fuvolára op. 2 I. (Máriássy) (EMB 13476))
 D. Scarlatti: Három szonáta (EMB 8958)
 Járdányi Pál: Szonatina (EMB 1371)
 Bárcsak volna fuvolán! (Csetényi Gyula) (AKKORDA-1019)
 Album of Sonatinas for young Flutists (Schirmer 44374)
 Telemann: F-dúr szonáta (Amadeus GM 666)
 Debussy: A kis néger (EMB 7933)
 The flute playlist (Schott)
 Kedvelt előadási darabok fuvolára I. (Kanyó András)
 Kedvelt előadási darabok fuvolára II. (Kanyó András)
 Kedvelt előadási darabok fuvolára III. (Kanyó András)
 Jeney Zoltán: Fuvoladuók II. (EMB 6640)
 Zempléni: Fuvolatrió (EMB 12807)

Követelmény

A hangok olvasásának és fogásának ismerete c1-a3-ig, kromatikusán.
 Egyenletes tempójú skálázás 4#, 4b előjegyzésig, a tanult variációkkal.
 Különböző karakterű etüdek megszólaltatása, zenei megközelítése jellegüknek megfelelő tempóban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála (alap + hármashangzat + felbontás + tercmenet),
- Két különböző karakterű gyakorlat.
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az egyszerűbb felhangok ismerete.
- Dúr és moll hangnemek 5#, 5b előjegyzésig.
- A kromatikus hangsor.
- A könnyebb ékesítések (előke, parányzó, trilla) írásmódja és ritmusa.
- A moduláció fogalma.
- Tiszta intonáció. (A tanuló tudja hangszerének intonációs hibáit és korigálja azokat.)
- Önálló gyakorlási módszerek ismerete a felmerülő problémák megoldására.
- Értelmes tagolás, kisebb előadási darabok önálló megformálása.

- A tanuló ismerje a különböző korok zenéjének díszítésrendszerét. (Barokk lassú tételek egyszerűbb díszítésekkel való előadása.)
- Tájékozódjon a különböző korok stílusainak jellemző jegyeiről.
- A megfelelően kialakított légzéstechnika elsajátítása lehetővé teszi a vibrato tanítását (nem évfolyamhoz kötötte!).
- A hangminőség és vibrato összefüggésének tudatosítása.
- A vibrato szerepe a zenei megvalósításban.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A felhangok szerepének tudatosítása és használata, a támasz és a helyes szájtartás összefüggésében (egyszerűbb átfújások: oktáv, kvint).
- Törekvés a kiegyenlített és kifejező hang elérésére.
- Biztonságos hangindítás minden regiszterben.
- A befúvás szélsőséges helyzetei (ki- és befördítés).
- Önálló hangolás (javasolt a játszott mű hangnemében).
- A laza, könnyed ujjtechnika fejlesztése.
- Trilla és egyéb díszítő elemek magasabb szintű, önálló alkalmazása.
- Skálák és etűdök tempójának fokozása.
- A dupla staccato sebességének mérsékelt fokozása.
- A vibrato fokozatos fejlesztése (sebesség, amplitúdó).
- A tudatos zenei memorizálás fejlesztése.
- Rendszeres társas zenélés vagy kisenekari játék.
- A lapról játék készsége fokozott mértékben fejlődjön.

Követelmény

Az eddig tanult skálák biztonságos tudása több figurációval (terc, hármashangzat stb.).

A három regiszter összekapcsolása rövid és könnyű gyakorlatokon keresztül.

Nagyobb lélegzetű, összetett feladatot tartalmazó etűdök eljátszása (pl. Bántai-Kovács: Válogatott etűdök fuvolára II. 12.).

A fuvola több regiszterét összefogó gyakorlat.

Előadási darabok tisztán intonálva, kotta nélkül.

Ajánlott tananyag

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára II. (EMB 8592)

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára III. (EMB 8593)

Eördögh J.: Középfokú technikai és olvasógyakorlatok I. (EMB 1801)

Fuvolaetűdök középfokra (Jeney Zoltán) (EMB 12062)

E. Köhler: 25 Romantische Etüden für Flöte op. 66 (ZM 12240)

M. Moyses: De la Sonorité (Leduc 18166)

M. Moyses: Exercices Journaliers pour La Flute (Leduc 16638)

M. Moyses: Cinquante Études Mélodiques op. 4 I. (Leduc 19480)

M. Moyses: Cinquante de Demerssemann II. (Leduc 19481)

M. Moyses: Vingt-Quatre Études Mélodiques avec variations (Leduc 18026)

Taffanel: 17 Grands Exercices Journaliers de Mécanisme (Leduc 17204)

Platonov: 30 etűd (ASMP 36)

Towamicki: Szkola na Flet II. (PWM 1989)

Hangversenydarabok fuvolára és zongorára (Szebenyi - Nagy) (EMB 2791)

Népszerű előadási darabok fuvolára (Kovács L.) (EMB 12654)

Romantikus album (Bántai - Sipos) (EMB 12350)

3 Tambourin (Bántai - Sipos) (EMB 12574)

3 Polonaise (Bántai - Sipos) (EMB 13446)
 3 olasz arietta (Csetényi) (AKKORD A-I 006)
 Bárcsak volna fuvolán! (Csetényi) (AKKORD A-1019)
 Händel: Hallei szonáták (Bántai - Máriássy) (EMB 5739)
 Händel: Hallei szonáták (Peters 4554)
 Händel: Hallei szonáták (EMB 7217)
 Händel: Elf Sonaten (DVfM 4003)
 Händel: 6 szonáta fuvolára és basso continuóra I-II. (Malina - Máriássy) (EMB 13404 13405)
 Telemann: C-dur Sonata (Amadeus GM 666)
 Telemann: Sechs Sonaten in Kanon (Hoffmeister B.124)
 Boismortier: Sechs Suiten (Schott ED. FTR15)
 Boismortier: Sechs Sonaten I-II. (Schott 5056,5057)
 Boismortier: 6 szonáta op. 9 (Máriássy) (EMB 13350)
 Marcello: 12 szonáta fuvolára és basso continuóra I-II. (EMB 13476,13477)
 Loeillet: 12 szonáta op. 4 I-IV. (EMB 12989- 12992)
 Kedvelt előadási darabok fuvolára II. (Kanyó András)
 Kedvelt előadási darabok fuvolára III. (Kanyó András)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy szabadon választott skála + variációi,
- Egy etűd (pl. E. Köhler: op. 33 I. kötetből) vagy más, azonos nehézségű gyakorlat,
- Egy tételpár vagy kamaramű.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

„B” tagozatos oktatásra irányítható az a tanuló, aki az átlagot meghaladó zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal rendelkezik. Érdeklődése és szorgalma alkalmassá teszi arra, hogy megfeleljen a minőségben és mennyiségben magasabb követelményeknek.

„B” tagozatos oktatásra legkorábban az első évfolyam végén nyílik lehetőség.

A „B” tagozaton a tanuló hangszeres játéka elsősorban hangminőségben, a hangszerkezelés biztonságában, virtuozításban és az előadás kifejezőerejében haladja meg az „A” tagozat szintjét.

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem kibővítése kromatikusan c1-a3-ig.
- Az enharmónia fogalma.
- Dúr és moll hangnemek 3#, 3b előjegyzésig, abszolút hangnévvel is.
- A hármashangzat-felbontások és terclépések fogalma.
- A ritmikai ismeretek bővítése (tizenhatodok és azok szünetjelei).
- Újabb tempójelzések (stringendo, allargando, sostenuto stb.).
- Szerkezet, tagolás: a tempo, dal segno, Vi-de, Coda.
- A játszott anyagban előforduló barokk és klasszikus táncok főbb jellegzetességeinek ismerete (felütés, ütem súlyok stb.).
- A tanult művek formai elemzése az (azonosság, hasonlóság, szekvencia, különbségek felismerése, a periódus kérdés-felelet viszonya).
- Hangindítás súlytalan helyen, átkötések, hemiola.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzéstechnika állandó fejlesztése (tartott hangok dinamikával: crescendo, diminuendo az intonáció és a hangminőség változása nélkül).
- A torok és a nyelv lazaságának megőrzése.
- A hangindítás és a repetíció gyorsítása Hangsorok gyakorlása különböző kötésekkel és variációkkal.
- A kéz- (csukló-) tartás lazításával az ujjak határozott, ugyanakkor laza billentése.
- Dúr és moll hangnemek 2#, 2b előjegyzésig, hármashangzattal, felbontásokkal, terclépésekkel a tanult hangterjedelem alsó és felső határáig. Memóriafejlesztés több készségfejlesztő gyakorlat segítségével.
- Társas zenélés.
- Lapról játszás az első év nehézségi fokán.

Ajánlott tananyag

- Jeney Zoltán: Fuvolaiskola I. (EMB 5457)
Bántai - Kovács: Skálaiskola I. (EMB 8233)
Csupor László: Ujjgyakorlatok (EMB 7266)
Platonov: A fuvolajáték iskolája (Moszkva 11672)
Gariboldi: Gyakorlatok kezdő fuvolásoknak (EMB 8519)
Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára I. (EMB 8591)
Renate Unger: Die Querflöte (VEB Deutsche Verlag für MusikBN 30040)
Rieger-Unger: Das Querflöten Spiel I. (Hoffmeister8060)
M. Moyse: Le debutant Flutiste (Leduc 18802)
Bántai - Kovács: Kis előadási darabok fuvolára (EMB 2791)
Bartók és Kodály művei fuvolákra és zongorára I. (Bántai - Sipos, EMB 7958)
Bántai - Kovács: Fuvolamuzsika I. EMB 6587
Abracadabra Flute Repertoire (Malcolm Pollock) (A&C Black, London ISBN7136-3527-4)
Classical Album for Flute and Piano (Rudall C. 730)
Klassisches Spielbuch (Peters 12295)
Händel: Menüette (Hoffmeister B.144)
Mozart: Themes I-II. (Fentone F 413-A,B)
Fröhliche Querflöte Spielbuch (Schott)
The flute playlist (Schott)
Leichte Spielmusikdes Rokokó (Schott 5248)
Kedvelt előadási darabok fuvolára I. (Kanyó András)
Kedvelt előadási darabok fuvolára II. (Kanyó András)
Kedvelt előadási darabok fuvolára III. (Kanyó András)
Das Notenbüchem des 18. Jahrhunderts I. (Hoffmeister 1006)
Das Notenbüchem des 18. Jahrhunderts II. (Hoffmeister 1498)
Kamarazene kezdők számára I. (Máriássy) (EMB 6915)
Kamarazene kezdők számára II. (Máriássy-Vígh) (EMB 8741)
Szokolay Sándor: (Bántai Vilmos) Magyar gyermekdalok két és három furulyára vagy fuvolára (EMB 7768)

Követelmény

- Igényes hangindításra való törekvés.
A légzéstechnika állandó tökéletesítése, megfelelő támasz kialakítása, állandó ellenőrzése.
Tartott hangok különböző dinamikával: crescendo-descrescendo az intonáció változása nélkül.
Árnyaltabb dinamikai kifejezés.

Előadási darabok kotta nélkül.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála (tercmenet, hármashangzat-felbontás is),
- Két különböző karakterű gyakorlat.
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem bővítése.
- Nehezebb ritmusképletek ismerete: tizenhatod és harmincketted érték, valamint ezek szünetjelei, tizenhatod-triola, kettős nyújtópont.
- Dúr és moll hangnemek 3#, 3b előjegyzésig az ismert hangterjedelemben, abszolút hangnévvel is. - Hármashangzat-felbontások és tercmenetek.
- Újabb tempójelzések a játszott zenei anyagban.
- Szerkezet, tagolás: formai ismeretek az újabb előadási daraboknál.
- A játszott zenei anyagban előforduló barokk és klasszikus táncok főbb jellegzetességeinek ismerete, tudatosítása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Egységes hangszín kialakítása, alsó és felső regiszterben egyaránt tartott hangok különböző dinamikával, az intonáció és a hangminőség változtatása nélkül.
- Törekvés a hangtalan és egyre gyorsabb levegővételre, a támasz automatikussá tételére.
- Differenciált hangindítás és a hang befejezésének gyakorlása. A hangindítás gyorsítása, repetíció a torok és a nyelv lazaságának megőrzésével.
- A kettős nyelvütés használata (dupla staccato) lassított tempóban.
- Hangsorok gyakorlása kotta nélkül, a tanult hangterjedelem alsó és felső határáig.
- A skálázás tempójának fokozása különböző variációkkal: éles és nyújtott ritmusok, különféle kötések, repetíció.
- Játékmód, artikuláció: az eddigi ismeretek készségszintre emelése, további differenciálása.
- Memóriafejlesztés: gyakorlatok és előadási darabok segítségével.
- Társas zenélés.
- Lapról játszás az előző év nehézségi fokán.

Ajánlott tananyag

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola I. (EMB 5457)

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola II. (EMB 5458)

Bántai - Kovács: Skálaiskola I. (EMB 8233)

Csupor László: Ujjgyakorlatok (EMB 7266)

Platonov: A fuvolajáték iskolája (Moszkva 11672)

Gariboldi: Gyakorlatok kezdő fuvolásoknak (EMB 8519)

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára I. (EMB 8591)

Tomaszewski: Wybor Etuid na Flet I. (PWM 6464)

M. Moyse: Le debutant Flutiste (Leduc 18802)

M. Moyse: Cinquante Études Mélodiques I-II. (Leduc 19480,19481)

Bartók és Kodály művei fuvolákra és zongorára I. (Bántai - Sipos) (EMB 7958)

Bartók és Kodály művei fuvolára és zongorára II. (Bántai - Sipos) (EMB 8940)

Kocsár Miklós: Saltus Hungaricus (EMB 6744)

Bántai - Kovács: Fuvolamuzsika I. (EMB 6587)

Bántai - Kovács: Könnyű kamarazene fuvolára (EMB 6387)
 Barokk táncok fuvolára és zongorára (Nagy) (EMB 13272)
 Classical Music for Flute (B.&H. 20342)
 Derjunge Flötist (Zimmermann 1394)
 Fröhliche Querflöte Spielbuch (Schott)
 The flute playlist (Schott)
 J. Hook: Szonatina (C-dúr) (Schott 10139)
 Händel: Menüette (Hofmeister B. 144)
 Kedvelt előadási darabok fuvolára I. (Kanyó András)
 Kedvelt előadási darabok fuvolára II. (Kanyó András)
 Kedvelt előadási darabok fuvolára III. (Kanyó András)
 J. Haydn: 12 menüett fuvolára és gitárra (Mosóczi - Vági) (EMB 12915)
 Csupor László: Fuvoladuók kezdők számára I. (EMB 8498)

Követelmény

A már megszerzett ismeretek és készségek helyes alkalmazása.

Különböző karakterű, nagyobb technikai képzettséget igénylő gyakorlatok, műzenei példák biztonságos eljátszása.

Bonyolultabb ütemfajták, ritmikai elemek, ritmusképletek alkalmazása.

Különböző karakterű és tempójú etűdök biztonságos eljátszása.

Egy stílusosan előadott, tisztán intonált előadási darab eljátszása kotta nélkül, zongora- vagy egyéb hangszerkísérettel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála (tercmenet, hármashangzat-felbontás is),
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Egy előadási darab kotta nélkül.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Hangterjedelem: c1-h3-ig.
- Elemi tudnivalók a felhangokról
- A felhangrendszer megismertetése.
- Aszimmetrikus ütemek, hangjegyértékek és ritmusképletek átfogó és rendszerezett ismerete.
- Tizenhatod-triola, kettős nyújtópont.
- Dúr és moll hangnemek 4#, 4b előjegyzésig, a hangszer teljes hangterjedelmében.
- Modális hangsorok.
- A könnyebb ékesítések (előke, parányzó, trilla) írásmódja és ritmusa.
- A moduláció fogalma.
- Egyszerűbb hangnemi kitérések felismerése a tanár segítségével.
- A játszott anyag zenei formáinak elemzése, stílusjegyeinek tudatosítása (pl. tánc típusok).
- A belső hallás fejlesztése (tempó, karakter és intonáció elképzelése a játék megkezdése előtt).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A felhangok szerepének tudatosítása a támasz és a helyes szájtartás kialakításában.
- Törekvés az ujjak és a nyelv könnyed mozgására.

- A skálázás tempójának fokozása különböző dinamikával, ritmikával és artikulációval, kettős nyelvütéssel.

- A dinamikai árnyalás fejlesztése a szép hang és a tiszta intonáció mellett.
- Önálló hangolásra nevelés.
- Memóriafejlesztés: a megszerzett formai, szerkezeti ismeretek alapján.
- Rendszeres társas zenélés, vagy kisenekari játék.
- A lapról játszási készség az előző év nehézségi fokán.

Ajánlott tananyag

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára II. (EMB 8592)

Gariboldi: 30 etűd (EMB 8007)

M. Moyses: De la Sonorité (Leduc 18166)

M. Moyses: Cinquante Études Mélodiques op. 4 I-II. (Leduc 19480 19481)

Towarnicki: Szkoła na Flet I. (PWM 5706)

Tomaszewski: Wybor Etuid na Flet I. (PWM 6464)

Flöte Lemen mit Trewor Wye II. (Zimmermann ZS. 243)

Flötenetűden I. (Immanuel Lucchesi) (DVfM 31050)

Fuvolamuzsika II. (Bántai - Kovács) (EMB 8732)

Romantikus album (Bántai - Sipos) (EMB 12350)

3 Gavotte (Bántai - Sipos) (EMB 13099)

3 Minuetti (Bántai - Sipos) (EMB 13196)

Album of Sonatinas for young Flutists (Schirmer 44374)

J. Conte: Impromptu (G. Billaudot 3433)

Heinrich Funk: Kleine Sonata (VEB Hoffmeister-Leipzig 7237)

Der Junge Flötist (Zimmermann 1394)

Salon-Stücke II. (Kunzelmann GM 903 b)

Bárcsak volna fuvolán! (Csetényi) (AKKORD A-I019)

Hangversenydarabok fuvolára (Szebenyi - Nagy) (EMB 6958)

Népszerű előadási darabok fuvolára (Kovács L.) (EMB 12654)

Bononcini: Táncok és szonáták I. (Máriássy) (EMB 13612)

Csupor László: Fuvoladuók II. (EMB 14043)

Bartók Béla: 18 duó 2 fuvolára (Csupor László) (UE 17288)

Beethoven: Sonata a due flauti (EMB 4172)

Bartók és Kodály művei fuvolára és zongorára II. (Bántai - Sipos) (EMB 8940)

Bántai - Kovács: Könnyű kamarazene fuvolára (EMB 6387)

Telemann: Sechs Sonaten im Kanon (Hoffmeister 124)

Blavet: 15 Duetté für Flöten (Heinrichschofen 1340)

Boismortier: Leichte Duos op. 11 (Peters 9664)

Mozart: 5 Pieces for 3 Flutes (UE 16157 L)

Kedvelt előadási darabok fuvolára I. (Kanyó András)

Kedvelt előadási darabok fuvolára II. (Kanyó András)

Kedvelt előadási darabok fuvolára III. (Kanyó András)

Követelmény

Nagyobb lélegzetű, különböző karakterű és tempójú, többféle technikai feladatot feldolgozó etűdök, műzenei példák megszólaltatása.

Nagyobb terjedelmű előadási darabok, tisztán intonálva, a mű stílusát és hangulatát tükröző előadásban, kísérettel.

Folyamatos, egyenletes tempójú skálázás a tanult variációkkal.

Társas zenélés: kíséretes előadási darabok, duók, triók.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála (duplanyelvvel is),
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Egy előadási darab kotta nélkül.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az eddig tanult ismeretek és megszerzett készségek elmélyítése.
- Bonyolultabb ritmusképletek, dinamikai és artikulációs előírások megvalósítása.
- Dúr és moll hangnemek 5#, 5b előjegyzésig, a hangszer teljes terjedelmében.
- A bonyolultabb ékesítések írásmódja és ritmusa.
- A szélsőséges dinamikák fogalma.(pianissimo, fortissimo stb.).
- A formai és szerkezeti ismeretek bővítése (rondóforma, variációs forma).
- A tanuló ismerje a történelmi társastáncok tempóit és jellegzetességeit.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés, nyelv- és ujjtechnika területén megszerzett ismeretek és készségek elmélyítése, tökéletesítése.
- Lehetőleg biztonságos hangindítás minden regiszterben.
- Szélsőséges dinamikák (ff, pp) megvalósítása, fokozott figyelemmel a szép hang és a tiszta intonáció megtartására.
- A befűvés szélsőséges helyzetei (ki- és befördítés).
- A trilla és egyéb díszítő elemek magasabb szintű, önálló alkalmazása.
- A laza, könnyed ujjtechnika kidolgozása.
- Hangsorok rendszeres gyakorlása a korábban megismert variációk szerint, 5#, 5b előjegyzésig.
- A tanuló önállóságának fejlesztése.
- Etűdök és skálák tempójának fokozása.
- Memóriafejlesztés: hosszabb terjedelmű műveken keresztül.
- Társas zenélés más hangszerekkel is (pl. vonós, fűvós, gitár stb.).
- Lapról játszás: az előző év nehézségi fokán.

Ajánlott tananyag

Jeney Zoltán: Fuvolaiskola II. (EMB 5458)

Bántai - Kovács: Skálaiskola II. (EMB 8625)

Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára II. (EMB 8592)

E. Köhler: Etűdök fuvolára op. 33 No.I. (Zimmermann ZM 1090)

M. Moyse: De la Sonorité (Leduc 18166)

Das Flötenbuch Friedrich des Grossen (Breitkopf 5606)

Romantikus Album (Bántai - Sipos) (EMB 6958)

3 Tambourin (Bántai - Sipos) (EMB 12574)

3 Polonaise (Bántai - Sipos) (EMB 13446)

Hangversenydarabok fuvolára és zongorára (Szebenyi - Nagy) EMB 6958

Népszerű előadási darabok fuvolára (Kovács L.) (EMB 12654)

Bononcini: Táncok és szonáták II. (Máriássy) (EMB 13613)

Marcello: 12 szonáta fuvolára op.2 I. (Máriássy) (EMB 13476)

D. Scarlatti: Három szonáta (EMB 8958) Járdányi Pál: Szonatina (EMB 1371)

Bárcsak volna fuvolám! (Csetényi Gyula) (AKKORDA-1019)

Album of Sonatinas for young Flutists (Schirmer 44374)
 Telemann: F-dúr szonáta (Amadeus GM 666)
 Vivaldi: „Il pastor fido” 6 Sonaten für Querflöte und Basso continuo (Hortus Musicus 135)
 Quantz: Sonata in F-durop. 3 no. 6 (Peters 9675)
 Lavigne: Drei Sonaten (Peters 9663)
 Debussy: A kis néger (EMB 7933)
 Jeney Zoltán: Fuvoladuók II. (EMB 6640)
 E. Köhler: Válogatott duók (Tösér) (EMB 13780) Telemann: Sechs Sonaten in Kanon (Hoffmeister B.124) Hotteterre: Trio Sonatas I-II. (Musica Rara 1806,1807)
 Bengráf József: Magyar táncok a 18. századból fuvolára, gitárra és gordonkára (Pejtsik) (EMB 12804)
 Zempléni: Fuvolatrió (EMB 12807)

Követelmény

Az eddig megszerzett ismeretek és készségek önálló alkalmazása.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok hármashangzat-felbontásaikkal, tercmeneteikkel együtt, kotta nélkül.

Nagyobb lélegzetű, különböző karakterű és tempójú, többféle technikai feladatot feldolgozó etűdök, műzenei példák megszólaltatása jellegüknek megfelelő tempóban.

Barokk tánc vagy könnyebb szonáta tételpár stílusos, intonált előadása, kísérettel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála (alap + hármashangzat + felbontás + tercmenet),
- Egy különböző karakterű gyakorlat,
- Egy szonáta tételpár,
- Egy előadási darab kotta nélkül.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az eddig megszerzett ismeretek összefoglalása (különböző ritmusok, ütemfajták, ütemjelzések, tempójelzések, díszítések stb. átfogó, rendszerezett ismerete).
- Dúr és moll hangnemek 6#, 6b előjegyzésig, hármashangzat- és dominánsseptim-felbontásokkal és tercmenetekkel együtt.
- Eltérő, sajátos stílusjegyek felismerése (stílusismeret).
- Tudatosítsuk a gyakorlás helyes módszerét.
- A játszott művek formai és szerkezeti elemzése.
- Kromatikus skála.
- A tanuló ismerje az előadási darabok szerzőit, zenei korszakokba helyezve.
- A zenei ízlés, stílus- és hangszínérzék, valamint a karakterek iránti érzékenység fejlesztése, a zenei fantázia kibontakozása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hangindítás és hangbefejezés differenciálása, repetíció gyakoroltatása, tempójának fokozása (szimpla és dupla staccatóval is).
- Tartott hangok állandó vagy változó dinamikával, a jó hangminőség, a tiszta intonáció megtartásával.
- A vibrato szerepe a zenei megvalósításban. A tanuló uralja a vibrato sebességét és amplitúdóját.
- Valamennyi hangsor rendszeres gyakorlása a korábban megismert változatok szerint.

- Trilla-skála.
- A hallás és ritmusérzék továbbfejlesztése, a dinamikai, hangszínbeli és intonációs igényességre való törekedés.
- A céltudatos és hatékony gyakorlási módszer fejlesztése.
- A tanuló ismerje hangszerének intonációs hibáit és tudatosan korrigálja azokat.
- Tudatos zenei memorizálás.
- Rendszeres társas zenélés.
- Lapról játszás az előző év nehézségi fokán.

Ajánlott tananyag

- Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára II. (EMB 8592)
 Eördögh J.: Középfokú technikai és olvasógyakorlatok I. (EMB 1801)
 E. Köhler: 25 Romantische Etüden für Flöte op. 66 (ZM 12240)
 M. Moyses: Exercices Journaliers pour La Flüte (Leduc 16638)
 M. Moyses: Cinquante Études Mélodiques op. 4 I. (Leduc 19480)
 M. Moyses: Vingt-Quatre Études Mélodiques avec variations (Leduc 18026)
 Das Flötenbuch Friedrich des Grossen (Breitkopf 5606)
 Hangversenydarabok fuvolára és zongorára (Szebenyi - Nagy) (EMB 2791)
 Népszerű előadási darabok fuvolára (Kovács L.) (EMB 12654)
 Romantikus album (Bántai - Sipos) (EMB 12350)
 3 olasz arietta (Csetényi) (AKKORD A-I 006)
 Bárcsak volna fuvolán! (Csetényi) (AKKORD A-1019)
 Händel: Hallei szonáták (Bántai - Máriássy) (EMB 5739)
 Händel: Hallei szonáták (EMB 7217)
 Händel: Elf Sonaten (DVfM 4003)
 Telemann: Sechs Sonaten in Kanon (Hoffmeister B.124)
 Boismortier: Sechs Sonaten I-II. (Schott 5056,5057)
 Boismortier: 6 szonáta op. 9 (Máriássy) (EMB 13350)
 Mozart: G-dúr szonáta K. 285/a (EMB 13067)
 Mozart: C-dúr szonáta K. 285/b (EMB 13011)
 Mozart: D-dúr szonáta K. 285 (EMB 13009)
 Mozart: A-dúr szonáta K. 298 (EMB 13010))
 Vivaldi: Concerto V F-dur op. 10 (Schott FTR 83)
 Vivaldi: Concerto IV. G-dur op. 10 (Schott 41413) Rossini: Andante és Allegro (Eulenburg GM 209)
 Szervánszky: Szonatina (EMB 1372)
 Kedvelt előadási darabok fuvolára II. (Kanyó András)
 Kedvelt előadási darabok fuvolára III. (Kanyó András)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- *Egy szabadon választott skála + variációi,*
- *Egy etűd,*
- *Egy tételpár vagy kamaramű.*

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- a fuvola és a fafúvós hangszerek múltját, irodalmát,

- a hangszer teljes hangterjedelmét,
- a tudatos és helyes légzéstechnikát,
- a fuvola intonációs hibáit (és tudatosan korrigálja azokat),
- a dúr és moll hangnemeket 4#, 4b előjegyzésig,
- az egyszerűbb díszítések írásmódját és ritmusát,
- a vibrato szerepét a zenei megvalósításban,
- ismerje a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését, valamint tudja is ezeket alkalmazni
- ismerje a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,
- a jelentősebb fuvolás előadóművészeket.

Legyen képes

- a kiegyenlített és kifejező hang elérésére a tiszta intonáció megtartásával,
- a különböző hangindítások és hangbefejezések megvalósítására,
- a különböző nyelvütések (szimpla és dupla staccato) gyorsaságának fejlesztésére,
- az önálló hangolásra,
- a könnyebb technikai problémák elemző gyakorlására,
- a kotta hű játékra és folyamatos, mérsékelt tempójú lapról olvasásra,
- hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogására,
- a különböző artikulációs előírások megszólaltatására (staccato, tenuto, legato, marcato stb.),
- egyetlen, pergő-technikához vezető ujjgyakorlatok fokozatos gyorsítására.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- dúr és moll skálákat játszani 4 #, 4 b előjegyzésig, tercekkel, hármashangzat- és szimpla- és duplanyelvvel is, a játszott irodalom által megkövetelt dinamikák megvalósítására,
- készségfejlesztő gyakorlatok hibátlan eljátszására (pl. Eördögh, Platonov stb.),
- nehezebb etűdök zenei és technikai megvalósítására (pl. Köhler op. 33-as és op. 66-os etűdsorozata),
- egy barokk szonáta lassú és gyors tételének eljátszására egyszerűbb díszítésekkel,
- hosszabb terjedelmű művek memorizálására (pl. Járdányi: Szonatina, Szervánszky: Szonatina stb.).

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama Fuvola főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc „B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű (Jeney: Fuvolaiskola II. kötet/56-85., Bántai: Válogatott etűdök II. kötet/12., Köhler: Etűdök op. 33 no. 1/1-3. nehézségi szintjén).
- Egy szonátatétel-pár; (pl.:Marcello: d-moll szonáta, Telemann: F-dúr szonáta valamelyik tétele nehézségi szintjén).
- Egy előadási darab; Romantikus album, 3 Menüett, 3 Tambourin, Népszerű előadási darabok nehézségi szintjén. Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két különböző karakterű etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Platonov: 30 etűd 1-10., Köhler: Etűdök op.33 no. 1/1-5., Eördögh: Technikai és olvasógyakorlatok 1/1-4. nehézségi szintjén.

- Egy szonáta tételpár; (pl.: Händel: Hallei szonáták nehézségi szintjén).

- Egy karakterdarab vagy kamaramű; Járdányi Pál: Szonatina nehézségi szintjén. A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

7. évfolyam

„A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták, ütemjelzések átfogó, rendszerezett ismerete.
- Dúr és moll hangnemek 6#, 6b előjegyzésig.
- Eltérő, sajátos stílusjegyek felismerése, ezek megvalósítása (stílusismeret).
- Különböző korhű díszítésfajták megismerése.
- A zenei anyag kiválasztása az életkori sajátosságok figyelembevételével.
- Zenekari művek fuvolaszólamainak megismertetése.
- A játszott művek formai, szerkezeti elemzése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az eddig megszerzett készségek állandó karbantartása és tökéletesítése.
- Skálák különböző kötésvariációkkal.
- Szimpla és dupla staccato, gyorsaságfejlesztő gyakorlatokon keresztül.
- A hallás és ritmusérzék fejlesztése, a dinamikai és hangszínbeli érzékenység és igényesség kialakítása.
- Szélsőséges dinamikák (pianissimo, fortissimo stb.).
- Az önállóság fejlesztése a gyakorlás módszerességében, az etűdökben és előadási darabokban felmerülő problémák gyorsabb megoldása érdekében.
- Különböző díszítések korhű és stílusos alkalmazása.
- Memóriafejlesztés: a kotta nélküli játék gyakorlása.
- Társas zenélés: kamarazene.

Ajánlott tananyag

Eördögh J.: Középfokú technikai és olvasógyakorlatok I. (EMB 1801)
Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára III. (EMB 8593)
E. Köhler: 25 Romantische Etüden für Flöte op. 66 (ZM 12240)
Fuvolaetűdök középfokra (Jeney Zoltán) (EMB 12062)
M. Moyses: De la Sonorité (Leduc 18166)
Flötenetűden II. (Immánuel Lucchesi) (DVfM 31057)
Fr. Vester: 50 weitere klassische Studien (UE 14672)
Szemelvények zenekari művekből (Gyöngyössy) (EMB 12949)
Boismortier: Sechs Suiten (Schott FTR 15)
Telemann: Zwölf methodische Sonaten (Peters 13069)
Kuhlau: 12 Caprices I-II. Ger. (Billaudot 1801,1802)
Das Frühbarock (Máriássy) (EMB 13533)
Das Italianische Barock (Máriássy) (EMB 13534)
Händel: 6 szonáta fuvolára és basso continuóra I-II. (Malina - Máriássy) (EMB 13404 13405)
Telemann: C-dur Sonata (Amadeus GM 666)
Telemann: Sechs Sonaten in Kanon (Hoffmeister B.124)
Boismortier: Sechs Suiten (Schott ED. FTR15)
Boismortier: Sechs Sonaten I-II. (Schott 5056,5057)
Boismortier: 6 szonáta op. 9 (Máriássy) (EMB 13350)
Marcello: 12 szonáta fuvolára és basso continuóra I-II. (EMB 13476,13477)
Loeillet: 12 szonáta op. 4 I-IV. (EMB 12989-12992)
Loeillet: 12 szonáta op. 1 I-IV. (EMB 12638-12641)
Loeillet: 12 szonáta op. 3 I-IV. (EMB 13160-13163)
Vivaldi: D-dúr fuvolaverseny op. 10 (II Cardellino) (EMB 7226)
J. S. Bach: Suite no. 2 (h-moll) táncjátékok (EMB 13185)
Händel: Elf Sonaten (DVfM 4003)
Hangversenydarabok fuvolára és zongorára (Szebenyi - Nagy) (EMB 6958)
Pergolesi: Fuvolaverseny (G-dúr) (B.&H. 17502)
Gluck: G-dúr fuvolaverseny (Amadeus BP 2061)
Corelli: La Follia (Schott 43236)
Czerny: Rondo facile et brillant (G-dur) (KunzelmannnGM831C)
Benda: Sonata C-dur (Hoffmeister 742)
Mozart: D-dúr szonáta K. 285 (EMB 13009)
Mozart: A-dúr szonáta K. 298 (EMB 13010)
Telemann: Largo e vivace (4 fuvolára) (Edizioni Bérben E. 1954 B.)
Barokk mesterek variációi II. (Kállay) (EMB 14137)
Boccherini: Menüett és variációk 4 fuvolára (BA6888)
Népszerű előadási darabok fuvolára (Kovács L.) (EMB 12654)

Követelmény

Az eddigi évfolyamokban elért színvonal megőrzése.

Különböző karakterű etűdök megszólaltatása a jellegüknek megfelelő tempóban.

Előadási darab (vagy kamaramű stb.) értelmes, tagolt, árnyalt megszólaltatása.

E. Köhler: Etűdök op. 33 I. 5., 7., 9., vagy Bántai - Kovács: Válogatott etűdök II. 12-14., továbbá hasonló nehézségű zongorakíséretes darabok vagy kamaraművek.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,

- Egy etűd (pl. romantikus: Köhler op. 66-ból vagy Platonov: 30 etűdből) vagy más, azonos nehézségű gyakorlat,
- Egy szonáta tételpár,
- Egy előadási darab vagy kamaramű.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A bonyolultabb felhangok ismerete.
- Kromatikus és egészhangú skálák.
- A játszott művekben előforduló tempójelzések, karakterjelzések, dinamikai és előadási jelek, zenei műszavak.
- Differenciáltabb hangnemi kitérések (pl. tercrokonság) felismertetése a tanár segítségével.
- Improvizáció különböző műfajokban (pl. 1-2 ütemes rövid zárlati kadenciák - futamok, hármashangzatok- rögtönzése).
- Ismerkedés a kortárs zenei irányzatokkal.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Dúr és moll hangnemek 7#, 7b előjegyzésig.
- Hármashangzatok (tripla staccato).
- A trillázás fejlesztése.
- Fokozott figyelem a hang szépségére, a hangminőség és vibrato összefüggésére.
- A nehezebb átfújások gyakorlása.
- A halkés gyors belélegzés továbbfejlesztése.
- A skálázás tempójának fokozása; a különböző figurációk egy levegőre (tudatos gazdálkodás a levegővel).
- Kortárs zenei irányzatok, technikai megoldások.
- A tudatos zenei memorizálás fejlesztése.
- Társas zenélés: kamarazene, zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Eördögh J.: Középfokú technikai és olvasógyakorlatok II. (EMB 1838)

Andersen: 24 etűd fuvolára (Kovács L.) (EMB 8520)

E. Köhler: Etűdök fuvolára II. op. 33 (Pröhle) (EMB 8514)

E. Köhler: 25 Romantische Etüden für Flöte op. 66 (ZM 12240)

Tomaszewski: Wybor Etuid na Flet III. (PWM 6465)

Fürstenau: 24 Etüden für Flöte (Hoffmeister 7293)

M. Moyse: De la Sonorité (Leduc 18166)

Bellinzani: 4 szonáta (EMB 12792)

Blavet: Szonáták (Fleury) (Rudall 585, 594,597,626,632)

Vanhal: G-dúr Sonata (Pánton 876)

Veracini: 12 Sonaten I-IV. (Kolneder) (Peters 4965a, 4965b, 4965c, 4965d)

Quantz: Flötenkonzert g-moll (Peters 12885)

Telemann: f-moll Sonata (Amadeus GM 666)

Kuhlau: 12 Capries I-II. (G. Billaudot 1801,1802)

Fiocco: Allegro (P. Paubon) (G. Billaudot G. 3190/b)

Mozart: Rondo, D-dúr (Pröhle) (EMB 8521)

Diezweite Halftedes 18. Jahrhunderts (Máriássy) (EMB 13536)

Mozart: A-dúr Szonáta (Homolya) (EMB 13010)

Rosier- Rosetti: D-dúr fuvolaverseny (Szebenyi) (EMB 3949)
Hajdú M.: Magyar pásztordalok (EMB 1670)
Népszerű előadási darabok fuvolára (Kovács L.) (EMB 12654)

Követelmény

Rendelkezzen a tanuló olyan befúvási módszerrel, amelynek birtokában a jó befúvási érzetek rövid időn belül elérhetők.

Technikai felkészültségének megfelelő etűdök kiválasztása és azok, lehetőleg hibátlan megszólaltatása.

Képességeihez mért zenei anyag (kamaramű) igényes előadása.

E. Köhler: Etűdök op. 66 kötetből, vagy Bántai - Kovács: Válogatott etűdök II. 46., vagy III. 9-10., továbbá hasonló nehézségű zongorakíséretes vagy kamaraművek.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- *Egy skála és annak variációi,*
- *Egy etűd (pl. Köhler: op. 33. No.II. kötetből, Bántai - Kovács: Válogatott etűdök III. kötetből) vagy más, azonos nehézségű gyakorlat,*
- *Egy tételpár vagy kamaramű.*

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az egészhangú és a kromatikus skála ismerete és ezek kombinációi.
- A művek lassú tételeinek zenei összefogása, zenei ívek felépítése, illetve lekerekítése.
- Romantikus zenei előadásmód.
- A zenei stílusérzék és a zenei fantázia fogalma.
- Tájékozódás a XX. század különböző stílusában.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Nagyobb, nehezebb hangközök kötésének gyakorlása.
- A mély regiszter intenzitásának továbbfejlesztése.
- A hármass nyelvütés gyorsítása.
- Hangképzés nagy dinamikai különbségekkel.
- A memória szinten tartása.
- Társas zenélés: kamarazene, zenekari játék.

Ajánlott tananyag

E. Köhler: Etűdök fuvolára op. 33 II. (Pröhle) (EMB8514)
Andersen: 24 etűd fuvolára (Kovács L.) (EMB 8520)
J. Chr. Bach: Sonata F-dur per flauto e cembalo (EMB 8977)
Mozart: D-dúr szonáta (Homolya) (EMB 13009)
M. Haydn: Fuvolaverseny (Vécsey) (EMB 2297)
Hoffmeister: D-dúr fuvolaverseny (EMB 4274)
Vivaldi: La notte (g-moll) op. 10 (EMB 1822)
Boccherini: Concerto in D major (Rampal) (IMC 10017)
Schubert: Téma variációkkal, B-dúr (Bántai - Sipos) (EMB 12573)
Schumann: Három románc op. 94 (EMB 12841)
Debussy: Syrinx, En bateau (Szebenyi) (EMB 8290)
Farkas Ferenc: Bihari román táncok (EMB 958)

G. Faúr: Pieces Célebres pour Flute et Piano (Leduc 29002)
Mozart: Sechs Duetté op. 75 I-II. (Zimmermann 2260,11340)
Doppler: Duettinoamericain (Adorján) 2flüte+piano (Billaudot G 3104B)
Jean-Jean: Modern etűdök

Követelmények

Dúr és összhangzatos moll hangsorok, hármashangzatokkal és tercmenetekkel kotta nélkül.
Különböző karakterű etűdök megszólaltatása jellegüknek megfelelő tempóban.
Lassú-gyors szonáta-, koncert- (vagy egyéb műből kiemelt) tételpár vagy hasonló terjedelmű más előadási darab ízléses, igényes előadása, kísérettel.
Jártasság nehezebb ritmusképletekben.
Rendszeres társas zenélés más hangszerekkel, lehetőség szerint zenekari játék.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy etűd (pl. Köhler: op. 33 III. kötetből, vagy a Fuvolaetűdök középfokra című kottából) vagy más, azonos nehézségű gyakorlat,
- Egy tételpár vagy kamaramű.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az eddig tanult ismeretek összegzése.
- Modern zenei effektusok.
- Pergőnyelv.
- Bevezetés és ismertetés az újabb légzéstechnikák (körkörös légzés) fogalmáról, használatáról.
- A fuvola társhangszereinek és transzponálási módjainak ismerete (piccolo, altfuvola, basszusfuvola).
- Kitekintés a jazz és az értékes könnyűzene irányába.
- Alakuljon ki a tanulóban egy olyan értelmi és érzelmi kapcsolat a zenével, hogy a mindennapi zenélés életszükségletévé váljék.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az elsajátított hangszertechnikai ismeretek alárendelése az egyes művek zenei igényeinek.
- Az improvizációs készség lehetőségének kihasználása a játék örömeinek fokozására.
- Nehezebb kamaramű (vagy zenekari anyag) technikai problémáinak megoldása transzponálási lehetőségek kihasználásával.
- A tanuló lapról játék során érje el, hogy első látásra mind zeneileg, mind technikailag megfelelően játsszon el nem túl nehéz műveket.
- Társas zenélésnél az intonálás tisztaságában és az együttjátás precizitásában tudjon magas színvonalon fuvolázni.
- Legyen alkalmas arra, hogy különböző együttesekben mindenki számára örömet szerző játékot produkáljon.

Ajánlott tananyag

E. Köhler: Etűdök fuvolára op. 33 III. (Pröhle) (EMB 8515)
E. Köhler: Virtuóz etűdök fuvolára op. 75 I. (EMB 8516)
E. Köhler: Virtuóz etűdök fuvolára op. 75 II. (EMB 8517)
Ittész Gergely: Kettősfogások fuvolára (táblázat) saját kiadás

Quantz: Capricien (Amadeus BP 2050)
 Ph. E. Bach: Szólószonáta fuvolára (Hoffmeister 7141)
 A bécsi klasszikusok (Pröhle) (EMB 13537)
 Romantikus fuvolavirtuózok I-II. (EMB 13538,13539)
 Faúré: Fantázia (Jeney Zoltán) (EMB 7675)
 Vivaldi: Concerto in do minöre (Hartay - Nagy) (EMB 3770)
 F. Mendelssohn-Bartholdy: Rondo capriccioso (Bántai - Sipos) (EMB 13195) Quantz:
 Flötenconcerto G-dur (Peters 12981)
 Borne: Carmen-Fantasie (Kunzelmann GM 890)
 Schubert: Bevezetés és variációk az „Elszáradt virágok” témájára (EMB 13286)
 P. Csillag: Kavicsok szólófuvolára (EMB 13949)
 Devienne: Sechs Sonaten (Kunzelmann GM 877/a, b)
 Kuhlau: Three Trios op. 13 (Rampal) (IMC 2787)
 Devienne: Trio D-dur (Eulenburg 10005)
 E. Bozza: Trois pieces (pour 4 flûtes) (Leduc 25584)
 F.-K. Doppler: Magyar Fantázia op. 35 (Adorján) (2 fuvola, zongora) (Musica Rara 1275)
 Grieg: Ausgewählte Stücke aus Peer Gynt für 2 Flöten und Klavier (UE 30350)
 S. Joplin: The Entertainer für drei Flöten und Klavier (Amadeus BP 2411)
 J. Castérède: Flutes en Vacances Quatre Pieces pour 3 flutes (ad libitum 4 flutes) (Leduc 23296)
 J. Haydn: Die Jahreszeiten für zwei Flöten (UE 18036) Mozart: Die Hochzeit des Figaro für 2 Flöten (UE 16773) Láng: Duo (EMB 4532) Bozza: Kvartett (Leduc 21318)

Követelmény

A tanuló a zenei anyagot életkorának, évfolyamának, egyéni képességeinek és készségeinek megfelelő szinten, kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően szólaltassa meg. Jean-Jean: Modern etűdök, vagy Fuvolaetűdök középfokra, vagy Hangversenyetűdök fuvolára (Kovács L.), továbbá hasonló nehézségű zongorakíséretes darab vagy kamaramű.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála variációkkal,
- Egy etűd (pl. Andersen: 24 etűdből vagy Jean-Jean: Modern etűdökből) vagy más, azonos nehézségű gyakorlat,
- Egy tételpár vagy kamaramű.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A fuvolahang fizikai törvényszerűségei.
- Dúr és moll hangnemek 7#, 7b előjegyzésig.
- Kromatikus skála.
- A tempójelzések, karakterjelzések ismeretének bővítése.
- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták, ütemjelzések átfogó, rendszerezett ismerete.

További aszimmetrikus ütemek.

- Eltérő, sajátos stílusjegyek felismerése, ezek megvalósítása (stílusismeret).
- Különböző korok díszítésfajtáinak megismertetése.
- Barokk művek felépítése (szonáta, koncert).
- Szekvenciális szerkesztésmód a barokk művekben.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A kialakult mechanizmusok továbbfejlesztése
- Hangszínbeli érzékenység és igényesség kialakítása.
- A nyelvindítás különböző módjai, a dinamika és az intonáció összefüggései.
- A rekeszizom tudatos működtetése, alkalmazása.
- Hangsorok különböző ritmikai variációkkal, változó kötőmódokkal, repetíciókkal, többféle hangerősségben.
- Trillaskálák a tanult hangnemekben.
- A vibrato, mint a zenei kifejezés egyik eszköze.
- A fuvolajátékkal kapcsolatos állóképesség fejlesztése, idejének növelése.
- Különböző díszítések korhű és stílusos alkalmazása.
- Önálló gyakorlási módszerek bővítése.
- Társas zene (kamarazene, zenekari játék).
- A lapról olvasási készség fejlesztése folyamatos tempóban.

Ajánlott tananyag

- Eördögh J.: Középfokú technikai és olvasógyakorlatok I. (EMB 1801)
Bántai - Kovács: Válogatott etűdök fuvolára III. (EMB 8593)
E. Köhler: 25 Romantische Etüden für Flöte op. 66 (ZM 12240)
Fuvolaetűdök középfokra (Jeney Zoltán) (EMB 12062)
Szemelvények zenekari művekből (Gyöngyössy) (EMB 12949)
Boismortier: Sechs Suiten (Schott FTR 15)
Telemann: Zwölf Fantasien für Querflöte (Bärenreiter 2971)
Telemann: Zwölf methodische Sonaten (Peters 13069)
Kuhlau: 12 Caprices I-II. Ger. (Billaudot 1801, 1802)
Das Frühbarock (Máriássy) (EMB 13533)
Das Italianische Barock (Máriássy) (EMB 13534)
Marcello: 12 szonáta fuvolára és basso continuo I-II. (EMB 13476,13477)
Loeillet: 12 szonáta op. 3 I-IV. (EMB 13160-13163)
Vivaldi: „Il pastor fido” 6 Sonaten für Querflöte und basso continuo (Hortus Musicus 135)
Vivaldi: D-dúr fuvolaverseny op. 10 (II Cardellino) (EMB 7226)
J. S. Bach: Suite no. 2 (h-moll) táncjátékok (EMB 13185)
Pergolesi: Fuvolaverseny (G-dúr) (B.&H. 17502)
Gluck: G-dúr fuvolaverseny (Amadeus BP 2061)
Corelli: La Follia (Schott 43236)
Czerny: Rondo facile et brillant (G-dúr) (KunzelmannnGM831C)
Benda: Sonata C-dúr (Hoffmeister 742)
Mozart: D-dúr szonáta K. 285 (EMB 13009)
Mozart: A-dúr szonáta K. 298 (EMB 13010)
Popp - Moniuszko: A fonólányka (PWM 1179)
Bartók Béla: Három csíkmegyei népdal (Szabenyi) (EMB 2142)
Farkas Ferenc: Szonatina (EMB 5870)
Decsényi János: Szonatina pastorale (EMB 2953)

Követelmény

- Hangszínbeli érzékenység és igényesség kialakítása.
A nyelvindítás különböző módjai, a dinamika és az intonáció összefüggései.
Különböző díszítések stílusos alkalmazása
A tanult daraboknak megfelelő tempók alkalmazása
Nagyobb terjedelmű mű stílusos, biztonságos előadása

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy etűd (pl. romantikus: Köhler Op. 66-ból vagy Platonov: 30 etűdből) vagy más, azonos nehézségű gyakorlat,
- Egy szonáta tételpár vagy kamaramű.
- Egy előadási darab

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A tanuló ismerje a négy zenei alapkaraktert: dolce, espressivo, risoluto, grazioso.
- A klasszikus zeneirodalom stílusainak jellemzői.
- A szonátaforma tematikus és hangnemi elemzése.
- Improvizáció különböző műfajokban (pl. 1-2 ütemes rövid zárlati kadenciák rögtönzése).
- Ismerkedés a XX. századi zene hangzásvilágával.
- Egészhangú skálák és kombinációi.
- Szűkített és bővített hármashangzatok.
- Nehezebb hangnemi kitérések önálló felismerése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hangképzés eddig tanult elemeinek ismétlése, bővítése dinamikai követelményekkel.
- Kifejező hang, hangminőség, a vibrato gyakorlati megvalósítása.
- Nehezebb átfújások gyakorlása.
- A halkés gyors belégzés továbbfejlesztése.
- Tudatos gazdálkodás a levegővel.
- Laza, könnyed ujjtechnika.
- Az ujjak szinkronizálása.
- Hangsorok különböző tempókban, figurációkkal, hangközmenetekkel, harmóniafelbontásokkal (kromatikus és egészhangú skálákban is).
- Hármasszóló nyelvütés.
- Trillák egyenletes és gyors tempóban.
- Tudatos zenei memorizálás.
- Társas zenélés különféle együttesekben.
- Lapról játszás: különös tekintettel a klasszikus irodalom zenei anyagára.

Ajánlott tananyag

Eördögh J.: Középfokú technikai és olvasógyakorlatok II. (EMB 1838)

Andersen: 24 etűd fuvolára (Kovács L.) (EMB 8520)

M. Moyse: Exercises Journalier pour la Flute (Leduc 16638)

Bellinzani: 4 szonáta (EMB 12792)

Vanhal: G-dúr Sonata (Pánton 876)

Veracini: 12 Sonaten I-IV. (Kolneder) (Peters 4965a, 4965b, 4965c, 4965d)

Quantz: Flötenkonzert g-moll (Peters 12885)

Telemann: f-moll Sonata (Amadeus GM 666)

Kuhlau: 12 Capries I-II. (G. Billaudot 1801,1802)

Fiocco: Allegro (P. Paubon) (G. Billaudot G. 3190/b)

Mozart: Rondo, D-dúr (Pröhle) (EMB 8521)

Mozart: A-dúr Szonáta (Homolya) (EMB 13010)

W. Popp: Előadási darabok

Rosier- Rosetti: D-dúr fuvolaverseny (Szebenyi) (EMB 3949)
Hajdú M.: Magyar pásztoralok (EMB 1670)
Somos András: Törpetánc
Corrette: Six sonatas op. 2 for 2 flute (Nova Music NM 165)
Jeney Zoltán: Fuvoladuók I-III. (EMB 6562,6640, 7816)
J. Haydn: Sechs Duetté (UE 18037-38)
J. Haydn: Three Trios (for 3 flutes) (J. P. Rampal) (IMC 1958)
C. Wanausek: 10 Miniaturén für 4 Flöten (Dobiinger 05023)
Ittész Gergely: Flautológia

Követelmény

Rendelkezzék a tanuló olyan befúvási módszerrel, amelynek birtokában a jó befúvási érzetek rövid időn belül elérhetők.

Technikai felkészültségének megfelelő etűdök kiválasztása és azok, lehetőleg hibátlan megszólaltatása.

Képes legyen a tanuló a művek stílushű, igényes előadására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy etűd (pl. Köhler: op. 33II. kötetből, Bántai - Kovács: Válogatott etűdök III. kötetből) vagy más, azonos nehézségű gyakorlat,
- Egy barokk szonátatételpár vagy barokk kamaramű,
- Egy előadási darab.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A tempó- és dinamikai jelek bővebb ismerete.
- A zenei stílusérzék és a zenei fantázia fogalma.
- Lassú tételek zenei összefogása, zenei ívek felépítése, illetve lekerekítése.
- Romantikus művek (hangszeres dalok, karakterdarabok stb.) zenei előadásmódja.
- Társzművészetek.
- Zenekari művek fuvolaszólamainak megismertetése.
- Pergőnyelv.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Tartott hangok nagy dinamikai különbségekkel (pp, ff).
- A mély regiszter intenzitásának fokozása.
- Hangindítás, hangbefejezés és a nyelv szerepének kapcsolata.
- A hármas nyelvütés gyorsítása.
- Pergőnyelv az alsó regiszterben is.
- Nehezebb, nagyobb hangközök kötése.
- Valamennyi hangsor rendszeres gyakorlása élénk és egyenletes tempóban.
- A memória szinten tartása, felhasználva a nehezebb technikai feladatok gyakorlására.
- Társas zene, kamarazene, zenekari játék.
- A lapról játszás továbbfejlesztése a romantikus zenei anyagon.

Ajánlott tananyag

E. Köhler: Etűdök fuvolára op. 33 III. (Pröhle) (EMB 8515)
Köhler: Romantikus etűdök fuvolára

Andersen: 24 etűd fuvolára (Kovács L.) (EMB 8520)
M. Moyses: De la Sonorité (Leduc 18166)
Händel: Elf Sonaten (DVfM 4003)
C. Ph. E. Bach: 6 Sonaten (Zimmermann 1800)
J. Chr. Bach: Sonata F-dúr per flauto e cembalo (EMB 8977)
Mozart: D-dúr szonáta (Homolya) (EMB 13009)
M. Haydn: Fuvolaverseny (Vécsey) (EMB 2297)
Hoffmeister: D-dúr fuvolaverseny (EMB 4274)
Schubert: Téma variációkkal, B-dúr (Bántai - Sipos) (EMB 12573)
Schumann: Három román op. 94 (EMB 12841)
Debussy: Syrinx, En bateau (Szebenyi) (EMB 8290)
Farkas Ferenc: Bihari román táncok (EMB 958)
G. Faúr: Pièces Célèbres pour Flute et Piano (Leduc 29002)
G. Faúr: Berceuse op. 16, Berceuse op. 56, Pièce, Fantaisie op. 79 (Leduc 4229)
Dávid: Szonáta (EMB 1867)
Szervánszky: Szvit két fuvolára (EMB 2671)
W. Fr. Bach: Sechs Duetté I-II. (Breitkopf 5655, 5656)
Ittész Gergely: Flautológia

Követelmény

A laza, könnyed ujjtechnika.

Jártasság nehezebb ritmusképletekben.

Rendszeres társas zenélés más hangszerekkel, lehetőség szerint zenekari játék.

Érzékeny és igényes intonáció

Hajlékony legato, technikailag biztonságos nyelvtechnika

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála variációkkal,

- Egy etűd (pl. Köhler: op. 33 No.II-No.III. kötetből, Bántai - Kovács: Válogatott etűdök III. kötetből) vagy más, azonos nehézségű gyakorlat,

- Egy barokk szonáta tételpár

- Egy XX. századi mű

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A megtanultak összegzése.

- A modern zenei effektusok.

- Glissando, üveghangok, a fuvola felhangrendszerére épülő segédfogások.

- Ismerkedés újabb légzéstechnikák (körkörös légzés) alapjaival.

- Korunk zenéjének intonációs és ritmikai sajátosságai.

- A bartóki zene hangrendszerei.

- Kitekintés a jazz és az értékes könnyűzene irányába.

- A fuvola társhangszerei (piccolo, altfuvola, basszusfuvola) és transzponálási módja és ezek zenekari használata.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az elsajátított hangszertechnikai ismeretek a virtuozitás irányába.
- Biztos hangindítás és hangbefejezés minden regiszterben, többféle dinamikával.
- Üveghangok, él- és réshangok, frulláto-módok bővítése.
- Az improvizációs készség lehetőségének kihasználása a játék örömeinek fokozására.
- Nehezebb kamaramű (vagy zenekari anyag) technikai problémáinak megoldása a transzponálási lehetőségek kihasználásával.
- Memóriafejlesztés, koncentráció hosszabb terjedelmű műveken keresztül, hibamentes játék.
- Társas zenélésnél az intonálás tisztaságában és az együttjátás precizitásában tudjon magas színvonalon fuvolázni.
- A tanuló lapról játék során érje el, hogy első látásra mind zeneileg, mind technikailag megfelelően játsszon el műveket.

Ajánlott tananyag

- E. Köhler: Etűdök fuvolára op. 33 III. (Pröhle) (EMB 8515)
 E. Köhler: Virtuóz etűdök fuvolára op. 75 1. (EMB 8516)
 Hangversenyetűdök fuvolára (Kovács L) (EMB 12652))
 Jean-Jean: Modern etűdök (Leduc 24726)
 S. Karg-Elert: 30 Capricien op. 107 (Steingraber 2240)
 E. Bozza: Quators Études - Arabesques (Leduc 22830)
 Ittész Gergely: Kettősfogások fuvolára (táblázat) saját kiadás
 Quantz: Capricien (Amadeus BP 2050)
 Ph. E. Bach: Szólószonáta fuvolára (Hoffmeister 7141)
 Devienne: Konzert für Flöte und Orchestra (Szebenyi - Nagy) (EMB 4723)
 Fauré: Fantázia (Jeney Zoltán) (EMB 7675)
 F. Mendelssohn-Bartholdy: Rondo capriccioso (Bántai - Sipos) (EMB 13195) Kuhlau:
 Introductio e Rondo op. 98 (Billaudot MB 23178)
 P. Csillag: Kavicsok szólófuvolára (EMB 13949)
 Ittész Gergely: Flautológia
 Devienne: Sechs Sonaten (Kunzelmann GM 877/a, b)
 F.-K. Doppler: Magyar Fantázia op. 35 (Adorján) (2 fuvola, zongora) (Musica Rara 1275)
 P. Tschaikowsky: Dansedes Mirlitonsfrom Nut Cracker Suite (4 flütes) (Symphony 691-24)
 Grieg: Ausgewählte Stücke aus Peer Gynt für 2 Flöten und Klavier (UE 30350)
 S. Joplin: The Entertainer für drei Flöten und Klavier (Amadeus BP 2411)
 J. Castérède: Flütes en Vacances Quatre Pièces pour 3 flütes (ad libitum 4 flütes) (Leduc 23296)
 J. S. Bach: 15 kétszólamú invenció (UE 18030)
 Láng: Duo (EMB 4532)
 Bozza: Kvartett (Leduc 21318)

Követelmény

A kortárs zene notációjának és alapvető technikai megoldásainak ismerete (üveghangok, él- és réshangok, frulláto-módok)

A technikai készségek virtuózabb fejlesztése.

A tanuló a zenei anyagot kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően szólaltassa meg.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála variációkkal,

- Egy etűd, (pl. Köhler: op. 33 No.II-No.III. kötetből, Bántai - Kovács: Válogatott etűdök III. kötetből) vagy más, azonos nehézségű gyakorlat,
- Egy barokk szonáta tételpár vagy kamaramű,
- Egy előadási darab.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

„A” tagozat

A tanuló legyen képes

- a szép, kifejező hang tudatos megteremtésére,
- a tiszta intonációra,
- a hangszerét könnyedén kezelni,
- a levegő tudatos beosztására,
- hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogására,
- a nagyobb lélegzetű, összetett feladatokat tartalmazó etűdök eljátszására,
- a vibrato sűrűségének fokozására, az amplitúdó nagyságnak változtatására és helyes alkalmazására,
- a különböző zenei korok megkomponált stílushű díszítéseinek önálló alkalmazására,
- a technikai és zenei szempontból tudatos, elemző gyakorlásra, a pontos ritmus feltétel nélküli megtartására,
- az értelmes, tagolt, árnyalt előadásra,
- a legfontosabb zenei karakterek megjelenítésére,
- egyszerűbb javítási műveletek elvégzésére (pl. csavar meghúzása, rugó visszatétele, a hangolódugó folyamatos ellenőrzése stb.).

A tanuló rendelkezzen

- megfelelő hangszeres technikával
- olyan lapról olvasási készséggel, amely a kamarazenei és zenekari játékhoz szükséges,
- olyan bejátszási módszerrel, amelynek birtokában a jó befűvási érzetek rövid időn belül elérhetők,
- a tudásszintjének megfelelő önállósággal a játszandó művek kiválasztásánál. A tanuló tudja alkalmazni
- a hang képzésének fizikai törvényszerűségeit (légzés, rekesz, felhangok stb.),
- a különböző artikulációs előírásokat (staccato, legato, tenuto, marcato stb.).

„B” tagozat (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- a modern zenei effektusokat,
- az újabb légzéstechnikákat,
- a fuvola társhangszereit, azok transzponálási módjait,
- korunk zenéjének intonációs sajátosságait. Legyen képes
- biztos hangindításra és -befejezésre,
- nehéz etűd virtuóz előadására (pl. Köhler: Etűdök fuvolára op. 33 III. kötet, Wehner: 12 nagy etűd vagy Jean-Jean: Modern etűdök),
- nehezebb előadási darab, kamaramű, zenekari szólam önálló zenei és technikai megoldására.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A növendék mutasson be egy skálát variációkkal, két féle karakterű etüdot, egy barokk, vagy klasszikus szonáta, vagy versenymű lassú, gyors tételét, és egy karakter darabot zongora kísérettel.

A vizsga tantárgya és időtartama

Fuvola főtárgy

„A” tagozat: minimum 15 perc

„B” tagozat: minimum 20 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etüd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Bántai: Fuvolaetüdok III. kötet (EMB 8593, vagy Köhler: Etüdok Op. 33 No. II. kötet, Etüdok Op. 33 No. III. kötet (EMB 8514) nehézségi szintjén.

- Egy barokk szonáta két tétele, vagy egy barokk kamaramű; Marcello: a-moll szonáta, (EMB 12534), Telemann: C-dúr szonáta (EMB 13535), Händel: F-dúr szonáta nehézségi szintjén.

- Egy karakterdarab, vagy XX. századi mű; Fauré: Siciliano (EMB 7583), Doppler: Berceuse (EMB 12350), Mező Imre: Szvit (EMB 3358), Szervánszky Endre: Szonatina (EMB 1372) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etüd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etüd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Köhler: Etüdok op. 33 no. III. 1-5., (EMB 8514) Andersen: 24 etüd fuvolára/1. (EMB 8520); Hangversenyetüdok fuvolára c. gyűjtemény (EMB 12652) nehézségi szintjén, Köhler: Romantikus etüdok

- Egy barokk szonáta két tétele, vagy egy barokk kamaramű; Händel: Hat szonáta (EMB 13404), egy barokk triószonáta két tétele nehézségi szintjén.

- Egy XX. századi mű; Farkas: Bihari román táncok (EMB 958) nehézségi szintjén. A vizsgaanyagot az etüd és a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

- Jó minőségű és állapotú, lehetőség szerint sima fejrésszel ellátott tanuló-hangszerek.
- Jól hangolt zongora, vagy pianínó.

- Legalább 2 db állítható magasságú kottaállvány.
- Teljes alakot visszaadó tükör.
- Metronóm.

OBOA

Az oboatanítás általános céljai, feladatai

- a helyes légzés kialakítása,
- a kifejező oboahang elsajátíttatása,
- a kéz-, test-, fej-, hangszertartás lazaságának tudatosítása,
- a megismert mozgásmechanizmusok automatikussá tétele,
- a biztonságos hangszerkezelés kialakítása,
- a belső hallás fejlesztése,
- a ritmus alaperzetének biztonságos alkalmazása,
- rendszerezett zenei ismeretek átadása.

Ismertesse meg a tanulókkal

- az oboa lehetőségeit, irodalmát, hangszerük történetét, akusztikai sajátosságait,
- az oboairodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit,
- az oboa kialakulását, fejlődését, sajátosságait,
- a hangszer részeit, összeállítását, tisztítását,
- a nád szerepét,
- a rokon hangszereket.

Tudatosítsa

- a kis b és e3 közötti hangok ismeretét, gyors olvasását és fogásait, (egy hang többféle fogásának ismeretét és alkalmazását: f-ek, esz-ek).

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést:

- megfelelő légzéstechnikát, helyes befúvásmódot, test-, hangszer- és kéztartást, billentést és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező oboahangot,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- megfelelő tempójú repetíciót,
- laza, egyenletes ujjtechnikát,
- pontosan összehangolt nyelv- és ujjmozgást.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- hangsorokat, fokozatosan táguló hangterjedelemben, különböző figurációkkal,
- tartott hangokat állandó és változó dinamikával, tiszta intonáció mellett,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujjgyakorlatokat. Tegye jártassá a tanulókat az oboairodalomban előforduló díszítések kivitelezésében.

Fordítson figyelmet

- a megfelelő légzéstechnika, száj-, hangszer-, kéz- és testtartás kialakítására, tudatosítására és automatikussá tételére,
- az önkontroll fejlesztésére,
- biztos és differenciált hangindításra és szép hangbefejezés kialakítására,
- kiegyenlített, szép hang létrehozására, megfelelő levegővezetéssel a különböző regiszterekben,
- a repetíció gyorsítására a torok és nyelv lazaságának megőrzése mellett,

- a nyelv és az ujjak szinkronjának állandó ellenőrzésére, tökéletesítésére (ujjgyakorlatok, szekvenciák különböző artikulációval és ritmusképlettel),
 - a hallás, a ritmus- és a tempóérzék fejlesztésére,
 - a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
 - a lapról olvasási készség fejlesztésére,
 - a tudatos zenei memorizálásra,
 - a művek zeneileg igényes kidolgozására,
 - a rendszeres társas muzsikálásra.
- Tanítsa meg a tanulókat a hangszer karbantartására.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A fafűvós hangszerek.
- Az oboa felépítése, részei, a nád szerepe.
- A hangszer összeállítása és tisztántartása.
- A páros és páratlan ütem, ütem súlyok, egyszerűbb ritmusértékek.
- A játékmód, artikuláció alapfogalmai.
- A szerkezeti, formai tagolás alapfogalmai: motívum, periódus.
- Ismétlőjel, prima volta, seconda volta.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzéstechnika alapjai. Rekesz-támasz, test-, hangszer- és szájtartás kialakítása.
- A hangindítás módja, gyakorlása.
- A helyes gyakorlás bevezetése, a memorizálás alapjai.

Ajánlott tananyag

Munia: Oboaiskola (Eötvös József Könyvkiadó)

Meszlényi - Szélpál: Oboa-ABC (EMB 14059)

Forrai: Ének az óvodában (EMB 6978)

Kodály: 333 olvasó gyakorlat (EMB 3741)

Béres: Furulyaiskola I. (EMB 5406)

Markovich: Gradus (előadási darabok furulyára)

Követelmény

Jól beállított légzés, befúvás, hangindítás.

A törzshangok olvasása, fogása, megszólaltatása.

4-8 ütemes, a légzés szempontjából jól tagolt gyermekdal vagy népdalanyag, esetleg 8-16 ütemes előadási darab megszólaltatása jó hangindítással, az életkori sajátosságoknak megfelelő tempóban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Három gyermekdal, népdal, vagy más dallam kotta nélkül.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az oboa felépítése, részei, a nád szerepe.
- A hangszer összeállítása és tisztántartása.
- Alapvető dinamikai és tempójelzések.
- A páros és páratlan ütem, ütem súlyok, egyszerűbb ritmusértékek, szinkópa, pontozott ritmusok.
- A játékmód, artikuláció alapfogalmai.
- A szerkezeti, formai tagolás alapfogalmai: motívum, periódus.
- Ismétlőjel, da capo, korona, prima volta, seconda volta.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzéstechnika alapjai. Rekesz-támasz, test-, hangszer- és szájtartás kialakítása.
- A hangindítás és -befejezés gyakorlása.
- A helyes gyakorlás kialakítása, a memorizálás gyakorlása.

Ajánlott tananyag

Munia: Oboaiskola (Eötvös József Könyvkiadó)

Meszlényi - Szélpál: Oboa-ABC (EMB 14059)

Kodály: 333 olvasó gyakorlat (EMB 3741)

Béres: Furulyaiskola I. (EMB 5406)

Czidra: Furulyamuzsika (EMB 7888)

Markovich: Gradus (előadási darabok furulyára)

Követelmény

Jól beállított légzés, befúvás, hangindítás.

A törzshangok olvasása, fogása, megszólaltatása.

8-16 ütemes, légzés szempontjából jól tagolt gyakorlatok, népdalok, vagy előadási darabok eljátszása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Három gyermekdal, népdal, vagy előadási darab kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszer részei, összeállítása, hangolása, tisztítása.
- A nád szerepe.
- A páros és páratlan ütem; ütem súlyok, egyszerű ritmusértékek, szinkópa, pontozott ritmusok.
- A szerkezeti, formai tagolás alapfogalmai: motívum, periódus.
- Ismétlőjel, da capo, korona, prima volta, seconda volta.
- Dinamikai jelek.
- A játékmód és artikuláció alapfogalmai

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzés, rekesz-támasz, test-, hangszer- és szájtartás folyamatos ellenőrzése.
- A ki- és belégzés, a visszakészülés (támasz, száj) kontrollált megoldása.
- Hangindítás-hangbefejezés.
- Az ujjak és a nyelv munkájának összehangolása.

- Tudatos gyakorlás és memorizálás kialakítása.

Ajánlott tananyag

Munia: Oboaiskola (Eötvös József Könyvkiadó)

Meszlényi-Szélpál: Oboa-ABC (EMB 14059)

Kodály: 333 olvasó gyakorlat (EMB 3741)

Béres: Furulyaiskola I. (EMB 5406)

Czidra: Furulyamuzsika (EMB 7888)

Markovich: Gradus (előadási darabok furulyára)

Követelmény

Jól beállított légzés, befúvás, hangindítás.

A törzshangok olvasása, fogása.

Rövid, légzéssel jól tagolható gyakorlatok.

Minimum 16 ütemes előadási darabok eljátszása kotta nélkül, kísérettel.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,

- Egy gyakorlat,

- Két rövid előadási darab lehetőleg kotta nélkül, zongorakísérettel.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangkészlet bővítése, a 3 féle „F” fogás használata.

- A nyolcad alapegységű ütemek. Felütés, súlytalan indítás, átkötés fogalma, alkalmazása.

- A tizenhatod és triola ritmus.

- A tanult művek formai elemzése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzéstechnika és a befúvás állandó ellenőrzése, tökéletesítése.

- A hangindítás gyorsítása (repetíció, skálamenet) laza torokkal, kis nyelvmozgással.

- A kéztartás és az ujjak munkájának állandó javítása (laza, mozgékony ujj-játék elérése).

- Hangsorok, hármashangzat-felbontásaik, tercek

- Társas zenélés: előadási darabok zongorakísérettel, könnyű duók.

- A memóriafejlesztés folyamatos feladat, a memorizálandó anyag terjedelmének fokozatos növelésével.

Ajánlott tananyag

Munia: Oboaiskola (Eötvös József Könyvkiadó) Meszlényi - Szélpál: Oboa-ABC (EMB 14059) Hinke: Schule für die Oboe (Peters 2418) Pusecsnyikov: Könnyű etűdök Czidra: Furulyamuzsika (EMB 7888) Markovich: Gradus (előadási darabok furulyára) Oboamuzsika kezdőknek (Szeszler) (EMB 6925) Tanzbüchlein für Blockflöte Kamarazene kezdőknek (EMB 6915,8741)

Követelmény

Helyes légzés, befúvás, hangindítás.

Dúr és-moll hangsorok megszólaltatása hármashangzat-felbontással, tercmenetekkel.

16-32 ütem terjedelmű előadási darabok kotta nélkül, értelmes tagolással, tiszta intonációval, törekedve a szép hangra, zongorakísérettel.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy gyakorlat,
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem bővítése.
- A zenei anyagban szereplő előadási darabok formájának és stílusjegyeinek ismerete
- Változó ütem, aszimmetrikus ütemek; alla breve.
- Újabb tempójelzések.
- Könnyebb ékesítések írásmódja, ritmusa (rövid és hosszú előke, parányzó, trilla).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-támasztás, befúvás, hangindítás javítása, törekvés egységes hangszínré
- Differenciált hangindítás és a hang szép befejezésének gyakorlása.
- A barokk és klasszikus táncok karakterének megfelelő elválasztott hangok.
- Dúr és-moll skálák hármashangzatok, tercmenetek az artikulációs lehetőségek további bővítésével.
- Lapról játék az előző év anyagának nehézségi fokán.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Hinke: Schule für die Oboe (Peters 2418)

Munia: 33 etűd (Eötvös József Könyvkiadó)

Sellner: Etűdök (EMB 12002)

Snieckowsky: Etűdök I-II. kötet (PWM 6205, 5537)

Pusecsnyikov: Válogatott etűdök

Pietsch: Schule für die Oboe (Hoffmeister 1036)

Oboamuzsika kezdőknek (EMB 6925)

Kerényi: 55 előadási darab oboára vagy más dallamhangszerre

Classical album (oboára) (Boosey and Hawkes UE 19817)

Oboaduók kezdőknek (Szeszler) (EMB 8294)

Kamarazene kezdőknek (EMB 6915,8741)

Kocsár Miklós: Saltus Hungaricus I-II. tétel (EMB 6744)

Corelli - Barbirolli: F-dúr concerto

Követelmény

A megszerzett ismeretek és készségek helyes alkalmazása.

Dúr és-moll hangsorok, hármashangzat-felbontások, tercmenetek.

Különböző karakterű, mérsékelt tempójú gyakorlatok biztonságos előadása.

Előadási darabok eljátszása szép hangon, tisztán, stílushűen, jól tagoltan, kotta nélkül, kísérettel.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy gyakorlat
- Két különböző jellegű és tempójú előadási darab, vagy tétel lehetőleg kotta nélkül kísérettel.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Hangkészlet további bővítése.
- Ékesítések: paránytrilla, trilla élőkével és utókéval, mordent.
- A játszott anyag formai elemzése, moduláció.
- A legfontosabb tempójelzések és zenei kifejezések ismerete.
- Az ütemfajták, hangjegyértékek átfogó ismerete.
- A tanult anyagban szereplő zenei formák ismerete: rondó- és variációs forma, barokk és klasszikus táncok jellegzetességei.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A megszerzett technikai készségek folyamatos tökéletesítése (légzés-, nyelv- és manuális technika).
- A hangszer biztos megszólaltatása az alsó és a felső regiszterben is, törekedve a kiegyenlített hangzásra.
- A nyelv- és ujjtechnika összehangolása.
- A legato játék gyorsítása.
- A tenuto és staccato játék gyorsítása egy hangon és skálamenetben.
- Differenciált hangindítás.
- A dinamikai árnyalás fejlesztése: az egészséges hang és a tiszta intonáció megőrzése mellett.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Munia: 33 etűd (Eötvös József Könyvkiadó)

Hinke: Schule für die Oboe (Peters 2418)

Sellner: Etűdök (EMB 12002)

Degen: 20 etűd

Beekum: 35 etűd

Pietsch: Schule für die Oboe (Hoffmeister 1036)

Wiedemann: 45 etűd (Breitkopf 1717)

Snieckowsky: Etűdök I-II. (PWM 6209, 5537)

Pusecsnyikov: Válogatott etűdök

Kerényi: 55 előadási darab oboára vagy más dallamhangszerre

Corelli - Barbirolli: F-dúr concerto

Händel: Ária és Rondinella (EMB 6925)

Händel: B-dúr concerto no. 2

Geminiani: e-moll szonáta I-IV. tétel

Követelmény

A megszerzett ismeretek, készségek önálló alkalmazása.

Dúr és-moll hangsorok, hármashangzat-felbontásokkal, tercmenetekkel.

Különböző karakterű és tempójú, többféle ritmikai és technikai feladatot tartalmazó gyakorlatok biztonságos eljátszása.

Barokk szonáta vagy concerto lassú és gyors tételpárja, vagy más, hasonló terjedelmű előadási darab eljátszása kotta nélkül, tiszta intonációval, technikai biztonsággal, értelmes zenei tagolással, kifejezően, szép hangon, dinamikai árnyaltsággal, kísérettel.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor

- Egy hosszabb, közepes tempójú etűd
- Két különböző karakterű előadási darab vagy egy lassú-gyors tételpár, lehetőleg kotta nélkül, zongorakísérettel.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Ékesítések: paránytrilla, trilla élőkével és utókéval, mordent (írasmódjuk, ritmusuk).
- A játszott anyag formai és harmóniai elemzése, hangnemi kitérések értelmezése, moduláció.
- Tempójelzések és zenei kifejezések széleskörű ismerete.
- Bonyolultabb ritmusképletek eljátszása (kvintola, szextola).
- Az ütemfajták, hangjegyértékek átfogó ismerete.
- A tanult anyagban szereplő zenei formák ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A jó légzés-támasz tudatos alkalmazása és kontrollja.
- A hangszer biztos megszólaltatása az alsó és a felső regiszterben is, törekedve a kiegyenlített hangzásra.
 - Tudatos és igényes hangképzés.
 - A dinamikai árnyalás továbbfejlesztése: $p < f$ -ig, az egészséges hang és a tiszta intonáció megőrzése mellett.
 - Az önállóság fejlesztése a gazdaságos, módszeres gyakorlásban.
 - Hangsorok megszólaltatása különböző játékmódokban, ritmusvariációkkal, fokról fokra menetekben is.
 - Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Munia - Lénárd: 44 válogatott etűd (Eötvös József Könyvkiadó)

Hinke: Schule für die Oboe (skálaetűdök) (Peters 2418)

Sellner: Etűdök (EMB 12002)

Degen: 20 etűd

Beekun: 35 etűd

Pietsch: Schule für die Oboe (Hoffmeister 1036)

Snieckowsky: Etűdök I-II. (PWM 6209, 5337)

Wiedemann: 45 etűd (Breitkopf 1717)

Pusecsnyikov: Válogatott etűdök

Kerényi: 55 előadási darab oboára vagy más dallamhangszerre

Corelli - Barbirolli: F-dúr concerto

Händel: B-dúr concerto no. 2

Telemann: c-moll szonáta (Breitkopf 4176)

Gárdonyi: Fantázia oboára és zongorára

Cimarosa: Oboaverseny III-IV. tétel

Követelmény

A megszerzett ismeretek, készségek önálló alkalmazása.

A hangok olvasása, fogásainak ismerete kromatikusán.

Hangsorok megszólaltatása, hármashangzatok, tercmenetek, fokról fokra oktávmenetek, különböző játékmódok variálásával is.

Lassú és gyors szonáta- vagy koncert-tételpár vagy más előadási darab igényes előadása lehetőleg kotta nélkül, kísérettel.

Kamarazene, vagy zenekari játék.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy nagyobb állóképességet igénylő etűd,
- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele, vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

A hangterjedelem további bővítése

A tanuló megismertetése

- a tanult művek formai és harmóniai szerkezetével (hangnemi kitérés, moduláció fogalma)
- a barokk és klasszikus zenei stílusok jellemző sajátosságaival
- a különböző díszítések korhű és stílusos megoldásaival

A hangszerkezelés fejlesztése

- A megszerzett ismeretek és készségek karbantartása és továbbfejlesztése.
- A jó légzéstámasz tudatos alkalmazása és kontrollja.
- Tudatos hangképzés (dinamikai árnyaltság, jó kötés, kiegyenlített hangzás a különböző regiszterekben) a tiszta intonáció igényével.
- Dúr és moll hangsorok megszólaltatása hármashangzatok, hangközmenetekkel és egyéb skálafigurákkal.
- Megfelelő technikai-, és állóképességet igénylő, különböző karakterű etűdök biztonságos eljátszása megfelelő tempóban.
- Igényesebb előadási darabok (gyors és lassú tétel) értelmes, zeneileg kifejező megszólaltatása kotta nélkül, kísérettel.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Munia - Lénárd: 44 válogatott etűd (Eötvös József Könyvkiadó)

Hinke: Schule für die Oboe (Peters 2418)

Sellner: Etűdök (EMB 12002)

Degen: 20 etűd

Beekun: 35 etűd

Pietsch: Schule für die Oboe (Hoffmeister 1036)

Snieckowsky: Etűdök I-II. (PWM 6209, 5537)

Wiedemann: 45 etűd (Breitkopf 1717)

Pusecsnyikov: Válogatott etűdök

Kerényi: 55 előadási darab oboára vagy más dallamhangszerre

Albinoni: B-dúr concerto (Kunzelmann GM 341)

Telemann: c-moll szonáta

Vivaldi: C-dúr oboaverseny - (kis C-dúr) - P.V44-F.VII.no.4.

Cimarosa: Oboaverseny

Gárdonyi: Fantázia oboára és zongorára

Követelmény

A megszerzett ismeretek, készségek önálló alkalmazása.

A hangok olvasása, fogásainak ismerete kromatikusán, e3-ig.

Dúr és moll hangsorok megszólaltatása hármashangzatok, tercmenetek, fokról-fokra oktávmenetek, különböző játékmódok variálásával is.

Lassú és gyors szonáta, vagy koncert-tételpár vagy más előadási darab igényes előadása lehetőleg kotta nélkül, kísérettel.

Kamarazene, vagy zenekari játék.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,

- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd,

- Egy barokk szonáta, vagy koncert-tétel pár, vagy egy karakterdarab és egy kamarazenei mű.

A kamaramű kivételével a darabokat lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

A „B” tagozatra irányítható tanulónak kiemelkedő zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal kell rendelkeznie, beleértve a gyors felfogóképességet és kitartó szorgalmat is, amely képessé teszi arra, hogy a „B” tagozat minőségben és mennyiségben magasabb követelményeinek megfeleljen.

A „B” tagozat feladatai az ismeretek és a hangszerkezelés fejlesztésében megegyeznek az „A” tagozat megfelelő évfolyamainál leírtakkal. Az etűdök és előadási darabok száma és nehézségi foka a tanuló felkészültségének megfelelően növelhető.

A „B” tagozat különböző évfolyamaiban a tanuló hangszeres játéka elsősorban hangminőségben, a hangszerkezelés biztonságában és az előadás zenei kifejezőerejében haladja meg az „A” tagozat szintjét.

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangkészlet folyamatos bővítése.

- A tanult művek formai elemzése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzéstechnika és a befűvés állandó ellenőrzése, tökéletesítése.

- A hangindítás gyorsítása (repetíció, skálamenet) laza torokkal, kis nyelvmozgással.

- A kéztartás és az ujjak munkájának állandó javítása (laza, mozgékony ujj-játék elérése).

- Dúr és összhangzatos moll hangsorok megszólaltatása hármashangzat-felbontással, tercmenettel.

- Társas zenélés: előadási darabok zongorakísérettel, könnyű duók.

Ajánlott tananyag

Munia: Oboaiskola (Eötvös József Könyvkiadó)

Meszlényi - Szélpál: Oboa-ABC (EMB 14059)

Hinke: Schule für die Oboe (Peters 2418)

Doemens - Maiwald: Spielbuch I., II. (Schott ED 8163)

Pusecsnyikov: Könnyű etűdök

Czidra: Furulyamuzsika (EMB 7888)

Markovich: Gradus (előadási darabok furulyára)

Oboamuzsika kezdőknek (Szeszler) (EMB 6925)

Tanzbüchlein für Blockflöte

Kamarazene kezdőknek (EMB 6915,8741)

Követelmény

Helyes légzés, befűvés, hangindítás.

A hangok ismerete, fogása a tanult hangtartományban.

dúr és összhangzatos moll a hangterjedelem teljes kihasználásával, hármashangzat-felbontással, tercmennel.

Gyakorlatok az ismert hangterjedelem teljes igénybevételével, egész, fél, negyed, nyolcad ritmusértékekkel, éles és nyújtott ritmussal, szinkópával.

16-32 ütem terjedelmű előadási darabok kotta nélkül, egészséges, jó hangon, tiszta intonációra törekedve, zeneileg tagoltan, kísérettel.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy gyakorlat (a megkívánt hangterjedelem kihasználásával),
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem folyamatos bővítése.
- A zenei anyagban szereplő előadási darabok formájának és stílusjegyeinek ismerete.
- Változó ütem, alia breve.
- A bővülő darab-repertoár újabb tempójelzései.
- Könnyebb ékesítések írásmódja, ritmusa.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-támasztás, befűvés, hangindítás állandó ellenőrzése, javítása, törekvés a jó hangminőségre, a kiegyenlített hangzásra, és megfelelő egységes hangszínre, a regiszterváltásoknál megfelelő levegővezetéssel.

- Differenciált hangindítás és a hang szép befejezésének gyakorlása.
- A barokk és klasszikus táncok karakterének megfelelő elválasztott hangok.
- Dúr- és moll skálák, hármashangzatok, tercmenetek az artikulációs lehetőségek további bővítésével, staccato.
- Lapról játék, az előző év anyagának nehézségi fokán.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Hinke: Schule für die Oboe (Peters 2418)

Munia: 33 etűd (Eötvös József könyvkiadó)

Sellner: Etűdök (EMB 12002)

Snieckowsky: Etűdök I-II. kötet (PWM 6209, 5537)

Pusecsnyikov: Válogatott etűdök

Pietsch: Schule für die Oboe (Hoffmeister 1036)

Oboamuzsika kezdőknek (EMB 6925)

Kerényi: 55 előadási darab oboára vagy más dallamhangszerre

Classical album (oboára) Boosey and Hawkes UE 19817

Oboaduók kezdőknek (Szeszler) (EMB 8294)

Kamarazene kezdőknek (EMB 6915,8741)

Kocsár Miklós: Saltus Hungaricus I-II. tétel (EMB 6744)

Corelli - Barbirolli: F-dúr concerto

Követelmény

Az eddig megszerzett többirányú ismeretek és készségek helyes alkalmazása, különös tekintettel az alapfunkciókra.

Önálló hangolás.

Jó kottaolvasási készség, a hangok fogásainak ismerete és használatuk C3-ig.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok, hármashangzat-felbontással, tercmenetek, az összes artikuláció felhasználásával.

Nagyobb állóképességet igénylő, különböző karakterű etűdök biztonságos eljátszása.

Barokk vagy más stílusú előadási darabok (gyors és lassú tételek) értelmes, zeneileg kifejező megszólaltatása kotta nélkül, kísérettel.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy gyakorlat
- Két különböző jellegű és tempójú előadási darab, vagy tétel kotta nélkül, kísérettel, vagy egy előadási darab és egy kamarazenei mű.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Hangkészlet további bővítése.
- Ékesítések: paránytrilla, trilla élőkével és utókéval, mordent.
- A játszott anyag formai és harmóniai elemzése.
- A legfontosabb tempójelzések és zenei kifejezések ismerete.
- Az ütemfajták, aszimmetrikus ütemek, hangjegyértékek átfogó ismerete.
- A tanult anyagban szereplő zenei formák ismerete: rondó- és variációs forma, barokk és klasszikus táncok jellegzetességei

A hangszerkezelés fejlesztése

- A megszerzett technikai készségek folyamatos tökéletesítése (légzés-, nyelv- és manuális technika).
- A hangszer biztos megszólaltatása az alsó és a felső regiszterben is, törekedve a kiegyenlített hangzásra.
- A nyelv- és ujjtechnika összehangolása.
- A legato játék gyorsítása.
- A tenuto és staccato játék gyorsítása egy hangon és skálamenetben.
- Differenciált hangindítás.
- A dinamikai árnyalás fejlesztése: az egészséges hang és a tiszta intonáció megőrzése mellett.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Munia: 33 etűd (Eötvös József Könyvkiadó)

Hinke: Schule für die Oboe (Peters 2418)

Sellner: Etűdök (EMB 12002)

Degen: 20 etűd

Beekun: 35 etűd

Pietsch: Schule für die Oboe (Hoffmeister 1036)

Wiedemann: 45 etűd (Breitkopf 171)

Snieckowsky: Etűdök I-II. (PWM 6205, 5537)
Pusecsnyikov: Válogatott etűdök
Kerényi: 55 előadási darab oboára vagy más dallamhangszerre
Corelli - Barbirolli: F-dúr concerto
Händel: Ária és Rondinella (EMB 6925)
Geminiani: e-moll szonáta I-IV.
Sosztakovics: Románc

Követelmény

Legyen képes a tanuló a megszerzett ismeretek és készségek önálló alkalmazására.

Hangterjedelem bővítése.

Dúr és moll hangsorok, hármashangzatok, tercmenet és egyéb skálafigurációk különböző ritmusvariációkkal és kombinált játékmódokkal is.

Különböző karakterű és tempójú, hosszabb lélegzetű és nagyobb technikai képzettséget kívánó etűdök eljátszása.

Barokk szonáta vagy concerto tételpárjának vagy más különböző karakterű előadási darabnak zeneileg igényes eljátszása kotta nélkül, zongorakísérettel.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor

- Egy hosszabb etűd

- Két különböző karakterű előadási darab vagy egy tételpár kotta nélkül, zongorakísérettel.

Az egyik darabot vagy tételt kamaramű is helyettesítheti.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Hangkészlet további bővítése.

- Ékesítések: paránytrilla, trilla élőkével és utókéval, mordent (írasmódjuk, ritmusuk).

- A játszott anyag formai és harmóniai elemzése, hangnemi kitérések értelmezése a moduláció. Bonyolultabb ritmusképletek eljátszása.

- Az ütemfajták, hangjegyértékek átfogó ismerete.

- A tanult anyagban szereplő zenei formák ismerete.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A jó légzéstámasz tudatos alkalmazása és kontrollja.

- A hangszer biztos megszólaltatása az alsó és a felső regiszterben is, törekedve a kiegyenlített hangzásra.

- Tudatos és igényes hangképzés.

- A dinamikai árnyalás továbbfejlesztése: p<f-ig, az egészséges hang és a tiszta intonáció megőrzése mellett.

- Hangsorok különböző ritmusvariációkkal,

- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Munia - Lénárd: 44 válogatott etűd (Eötvös József Könyvkiadó)

Hinke: Schule für die Oboe (skálaetűdök) (Peters 2418)

Sellner: Etűdök (EMB 12002)

Degen: 20 etűd

Beekum: 35 etűd

Pietsch: Schule für die Oboe (Hoffmeister 1036)
Snieckowsky: Etüdük I-II. (PWM 6209, 5537)
Wiedemann: 45 etűd (Breitkopf 1717)
Pusecsnyikov: Válogatott etűdök
Kerényi: 55 előadási darab oboára vagy más dallamhangszerre
Corelli - Barbirolli: F-dűr concerto
Händel: B-dűr concerto no.2
Telemann: c-moll szonáta (Breitkopf 4176)
Albinoni: B-dűr concerto (Kunzelmann GM341)
Gárdonyi: Fantázia oboára és zongorára

Követelmény

Hangterjedelem: b-e?-ig.

Kiegyenlített hangzás a szélső regiszterekben is.

Árnyalt dinamika (crescendo - decrescendo) a tiszta intonáció megtartása mellett.

Hangsorok: dűr és összhangzatos moll skálák hármashangzatok, tercmenet és egyéb skálafigurák különböző játékmódok variálásával is.

Szonáta, vagy koncert tételpár vagy más előadási darab biztos és zeneileg igényes előadása kotta nélkül, kísérettel.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor
- Egy nagyobb állóképességet igénylő etűd
- Egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

A hangterjedelem további bővítése

A tanuló megismertetése

- a legegyszerűbb hangszerjavítási módokkal
- a tanult művek formai és harmóniai szerkezetével (hangnemi kitérés, moduláció fogalma)
- a barokk és klasszikus zenei stílusok jellemző sajátosságaival
- a különböző díszítések korhű és stílusos megoldásaival

A hangszerkezelés fejlesztése

- A megszerzett ismeretek és készségek karbantartása és továbbfejlesztése.
- A jó légzés-támasz tudatos alkalmazása és kontrollja.
- Tudatos hangképzés (dinamikai árnyaltság, jó kötés, kiegyenlített hangzás a különböző regiszterekben) a tiszta intonáció igényével.
- Dűr és moll hangsorok, hármashangzatok, hangközmenetekkel és egyéb skálafigurákkal
- Igényesebb előadási darabok (gyors és lassú tétel) értelmes, zeneileg kifejező megszólaltatása kotta nélkül, kísérettel.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Munia - Lénárd: 44 válogatott etűd (Eötvös József Könyvkiadó)

Hinke: Schule für die Oboe (Peters 2418)

Sellner: Etűdök (EMB 12002)

Beekum: 35 etűd
Pietsch: Schule für die Oboe (Hoffmeister 1036)
Snieckowsky: Etűdök I-II. PWM 6209, 5537)
Wiedemann: 45 etűd (Breitkopf 1717)
Pusecsnyikov: Válogatott etűdök
Albinoni: B-dűr concerto (Kunzelmann GM341)
Telemann: c-moll szonáta (Breitkopf 4176)
Vivaldi: C-dűr oboaverseny - (kis C-dűr) - P.V44-F.VII.no.4.
Cimarosa: Oboaverseny
Gárdonyi: Fantázia oboára és zongorára
Head: Gavotte, Presto, Elégikus tánc, vagy ennek megfelelő nehézségű előadási darabok

Követelmény

A hangok gyors olvasása, fogásainak ismerete és használata kromatikusan f3-ig.
Hangsorok, hármashangzatok, hang közmenetek különböző játékmódok variálásával is.
Szonáta- vagy koncert (lassú és gyors) tételpár, vagy más karakterdarab igényes előadása kotta nélkül, kísérettel.

Év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor
- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd
- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló legyen képes

- az oboázáshoz szükséges hasi légzést és rekeszizmokkal való támaszt alkalmazni,
- szabályos kéz-, hangszer- és testtartással játszani,
- jó hangindítással, közepes és nagy hangon hosszú hangokat fűjni, lekerekített befejezéssel,
- megfelelő gyorsasággal egyenletes legato skálameneteket játszani,
- skálák eljátszására 4#, 4b előjegyzésig, b-e3 hangterjedelemben (legato, tenuto és staccato, fokról fokra, tercmenet, hármashangzatok),

Ismerje

- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- az oboázáshoz szükséges hasi légzést és a rekeszizmokkal történő támasztást megfelelően alkalmazni,
- hosszú (tenuto) és különböző staccato hangokat játszani egy hangot repetálva és skálamenetben b-e3 hangterjedelemben,

Tudjon

- önállóan hangolni,
- a játékát kontrollálva, gazdaságosan gyakorolni.

A művészeti alapvizsga követelményei

Művészeti alapvizsga részei
A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Oboa főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd; Sellner: Etűdök (EMB 12002), Pusecsnyikov (Musica Rara), Snieczkovsky: Etűdök I. (PWM 6209), Hinke: Skálaetűdök (Peters), Degen (Supraphon), Beekum (HU 3795), Munia: 33 etűd, Munia-Lénárd: 44 válogatott etűd, (Eötvös József Könyvkiadó), valamint a Wiedemann: 45 etűd (Breitkopf) nehézségi szintjén.

- Két előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű is; Corelli-Barbirolli: F-dúr concerto (Boosey&Hawkes), Händel: Ária és Rondinella (EMB 6925), Geminiani: e-moll szonáta, Sosztakovics: Románc nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd; Hinke: Skálaetűdök (Peters), Degen (Supraphon), Pusecsnyikov (Musica Rara), Snieczkovsky I-II .(PWM 6209), Beekum (HU 3795), Munia: 33 etűd, Munia-Lénárd: 44 válogatott etűd, (Eötvös József Könyvkiadó), a Wiedemann: 45 etűd (Breitkopf) nehézségi szintjén.

- Két előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű is, pl. egy barokk mű lassú és gyors tétele, vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab; Corelli: Barbirolli: F-dúr concerto, Händel: Ária és Rondinella (EMB 6925), Telemann: c-moll szonáta, Albinoni: B-dúr concerto: II-III. t., Cimarosa: Oboaverseny, Head: Gavotte, Presto, Elégikus tánc, Vivaldi: C-dúr oboaverseny - kis C-dúr P.V. 44-F. VII. no. 4/1. t. (EMB 5659) nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok eléréséig a tanulók tudásszintje között képességeik, teherbírásuk és szorgalmuk alapján jelentős különbség alakulhat ki. Ezért a továbbképző évfolyamok feladatai elsősorban a fejlesztés lehetséges irányait és célját tartalmazzák.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

A tanuló ismerje

- hangszerét,
- a tanult művek formai és harmóniai szerkezetét,
- a barokk, klasszikus, romantikus és XX. századi zenei stílusok jellemző sajátosságait,
- a tanult művekben alkalmazott különböző díszítések korhű és stílusos alkalmazását.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A megszerzett ismeretek, készségek állandó karbantartása és továbbfejlesztése.
- A jó légzés-támasz tudatos alkalmazása és kontrollja.
- Tudatos és igényes hangképzés (dinamikai árnyaltság, jó kötés kiegyenlített hangzás és egységes hangszín a különböző regiszterekben) a tiszta intonáció igényével.
- A módszeres és gazdaságos gyakorlás fokozott igényének kialakítása.
- A tanuló legyen képes a játszott darabok levegővétellel való önálló tagolására.
- Önálló hangolás.
- A vibrato elsajátítása, lassítása, sűrítése.
- Legyen képes hangszere intonációs hibáinak tudatos módosítására.
- A lapról olvasási készség fejlesztése a kamarazenei és zenekari játékhoz.
- Egyszerűbb díszítések önálló alkalmazása.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Kerényi: 22 etűd

Schmitt: Etűdök I-II. (Universal 7514)

Ferling: 48 etűd (Universal 17514)

Nazarov: 27 etűd

Lamotte: 18 etűd

Luft: 24 etűd (Peters 2963)

Ferling: 18 etűd (Universal 17518)

Braun: 18 caprice

Donizetti: Szonáta (Peters 5919)

Telemann: a-moll szonáta (Leduc 21044)

Telemann: g-moll szonáta (Breitkopf 4171)

Vivaldi: d-moll concerto

Vivaldi: a-moll concerto RV 461 (EMB 3769)

Marcello: d-moll concerto (Peters 9484)

Bartók: Három csíkmegyei népdal (EMB 2467)

Cimarosa: Oboaverseny

Schumann: 3 románc (EMB 1241)

Bellini: Concertino

Dubois: Középkori ballada (Leduc 21353)

Weber: Concertino (Kunzelmann GM910)

Haydn: C-dúr oboaverseny (Peters 8233)

Hummel: Bevezetés, Téma és variációk

Ránki: Don Quijote y Dulcinea (EMB 3490)

Händel: c-moll szonáta (Peters 3035)

Követelmény

Az alapfok évfolyamaiban elért színvonal megőrzése.

Dúr és öszszhangzatos moll hangsorok az ismert módokon.

Lassú-gyors szonáta, vagy koncert-tétel pár, vagy más előadási darab igényes előadása lehetőleg kotta nélkül, kísérettel; kamaramű előadásában való aktív részvétel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd,
- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

A tanuló ismerje

- hangszerét,
- a tanult művek formai és harmóniai szerkezetét,
- a barokk, klasszikus, romantikus és XX. századi zenei stílus jellemző sajátosságait,
- a tanult művekben alkalmazott különböző díszítések korhű és stílusos alkalmazását.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A megszerzett ismeretek, készségek állandó karbantartása és továbbfejlesztése.
- A jó légzés-támasz tudatos alkalmazása és kontrollja.
- Tudatos és igényes hangképzés (dinamikai árnyaltság, jó kötés kiegyenlített hangzás és egységes hangszín a különböző regiszterekben) a tiszta intonáció igényével.
- A módszeres és gazdaságos gyakorlás fokozott igényének kialakítása.
- A tanuló legyen képes a játszott darabok levegővétellel való önálló tagolására.
- Önálló hangolás.
- A vibrato elsajátítása, lassítása, sűrítése.
- Legyen képes hangszere intonációs hibáinak tudatos módosítására.
- A lapról olvasási készség fejlesztése a kamarazenei és zenekari játékhoz.
- Egyszerűbb díszítések önálló alkalmazása.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Kerényi: 22 etűd

Schmitt: Etűdök I-II.

Ferling: 48 etűd (Universal 17514)

Nazarov: 27 etűd

Lamotte: 18 etűd

Luft: 24 etűd (Peters 2963)

Fering: 18 etűd (Universal 17518)

Braun: 18 caprice

Cimarosa: Oboaverseny

Schumann: 3 románc (EMB 12841)

Bellini: Concertino

Bozza: Conte pastorale (Leduc 21305)

Weber: Concertino (Kunzelmann 910)

Haydn: C-dúr oboaverseny (Peters 8233)
Hummel: Bevezetés, Téma és variációk
Ránki: Don Quijote y Dulcinea (EMB 34901)
Händel: c-moll szonáta (Peters 3035)
Händel: g-moll szonáta (Peters 3035)
Hindemith: Szonáta (Schott 3676)

Követelmény

Az alapfok évfolyamaiban elért színvonal fejlesztése.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok az ismert módokon.

Lassú-gyors szonáta, vagy koncert-tétel pár, vagy más előadási darab igényes előadása lehetőleg kotta nélkül, kísérettel; kamaramű előadásában való aktív részvétel.

Az évvégi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd,
- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Ütemfajták, ritmusértékek, ritmusképletek átfogó ismerete.
- Díszítések korhű alkalmazása.
- A nád kiválasztásának szempontjai.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés, ujj- és nyelvtechnika továbbfejlesztése.
- Skálázás a korábban megismert módokon; kromatikus skála.
- Rendszeres lapról olvasás.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag:

Kerényi: 22 etűd

Schmitt: Etűdök I-II. (Universal 7514)

Fering: 48 etűd (Universal 17514)

Nazarov: 27 etűd

Lamotte: 18 etűd

Luft: 24 etűd (Peters 2963)

Ferling: 18 etűd (Universal 17518)

Braun: 18 caprice

Paessler: 6 capriccio,

Donizetti: Szonáta (Peters 5919)

Nielsen: Román és Humoreszk

Telemann: a-moll szonáta (Leduc 21044)

Telemann: g-moll szonáta (Breitkopf 4171)

Vivaldi: d-moll concerto

Vivaldi: a-moll concerto RV 461 (EMB 3769, RV536 (EMB 6364)

Marcello: d-moll concerto (Peters 9484)

Bartók: Három csíkmegyei népdal (EMB 2467)
Gaál: Szonatina
Rösler-Rosetti: F-dúr concerto I. (Kunzelmann 996)
Glinka: Ária és Rondó
Cimarosa: Oboaverseny
Schumann: 3 románc (EMB 12841)
Bellini: Concertino
Bozza: Conte pastorale (Leduc 21353)
Weber: Concertino (Kunzelmann 910)
Haydn: C-dúr oboaverseny (Peters 8233)
Hummel: Bevezetés, Téma és variációk
Ránki: Don Quijote y Dulcinea (EMB 3490)
Händel: c-moll szonáta (Peters 3035)
Händel: g-moll szonáta (Peters 3035)
Hindemith: Szonáta (Schott 3676)

Követelmény

A hangok olvasása és fogásainak ismerete e3-ig. Dúr és moll hangsorok a fent említett módokon Egy teljes concerto vagy szonáta, két karakterdarab.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd,
- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Ütemfajták, ritmusértékek, ritmusképletek átfogó ismerete.
- Díszítések korhű alkalmazása.
- A nád kiválasztásának szempontjai.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés, ujj- és nyelvtechnika továbbfejlesztése.
- Skálázás a korábban megismert módokon; kromatikus skála.
- Rendszeres lapról olvasás.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag:

Kerényi: 22 etűd
Schmitt: Etűdök I-II.
Fering: 48 etűd (Universal 17514)
Nazarov: 27 etűd
Lamotte: 18 etűd
Luft: 24 etűd (Peters 2963)
Fering: 18 etűd (Universal 17518)
Braun: 18 caprice
Paessler: 6 capriccio,

Donizetti: Szonáta (Peters 5915)
Nielsen: Románc és Humoreszk
Telemann: a-moll szonáta (Leduc 21044)
Telemann: g-moll szonáta (Breitkopf 4171)
Vivaldi: d-moll concerto
Vivaldi: a-moll concerto RV 461 (EMB 3769), RV 531 (EMB6364)
Marcello: d-moll concerto (Peters 9484)
Bartók: Három csíkmegyei népdal (EMB 2467)
Gaál: Szonatina
Rösler-Rosetti: F-dúr concerto I. (Kunzelmann 996)
Glinka: Ária és Rondó
Cimarosa: Oboaverseny
Schumann: 3 románc (EMB 12841)
Bellini: Concertino
Bozza: Conte pastorale (Leduc 21305)
Weber: Concertino (Kunzelmann 910)
Haydn: C-dúr oboaverseny (Peters 8233)
Hummel: Bevezetés, Téma és variációk
Ránki: Don Quijote y Dulcinea
Händel: c-moll szonáta (Peters 3035)
Händel: g-moll szonáta (Peters 3035)
Hindemith: Szonáta (Schott 3676)

Követelmény

A hangok olvasása és fogásainak ismerete e3-ig.
Dúr és moll hangsorok a fent említett módokon
Egy teljes concerto vagy szonáta, két karakterdarab.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd,
- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

A továbbképző évfolyamok „B” tagozatos tanulói nem zenei jellegű közismereti tanulmányaik mellett is meg akarják őrizni a zenei pálya választásának lehetőségét.

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem bővítése kromatikusán.
- Ütemfajták, ritmusértékek, ritmusképletek átfogó ismerete.
- Díszítések korhű alkalmazása.
- A nád kiválasztásának szempontjai.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés, ujj- és nyelvtechnika továbbfejlesztése.

- Dúr és összhangzatos moll hangsorok 5#, 5b előjegyzésig, hármashangzat felbontásokkal, - tercmenetekkel.

- Skálázás a korábban megismert módokon; kromatikus skála.
- Rendszeres lapról olvasás.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag:

Kerényi: 22 etűd

Schmitt: Etűdök I-II.

Fering: 48 etűd (Universal 17514)

Nazarov: 27 etűd

Lamotte: 18 etűd

Luft: 24 etűd (Peters 2963)

Fering: 18 etűd (Universal 17514)

Braun: 18 caprice

Donizetti: Szonáta (Peters 5919)

Nielsen: Románc és Humoreszk

Telemann: a-moll szonáta (Leduc 21044)

Telemann: g-moll szonáta (Breitkopf 4171)

Vivaldi: d-moll concerto

Vivaldi: a-moll concerto (RV 461 (EMB 3769), RV 536 (EMB 6364)

Marcello: d-moll concerto (Peters 9484)

Bartók: Három csíkmegyei népdal (EMB 2467)

Gaál: Szonatina

Rösler-Rosetti: F-dúr concerto I. (Kunzelmann 996)

Glinka: Ária és Rondó

Cimarosa: Oboaverseny

Schumann: 3 románc (EMB 12741)

Bellini: Concertino

Dubois: Középkori ballada (Leduc 21353)

Weber: Concertino (Kunzelmann 910)

Haydn: C-dúr oboaverseny (Peters 8233)

Hummel: Bevezetés, Téma és variációk

Ránki: Don Quijote et Dulcinea (EMB 3490)

Händel: c-moll szonáta (Peters 3035)

Händel: g-moll szonáta (Peters 3035)

Hindemith: Szonáta (Schott 3676)

Követelmény

A hangok olvasása és fogásainak ismerete e3-ig.

Dúr és moll hangsorok hármashangzat felbontásokkal, tercmenetekkel 5#, 5b-ig.

Egy teljes concerto vagy szonáta, két karakterdarab.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd,
- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres ismeretek átadása

- A hangterjedelem bővítése.
- A nádalakítás alapvető tudnivalói.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Dúr és moll hangsorok 6#, 6b előjegyzésig a már ismert menetekkel, ritmus- és artikulációs variációkkal.
- A skálázás tempójának növelése.
- Fokozott dinamikai kontrasztok elérése a kifejezőbb előadásmód érdekében.
- A hangerő és hangszín kiegyenlítése a szélső regiszterek között.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Kerényi: 22 etűd

Schmitt: Etűdök I-II.

Ferling: 48 etűd (Universal 17514)

Nazarov: 27 etűd

Lamotte: 18 etűd

Luft: 24 etűd (Peters 2963)

Fering: 18 etűd (Universal 17514)

Braun: 18 caprice

Donizetti: Szonáta (Peters 5919)

Nielsen: Románc és Humoreszk

Telemann: a-moll szonáta (Leduc 21044)

Telemann: g-moll szonáta (Breitkopf 4171)

Vivaldi: d-moll concerto

Vivaldi: a-moll concerto (RV 461 (EMB 3769), RV 536 (EMB 6364)

Marcello: d-moll concerto (Peters 9484)

Bartók: Három csíkmegyei népdal (EMB 2467)

Gaál: Szonatina

Rösler-Rosetti: F-dúr concerto I. (Kunzelmann 996)

Glinka: Ária és Rondó

Cimarosa: Oboaverseny

Schumann: 3 románc (EMB 12741)

Bellini: Concertino

Dubois: Középkori ballada (Leduc 21353)

Weber: Concertino (Kunzelmann 910)

Haydn: C-dúr oboaverseny (Peters 8233)

Hummel: Bevezetés, Téma és variációk

Ránki: Don Quijote et Dulcinea (EMB 3490)

Händel: c-moll szonáta (Peters 3035)

Händel: g-moll szonáta (Peters 3035)

Hindemith: Szonáta (Schott 3676)

Követelmény

Dúr és moll hangsorok 6#, 6b előjegyzésig a ritmus- és artikulációs variációkkal.

Etűdök 5#, 5b előjegyzésig.

Egy teljes szonáta, egy concerto, két egyéb mű.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd,
- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres ismeretek átadása

- A hangterjedelem további bővítése.
- A nádfaragási ismeretek bővítése.
- A hangszerjavítás alapvető tudnivalói.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A biztos és differenciált hangindítás gyakorlása.
- Tökéletes alapfunkciók kialakítása.
- Az összes skála 7#, 7b-ig.
- Újabb skálafigurációk szekvenciákkal.
- Differenciált dinamikai skála kifejlesztése.
- A zenei kifejezőkészségre való fokozott törekvés.
- A kottaolvasási készség állandó fejlesztése.
- Kamarazene, vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag:

Kerényi: 22 etűd

Schmitt: Etűdök I-II.

Ferling: 48 etűd (Universal 17514)

Nazarov: 27 etűd

Lamotte: 18 etűd

Luft: 24 etűd (Peters 2963)

Fering: 18 etűd (Universal 17514)

Braun: 18 caprice

Donizetti: Szonáta (Peters 5919)

Nielsen: Románc és Humoreszk

Telemann: a-moll szonáta (Leduc 21044)

Telemann: g-moll szonáta (Breitkopf 4171)

Vivaldi: d-moll concerto

Vivaldi: a-moll concerto (RV 461 (EMB 3769), RV 536 (EMB 6364))

Marcello: d-moll concerto (Peters 9484)

Bartók: Három csíkmegyei népdal (EMB 2467)

Gaál: Szonatina

Rösler-Rosetti: F-dúr concerto I. (Kunzelmann 996)

Glinka: Ária és Rondó

Cimarosa: Oboaverseny

Schumann: 3 románc (EMB 12741)

Bellini: Concertino

Dubois: Középkori ballada (Leduc 21353)

Weber: Concertino (Kunzelmann 910)

Haydn: C-dúr oboaverseny (Peters 8233)

Hummel: Bevezetés, Téma és variációk
Ránki: Don Quijote et Dulcinea (EMB 3490)
Händel: c-moll szonáta (Peters 3035)
Händel: g-moll szonáta (Peters 3035)
Hindemith: Szonáta (Schott 3676)

Követelmény:

Hangsorok 7#, 7b előjegyzésig.

Etűdök 5#,5b-ig.

Egy teljes concerto vagy szonáta, két egyéb előadási darab.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd,
- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A nádfaragás gyakorlása.
- A vibrato elsajátítása.
- A duplanyelv.
- Tájékozódás az oboa szóló- és kamarairodalmában.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A tökéletes alapfunkciók automatikussá tétele.
- A vibrato gyakorlása a tudatos alkalmazásig.
- Adupia staccato elsajátítása.
- Az összes skála b-fisz3 hangterjedelemben a már ismert módokon.
- A technikai és zenei megvalósítás összhangjának továbbfejlesztése.
- Kamarazene vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Ferling: 48 etűd (Universal 17514)

Ferling: 18 etűd (Universal 17514)

Nazarov: 27 etűd

Lamotte: 18 etűd

Luft: 24 etűd (Peters 2963)

Donizetti: Szonáta (Peters 5919)

Telemann: a-moll szonáta (Leduc 21044)

Telemann: g-moll szonáta (Breitkopf 4171)

Vivaldi: d-moll concerto

Vivaldi: a-moll concerto (RV 461 (EMB 3769), RV 536 (EMB 6364))

Marcello: d-moll concerto (Peters 9484)

Bartók: Három csíkmegyei népdal (EMB 2467)

Rösler-Rosetti: F-dúr concerto I. (Kunzelmann 996)

Glinka: Ária és Rondó

Schumann: 3 románc (EMB 12741)

Bellini: Concertino

Dubois: Középkori ballada (Leduc 21353)
Weber: Concertino (Kunzelmann 910)
Haydn: C-dúr oboaverseny (Peters 8233)
Hummel: Bevezetés, Téma és variációk
Ránki: Don Quijote et Dulcinea (EMB 3490)
Händel: c-moll szonáta (Peters 3035)
Händel: g-moll szonáta (Peters 3035)
Hindemith: Szonáta (Schott 3676)

Követelmény:

Az összes dúr és moll skála.

Két teljes szonáta vagy egy teljes versenymű és egy előadási darab.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy hangsor,
- Egy többféle ritmikai vagy technikai feladatot tartalmazó hosszabb etűd,
- Két előadási darab vagy egy barokk mű lassú és gyors tétele vagy egy barokk tétel és egy karakterdarab kísérettel, kotta nélkül. Az egyik darab vagy tétel helyett kamaramű is játszható.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- a hangszerét Legyen képes
- helyes testtartásra, hangszertartásra, a jó légzéstechnika tudatos alkalmazására,
- oldott, természetes hangszerkezelésre,
- tudatos és kontrollált gyakorlásra,
- dinamikailag árnyalt hangképzésre,
- tiszta intonációval, jó kötással és dinamikailag árnyaltan játszani,
- a kéz- és nyelvtechnika összehangolására,
- a fúrge szimplanyelv használatára,
- képességeinek megfelelő zenei anyag stílusos, zeneileg értelmes, kifejező előadására,
- kamara- és zenekari művek előadásában közreműködni,
- előadási darabokat korhű díszítéssel előadni,
- romantikus műveket vibrato alkalmazásával játszani.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

Legyen képes

- a sima kötés megvalósítására,
- az összehangolt kéz- és nyelvtechnika tudatos alkalmazására,
- fúrge szimplanyelv és duplanyelv használatára
- technikájának önálló továbbfejlesztésére.

Tudjon

- a hangszerén b-f3 között egyenletes ujjtechnikával játszani,
- lassú tételeket stílusos variációkkal előadni.
- egy etűdöt, valamint egy barokk szonátát vagy koncert-tételpárt, vagy egy karakterdarabot, és egy kamarazenei művet előadni

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Oboa főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab vagy technikai jellegű mű; Ferling: 48 etűd (Hoffmeister, Universall), Nazarov: 27 etűd oboára, Lamotte: 18 etűd, Schmidt: I-II., Luft: 24 etűd oboára (Peters), Kerényi Sándor: 22 etűd (Flaccus) oboára nehézségi szintjén.

- Egy barokk szonáta, vagy koncert-tételpár, vagy egy karakterdarab és egy kamarazenei mű; Donizetti: Szonáta, Telemann: a-moll szonáta (Leduc), Telemann: g-moll szonáta (Breitkopf), Vivaldi: d-moll concerto, Vivaldi: a-moll concerto (EMB 7060), Marcello: d-moll concerto, Bartók: Három csíkmegyei népdal (EMB 2467), Gaál: Szonatina, Rösler-Rosetti: F-dúr concerto I., Nielsen: Románc és Humoreszk, Glinka: Ária és Rondo, Cimarosa: Oboaverseny (Boosey& Hawkes) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab vagy technikai jellegű mű; Ferling: 48 etűd (Hoffmeister, Universall), Nazarov: 27 etűd oboára, Lamotte: 18 etűd, Schmidt: I-II., Luft: 24 etűd oboára (Peters), Kerényi Sándor: 22 etűd (Flaccus) Ferling: 18 gyakorlat, Paessler: 6 capriccio, oboára nehézségi szintjén.

- Egy barokk szonáta, vagy koncert-tétel pár, vagy egy karakterdarab és egy kamarazenei mű; Schumann: 3 románc (EMB 12841), Bellini: Concertino, Dubois: Középkori ballada (Leduc), Bozza: Conte pastorale (Leduc), Haydn: C-dúr oboaverseny (Breitkopf), Weber: Concertino, Hummel: Bevezetés, Téma és variációk, Ránki: Don Quijote et Dulcinea (EMB 3490), Händel: c-moll szonáta (Leduc), Händel: g-moll szonáta (Peters, Leduc), Hindemith: Szonáta nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Jó minőségű és állapotú tanulohangszerek.

Kész nád (havonta, tanulónként 1 db).

Jól hangolt zongora.

Legalább 2 db állítható magasságú kottaállvány.

Teljes alakot visszaadó tükör.
Metronóm.

KLARINÉT

A klarinéttanítás általános célja, feladatai

- a helyes légzés kialakítása,
- a kifejező klarinéthang elsajátíttatása,
- a kéz-, test-, fej-, hangszer tartás lazaságának tudatosítása,
- a megismert mozgásmechanizmusok automatikussá tétele,
- a biztonságos hangszerkezelés kialakítása,
- a belső hallás fejlesztése,
- a ritmus alapérzetének biztonságos alkalmazása,
- rendszerezett zenei ismeretek átadása.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a klarinét történetét,
- a klarinét társhangszereit (fafúvós hangszer család),
- a hangszer irodalmát,
- a jelentősebb alkotó- és előadóművészek munkásságát.

Tudatosítsa

- a helyes légzéstechnikára épülő ideális befúvási mód (ansatz) együttes használatát,
- a hangminőség, dinamika és intonáció összefüggéseit,
- a hangszer könnyed kezelését, a laza mozgásérzetek kialakítását,
- a klarinét hangképzésének fizikai törvényszerűségeit,
- a rendszeres és helyes gyakorlási módszer alapelveit,
- a kottahű játék - mint legfontosabb alapelv - pontos betartását.

Fejlessze a tanuló zenei képességeit

- hangszeres technikáját,
- improvizációs tevékenységét (kreativitását),
- lapról játszási készségét.

Ösztönözze a tanulót

- a lapról olvasási készség folyamatos, aktív művelésére.

Előkészítő évfolyamok

1. évfolyam

A hangszeres előkészítő elsősorban a képesség kibontakozását, a készségek felmérését szolgálja.

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer részei, összeállításuk helyes módja, tisztítás, karbantartás. Nád felhelyezése.
- A helyes légzéstechnika ismertetése.
- A törzshangok olvasása és fogásai.
- Egyszerű üteműlyok, ritmusértékek.
- Módosítójelek, ismétlőjel, korona, a levegővétel jele.
- A játékmód és artikuláció alapfogalmai, kivéve staccato.
- A helyes gyakorlás és memorizálás módszereinek tanítása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzéstechnika gyakoroltatása.
- Helyes test-, hangszer- és kéztartás kialakítása.
- A helyes befúvás, hangindítás és befejezés begyakorlása, a nyelv helyzete és szerepe.
- A megadott hangterjedelmen belül lehetőleg tisztán intonált, egészséges hang elérése.
- A helyes gyakorlás és memorizálás, fejlesztése.

Ajánlott tananyag

Kovács: Klarinétozni tanulok I. (EMB Z 12282)

A szeretet dalai kl.-zg. „Alkotó Muzsikusok Társasága”

Gallai Attila: A klarinétzene alapjai (Editio Tatabánya PZ001)

Követelmény

A légzés, befúvás, hangindítás állandó ellenőrzése.

A törzshangok biztonságos olvasása és fogásainak ismerete a tanult terjedelemben.
Gyermekdalok, népdalok és egyéb dallamok megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy gyermekdal vagy népdal, illetve egyéb dallam kotta nélkül, a hangterjedelem minél teljesebb igénybevételével.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangszer részei, összeállításuk helyes módja, tisztítás, karbantartás.
- A nád szerepe és beállítása.
- A törzshangok ismeretének bővítése.
- A helyes légzéstechnika ismertetése.
- Egész, fél, negyed, nyolcad értékek és szünetjelek. Nyújtópont, pontozott ritmusok.
- Módosítójelek, ismétlőjel, korona, a levegővétel jele.
- Alapvető játékmódok ismeretének bővítése, kivéve staccato

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzéstechnika állandó gyakoroltatása.
- Helyes test-, hangszer- és kéztartás rögzítése.
- A helyes befúvás, hangindítás és befejezés gyakorlása, a nyelv helyzetének állandó kontrollja, rögzítése és szerepe.
- A megadott hangterjedelmen belül lehetőleg tisztán intonált, egészséges hang elérése.
- A helyes gyakorlás és memorizálás módjai.

Ajánlott tananyag

Klarinét ABC (Arany - Bakos - Meizl) OPI 1982

Kovács: Klarinétozni tanulok I. (EMB Z 12282)

A szeretet dalai kl.-zg. „Alkotó Muzsikusok Társasága”

Gallai Attila: A klarinétzene alapjai (Editio Tatabánya PZ001)

Követelmény

A légzés, befúvás, hangindítás állandó ellenőrzése.

A törzshangok biztonságos olvasása és fogásainak ismerete a tanult terjedelemben.

Gyermekdalok, népdalok és egyéb dallamok megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga
- Négy gyermekdal vagy népdal, illetve egyéb dallam kotta nélkül, a hangterjedelem minél teljesebb igénybevételével.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam, „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A fafűvós hangszerek ismertetése, külső megjelenés, hangszín, hangmagasság (kezdőknél).
- A klarinét részei, összeállításuk helyes módja, tisztítás, karbantartás. Nád helyes felhelyezése.
- A törzshangok olvasása és fogásai.
- Egyszerű üteműsúlyok, ritmusértékek.
- Ismétlőjel, korona, levegővétel jele, módosítójelek.
- A dúr és moll érzet kialakítása, a hangsorok tudatosítása abszolút hangnévvel.
- A játékmód és artikuláció alapfogalmai, jelei, kivéve staccato.
- A szerkezet, tagolás alapfogalmai.
- A helyes gyakorlás és memorizálás különböző módjainak megismertetése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes légzéstechnika állandó megalapozása, gyakoroltatása.
- A helyes test-, hangszer- és kéztartás kialakítása és folyamatos ellenőrzése.
- A helyes befűvés, hangindítás és elválasztás.
- A megadott hangterjedelmen belül lehetőleg tisztán intonált, szép hang elérése, kitartott hangok mf dinamikával.
- Dúr hangsor kotta nélkül,
- Társas zenélés.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola I. (EMB Z 5503)

Kovács: Klarinétozni tanulok I. (EMB Z 12282)

Dudás L: Klarinétiskola I. (Music Trade M 06)

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok I. (PWM 4550)

Követelmény

Jól beállított légzés, befűvés, hangindítás.

A törzshangok olvasása és fogásainak ismerete a tanult terjedelemben.

A hangsor ismerete és megszólaltatása kotta nélkül.

Rövid, előjegyzést nem tartalmazó gyakorlatok, népdalok, gyermekdalok fél, negyed, nyolcad értékekkel, Kovács B.:

Klarinétozni tanulok 1/58; 68., Balassa- Berkes: Klarinétiskola 1/21,48 stb. nehézségi fokán.

Előadási darabok (vagy népdalok), lehetőleg kísérettel. Pl. J. S. Bach: Parasztkantáta, W. A. Mozart: Francia gyermekdal

(Klarinétalbum I.-Edition Music-Soft)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két gyakorlat a tanult hangterjedelem minél teljesebb igénybevételével,
- Négy népdal, illetve egyéb dallam kotta nélkül, lehetőleg zongorakísérettel.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem bővítése.
- Éles és nyújtott ritmus, nyújtópont, szinkópa.
- Felütés, csonkaütem.
- A dúr és moll hangsor szerkezete, a természetes, összhangzatos és dallamos moll. A hármashangzat fogalma.
- Az enharmónia fogalma.
- A szerkezet, tagolás alapfogalmai; (pl. motívum, sor, ütemsúly).
- A tanult művek formai elemzése a periódus kérdés-felelet viszonya.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzéstechnika állandó ellenőrzése, tökéletesítése.
- Tartott hangok dinamikával.
- A hangindítás gyorsítása, repetíció a torok és nyelv lazaságának megőrzésével.
- A kéztartás és billentés állandó ellenőrzése, javítása.
- Dúr és összhangzatos moll hangsorok, valamint hármashangzat-felbontásaik kotta nélkül, a tanult hangterjedelem határáig.
- Hangsorok gyakorlása repetícióval.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Társas zenélés.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola I. (EMB 5503)

Kovács: Klarinétozni tanulok I. (EMB 12282)

Dudás L: Klarinétiskola I. (Music Trade M 06)

Perényi É: Klarinét-etűdök. (EMB 14300)

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok I. (PWM 4550)

Périer: Le debutant clarinettiste (Leduc A. L. 19075)

Követelmény

Helyes alapon nyugvó légzés, befúvás, hangindítás.

A hangok olvasása és fogásainak ismerete a tanult terjedelemben.

A tanult hangsorok, valamint hármashangzat-felbontásaik ismerete és megszólaltatása kotta nélkül.

Előjegyzés nélküli vagy 1 előjegyzésű gyakorlatok, népdalok, műzenei példák fél, negyed, nyolcad értékekkel, éles, nyújtott ritmussal vagy szinkópával, páros és páratlan lüktetéssel; a fenti hangterjedelem teljes igénybevételével;

Perényi: Klarinét-etűdök: 17; 19. nehézségi fokán.

16-32 ütemes előadási darabok kulturált hangon, tagoltan, törekedve a tiszta intonációra, kísérettel. Pl. J. Brahms:

Álommanó; M. Glinka: Air (Perényi: Repertoire 4., 5.)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két gyakorlat a hangterjedelem minél teljesebb igénybevételével,
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül (vagy egy előadási darab, és egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem bővítése a kisujj-billentyűknél mindkét fogásvariáció ismerete és alkalmazása.
- A tizenhatod érték és szünetjele, nyújtópont a nyolcad érték mellett, triola.
- A tanult művek formai elemzése: azonosság, hasonlóság, különbségek felismerése, a periódus kérdés-felelet viszonya.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzéstechnika állandó javítása, a megfelelő támasz kialakítása.
- A játékmód, artikuláció további differenciálása, finomítása (portato, staccato stb.).
- A dinamika határainak kiterjesztése a tiszta intonáció megtartása mellett.
- A regiszterváltások finomítása a levegő megfelelő vezetésével; az egységes hangszín kialakítása.
- Differenciált hangindítás és a hang szép befejezésének gyakorlása.
- Dúr és összhangzatos moll hangsorok a tanult hangterjedelem alsó és felső határáig, hármashangzat-felbontások és tercmenetek, kotta nélkül.
- A skálázás tempójának fokozása különböző kötésekkel, repetíció. A belső hallás fejlesztése.
- Lapról játék az előző év anyagának nehézségi fokán.
- Társas zenélés.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola I. (EMB 5503)

Dudás L: Klarinétiskola II. (Music Trade M 07)

Kovács: Klarinétozni tanulok I. (EMB 12282)

Perényi É.: Klarinét-etűdök (EMB 14300)

Delécluse: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 2124)

Giampieri: Raccolta di esercizi e studi (Ricordi ER 2183)

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok I. (PWM 4550)

Périer: Le debutant clarinettiste (Leduc A. L. 19075)

100 Studien (G. Joppig-S. Trier) (Universal UE 18264)

Követelmény

A már megszerzett ismeretek és készségek helyes alkalmazása.

A hangok olvasása és fogásainak ismerete a tanult terjedelemben.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok, valamint hármashangzat-felbontásaik ismerete és megszólaltatása, kotta nélkül.

Mérsékelt tempójú, egyszerű ritmusképletekből álló, különböző karakterű gyakorlatok, műzenei példák biztonságos eljátszása a fenti hangterjedelemben, Perényi É.: Klarinét-etűdök 26; 32. nehézségi fokán.

Több regisztert érintő előadási darabok stílusosan, tisztán intonálva, zongora- vagy egyéb hangszerkísérettel. Pl. Ch.

W. Gluck: Boldog lelkek tánca (Klarinétalbum II. - Edition Music Soft), P. I. Csajkovszkij: Régi francia dal (Perényi:

Repertoire 24)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű etűd,

- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül (vagy egy előadási darab, és egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem bővítése
- A legegyszerűbb segédfogások.
- A klarinét szerepe a különböző zenei műfajokban.
- A harmincketted és szünetjele, tizenhatod triola, többütemes szünetek.
- A legegyszerűbb díszítések: rövid és hosszú előke, paránytrilla.
- Dalforma (ABA), trios forma.
- Tempo I, dal Segno, Vi-de.
- A játszott előadási darabok stílusjegyeinek megismerése (pl. tánc típusok).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-, nyelv- és ujjtechnika területén megszerzett ismeretek és készségek elmélyítése, tökéletesítése.
- Minden regiszterben kiegyenlített, telt hang kialakítására való törekvés.
- Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogása.
- Dúr és összhangzatos moll hangsorok a tanult hangterjedelem alsó és felső határáig, kotta nélkül; hármashangzat felbontásokkal, tercmenetekkel.
- Skálázás különböző variációkkal: éles, nyújtott ritmusok, különféle kötések, repetíció.
- Az eddig megszerzett formai és szerkezeti ismeretek alkalmazása a művek előadásában.
- A lapról játék formailag és zeneileg igényes megvalósítása.
- Rendszeres társas zenélés vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola II. (EMB 5727)

Kovács: Klarinétozni tanulok II. (EMB 13291)

Perényi É.: Klarinét-etűdök (EMB 14300)

Beekum: Upscale, Downscale 26 etűd (Harmónia H. U. 3465)

Delécluse: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 21242)

Giampieri: Raccolta di esercizi e studi (Ricordi ER 2183)

Klosé: 45 artikulációs gyakorlat (Leduc A. L. 17089)

Kratochvil: 66 etűd

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok II. (PWM 4594)

Müller (I.): Etűdök (Ricordi 001 32700)

Périer: Le debutant clarinettiste (Leduc A. L. 19075)

100 Studien (G.Joppig-S. Trier) (Universal UE 18264)

Követelmény

Az eddig megszerzett ismeretek és készségek önálló alkalmazása.

A hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán a tanult terjedelemben.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok hármashangzat-felbontásaikkal, tercmeneteikkel együtt, kotta nélkül.

Nagyobb lélegzetű, különböző karakterű és tempójú, többféle technikai feladatot feldolgozó etűdök, műzenei példák megszólaltatása; Kovács: Klarinétozni tanulok 11/9; 15. Balassa: Klarinétiskola 11/ 7; 13. nehézségi fokán.

Nagyobb terjedelmű előadási darabok, tisztán intonálva, a mű stílusát és hangulatát tükröző előadásban, kísérettel.

Pl. F. Schubert: Menuetto, G. Marie: Dal régi stílusban (Perényi: Repertoire 27., 19.)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül (vagy egy előadási darab, és egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A klarinét kialakulása, fejlődése, sajátosságai (furata, átfűvése, transzponáló jellege stb.).
- A hangterjedelem bővítése a kisujj-billentyűknél mindkét fogásvariáció ismerete és alkalmazása.
- Bonyolultabb segédfogások, tisztítófogások.
- További díszítések: a trilla, utóka, kettős ékesítés (mordent) írásmódja.
- A négyeshangzatok fogalma, domináns- és szűkített szeptim-felbontások. A tanuló ismerje fel és játékában alkalmazza a különböző stílusjegyeket.
- Rondóforma, variációs forma, szonátaforma.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-, nyelv- és ujjtechnika területén megszerzett ismeretek és készségek további elmélyítése.
- Minden regiszterben kiegyenlített, telt hang kialakítása.
- Hangindítások és hangbefejezések gyakorlása.
- Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogása.
- Dúr és összhangzatos moll hangsorok a tanult hangterjedelem alsó és felső határáig, kotta nélkül; hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel.
- Skálázás a korábban megismert módokon, különböző dinamikával, ritmikával és artikulációval.
- További díszítések: a trilla, utóka, kettős ékesítés (mordent) gyakorlása.
- A dinamikai árnyalás fejlesztése (crescendo, diminuendo).
- Az eddig megszerzett formai és szerkezeti ismeretek alkalmazása a művek előadásában.
- A lapról játék formailag és zeneileg igényes megvalósítása.
- Rendszeres társas zenélés vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola II. (EMB 5727)

Kovács: Klarinétozni tanulok II. (EMB 13291)

Perényi É.: Klarinét etűdök (EMB 14300)

Beekum: Upscale, Downscale 26 etűd (Harmónia H. U. 3465)

Delécluse: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 21242)

Giampieri: Raccolta di esercizi e studi (Ricordi ER 2183)

Klosé: 45 artikulációs gyakorlat (Leduc A. L. 17089)

Kratochvil: 66 etűd

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok II. (PWM 4594)

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok III. (PWM 4905)

Müller (I.): Etűdök (Ricordi 00132700)
Périer: Le debutant clarinettiste (Leduc A. L. 19075)
100 Studien (G. Joppig-S. Trier) (Universal UE 18264)

Követelmény

Az eddig megszerzett ismeretek és készségek önálló alkalmazása.

A hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán a tanult terjedelemben.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok kotta nélkül; hármashangzat-felbontásokkal, tercmenetekkel.

Nagyobb lélegzetű, különböző karakterű és tempójú, többféle technikai feladatot feldolgozó etűdök, műzenei példák megszólaltatása; Kovács: Klarinétozni tanulok 11/13., 28., illetve Balassa: Klarinétiskola 11/40., 56. nehézségi fokán.

Nagyobb terjedelmű előadási darabok, tisztán intonálva, a mű stílusát és hangulatát tükröző előadásban, kísérettel.

Pl. Beethoven: Sonatine; Ch. Dancla: Romance (Perényi É.: Repertoire 35., 39.)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül (vagy egy előadási darab és egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A klarinét kialakulása, fejlődése, sajátosságai (furata, átfűvése, transzponáló jellege stb.)
- A klarinét szerepe a különböző zenei műfajokban.
- A hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán.
- Bonyolultabb segédfogások, tisztítófogások önálló alkalmazása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-, nyelv- és ujjtechnika területén megszerzett ismeretek és készségek további elmélyítése, tökéletesítése.
- Minden regiszterben kiegyenlített telt hang kialakítása.
- Ismerje a tanuló hangszerének intonációs hibáit és törekedjen javításukra.
- A megfelelő nád kiválasztásának szempontjai.
- Különböző hangindítások és hangbefejezések tökéletesítése a nyelv differenciált alkalmazásával.
- Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogása.
- Dúr és összhangzatos moll hangsorok a tanult hangterjedelem alsó és felső határáig, kotta nélkül; hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel.
- Kromatikus skálák.
- A lapról játék formailag és zeneileg további fejlesztése, igényes megvalósítása.
- Rendszeres társas zenélés és zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola II. (EMB 5727)

Kovács: Klarinétozni tanulok II. (EMB 13291)

Perényi É.: Klarinét etűdök (EMB 14300)

Beekum: Upscale, Downscale 26 etűd (Harmónia H. U. 3465)

Delécluse: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 21242)
Giampieri: Raccolta di esercizi e studi (Ricordi ER 2183)
Klosé: 45 artikulációs gyakorlat (Leduc A. L. 17089)
Kratochvil: 66 etűd
Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok II.(PWM 4594)
Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok III. (PWM 4905)
Müller (I.): Etűdök (Ricordi 00132700)
Périer: Le debutant clarinettiste (Leduc A. L. 19075)
100 Studien (G.Joppig-S. Trier) (Universal UE 18264)
Gabucci:60 Divertimenti (Ricordi E.R. 2541)

Követelmény

Az eddig megszerzett ismeretek és készségek önálló alkalmazása.

A hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán a tanult terjedelemben.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok hármashangzat-felbontásaikkal, tercmeneteikkel együtt, kotta nélkül.

Nagyobb lélegzetű, különböző karakterű és tempójú, többféle technikai feladatot feldolgozó etűdök, műzenei példák megszólaltatása; Kovács: Klarinétozni tanulók 11/36., 75., illetve Balassa: Klarinétiskola 11/55., 71; 81. nehézségi fokán.

Nagyobb terjedelmű előadási darabok, tisztán intonálva, a mű stílusát és hangulatát tükröző előadásban, kísérettel. Pl. Donizetti: Concertino (Edition Music-Soft); Weber: Szonatina; Barmann: Romance (Perényi: Repertoire 42.)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül (vagy egy előadási darab, valamint egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

Alapfokú évfolyam „B” tagozat

„B” tagozatra irányítható az a tanuló, aki az átlagot meghaladó zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal rendelkezik, valamint érdeklődése és szorgalma alkalmassá teszi arra, hogy megfeleljen a minőségben és mennyiségben magasabb követelményeknek.

A „B” tagozatos tanuló hangszeres játéka elsősorban hangminőségben, a hangszerkezelés biztonságában, virtuozításban és az előadás kifejezőerejében haladja meg az „A” tagozaton tanulók szintjét!

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem bővítése kromatikusán. A kisujj-billentyűknél mindkét fogásvariáció ismerete és alkalmazása.
- Éles és nyújtott ritmus, nyújtópont, szinkópa.
- Felütés, csonkaütem.
- Az enharmónia fogalma.
- A játékmód, artikuláció további differenciálása (portato stb.).
- A legegyszerűbb díszítések; rövid és hosszú előke; a trilla fogalma.
- A tanult művek formai elemzése, azonosság, hasonlóság, különbségek felismerése, a periódus kérdés-felelet viszonya.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzéstechnika állandó tökéletesítése, megfelelő támasz kialakítása, állandó ellenőrzése.
- Tartott hangok különböző dinamikával: crescendo-decrescendo az intonáció változása nélkül.
- A hangindítás gyorsítása, repetíció, a torok és nyelv lazaságának megőrzésével.
- A kéztartás és billentés állandó ellenőrzése, javítása, az ujjmozgások lazítása trillák segítségével.
- Dúr és összhangzatos moll hangsorok, hármashangzat-felbontásaik kotta nélkül, a tanult hangterjedelem alsó és felső határáig.
- Lapról olvasás az előző év anyagának megfelelő nehézségi fokon.
- Társas zenélés: kíséretes előadási darabok, duók, triók.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola I. (EMB Z 5503) Balassa: Klarinétiskola II. (EMB Z 5727) Kovács: Klarinétozni tanulok I. (EMB Z 12282) Kovács: Klarinétozni tanulok II. (EMB Z 13291) Dudás L: Klarinétiskola I. (Music Trade M 06) Dudás L: Klarinétiskola II. (Music Trade M 07) Perényi É.: Klarinét-etűdök (EMB 14300) Delécluse: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 21242) Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok I. (PWM 4550) Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok II. (PWM 4594) Périer: Le debutant clarinetiste (Leduc A. L. 19075) 100 Studien (G. Joppig-S. Trier) (Universal UE 18264)

Követelmény

Helyes alapon nyugvó légzés, befúvás, hangindítás.

A hangok olvasása és fogásainak ismerete.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok, valamint hármashangzat-felbontásaik ismerete és megszólaltatása, kotta nélkül.

Gyakorlatok, műzenei példák fél, negyed, nyolcad, tizenhatod értékekkel, éles, nyújtott ritmussal és szinkópával, páros és páratlan lüktetéssel; a fenti hangterjedelem teljes igénybevételével; Kovács: Klarinétozni tanulok 1/196; 221.; illetve Balassa: Klarinétiskola I./97. nehézségi fokán.

Előadási darabok kotta nélkül, kulturált hangon, tagoltan, törekedve a tiszta intonációra - kísérettel. Pl. Mozart: Allegretto (Perényi: Repertoire 28.); Martini: Andantino (The Joy of Clarinet 14-1967 Yorktown Music Press, Inc.)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két gyakorlat (a hangterjedelem minél teljesebb igénybevételével),
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, kotta nélkül.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A klarinét kialakulása, fejlődése.
- A hangterjedelem bővítése kromatikusan. A tizenhatod érték és szünetjele, nyújtópont nyolcad érték mellett, triola.
- A legegyszerűbb segédfogások.
- A kromatikus skála fogalma, szekvenciák felépítése.
- Díszítések: paránytrilla, trilla és utóka.
- A játékmód, artikuláció finomítása, staccato.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzéstechnika állandó ellenőrzése, szükség esetén javítása, a támasz automatikussá tétele.
- A dinamika határainak kiterjesztése a tiszta intonáció megtartása mellett.
- Regiszterváltások finomítása a levegő megfelelő vezetésével, az egységes hangszín kialakítása.
- Differenciált hangindítás és a hang szép befejezésének gyakorlása.
- Repetíció gyorsítása a torok és nyelv lazaságának megőrzésével.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok a hangterjedelem alsó és felső határáig.
- Hármashangzat-, és tercmenetek, kotta nélkül.
- A skálázás tempójának fokozása különböző variációkkal: éles, nyújtott ritmusok, különféle kötések, repetíció.
- Lapról játék az előző év anyagának nehézségi fokán.
- Társas zenélés.

Ajánlott tananyag

Iskolák, gyakorlatok

Balassa: Klarinétiskola II. (EMB 5727)

Kovács: Klarinétozni tanulok II. (EMB 13291)

Dudás L: Klarinétiskola II. (Music Trade M 07)

Perényi É.: Klarinét-etűdök (EMB 14300)

Delécluse: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 21242)

Giampieri: Raccolta di esercizi e studi (Ricordi ER 2183)

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok I. (PWM 4550)

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok II. (PWM 4594)

Périer: Le debutant clarinettiste (Leduc A. L. 19075)

100 Studien (G. Joppig-S. Trier) (Universal UE 18264)

Követelmény

A már megszerzett ismeretek és készségek helyes alkalmazása.

A hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán a tanult terjedelemben.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok és hármashangzat-felbontásaik, valamint tercmeneteik ismerete és megszólaltatása kotta nélkül.

Különböző karakterű, nagyobb technikai képzettséget igénylő gyakorlatok, műzenei példák biztonságos eljátszása a fenti hangterjedelemben; bonyolultabb ütemfajták, ritmikai elemek, ritmusképletek alkalmazása; Kovács: Klarinétozni tanulok 11/13., Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok 1/21. Perényi: Klarinét-etűdök: 38. nehézségi fokán.

Különböző regiszterekben mozgó előadási darabok stílusosan, tisztán intonálva, kotta nélkül, zongora- vagy egyéb hangszerkísérettel. Pl. Türk: Larghetto amoroso; Gluck: Ária (Perényi: Repertoire 29., 34.)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, kotta nélkül,

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A klarinét szerepe különböző zenei műfajokban.

- A hangterjedelem bővítése kromatikusán.
- Bonyolultabb segédfogások, tisztítófogások.
- A harmincketted és szünetjele, tizenhatod triola, többütemes szünetek.
- A négyeshangzatok fogalma, domináns- és szűkített szeptim-felbontások
- Dalforma (ABA), trios forma, szonátaforma.
- Tempo I, dal Segno, Vi-de.
- A játszott előadási darabok stílusjegyeinek megismerése (tánc típusok).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-, nyelv- és ujjtechnika területén megszerzett készségek elmélyítése, tökéletesítése.
- Minden regiszterben kiegyenlített, telt hang kialakítása.
- Különböző hangindítások és hangbefejezések gyakorlása a nyelv differenciált alkalmazásával.
- A játékmód, artikuláció finomítása, staccato.
- Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogása.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok a tanult hangterjedelem alsó és felső határáig, hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel, kotta nélkül.
- Az eddig megszerzett formai és szerkezeti ismeretek alkalmazása a művek előadásában.
- Rendszeres társas zenélés vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Iskolák, gyakorlatok

Balassa: Klarinétiskola II. (EMB 5727)

Kovács: Klarinétozni tanulok II. (EMB 13291)

Perényi É.: Klarinét-etűdök (EMB 14300)

Beekum: Upscale, Downscale 26 etűd (Harmónia H. U. 3465)

Delécluse: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 21242)

Giampieri: Raccolta di esercizi e studi (Ricordi ER 2183)

Klosé: 45 artikulációs gyakorlat (Leduc 17089)

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok I. (PWM 4594)

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok II. (PWM 4905)

Müller (I.): Etűdök (Ricordi 001 32700)

Périer: 331 mechanikus napi gyakorlat (Leduc A. L. 18035)

100 Studien (G.Joppig-S. Trier) (Universal UE 18264)

Követelmény

Az eddig megszerzett ismeretek és készségek önálló alkalmazása.

A hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán a tanult terjedelemben.

Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok hármashangzat- és négyeshangzat-felbontásaikkal, tercmeneteikkel, kotta nélkül.

Nagyobb lélegzetű, különböző karakterű és tempójú, többféle technikai problémát feldolgozó etűdök megszólaltatása, Perényi: Klarinét-etűdök: 60; 74. nehézségi fokán.

Lassú-gyors szonáta-, koncert- (vagy egyéb műből kiemelt) tételpár, vagy hasonló terjedelmű más előadási darab ízléses, igényes előadása kotta nélkül, kísérettel. Pl. K. Stamitz: Rondo (Klarinétmuzsika -EMB Z. 7919); W. A. Mozart: Larghetto (Perényi: Repertoire 33.)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,

- Egy tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel, kotta nélkül.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem bővítése kromatikusán.
- További segédfogások és tisztítófogások.
- Kvintola, szextola, kettős nyújtópont.
- A szűkített szeptimek hangjainak enharmonikus átértékelése.
- A kettős ékesítés (mordent) írásmódja.
- Rondóforma, variációs forma.
- Különböző stílusjegyek megismerése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-, nyelv- és ujjtechnika területén megszerzett ismeretek és készségek elmélyítése, tökéletesítése.
- Minden regiszterben kiegyenlített, telt hang kialakítására való törekvés.
- Különböző hangindítások és hangbefejezések gyakorlása a nyelv differenciált alkalmazásával.
- Hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogása.
- Dúr és összhangzatos moll hangsorok a tanult hangterjedelem alsó és felső határáig kotta nélkül; hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel.
- A kettős ékesítés (mordent) gyakorlati megvalósítása.
- Rendszeres társas zenélés vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

- Balassa: Klarinétiskola II. (EMB Z 5727)
- Kovács: Klarinétozni tanulok II. (EMB Z 13291)
- Perényi É.: Klarinét-etűdök (EMB Z 14300)
- Beekum: Upscale, Downscale 26 etűd (Harmónia H. U. 3465)
- Delécluse: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 21242)
- Giampieri: Raccolta di esercizi e studi (Ricordi ER 2183)
- Klosé: 45 artikulációs gyakorlat (Leduc A. L. 17089)
- Kratochvil: 66 etűd
- Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok II. (PWM 4594)
- Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok III. (PWM 4905)
- Müller (I.): Etűdök (Ricordi 001 32700)
- Périer: Le debutant clarinetteste (Leduc A. L. 19075)
- Perényi: Klarinét etűdök (EMB 14300)
- 100 Studien (G.Joppig-S. Trier) (Universal UE 18264)

Követelmény

Az eddig megszerzett ismeretek és készségek önálló alkalmazása.

A hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán a tanult terjedelemben.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok hármashangzat-felbontásaikkal, tercmeneteikkel együtt, kotta nélkül.

Nagyobb lélegzetű, különböző karakterű és tempójú, többféle technikai feladatot feldolgozó etűdök, műzenei példák megszólaltatása; Kovács: Klarinétozni tanulok 11/ 28; 59; 67. Perényi: Klarinét-etűdök: 70; 76. nehézségi fokán.

Nagyobb terjedelmű előadási darabok, tisztán intonálva, a mű stílusát és hangulatát tükröző előadásban, kísérettel. Pl. Glinka: Vocalise; Barát: Szláv dal (Music-Soft)

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel, kotta nélkül (vagy egy előadási darab és egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem bővítése kromatikusan.
- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó, rendszerezett ismerete.
- Díszítések korhű, stílusos alkalmazása.
- A (kora)klasszikus versenyművek felépítése, jellegzetességei.
- A megfelelő nád kiválasztásának szempontjai.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés, ujj- és nyelvtechnika további tökéletesítése.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok minél nagyobb hangterjedelemben, hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel, kotta nélkül.

- Kromatikus skála.
- Rendszeres kamarazenélés vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola II. (EMB Z 5727)

Kovács: Klarinétozni tanulok II. (EMB Z 13291)

Perényi É.: Klarinét-etűdök (EMB Z 14300)

Beekum: Upscale, Downscale 26 etűd (Harmónia H. U. 3465)

Delécluse: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 21242)

Giampieri: Raccolta di esercizi e studi (Ricordi ER 2183)

Klosé: 45 artikulációs gyakorlat (Leduc A. L. 17089)

Kratochvil: 66 etűd

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok II. (PWM 4594)

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok III. (PWM 4905)

Müller (I.): Etűdök (Ricordi 001 32700)

Périer: Le debutant clarinettiste (Leduc A. L. 19075)

Perényi: Klarinét etűdök (EMB 14300)

100 Studien (G. Joppig - S. Trier) (Universal UE 18264)

Gabucci: 60 Divertimenti (Ricordi 2541)

Követelmény

Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok, hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel, kotta nélkül.

Kromatikus skála.

Etűdök Jean-Jean: Etűdök I. (Leduc 24740) Klose: Napi gyakorlatok (15 etűd:1.) (Leduc A.L.06400) nehézségi szintjén

Versenymű tételek és előadási darabok. Pl. Stamitz: B-dúr klarinétverseny (EMB 8993), Donizetti: Concertino. (Peters 8206), Debussy: Kis néger (EMB 7933); Klose: Fantázia (a Perényi: Repertoire gyűjteményben 45. EMB 14406) nehézségi szintjén

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül, (hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel.)
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel, kotta nélkül (vagy egy előadási darab és egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- a klarinét és a fafúvós hangszerek múltját, irodalmát,
- a hangszer teljes hangterjedelmét,
- a tudatos és helyes légzéstechnikát,
- a klarinét intonációs hibáit (és tudatosan korrigálja azokat),
- a dúr és moll hangnemeket 4#, 4b előjegyzésig,
- egyszerűbb ékesítések írásmódját és ritmusát,
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,
- a jelentősebb klarinétos előadóművészeket. Legyen képes
- a kiegyenlített és kifejező hang elérésére a tiszta intonáció megtartásával,
- a különböző hangindítások és hangbefejezések megvalósítására,
- a különböző nyelvütések gyorsaságának fejlesztésére,
- az önálló hangolásra,
- a könnyebb technikai problémák elemző gyakorlására,
- a kotta hű játékra és folyamatos, mérsékelt tempójú lapról olvasásra,
- hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogására,
- a különböző artikulációs előírások megszólaltatására (staccato, tenuto, legato, marcato stb.),
- egyenletes, pergő-technikához vezető ujjgyakorlatok fokozatos gyorsítására.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- dúr és moll skálákat játszani 4#, 4b előjegyzésig, a 6. osztálynak megfelelő variációkkal
- szélsőséges dinamikák megvalósítására,
- készségfejlesztő gyakorlatok hibátlan eljátszására,
- nehezebb etűdök zenei és technikai megvalósítására,
- hosszabb terjedelmű művek memorizálására.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A tantárgya és időtartama

Klarinét főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Két különböző karakterű etűd vagy technikai jellegű mű; Perényi Éva: Klarinétetűdök 60-tól (EMB14300), Kovács Béla: Klarinétozni tanulok II: 13., 28. (EMB13291) nehézségi szintjén.

- Két különböző stílusú és műfajú előadási darab, melyek közül az egyik lehet kamaramű is; Dancla: Románc (Perényi Éva-Perényi Péter: Repertoár 39 EMB14406.), Weber: Sonatina Perényi Éva-Perényi Péter: Repertoár44 (EMB14406), Haydn: Szent Antal korál (200 év klarinétmuzsikája- Barokk- EMB 13971) nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két különböző karakterű etűd vagy technikai jellegű mű; Perényi Éva: Klarinétetűdök 86-tól, (EMB 14300) Kovács Béla: Klarinétozni tanulok II.: 36., 46., 59., 75. (EMB 13291); Jean-Jean I: 2. nehézségi szintjén.

- Két különböző stílusú és műfajú előadási darab, melyek közül az egyik lehet kamaramű is; Bármann: Románc, Debussy: Kis néger, Mozart: Sonatina (EMB 8291), Mendelssohn: Dal szöveg nélkül (Berkes: Előadási darabok klarinétra és zongorára II. kötetből a 9-es EMB 13972), Donizetti: Concertino II. tétel (Peters 8206), Kocsár Miklós: Ungaresca (EMB 5991) nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok eléréséig a tanulók tudásszintje között képességeik, teherbírásuk és szorgalmuk alapján jelentős különbség alakulhat ki. Ez a különbség a továbbképző évfolyamokon egyéb elfoglaltságaiktól, gyakorlási idejüktől, érdeklődési körüktől függően tovább növekedhet. Zenetanulásuk iránya és célja is eltérhet; vagy az egyéni hangszertudás tökéletesítése, vagy a kamarazenei, illetve zenekari játék fejlesztése kerül előtérbe.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem további bővítése.
- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó, rendszerezett ismerete.
- Ismerje a tanuló hangszerének intonációs hibáit és tudatosan javítsa azokat.
- A megfelelő nád kiválasztásának szempontjai és a nád alakításának legalapvetőbb módjai.
- Különböző díszítések korhű és stílusos alkalmazása.
- Az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság megszerzése a klarinét szóló- és kamarazene-irodalmában.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az alsó fokon megszerzett készségek állandó karbantartása és tökéletesítése.
- Az önálló játék fejlesztése a megtanulandó etűdök, előadási darabok gyakorlásakor felmerülő problémák megoldására.
- Hangolás lehetőleg önállóan.
- A tanuló igényének felkeltése a tudatos hangképzésre.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok hangzatfelbontásokkal, hangközmenetekkel, kotta nélkül.
- A technikai készségek állandó fejlesztése.
- Rendszeres társas zenélés más hangszerekkel is; lehetőség szerint zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola II. (EMB Z 5727)

Kovács: Klarinétozni tanulok II. (EMB Z 1329)

Beekum: Upscale, Downscale 26 etűd (Harmónia H. U. 3465)

Delécluse: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 21242)

Gabucci: 20 studi di medio difficulta (Ricordi ER 2169)

Gambaro: 20 caprices (Leduc A. L. 20942)

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök I. (Leduc A. L. 17348)

Klosé: 30 etűd (Leduc A. L. 7233)

Klosé: 45 artikulációs gyakorlat (Leduc A. L. 17089)

Klosé: Napi gyakorlatok (Leduc A. L. 6400)

Kratochvil: 66 etűd

Kröpsch: Etűdök I. (C. F. Schmidt Musicverlag, Heilbronn 457-460)

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok II. (PWM 4594)

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok III. (PWM 4905)

Müller (I.): Etűdök (Ricordi 001 32700)

Périer: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 18845)

Périer: 331 mechanikus napi gyakorlat (Leduc A. L. 18035)

100 Studien (G.Joppig-S. Trier) (Universal UE 18264)

Baermann (C.): Napi gyakorlatok (Skálaiskola) (Hoffmeister 6018)

Követelmény

Hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán a tanult terjedelemben.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok, hármas- és négyeshangzat-felbontásokkal, tercmenetekkel kotta nélkül.

Különböző karakterű etűdök megszólaltatása jellegüknek megfelelő tempóban; Klosé: Napi gyakorlatok (15 etűd)/1.,

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok 1/42. nehézségi szintjén.

Lassú-gyors szonáta-, koncert- (vagy egyéb műből kiemelt) tételpár vagy hasonló terjedelmű más előadási darab ízléses, igényes előadása, kísérettel; kamaramű klarinétszólamának biztonságos eljátszása. Pl. Telemann: Szonatina no.

3, Debussy: A lenhajú lány (Kocsis - Berkes: Későromantika), J. E. A. Kozeluch: Esz-dúr klarinétverseny nehézségi szintjén.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül (vagy egy előadási darab, valamint egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem további bővítése.
- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó, rendszerezett ismerete.
- A megfelelő nád önálló kiválasztása és alakítása.
- Különböző díszítések korhű és stílusos alkalmazása.
- Az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság megteremtése a klarinét szóló- és kamarazene-irodalmában.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok hangzatfelbontásokkal, hangközmenetekkel, kotta nélkül.
- Kromatikus skálák.
- A tanuló önállóságának fejlesztése a megtanulandó etűdök, előadási darabok gyakorlásakor.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hangszeres készségek állandó karbantartása és tökéletesítése, valamint fejlesztése a megtanulandó etűdök, előadási darabok gyakorlásakor felmerülő problémák megoldására.
- Hangolása tanár segítségével.
- Ismerje a tanuló hangszerének intonációs hibáit és tudatosan javítsa azokat.
- A tanuló igényének felkeltése a tudatos hangképzésre.
- A skálák és etűdök tempójának fokozása.
- Rendszeres társas zenélés más hangszerekkel is; lehetőség szerint zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola II. (EMB Z 5727)

Kovács: Klarinétozni tanulok II. (EMB Z 13291)

Beekum: Upscale, Downscale 26 etűd (Harmónia H. U. 3465)

Delécluse: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 21242)

Gabucci: 20 studi di medio difficulta (Ricordi ER 2169)

Gambaro: 20 caprices (Leduc A. L. 20942)

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök I. (Leduc A. L. 17348)

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök II. (Leduc A. L. 17446)

Klosé: 45 artikulációs gyakorlat (Leduc A. L. 17089)

Klosé: Karakterisztikus etűdök (Leduc A. L. 5963)

Klosé: Napi gyakorlatok (Leduc A. L. 6400)

Kratochvil: 66 etűd

Kröpsch: Etűdök I. (C. F. Schmidt Musicverlag, Heilbronn. 457-460)

Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok III. (PWM 4905)

Müller (I.): Etűdök (Ricordi 001 32700)

Périer: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 18845)
Périer: 331 mechanikus napi gyakorlat (Leduc A. L. 18035)
Wiedemann: Gyakorlatok IV. (Breitkopf EB 4234)
Baermann (C.): Napi gyakorlatok (Skálaiskola) (Hoffmeister6018)

Követelmény

Hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán a tanult terjedelemben.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok, hármás- és négyeshangzat-felbontásokkal, tercmenetekkel kotta nélkül.

Különböző karakterű etűdök megszólaltatása jellegüknek megfelelő tempóban; Klosé: Napi gyakorlatok (15 etűd)/1., Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok 1/42. nehézségi szintjén.

Lassú-gyors szonáta-, koncert- (vagy egyéb műből kiemelt) tételpár vagy hasonló terjedelmű más előadási darab ízléses, igényes előadása, kísérettel; kamaramű klarinétszólamának biztonságos eljátszása. Pl. Telemann: Szonatina no. 3, Debussy: A lenhajú lány (Kocsis-Berkes: Későromantika), J. E. A. Koželuch: Esz-dúr klarinétverseny nehézségi szintjén

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül (vagy egy előadási darab, valamint egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem további bővítése
- Különböző díszítések.
- Az eddig megszerzett ismeretek átfogó rendszerezése.
- A hangszer intonációs hibáinak ismerete.
- A klarinét irodalmának minél szélesebb körű ismerete, tájékozódás korunk zenéjében.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A már megszerzett készségek állandó karbantartása és tökéletesítése.
- A tanuló hangszeres játékának önálló kontrollálása, javítása.
- Hangolása tanár segítsége nélkül.
- Különböző díszítések korhű és stílusos alkalmazása.
- A hangképzés fejlesztése a zenei karakterek minél kifejezőbb megszólaltatásához.
- Állandó törekvés a tiszta intonációra.
- Önálló nádválasztás és alakítás.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok hangzatfelbontásokkal, hangközmenetekkel, kotta nélkül.
- Kromatikus és egészhangú skálák.
- A skálák és etűdök tempójának fokozása.
- Rendszeres társas zenélés más hangszerekkel is; lehetőség szerint zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola II. (EMB Z 5727)
Kovács: Klarinétozni tanulok II. (EMB Z 13291)
Beekum: Upscale, Downscale 26 etűd (Harmónia H. U. 3465)
Delécluse: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 21242)
Gabucci: 20 studi di medio difficulta (Ricordi ER 2169)

Gambaro: 20 caprices (Leduc A. L. 20942)
Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök II. (Leduc A. L. 17446)
Klosé: Karakterisztikus etűdök (Leduc A. L. 5963)
Klosé: Napi gyakorlatok (Leduc A. L. 6400)
Kratochvil: 66 etűd
Kröpsch: Etűdök I. (C. F. Schmidt Musicverlag Heilbronn 457-460)
Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok IV (PWM 4906)
Müller (I.): Etűdök (Ricordi 001 32700)
Périer: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 18845)
Périer: 331 mechanikus napi gyakorlat (Leduc A. L. 18035)
Wiedemann: Gyakorlatok V. (Breitkopf EB 4235)
100 Studien (G. Joppig-S. Trier) (Universal UE 18264)
Baermann (C): Napi gyakorlatok (Skálaiskola) (Hoffmeister6018)

Követelmény

Hangok olvasása és fogásainak ismerete kromatikusán a tanult terjedelemben.

Dúr és összhangzatos moll hangsorok, hármás- és négyeshangzat-felbontásokkal, tercmenetekkel kotta nélkül.

Különböző karakterű etűdök megszólaltatása jellegüknek megfelelő tempóban; Klosé: Napi gyakorlatok (15 etűd)/1., Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok 1/42. nehézségi szintjén.

Lassú-gyors szonáta-, koncert- (vagy egyéb műből kiemelt) tételpár vagy hasonló terjedelmű más előadási darab ízléses, igényes előadása, kísérettel; kamaramű klarinétszólamának biztonságos eljátszása. Pl. Telemann: Szonatina no. 3, Debussy: A lenhajú lány (Kocsis-Berkes: Későromantika), J. E. A. Kozeluch: Esz-dúr klarinétverseny nehézségi szintjén

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül (vagy egy előadási darab, valamint egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Korunk zenéjében előforduló bonyolultabb ritmusképletek ismerete.
- A helyes vibrato fogalma.
- Kromatikus és egész hangú skála.
- Különböző díszítések korhű és stílusos alkalmazása.
- A különböző transzpozíciók ismertetése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Tökéletes alapfunkciók megszerzése, automatizálása.
- A vibrato gyakorlása.
- Önálló hangolás.
- A tanuló igényének felkeltése a minél árnyaltabb, kifejezőbb hang megvalósítására.
- A hangszer intonációs hibáinak tudatos javítása.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok hangzatfelbontásokkal, hangközmenetekkel, kotta nélkül, egyénileg kialakított figurációkkal, a technika további fejlesztése érdekében.
- Kromatikus és egészhangú skálák gyakorlása.
- Társas zenélés, zenekari gyakorlat.

Ajánlott tananyag

Balassa: Klarinétiskola II. (EMB Z 5727)
Kovács: Klarinétozni tanulok II. (EMB Z 13291)
Beekum: Upscale, Downscale 26 etűd (Harmónia H. U. 3465)
Delécluse: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 21242)
Gabucci: 20 studi di medio difficulta (Ricordi ER 2169)
Gambaro: 20 caprices (Leduc A. L. 20942)
Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök I. (Leduc A. L. 17348)
Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök II. (Leduc A. L. 17446)
Klosé: Karakterisztikus etűdök (Leduc A. L. 5963)
Klosé: Napi gyakorlatok (Leduc A. L. 6400)
Kratochvil: 66 etűd
Kröpsch: Etűdök I. (C. F. Schmidt Musicverlag Heilbronn 457-460)
Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok IV. (PWM 4906)
Müller (I.): Etűdök (Ricordi 001 32700)
Périer: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 18845)
Périer: 331 mechanikus napi gyakorlat (Leduc A. L. 18035)
Wiedemann: Gyakorlatok IV (Breitkopf EB 4234)
Wiedemann: Gyakorlatok V (Breitkopf EB 4235)
Wiedemann: Gyakorlatok VI.(Breitkopf EB 4236)
100 Studien (G. Joppig-S. Trier) (Universal UE 18264)
Kovács: Mindennapi skálagyakorlatok (EMB Z 8852)
Baermann (C): Napi gyakorlatok (Skálaiskola) (Hoffmeister 6018)

Követelmény

Dúr és összhangzatos moll hangsorok, hármas- és négyeshangzat-felbontásokkal, tercmenetekkel, kromatikus skála kotta nélkül.

Különböző karakterű etűdök megszólaltatása jellegüknek megfelelő tempóban; Klosé: Napi gyakorlatok (15 etűd)/1., Kurkiewicz: Válogatott gyakorlatok 1/42. nehézségi szintjén.

Lassú-gyors szonáta-, koncert- (vagy egyéb műből kiemelt) tételpár vagy hasonló terjedelmű más előadási darab ízléses, igényes előadása, kísérettel; kamaramű klarinétszólamának biztonságos eljátszása. Pl. Telemann: Szonatina no. 3, Debussy: A lenhajú lány (Kocsis-Berkes: Későromantika), J. E. A. Koželuch: Esz-dúr klarinétverseny nehézségi szintjén

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy etűd,
- Két különböző karakterű előadási darab kísérettel, lehetőleg kotta nélkül (vagy egy előadási darab, valamint egy kamarazenei mű, lehetőleg tanuló közreműködésével).

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó, rendszerezett ismerete.
- Díszítések korhű, stílusos alkalmazása.
- A (kora)klasszikus versenyművek felépítése, jellegzetességei.
- A megfelelő nád kiválasztása és a nád alakítás alapvető módjai.
- A hangszer intonációs problémáinak ismerete és tudatos javítása.
- A klarinét szóló- és kamarazene irodalmának minél átfogóbb ismerete.

- A hangszerkezelés fejlesztése
- Hangolása tanár segítségével nélkül.
 - Nád kiválasztás, nád igazítás.
 - A hangterjedelem bővítése kromatikusán.
 - A tanuló igényének fejlesztése a tudatos hangképzésre.
 - A légzés, ujj- és nyelvtechnika további tökéletesítése.
 - Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok, minél nagyobb hangterjedelemben, hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel, kotta nélkül.
 - Kromatikus skála.
 - Rendszeres kamarazenélés vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

- Delécluse: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 21242)
 Gambaro: 20 caprices (Leduc A. L. 20942)
 Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök I. (Leduc A. L. 17348)
 Klosé: 45 artikulációs gyakorlat (Leduc A. L. 17089)
 Klosé: Napi gyakorlatok (Leduc A. L. 6400)
 Kröpsch: Etűdök I. (C. F. Schmidt Musicverlag, Heilbronn 457)
 Müller (I.): Etűdök (Ricordi 001 32700)
 Périer: 331 Mechanikus napi gyakorlat (Leduc A. L. 18035)
 Baermann (C): Napi gyakorlatok (Skálaiskola) (Hoffmeister6018)

Követelmény

- A hangok olvasása és fogásainak ismerete a tanult hangterjedelem határain belül.
 Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok, hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel, kotta nélkül.
 Etűdök-Jean-Jean: Etűdök 1/1-13-ig. Kröpsch: Etűdök 1/1-105-ig - nehézségi szintjén.
 Versenymű tételek, szonáták, előadási darabok Stamitz: B-dúr klarinétverseny, Hoffmeister: Esz-dúr szonáta, Mozart:
 Larghetto nehézségi szintjén.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála kotta nélkül,
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel, kotta nélkül.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Az eddig megszerzett ismeretek átfogó rendszerezése.
- A hangszer intonációs hibáinak tudatosítása.
- Akusztikus intonáció.
- A különböző transzpozíciók fogalma.
- A leggyakrabban használt díszítések, ékesítések önálló alkalmazása.
- Az önálló muzsikáláshoz szükséges tájékozottság megszerzése a klarinét szóló- és kamarazene-irodalmában.
- A nád alakításának legalapvetőbb tudnivalói.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok, minél nagyobb hangterjedelemben, hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, terc- és kvartmenetekkel, kotta nélkül.

- Kromatikus skála.
- A skálázás tempójának növelése.
- Teljes etűdsorozatok elvégzése.
- Az előadás kifejezőerejének fokozása.
- Rendszeres kamarazenélés vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Bach: 15 etűd (Hegedűszonáták) (Leduc A. L. 21245)

Bozza: 12 etűd (Leduc A. L. 21300)

Gambaro: 20 caprices (Leduc A. L. 20942)

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök I. (Leduc A. L. 17348)

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök II. (Leduc A. L. 17446)

Klosé: Napi gyakorlatok (Leduc A. L. 6400)

Kröpsch: Etűdök I. (C. F. Schmidt Musicverlag, Heilbronn 457)

Müller (I.): Etűdök (Ricordi 001 32700)

Baermann (C): Napi gyakorlatok (Skálaiskola) (Hoffmeister6018)

Périer: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 18845)

Périer: 331 Mechanikus napi gyakorlat (Leduc A. L. 18035)

Baermann (C): Napi gyakorlatok (Skálaiskola) (Hoffmeister3018)

Követelmény

Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok, hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel, kotta nélkül.

Kromatikus skála.

Etűdök Jean-Jean: Etűdök I. Kröpsch: Etűdök I. nehézségi szintjén

Versenymű tételek, szonáták, előadási darabok Krommer: Esz-dúr klarinétverseny, Donizetti: Concertino, Honegger:

Szonatina Bartók: Három csíkmegyei népdal nehézségi szintjén

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála kotta nélkül,
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár, vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel kotta nélkül.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- A hangterjedelem bővítése.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok, kiegészítve kvint hangközeikkel is.
- A nádfaragási ismeretek bővítése.
- A ritmusértékek, ritmusképletek, ütemfajták átfogó, rendezett ismerete. Különböző ékesítések.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Tökéletes alapfunkciók kialakítása.
- Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok, minél nagyobb hangterjedelemben, az előző évben megszokott módon, kiegészítve kvint hangközeikkel is; kotta nélkül.

- Skálázás egyénileg kialakított figurációkkal.
- A hangszer intonációs hibáinak tudatos javítása.
- Különböző ékesítések korhű és stílusos alkalmazása.
- A klarinét irodalmának minél szélesebb körű ismerete, tájékozódás korunk zenéjében.
- A zenei kifejezőképesség fejlesztése.
- Rendszeres kamarazenélés vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Bach: 15 etűd (Hegedűszonáták) (Leduc A. L. 21245)
 Bitsch: 12 etűd (Leduc A. L. 21842)
 Bozza: 12 etűd (Leduc A. L. 21300)
 Cavallini: Caprices I. (Leduc A. L. 20981)
 Cavallini: Caprices II. (Leduc A. L. 20533)
 Gambaro: 20 caprices (Leduc A. L. 20942)
 Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök II. (Leduc A. L. 17446)
 Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök III. (Leduc A. L. 17490)
 Klosé: 30 etűd (Leduc A. L. 07233)
 Kröpsch: Etűdök I-II. (C. F. Schmidt Musicverlag, Heilbronn. 458)
 Périer: 20 könnyű etűd (Leduc A. L. 18845)
 Baermann (C): Napi gyakorlatok (Skálaiskola) (Hoffmeister3018)

Követelmény

Dúr, összhangzatos és dallamos moll hangsorok, hármashangzat-, valamint domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, terc- és kvartmenetekkel, kotta nélkül.

Kromatikus skála.

Etűdök - Jean-Jean: Etűdök II. 21-33 Kröpsch: Etűdök II. 272 - nehézségi szintjén.

Versenymű tételek, szonáták, előadási darabok - Stamitz: Esz-dúr klarinétverseny, Saint-Saens: Szonáta, Kovács: Hommages - nehézségi szintjén.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála kotta nélkül,
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel, kotta nélkül.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Ismeretek

- Glissando.
- A vibrato helyes kivitelezése.
- Ismerkedés a klarinétcsalád egyéb tagjaival.
- Tájékozottság a klarinét szóló- és kamarairodalmában.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Tökéletes alapfunkciók rögzítése, automatizálása.
- A vibrato és glissando gyakorlása.
- Az összes dúr és moll skála az előző évben megszokott módon, kotta nélkül.
- Skálázás egyénileg kialakított figurációkkal.
- Egészhangú skálák.
- A technikai és zenei megvalósítás összhangjának fejlesztése.
- Rendszeres kamarazenélés vagy zenekari játék.

Ajánlott tananyag

Bach: Csellószvittek (Leduc A. L. 23508)

Bach: 15 etűd (Hegedűszonáták) (Leduc A. L. 21245)

Bitsch: 12 etűd (Leduc A. L. 21842)

Cavallini: Caprices I. (Leduc A. L. 20981)

Cavallini: Caprices II. (Leduc A. L. 20533)

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök II. (Leduc A. L. 17446)

Jean-Jean: Progresszív és melodikus etűdök III. (Leduc A. L. 17490)

Klosé: 30 etűd (Leduc A. L. 7233)

Klosé: Karakterisztikus etűdök (Leduc A. L. 5963)

Kröpsch: Etűdök IV. (C. F. Schmidt Musicverlag, Heilmronn 460)

Paganini: 17 Caprices (Leduc A. L. 21204)

Kovács: Mindennapi skálagyakorlatok (EMB Z 8852)

Baermann (C): Napi gyakorlatok (Skálaiskola) (Hoffmeister6018)

Követelmény

Az összes dúr és moll skála hármashangzat-, domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, terc-, kvart- és kvintmenetekkel.

Etűdök-Jean-Jean: Etűdök II. Kröpsch: Etűdök II. Klosé: Karakterisztikus etűdök-nehézségi szintjén

Versenymű tételek, szonáták, előadási darabok - Weber: Concertino, Poulenc: Szonáta - nehézségi szintjén

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála kotta nélkül,
- Két különböző karakterű és tempójú etűd,
- Egy tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab kísérettel, kotta nélkül.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló legyen képes

- a szép, kifejező hang tudatos megteremtésére,
- a tiszta intonációra,
- a hangszerét könnyedén kezelni,
- a levegő tudatos beosztására,
- hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogására,
- a nagyobb lélegzetű, összetett feladatokat tartalmazó etűdök eljátszására,
- a különböző zenei korok megkomponált, stílushű díszítéseinek kottából való lejátszására,
- a technikai és zenei szempontból tudatos, elemző gyakorlásra, a pontos ritmus feltétel nélküli megtartására,
- az értelmes, tagolt, árnyalt előadásra,
- a legfontosabb zenei karakterek megjelenítésére,
- egyszerűbb javítási műveletek elvégzésére (pl. csavar meghúzása, rugó visszatétele).

A tanuló rendelkezzen

- megfelelő hangszeres technikával,
- olyan lapról olvasási készséggel, amely a kamarazenei és zenekari játékhöz szükséges,
- olyan bejátszási módszerrel, amelynek birtokában a jó befűvási érzetek rövid időn belül elérhetők,

- a tudásszintjének megfelelő önállósággal a játszandó művek kiválasztásánál. A tanuló tudja alkalmazni

- a hang képzésének fizikai törvényszerűségeit (légzés, rekesz, felhangok stb.),
- a különböző artikulációs előírásokat (staccato, legato, tenuto, marcato stb.).

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- a modern zenei effektusokat,
- a társhangszereit, azok transzponálási módjait,
- korunk zenéjének intonációs sajátosságait. Legyen képes
- biztos hangindításra és befejezésre,
- nehéz etűd virtuóz előadására,
- nehezebb előadási darab, kamaramű, zenekari szólam önálló zenei és technikai megoldására.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Klarinét főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Két etűd, vagy technikai jellegű mű; Klosé: Karakterisztikus etűdök (Leduc 05963), Jean-Jean: Etűdök I. (Leduc) nehézségi szintjén;

- Két különböző stílusú és műfajú zongorakíséretes előadási darab, vagy kamaramű; Wagner: Adagio, Barát: Szláv dal, Donizetti: Concertino I-II. tétel (Peters), Niels Gade: Fantáziadarab op. 43., Draskóczy: Korondi táncok (EMB 12064); kamaraművek: Pleyel: Duók: I-II., Devienne: Concertino 2 klarinéttra és zongorára (EMB 8687) Stamitz: Kettősverseny (EMB 6046) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két etűd, vagy technikai jellegű mű; Klosé: Napi gyakorlatok (Leduc), Klosé: Karakterisztikus etűdök (Leduc), Jean-Jean: Etűdök I. (Leduc) nehézségi szintjén.

- Két különböző stílusú és műfajú zongorakíséretes előadási darab, vagy kamaramű; Danzi: Szonáta, Stamitz: Esz-dúr koncert (Leduc), Weiner: Csürdöngölő (EMB 8292), Dimler: B-dúr klarinétverseny, Wasilenko: Keleti táncok, Weber: Variáció op. 33 (Peters); kamaraművek: Kreutzer: Duók, Pleyel: Duók I-II. nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,

- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök
Megfelelő minőségű hangszerek, fúvókák.

Havonta és fejenként egy nád.

Megfelelően hangolt zongora vagy pianínó.

Teljes alakot visszaadó tükör.

Metronóm.

SZAXOFON

A szaxofontanítás feladatai

- a helyes légzés kialakítása,
- a kifejező szaxofonhang elsajátíttatása,
- a kéz-, test-, fej-, hangszertartás lazaságának tudatosítása,
- a megismert mozgásmechanizmusok automatikussá tétele,
- a biztonságos hangszerkezelés kialakítása,
- a belső hallás fejlesztése,
- a ritmus alapérzetének biztonságos alkalmazása,
- rendszerezett zenei ismeretek átadása.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a szaxofon történetét,
- a szaxofon társhangszereit (fafúvós hangszercsalád),
- a szaxofon irodalmát,
- a jelentősebb alkotó- és előadóművészeinek munkásságát.

Tudatosítsa

- a helyes légzéstechnikára épülő ideális befúvási mód (ansatz) együttes használatát,
- a hangminőség, dinamika és intonáció összefüggéseit,
- a hangszer könnyed kezelését, a laza mozgásérzetek kialakítását,
- a hangképzés fizikai törvényszerűségeit,
- a rendszeres és helyes gyakorlási módszer alapelveit,
- a kottahű játék - mint legfontosabb alapelv - pontos betartását.

Fejlessze a tanuló zenei képességeit

- hangszeres technikáját,
- improvizációs tevékenységét (kreativitását),
- lapról játszási készségét.

Ösztönözze a tanulót

- a lapról olvasási készség folyamatos, aktív művelésére.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

A szaxofontanulást az életkorra, a fizikai és termeti adottságokra való tekintettel általában 10-12 éves kortól lehet megkezdeni a hangszercsalád kisebb méretű fajtáival. 10 éves kor előtt a szaxonet (chalupeau) vagy klarinéttanulás a legmegfelelőbb előkészület a szaxofontanulmányokhoz.

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A szaxofon formájának és hangjának megismertetése.
- A szaxofon keletkezése, fejlődése, sajátosságai.
- A hangszer összeállítása, tisztítása, karbantartása.
- A nyakló helyes beállítása.
- A fúvóka, a nád szerepe és beállítása.
- Zenei alapfogalmak: törzshangok, módosítójelek, alapvető ritmusképletek, levegővételi jel(ek), tempójelzések.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Helyes test- és hangszer-, fej- és kéztartás, az ujjak szerepe, a hangszer egyensúlyban tartása.
- A helyes légzéstechnika (mélylégzés) megtanítása játékos úton: bemutatása lehetőleg hangszerrel, illetve érzékelhetővé, érthetővé tétele a tanuló számára (légző gyakorlatok, levegővételi játékok).
- Befúvás, hangindítás, hangképzés, a szaktanár ellenőrzésével a megfelelő nád kiválasztása.
- A nyelv szerepének tisztázása a hangindításban és a hang képzésben. Az egyenes, lebegésmentes hang kialakítása.
- A kotta nélküli játék fejlesztése könnyű darabokkal.
- Népdalok, rövid zongorakíséretes darabok megtanulása.

Ajánlott tananyag

Schuster Gy.: Szaxofoniskola I. (Edit. Simonffy 026)

Londeix: Szaxofoniskola I. (Schultz Blasmusik-verlag A/847)

Perényi É.&P.: Szaxofon ABC1 (EMB 14289)

Béres J.: Furulyaiskola I. (EMB Z. 5406)

Ormándlaky P. Gyakorolni jó! (Edit. Simonffy)

Sipos A.: Süss fél nap (Rózsavölgyi)

Követelmény

Helyes test- és hangszer tartás.

Helyes légzés, hangképzés, hangindítás.

Tiszta intonálás c1d1-c2-ig, valamint fis1.

Népdalok, gyermekdalok, könnyű darabok.

Az év végi beszámoló anyaga

- Négy gyermek-vagy népdal, illetve más könnyű darab, lehetőleg kotta nélkül.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A szaxofon hangjának megismertetése.
- A hangszer összeállítása, tisztítása, karbantartása.
- A nyakló helyes beállítása.
- A fúvóka, a nád szerepe és beállítása.

- Zenei alapfogalmak: törzshangok, módosítójelek, alapvető ritmusképletek, levegővételi jel(ek), tempójelzések.

- Kottaolvasás

A hangszerkezelés fejlesztése

- Helyes test- és hangszer-, fej- és kéztartás, az ujjak szerepe, a hangszer egyensúlyban tartása.
- A helyes légzéstechnika (mélylégzés) megtanítása játékos úton: bemutatása lehetőleg hangszerrel, illetve érzékelhetővé, érthetővé tétele a tanuló számára (légző gyakorlatok, levegővételi játékok).

- A rekeszlégzés megalapozása és fejlesztése.

- Befúvás, hangindítás, hangképzés, a szaktanár ellenőrzésével a megfelelő nád kiválasztása.

- A nyelv szerepének tisztázása a hangindításban és a hangképzésben. Az egyenes, lebegésmentes hang kialakítása.

Ajánlott tananyag

Schuster Gy.: Szaxofoniskola I. (Edit. Simonffy 026)

Londeix: Szaxofoniskola I. (Schultz Blasmusik-verlag A/847)

Perényi É.&P.: Szaxofon ABC1. (EMB 14289)

Béres J.: Furulyaiskola I. (EMB Z. 5406)

Ormándlaky P. Gyakorolni jó! (Edit. Simonffy) Sipos A.: Süss fel nap (Rózsavölgyi)

Követelmény

Helyes test- és hangszer tartás.

Helyes légzés, hangképzés, hangindítás.

Tiszta intonálás d1-c2-ig

Kottaolvasás, alapvető ritmusképletek biztos játéka

Népdalok, gyermekdalok, könnyű darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy gyermek-vagy népdal, illetve más könnyű darab, lehetőleg kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A szaxofon formájának, hangjának és szerkezetének megismertetése.

- A szaxofon keletkezése, fejlődése és sajátosságai.

- A hangszer összeállítása, tisztítása, karbantartása.

- A nyakló helyes beállítása.

- Zenei alapfogalmak: törzshangok c1-c2-ig (vagy c3-ig, esetleg d3-ig), módosított hangok: fisz, b (esetleg cisz, esz, gisz), egész, negyed, fél, nyolcad érték és szünetjeleik, nyújtott ritmus, dinamikai és agogikai alapfogalmak, tempójelzések, ismétlőjelek, korona, levegővételi jel(ek).

- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten. (Azonosság, hasonlóság, szekvencia, különbségek felismerése, a periódus kérdés-felelet viszonya).

- A törzshangok olvasása és fogása c1-től d3-ig, valamint a végzett anyagban szereplő módosított hangok.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A rekeszlégzés megalapozása és fejlesztése.

- A hangképzés és hangindítás napi gyakoroltatása kitartott hangokkal, helyes nyelvhasználattal.
- Törekvés a tiszta intonációra és a tömör, lebegésmentes hang elérésére.
- A szaktanár figyeljen arra, hogy a fúvóka optimális helyen legyen, hogy a hangszer önmagán belül a lehető legtisztább intonációban szólaljon meg.
- A helyes gyakorlási módszerek kialakítása.
- Skálák: dúr és moll hangsorok (összhangzatos és természetes moll).
- A skálák és könnyebb darabok, népdalok memorizálása.
- Duók és zongorakíséretes darabok játszása.

Ajánlott tananyag

- Schuster Gy.: Szaxofoniskola I. (Edit. Simonffy 026)
 Herrer P.: Szaxofoniskola (EMB)
 Londeix: Szaxofoniskola I. (Schultz Blasmusik-verlag A/847)
 Bumeske: Etűdök szaxofonra I. (Elite Edit. 350)
 Perényi É.&P.: Szaxofon ABC 1 (EMB 14289)
 Béres J.: Furulyaiskola I-II. (EMB Z. 5406)
 Schuster Gy.: Szaxofoniskola I. (in Es)
 É.&P. Perényi: Saxophone methode (in Es, in B)
 Lilo: Könnyű darabok I. (in Es) (Coppelia 266451 0523) Magyar népdalok (harmóniajelzéssel) (in B) (Edit. Simonffy 012)

Követelmény

Helyes tartás, légzés, hangképzés.

A törzshangok ismerete, skálák: C-, G- és F-dúr (esetleg a-moll), módosított hangok: fisz, b.

Hangterjedelem: c1-g2-ig.

Népdalok, kisebb előadási darabok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két gyakorlat (lehetőleg különböző karakterű),
- Két előadási darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A dallamos moll hangsor megismerés.
- A háromféle moll hangsor különbségeinek megértése.
- Dúr és moll hangnemek ismerete 2#, 2b előjegyzésig, abszolút hangnévvel is.
- A metrumismeret bővítése: 3/8, 4/8, 6/8 ütembeosztás.
- Az éles ritmus, a triola, esetleg a tizenhatodok.
- A hármashangzat és felbontásának fogalma.
- Szerkezet, tagolás: Da Capo, trios forma, dalforma.
- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten. (Azonosság, hasonlóság, szekvencia, különbségek felismerése, a periódus kérdés-felelet viszonya).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A legato és tenuto játék fejlesztése.
- A hangterjedelem bővítése c1-c3-ig (vagy h-e3-ig, esetleg b-f3-ig).
- A crescendo-decrescendo alkalmazása.

- A levegőbeosztás gyakorlása az intonáció megváltozása nélkül.
- A hangindítás fejlesztése, változatos lehetőségei.
- Dúr és moll skálák.
- Hármashangzatok, terciskálák.
- Lapról játék 1#, 1b előjegyzésig, vagyis az első év nehézségi fokán. Előadási darabok játszása kotta nélkül; kamarazenélés a tanár vagy magasabb szinten játszó tanuló közreműködésével; zenekari előkészítő gyakorlatok.

Ajánlott tananyag

- Schuster Gy.: Szaxofoniskola II. (Edit. Simonffy 027)
 É.&P. Perényi: Saxophone Methode (EBP 1996)
 Herrer P.: Szaxofoniskola (EMB)
 Bumcke: Etűdök szaxofonra I. (Elite Edit 350)
 Mule: 24 könnyű etűd (Leduc A1 20455)
 É.&P. Perényi: Szaxofon ABC 1. (EMB 14289)
 É.&P. Perényi: 222 Etűd szaxofonra (EMB)
 Schuster Gy.: Szaxofoniskola II. (in Es)
 É.&P. Perényi: Saxophone Methode (in Es in B)
 Lilo: Könnyű darabok II. (in Es) (Coppelia 266451 0523)
 Magyar népdalok (harmóniajelzéssel) (in B) (Edit. Simonffy 012) Kraszna L.
 Szaxofonmuzsika (in Es in B) (EMB) Klarinétmuzsika kezdőknek (Kuszing) (EMB Z. 6851)

Követelmény

- Helyes tartás, légzés, hangindítás, befűvás.
 Hangterjedelem c1-c3-ig, módosított hangok: fisz, cisz, b, esz, gisz.
 A megadott dúr és moll hangsorok ismerete (a dallamos moll ismerete nem kötelező).
 Skálák, lehetőleg kotta nélkül.
 Az évfolyamnak megfelelő ritmusképletek és ütemmutatók.
 Dinamikai jelek ismerete az évfolyamnak megfelelően.
 Tiszta intonáció, muzikális hang.
 Előadási darabok, lehetőleg kotta nélkül.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor, kotta nélkül,
- Két gyakorlat (lehetőleg különböző karakterű),
- Két előadási darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az új kromatikus hangok megismertetése.
- Az alsó regiszter hangjai és fogásai.
- A kromatikus skála bevezetése.
- A segédfogások.
- A tizenhatodok, a szinkópák fajtái, a kis éles és nyújtott ritmusok beiktatása.
- Dúr és moll hangnemek 3#, 3b előjegyzésig a megismert hangterjedelemben, abszolút hangnévvel is.
- Az alia breve fogalma.
- Az alapvető formai ismertek bővítése.
- A memorizálás fejlesztése.

- A hangszerkezelés fejlesztése
- A hangképzés és befúvás továbbfejlesztése, a hangindítások finomítása a légzés segítségével.
 - A légzéstechnika továbbfejlesztése.
 - A rekeszizom és a támasztás erősítése.
 - Hangterjedelem: h-e3 (esetleg b-f3).
 - A dinamika és az agogika további bővítése.
 - A nyelvtechnika gyakoroltatása.
 - Dúr és moll (mindhárom fajta) skálák, hármashangzat, terc indítva és kötve.
 - A gyors játék fejlesztése.
 - Előkék és egyszerűbb trillák.
 - Lapról játék 2#, 2b előjegyzésig, vagyis a második év nehézségi fokán. Kamarazenélés, zenekari előkészítő gyakorlatok alkalmazása.

Ajánlott tananyag

Schuster Gy.: Szaxofoniskola III. (Edit. Simonffy 028)
 É.&P. Perényi: Saxophone Methode (EBP 1996)
 Londeix: Szaxofoniskola II. (Schultz Blasmusik-verlag A/848)
 Bumcke: Etűdök szaxofonra II. (Elite Edit. 350)
 Mule: 24 könnyű etűd (Leduc A1 20455)
 É.&P. Perényi: Szaxofon ABC1 (EMB 14289)
 É.&P. Perényi: Szaxofon ABC2 (EMB 14299)
 É.&P. Perényi: 222 Etűd szaxofonra (EMB)
 Beekun: Studies (HU 37994)
 Verroust 24 Études I (Billaudot G.2138 B)
 Kraszna L. Szaxofonmuzsika (in Es in B) (EMB)
 Schuster Gy.: Szaxofoniskola III. (in Es)
 Előadási darabok I szaxofonra és zongorára (Edit. Simonffy 053/A)
 Előadási darabok II szaxofonra és zongorára (Edit. Simonffy 053/B)
 Händel: Largo (in Es) (Edit. Simonffy 053/A)
 Gluck: Boldog lelkek tánca (in Es) (Edit. Simonffy 053/A)
 Mozart: Ave verum corpus (in Es) (Edit. Simonffy 053/A)
 Brahms: Bölcsődal (in Es) (Edit. Simonffy 053/B)
 Csajkovszkij: Szomorú dal (in Es) (Edit. Simonffy 053/B)
 Schumann: Álmodozás (in Es) (Edit. Simonffy 053/B)
 Lilo: Könnyű darabok III. fln Es) (Coppelia 266451 0523)
 Schubert: Keringő (in Es, in B) (Edit. Simonffy 070-071)
 Chopin: Mazurka (in Es, in B) (Edit. Simonffy 070-071)
 Saint-Saëns: A hattyú (in Es, in B) (Edit. Simonffy 070-071)
 Zsoldos B.: I love blues (in B) (Edit. Simonffy 025)

Követelmény

Tiszta intonáció az adott hangterjedelmen belül.
 Skálák 2#, 2b előjegyzésig.
 Az alapvető dinamikai és agogikai jelek ismerete.
 Kisebb előadási darabok előadása kotta nélkül.
 Könnyű kamaradarabok és egyszerűbb zenekari szólamok eljátszása.
 Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két gyakorlat (lehetőleg különböző karakterű),

- Két előadási darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az összes hang és fogásaik ismerete b-P-ig.
- A 2/2, 3/2, 4/2, 5/4, 6/4-es ütem. Bonyolultabb szinkópák.
- Dúr és moll hangnemek a hangszer teljes hangterjedelmében (P-ig), abszolút hangnévvel is.
- Díszítések: előkék, mordentek, bonyolultabb trillák használata.
- Domináns- és szűkített szeptimakkordok és akkordfelbontás.
- A stílusismeret elmélyítése.
- Az elméleti, hangnemi, formai ismeretek bővítése, pl. a moduláció, alteráció megismertetése és bemutatása a gyakorlatban.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés szerepének állandó kontrollja, csak zenei indítatásból, nem mechanikusan.
- A hangképzés állandó gyakoroltatása, a hangideál keresése.
- Hangindítás, a nyelvtechnika differenciált alkalmazása, fejlesztése.
- Kromatikus skála legalább két oktávon keresztül.
- Az ujjtechnika fejlesztése, az ujjak lazítása.
- A staccato játékmód.
- A lapról olvasás állandó gyakorlása a 3. évfolyam anyagának megfelelő színvonalon.
- A formai ismeretek tudatos alkalmazása.
- Kamarazene, zenekari gyakorlat.

Ajánlott tananyag

- Schuster Gy.: Szaxofoniskola IV. (Edit. Simonffy 029)
 Londeix: Szaxofoniskola III. (Schultz Blasmusik-verlag A/849)
 Bumcke: Etűdök szaxofonra III (Elite Edit. 350)
 Demler: Zenekari részletek I-II. (Edit. Simrock Eg 5187)
 É.&P. Perényi: 222 Etűd szaxofonra (EMBZ 14371)
 É.&P. Perényi: Szaxofon ABC 2 (EMB Z 14299)
 É.&P. Perényi: Repertoire zeneiskolásoknak - szaxofon szóló (EMB 14449)
 Beekum: Studies (HU 37994)
 Verroust: 24 Études I. (Billaudot G.2138 B)
 Verroust: 24 Études II. (Billaudot G.2057 B)
 Kraszna L: Szaxofonmuzsika (in Es in B) (EMBZ 14251)
 Schuster Gy.: Szaxofoniskola IV.(in Es) (Edit. Simonffy 029)
 Grieg: Solvejg dala (in Es) (Edit. Simonffy 053/C)
 Dvorak: Humoreszk (in Es) (Edit. Simonffy 053/C)
 Muszorgszkij: Ódon kastély (in Es) (Edit. Simonffy 053/C)
 Rimszkij-Korszakov: Hindu dal (in Es) (Edit. Simonffy 053/C)
 Albéniz: Granada (in Es) (Edit. Simonffy 053/C)
 Joplin: The easy winners (in Es) (Edit. Simonffy 053/C)
 Vivaldi: Der Winter (Largo) (in Es) (Edit. Simonffy 004)
 Szabó S.: Blues is Blue (in Es) (Edit. Simonffy 016)
 Bizet: Agnus Dei (in Es) (Edit. Simonffy 006)
 Massenet: Elégia (in Es in B) (Edit. Simonffy 072-073)
 Mendelssohn: Velencei gondoladal (in Es) (in B) (Edit. Simonffy 072-073)

Händel: Arié (in B) (Edit. Simonffy 009)
Kis előadási darabok (Berkes) (EMB Z 2101)

Követelmény

Az első három év anyagának ismételése, összefoglalása.
A hangterjedelmen belüli hangok és fogásaik ismerete.
Skálák 3#, 3b előjegyzésig, hármas-hangzat felbontásokkal, terc-skálák.
Előadási darabok megszólaltatása kotta nélkül.
Nehezebb etűdök eljátszása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű etűd,
- Két előadási darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- A vibrato.
- Az összes hang és fogásaik ismerete b-f3-ig (esetleg fis3-ig).
- A 2/2, 3/2, 4/2, 5/4, 6/4-es ütem. Bonyolultabb szinkópák.
- Dúr és moll hangnemek a hangszer teljes hangterjedelmében (P-ig), abszolút hangnévvel is.
- Díszítések: előkék, mordentek, bonyolultabb trillák használata.
- Domináns- és szűkített szeptimakkordok és akkordfelbontás.
- A stílusismeret elmélyítése.
- Az elméleti, hangnemi, formai ismeretek bővítése, pl. a moduláció, alteráció megismertetése és bemutatása a gyakorlatban.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés szerepének állandó kontrollja, csak zenei indítatásból, nem mechanikusan.
- A hangképzés állandó gyakoroltatása, a hangideál keresése.
- Hangindítás, a nyelvtechnika differenciált alkalmazása, fejlesztése.
- A helyes ajakvibrato kialakítása.
- Kromatikus skála legalább két oktávon keresztül.
- Az ujjtechnika fejlesztése, az ujjak lazítása.
- A staccato játékmód fejlesztése.
- A lapról olvasás állandó gyakorlása a 4. évfolyam anyagának megfelelő színvonalon.
- A formai ismeretek tudatos alkalmazása.
- Kamarazene, zenekari gyakorlat.

Ajánlott tananyag

Schuster Gy.: Szaxofoniskola IV. (Edit. Simonffy 029)
Londinex: Szaxofoniskola III. (Schultz Blasmusik-verlag A/849)
Bumcke: Etűdök szaxofonra III (Elite Edit. 350)
Demler: Zenekari részletek I-II. (Edit. Simrock Eg 5187)
É.&P. Perényi: 222 Etűd szaxofonra (EMB)
É.&P. Perényi: Repertoire szaxofon szóló (EMB 14449)
Beekum: Studies (HU 37994)
Verroust: 24 Études I. (Billaudot G.2138 B)
Verroust: 24 Études II. (Billaudot G.2057 B)

Kraszna L: Szaxofonmuzsika (in Es in B) (EMB)
 Schuster Gy.: Szaxofoniskola IV.(in Es)(Edit. Simonffy 029)
 Előadási darabok III szaxofonra és zongorára (Edit. Simonffy 053/C)
 Grieg: Solvejg dala (in Es) (Edit. Simonffy 053/C)
 Dvorak: Humoreszk (in Es) (Edit. Simonffy 053/C)
 Muszorgszkij: Ódon kastély (in Es) (Edit. Simonffy 053/C)
 Rimszkij-Korszakov: Hindu dal (in Es) (Edit. Simonffy 053/C)
 Albéniz: Granada (in Es) (Edit. Simonffy 053/C)
 Joplin: The easy winners (in Es) (Edit. Simonffy 053/C)
 Vivaldi: Der Winter (Largo) (in Es) (Edit. Simonffy 004)
 Szabó S.: Blues is Blue (in Es) (Edit. Simonffy 025)
 Bizet: Agnus Dei (in Es) (Edit. Simonffy 006)
 Massenet: Elégia (in Es in B) Edit. (Simonffy 072-073)
 Mendelssohn: Velencei gondoladal (Edit. Simonffy 072-073)

Követelmény

Az első három év anyagának ismétlése, összefoglalása.
 A hangterjedelmen belüli hangok és fogásaik ismerete.
 Skálák 4#, 4b előjegyzésig, hármas- és négyeshangzat-felbontásokkal, tercskálák.
 Előadási darabok megszólaltatása kotta nélkül.
 Nehezebb etűdök eljátszása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű etűd,
- Két előadási darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A vibrato.
 - Az összes hang és fogásaik ismerete b-f3-ig.
 - A 2/2,3/2,4/2,5/4,6/4/8-, és a 12/8-es ütem. Bonyolultabb szinkópák.
 - Dúr és moll hangnemek a hangszer teljes hangterjedelmében, abszolút hangnévvel is.
 - Díszítések: előkék, mordentek, bonyolultabb trillák használata.
 - Domináns- és szűkített szeptimakkordok és akkordfelbontás. A stílusismeret elmélyítése.
- Az elméleti, hangnemi, formai ismeretek bővítése, pl. a moduláció, alteráció megismertetése és bemutatása a gyakorlatban.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés szerepének állandó kontrollja, csak zenei indítatásból, nem mechanikusan.
- A hangképzés állandó gyakoroltatása, a hangideál keresése.
- Hangindítás, a nyelvtechnika differenciált alkalmazása, fejlesztése.
- A helyes ajakvibrato fejlesztése.
- Kromatikus skála legalább két oktávon keresztül.
- Az ujjtechnika fejlesztése, az ujjak lazítása.
- A staccato játékmód fejlesztése.
- A lapról olvasás állandó gyakorlása a 5. évfolyam anyagának megfelelő színvonalon.
- A formai ismeretek tudatos alkalmazása.
- Kamarazene, zenekari gyakorlat.

Ajánlott tananyag

J. Harle: Easy Classical Studies (Universal Edition UE 17770)
Schuster Gy.: Szaxofoniskola IV. (Edit. Simonffy 029)
Londeix: Szaxofoniskola IV. (Schultz Blasmusik-verlag A/850)
Bumcke: Etűdök szaxofonra IV (Elite Edit. 350)
Mule: 24 könnyű etűd (Leduc AL 20455)
Mule: 53 etűd (Leduc 20 441)
Demler: Zenekari részletek I-II. (Edit. Simrock Eg 5187)
É.&P. Perényi: 222 Etűd (szaxofonra EMB)
É.&P. Perényi: Szaxofon ABC2 (EMB 14299)
Beekum: Studies (HU 37994)
Verroust 24 Études I (Billaudot G.2138 B)
Verroust: 24 Études II (Billaudot G.2057 B)
Perényi É&P: Repertoire szaxofon szóló (EMB 14449)
J. S. Bach: Gavottes (A. Leduc AL 19664)
B. Marcello: Adagio Schuster-Perényi: Szaxofoniskola 111/5., (Simonffy 028)
A. Corelli: Adagio (A. Leduc AL 25707)
Dancla: Román Szaxofonmuzsika kezdőknek Kraszna L. (EMB 14251)
Fr. Schubert: Serenade (A. Leduc AL 25708)
Glínka: Vocalise (Simonffy 014)
Debussy: A lenhajú lány (Hoffmeister FH 2136)
Teal Larry Solos (Schirmer 45722)

Követelmény

Az első öt év anyagának ismétlése, összefoglalása.
A hangterjedelmen belüli hangok és fogásaik ismerete.
Skálák, hármas- és négyeshangzat-felbontásokkal, tercskálák.
Előadási darabok megszólaltatása kotta nélkül.
Nehezebb etűdök eljátszása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két különböző karakterű etűd,
- Két előadási darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

„B” tagozatra a kiemelkedő adottságokkal rendelkező tanulók irányíthatók. A „B” tagozatos oktatás elsődleges feladata, hogy a tanulókat felkészítse a zenei pályára.

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A segéd- és tisztítófogások alapvető ismerete és alkalmazásuk.
- A 3/8-os, 6/8-os, ütem és az alla breve.
- Szinkópák, triolák, tizenhatod-menetek, kis és nagy nyújtott és éles ritmus játéka.
- Az alapvető formai ismeretek bővítése (pl. da capo stb.).
- Zenei műszavak ismerete a felhasznált tananyag szerint.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A rekeszlégzés és a helyes szájtartás alkalmazásának tudatossá tétele.
- A gyors játékmódhoz szükséges laza kéztartás kifejlesztése.
- A hangterjedelem bővítése b-f3-ig.
- Dúr és moll skálák, hármashangzat- és tercmenet különböző frazeálással.
- A hangképzés fejlesztése hangindítások, és különböző tempójú repetíciós gyakorlatok segítségével.
- A regiszterkülönbségek kiegyenlítésére irányuló törekvés megalapozása.
- A dinamikai árnyalóképeség bővítése.
- Lapról olvasás és memóriagyakorlatok.
- Egyszerűbb díszítőelemek alkalmazása.

Ajánlott tananyag

Schuster Gy.: Szaxofoniskola II. (Edit. Simonffy 027)

Herrer P.: Szaxofoniskola (EMB 4194)

Londeix: Szaxofoniskola I-II. (Schultz Blasmusik-verlag A/847)

Klosé: Méthode Compléte. (Leduc AL 3186)

É.&P. Perényi: 222 Etűd szaxofonra (EMB)

É.&P. Perényi: Szaxofon ABC1 (EMB 14289)

25 Exercices Journaliers (Leduc AL 6402)

Mule: 24 Études Faciles (Leduc AL 20 455)

Harle: Easy Classisal Studies (Universal)

Bumcke: Etűdök szaxofonra I-II. (Elite Edit. 350)

Beekum: Studies (HU 37994)

Előadási darabok altszaxofonra I. II. (Edit. Simonffy 053/A., B)

Both: Klassische Saxophon-Soli (in Es) (Schott 7331)

Debussy Album (Universal 17 777)

Mule: Pieces Classiques Célèbres les Recueil (in Es) I., II. (Leduc AL 25 707/708)

Franck Pièce II. (in Es) (Leduc AL 19 996)

Haydn: Andante (in Es) (Kliment 1210)

Bach: Scherzetto (in B) (Leduc AL 25 141)

Purcell: Suite (in B) (Musicus)

Schubert: Suite de Valses (in B) (Leduc AL 25 148)

Követelmény

Helyes légzés, befűvés.

Megbízható kottaolvasás.

Skálák: dúr és moll 1#, 1 b előjegyzésig, kotta nélkül, hármashangzattal és tercskálával együtt.

Legalább két periódusból álló darabok eljátszása kotta nélkül.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor 2#, 2b előjegyzésig, kotta nélkül,

- Két különböző karakterű etűd,

- Két különböző stílusú előadási darab kotta nélkül, az egyik kamaramű is lehet.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kromatikus hangsor bevezetése és struktúrájának megismertetése.

- Az 5/4-, 6/4-es és a 9/8-os ütem.

- A tenuto és staccato játékmód.
- Tizenhatodok, bonyolultabb szinkópák és hasonló nehézségű ritmusok.
- Trillák, előkék és utókák használata.
- Négyeshangzatok.
- A tananyagban szereplő darabok stiláris elemzése és a szempontok megvalósítása az előadásban.
- A formai ismeretek elmélyítése (pl. a szonátaforma jellemzői).

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hangképzés fejlesztése: hangindítások megvalósítása pp dinamikai fokozatnál, a halk játék kifejlesztése, a mély hangok finomítása.
- Megalapozott légzéstechnikával és befúvásmóddal a regiszterkülönbségek lehetséges kiegyenlítése.
- Hosszabb tizenhatod- és rövidebb harmincketted-menetek eljátszása, a gyors és egyenletes játék kívánalmainak megfelelően.
- Dúr és moll skálák, hármashangzat-, négyeshangzat- és tercmenet.
- Lapról olvasás, legalább 3-4 epizódból álló darabok memorizálása.

Ajánlott tananyag

Harle: Scale and Arpeggios (Universal)
 Londeix: Szaxofoniskola II-III. (Shultz Blasmusik-verl. A/849-A/850)
 Bumcke: Etűdök szaxofonra III (Elite Edit. 350)
 Klosé: Méthode Complete 1. 2. (Leduc AL 3186, AL 6023)
 25 Exercices Journaliers (Leduc AL 6402)
 Mule: 24 Études Faciles (Leduc AL 20 455)
 Exercies Journaliers (Leduc AL 20 210)
 Blémant: 20 Études Melodiques 1. (Leduc AL 15 801)
 Szabó F.: Etűdök szaxofonra (Edit. Simonffy 042)
 É.&P. Perényi: 222 Etűd szaxofonra (EMB)
 É.&P. Perényi: Szaxofon ABC1 (EMB 14289)
 É.&P. Perényi: Szaxofon ABC2 (EMB 14299)
 Beekum: Studies (HU 37994)
 Verroust 24 Études I (Billaudot G.2138 B)
 Verroust 24 Études II (Billaudot G.2057)
 Rózsa P.: Három szólódarab szaxofonra (Edit. Simonffy 041)
 Előadási darabok altszaxofonra III. IV. (Edit. Simonffy 053/C/D)
 Válogatott művek szaxofonra és zongorára II. (Edit. Simonffy 072)
 Mule Pieces Classiques Céléb (Leduc AL 25 708)
 Albéniz: Chant d'amour (in Es) (Leduc AL 19 568)
 Albéniz: Tango (in Es) (Schott 33 749)
 Bizet: Agnus Dei (in Es) (Edit. Simonffy 006)
 Elgar: Salut d'amour (in Es) (Schott 33 750)
 Mozart: Gavotte Sentimentale (Leduc AL 19 540)
 Szabó S.: Blues in Blue (in Es)(Edit. Simonffy 025)
 Vivaldi: Der Winter (Largo) (in Es) (Edit. Simonffy 004)
 Joplin: Ragtimes (in Es, in B) (Noetzel 3693)
 Go dow Moses (Vincze) (in Es, in B) (Edit. Simonffy 022)
 Händel: Arié (in B) (Edit. Simonffy 009)

Követelmény

A hangok megfűvése p dinamikai fokozatnál e-e3-ig.

Dúr és moll skálák 2#, 2b előjegyzésig, hármas- és négyeshangzatok, tercskálák, az összes hang fogásainak ismerete és alkalmazásuk, b-f3-ig kromatikusán,

Valamennyi hangsor kotta nélkül.

Tizenhatod-menetek egyenletes eljátszása.

Egy- és kéttagú előkék és utókák alkalmazása, valamint a trillák egyenletes megszólaltatása (kivéve a nehezebbeket).

Triós formájú darabok kotta nélkül történő előadása.

Biztos kottaolvasás, és lapról olvasás legalább az előző tanév anyagnak megfelelő nehézségi fokon.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor 3#, 3b előjegyzésig, kotta nélkül,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két előadási darab kotta nélkül, az egyik kamaramű is lehet.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kromatikus skálák ismerete.
 - A nagy triola, pontozása a triolán belül, kvintolák, szextolák és hasonló ritmusképletek.
- Trillák, előkék és utókák használata.
- Az 5/4-, 6/4-, 9/8-, és a 12/8-os ütem.
 - Az intonációs hibák tudatos korrigálása.
 - A formai ismeretek további bővítése: rondóforma, variációs forma stb.
 - Transzponálás „C”-be könnyű dallamokkal.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Skálák kotta nélkül, hármas- és négyeshangzatok, tercmenet, valamint kromatikus skála.
- A helyes ajakvibrato kialakítása.
- A pp játékmód továbbfejlesztése.
- Harmincketted-menetek egyenletes eljátszása.
- Lapról olvasás, az eddig tanultaknál hosszabb művek memorizálása.
- Az alkalmazkodóképesség továbbfejlesztése, kamarazenélés vagy zenekari játék által.

Ajánlott tananyag

Harle: Scale and Arpeggios (Universal)

Giampieri: 16 Studi (Ricordi)

Klosé: 25 Études de Mécanisme (Leduc AL 6403)

Études de Genere et de Mécanisme (Leduc AL 17 363)

Bernhards: 24 Virtuosen Etüden (Zimmermann)

Bumcke: Etűdök szaxofonra III-IV. (Elite Edit. 350)

Londeix: Szaxofoniskola III-IV. (Shultz Blasmusik-verl. A/849-A/850)

É.&P. Perényi: 222 Etűd szaxofonra (EMB)

Beekum Studies (HU 3794)

Verroust: 24 Études I. II. (Billaudot G.2138 B/2057 B)

É.&P. Perényi: Repertoire szaxofon szóló (EMB 14449)

Demler: Zenekari részletek I-II. (Edit. Simrock Eg 5187)

Bach: Aria (in Es) (Leduc AL 19 576)

Bach: Badinerie (in Es) (Leduc AL 19 511)

Bach: Sonate (? 4 FI.) (in Es) (Leduc AL 20 831)
Chopin: Nocturne (in Es) (Leduc AL 19 651)
Dukas: Álla Gitana (in Es) (Leduc AL 19 995)
Faúr : Piece (in Es) (Leduc AL 16 152)
H ndel: Sicilienne et Gigue (in Es)(Leduc AL 20 834)
H ndel: Sonate (? 4 FI.) (in Es) (Leduc AL 20 828)
Ibert: L'age d'or (in Es) (Leduc AL 21 654)
Ravel: Piece en Forme de Habanera
H ndel: Sonate (? 1) (in B) (Leduc AL 25 143)
H ndel: Sonate en Sol Mineur (LeducAL 25144)

Követelmény

A hangszer hangjainak megf v sa p dinamikával d-f3-ig.

Tiszta intonáció.

D r és moll sk l k3#, 3b előjegyzésig, kotta nélkül, hármas- és négyeshangzat, tercmenet, A leggyakoribb trillák és d szit elemek magabiztos alkalmazása.

Rövidebb szonátatételek vagy hasonló terjedelmű művek kotta nélkül történő előadása.

Az  v végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor 4#, 4b előjegyzésig, kotta nélkül,
- K t ellentétes karakterű etűd,
- K t előadási darab, kotta nélkül, az egyik kamaramű is lehet.

5.  vfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem bővítése f3-t l fölfele, egyéni adottságok szerint.
- A nagy triola, pontozása a triolán belül, kvintolák, szextolák és hasonló ritmusképletek.
- Bonyolultabb d szit elemek: előkék, trillák, mordentek alkalmazása.
- Az intonációs hibák tudatos korrigálása.
- A formai ismeretek további bővítése: rondóforma, variációs forma stb.
- Transzponálás „C”-be könnyű dallamokkal.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Skálák kotta nélkül, hármas- és négyeshangzatok, tercmenet, valamint kromatikus skála és egészhangú skála.

- A helyes ajakvibrato fejlesztése.
- A pp játékmód továbbfejlesztése.
- Harmincketted-menetek egyenletes eljátszása.
- Lapról olvasás, az eddig tanultaknál hosszabb művek memorizálása.
- Az alkalmazkodóképesség továbbfejlesztése, kamarazenélés vagy zenekari játék által.

Ajánlott tananyag

Harle: Scale and Arpeggios (Universal)

Giampieri: 16 Studi (Ricordi)

Capelle: 20 Grandes  tudes 1. (Leduc AL 20 085)

Klos : 25  tudes de Mécanisme (Leduc AL 6403)

 tudes de Genere et de Mécanisme (Leduc AL 17 363)

Blémant: 20  tudes Melodiques 2. (Leduc AL 15 802)

Bernhards: 24 Virtuosen Et den (Zimmermann)

Londeix: Szaxofoniskola III-IV. (Shultz BlasmusikA/849-A/850)

É.&P. Perényi: 222 Etűd szaxofonra (EMB)
Beekun: Studies (HU 3794)
Verroust: 24 Études I. II. (Billaudot G.2138 B/2057 B)
Demler: Zenekari részletek I-II. (Edit. Simrock Eg 5187)
É.&P. Perényi: Repertoire szaxofon szóló (EMB 14449)
Mendelssohn: Andante Perényi: Szaxofon ABC 11/53. (EMB 14299)
Muszorgszkij: Ódon kastély (Simonffy 053/C)
Rimszkij-Korszakov: Hindu dal (Simonffy 053/D)
Debussy: A kis néger (Simonffy 074 v. Leduc 19555)
Bozza: Aria (Leduc 19714)
Teal Larry Solos (Schirmer 45722)

Követelmény

A hangszer hangjainak megfűvése p dinamikával d-f3-ig.
Tiszta intonáció.

Dúr és moll skálák, kotta nélkül, hármás- és négyeshangzat, tercmenet, valamint a kromatikus skála.

A leggyakoribb trillák és díszítőelemek magabiztos alkalmazása.

Rövidebb szonátatételek vagy hasonló terjedelmű művek kotta nélkül történő előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor 5#, 5b előjegyzésig, kotta nélkül,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két előadási darab, kotta nélkül, az egyik kamaramű is lehet.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem bővítése P-től fölfelé.
- A nagy triola, pontozása a triolán belül, kvintolák, szextolák és hasonló ritmusképletek.
- Bonyolultabb díszítőelemek: előkék, trillák, mordentek alkalmazása.
- Az intonációs hibák tudatos korrigálása.
- A formai ismeretek további bővítése: rondóforma, variációs forma stb.
- Transzponálás „C”-be könnyű dallamokkal.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Skálák kotta nélkül: 6#, 6b előjegyzésig, hármás- és négyeshangzatok, tercmenet, valamint kromatikus skála és egészhangú skála.

- A helyes ajakvibrato továbbfejlesztése.
- A pp játékmód továbbfejlesztése.
- Harmincketted-menetek egyenletes eljátszása.
- Lapról olvasás, az eddig tanultaknál hosszabb művek memorizálása.
- Az alkalmazkodóképesség továbbfejlesztése, kamarazenélés vagy zenekari játék által.

Ajánlott tananyag

J. Harle: Easy Classical Studies (Universal UE 17770)
Schuster-Perényi: Szaxofoniskola III. (Simonffy 028)
M. Mule: 24 könnyű etűd (A. Leduc AL 20455)
Klosé: 25 napi gyakorlat (A. Leduc AL 6402)
Harle: Scale and Arpeggios (Universal)

Giampieri: 16 Studi (Ricordi)
 Études de Genre et de Mécanisme (Leduc AL 17 363)
 Blémant: 20 Études Melodiques 2. (Leduc AL 15 802)
 Bernhards: 24 Virtuosen Etüden (Zimmermann)
 É.&P. Perényi: 222 Etűd szaxofonra (EMB)
 Beekum: Studies (HU 3794)
 Verroust: 24 Études I. II. (Billaudot G.2138 B/2057 B)
 Demler: Zenekari részletek I-II. (Edit. Simrock Eg 5187)
 É.&P. Perényi: Repertoire szaxofon szóló (EMB 14449)
 Händel: Sicilienne et Gigue (Leduc 20834)
 Pescetti: Presto Hresztomatyija 5-6 (Muzika 14103)
 Mendelssohn: Andante Perényi: Szaxofon ABC 11/53. (EMB 14299)
 Muszorgszkij: Ódon kastély (Simonffy 053/C)
 Rimszkij-Korszakov: Hindu dal (Simonffy 053/D)
 Debussy: A kis néger (Simonffy 074 v. Leduc 19555)
 Bozza: Aria (Leduc 19714)
 Teal Larry Solos (Schirmer 45722)

Követelmény

A hangszer hangjainak megfűvása p dinamikával d-f3-ig.

Tiszta intonáció.

Dúr és moll skálák 5#, 5b előjegyzésig, kotta nélkül, hármas- és négyeshangzat, tercmenet, valamint a kromatikus skála.

A leggyakoribb trillák és díszítőelemek magabiztos alkalmazása.

Rövidebb szonátatételek vagy hasonló terjedelmű művek kotta nélkül történő előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két előadási darab, kotta nélkül, az egyik kamaramű is lehet.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

A tanuló ismerje

- a szaxofon és a fafűvós hangszerek múltját, irodalmát,
- a hangszer teljes hangterjedelmét,
- a tudatos és helyes légzéstechnikát,
- a szaxofon intonációs hibáit (és tudatosan korrigálja azokat),
- a dúr és moll hangnemeket 4#, 4b előjegyzésig,
- a egyszerűbb díszítések írásmódját és ritmusát,
- a vibrató szerepét a zenei megvalósításban,
- ismerje a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- ismerje a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,
- a jelentősebb szaxofonos előadóművészeket.

Legyen képes

- a kiegyenlített és kifejező hang elérésére a tiszta intonáció megtartásával,
- a különböző hangindítások és hangbefejezések megvalósítására,
- az önálló hangolásra,
- a könnyebb technikai problémák elemző gyakorlására,

- a kotta hű játékra és folyamatos, mérsékelt tempójú lapról olvasásra,
- hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogására,
- a különböző artikulációs előírások megszólaltatására (staccato, tenuto, legato, marcato stb.),
- egyenletes, pergő-technikához vezető ujjgyakorlatok fokozatos gyorsítására.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- dúr és moll skálákat játszani 4#, 4b előjegyzésig tercekkel, hármashangzattal, szimpla- és duplanyelvvel
- a játszott irodalom által megkövetelt dinamikák megvalósítására,
- készségfejlesztő gyakorlatok hibátlan eljátszására
- nehezebb etűdök zenei és technikai megvalósítására
- hosszabb terjedelmű művek memorizálására

Művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Szaxofon főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

A vizsga bármilyen hangolású szaxofonon teljesíthető.

- Egy etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű; J. Harle: Easy Classical Studies (Universal Edition UE 17 770)50., Perényi É.-P.: 222 etűd (EMB Z.14371) 158., 178., 182., M.Mule: 24 könnyű etűd (A. Leduc AL 20455) 5., 13., 35 J.v.Beekum: Studies (Harmónia HU 3794) Valsette (in a), Tiroler Landler (in Esz), nehézségi szintjén.

- Két különböző stílusú és karakterű előadási darab; J. S. Bach: Gavottes (A. Leduc AL 19 664), B.Marcello: Adagio (Schuster-Perényi: Szaxofoniskola 111/5., Simonffy 028), A. Corelli: Adagio (A. Leduc AL 25 707), Dancla: Románc (Szaxofonmuzsika kezdőknek - Kraszna L. EMB 14 251), Fr. Schubert: Serenade (A. Leduc AL 25 708), Glinka: Vocalise (Simonffy 014), Debussy: A lenhajú lány (Hoffmeister FH 2136). nehézségi szintjén.

Az egyik előadási darab lehet szólómű, vagy kamaramű Az előadási darabot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

A vizsga kötelező alaphangszere az altszaxofon, egy előadási darabnál azonban más hangolású hangszer is használható.

- Két különböző karakterű etűd vagy egyéb gyakorlat; Schuster-Perényi: Szaxofoniskola III. (Simonffy 028) 37., Perényi É.-P.: 222 etűd (EMB Z. 14 371) 192., 194., 201., M. Mule: 24 könnyű etűd (A. Leduc AL 20 455) 9., 15., J.v. Beekum: 35 Studies (Harmónia HU 3794) Square Dance (in B), Tarantella (in c), Invention (in f), Klosé: 25 napi gyakorlat (A. Leduc AL 6402) 8. nehézségi szintjén.

- Két különböző stílusú és karakterű, előadási darab, (egy barokk tételpár esetében még egy más stílusú művet is választani kell); G. Fr. Händel: Sicilienne et Gigue (A. Leduc AL 20 834), G.Pescetti: Presto (Hresztomatyija 5-6 Muzika 14 103), F.Mendelssohn: Andante (Perényi: Szaxofon ABC 11/53. EMB 14 299), M. Muszorgszkij: Ódon kastély (Simonffy 053/C),

Rimszkij-Korszakov: Hindu dal (Simonffy 053/D), Cl. Debussy: A kis néger (Simonffy 074 v. A. Leduc AL 19 555), E. Bozza: Aria (A. Leduc AL 19 714). nehézségi szintjén.

Az egyik előadási darab lehet szólómű, vagy kamaramű

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem fokozatos bővítése a tanuló adottságai szerint
- Az eddig megismert ritmusképletek rendszerezése.
- A vibrato.
- A többi szaxofonfajta megismerése és lehetőség szerint oktatása.
- Transzponálási alapismeretek.
- A zenei műveltség bővítése (pl. zenehallgatás, hangverseny-látogatások, szakmai beszélgetések stb.).
- Hangszerjavítási alapismeretek és nádfaragás.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Skálák,
- A helyes ajakvibrato fejlesztése.
- Az önálló gondolkodás és kifejezőmód, valamint az igényes és tudatos gyakorlás továbbfejlesztése.
- Igényesebb előadási művek megszólaltatása.
- Kamarazene, zenekari munka.

Ajánlott tananyag

Harle: Scale and Arpeggios (Universal)

J. Harle: Easy Classical Studies (Universal UE 17770)

Klosé: Méthode Complete 1. 2. (Leduc AL 3186/6023)

25 Exercices Journaliers (Leduc AL 6402)

15 Etudes Chantantes (Leduc AL 6404)

Mule: 24 Etudes Faciles (Leduc AL 20 455)

Exercices Journaliers (Leduc AL 20 211)

Mule: 53 Etudes 1. (Leduc AL 20 441)
 Blémant: 20 Etudes Melodiques 1.2. (Leduc AL 15 801/802)
 Bernhards: 24 Virtuosen Etüden (Zimmermann)
 Szabó F.: Etűdők szaxofonra (Edit. Simonffy 042)
 É.&P. Perényi: Repertoire szaxofon szóló (EMB 14449)
 Rózsa P.: Három szólódarab szaxofonra (Edit. Simonffy 041)
 Albéniz: Tango (in Es) (Schott 33 749)
 Bach: Aria (in Es) (Leduc AL 19 576)
 BachCopin: Nocturne (in Es) (Leduc AL 1965)
 Dukas: Alla Gitana (in Es) (Leduc AL 19 995)
 Faűré: Pièce (in Es) (Leduc AL 16 152)
 Ibert: Aria (in Es) (Leduc AL 19 675)
 Leclair: Adagio et Allemande (Leduc AL 20 830)
 Mozart: Adagio (Klar. v. II. t.) (Leduc AL 19 595)
 Soproni: Four Pieces for Saxophon (in Es) (EMB 8811)
 Telemann: Sonate (in Es) (Leduc AL 25 008)
 Go down Moses (Vincze P.) (in Es, in B) (Edit. Simonffy 022)
 Joplin: Ragtimes (in Es, in B) (Noetzel 3693)
 Ravel: Piece en Forme de Habanera (in Es) (Leduc AL 17 680)
 Händel: Sonate en Sol Mineur (in B) (LeducAL21 144)

Követelmény

Az összes hang és fogási ismerete b-f3-ig.

Skálák

Tiszta intonáció, egészséges hang.

Az előadási darabok stílusos megszólaltatása.

Alapos zenei műszóismeret, megbízható kottaolvasás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála kotta nélkül,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két különböző tempójú darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül (valamelyik kamarazenei mű is lehet).

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem fokozatos bővítése a tanuló adottságai szerint
- Az eddig megismert ritmusképletek rendszerezése.
- A vibrato.
- A többi szaxofonfajta megismerése és lehetőség szerint oktatása.
- Transzponálási alapismeretek.
- A zenei műveltség bővítése (pl. zenehallgatás, hangverseny-látogatások, szakmai beszélgetések stb.).
- Hangszerjavítási alapismeretek és nádfaragás.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Skálák, kromatikus hangsor gyors tempóban.
- A helyes ajakvibrato fejlesztése.

- Az önálló gondolkodás és kifejezőmód, valamint az igényes és tudatos gyakorlás továbbfejlesztése.

- Igényesebb előadási művek megszólaltatása. Kamarazene, zenekari munka.

Ajánlott tananyag

Harle: Scale and Arpeggios (Universal)

J. Harle: Easy Classical Studies (Universal UE 17770)

Klosé: Méthode Complete 1. 2. (Leduc AL 3186/6023)

25 Exercices Journaliers (Leduc AL 6402)

15 Etudes Chantantes (Leduc AL 6404)

Mule: 24 Etudes Faciles (Leduc AL 20 455)

Exercices Journaliers (Leduc AL 20 211)

Mule: 53 Etudes 1. (Leduc AL 20 441)

Blémant: 20 Etudes Melodiques 1.2. (Leduc AL 15 801/802)

Bernhards: 24 Virtuosen Etüden (Zimmermann)

Szabó F.: Etüdek szaxofonra (Edit. Simonffy 042)

É.&P. Perényi: Repertoire szaxofon szóló (EMB 14449)

Rózsa P.: Három szólódarab szaxofonra (Edit. Simonffy 041)

Albéniz: Tango (in Es) (Schott 33 749)

Bach: Aria (in Es) (Leduc AL 19 576)

BachCopin: Nocturne (in Es) (Leduc AL 1965)

Dukas: Alla Gitana (in Es) (Leduc AL 19 995)

Fauré: Pièce (in Es)(Leduc AL 16 152)

Ibert: Aria (in Es) (Leduc AL 19 675)

Leclair: Adagio et Allemande (Leduc AL 20 830)

Mozart: Adagio (Klar. v. II. t.) (Leduc AL 19 595)

Soproni: Four Pieces for Saxophon (in Es) (EMB 8811)

Telemann: Sonate (in Es) (Leduc AL 25 008)

Go down Moses (Vincze P.) (in Es, in B) (Edit. Simonffy 022)

Joplin: Ragtimes (in Es, in B) (Noetzel 3693)

Ravel: Piece en Forme de Habanera (in Es) (Leduc AL 17 680)

Händel: Sonate (? 1) (in B) (Leduc AL 25 143)

andel: Sonate en Sol Mineur (in B) (LeducAL21 144)

Követelmény

Az összes hang és fogási ismerete b-f3-ig.

Skálák

Tiszta intonáció, egészséges hang.

Az előadási darabok stílusos megszólaltatása. Alapos zenei műszóismeret, megbízható kottaolvasás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála kotta nélkül,

- Két ellentétes karakterű etűd,

- Két különböző tempójú darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül (valamelyik kamarazenei mű is lehet).

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem fokozatos bővítése a tanuló adottságai szerint
- Az eddig ismeretlen ritmusképletek megismertetése.
- A vibrato.
- A többi szaxofonfajta megismerése és lehetőség szerint oktatása. Transzponálási alapismeretek.
- A zenei műveltség bővítése (pl. zenehallgatás, hangverseny-látogatások, szakmai beszélgetések stb.).
- Hangszerjavítási alapismeretek és nádfaragás.
- A jazz elemeinek megismertetése a zeneelmélet tantárgy által szerzett ismeretekre támaszkodva.

A hangszerkezelés fejlesztése

Skálák teljes hangterjedelemben, kromatikus, hangsorok

A vibrato sűrűségének fokozása, az amplitúdó nagyságnak változtatására és helyes alkalmazása.

Az önálló gondolkodás és kifejezőmód, valamint az igényes és tudatos gyakorlás továbbfejlesztése. Igényesebb előadási művek megszólaltatása. Kamarazene, zenekari munka.

Ajánlott tananyag

- Harle: Scale and Arpeggios (Universal)
- J. Harle: Easy Classical Studies (Universal UE 17770)
- Klosé: Méthode Complete 1. 2. (Leduc AL 3186/6023)
- 25 Exercices Journaliers (Leduc AL 6402)
- 15 Etudes Chantantes (Leduc AL 6404)
- Mule: 24 Etudes Faciles (Leduc AL 20 455)
- Exercices Journaliers (Leduc AL 20 211)
- Mule: 53 Etudes 1. (Leduc AL 20 441)
- Blémant: 20 Etudes Melodiques 1.2. (Leduc AL 15 801/802)
- Bernhards: 24 Virtuosen Etüden (Zimmermann)
- Szabó F.: Etűdök szaxofonra (Edit. Simonffy 042)
- É.&P. Perényi: Repertoire szaxofon szóló (EMB 14449)
- A. Corelli: Gigue (Muzika 13672)
- G. Fr. Händel: Allegro, Largo et Final (Leduc AL 20835)
- Bach: Badinerie (Leduc AL 19511)
- Bach: Esz-dűr szonáta Hresztomatyija 5-6. (Muzika 14103)
- Singelée: Solo de concert (Lemoine 26260)
- Bozza: Aria (Leduc 19714)
- Ravel: Darab Habanera formában (Leduc 17679)
- Götz Nándor: Koncertetűdök (Fon-Trade)

Követelmény

Az összes hang és fogási ismerete b-f3-ig.

Skálák

Tiszta intonáció, egészséges hang.

Az előadási darabok stílusos megszólaltatása.

Alapos zenei műszóismeret, megbízható kottaolvasás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála kotta nélkül,
- Két ellentétes karakterű etűd,

- Két különböző tempójú darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül (valamelyik kamarazenei mű is lehet).

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem fokozatos bővítése a tanuló adottságai szerint.
- Az eddig ismeretlen ritmusképletek megismertetése.
- A vibrato.
- A többi szaxofonfajta megismerése és lehetőség szerint oktatása.
- Transzponálási alapismeretek.
- A zenei műveltség bővítése (pl. zenehallgatás, hangverseny-látogatások, szakmai beszélgetések stb.).
- Hangszerjavítási alapismeretek és nádfaragás.
- A jazz elemeinek megismertetése (ahol mód és lehetőség van rá), kizárólag hozzáértő tanár vezetésével, és ha lehetséges, a zeneelmélet tantárgy által szerzett ismeretekre támaszkodva.

A hangszerkezelés fejlesztése

Skálák teljes hangterjedelemben, kromatikus hangsor gyors tempóban.

A vibrato sűrűségének fokozása, az amplitúdó nagyságnak változtatására és helyes alkalmazása.

Az önálló gondolkodás és kifejezőmód, valamint az igényes és tudatos gyakorlás továbbfejlesztése. Igényesebb előadási művek megszólaltatása. Kamarazene, zenekari munka.

Ajánlott tananyag

J. Harle: Easy Classical Studies (Universal UE 17770)

Perényi É.-P: 222 etűd (EMB Z 14371)

Schuster-Perényi: Szaxofoniskola III. (Simonffy 028)

Mule: 24 könnyű etűd (A. Leduc AL 20455)

Beekun: 35 Studies (Harmónia HU 3794)

Klosé: 25 napi gyakorlat (A. Leduc AL 6402)

Klosé: 25 mechanikus gyakorlat (A. Leduc AL 6403)

Klosé: 15 dallamos gyakorlat (A. Leduc AL 6404)

Fering: 48 etűd (A. Leduc AL 20402)

A. Corelli: Gigue (Muzika 13672)

Fr. Händel: Allegro, Largo et Final (A. Leduc AL 20)

Fr. Händel: 4. szonáta (A. Leduc AL 20828)

Bach: Badinerie (A. Leduc AL 19511)

J. B. Singelée: Rondo Op. 63.

Perényi: Szax. ABC 11/84 (EMB 14299)

J. B. Singelée: Solo de concert (H. Lemoine 26 260 H.L)

A. Chailleux: Andante és Allegro (A. Leduc AL 22177)

E. Bozza: Aria (A. Leduc AL 19714)

Götz Nándor: Koncertetűdök (Fon-Trade)

Ravel: Darab Habanera formában (A. Leduc AL 17679)

Követelmény

Az összes hang és fogási ismerete b-f3-ig.

Skálák 6#, 6b előjegyzésig.

Tiszta intonáció, egészséges hang.

Az előadási darabok stílusos megszólaltatása.
Alapos zenei műszóismeret, megbízható kottaolvasás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott skála kotta nélkül,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két különböző tempójú darab zongorakísérettel, legalább az egyik kotta nélkül (valamelyik kamarazenei mű is lehet).

Továbbképző évfolyam „B” tagozat

A tanulók csekély hányada, egyéb tanulmányai mellett, a „B” tagozat továbbképző évfolyamain készül későbbi felvételi vizsgára, továbbra is megőrizve a zenei pálya választásának lehetőségét.

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kromatikus és egészhangú skálák bevezetése.
- A hangterjedelem bővítése:
- Az eddig nem tanult, összetettebb ritmusképletek és díszítőelemek alkalmazása.
- A stílusismeret elmélyítése a romantika és a XX. század témakörében.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Dúr és moll skálák, kotta nélkül, hármas- és négyeshangzatok, tercmenet, kvint- és oktávskála, valamint kromatikus és egészhangú skálák.
- A vibrato sűrűségének fokozása, az amplitúdó nagyságnak változtatására és helyes alkalmazása.
- A virtuóz technika kifejlesztése.
- A hangszeres-technikai és zenei feladatok önálló megoldása.
- Az egyéni hangszín megkeresése.
- A szuggesztív interpretáció megvalósítása a hangszeren.

Ajánlott tananyag

J. Harle: Easy Classical Studies (Universal UE 17 770)
Rascher: Top Tones for the Saxophone (Carl Fischer Edit.)
Capelle: 20 Grandes Etudes 1. 2.(Leduc AL 20085/086)
Caillieret: 15 Etudes (Bach) (Leduc AL 23 918)
Mule: 53 Etudes 2. 3. (Leduc AL 20442/443)
Mule: 48 Etudes (Leduc AL 20 402)
É.&P. Perényi: Repertoire szaxofon szóló (EMB 14449)
Bach: Sonate (? 6 F1.) (in Es) (Leduc AL 20 832)
Bozza: Aria (in Es) (Leduc)
Bozza: Pulcinella (in Es)(Leduc)
Bernstein: Rhapsody (in Es) (Gerard Billaudot Edit.)
Händel: Sonate (? 6 VI.) (Leduc AL 20 830)
Ibert: Aria (in Es) (Leduc AL 19 675)
Lajtha: Intermezzo (in Es) (Leduc AL 21 438)
Martin: Ballada (in Es) (Universal)
Poulenc: Presto (in Es) (Gerard Billaudot Edit.)

Követelmény

Dúr és moll skálák 5#, 5b előjegyzésig,
Mindenfajta trilla és díszítőelem alkalmazása.
Komolyabb és nehezebb művek koncertszerű előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül, 6#, 6b előjegyzésig,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két előadási mű kotta nélkül, az egyik kamaramű is lehet.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kromatikus és egészhangú skála bevezetése.
- A hangterjedelem bővítése: b-a3-ig, kromatikusán.
- Az eddig nem tanult, összetettebb ritmusképletek és díszítőelemek alkalmazása.
- Modern effektusok: glissando, flatterzunge.
- A stílusismeret elmélyítése a romantika és a XX. Század témakörében.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Dúr és moll skálák 7#, 7b előjegyzésig, kotta nélkül, hármas- és négyeshangzatok, tercmenet, kvint- és oktávskála, valamint kromatikus és egészhangú skálák.
- A vibrato sűrűségének fokozása, az amplitúdó nagyságnak változtatására és helyes alkalmazása.
- A virtuóz technika kifejlesztése.
- A hangszertechnikai és zenei feladatok önálló megoldása.
- Az egyéni hangszín megkeresése.
- A szuggesztív interpretáció megvalósítása a hangszeren.

Ajánlott tananyag

J. Harle: Easy Classical Studies (Universal UE 17 770)
Rascher: Top Tones for the Saxophone (Carl Fischer Edit.)
Capelle: 20 Grandes Etudes 1. 2. (Leduc AL 20085/086)
Caillieret: 15 Etudes (Bach) (Leduc AL 23 918)
Mule: 53 Etudes 2. 3. (Leduc AL 20442/443)
Mule: 48 Etudes (Leduc AL 20 402)
Karg-Elert: 25 Capricen und Sonaten I-II. (Zimmermann)

Követelmény

Dúr és moll skálák 5#, 5b előjegyzésig, valamint kromatikus és egészhangú skálák.
Mindenfajta trilla és díszítőelem alkalmazása.
Komolyabb és nehezebb művek koncertszerű előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül, 6#, 6b előjegyzésig,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két előadási mű kotta nélkül, az egyik kamaramű is lehet.

9. Évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kromatikus és egészhangú skálák mellett a fél-egész skálák bevezetése.
- A hangterjedelem bővítése
- Az eddig nem tanult, összetettebb ritmusképletek és díszítőelemek alkalmazása.
- Modern effektusok: glissando, flatterzunge stb.
- A stílusismeret elmélyítése a romantika és a XX. század témakörében.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Dúr és moll skálák, kotta nélkül, hármas- és négyeshangzatok, tercmenet, kvint- és oktávskála, valamint kromatikus és egészhangú skálák.
- A vibrato sűrűségének fokozása, az amplitúdó nagyságnak változtatására és helyes alkalmazása.
- A virtuóz technika kifejlesztése.
- A hangszerkezeltetési és zenei feladatok önálló megoldása.
- Az egyéni hangszín megkeresése.
- A szuggesztív interpretáció megvalósítása a hangszeren.

Ajánlott tananyag

J. Harle: Easy Classical Studies (Universal UE 17 770)
Rascher: Top Tones for the Saxophone (Carl Fischer Edit.)
Capelle: 20 Grandes Etudes 1. 2. (Leduc AL 20085/086)
Caillieret: 15 Etudes (Bach) (Leduc AL 23 918)
Mule: 53 Etudes 2. 3. (Leduc AL 20 442/443)
Mule: 48 Etudes (Leduc AL 20 402)
Karg-Elert: 25 Capricen und Sonaten I-II. (Zimmermann)
Bach: Szonáta (Leduc 20831)
Händel 2. szonáta (Leduc 20829)
Händel 6. szonáta (Leduc 20830)
Vivaldi: Concerto Op. 3/6 RV 356 (Universal 19075)
Schumann: Fantáziadarab (Schirmer 45722)
Singelée: Fantaisie brillante (Lemoine 26260)
Singelée: Solo de concert (Lemoine 26259)
Bozza: Scaramouche (Leduc 20299)
Busser: Aragon (Leduc 21143)
Götz Nándor: Koncertetűdök (Fon-Trade)

Követelmény

Dúr és moll skálák 6#, 6b előjegyzésig, valamint kromatikus és egészhangú skálák.
Mindenfajta trilla és díszítőelem alkalmazása.
Komolyabb és nehezebb művek koncertszerű előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül, 7#, 7b előjegyzésig,
- Két ellentétes karakterű etűd,
- Két előadási mű kotta nélkül, az egyik kamaramű is lehet.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kromatikus és egészhangú skálák mellett a fél-egész skálák bevezetése.
- A hangterjedelem bővítése: b-b3-ig, kromatikusán.

- Az eddig nem tanult, összetettebb ritmusképletek és díszítőelemek alkalmazása.
- Modern effektusok: glissando, flatterzunge, stb.
- A stílusismeret elmélyítése a romantika és a XX. század témakörében.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Dúr és moll skálák, kotta nélkül, hármashangzatok, négyeshangzatok, tercmenet, kvint- és oktávskála, valamint kromatikus és egészhangú skálák.
- A vibrato sűrűségének fokozása, az amplitúdó nagyságnak változtatására és helyes alkalmazása.
- A virtuóz technika kifejlesztése.
- A hangszerteknikai és zenei feladatok önálló megoldása.
- Az egyéni hangszín megkeresése.
- A szuggesztív interpretáció megvalósítása a hangszeren.

Ajánlott tananyag

J. Harle: Easy Classical Studies (Universal UE 17770)
 Perényi É.-P: 222 etűd (EMB Z 14371)
 Schuster-Perényi: Szaxofoniskola III. (Simonffy 028)
 Mule: 24 könnyű etűd (A. Leduc AL 20455)
 Beekum: 35 Studies (Harmónia HU 3794)
 Klosé: 25 napi gyakorlat (A. Leduc AL 6402)
 Klosé: 25 mechanikus gyakorlat (A. Leduc AL 6403)
 Klosé: 15 dallamos gyakorlat (A. Leduc AL 6404)
 Ferling: 48 etűd (A. Leduc AL 20402)
 A. Corelli: Gigue (Muzika 13)
 Fr. Händel: Allegro, Largo et Final (A. Leduc AL 20835)
 G. Fr. Händel: 4. szonáta (A. Leduc AL 20828)
 J. S. Bach: Badinerie (A. Leduc AL 19511)
 J. S. Bach: Esz-dúr szonáta Hresztomatyija 5-6. (Muzika 14 103)
 J. B. Singelée: Rondo Op. 63.
 Perényi: Szax. ABC 11/84 (EMB 14299)
 J. B. Singelée: Solo de concert (H.Lemoine 26 260 H.L)
 A. Chailleux: Andante és Allegro (A. Leduc AL 22177)
 E. Bozza: Aria (A. Leduc AL 19714)
 M. Ravel: Darab Habanera formában (A. Leduc AL 17679)
 Götz Nándor: Koncertetűdök (Fon-Trade)

Követelmény

- Dúr és moll skálák 6#, 6b előjegyzésig, valamint kromatikus és egészhangú skálák.
 Mindenfajta trilla és díszítőelem alkalmazása.
 Komolyabb és nehezebb művek koncertszerű előadása.
 Az év végi vizsga ajánlott anyaga
- Egy szabadon választott hangsor kotta nélkül, 7#, 7b előjegyzésig,
 - Két ellentétes karakterű etűd,
 - Két előadási mű kotta nélkül, az egyik kamaramű is lehet.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló legyen képes

- a szép, kifejező hang tudatos megteremtésére,

- a tiszta intonációra,
- a hangszerét könnyedén kezelni,
- a levegő tudatos beosztására,
- hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogására,
- a nagyobb lélegzetű, összetett feladatokat tartalmazó etűdök eljátszására,
- a vibrató sűrűségének fokozására, az amplitúdó nagyságnak változtatására és helyes alkalmazására,
- a különböző zenei korok megkomponált stílushű díszítéseinek kottából való lejátszására - a technikai és zenei szempontból tudatos, elemző gyakorlásra, a pontos ritmus feltétel nélküli megtartására,
- az értelmes, tagolt, árnyalt előadásra,
- a legfontosabb zenei karakterek megjelenítésére,
- egyszerűbb javítási műveletek elvégzésére (pl. csavar meghúzása, rugó visszatétele stb.). A tanuló rendelkezzen
- megfelelő hangszeres technikával,
- olyan lapról olvasási készséggel, amely a kamarazenei és zenekari játékhöz szükséges,
- olyan bejátszási módszerrel, amelynek birtokában a jó befűvési érzetek rövid időn belül elérhetők,
- a tudásszintjének megfelelő önállósággal a játszandó művek kiválasztásánál. A tanuló tudja alkalmazni
- hangszerének transzponáló jellegét,
- a hang képzésének fizikai törvényszerűségeit (légzés, rekesz, stb.),
- a különböző artikulációs előírásokat (staccato, legato, tenuto, marcato stb.).

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- a modern zenei effektusokat,
- az újabb légzéstechnikákat,
- a szaxofon társhangszereit, azok transzponálási módjait,
- korunk zenéjének intonációs sajátosságait. Legyen képes
- biztos hangindításra és befejezésre,
- nehéz etűd virtuóz előadására
- nehezebb előadási darab, kamaramű, zenekari szólam önálló zenei és technikai megoldására

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Szaxofon főtárgy „A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

A vizsga bármilyen hangolású szaxofonon teljesíthető.

- Egy szabadon választott dúr vagy harmonikus és melodikus moll skála legalább három előjegyzéssel, hármashangzat-felbontással, tercmenettel, domináns-, ill. szűkített szeptim-felbontással, minél teljesebb hangterjedelemben, kotta nélkül.

- Egy etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű; J. Harle: Easy Classical Studies (Universal Edition UE 17 770) 49., 66.; Perényi É.-P.: 222 etűd (EMB Z 14 371) 210., 211., 221.; Schuster-Perényi: Szaxofoniskola III. (Simonffy 028) 9.; M. Mule: 24 könnyű etűd (A. Leduc AL 20

455) 9., 15.; J.v.Beekum: 35 Studies (Harmónia HU 3794) Musette (in G); Klosé: 25 napi gyakorlat (A. Leduc AL 6402) 13-tól; Klosé: 25 mechanikus gyakorlat (A. Leduc AL 6403) 9-től; Klosé: 15 dallamos gyakorlat (A Leduc AL 6404) bármely etűd; Ferling: 48 etűd (A Leduc AL 20 402) nehézségi szintjén.

- Két különböző stílusú és karakterű előadási darab; A. Corelli: Gigue (Muzika 13 672); G. Fr. Händel: Allegro, Largo et Final (A. Leduc AL 20 835); G. Fr. Händel: 4. szonáta (A. Leduc AL 20 828); J. S. Bach: Badinerie (A. Leduc AL 19 511); J. S. Bach: Esz-dúr szonáta (Hresztomatyija 5-6. Muzika 14 103 v. G.Schirmer45 722); J.B.Singelée: Solo de concert (H.Lemoine 26 260 H.L); A. Chailleux: Andante és Allegro (A. Leduc AL 22 177); E. Bozza: Aria (A. Leduc AL 19714); M. Ravel: Darab Habanera formában (A. Leduc AL 17 679); Götz Nándor: Koncertetűdök (Fon-Trade); nehézségi szintjén

Az egyik előadási darab lehet szólómű, vagy kamaramű.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

A vizsga kötelező alaphangszere az altszaxofon, egy előadási darabnál azonban más hangolású hangszer is használható.

- Két dúr vagy harmonikus és melodikus moll skála, legfeljebb öt előjegyzéssel, hármashangzat-felbontással, tercmenettel, domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontással, minél teljesebb hangterjedelemben, kotta nélkül.

- Két különböző karakterű, megfelelő etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű; Klosé: 25 napi gyakorlat (A. Leduc AL 6402) 19-től; Klosé: 25 mechanikus gyakorlat (A. Leduc AL 6403) 9-től; Klosé: 15 dallamos gyakorlat (A. Leduc AL 6404) bármelyik etűd; Ferling: 48 etűd (AL 20 402) nehézségi szintjén.

- Két különböző stílusú és karakterű, előadási darab, (egy barokk szonáta vagy versenymű lassú-gyors tétele, és egy romantikus, impresszionista vagy későbbi mű); J. S. Bach: Szonáta (A. Leduc AL 20 831); G. Fr. Händel: 2. szonáta (A. Leduc AL 20 829); G. Fr. Händel: 6. szonáta (A. Leduc AL 20 830); A. Vivaldi: Concerto Op. 3/6 RV 356 (Universal Edition UE 19 075); R.Schumann: Fantáziadarab (G. Schirmer 45 722); J. B. Singelée: Fantaisie brillante (H. Lemoine 26 260 H.L); J. B. Singelée: Solo de concert (H. Lemoine 26 259 H.L); E. Bozza: Scaramouche (A. Leduc AL 20 299); Busser: Aragon (A. Leduc AL 21 143); Götz Nándor: Koncertetűdök (Fon-Trade) nehézségi szintjén.

Az egyik előadási darab lehet szólómű, vagy kamaramű

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök
Megfelelő mennyiségű és minőségű, többfajta hangolású hangszer és tartozékok (fúvóka, nyakló).

Fejenként és havonta 1 db nád.

Zongora, vagy pianínó.

Nagyméretű falitükör.

Kottaállvány.

Metronóm.

FAGOTT

A kvintfagott, kvartfagott (fagottino) és a kiefagott, valamint a kiskezes fagottok megjelenésével mód nyílik arra, hogy a fagott tantárgyat - az eddigiekhez képest jóval korábban - ezekkel a hangszerekkel, kezdjük el oktatni. A fagottal kezdődő oktatás esetében ajánlott megvárni, amíg a tanuló eléri azt a fizikai fejlettséget, amely a hangszer tanulásához szükséges.

A fagott-tanítás feladatai:

- a helyes légzés kialakítása,
- a kifejező fagott hang elsajátíttatása,
- a kéz-, test-, fej-, hangszer tartás lazaságának tudatosítása,
- a megismert mozgásmechanizmusok automatikussá tétele,
- a biztonságos hangszerkezelés kialakítása,
- a belső hallás fejlesztése,
- a ritmus alapérzetének biztonságos alkalmazása,
- rendszerezett zenei ismeretek átadása.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a hangszer történetét,
- a fagott társhangszereit (fafúvós hangszercsalád),
- a hangszer irodalmát,
- a jelentősebb alkotó- és előadóművészek munkásságát.

Tudatosítsa

- a helyes légzéstechnikára épülő ideális befúvási mód (ansatz) együttes használatát,
- a hangminőség, dinamika és intonáció összefüggéseit,
- a hangszer könnyed kezelését, a laza mozgásérzetek kialakítását,
- a fagott hangképzésének fizikai törvényszerűségeit,
- a rendszeres és helyes gyakorlási módszer alapelveit,
- a kottahű játék - mint legfontosabb alapelv - pontos betartását.

Fejlessze a tanuló zenei képességeit

- hangszeres technikáját,
- improvizációs tevékenységét (kreativitását),
- lapról játszási készségét.

Ösztönözze a tanulót

- a lapról olvasási készség folyamatos, aktív művelésére.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- A hangszer részei, össze- és szétszerelése, tisztántartása.
- A nád szerepe, helyes megszólaltatása.
- Az egyenletes tempó, illetve ritmusérzék kialakítása
- A negyed, nyolcad, fél, pontozott fél, és egész értékek, valamint az ezeknek megfelelő szünetjelek ismerete
- A 2/4, 3/4, 4/4-es ütemek
- A basszuskulcs olvasása a megismert hangterjedelemben.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A fagott helyes tartása álló helyzetben, elhelyezése a kézen.
- A kéztartás beállítása, a két kéz ujjainak laza használata, a gyűrűs ujj függetlenítése.
- A szájtartás kialakítása:
- A helyes légzés gyakoroltatása nyugodt tempóban
- A helyes befúvás, hangindítás kialakítása.
- A nyelv helyzete és használata alapvető játékmódban.
- Atenuato és legato játék alapjainak lerakása megalapozása.

Javasolt tananyag

Weissenborn: Fagottetűdök kezdőknek I. Op. 8.

Hara - Szántó: Gyermekdalok fagottra (transzponálva)

Weissenborn: Fagottiskola I. kötet I-V. fejezet

Waggon Wheels a second book of 26 pieces for cellists with piano accompaniment (Katherine and Hugh Colledge

Boosey and Hawkes)

Ralf Müller: Quintfagottschule I. kötet (Edition Molinari, Regensburg ISMN M-50062-012-9)

Christof Peter: Lehr- und Spielbuch für fagottino und fagott 1. kötet (Verlag musica practica, Theilingen CMP 2001/1)

Követelmény

Folyamatos légvezetés néhány ütemen keresztül.

5-8 hangból álló hangsor játszása, tenuto és legato, valamint ezek biztonságos olvasása.

Gyermekdal nehézségű zenei motívum megformálása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 5-8 hangból álló hangsor játszása, tenuto és legato, valamint ezek biztonságos olvasása.
- Két gyermekdal nehézségű zenei motívum megformálása.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- A hangszer részei, össze- és szétszerelése, tisztántartása.
- A nád szerepe, helyes megszólaltatása.
- Az egyenletes tempó, illetve ritmusérzék kialakítása
- A negyed, nyolcad, fél, pontozott fél, és egész értékek, valamint az ezeknek megfelelő szünetjelek ismerete
- A 2/4, 3/4, 4/4-es ütemek

- A basszuskulcs olvasása a megismert hangterjedelemben.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A kéztartás beállítása, a két kéz ujjainak laza használata, a gyűrűs ujj függetlenítése.
- A szájtartás kialakítása:
- A helyes légzés gyakoroltatása nyugodt tempóban
- A helyes befúvás, hangindítás begyakorlása, fejlesztése
- A nyelv helyzete és használata alapvető játékmódban.
- A tenuto és legato játék megalapozása.

Javasolt tananyag

Hara - Szántó: Gyermekdalok fagottra (transzponálva)

Weissenborn: Fagottiskola I. kötet I-V. fejezet

Waggon Wheels a second book of 26 pieces for cellists with piano accompaniment (Katherine and Hugh Colledge

Boosey and Hawkes)

Ralf Miiller: Quintfagottschule I. kötet (Edition Molinari, Regensburg ISMN M-50062-012-9)

Christof Peter: Lehr- und Spielbuch für fagottino und fagott 1. kötet (Verlag musica practica, Theilingen CMP 2001/1)

Követelmény

Folyamatos légvezetés néhány ütemen keresztül.

5-8 hangból álló hangsor játszása, tenuto és legato, valamint ezek biztonságos olvasása.

Gyermekdal nehézségű zenei motívum megformálása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 5-8 hangból álló hangsor játszása, tenuto és legato, valamint ezek biztonságos olvasása.
- Két gyermekdal nehézségű zenei motívum megformálása.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Olvasás basszuskulcsban, készség szintű játéka tanult ismert hangterjedelemben.
- A nád szerepe, megszólaltatása.
- Egyenletes tempó-, illetve ritmusérzék kialakítása
- A negyed, nyolcad, fél, pontozott fél, és egész értékek, valamint az ezeknek megfelelő szünetjelek ismerete
- A 2/4, 3/4, 4/4 C - es ütemek
- A szinkópa, éles- és nyújtott ritmus ritmusképletek, és a felütés
- Az ismétlőjelek, Prima volta, seconda volta, korona, levegővétel jele, kötőjel, hangsúly jel, módosító jelek, dinamikai jelek
- A szerkezet, és tagolás alapfogalmai (motívum, zenei sor,)
- A játékmód és artikuláció alapfogalmai (tenuto, legato, staccato)
- Hangsorok 1 #, 1 b előjegyzésig

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés gyakoroltatása, a helyes test-, hangszer- és kéztartás folyamatos ellenőrzése, fejlesztése
- A szájtartás kialakítása, ill. továbbfejlesztése:
- A szájtartásban az artikuláció (a jól intonált hang érdekében) megkezdése már T5 távolság esetén is;
- A helyes befúvás, hangindítás begyakorlása; a nyelv helyzete és használata.
- A tenuto és legato játék alapjainak lerakása.
- A staccato játékot előkészítő gyakorlatok bevezetése.
- A céltudatos és hatékony gyakorlási módszer kialakítása.

Ajánlott tananyag

Népdalok játszása (magyar, ill. más népek dalai)

Hara: Fagottiskola I. kötet

Herpay Ágnes: Szeretek fagottni

Julius Weissenborn: Fagottiskola

Gárdonyi: 2 kis gordonkadarab

Gordonkamuzsika kezdőknek

Ralf Müller: Quintfagottschule 2. kötet (Edition Molinari, Regensburg ISMN M-50062-013-6)

Christof Peter: Lehr- und Spielbuch für fagottino und Fagott 1. kötet (Verlag musica practica, Theilingen CMP 2001 /1)

Követelmény

Folyamatos légvezetés: legalább 1/4 periódus terjedelmű zenei anyag megformálása 1 lélegzetvétellel.

A hangkészletből adódó egyszerűbb hétfokú hangsor játszása tenuto és legato.

A törzshangok ismerete, olvasása, fogásai.

16 ütemnyi kis előadási darabok elsajátítása zongorakísérettel

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy hangsor, vagy technikai gyakorlat
- 8-16 ütemes előadási darab zongorakísérettel.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Hangterjedelem: C-c1-ig.
- Készség szintű játék basszuskulcsban, a tenorkulcs olvasása.
- Ütemtípusok: 3/8,
- Ritmusértékek és szüneteik: az egésztől a tizenhatodikig;
- Ritmusképletek: kis nyújtott, kis éles és a triola.
- Szerkezet, tagolás: Da Capo,
- Alapvető tempójelzések, és dinamikai jelzések (Allegro, Moderato, Andante, forte, piano)
- A dinamika és az intonáció összefüggésének megismertetése
- Hangindítás súlytalan helyen, átkötés.
- A dúr és moll hangsorok szerkezete és különbségének tudatosítása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A helyes test-, hangszer- és szájtartás, valamint a légzés készségi szintre fejlesztése.
- A tíz ujj független használata, a bal kéz hüvelykujj helye, használatának újbóli ellenőrzése
- Zenei elválasztás, vagy szünet játszása új levegővétel, illetve új rekesztámasz nélkül.

- Ismerkedés a kitartott hangok befejezésének módjaival.
- Legalább T5 nagyságú kötések gyakorlása.
- Hangszeres állóképesség-fejlesztő gyakorlatok.
- Különböző artikulációk megjelenése.
- A céltudatos és hatékony gyakorlási módszer folyamatos fejlesztése.
- Lapról olvasási gyakorlatok.

Ajánlott tananyag

Komarovszky: Fagott etűdök 1.

Góreczky: Fagottiskola I.

D. Holland: Fagottino Schule I.

Andreas Schultze-Florey: 99 Vortragsstücke für Fagottino oder Fagott Bd.1

Jacob: 4 forgács

Csáth E.: Előadási darabok gordonkára I. kötet

Jörg Möhler: Lieder und Vortragsstücke für Fagottino in F (inG) und Klavier

Felix Holler: Das Wüstenschiff für Fagott(ino) und Klavier

Christoph Peter: Lehr- und Spebuch für Fagottino und Fagott 2. kötet

Követelmény

A levegővétel tudatos használata a zenei tagolásra, legalább 4 ütem folyamatos eljátszása.

Készségfejlesztő gyakorlatok, etűdök.

Több periódus terjedelmű előadási darabok vagy tételek zongorakísérettel.

Nehezebb népdalcsokor vagy népdalfeldolgozás eljátszása.

Az év végi vizsga anyaga

- Hangsor,
- Egy készségfejlesztő gyakorlat,
- Két előadási darab, zongora kísérettel lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Zökkenőmentes játék basszuskulcsban,
- Ütemtípusok:6/8,12/8,
- A játszott anyagban előforduló különböző fajtájú ütemtípusok és ritmusértékek.
- A zenei anyagban szereplő stílusjegyek meg- és felismerése.
- A különböző hangközmenetek felépítése.
- Alapvető formai ismeretek.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az ujjak határozott, de laza billentése.
- A hangindítás minőségének differenciálása, kifejező eszközzé tétele.
- A folyamatban, csoportban álló staccato menetek technikájának megtanulása, a torok és a nyelv lazaságának megőrzésével.
- A céltudatos és hatékony gyakorlási módszer folyamatos ellenőrzés melletti gyakoroltatása.
- További dinamikai fokozatok megtanítása (pp, mf, ff), illetve ezek átmenete egymásba (crescendo-decrescendo) egy lélegzetvétellel.
- A dinamika és az intonáció gyakorlati alkalmazása.
- Törekvés a regiszterek közti dinamikai különbségek kiegyenlítésére.
- A hangminőség fejlesztése, a hang szép befejezése.

- A skálázás tempójának növelése, ritmus- és kötésvariációk alkalmazása.
- A különböző testhelyzetű (álló, ülő) játékmódok ismertetése, gyakoroltatása.

Ajánlott tananyag

Wybór etiud na fagot 1 (B. Komorowski, W. Osadzin) 1 (Polskie Wydawnictwo Muzyczne)

Góreczky: Fagottiskola II. kötet

First Book of Bassoon Solos (Lindon Hilling and Walter Bergmann)

Das Fagott V. kötet

Kosa: 4 könnyű fagott darab

Oromszegi Ottó: Duók

Jörg Möhler: Music aus der Barockzeit für quintfagott und Klavier

Követelmény

Dúr és összhangzatos moll hangsorok 2#, 2b előjegyzésig, hármashangzat-felbontás.

Etűdök eljátszása- pihenő nélkül -, benne a tanult dinamikai fokozatok alkalmazása.

Biztos levegővezetés a tanult tananyag szintjén.

Lassú-gyors tétel pár, vagy egy hosszabb előadási darab játszása fejből, zongorakísérettel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála különböző artikulációkkal
- Egy etűd,
- Két előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- A tenorkulcs bevezetése.
- Dúr és összhangzatos moll hangsorok a tanult hangterjedelemben, 3#, 3b előjegyzésig.
- A kromatikus skála fogalma.
- Ütemtípusok: 5/8, 7/8
- A játszott anyaghoz kapcsolódó formai ismeretek.
- Könnyebb ékesítések írásmódja és ritmusa.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-támasz-artikuláció egységének fejlesztése.
- Különböző staccato játékmódok ismerete.
- Kvart- és kvintkötések gyakorlása artikulációval.
- Oktávkötések gyakoroltatása, a regiszterek kiegyenlítése.
- A hang szép befejezése.
- A skálázás tempójának növelése, ritmus- és törésvariációkkal is.
- A céltudatos és hatékony gyakorlási módszer továbbfejlesztése.

Ajánlott tananyag

Hresztomatija: Dalok, duók, etűdök fagottra (közreadja Tyerehin)

Kolasinszky: 3darab

Farkas: Népdalszonatina

Hughes: 6 könnyű darab

Hara László: Fagottiskola II. (EMB)

Karel Pivonka: Fagottiskola

Komorovszkij-Oszadzin: Válogatott etűdök 1., 2.

Barokk szonáták III. (ifj. Hara - Nagy O.)

Hara: Fagottmuzsika kezdőknek

Küffner: Duók

Graham Sheen: Two by two (Faber)

Telemann: 6 kánonszonáta

Who's Zoo: Colin Cowles

Követelmény

Dúr és összhangzatos moll skálák, 3#, 3b előjegyzésig, az ismert hangterjedelemben, hármashangzat felbontás.

Közepes terjedelmű, mérsékelt tempójú, többféle technikai feladatot tartalmazó etűdök megszólaltatása.

Egyszerűbb barokk tételek, vagy karakterdarabok eljátszása.

Társas zenélés az órán és amennyiben mód van rá, órán kívül különböző összetételű együttesekben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy dúr és egy moll skála, hármashangzattal,

- Két különböző karakterű etűd,

- két előadási darab vagy tételpár kísérettel lehetőleg kotta nélkül

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

Alakuljon ki a tanulóban a tudatos törekvés az értelmes, tagolt előadásra, legyen zeneileg igényes, feleljen meg a követelményekben megfogalmazottaknak.

A hangszerkezelés fejlesztése

Dúr és összhangzatos moll skálák, az ismert hangterjedelemben

Néhány fontosabb segédfogás megismerése, és alkalmazása.

A légzés-támasz-artikuláció egységének elérésére való igény elmélyítése.

Kiegyenlített, telt hang kialakítása minden regiszterben.

A céltudatos és hatékony gyakorlási módszer továbbfejlesztése.

Az állóképesség növelése, a tempó emelése a tanuló technikai felkészültségének megfelelően.

A dinamikai változások állandó és karakterisztikus alkalmazása, egyre jobb intonációra való törekvés.

Lapról olvasás fejlesztése.

Ajánlott tananyag

Hresztomatija: Dalok, duók, etűdök fagottra (közreadja Tyerehin)

Krakamp: 30 karakterisztikus etűd

Oromszegi Ottó: 50 karakteretűd

Das Fagott VI.

Barokk szonáták I-II. (ifj. Hara - Nagy O.)

Hara: Fagottmuzsika kezdőknek

Küffner: Duók

Second Book of Bassoon Solos (Faber Music)

Követelmény

Dúr és összhangzatos moll hangsorok 3#, 3b előjegyzésig, hármashangzatok.
Rövidebb periódusnyi zenei anyag dinamikus megformálása egy lélegzetvétellel.
Kamarazenei ismeretek gyakorlati alkalmazása.
A játszott művek, stílusos, hangulatos megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Skála,
- Két különböző karakterű etűd,
- Egy előadási darab vagy két különböző karakterű tétel zongorakísérettel lehetőleg kotta nélkül.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Dúr és moll hangsorok különböző dallam- és ritmusvariációkkal, minél változatosabb improvizációs ötlet alapján is.
- Készség szintű játék tenorkulcsban.
- Trilla, előke-, utóka, mordent készség szintű alkalmazása.
- A hangnemi kitérés és moduláció fogalma.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hangszer különböző regisztereiben egységes hangszín kialakítása.
- A segédfogások megismerése a tiszta intonáció érdekében.
- A légzés- és hangképzésbeli ismeretek automatizálása.
- Különböző hangindítások és hangbefejezések gyakorlása a nyelves légvezetés kombinációjával.
- A skálázás egyenletes tempó melletti gyorsítása. Nagyobb lélegzetű, különböző karakterű etűdök játszása.
- A céltudatos és hatékony gyakorlási módszer továbbfejlesztése.
- Dinamikai színskála fejlesztése.
- Az önálló hangolás megtanulása.
- Memóriafejlesztés hosszabb terjedelmű művekkel is.
- A lapról játék az előző tanév anyagának megfelelő nehézségű darabokkal, egyenletes, az eredeti tempóhoz közeli tempóban.
- Rendszeres társas zenélés.
- A vibrato alkalmazása.

Ajánlott tananyag

Andreas Schultze-Florey: 99 Vortragsstücke für Fagottino oder Fagott Bd.2

Krakamp: Etűdök II. (válogatva)

Barokk szonáták I-II. (ifj. Hara L.-Nagy O.)

Marcello: e-moll szonáta

A. Vivaldi: d-moll fagottverseny KV. 472 I-II. tétel

Követelmény

- Dúr és moll hangsorok 4#, 4b előjegyzésig, skálák, tercek, hármashangzatok.
- A kromatikus hangsor a hangszer teljes, megismert hangterjedelmében.
- Nagyobb lélegzetű, összetettebb feladatokat tartalmazó etűdök játszása, a hangszer teljes terjedelmében.
- Különböző stílusú előadási darabok tisztán intonált játéka.

Az év végi vizsga anyaga

- Egy skála,
- Két különböző karakterű etűd,
- Egy előadási darab vagy két különböző karakterű tétel zongorakísérettel lehetőleg kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

A „B” tagozat feladata a tehetséggondozás. A tanuló játéka elsősorban az előadás kifejezőerejében, szuggesztivitásában kell, hogy meghaladja kortársaiét, de fontos szempont az előbbieken kívül a hangminőség igényessége és a hangszerkezelés biztonsága is.

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Az egyenletes tempó, illetve ritmusérzék kialakítása
- A negyed, nyolcad, fél, pontozott fél, és egész értékek, valamint az ezeknek megfelelő szünetjelek ismerete
- A játszott anyagban előforduló különböző fajtájú ütemtípusok
- Felütés, átkötés.
- A dúr és moll hangsorok különbségén kívül a dallamos moll és a természetes moll közti különbség; a tanult művek formáinak érzékeltetése a tanuló tudásszintjének megfelelően.
- Az enharmónia fogalma

A hangszerkezelés fejlesztése

- A szájtartás kialakítása:
 - A helyes légzés gyakoroltatása nyugodt tempóban
 - A helyes befűvés, hangindítás begyakorlása, fejlesztése
 - A nyelv helyzete és használata alapvető játékmódban.
- A hangszerkezelésben mindent a zenei kifejezés, illetve az erre való határozott törekvés és árnyaltabb előadás határoz meg.

Ajánlott tananyag

Komarovszky: Fagott etűdök 1.

Góreczky: Fagottiskola I.

D. Holland: Fagottino Schule I.

Andreas Schultze-Florey: 99 Vortragsstücke für Fagottino oder Fagott Bd.1

Jacob: 4 forgács

Csáth E.: Előadási darabok gordonkára I. kötet

Jörg Möhler: Lieder und Vortragsstücke für Fagottino in F (inG) und Klavier

Felix Holler: Das Wüstenschiff für Fagott(ino) und Klavier

Christoph Peter: Lehr- und Spebuch für Fagottino und Fagott 2. kötet

Követelmény

Hangsor 2#, 2b előjegyzésig - dúr és összhangzatos moll skálák.

Két készségfejlesztő gyakorlat pontos és folyamatos eljátszása pihenő nélkül; gyakorlatok negyed, nyolcad értékekkel, éles és nyújtott ritmussal, szinkópával, páros és páratlan lüktetéssel, a fenti hangterjedelem teljes igénybevételével.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Hangsor,
- Két különböző karakterű etűd,
- Két előadási darab, zongora kísérettel kotta nélkül.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Hangsorok különböző dallam- és ritmusvariációkkal, minél változatosabb improvizációs ötlet alapján is.

- Ütemtípusok: váltakozó ütemek.
- Ritmusértékek-ritmusképletek; bonyolultabbak, apróbbak is.
- Ismerkedés a darabban előforduló díszítésekkel

A hangszerkezelés fejlesztése

- Az ujjak határozott, de laza billentése.
- A hangindítás minőségének differenciálása, kifejező eszközzé tétele.
- A folyamatban, csoportban álló staccato menetek technikájának megtanulása, a torok és a nyelv lazaságának megőrzésével.
- A céltudatos és hatékony gyakorlási módszer folyamatos ellenőrzés melletti gyakoroltatása.
- További dinamikai fokozatok megtanítása (pp, mf, ff), illetve ezek átmenete egymásba (crescendo-decrescendo) egy lélegzetvétellel.
- A dinamika és az intonáció gyakorlati alkalmazása.
- Törekvés a regiszterek közti dinamikai különbségek kiegyenlítésére.
- A hangminőség fejlesztése, a hang szép befejezése.
- A skálázás tempójának növelése, ritmus- és kötésvariációk alkalmazása.
- A különböző testhelyzetű (álló, ülő) játékmódok ismertetése, gyakoroltatása (kamarazenében, fúvószenekarban ülni, gyakorolni állva kell).
- Az ajánlott tananyagban szereplő előadási darabok sajátos stílusjegyeinek felismerése, és az ehhez szükséges technikai megoldások részben önálló megtalálása.
- Lapról játék kb. a 2. évfolyam nehézségi szintjén.
- Helyes trillázási technika kialakítása, a trillázás gyakorlásának módjai.
- A dinamikai határok kiterjesztése a tiszta intonáció megtartása mellett.
- Az oktávvtáltások finomítása, a levegővezetés differenciálása, játék a hangszínnel is.

Ajánlott tananyag

Wybór etiud na fagot 1 (B. Komorowski, W. Osadzin) 1 (Polskie Wydawnictwo Muzyczne)

Góreczky: Fagottiskola II. kötet

First Book of Bassoon Solos (Lindon Hilling and Walter Bergmann)

Das Fagott V. kötet

Kosa: 4 könnyű fagott darab

Oromszegi Ottó: Duók

Jörg Möhler: Music aus der Barockzeit für quintfagott und Klavier

Követelmény

Hangterjedelem: B-d1-ig.

Hangsorok 3#, 3b előjegyzésig, kromatikus skála az ismert hangterjedelemben, vagy töredékében, hármashangzat és felbontása.

Az átlagnál színvonalasabb megszólaltatással két készségfejlesztő gyakorlat pontos és folyamatos, igényes zenei előadása hosszabb pihenő nélkül.

Kamarazenei darab eljátszása tanórán kívül, vagy fűvós, illetve szimfonikus zenekari szereplés, ha az adott körülmények engedik.

Nagyobb technikai képzettséget igénylő etűdök biztonságos eljátszása a teljes ismert hangterjedelemben, bonyolultabb ütemfajták, ritmusok alkalmazásával.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy dúr és egy moll skála,
- Két különböző karakterű etűd,
- Két előadási darab vagy tételpár zongorakísérettel, kotta nélkül

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Hangsorok különböző dallam- és ritmusvariációkkal.
- A hangnemi kitérés, moduláció fogalma.
- A tanuló ismerje fel és játékában alkalmazza a különböző stílusjegyeket.
- A díszítés fejlesztése: hosszú- és rövid előke és utóka, mordent, stb.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-támasz-artikuláció tudatos alkalmazása.
- A fontosabb segédfogások megismerése.
- Önálló hangolásra nevelés.
- A hangszer intonációs hibáinak korrigálására való törekvés.

Ajánlott tananyag

Hresztomatija: Dalok, duók, etűdök fagottra (közreadja Tyerehin)

Kolasinszky: 3darab

Farkas: Népdalszonatina

Hughes: 6 könnyű darab

Hara László: Fagottiskola II. (EMB)

Karel Pivonka: Fagottiskola

Komorovszkij-Osadzin: Válogatott etűdök 1., 2. (PWM)

Barokk szonáták I-II. (ifj. Hara - Nagy O.)

Hara: Fagottmuzsika kezdőknek

Küffner: Duók

Graham Sheen: Two by two (Faber)

Telemann: 6 kánonszonáta

Who's Zoo: Colin Cowles

Követelmény

Dúr és összhangzatos moll skálák, 3#, 3b előjegyzésig, az ismert hangterjedelemben, hármashangzat felbontás.

Közepes terjedelmű, mérsékelt tempójú, többféle technikai feladatot tartalmazó etűdök megszólaltatása.

Barokk tételek, karakterdarabok eljátszása.

Társas zenélés az órán és amennyiben mód van rá, órán kívül különböző összetételű együttesekben.

A tanuló törekedjék az önállóságra a darabok gyakorlása során felmerülő problémáknál.

Alkalmazza az eddig szerzett formai és szerkezeti ismereteket az előadás során.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy dúr és egy moll skála,
- Két különböző karakterű etűd,
- Két előadási darab vagy tételpár kísérettel, kotta nélkül.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Hangsorok különböző dallam- és ritmusvariációkkal, minél változatosabban
- Bevezetés a vibrato használatába.
- Bonyolultabb ékesítések (pl. trilla, kettős ékesítés) írásmódja, ritmusa, előadási módja

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-támasz-artikuláció egységének tudatos alkalmazása.
- Biztonságos hangindítás minden regiszterben.
- A laza, könnyed ujjtechnika továbbfejlesztése.
- Etűdök, skálák tempójának gyorsítása.

Ajánlott tananyag

Hresztomatija: Dalok, duók, etűdök fagottra (közreadja Tyerehin)

Krakamp: 30 karakterisztikus etűd

Oromszegi Ottó: 50 karakteretűd

Das Fagott VI.

Barokk szonáták I-II. (ifj. Hara - Nagy O.)

Hara: Fagottmuzsika kezdőknek

Küffner: Duók

Second Book of Bassoon Solos (Faber Music)

Követelmény

Dúr és összhangzatos moll hangsorok 3#, 3b előjegyzésig, hármashangzatok.

Rövidebb periódusnyi zenei anyag dinamikus megformálása egy lélegzetvétellelre.

Kamarazenei ismeretek gyakorlati alkalmazása.

A játszott művek, stílusos, hangulatos megszólaltatása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy dúr és egy moll skála, tercekkel, hármashangzat-felbontással,
- Két különböző karakterű etűd,
- Két előadási darab vagy tételpár kísérettel, kotta nélkül.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- A tanuló a különböző stílusjegyeknek megfelelő módon játssza előadási darabjait.
- Tudatosítsa a játszott műben felmerülő valamennyi ismeretet. Ismerje meg a belső összefüggéseket is.
- Kapcsolódjon tanulmánya más művészeti ág megismeréséhez is.

A hangszerkezelés fejlesztése

- Ismernie kell a főbb segédfogásokat.
- Ismerje meg a hangszer intonációs hibáit és tudja korrigálni azokat.
- Ismerje meg a nád legalapvetőbb tulajdonságait.

- A céltudatos és hatékony gyakorlási módszer továbbfejlesztése.

Ajánlott tananyag

Andreas Schultze-Florey: 99 Vortragsstücke für Fagottino oder Fagott Bd.2

Krakamp: Etűdök II. (válogatva)

Barokk szonáták I-II. (ifj. Hara L- Nagy O.)

Marcello: e-moll szonáta

A. Vivaldi: d-moll fagottverseny KV. 472 I-II. tétel

Követelmény

Dúr és moll hangsorok 4#, 4b előjegyzésig, skálák, tercek, hármashangzatok.

A kromatikus hangsor a hangszer teljes, megismert hangterjedelmében.

Nagyobb lélegzetű, összetettebb feladatokat tartalmazó etűdök játszása, a hangszer teljes terjedelmében.

Különböző stílusú előadási darabok tisztán intonált játéka.

Az év végi vizsga ajánlotta anyaga

- Egy dúr- és egy moll skála, tercekkel, hármashangzat-felbontással,

- Két különböző karakterű etűd,

- Két előadási darab, vagy tételpár, zongorakísérettel, kotta nélkül.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- a fagott és a fafűvös hangszerek múltját, irodalmát,

- a tudatos és helyes légzéstechnikát,

- a fagott intonációs hibáit (és tudatosan korrigálja azokat),

- a dúr és moll hangnemeket 4 #, 4 b előjegyzésig,

- egyszerűbb ékesítések írásmódját és ritmusát,

- a vibrato szerepét a zenei megvalósításban,

- ismerje a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,

- ismerje a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,

- a jelentősebb fagottos előadóművészeket.

Legyen képes

- a kiegyenlített és kifejező hang elérésére a tiszta intonáció megtartásával,

- a különböző hangindítások és hangbefejezések megvalósítására,

- az önálló hangolásra,

- a könnyebb technikai problémák elemző gyakorlására,

- a kotta hű játékra és folyamatos, mérsékelt tempójú lapról olvasásra,

- hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogására,

- a különböző artikulációs előírások megszólaltatására (staccato, tenuto, legato, marcato stb.),

- egyetlen technikához vezető ujjgyakorlatok fokozatos gyorsítására.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- dúr és moll skálákat játszani 4 #, 4 b előjegyzésig, a 6. osztálynak megfelelő variációkkal,

- szélsőséges dinamikák megvalósítására,

- készségfejlesztő gyakorlatok hibátlan eljátszására (pl. Weissenborn),
- nehezebb etűdök zenei és technikai megvalósítására (pl. Weissenborn 2. kötet, Pivonka: Ritmikus etűdök, stb.),
- egy barokk szonáta lassú és gyors tételének eljátszására egyszerűbb díszítésekkel,
- hosszabb terjedelmű művek memorizálására.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Fagott főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Weissenborn: Fagottetűdök kezdőknek op. 8/1. kötet

III. fejezet 23. G-dúr, IV. fejezet 1. C-dúr, 2. F-dúr (EMB13685) nehézségi szintjén.

- Két előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű egyik tétele; Beethoven: Kontratánc/G-dúr, L Fischer: Pincemester dala, Grecsanyinov: Tréfacsináló nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Weissenborn: Fagottetűdök kezdőknek op. 8/1. kötet

IV. fejezet 2. F-dúr, op. 8/2. kötet 14. F-dúr, 15. d-moll (EMB13685), Neukirchner: 23 középfokú gyakorlat I., 4. nehézségi szintjén.

- Két különböző karakterű darab vagy tétel-pár, az egyik lehet kamaramű tétel; Farkas F.: Népdalszonatina I-II. tétel (EMB 2458), Telemann: F-dúr szonáta (EMB12196), Weissenborn: Téma és variációk (EMB 12196) nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző évfolyamokon a tanulók esetében a tanuló szeretné megőrizni a zeneiskolai évfolyamokban elért hangszeres játékanak színvonalát, a zenei tevékenység iránti nyitottságát.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Dúr és moll hangsorok 4, legato, staccato, tenuto játékmóddal, a hangszer tanult terjedelmében.

- A ritmusértékek, ritmusképletek ismeretének elmélyítése.
- Korhű díszítések alkalmazása.
- Biztos játék basszuskulcsban, és a tenorkulcs készségszintű alkalmazása.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A légzés-támasz-artikuláció tudatos alkalmazása.
- A hangszer különböző regisztereiben egységes hangszín megvalósítására való törekvés.
- A segédfogások alkalmazása.
- A skálázás egyenletes tempó melletti további gyorsítása.
- Memóriafejlesztés további, hosszabb terjedelmű művekkel.
- A lapról játék készségszintű alkalmazására való törekvés.
- Rendszeres társas zenélés.

Ajánlott tananyag

Andreas Schultze-Florey: 99 Vortragsstücke für Fagottino oder Fagott Bd.3

Wenzel Neukirchner: 23 középfokú fagottgyakorlat (EMB)

Emanuele Krakamp: Fagottiskola I. kötet (Hoffmeister)

Antonio Vivaldi: d-moll fagottverseny (EMB)

Georg Philipp Telemann: F-dúr szonáta (EMB)

Követelmény

Dúr és moll hangsorok 4 #, 4b előjegyzésig, skálák, tercek, hármashangzatok.

A kromatikus hangsor a hangszer teljes, megismert hangterjedelmében.

Különböző karakterű etűdök megszólaltatása, a tempójelzéseknek megfelelő tempóban, és karakterrel.

Különböző stílusú előadási darabok tagolt, tisztán intonált játéka.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy etűd,
- Egy előadási darab vagy két különböző karakterű tétel zongorakísérettel lehetőleg kotta nélkül.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Dúr- és moll hangsorok, skálák, tercek, hármashangzatok a hangszer tanult terjedelmében.
- Kromatikus skála a hangszer teljes terjedelmében, minden regiszterben kiegyenlített hangon.

- A főbb zenei karakterek ismerete (dolce, grazioso, espressivo, risoluto)

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hangképzés további ismételése, bővítése, dinamikai követelményekkel való kibővítése.
- A trillázás fejlesztése, a nehezebb fogások gyakoroltatása.
- A hangminőség további fejlesztése.
- Ismerkedés a kortárs művekkel, előadásmódjával.

Ajánlott tananyag

Carl Jacobi: 6 középfokú fagottgyakorlat (válogatva) (EMB)

Étienne Ozi: 42 etűd (válogatva) (EMB)

Antonio Vivaldi: fagottversenyek

Benedetto Marcello: F-dúr és G-dúr szonáta (EMB)

Mirosnyikov: Scherzo (Suprafon)

Carl Stamitz: F-dúr fagottverseny (Peters)

Eugene Bozza: Burlesque (Leduc)

Követelmény

A befűvási módszer kialakítása a koncertek, ill. a kamarazenélés felkészülésére.

A felkészültségnek megfelelő etűdök hibátlan eljátszása, mind technikai, mind dinamikai és egyéb szempontból.

A képességekhez mért előadási darabok igényes előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy etűd,
- Egy előadási darab vagy két különböző karakterű tétel zongorakísérettel lehetőleg kotta nélkül.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Dúr- és moll hangsorok skálák, tercek, hármashangzatok, dominánsszeptimek, a hangszer tanult terjedelmében.

- A tempó- és dinamikai jelek ismeretének kibővítése.
- A különböző stílusú művek korhű előadásmódjának továbbfejlesztése.
- A kortárs zeneszerzők, és fagottosok megismerése.
- Kitekintés más műfajokra (jazz, igényes könnyűzene).

A hangszerkezelés fejlesztése

- Hangképzés nagy dinamikai különbséggel.
- A hangszer teljes terjedelmének könnyed kezelése.

Ajánlott tananyag

Julius Satzenhoffer: Etűdök

Étien Ozi: 42 etűd (EMB)

Eugene Jancourt: Etűdök (Universal, IMC, Accolade)

Conrad Jacobi: Hat középfokú fagottgyakorlat (EMB)

Karel Pivonka: Ritmické etudy pro fagot (Suprafon)

Antonio Vivaldi: fagottversenyek

Georg Philipp Telemann: e-moll, f-moll, a-moll szonáta (EMB)
J. Chr. Bach: B-dúr, Esz-dúr fagottverseny (EMB)
Franz Danzi: F-dúr fagottverseny - Sikorski, (EMB)
Petrovics Emil: Passacaglia in blues (EMB)
Dubrovay László: Cinque pezzi (EMB)
Bozay Attila: Episodi (EMB)
Kocsár Miklós: Dialoghi (EMB)

Követelmény

Dúr- és moll hangsorok 5#, 5b előjegyzésig, skálák, tercek, hármashangzatok, dominánsszeptimek, a hangszer teljes terjedelmében.

A nehezebb ritmusképletekben való jártasság.

Laza, könnyed ujjtechnika.

Rendszeres társas zenélés, lehetőség szerint zenekari játék.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- egy skála, tercekkel, hármashangzat-falbontással

- Egy etűd

- Két előadási darab vagy tételpár, zongorakísérettel, lehetőleg kotta nélkül

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

Az eddig tanult ismeretek összegzése, a technikai színvonal megszilárdítása.

Az esetlegesen még meglévő hiányosságok kiküszöbölése.

A technikai készségek továbbfejlesztése.

A duplanyelv-technika megismerése.

A társzművészetek iránti figyelem elmélyítése.

A zenei ízlés további formálása, a zenei élet iránti érdeklődés felkeltése.

A hangszerkezelés fejlesztése

A hangszertechnikai ismeretek alkalmazása a zenei művek előadása során.

Az improvizációs készség alapjainak alkalmazása a megfelelő művek során.

A lapról olvasási készség olyan szintre fejlesztése, hogy a tanuló a játék során érje el, hogy első látásra el tudjon játszani megfelelő nehézségű műveket kottahűen, közel azonos tempóban, mint a tempójelzés.

A társas zenélésben az együttjáték precizitása és az intonáció is legyen biztos.

Ajánlott tananyag

Ludwig Milde: Koncertetűdök (EIMC New York)

Emanuele Krakamp: Fagottiskola II. kötet (Hoffmeister)

Oromszegi Ottó: 10 modern fagottetűd (EMB)

Franz Suchanek: Concertino (Suprafon)

Franz Danzi: F-dúr fagottverseny (Musica Rara)

Wolfgang Amadeus Mozart: B-dúr fagottverseny

Hidas Frigyes: Fagottverseny (EMB)

Maros Rudolf: Fagottverseny (EMB)

Gabriel Pierné: Concertino (Leduc)

Követelmény

Dúr- és moll hangsorok 5#, 5b előjegyzésig, skálák, tercek, hármashangzatok, dominánsseptimek, a hangszer tanult terjedelmében.

A tanuló a zenei anyagot életkorának, évfolyamának, egyéni képességeinek és készségeinek megfelelő szinten tudja előadni, kotta- és stílushűen.

Értelmes, tagolt előadásmód kialakítása, a zene folyamatának és összefüggéseinek érzékeltetése, kifejező játékmód elérése.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála, tercekkel, hármashangzat-falbontással,
- Egy etűd,
- Két előadási darab vagy tételpár, zongorakísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

A továbbképző évfolyamok „B” tagozatos tanulói nem zenei jellegű tanulmányaik mellett tanulják hangszerüket, egy magasabb szintű zenei képzéssel, meg kívánva őrizni a zenei pálya választásának lehetőségét,

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- A ritmusértékek, ritmusképletek ismeretének elmélyítése.
- Korhű díszítések alkalmazása.
- A különböző stílusjegyű darabok értelmes, tagolt, élményszerű előadására való törekvés.
- Dinamikai ismeretek, stílusjegyek alkalmazásának bővítése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A kialakított technikai ismeretek, mechanizmusok továbbfejlesztése.
- A nádigazítás alapvető ismeretei.

Ajánlott tananyag

Andreas Schultze-Florey: 99 Vortragsstücke für Fagottino oder Fagott Bd.3

Wenzel Neukirchner: 23 középfokú fagottgyakorlat (EMB)

Emanuele Krakamp: Fagottiskola I. kötet válogatva (Hoffmeister)

Antonio Vivaldi: d-moll fagottverseny (EMB)

Georg Philipp Telemann: F-dúr szonáta (EMB)

Követelmény

Dúr és moll hangsorok 5#, 5b előjegyzésig, skálák, tercek, hármashangzatok, különböző formációk variálása a skálázás során.

A kromatikus hangsor a hangszer teljes, megismert hangterjedelmében.

Különböző karakterű etűdök megszólaltatása, a tempójelzéseknek megfelelő tempóban, és karakterrel.

Különböző stílusú előadási darabok értelmes, tagolt, tisztán intonált játéka.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy dúr- és egy moll skála, tercekkel, hármashangzat-falbontással,
- két különböző etűd,
- Két előadási darab, vagy tételpár, zongorakísérettel, kotta nélkül.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Dúr- és moll hangsorok skálák, tercek, hármashangzatok, dominánsszeptimek, a hangszer teljes terjedelmében, különböző ritmusvariációkkal
- A főbb zenei karakterek ismerete

A hangszerkezelés fejlesztése

- A vibrato gyakorlati megvalósítása.
- A laza, könnyed hangszerkezelés továbbfejlesztése (ujjtechnika, ujjak szinkronizálása)
- A gyors, ugyanakkor halk belégzés fejlesztése.
- A hangminőség további fejlesztése.
- Ismerkedés a kortárs művekkel, előadásmódjával.

Ajánlott tananyag

- Carl Jacobi: 6 középfokú fagottgyakorlat (EMB)
- Étienne Ozi: 42 etűd (EMB)
- Antonio Vivaldi: fagottversenyek
- Benedetto Marcello: F-dúr és G-dúr szonáta (EMB)
- Mirosnyikov: Scherzo (Suprafon)
- Carl Stamitz: F-dúr fagottverseny (Peters)
- Eugene Bozza: Burlesque (Leduc)

Követelmény

Dúr- és moll hangsorok 6#, 6b előjegyzésig, skálák, tercek, hármashangzatok, dominánsszeptimek, a hangszer teljes terjedelmében, különböző ritmusvariációkkal.

A helyes tartások, és technikák alkalmazása a szép, telt, kifejező hangszerhangért. Rendszeres, igényes hangképzés.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy dúr- és egy moll skála, tercekkel, hármashangzat-falbontással,
- két különböző etűd,
- Két előadási darab, vagy tételpár, zongorakísérettel, kotta nélkül.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- A zenei stílusérzék és fantázia fogalma.
- Zenekari művek fagott szólamainak megismerése.
- A vibrato játékmód továbbfejlesztése.
- Egészhangú skála bevezetése.
- A nádigazítás, és a nádkészítés alapjainak megismerése.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A technikai készségek továbbfejlesztése, és az előadási darabokban biztos alkalmazása.
- Skálázás a hangszer teljes terjedelmében, egyre gyorsabb tempóban.
- Az egészhangú skála.

Ajánlott tananyag

- Julius Satzenhoffer: Etűdök
- Étien Ozi: 42 etűd (EMB)

Eugene Jancourt: Etűdök (Universal, IMQAccolade)
Conrad Jacobi: Hat közép fokú fagottgyakorlat (EMB)
Karel Pivonka: Ritmické etudy pro fagot (Suprafon)
Antonio Vivaldi: fagottversenyek
Georg Philipp Telemann: e-moll, f-moll, a-moll szonáta (EMB)
J. Chr. Bach: B-dúr, Esz-dúr fagottverseny (EMB)
Franz Danzi: F-dúr fagottverseny - Sikorski, (EMB)
Petrovics Emil: Passacaglia in blues (EMB)
Dubrovay László: Cinque pezzi (EMB)
Bozay Attila: Episodi (EMB)
Kocsár Miklós: Dialoghi (EMB)

Követelmény

Dúr- és moll hangsorok 7#, 7b előjegyzésig, skálák, tercek, hármashangzatok, dominánsszeptimek, a hangszer teljes terjedelmében.

A nehezebb ritmusképletekben való jártasság.

Laza, könnyed ujjtechnika.

Rendszeres társas zenélés, lehetőség szerint zenekari játék.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy dúr- és egy moll skála, tercekkel, hármashangzat-falbontással,
- két különböző etűd,
- Két előadási darab, vagy tételpár, zongorakísérettel, kotta nélkül.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek

- Az eddigi tanulás során elsajátított technikai és zenei ismeretek komplex alkalmazása.
- A technikai készségek továbbfejlesztése.
- A duplanyelv-technika alkalmazása
- A társművészetek iránti figyelem elmélyítése.
- A zenei ízlés további formálása, a zenei élet iránti érdeklődés felkeltése.
- Nádkészítési ismeretek.

A hangszerkezelés fejlesztése

- A hangszerkezelési ismeretek alkalmazása a zenei művek előadása során.
- Társaszenélés során a lapról olvasás, valamint a kottahű játék precíz megszólalására való törekvés.
- Az improvizáció alapelemeinek, önálló díszítések alkalmazásának fejlesztése

Ajánlott tananyag

Ludwig Milde: Koncertetűdök (EIMC New York)
Emanuele Krakamp: Fagottiskola II. kötet (Hoffmeister)
Oromszegi Ottó: 10 modern fagottetűd (EMB)
Franz Suchanek: Concertino (Suprafon)
Franz Danzi: F-dúr fagottverseny (Musica Rara)
Wolfgang Amadeus Mozart: B-dúr fagottverseny (Peters)
Hidas Frigyes: Fagottverseny (EMB)
Maros Rudolf: Fagottverseny (EMB)
Gabriel Pierné: Concertino (Leduc)

Követelmény

Dúr- és moll hangsorok 7#, 7b előjegyzésig, skálák, tercek, hármashangzatok, dominánsszeptimek, szűkített septimek, a hangszer teljes terjedelmében.

Az állólépeség fejlesztése,

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy dúr- és egy moll skála, tercekkel, hármashangzat-falbontással,
- Két különböző etűd,
- Két előadási darab, vagy tételpár, zongorakísérettel, kotta nélkül.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló legyen képes

- a szép, kifejező hang tudatos megteremtésére,
- a tiszta intonációra,
- a hangszerét könnyedén kezelni,
- a levegő tudatos beosztására,
- hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogására,
- a nagyobb lélegzetű, összetett feladatokat tartalmazó etűdök eljátszására,
- a különböző zenei korok megkomponált, stílushű díszítéseinek kottából való lejátszására,
- a technikai és zenei szempontból tudatos, elemző gyakorlásra, a pontos ritmus feltétel nélküli megtartására,
- az értelmes, tagolt, árnyalt előadásra,
- a legfontosabb zenei karakterek megjelenítésére,
- egyszerűbb javítási műveletek elvégzésére (pl. csavar meghúzása, rugó visszatétele, a nád igazítása stb.). A tanuló rendelkezzen
- megfelelő hangszeres technikával,
- olyan lapról olvasási készséggel, amely a kamarazenei és zenekari játékhöz szükséges,
- olyan bejátszási módszerrel, amelynek birtokában a jó befűvési érzetek rövid időn belül elérhetők,
- a tudásszintjének megfelelő önállósággal a játszandó művek kiválasztásánál. A tanuló tudja alkalmazni
- a hang képzésének fizikai törvényszerűségeit (légzés, rekesz, stb.),
- a különböző artikulációs előírásokat (staccato, legato, tenuto, marcato stb.).

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- az újabb légzéstechnikákat,
- a fagott társhangszereit, azok transzponálási módjait,
- korunk zenéjének intonációs sajátosságait. Legyen képes
- biztos hangindításra és befejezésre,
- nehéz etűd virtuóz előadására (pl. Neukirchner etűdök),
- nehezebb előadási darab, kamaramű, zenekari szólam önálló zenei és technikai megoldására.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Fagott főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Neukirchner: 23 középfokú gyakorlat (EMB 2218), Weissenborn: 2. kötet etűdjei (EMB 13686) nehézségi szintjén.

- Két előadási darab vagy szonáta tétel-pár, amelyből lehet egy kamaramű; Pécsi J.: Dörmögő Dömötör, Vivaldi: d-moll fagottverseny II-III. tétel (EMB 3771), Milde: Andante, Tarantella nehézségi szintjén; kamaradarabok: Mozart: Könnyű triók KV. 240, 252-oboa, fagott, zongora, Telemann: Kánonszonáták (EMB 5353), Debussy: A kis néger-fúvósötös nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Neukirchner: 23 középfokú etűd (EMB 2218), Weissenborn: Fagottiskola II. kötet (EMB 13686), Jacobi: Hat középfokú gyakorlat (EMB 2217) nehézségi szintjén.

- Egy szonáta, vagy versenymű tétel-pár; Vivaldi: d-moll fagottverseny (EMB 3771), Marcello: e-moll szonáta (EMB 4725), Telemann: f-moll szonáta nehézségi szintjén.

- Egy kamaradarab vagy kamaramű; Mirosnyikov: Scherzo, M. Read: 3 fantasztikus darab, Telemann: Kánonszonáták (EMB 5353), Vivaldi: G-dúr kettősverseny - oboa-fagott, Farkas F.: Régi magyar táncok - fúvósötös nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő számú és minőségű hangszer (fagott/fagottino/kisfagott).

Havonta és fejenként egy nád.

Legalább két darab szabályozható magasságú kottaállvány.

Egészalakos tükör.

Zongora vagy pianínó.

Metronóm.

RÉZFÚVÓS TANSZAK

TROMBITA

A trombitatanítás feladatai:

- a tanuló egyéni adottságához, képességéhez igazodó módszerek kialakítása, kiemelt figyelmet fordítva az egyéni hangszeroktatásban rejlő pedagógiai lehetőségek kihasználására,
- a helyes légzés, befúvás, testtartás, hangszertartás beállítása, kialakítása,
- a hangszeres játékhoz szükséges motorikus reflexek, motivációs bázis, a naponkénti gyakorlás szükségletének kialakítása,
- a hangszeres játék megvalósításában részt vevő izmok lazaságának, terhelhetőségének tartósabb igénybevétel teljesítéséhez szükséges készségek kialakítása,
- a zenei memória fejlesztése, gyakorlati alkalmazásához szükséges jártasságok kialakítása,
- az egyéni hangszeres tanórákra, kamarazenei, zenekari foglalkozásokra történő önálló felkészülés képességének kialakítása.
- Fúvószenekar megismertetése, próbák nyitottsága, koncertekre hívás
- közösségi élmények lehetőségének biztosítása
- kamarazenélés a tanszaki hangversenyek alkalmával, erre felkészülés
- a tanszakon tanulók összefogása, egymás haladásának megismerése
- tanuló párok szorgalmazása, kooperatív tanulás segítése
- egyéni szereplések igényének kialakítása, különösen városunk kulturális eseményein való szereplés, mint például: kiállításokon, díjátadásokon, emléktábla, szobor, stb. felavatáson részvétel
- Vác város az iskolák és a templomok városa, ezt kihasználva a helyi élmények, helyi igényekhez alkalmazkodva szereplések biztosítása, mint például Fanfárok a Székesegyház tornyából
- családokkal való egyeztetést követően az egyházi zenéhez is bekapcsolódás (körmenetek, egyházi ünnepek alkalmával)
- Vác városának hagyományaiiba bekapcsolódás, mint például az 1848/49-es Szabadságharc eseményein szereplés (fanfárral, rézfúvós kamarazenével)

Ismertesse meg a tanulókkal

- a trombita történetét,
- a trombitának a rézfúvósok családjában és különféle együttesekben betöltött szerepét,
- a hangszer irodalmának, tananyagban megjelenő részét,
- a hangszer irodalmának, tananyagban megjelenő részét
- a tananyagon keresztül a főbb zenei stílusokat,
- a trombita hazai és külföldi művészeinek munkásságát.

Tudatosítsa

- a helyesen beállított légzéstechnika állandó ellenőrzésének fontosságát,
- a helyes szájtartás, mint a jó befúvási mód (ansatz) alapfeltételének fontosságát,
- a mindennapi gyakorlás didaktikai és fiziológiai szempontok szerinti szükségességét,
- a könnyed, felszabadult hangszeres játékmód kialakításának fontosságát.

Fejlessze a tanuló

- hallását, belső hallását, „intonációs” képességét,
- hangszeres adottságait,

- hangszertechnikai tudását,
- megformáló- és előadói képességét.

Tegye képessé a tanulókat

- rendszeres, hatékony, igényes gyakorlásra,
- a gyakorlás során felmerülő hibák önálló kijavítására,
- a beállított alapfunkciók önellenőrzésére,
- a tiszta intonációra,
- folyamatos hangszerjátékra, árnyalt stílusos előadásra,
- a pontos kottaolvasásra, a ritmus, valamint a zenei kifejezések előadásmódjára, illetve a tempóra vonatkozó utasítások megvalósítására.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

A hangszer megszerettetése, a napi gyakorlásra rávezetés

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangszer felépítése, részeinek megismerése.
- A kottaolvasás alapfogalmainak megismerése.
- A helyes be- és kilégzés alapjainak elsajátítása.
- A helyes testtartás kialakítása. A helyes szájtartás gyakorlása. Fúvókázás, ajakrezgés.
- Hangterjedelem az egyvonalas C-től az egyvonalas G-ig.

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I. kötet Colin: Trombitaiskola kezdőknek, Ed Sueta: Band Method,

A gyermekek által már ismert gyermekdalok, népdalok eljátszása, amit először elénekelünk, majd a hangszeren játszás következhet. Ezután következhet az iskolákban még nem tanult gyermekdalok és népdalok közül választás, majd megtanulása.

Gyermekek által szeretett Mikulás és Karácsonyi dalok eljátszása.

Követelmény

A helyes be- és kilégzés ismerete. Hangterjedelem az C - G²-ig.

Hangjegyek, ritmusértékek szünetjelek ismerete a tananyag által megkívánt szinten.

Egyszerű népdalok és gyermekdalok eljátszása.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy gyakorlat
- Egy népdal vagy gyermekdal

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A helyes testtartás rögzítése.
- A helyes légzés további tudatosítása.
- Fúvókával végzett gyakorlatok a trombitaiskola alapján.

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán Trombitaiskola I.
Colin: Trombitaiskola kezdőknek
Gyermekdalok, népdalok
Brodszky: Májusköszöntő
Régi francia dal

Követelmények
Az egészséges, szép trombitahang kialakítása.
Hangterjedelem a kis h-tól az egyvonalas a-ig.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok
Hangszeres és zenei ismeretek átadása
- A hangszer felépítése, részei.
- Az egész, fél, negyed és nyolcad hangjegyérték és a megfelelő szünetjelek.
- Nyújtópont a fél érték mellett.
- Módosítójelek.
- A 4/4-es, 2/4-es, 3/4-es ütem.
- Az előforduló hangok fogásai.
- Memóriafejlesztés: gyermekdalok, népdalok és az előadási darabok megtanulása kotta nélkül.
- Motívumok, dallamok azonosságának, különbségének felismerése.
- A helyes testtartás, hangszertartás kialakítása.
- A rekeszlégzés alapjainak elsajátítása, a levegővezetés megalapozása.
- A helyes szájtartás kialakítása ajakrezgés és fúvókázás segítségével.
- A hangindítás megalapozása.
- A legato játékmód alapjainak elsajátítása, szekundkötések (ajakrezgéssel, fúvókával, hangszerrel).

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I.
Colin: Trombitaiskola kezdőknek
Susato: Rondo (Trombitamuzsika)
Tilzer: Take me out to the ball game
Nagy Olivér: Szüreti mulatság
A gyermekek által már ismert gyermekdalok, népdalok eljátszása, amit először elénekelünk, majd a hangszeren játszás következhet. Ezután következhet az iskolákban még nem tanult gyermekdalok és népdalok közül választás, majd megtanulása.
Gyermekek által szeretett Mikulás és Karácsonyi dalok eljátszása.

Követelmény

Legyen képes egy oktáv hangterjedelmen belül a tanult ritmusértékeket tartalmazó gyakorlat egészséges, szép hangon való eljátszására.

Hangterjedelem a kis a-tól a kétvonalas c-ig.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A dúr és a moll hangsor hangközei, hármashangzatai.
- A tizenhatod érték és szünetjele.
- Nyújtópont a negyed és a nyolcad érték mellett, valamint a szinkópa. -A tanult művek formai elemzése.
- A periódus két felének kérdés-felelet viszonya.
- A magyar népdal jellemzői, formái, valamint a dalforma.
- A testtartásban és hangszertartásban előforduló hibák korigálása.
- A rekeszlégzés gyakorlása.
- Az egészséges, szép hang létrehozása, a változó sebességű hangindítás megalapozása (nyolcad-, tizenhatodjáték).
- A természetes kötések megalapozása, kvint- és kvartkötések.
- A dinamikai árnyalás alapjai, visszhanghatás (f-p).

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I.

Colin: Skálatanulmányok

Krumpfer: Trombitaiskola I.

Fischer: Induló

Cole: Gránit

Barnes: A kis géniusz

Barnes: A kis művész

Bogár István: Két régi magyar tánc

Handel: Festal March

James Hook: Minuetto

Eddig nem tanult népdalok közül válogatás

Követelmény

A tanuló legyen képes nyolcadokat, tizenhatodokat, valamint kvint- és kvartkötéseket tartalmazó gyakorlat eljátszására.

Hangterjedelem a kis g-től a kétvonalas d-ig.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok a megadott hangterjedelmen belül (1#, 2b előjegyzésig).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála első képlete,
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A dúr és a moll hangsor szerkezete.
- A 3/8-os, a 6/8-os és a változó ütem; különböző ritmusképletek, a triola.
- A zenei anyagban szereplő darabok, táncok főbb jellegzetességei.
- A társas zenélés megismertetése duókon keresztül.
- A funkciók ellenőrzése, a hibák korrigálása a mindennapi gyakorlatok segítségével.
- A bordaközi légzéssel kibővített rekeszlégzés elsajátítása, a légoszlop megtámasztása, a levegővezetés gyakorlása, fokozott figyelemmel a szép hangra.
- Az ajaktechnika és a nyelvtechnika továbbfejlesztése a mindennapi, illetve a skálagyakorlatok segítségével.
- A dinamikai skála szélesítése fokozott figyelemmel a hangképzés minőségére (crescendo, diminuendo).
- A legato játékmód fejlesztése a természetes kvint- és kvartkötésekkel.

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I. II.

Davidson: Befűjési gyakorlatok

Krumpfer: Trombitaiskola I.

Krumpfer: Téma és variációk egy Ph. E. Bach-témára

Hammerschmied: Csókdal

Susato: Rondo és saltarello

Bogár: Régi magyar táncok

Barnes: A kis virtuóz

Barnes: A kis mester

Charpentier: Prelúd

Kamprath: Három epizód

Scselokov: Mese

Scselokov: Tréfa

Scselokov: Ifjú gavallér

Couperin: Gavotte

Ferdinand Fischer: Marrsch

Követelmény

A tanuló legyen képes a tanult ritmusokra épülő, gyorsabb technikai gyakorlat eljátszására.

Hangterjedelem a kis g-től a kétvonalas e-ig.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok egy oktávon keresztül, 3#, 3b előjegyzésig.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála első képlete,
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A dúr és a moll hangsor szerkezete és összehasonlításuk.
- A meglévő hangterjedelmen belül a teljes hangkészlet ismerete, az eddig tanult ritmusképletek átfogó, rendszerezett ismerete.
- A zenei anyagban szereplő darabok stílusjegyeinek és tempójelzéseinek ismerete.

- A társas zenélés művelése különböző összeállítású együttesekben, vagy zenekarban.
- A teljes légzés elsajátítása, a kiegyenlített hanganyag és a tiszta intonáció kialakítása, a könnyed fúvástechnika megalapozása.
- A nyelv- és ujjtechnika továbbfejlesztése, a manuális készség kialakítása a technikai jellegű gyakorlatok segítségével.
- A legato játékmód gyakorlása a természetes kvint-, kvart- és nagy terc-kötésekkel.
- A dinamikai határok tágítása (p-mf-f).

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola II.

Davidson: Befűzési gyakorlatok

Arban: Díszítés- és trillaelőkészítő gyakorlatok

Bach: Ária

Fitzgerald: Angol szvit

Telemann: Szvit (1. és 2.)

Albinoni: F-dúr concerto (FAM)

Tornyos: Scherzo

Tornyos: Változatok

Scselekov: Ballada

Scselekov: Gyermekkoncert

Duncan Reid: The Floral Dance

Bill Boyd: The Minstrel Boy

Handel: March from „Scipio”

Követelmény

A tanuló legyen képes melodikus jellegű és igényes ritmikájú gyakorlatok eljátszására.

A hangterjedelem kibővítése a kis fisz-tól a kétvonalas f-ig.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok egy oktávon keresztül, 4#, 4b előjegyzésig.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála első képlete,
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Egyoktávós skála, tercskála, a hangnem fő hármashangzatai (I, IV, V), a dominánsszeptimakkord ismerete.

- Az 5/8, 7/8, 9/8-0s ütemfajták és különböző ritmusképletek ismerete.

- A zenei anyagban szereplő darabok formai elemzése, hangnemi kitérések felismerése.

- Az előforduló tempójelzések ismerete.

- A kamarazenélés előtérbe helyezése.

- A légzéstechnikában előforduló hibák korrigálása, a játék biztonságának fejlesztése.

- Az ujj- és nyelvtechnika tökéletesítése, különös tekintettel a művek zenei megoldására.

- Az ajaktechnika fejlesztése az eddig tanult természetes kötések gyakorlásával, a kvint-, kvart- és nagy terc-kötések összekapcsolásával. -Törekvés a teljes dinamikai skála megvalósítására (pp-ff) különös figyelemmel a szép hangra.

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola III.

Peters: Gyakorlatok kezelőknek
Colin: 100 Warm Ups
Árban: Skálatanulmányok
Clodomir: Petits exercices
Clodomir: Etűdök I.
Árban: Trombitaiskola
Baldassari: Szonáta
Barát: Orientálé
Händel: Hallei szonáta
Händel: B-dúr szonáta
Diabelli: Szonatina
Botti: Románc
Rangers: Velencei karnevál
Tornyos: Szonatina
Tornyos: 3 sárpilisi népdal
Clerisse: Téma és változatok
Telemann: B dúr szvit (FAM)
Fitzgerald: English suite
Corelli: Sarabanda and Gavotta

Követelmény

A tanuló legyen képes zeneileg és ritmikailag igényesebb, differenciáltabb technikát kívánó gyakorlat eljátszására.

A hangterjedelem kialakítása a kis fisz-tól a kétvonalas g-ig.

Dúr és moll hangsorok egy oktávon keresztül, 2#, 2b előjegyzésig, terclépések, hármashangzat-felbontások (I, IV, V) hangköztanulmányok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála első képlete,
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Egy oktávós skála, tercskála, a főhármások és a dominánsseptim-akkord hangjainak ismerete és összehasonlításuk.

A tonika, szubdomináns, domináns funkciók ismerete.

A hangszeres és az elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló formai és harmóniai elemzés.

A légzés és a levegővétel terén eddig tanultak következetes alkalmazása a gyakorlatban.

Az előírt hangterjedelmen belül szép, kiegyenlített hanganyag és a tiszta intonáció kialakítása, könnyed fúvástechnika birtoklása.

A technikai jellegű gyakorlatok és nehezebb fordulatok megoldása, az előírt tempójelzések következetes betartása.

Zenekari darabok szólamainak megtanulása

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola IV

Peters: Gyakorlatok

Stamp: Warm Ups+Studies

Collin: Warm Ups, Lip flexibilités
 Árban: Trombitaiskola
 Clodomir: Petits exercices Etűdűk I.
 Árban: Trombitaiskola (ritmustanulmányok, trillák, díszítések)
 Albinoni: Esz-dűr concerto III-IV tétel
 Albinoni: F-dűr concerto I. tétel
 Händel: c-moll concerto I. tétel Händel: B-dűr szonáta
 Händel: Asz-dűr szonáta Telemann: F-dűr szonáta Telemann: d-moll szonáta
 Balay: Adante et allegro
 Scselokov: Koncert no. 3
 Hanus: Impromptus Thome: Fantázia
 Bogár: Concertino I. Bogár: Concertino II.
 Desportes: Introductions Hidas: Concerto no. 2,1. tétel
 Cimarosa: F-dűr concerto (FAM)
 Balogh Sándor: Két „kűnnyű” tétel
 Gareth Glyn: Soliloquy, Rumba
 Itzés Tamás: Bobo Rag

Kűvetelműny

A tanulű legyen képes egy nagyobb terjedelmű, zeneileg és technikailag igényesebb darab eljűtszűsűrű.

Az ajakizomzat rugalmasságűnak és erejűnek fokozűsa a természetes kis terc-kűtűsűg, fokozott figyelemmel a helyes funkciűkra, szűp hangra.

A hangterjedelem kibűvűtűse a kűtvonalas a-ig.

Dűr és moll hangsorok egy oktűvon keresztűl, 4#, 4b elűjegyzűsűg.

Az űv vűgi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skűla elűsű kűplete,
- Egy gyakorlat,
- Egy elűadűsi darab.

Alapfokű űvfolyamok „B” tagozat

2. űvfolyam „B” tagozat

Fejlesztűsi feladatok

Hangszeres űs zenei ismeretek átadűsa

- A dűr űs a moll hangsor hangkűzei, hűrmashangzatai.
- A tizenhatod űrtűk űs szűnetjele.
- Nyűjtűpont a negyed űs a nyolcad űrtűk mellett, valamint a szűnkűpa. -A tanult művek formai elemzűse.
- A periűdus kűt felűnek kűrdűs-felelet viszonya.
- A magyar nűpdal jellemzűi, forműi, valamint a dalforma.
- A testtartűsban űs hangszertartűsban elűfordulű hibűk kűrrigűlűsa.
- A rekeszlűg兹s gyakorlatűsa.
- Az egűzsűges, szűp hang lűtrehozűsa, a vűltozű sebessűgű hangindűtűs megalapozűsa (nyolcad-, tizenhatodjűtűk).
- A természetes kűtűsek megalapozűsa, kvint- űs kvartkűtűsek.
- A dinamikai űrnyalűs alapjűi, visszhanghatűs (f-p).

Ajűnlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I.
Colin: Skálatanulmányok
Krumpfer: Trombitaiskola I.
Fischer: Induló
Cole: Gránit Barnes: A kis géniusz Barnes: A kis művész

Követelmény

A tanuló legyen képes nyolcadokat, tizenhatodokat, valamint kvint- és kvartkötéseket tartalmazó gyakorlat eljátszására.

Hangterjedelem a kis g-től a kétvonalas e-ig.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok a megadott hangterjedelmen belül (2#, 2b előjegyzésig).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála első három képlete
- Egy gyakorlat,
- Két különböző karakterű előadási darab.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A dúr és a moll hangsor szerkezete.
- A 3/8-os, a 6/8-os és a változó ütem; különböző ritmusképletek, a triola.
- A zenei anyagban szereplő darabok, táncok főbb jellegzetességei.
- A társas zenélés megismertetése duókon keresztül.
- A funkciók ellenőrzése, a hibák korrigálása a mindennapi gyakorlatok segítségével.
- A bordaközi légzéssel kibővített rekeszlégzés elsajátítása, a légoszlop megtámasztása, a levegővezetés gyakorlása, fokozott figyelemmel a szép hangra.
- Az ajaktechnika és a nyelvtechnika továbbfejlesztése a mindennapi, illetve a skálagyakorlatok segítségével.
- A dinamikai skála szélesítése fokozott figyelemmel a hangképzés minőségére (crescendo, diminuendo).
- A legato játékmód fejlesztése a természetes kvint- és kvartkötésekkel.

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I. II.
Davidson: Befűzési gyakorlatok
Krumpfer: Trombitaiskola I.
Krumpfer: Téma és variációk egy Ph. E. Bach-témára
Hammerschmied: Csókdal
Susato: Rondo és saltarello
Bogár: Régi magyar táncok
Barnes: A kis virtuóz
Barnes: kis mester
Charpentier: Prelúd
Kamprath: Három epizód
Scselokov: Mese
Scselokov: Tréfa
Scselokov: Ifjú gavallér

Követelmény

A tanuló legyen képes a tanult ritmusokra épülő, gyorsabb technikai gyakorlat eljátszására. Hangterjedelem a kis g-től a kétvonalas f-ig.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok egy oktávon keresztül, 4#, 4b előjegyzésig.

Kvint- és kvartkötések, valamint összekapcsolásuk, illetve nagy terc-kötések.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála első képlete,
- Egy gyakorlat,
- Két előadási darab.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A dúr és a moll hangsor szerkezete és összehasonlításuk.
- A meglévő hangterjedelmen belül a teljes hangkészlet ismerete, az eddig tanult ritmusképletek átfogó, rendszerezett ismerete.
- A zenei anyagban szereplő darabok stílusjegyeinek és tempójelzéseinek ismerete.
- A társas zenélés művelése különböző összeállítású együttesekben, vagy zenekarban.
- A teljes légzés elsajátítása, a kiegyenlített hanganyag és a tiszta intonáció kialakítása, a könnyed fúvástechnika megalapozása.
- A nyelv- és ujjtechnika továbbfejlesztése, a manuális készség kialakítása a technikai jellegű gyakorlatok segítségével.
- A legato játékmód gyakorlása a természetes kvint-, kvart- és nagy terc-kötésekkel.
- A dinamikai határok tágítása (p-mf-f).

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola II.

Davidson: Befűjési gyakorlatok

Árban: Díszítés- és trillaelőkészítő gyakorlatok

Bach: Ária

Fitzgerald: Angol szvit

Telemann: Szvit (1. és 2.)

Albinoni: F-dúr concerto (FAM)

Tornyos: Scherzo

Tornyos: Változatok

Scselekov: Ballada

Scselekov: Gyermekkoncert

Követelmény

- Melodikus jellegű és igényes ritmikájú gyakorlatok eljátszása. Ujjgyakorlatok, a díszítés és a trilla megalapozása.

A természetes kvint-, kvart- és nagy terc-kötések.

A hangterjedelem kibővítése a kis fisz-től a kétvonalas g-ig.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok egy oktávon keresztül, 4#, 4b előjegyzésig; a teljes kvintkör ismerete.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála első három képlete,
- Egy gyakorlat,

- Két előadási darab.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A dúr és a moll hangsor szerkezete és összehasonlításuk.
- A meglévő hangterjedelmen belül a teljes hangkészlet ismerete, az eddig tanult ritmusképletek átfogó, rendszerezett ismerete.
- A zenei anyagban szereplő darabok stílusjegyeinek és tempójelzéseinek ismerete.
- A társas zenélés művelése különböző összeállítású együttesekben, vagy zenekarban.
- A teljes légzés elsajátítása, a kiegyenlített hanganyag és a tiszta intonáció kialakítása, a könnyed fúvástechnika megalapozása.
- A nyelv- és ujjtechnika továbbfejlesztése, a manuális készség kialakítása a technikai jellegű gyakorlatok segítségével.
- A legato játékmód gyakorlása a természetes kvint-, kvart- és nagy terc-kötésekkel. A dinamikai határok tágítása (p-mf-f).

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola II.

Davidson: Befűjési gyakorlatok

Árban: Díszítés- és trillaelőkészítő gyakorlatok

Bach: Ária

Fitzgerald: Angol szvit

Telemann: Szvit (1. és 2.)

Albinoni: F-dúr concerto (FAM)

Tornyos: Scherzo

Tornyos: Változatok

Scselekov: Ballada

Scselekov: Gyermekkoncert

Követelmény

A tanuló legyen képes melodikus jellegű és igényes ritmikájú gyakorlatok eljátszására.

A hangterjedelem kibővítése a kis fisz-tól a kétvonalas f-ig.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok egy oktávon keresztül, 4#, 4b előjegyzésig.

A tanuló legyen képes egy barokk szonáta-tételpár (lassú-gyors) és két különböző karakterű előadási darab stílusos eljátszására.

Egyszerű díszítések és trillák.

Kvint-, kvart- és terckötések összekapcsolása, oktávkötések.

A hangterjedelem kialakítása a kis fisz-tól a kétvonalas a-ig.

Ismerkedés a pedálhangokkal.

Dúr és moll hangsorok egy oktávon keresztül.

Terclépések, hármashangzat-felbontások (I, IV, V), hangköztanulmányok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála négy képlete,
- Egy gyakorlat,
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele,
- Egy más stílusú előadási darab.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Egy oktávos skála, tercskála, a főhármasok és a dominánsseptim-akkord hangjainak ismerete és összehasonlításuk.
- A tonika, szubdomináns, domináns funkciók ismerete.
- A hangszeres és az elméleti órákon szerzett ismereteken alapuló formai és harmóniai elemzés.
- A légzés és a levegővétel terén eddig tanultak következetes alkalmazása a gyakorlatban.
- Az előírt hangterjedelmen belül szép, kiegyenlített hanganyag és a tiszta intonáció kialakítása, könnyed fúvástechnika birtoklása.
- A technikai jellegű gyakorlatok és nehezebb fordulatok megoldása, az előírt tempójelzések következetes betartása.

Ajánlott tananyag

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola IV.

Peters: Gyakorlatok)

Stamp: Warm Ups+Studies

Collin: Warm Ups, Lip flexibilités

Árban: Trombitaiskola

Clodomir: Petits exercices Etűdök I.

Albinoni: Esz-dúr concerto III-IV. tétel

Albinoni: F-dúr concerto I. tétel

Händel: c-moll concerto I. tétel

Händel: B-dúr szonáta

Händel: Asz-dúr szonáta

Telemann: F-dúr szonáta

Telemann: d-moll szonáta

Balay: Adante et allegro

Scselokov: Koncert no. 3

Hanus: Impromptus

Thome: Fantázia

Bogár: Concertino I.

Bogár: Concertino II.

Desportes: Introductions

Hidas: Concerto no. 2,1. tétel

Cimarosa: F-dúr concerto (FAM)

Követelmény

A tanuló legyen képes egy nagyobb terjedelmű, zeneileg és technikailag igényesebb darab eljátszására.

Az ajakizomzat rugalmasságának és erejének fokozása a természetes kis terc-kötésig, fokozott figyelemmel a helyes funkciókra, szép hangra.

A hangterjedelem kibővítése a kétvonalas a-ig.

Dúr és moll hangsorok egy oktávon keresztül, 4#, 4b előjegyzésig.

Az ajakizomzat rugalmasságának és erejének fokozása a pedálhangoktól a természetes kis terc-kötésekig, fokozott figyelemmel a helyes funkciókra, szép hangra.

A hangterjedelem kibővítése a kétvonalas b-ig.

Dúr és moll hangsorok egy oktávon keresztül.

A másfél oktáv, ötképletes skálatanulmányokból egy dúr és egy moll hangsor.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála négy képlete
- Egy gyakorlat,
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele,
- Egy más stílusú előadási darab.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

Ismerje a tanuló

- a helyes test- és hangszertartást,
- a helyes légzéstechnikát,
- a hangszere irodalmát a tanult anyag alapján
- a dúr és moll hangnemeket 4 #, 4 b előjegyzésig,
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Legyen képes

- a helyes légzéstechnika alkalmazására, fejlesztésére,
- az alapvető funkciók helyes alkalmazására, a szájizomzat fejlesztésére a mindennapi gyakorlatok segítségével: fúvóka nélkül, csupán ajakrezgéssel, csak fúvókával, hangszerrel,
- az előírt hangterjedelmen belül g₂-ig kiegyenlített, szép hang elérésére a tiszta intonáció megtartásával,
- a könnyebb technikai problémák elemző gyakorlására,
- a tanult darabok stílushű megszólaltatására,
- folyamatos, mérsékelt tempójú lapról olvasásra,
- a különböző artikulációs előírások (staccato, tenuto, legato, marcato) megszólaltatására,
- skálázni egy oktávon keresztül 4# 4 b-ig.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

Ismerje a tanuló

- a dúr és moll hangnemeket 7 #, 7 b előjegyzésig. Legyen képes
- az előírt hangterjedelemben belül (b₂-ig) kiegyenlített, szép hang elérésére a tiszta intonáció megtartásával,
- az állóképesség növelésére,
- árnyaltabb zenei megformálásokra.

Művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Trombita főtárgy

„A” tagozat: minimum 8 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy másfél oktávos skála első képlete.
- Egy etűd; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola III./1-65. (EMB13492), Clodomir: Petits exercices 1-21. (Leduc), nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola III./66-74. (EMB13492), Baldassari: Szonáta, Händel: Hallei szonáta, Rangers: Velencei karnevál, Tornyos: Szonatina nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy másfél oktávos skála öt képlettel.
- Egy etűd; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola III./1-65., IV./1-53. (EMB13492), Clodomir: Petitsexercices 1-29. Leduc, nehézségi szintjén.

- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele; Albinoni: Esz-dúr concerto III-IV. tétel, Albinoni: F-dúr concerto I. tétel, Händel: B-dúr szonáta, Telemann: F-dúr szonáta nehézségi szintjén.

- Egy, az előbbtől eltérő stílusú előadási darab; Balay: Andantéé allegro, Bogár: Lés II. Concertino nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem további bővítése fokozott figyelemmel a szép hangra, és a tiszta intonációra.

- A játszott művek alaposabb ismerete, a zenei műveltség elmélyítése.

- A ritmusértékek, ütemfajták átfogó, ismerete.

- A kamarazene és a zenekari játék előtérbe helyezése.

Ajánlott tananyag

Stamp: Warm-ups+studies

Colin: Lip Flexibilities

Clarke: Technical Studies

Maggio: Mindennapi Gyakorlatok

Fekvéstágító skálák
Árban: Trombitaiskola
Előkészítő gyakorlatok a trillához
Tripla nyelv előtanulmányok.
Kromatikus skálák
Clodomir: Petits exercices Etűdök I.
Keller: Szonáta
Albinoni: F-dúr Concerto
Esz-dúr Concerto
Barát: Fantázia
Haendel: c-moll Concerto
Vivaldi: d-moll Concerto I-II. tétel
Richter: Concerto I. tétel Ci marosa: Concert
Robert Clérisse: Thème Varie
James Rae: The Intruder
Fúvószenekar aktuális repertoárjának anyaga

Követelmény

A tanuló legyen képes zeneileg és ritmikailag igényesebb darabok eljátszására.
Dúr és összhangzatos moll skálák tercmenetben és hármashangzat felbontással.
Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála három képletben
- Egy gyakorlat
- Egy előadási darab zongorakísérettel, vagy kamaramű, lehetőleg tanuló részvételével.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A hangterjedelem bővítése a - lehetőségek szerint, figyelemmel a szép hangra és a tiszta intonációra.
- A játszott darabok alapos ismerete.
- A tanuló önállóságának fejlesztése a gyakorlás során felmerülő nehézségek megoldására.
- A könnyed játékmód megőrzése, fejlesztése.
- Nagyobb terjedelmű etűdök tanulása - állóképesség javítás

Ajánlott tananyag

Stamp: Warm-ups + studies
Colin: Lip Flexibilities
Clarke: Technical Studies
Maggio: Mindennapi Gyakorlatok
Davidson: Napi Gyakorlatok Fekvéstágító skálák
Árban: Trombitaiskola
Clodomir: Petits exercices Etűdök I.
Purcell: B-dúr szonáta
Neruda: Esz-dúr trombitaverseny I.
Albinoni: g-moll trombitaverseny
Sahov: Scherzo
Bach: Passacaglia
Tartini: Largo és Allegro

Veracini: Concerto

Andrew Hurrell: 7 Short Pieces (disco,dance, rock and jazz styles)

Fúvószenekar aktuális repertoárjának anyaga

Fúvószenekar számaiban szólók játszása

Követelmény

Skálák három képletben, kromatikus skála biztos játéka, nagyobb terjedelmű etűdök eljátszása. Koncert, vagy szonáta gyors és lassú tételének ízléses és karakteres eljátszása kísérettel. Kamaramű szólamának előadása.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála 3 képletben

- Egy etűd

- Egy előadási darab zongorakísérettel, vagy kamaramű, lehetőleg tanuló részvételével

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

hangszeres és zenei ismeretek átadása

- a hangterjedelem bővítése a lehetőségek szerint, az ajánlott napi gyakorlatok közül válogatva.

- a technikai készség megőrzése, továbbfejlesztése (előke és duplanyelv)

- a zenei kifejezőkészség fejlesztése.

- skálák öt képletben.

Ajánlott tananyag

Stamp: Warm-ups + studies

Clarke: Technical Studies

Colin: Lip Flexibilities

Maggio: Mindennapi Gyakorlatok

Quinque: Atmung Stütze Ansatz Methode

Davidson: Napi gyakorlatok

Árban: Trombitaiskola

Varasdy - Nagyiván - Sztán Trombitaiskola IV.

Corelli: e-moll Szonáta

Albinoni: C-dúr Concerto

Hidas: Concerto no.2

Bozza: Capriccio

Gedike: Koncertetűd

Manfredini: B-dúr Concerto két trombitára

Szabó Sándor: Blues is Blue

Fúvószenekar aktuális repertoárjának anyaga

Fúvószenekar számaiban szólók játszása

Követelmények

Skálák öt képlettel.

Tripla és dupla nyelv ismerete, és egyszerűbb esetekben használata.

Szonáta, vagy koncert gyors és lassú tételének ízléses és karakteres eljátszása kísérettel, kamaramű szólamának előadása.

A játszott művek zenei és zenetörténeti összefüggéseinek vázlatos ismerete.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála öt képlettel
- Egy etűd
- Egy előadási darab, vagy kamaramű, lehetőleg tanuló közreműködésével

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A megszerzett hangterjedelem és állóképesség megőrzése, a megtanult technikai elemek összefüggő alkalmazása.

- A zenei kifejezés fejlesztése.
- A tanult darabok zenei és zenetörténeti összefüggéseinek vázlatos ismerete.
- Az önállóan ismerje fel a hangszer problémáit és tudja ezeket kezelni.
- A tripla és a dupla nyelv ismerete, a díszítések, trillák ízléses használata.

Ajánlott tananyag

Stamp: Warm-ups + Studies

Clarke: Technical Studies

Colin: Lip Flexibilities

Maggio: Mindennapi Gyakorlatok

Quinque: Atmung Stütze Ansatz Methode

Davidson: Napi gyakorlatok

Skálák a Varasdy - Nagyiván - Sztán Trombitaiskola IV. kötete alapján.

Árban: Trombitaiskola

Hummel: Trombitaverseny I. tétel

Haydn: Trombitaverseny II-III. tétel

Arutjunjan: Trombitaverseny

Hindemith: Szonáta I.

Valentino: Szonáta

Vivaldi: B-dúr Concerto két trombitára

Händel: Szonáta két trombitára

Marquina: Spanyol cigánytánc

Fúvószenekar aktuális repertoárjának anyaga

Fúvószenekar számaiban szólók játzsása

Követelmények

A tanuló legyen képes egy versenymű vagy szonáta gyors és lassú tételének ízléses előadására, a tanult technikai és zenei elemek önálló alkalmazására.

Egy kamaramű szólamának eljátszására.

Legyen képes önállóan megtanulni és eljátszani egy előadási darabot.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála öt képlettel
- Egy etűd
- Egy előadási darab, vagy kamaramű, lehetőleg tanuló részvételével

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

A hangterjedelem bővítése, figyelemmel a szép hangra, a tiszta intonációra. Kiegyenlített hangzásra törekvés a teljes hangterjedelmen keresztül. Skálák öt képlettel másfél oktávos rendszerben. Díszítés előtanulmányok, tripla nyelv tanulmányok. A játszott művek alapos ismerete, a zenei műveltség elmélyítése. A ritmusértékek, ütemfajták átfogó ismerete. A kamarazene és a zenekari játék előtérbe helyezése.

Ajánlott tananyag

Stamp: Warm Ups

Colin: Lip Flexibilities

Clarke: Technical Studies

Maggio: Mindennapi Gyakorlatok

Quinque: Atmung Stütze Ansatz Methode

Árban: Skálagyakorlatok

Árban: Trombitaiskola

Clodomir: Petits exercices Etűdök I.

Keller: Szonáta

Albinoni: F-dúr Concerto

Esz-dúr Concerto

Barát: Fantázia

Haendel: c-moll Concerto

Vivaldi: d-moll Concerto I-II. tétel

Richter: Concerto I. tétel

Ci marosa: Concerto

Követelmények

A tanuló legyen képes technikailag és zeneileg igényesebb darabok előadására.

Dúr és összhangzatos moll skálák másfél oktávos rendszerben öt képlettel.

Nagyobb terjedelmű etűdök eljátszására.

A kromatikus skála biztos ismerete.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála öt képlettel
- Egy etűd
- Egy barokk szonáta vagy versenymű két tétele
- Egy más stílusú előadási darab

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem további bővítése, a hangminőség fejlesztése, a dinamikai tartomány tágítása.

- Skálák öt képletben, másfél oktávos rendszerben.

- Díszítés tanulmányok, tripla és dupla nyelv tanulmányok.

- A játszott művek alapos ismerete, a zenei műveltség elmélyítése.

- A ritmusértékek ütemfajták átfogó ismerete.

- A kamarazene, és a zenekari játék előtérbe helyezése.

Ajánlott tananyag

Stamp: Warm Ups
Clarke: Technical Studies
Colin: Lip Flexibilities
Maggio: Mindennapi Gyakorlatok
Quinque: Atmung Stütze Ansatz Methode
Árban: Skálagyakorlatok
Árban: Trombitaiskola
Clodomir: Petits exercices Etűdök I.
Purcell: B-dűr szonáta
Neruda: Esz-dűr trombitaverseny I.
Albinoni: g-moll trombitaverseny
Sahov: Scherzo
Bach: Passacaglia
Tartini: Largo és Allegro
Veracini: Concerto

Követelmények

A tanuló legyen képes technikailag és zeneileg igényesebb darabok előadására.
Dűr és összhangzatos moll skálák másfél oktávós rendszerben öt képlettel.
Nagyobb terjedelmű etűdök eljűtszása.
A trillák, díszítések biztos és helyes alkalmazására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála öt képlettel
- Egy etűd
- Egy barokk szonáta vagy koncert két tétele
- Egy más stűlusű előadási darab

9. évfolyam „B” Tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A hangterjedelem növelése, a hangminőség fejlesztése, a dinamikai tartomány szélesítése.
- Az állóképesség fejlesztése a mindennapi gyakorlatok segítségével.
- Skálák öt képletben, a másfél oktávós rendszer szerint.
- Az eddig tanult technikai elemek biztos alkalmazása.
- A zenei formálás tudatos alakítása.
- A dupla nyelv technika elsajátítása alapszinten.

Ajánlott tananyag

Stamp: Warm-Ups
Clarke: Technical Studies
Colin: Lip Flexibilities
Advanced Daily Studies
Maggio: Mindennapi Gyakorlatok
Quinque: Atmung Stütze Ansatz Methode
Árban: Hármashangzat és négyeshangzat tanulmányok
Varasdy - Nagyiván - Sztán Trombitaiskola IV.
Corelli: e-moll Szonáta
Albinoni: C-dűr Concerto
Hidas: Concerto no.2

Bozza: Capriccio
Gedike: Koncertetűd
Manfredini: B-dúr Concerto két trombitára
Charlier: Solo de Concours
Haydn: Trombitaverseny I-II-III.
Hummel: Trombitaverseny I-II.
Telemann: Asz-dúr Concerto

Követelmények

A tanuló legyen képes technikailag és zeneileg igényes darabok ízléses előadására.
Skálák öt képletben.
Nagyobb terjedelmű etűdök eljátszása.
A tripla és a dupla nyelv alkalmazása.
A játszott előadási darabokalapos ismerete.
Az előadási darabok által megkívánt állóképesség elérése.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála öt képlettel
- Egy etűd
- Egy barokk vagy klasszikus szonáta vagy versenymű két tétele
- Egy más stílusú előadási darab

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A tökéletes alapfunkciók rögzítése, automatizálása.
- Az összes dúr és moll skála öt képlettel, az előző években megszokott módon.
- Az önállóság fejlesztése a hangszeres játék minden területén: funkcionális, technikai és zenei szempontok szerint.
- A kamarazene és a zenekari játékelőterbe kerülése.
- A trombita szóló, kamara és zenekari irodalmának megismertetése.

Ajánlott tananyag

Stamp: Warm Ups
Clarke: Technical Studies
Colin: Lip Flexibilities
Maggio: Mindennapi Gyakorlatok
Quinque: Atmung Stütze Ansatz Methode
Árban: Etűdök
Tartini: B-dúr Concerto
Enescu: Legenda
Torelli: D-dúr Concerto
Purcell. D-dúr szonáta
Hummel: Trombitaverseny I. tétel
Haydn: Trombitaverseny II-III. tétel
Arutjunjan: Trombitaverseny
Hindemith: Szonáta I.
Valentino: Szonáta
Vivaldi: B-dúr Concerto két trombitára
Händel: Szonáta két trombitára

Követelmények

A tanuló legyen képes önállóan megtanulni és előadni a szintjén lévő előadási darabokat. Ismerje a hangszerkezelés problémáit, és megoldási módjait.

Szép hangon és zeneileg megoldottan adjon elő etűdöket, szóló és kamarazene darabokat.

Biztosan tudja a skálákat, a kromatikus skálát, alapszinten tudja a tripla és a dupla nyelv technikát.

Rendelkezzen a szintjének megfelelő állóképességgel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála öt képlettel
- Egy etűd
- Egy barokk vagy klasszikus szonáta, vagy versenymű két tétele
- Egy más stílusú előadási darab

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

Ismerje a tanuló

- a hangszere múltját, a jelentősebb alkotó- és előadóművészek munkásságát,
- a rézfűvós hangszerek közötti azonosságot, különbséget. Legyen képes a tanuló
- az előforduló légzéstechnikai és funkcionális problémák korrigálására a mindennapi gyakorlatok segítségével,

- a játszott művek hangterjedelmén belül kiegyenlített és kifejező hang elérésére,
- a különböző hangindítások, hangbefejezések megvalósítására,
- a különböző nyelvütések (szimpla, dupla, tripla) gyorsaságának fejlesztésére,
- önálló hangolásra,
- a hosszabb zenei gondolatok egy levegővel történő összefogására,
- skálázni másfél oktávon keresztül valamennyi hangnemben,
- az adott zenei anyagot egyéni képességei, illetve készségei szintjének megfelelően, kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, kifejezéssel megszólaltatni.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül) A tanuló rendelkezék megfelelő állóképességgel. Ismerje a hangképzés folyamatát. Legyen képes a tudatos légzéstechnika alkalmazására. Ismerje a tanuló

- az ajak-, a nyelv- és a manuális technika alapjait,
- az összes dúr és moll skálát a kétoktávós rendszerben, 6 képletben.

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Trombita főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy másfél oktávós skála öt képlettel.
- Egy etűd; Clodomir: Petits exercices (Leduc) 22-70., Clodomir: Etűdök (Leduc) II., III., IV., VI., és Árban: Trombitaiskola (Hofmeister) etűdjeinek nehézségi szintjén.
- Két különböző karakterű előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is; Albinoni: Esz- dúr, g-moll, C-dúr concerto, Barát: Fantázia (Leduc), Gedicke: Koncertetűd;

kamaraművek: Borst: Trombitaduók (EMB 6870), Mező Imre: Variációk (EMB 4687), Clodomir: Six petits duo és Six duo faciles, Reschofsky: Trió (EMB 6819), Farkas Ferenc: Régi magyar táncok nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy skála másfél oktávon, öt képlettel.

- Egy etűd; Clodomir: Petits exercices (Leduc) 22-70., Clodomir: Etűdök (Leduc) II., III., IV, VI., és Árbán: Trombitaiskola (Hofmeister) etűdjeinek nehézségi szintjén; kamaraművek: Clodomir: Six duo Faciles, Scheidt: Brass: Quintets I-II., nehézségi szintjén.

- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele; Albinoni: Esz-dúr, g-moll, C-dúr concerto, Corelli: e-moll szonáta, Purcell: B-dúr szonáta, Vivaldi: d-moll concerto nehézségi szintjén.

- Egy más stílusú előadási darab Bozza: Capriccio (Leduc) nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő minőségű, trombiták, tartozékokkal (tok, fúvóka).

Jól felhangolt zongora (pianínó).

Legalább 2 db, állítható magasságú kottaállvány

Metronóm

Lehetőleg a teljes alakot visszaadó tükör.

KÜRT

A kürttanítás célja feladatai

Ismertesse meg a tanulókkal (életkoruknak megfelelő szinten)

- a hangszerük történetét, akusztikai sajátosságait,
- a kürtirodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit,
- a kürtcsalád egyéb tagjait és a rokon hangszereket.

Alakítson ki

- megfelelő légzéstechnikát, helyes befúvósmódot, test-, hangszer- és kéztartást, billentést és tudatosítsa ezeket,

- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező kürt hangot,
- differenciált hangindítást, elválasztást és hanglezárást,

- megfelelő tempójú repetíciót,
- laza, egyenletes ujjtechnikát,
- pontosan összehangolt nyelv- és ujjmozgást,
- könnyed hangszerkezelést.

Gyakoroltasson rendszeresen

- tartott hangokat állandó és változó dinamikával (pl. mf, ff, pp), az intonáció megtartásával,
- hangsorokat fokozatosan táguló hangterjedelemben,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujjgyakorlatokat.

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulókat a hangszer karbantartására.

Előkészítő évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A gyakorlatban felmérni a tanuló hangszeres készségét, zenei érzékét.
- Könnyen játszható anyagon keresztül megalapozni a hangszeres továbbtanulást.

Ajánlott tananyag

Szilágyi - Kökényessy: Kürtiskola I. (EMB Z.13369)

Szilágyi: Hang palota (EB 51001)

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1 (Hresztomatyja Muzgisz, Muzika Moszkva)

Szilágyi - Belezay: Előadási darabok kürtre I. (EB 53002)

Követelmény

A fúvóka helyes felhelyezése az ajakra.

Helyes test- és hangszertartás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy gyermekdal,
- Egy szemelvény, vagy előadási darab eljátszása.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Könnyen játszható anyagon keresztül megalapozni a hangszeres továbbtanulást.

Helyesen működő funkciók kialakítása:

- helyes légzés, szájtartás,
- a fúvóka helye az ajkakon,
- testtartás,
- hangszertartás.

Ajánlott tananyag

Szilágyi - Kökényessy: Kürtiskola I. (EMB Z.13369)

Szilágyi: Hang palota (EB 51001)

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1 (Hresztomatyja Muzgisz, Muzika Moszkva)

Szilágyi - Beleznay: Előadási darabok kürtre I. (EB 53002)

Követelmény

A fűvóka helyes felhelyezése az ajakra.

Helyes test- és hangszertartás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy gyermekdal,

- Egy szemelvény, vagy előadási darab eljátszása.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Az előképzőben megalapozott funkciók továbbfejlesztése:

- helyes test- és hangszertartás,

- szájtartás, a fűvóka helyének kialakítása,

- a helyes légvezetés megalapozása,

- a nyelvtechnika megalapozása,

- a manuális technika megalapozása. Az intonációs készség fejlesztése.

Ajánlott tananyag

Szilágyi - Kökényessy: Kürtiskola I. (EMB Z.13369)

Szilágyi: Hang palota (EB 51001)

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1 (Hresztomatyja Muzgisz, Muzika Moszkva)

Sollár - Uszov: Kürtiskola (válogatva) (Hresztomatyja Muzgisz, Zimmermann Frankfurt)

Szilágyi - Beleznay: Előadási darabok kürtre (I. (EB 53002)

Követelmény

Játék szép kúrthangon.

Portato hangindítás.

Az ujj-, nyelv- és légzésvezetés-technika összehangolása

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy hangsor - a meglévő hangterjedelem eljátszása negyed és nyolcad értékekben, nyelvvel és legato,

- Egy kantiléna,

- Egy gyakorlat,

- Egy előadási darab zongorakísérettel, lehetőleg kotta nélkül.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Helyes test- és hangszertartás.

- A helyes légzés, nyelv- és manuális technika fejlesztése, összehangolása, különböző hangindítások elsajátítása más-más tempóban.
- Hangminőség, hangterjedelem fejlesztése
- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kürt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése a kantilénákon keresztül.
- Skálák játszása a meglévő hangterjedelmen belül Dúr és összhangzatos moll
- Az intonációs készség fejlesztése.
- Zenei stílusismeret kialakítása szemelvényeken keresztül.

Felhasználható irodalom

Szilágyi - Kökényessy: Kürtiskola I. (EMB)

Szilágyi: Hang palota (EB 51001)

Sollár - Uszov: Kürtiskola (válogatva) Hresztomatya Muzgisz, Zimmermann Frankfurt)

Kling: Kürtiskola (válogatva) (IMC New York),

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1,2 (Hresztomatya Muzgisz, (Muzika Moszkva)

Szilágyi - Beleznyay: Előadási darabok kürtre I. (EB 53002)

Követelmény

Játék kifejező, szép kúrthangon.

Különböző hangindítások.

Kötésgyakorlatok a kürt természetes felhangjain.

Széles dinamikai skála alkalmazása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála
- Egy kantiléna kotta nélkül
- Egy gyakorlat
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül, zongorakísérettel.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A funkciók ellenőrzése, a hibák javítása a mindennapi gyakorlatok segítségével.
- A helyes légzés, nyelv- és manuális technika fejlesztése, összehangolása, különböző hangindítások elsajátítása más-más tempóban.
- Hangminőség, hangterjedelem fejlesztése
- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kürt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése a kantilénákon keresztül.
- Dúr és összhangzatos moll
- Skálák játszása különböző képletekben, a meglévő hangterjedelmen belül.
- Zenei stílusismeret kialakítása különböző szemelvényeken keresztül.
- Társas zenélés: kánonok, egyszerűbb duók, triók.

Ajánlott tananyag

Szilágyi - Kökényessy: Kürtiskola II. (EMB)

Szilágyi: Hang palota (EB 51001)

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1,2,3 (Muzika Moszkva)

Sollár - Uszov: Kürtiskola (Zimmermann Frankfurt)

Kling: Kürtiskola (IMC New York)

O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)

Szilágyi - Beleznay: Előadási darabok kürtre I. (EB 53002)

Követelmény

Játék kifejező, szép kúrthangon.

Különböző hangindítások.

Kötésgyakorlatok a kürt természetes felhangjain.

Széles dinamikai skála alkalmazása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála, különböző skálaképletekkel,
- Egy kantiléna kotta nélkül,
- Két gyakorlat (különböző karakterű szemelvények,
- Egy előadási darab vagy tétel lehetőleg kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A teljes légzés alkalmazása a hangszeres játék minden helyzetében.
- A könnyed fúvástechnika megalapozása.
- A helyes légvezetés, nyelv- és manuális technika továbbfejlesztése a technikai jellegű gyakorlatok segítségével, különböző tempóban.
- Hangminőség, hangterjedelem fejlesztése
- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kürt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése kantilénákon keresztül.
- Dúr, és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben, a meglévő hangterjedelmen belül.
- Az intonációs készség fejlesztése.
- Zenei stílusismeret kialakítása különböző szemelvényeken keresztül.
- Társas zenélés.

Ajánlott tananyag

Szilágyi - Kökényessy: Kürtiskola I (EMB)

Szilágyi: Hang palota

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1,2,3,4 (Muzika Moszkva)

Sollár - Uszov: Kürtiskola (Zimmermann Frankfurt)

H.Kling: Kürtiskola (IMC New York)

O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)

Szilágyi - Beleznay: Előadási darabok kürtre I. (EB 53002)

Követelmény

Játék szép kúrthangon

Különböző hangindítások.

Kötésgyakorlatok a kürt természetes felhangjain.

A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála, különböző skálaképletekkel
- Egy kantiléna
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Egy darab vagy tétel lehetőleg kotta nélkül, zongorakísérettel.

5. évfolyam „A” tagozat

A hangszerkezelés fejlesztése

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A teljes légzés alkalmazás a hangszeres játék minden helyzetében.
- A könnyed fúvástechnika megalapozása
- A bordaközi légzéssel kibővített rekeszlégzés gyakorlása hangszer nélkül és hangszerrel: a levegőoszlop megtámasztása.
- A helyes légvezetés, nyelv- és manuális technika továbbfejlesztése a technikai jellegű gyakorlatok segítségével, különböző tempóban.
- Hangminőség, hangterjedelem fejlesztése
- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kürt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése kantilénakon keresztül.
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben, a meglévő hangterjedelmen belül.
- Az intonációs készség fejlesztése.
- Zenei stílusismeret kialakítása különböző szemelvényeken keresztül.
- Transzponálás esz és d kürtben
- Társas zenélés

Ajánlott tananyag

Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II

Szilágyi: Hang palota

Poleh: Dal -, darab-, etűdgyűjtemény no. 1, 2, 3, 4 (Muzika Moszkva)

Sollar-Usov: Kürtiskola (Zimmermann Frankfurt)

H. Kling: Kürtiskola (IMC New York) O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York) Maxim-Alphonse: Etűdök (A. Leduc Paris) Bordogni-Gabler: Vokálisén (Dobiinger) Szilágyi-Beleznyay: Előadási darabok kürtre II

Követelmény

Különböző hangindítások. Kötésgyakorlatok a kürt természetes felhangjain. A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán. Transzponálás esz-kürtben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála skálaképletekkel
- Egy kantiléna
- Két különböző karakterű gyakorlat
- Egy darab vagy versenymű tétel lehetőleg kotta nélkül (kivéve kortárszene) zongorakísérettel

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A teljes légzés alkalmazás a hangszeres játék minden helyzetében.
- A könnyed fúvástechnika megalapozása
- A bordaközi légzéssel kibővített rekeszlégzés gyakorlása hangszer nélkül és hangszerrel: a levegőoszlop megtámasztása.
- A helyes légvezetés, nyelv- és manuális technika továbbfejlesztése a technikai jellegű gyakorlatok segítségével, különböző tempóban.
- Hangminőség, hangterjedelem fejlesztése

- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kürt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése kantilénákon keresztül.
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben, a meglévő hangterjedelmen belül.
- Az intonációs készség fejlesztése.
- Zenei stílusismeret kialakítása különböző szemelvényeken keresztül.
- Transzponálás esz, d, és c kürtben
- Társas zenélés

Ajánlott tananyag

Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II

Szilágyi: Hang palota

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1, 2, 3, 4, (Muzika Moszkva)

Sollar-Uszov: Kürtiskola (Zimmermann Frankfurt)

H. Kling: Kürtiskola (IMC New York)

O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)

Maxim-Alphonse: Etűdök I (A. Leduc Paris)

Bordogni-Gabler: Vokálisén (Doblinger)

Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre II.

Követelmény

Játék szép kürt hangon.

Különböző hangindítások.

Kötésgyakorlatok a kürt természetes felhangjain.

A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán. Transzponálás esz- és d kürtben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála skálaképletekkel,
- Egy kantiléna,
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Egy darab vagy versenymű tétel lehetőleg kotta nélkül (kivéve kortárszene) zongorakísérettel.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

„B” tagozatra irányítható az a tanuló, aki az átlagot meghaladó zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal rendelkezik, valamint érdeklődése és szorgalma alkalmassá teszi arra, hogy megfeleljen a minőségben és mennyiségben magasabb követelményeinek.

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Helyes test- és hangszertartás.
- A helyes légvezetés, nyelv- és manuális technika fejlesztése, összehangolása, különböző hangindítások elsajátítása más-más tempóban.
- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kürt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése a kantilénákon keresztül.
- Dúr, és összhangzatos moll skálák, különböző skálaképletekkel.
- Az intonációs készség fejlesztése.
- Zenei stílusismeret kialakítása szemelvényeken keresztül.

Ajánlott tananyag

Szilágyi - Kökényessy: Kürtiskola I. (EMB)

Szilágyi: Hang palota (EB 51001)

Sollár - Uszov: Kürtiskola Hresztomatya Muzgisz, Zimmermann Frankfurt)

Kling: Kürtiskola (IMC New York),

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1,2 (Hresztomatya Muzgisz, Muzika Moszkva)

Szilágyi - Beleznay: Előadási darabok kürtre I. (EB 53002)

Követelmény

Játék szép kürthangon.

Portato, tenuto hangindítás.

Kötésyakorlatok a kürt természetes felhangjain.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna kotta nélkül,
- Két különböző technikai és zenei feladatot feldolgozó gyakorlat,
- Egy lassú és egy gyors előadási darab, melyeket kotta nélkül (kivéve kortárs zene), zongorakísérettel kell előadni.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A funkciók ellenőrzése, a hibák javítása a mindennapi gyakorlatok segítségével.
- A helyes légvezetés, nyelv- és manuális technika fejlesztése, összehangolása, különböző hangindítások elsajátítása más-más tempóban.
- Hangminőség, hangterjedelem fejlesztése
- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kürt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése a kantilénákon keresztül.
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben, a meglévő hangterjedelmen belül.
- Zenei stílusismeret kialakítása különböző szemelvényeken keresztül.
- Társas zenélés: kánonok, egyszerűbb duók, triók.

Ajánlott tananyag

Szilágyi - Kökényessy: Kürtiskola II. (EMB)

Szilágyi: Hang palota (EB 51001)

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1,2,3 (Muzika Moszkva)

Sollár - Uszov: Kürtiskola (Zimmermann Frankfurt)

Kling: Kürtiskola (IMC New York)

O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)

Szilágyi - Beleznay: Előadási darabok kürtre I. (EB 53002)

Követelmény

Játék kifejező, szép kürthangon Különböző hangindítások.

Kötésyakorlatok a kürt természetes felhangjain.

Széles dinamikai skála alkalmazása.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna kotta nélkül,
- Két különböző technikai és zenei feladatot feldolgozó gyakorlat,

- Egy lassú és egy gyors előadási darab, melyeket kotta nélkül (kivéve kortárs zene), zongorakísérettel kell előadni.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A teljes légzés alkalmazása a hangszeres játék minden helyzetében.
- A könnyed fúvástechnika megalapozása.
- A helyes légvezetés, nyelv- és manuális technika továbbfejlesztése a technikai jellegű gyakorlatok segítségével, különböző tempóban.
- Kifejező, szép kúrthang kialakítása
- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kürt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése kantilénakon keresztül.
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben, a meglévő hangterjedelmen belül.
- Az intonációs készség fejlesztése.
- Zenei stílusismeret kialakítása különböző szemelvényeken keresztül.
- Társas zenélés.

Ajánlott tananyag

Szilágyi - Kökényessy: Kürtiskola I (EMB)

Szilágyi: Hang palota

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1,2,3,4 (Muzika Moszkva)

Sollár - Usov: Kürtiskola (Zimmermann Frankfurt)

H.Kling: Kürtiskola IMC New York)

O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)

Szilágyi - Beleznyay: Előadási darabok kürtre I. (EB 53002)

Követelmény

Játék szép kúrthangon.

Különböző hangindítások.

Kötésgyakorlatok a kürt természetes felhangjain.

A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna kotta nélkül,
- Két különböző technikai és zenei feladatot feldolgozó gyakorlat,
- Egy lassú és egy gyors előadási darab vagy versenymű tétel (az egyik kortárszene legyen), melyeket kotta nélkül (kivéve kortárszene), zongorakísérettel kell előadni.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A teljes légzés alkalmazás a hangszeres játék minden helyzetében.
- A könnyed fúvástechnika megalapozása
- A bordaközi légzéssel kibővített rekeszlégzés gyakorlása hangszer nélkül és hangszerrel: a levegőoszlop megtámasztása.
- A helyes légvezetés, nyelv- és manuális technika továbbfejlesztése a technikai jellegű gyakorlatok segítségével, különböző tempóban.

- Kifejező szép kúrthang kialakítása
- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kúrt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése kantilénákon keresztül.
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben, a meglévő hangterjedelmen belül.
- Az intonációs készség fejlesztése.
- Zenei stílusismeret kialakítása különböző szemelvényeken keresztül.
- Transzponálás esz és d kúrtben
- Társas zenélés

Ajánlott tananyag

Szilágyi-Kökényessy: Kúrtiskola II

Szilágyi: Hang palota

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1, 2, 3, 4, (Muzika Moszkva)

Sollar-Usov: Kúrtiskola (Zimmermann Frankfurt)

H. Kling: Kúrtiskola (IMC New York)

O. Franz: Kúrtiskola (Carl Fischer New York)

Maxim-Alphonse: Etűdök I. (A. Leduc Paris)

Bordogni-Gabler: Vokalisen (Doblinger)

Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kúrtre II.

Követelmény

Játék szép kúrt hangon.

Különböző hangindítások.

Kötésgyakorlatok a kúrt természetes felhangjain.

A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán. Transzponálás esz-kúrtben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna kotta nélkül,
- Két különböző technikai és zenei feladatot feldolgozó gyakorlat,
- Egy lassú és egy gyors előadási darab vagy versenymű tétel kotta nélkül (kivéve kortárszene) zongorakísérettel előadni.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A teljes légzés alkalmazás a hangszeres játék minden helyzetében.
- A könnyed fúvástechnika megalapozása
- A bordaközi légzéssel kibővített rekeszlégzés gyakorlása hangszer nélkül és hangszerrel: a levegőoszlop megtámasztása.
- A helyes légvezetés, nyelv- és manuális technika továbbfejlesztése a technikai jellegű gyakorlatok segítségével, különböző tempóban.
- Hangminőség, hangterjedelem fejlesztése
- Kötés- és nyelvgyakorlatok a kúrt természetes felhangjain, különböző ritmusképletekkel is.
- A széles dinamikai skálán történő játék fejlesztése kantilénákon keresztül.
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben, a meglévő hangterjedelmen belül.
- Az intonációs készség fejlesztése.
- Zenei stílusismeret kialakítása különböző szemelvényeken keresztül.
- Transzponálás esz, d, és c kúrtben

- Társas zenélés

Ajánlott tananyag

Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II

Szilágyi: Hang palota

Poleh: Dal-, darab-, etűdgyűjtemény no. 1, 2, 3, 4 (Muzika Moszkva)

Sollar-Usov: Kürtiskola (Zimmermann Frankfurt)

H.Kling: Kürtiskola (IMC New York)

O.Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)

Maxim-Alphonse: Etűdök I. (A. Leduc Paris)

Bordogni-Gabler: Vokalisen (Doblinger)

Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre II.

Követelmény

Játék szép kürt hangon.

Különböző hangindítások.

Kötésgyakorlatok a kürt természetes felhangjain.

A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.

Transzponálás esz- és d kürtben.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna kotta nélkül,
- Két különböző technikai és zenei feladatot feldolgozó gyakorlat,
- Egy lassú és egy gyors előadási darab vagy versenymű tétel kotta nélkül (kivéve kortárszene) zongorakísérettel előadni.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló

- a zenei anyagot életkorának, egyéni képességeinek és készségeinek megfelelő hangszerkezeléssel, kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, kifejezően szólaltassa meg,
- rendelkezék a játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges koncentrációképesseggel,
- legyen tisztában a hangszerkezelés alapvető tudnivalóival, alkalmazza tudatosan a helyes légzéstechnikát, befúvást, billentést stb.,
- legyen képes a hangok biztonságos megszólaltatására a klasszikus hangterjedelemben,
- tudjon dinamikailag árnyalt, kulturált, kifejező kürt hangot képezni,
- alkalmazza játékában a hangindítás, elválasztás és hangbefejezés különböző módjait,
- törekedjék játékában a tiszta intonációra,
- rendelkezék az alapfokon játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges technikával,
- tudjon önállóan hangolni,
- ismerje a hangszer karbantartásának alapvető feladatait, és végezze ezeket önállóan,
- ismerje a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanár útmutatásai alapján legyen képes a különböző zenei kifejezőeszközök alkalmazására (artikuláció, agogika, díszítés, lassítás, hangsúlyozás stb.),
- ismerje a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,
- ismerje a kürt történetét, rokon hangszereit,
- ismerje a kürt szerepét különböző zenei korszakokban. Legyen képes
- Egy kantiléna,

- Egy gyakorlat,
- Egy darab, vagy tétel előadására.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak:

- egy skála a tanuló meglévő hangterjedelmében (alap, terc és I. fokú hármashangzat, nyelvvél és kötve, negyed és nyolcad értékekben),
- egy kantiléna,
- két etűd,
- egy előadási darab - ajánlott: J. Skroup: B-dúr koncert (rövid kadenciával), L. V. Beethoven: Románc, J. Concone: Téma és variáció, vagy ehhez hasonló nehézségű darab - előadására kotta nélkül

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Kürt főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy kantiléna; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola 11/31., 11/47., 11/52., 11/73. (EMB13370) nehézségi szintjén.

- Két különböző karakterű etűd; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola 11/9., 11/15., 11/16., 11/37., 11/42., 11/68., 11/90. (EMB13370) nehézségi szintjén. Az egyik etűd helyett lehet kamaramű is Tarjáni Ferenc: Muzsikáljunk c. gyűjteményéből G. F. Händel: Sándor-ünnep nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab; J. Mattheson: Ária, A. J. Varlamov: Orosz népdal, J. A. Hasse: Két tánc, G. F. Händel: Bourrée (Z6902), Mező I: Tánc, F. Schubert: A tavaszhoz nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy skála különböző képletekkel, a meglévő hangterjedelemben.

- Egy kantiléna; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola 11/110., 11/116., 11/142., 11/155. (EMB13370). nehézségi szintjén.

- Két etűd; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola 11/119., 11/150., 11/167., 11/209. (EMB13370). nehézségi szintjén; az egyik etűd helyett lehet kamaramű is.

- Egy előadási darab; L. V. Beethoven: Románc, J. Loeillet: Szonáta, J. S. Skroup: B-dúr koncert, A. Frehse: Andante, Székely: Szonatina II-III. tétel (EMB5990) nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,

- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok eléréséig az egyes tanulók tudásszintje között jelentős különbség alakulhat ki képességeik, teherbírásuk és szorgalmuk alapján, ezért elsősorban a fejlesztés lehetséges irányait és céljait fogalmazzuk meg. A továbbképző évfolyamok fő célja a zenei műveltség elmélyítése és a zenélési kedv ébrentartása.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A zeneiskolai osztályokban elért színvonal eredményes megőrzése.
- A zenei műveltség megőrzése, bővítése, a zenélési kedv ébrentartása.
- Az akadálytalan, teljes légzés gazdaságos alkalmazása.
- A dinamikai skála határainak kiszélesítése.
- A tananyagban előforduló tempójelzések és játékmódok ismerete.
- Hangminőség, hangterjedelem fejlesztése
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben a megfelelő hangterjedelmen belül.
- Könnyű transzpozíciók (e, esz, d, c)
- Társas zenélés.
- Különböző játéktechnikák megismerése (fojtás, szordinó használat, ajaktrilla, f-kürt fogások)

Ajánlott tananyag

Kling: Etűdök (IMC New York)

Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II.

Maxim-Alphonse: Etűdök I. (A. Leduc)

Kofron: Etűdök

Ónozó: Kürtiskola I-II.

Bujanovszkij: Válogatott etűdök

Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre I, II.

Macello: a-moll szonáta

Grieg: Tavasz

Mozart: Larghetto

Schubert: Ave Maria

Franz Danzi: Esz-dúr szonáta

Bach: Air

Vivaldi: Concerto 2 kürtre

Követelmény

Játék szép kúrthangon.
Különböző hangindítások.
A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.
Transzponálás (esz, d, c).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna,
- Egy gyakorlat,
- Egy lassú és 1 gyors előadási darab vagy versenymű tétel.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az akadálytalan, teljes légzés gazdaságos alkalmazása.
- A dinamikai skála határainak kiszélesítése.
- A tananyagban előforduló tempójelzések és játékmódok ismerete.
- Hangminőség, hangterjedelem fejlesztése
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben a megfelelő hangterjedelmen belül.
- Nyilvános szereplés félévente egy alkalommal.
- Könnyű transzpozíciók (e, esz, d, c, g, fisz)
- Társas zenélés.
- Különböző játéktechnikák megismerése (fojtás, szordinó használat, ajaktrilla, f-kürt fogások)

Ajánlott tananyag

Kling: Etűdök (IMC New York)
Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II.
Panseron: 20 cantilena
O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)
Maxim-Alphonse: Etűdök I. (A. Leduc)
Geisler: Kürtiskola (Hofmeister)
Kofron: Etűdök
Bujanovszkij: Válogatott etűdök
Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre I, II.
Loeillet: Szonáta
Wagner: Walter dala
Vlaszov: Melódia
Händel: Larghetto
Franz Danzi: Esz-dúr szonáta
C. Saint-Saens: A hattyú
Saint-Saens: Koncert
Matis: Koncert
Maxim Alfonz: Eűdökl.
Franz Strauss: Notturmo
Dvorak: X. szláv tánc
Rachmaninoff: Vocalise

Követelmény

Játék szép kúrthangon.

Különböző hangindítások.

A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.

Transzponálás (e, esz, d, c, g).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna,

- Egy gyakorlat,

- Egy lassú és egy gyors előadási darab vagy versenymű tétel lehetőleg kotta nélkül.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

Az akadálytalan, teljes légzés gazdaságos alkalmazása.

A dinamikai skála határainak kiszélesítése.

A tananyagban előforduló tempójelzések és játékmódok ismerete.

Kifejező szép kúrthang Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben a megfelelő hangterjedelmen belül.

Könnyű transzpozíciók (összes transzpozícióban)

Társas zenélés.

Zenekari szólamismeret.

Különböző játéktechnikák megismerése (fojtás, szordínó használat, ajaktrilla, f-kürt fogások)

Ajánlott tananyag

Kling: Etűdök (IMC New York)

Panseron: 20 cantilena

O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)

Kopprasch: Etűdök I. (Hofmeister)

Maxim-Alphonse: Etűdök II. (A. Leduc)

Thevet: 60 Etűd I. (A. Leduc)

Geisler: Kürtiskola (Hofmeister)

Kofron: Etűdök

Bujanovszkij: Válogatott etűdök

Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre I, II.

Bozza: En Irlande

Mendelssohn: Tavasz dal

Mozart: D-dúr kürtverseny (Breitkopf & Hartel)

Mozart: Esz-dúr kürtverseny no. 3. (Breitkopf & Hartel)

Franz Danzi: Esz-dúr szonáta

C. Saint-Saens: A hattyú

O. Franz: Dal szöveg nélkül

Kofron: Sonatina

Saint-Saens: Koncert

Matis: Koncert

Hidas: Concerto per corno

Bordogni-Gabler: Canilénák

Franz Strauss: Koncert

B.Kroll: Laudatio

Lorenz: Elégia

J. Haydn: D-dúr kürtverseny II.

Követelmény

Játék szép kúrthangon.

Különböző hangindítások.

A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.

Transzponálás (e, esz, d, c, g, fisz).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna,

- Egy gyakorlat,

- Egy lassú és 1 gyors előadási darab vagy versenymű tétel lehetőleg kotta nélkül.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az akadálytalan, teljes légzés gazdaságos alkalmazása.

- A dinamikai skála határainak kiszélesítése.

- A tananyagban előforduló tempójelzések és játékmódok ismerete.

- Kifejező szép kúrthang Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben a megfelelő hangterjedelmen belül.

- Könnyű transzpozíciók (összes transzpozícióban)

- Társas zenélés.

- Zenekari szólamismeret.

- Különböző játéktechnikák megismerése (fojtás, szordinó használat, ajaktrilla, f-kürt fogások)

Ajánlott tananyag

Kling: Etűdök (IMC New York)

Panseron: 20 cantilena

O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)

Kopprasch: Etűdök I. (Hofmeister)

Maxim-Alphonse: Etűdök II. (A. Leduc)

Thevet: 60 Etűd I. (A. Leduc)

Kofron: Etűdök

Bujanovszkij: Válogatott etűdök

Glazunov: Álom

Pergolesi: Siciliana

Mozart: D-dúr kürtverseny (Breitkopf & Hartel)

Mozart: Esz-dúr kürtverseny no. 3. (Breitkopf & Hartel)

Jan Vaclav Stich: Concerto No.7.

S. R. Mercadante: Concerto

O. Franz: Dal szöveg nélkül

Kofron: Sonatina

Koetsier. Romance

Saint-Saens: Koncert

Mozart: Esz-dúr kürtverseny no. 2

Mozart: Esz-dúr kürtverseny no. 4

Mozart: Kürtkvintett

Hidas: Concerto percorno

Bordogni-Gabler: Cantilenák

R. Strauss: Kürtverseny op. 11.
R. Strauss: Andante
F. Strauss: Téma és variációk
Ravel: Pavane

Követelmény
Játék szép kúrthangon.
Különböző hangindítások.
A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.
Transzponálás (minden transzpozíció).

Az év végi vizsgaajánlott anyaga
- Egy kantiléna,
- Egy gyakorlat,
- Egy lassú és egy gyors előadási darab vagy versenymű tétel lehetőleg kotta nélkül.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

A továbbképző évfolyamok „B” tagozatos tanulói nem zenei jellegű közismereti tanulmányaik mellett is meg akarják őrizni a zenei pálya választásának lehetőségét, hogy elkerüljék a korai pályaválasztást.

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok
Hangszeres és zenei ismeretek átadása
- Természetes, oldott hangszerkezelés, tudatos légzéstechnika elsajátítása
- Kiegyenlített, dinamikailag árnyalt hang képzése
- Tudatos nyelv-technikák alkalmazása
- Az akadálytalan, teljes légzés gazdaságos alkalmazása.
- A dinamikai skála határainak kiszélesítése.
- A tananyagban előforduló tempójelzések és játékmódok ismerete.
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben a megfelelő hangterjedelmen belül.
- Könnyű transzpozíciók (e, esz, d, c)
- Társas zenélés.
- A különböző zenei stílusok jellemző vonásai ismeretében a művek stílushű előadása
- A művek harmóniai és formai elemzése
- A zenei memória, hallás, és képzelőerő, valamint az előadói készség fejlesztése
- A kortárs zene értő befogadása és művelése.

Ajánlott tananyag
Kling: Etűdök (IMC New York)
Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II.
Maxim-Alphonse: Etűdök I. (A. Leduc)
Kofron: Etűdök
Ónozó: Kürtiskola I-II.
Bujanovszkij: Válogatott etűdök
Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre I, II.
Macello: a-moll szonáta
Grieg: Tavasz

Mozart: Larghetto
Schubert: Ave Maria
Franz Danzi: Esz-dúr szonáta
Bach: Air
Vivaldi: Concerto 2 kürtre

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna,
- Egy gyakorlat,
- Egy lassú és egy gyors előadási darab vagy versenymű tétel előadása kotta nélkül.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Természetes, oldott hangszerkezelés, tudatos légzéstechnika elsajátítása
- Tudatos nyelv-technikák alkalmazása
- Az akadálytalan, teljes légzés gazdaságos alkalmazása.
- A dinamikai skála határainak kiszélesítése.
- A tananyagban előforduló tempójelzések és játékmódok ismerete.
- Kifejező szép kúrthang
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben a megfelelő hangterjedelmen belül.

- Könnyű transzpozíciók (e, esz, d, c, g, fisz)
- Társas zenélés.
- Különböző játéktechnikák megismerése (fojtás, szordínó használat, ajaktrilla, f-kürt fogások)

Zenei ismeretek

- a különböző zenei stílusok jellemző vonásai ismeretében a művek stílushű előadása
- a művek harmóniai és formai elemzése
- a zenei memória, hallás, és képzelőerő, valamint az előadói készség fejlesztése.
- a tanulót a kortárs zene befogadására és művelésére.

Ajánlott tananyag

Kling: Etűdök (IMC New York)
Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II.
Panzeron: 20 cantilena
O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)
Maxim-Alphonse: Etűdök I. (A. Leduc)
Geisler: Kürtiskola (Hofmeister)
Kofron: Etűdök
Bujanovszkij: Válogatott etűdök
Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre I, II.
Loeillet: Szonáta
Wagner: Walter dala
Vlaszov: Melódia
Händel: Larghetto
Franz Danzi: Esz-dúr szonáta
C. Saint-Saens: A hattyú
Saint-Saens: Koncert

Matis: Koncert
Maxim Alfonz: Etűdők II.
Franz Strauss: Notturmo
Dvorak: X. szláv tánc
Rachmaninoff: Vocalise

Követelmény
Játék szép kűrthangon.
Kűlönbűzű hangindítások.
A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.
Transzponálás (e, esz, d, c, g).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna,
- Egy gyakorlat,
- Egy lassú és egy gyors előadási darab vagy versenymű tétel előadása kotta nélkül.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Természetes, oldott hangszerkezelés, tudatos légzéstechnika elsajátítása
- Tudatos nyelv-technikák alkalmazása
- Az akadálytalan, teljes légzés gazdaságos alkalmazása.
- A dinamikai skála határainak kiszélesítése.
- A tananyagban előforduló tempójelzések és játékműdokok ismerete.
- Kiegyenlített, dinamikailag árnyalt hang képzése
- Kifejezű szép kűrthang Dűr és összhangzatos moll skálák játszása kűlönbűzű képletekben a megfelelű hangterjedelmen belül.
- Kűnnyű transzpozíciók (összes transzpozícióban)
- Társas zenélés.
- Zenekari szűlamismeret.
- Kűlönbűzű játéktechnikák megismerése (fojtás, szordínó használat, ajaktrilla, f-kűrt fogások)

Zenei ismeretek

- A kűlönbűzű zenei stűlusok jellemzű vonásai ismeretében a művek stűlushű előadása
- A művek harmóniai és formai elemzése
- A zenei meműria, hallás, és képzeloerű, valamint az előadói készség fejlesztése.
- A tanulót a kortárs zene befogadására és művelésére.

Ajánlott tananyag

Klűng: Etűdűk (IMC New York)
Panseron: 20 cantilena
O. Franz: Kűrtiskola (Carl Fischer New York)
Kopprasch: Etűdűk I. (Hofmeister)
Maxim-Alphonse: Etűdűk II. (A. Leduc)
Thevet: 60 Etűd I. (A. Leduc)
Geisler: Kűrtiskola (Hofmeister)
Kofron: Etűdűk
Bujanovszkij: Válogatott etűdűk
Szilágyi-Beleznay: Elűadási darabok kűrtre I, II.

Bozza: En Irlande
Mendelssohn: Tavasz dal
Mozart: D-dúr kürtverseny (Breitkopf & Hartel)
Mozart: Esz-dúr kürtverseny no. 3. (Breitkopf & Hartel)
Franz Danzi: Esz-dúr szonáta
C. Saint-Saens: A hattyú
O. Franz: Dal szöveg nélkül
Kofron: Sonatina
Saint-Saens: Koncert
Matis: Koncert
Hidas: Concerto percorno
Bordogni-Gabler: Canilenák
Franz Strauss: Koncert
B.Kroll: Laudatio
Lorenz: Elégia
J. Haydn: D-dúr kürtverseny II.

Követelmény

Játék szép kúrthangon.
Különböző hangindítások.
A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.
Transzponálás (e, esz, d, c, g, fisz).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy kantiléna,
- Egy gyakorlat,
- Egy lassú és egy gyors előadási darab vagy versenymű tétel előadása kotta nélkül.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Természetes, oldott hangszerkezelés, tudatos légzéstechnika elsajátítása
- Tudatos nyelv-technikák alkalmazása
- Az akadálytalan, teljes légzés gazdaságos alkalmazása.
- A dinamikai skála határainak kiszélesítése.
- A tananyagban előforduló tempójelzések és játékmódok ismerete.
- Kiegyenlített, dinamikailag árnyalt hang képzése
- Kifejező szép kúrthang
- Dúr és összhangzatos moll skálák játszása különböző képletekben a megfelelő hangterjedelmen belül.
- Könnyű transzpozíciók (összes transzpozícióban)
- Társas zenélés.
- Zenekari szólamismeret.
- Különböző játéktechnikák megismerése (fojtás, szordínó használat, ajaktrilla, f-kürt fogások)
- A különböző zenei stílusok jellemző vonásai ismeretében a művek stílushű előadása
- A művek harmóniai és formai elemzése
- A zenei memória, hallás, és képzelőerő, valamint az előadói készség fejlesztése.
- A kortárs zene értő befogadása és művelése.

Ajánlott tananyag
Kling: Etűdök (IMC New York)
Panseron: 20 cantilena
O. Franz: Kürtiskola (Carl Fischer New York)
Kopprasch: Etűdök I. (Hofmeister)
Maxim-Alphonse: Etűdök II. (A. Leduc)
Thevet: 60 Etűd I. (A. Leduc)
Kofron: Etűdök
Bujanovszkij: Válogatott etűdök
Glazunov: Álom
Pergolesi: Siciliana
Mozart: D-dúr kürtverseny (Breitkopf & Hartel)
Mozart: Esz-dúr kürtverseny no. 3. (Breitkopf & Hartel)
Jan Vaclav Stich: Concerto No.7.
S. R. Mercadante: Concerto
O. Franz: Dal szöveg nélkül
Kofron: Sonatina
Koetsier. Romance
Saint-Saens: Koncert
Mozart: Esz-dúr kürtverseny no. 2
Mozart: Esz-dúr kürtverseny no. 4
Mozart: Kürtkvintett
Hidas: Concerto percorno
Bordogni-Gabler: Cantilenák
R. Strauss: Kürtverseny op. 11.
R. Strauss: Andante
F., Strauss: Téma és variációk
Ravel: Pavane

Követelmény
Játék szép kúrthangon.
Különböző hangindítások.
A gyakorlatok előadása széles dinamikai skálán.
Transzponálás (e, esz, d, c, g, fisz).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga
Egy kantiléna,
Egy gyakorlat,
Egy lassú és egy gyors előadási darab vagy versenymű tétel előadása kotta nélkül.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén
A tanuló ismerje hangszere múltját, irodalmát, a jelentősebb alkotó- és előadóművészek munkásságát.
Legyen képes
- természetes, oldott hangszerkezelésre, helyes testtartásra, hangszertartásra, a tudatos légzéstechnika alkalmazására,
- C-g2 hangterjedelemben kiegyenlítetten, különböző dinamikai árnyalattal, tiszta intonációval játszani, a nyelvtechnika tudatos alkalmazásával,

- életkorának és képességeinek megfelelő zenei anyag kottahű, stílusos, a zenei összefüggéseket visszaadó, értelmesen tagolt, árnyalt előadására, szép kifejező kúrthangon,
- az előadási darabokat fejből játszani,
- technikai szempontból tudatos, elemző gyakorlásra,
- igényesebb kamarazenei művek előadásában közreműködni. Rendelkezzék
- a zenei kifejezést lehetővé tevő képzelőerővel, technikával, formálókészséggel,
- koncentrációképeséssel,
- lapról olvasási készséggel, amely a mindenkori darab megszólaltatásához, illetve a kamarazenéléshez szükséges.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- F-c3 között kiegyenlítően, tiszta intonációval, a nyelvtechnika tudatos alkalmazásával játszani,
- az ajaktrilla megvalósítására.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Kürt főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy kantiléna transzponálása Esz-kürtben; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II (EMB 13370) 11/110., 11/161., 11/203. nehézségi szintjén.

- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, ill. versenymű, vagy szonáta lassú és gyors tétele; az egyik előadási darab helyett kamaramű játszható; Schubert: Szerenád, Telemann: Allegretto, Mozart: D-dúr kürtverseny (Breitkopf), Händel: Ária, Skroup: B-dúr koncert, Csajkovszkij: Édes álom, Glinka: Északi fény, Martini: Gavotte, Székely: Szonatina (EMB 5990 kötetben), Szervánszky: Kis szvit (EMB 5990 kötetben) nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Transzponálás Esz-, vagy D-kürtben; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II (EMB 13370) 11/136., 11/187. nehézségi szintjén.

- Egy etűd; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II (EMB 13370) 11/182., 11/193., 11/210. nehézségi szintjén.

- Egy kamaramű; Mozart-kürtduók (Hofmeister), Haydn: Divertimento, Farkas F.: Régi magyar táncok - fúvósötös (EMB 14056) - nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab, vagy 2 különböző karakterű tétel zongorakísérettel; Bogár: Változó felhők, Zempléni: Rapszódia nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,

- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő számú, jó minőségű hangszeres tartozék.

Jól felhangolt zongora (pianínó).

Legalább 2 db kottatartó.

Metronóm.

HARSONA-TENORKÜRT-BARITONKÜRT

A harsona és rokon hangszerei, a tenorkürt- és a baritonkürt-tanítás szakirányú feladatai

A képzés legeredményesebb módjának az tekinthető, ha a tanuló 8-9 éves korában tenoron vagy baritonon kezdi a mélyrézfúvós hangszerek tanulását és csak a tanulmányok során amikor erre alkalmassá válik, tér át a harsona tanulására. A tenoron vagy baritonon megszerzett készségek birtokában a továbbtanulást megelőző két évben elegendő a harsonatanulást megkezdeni a zeneművészeti szakközépiskolai felvételi követelmény eléréséhez.

A harsonatanítás szakirányú feladatai:

- ismertesse meg a tanulóval (életkoruknak megfelelő szinten) a hangszerek lehetőségeit, irodalmát; történetét, akusztikai sajátosságait, az irodalom legkiemelkedőbb alkotó- és előadóművészeit.

Alakítson ki könnyed hangszerkezelést:

- megfelelő légzéstechnikát, helyes befúvásmódot, test-, száj-, hangszer- és kéztartást, tolókezelést és tudatosítsa ezeket,
- dinamikailag árnyalt, telt, színes, kifejező zenei hangot,
- differenciált hangindítást és hanglezárást,
- megfelelő tempójú repetíciót,
- laza, egyenletes kartechnikát,
- pontosan összehangolt nyelv- és karmozgást.

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- tartott hangokat állandó és változó dinamikával, az intonáció lehetőség szerinti megtartásával,
- hangsorokat, fokozatosan táguló hangterjedelemben, különböző figurációkkal,
- a felmerülő technikai problémáknak megfelelő mozdulatsorokat, ujjgyakorlatokat.

Fordítson figyelmet

- a helyes légzés kialakítására, gyakorlására, fejlesztésére intenzív légzésfejlesztési gyakorlatokkal,
- a helyes szájtartás kialakítására, a szájizomzat fejlesztésére a mindennapi gyakorlatok segítségével:

- fúvóka és hangszer nélkül csupán ajakkal,
- csak fúvókával,
- hangszerrel,
- mindezek ellenőrzése fúvóka karikával,
- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulót a hangszer karbantartására.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A hangszer felépítése, részei.
- A kottaolvasás alapfogalmai, illetve kulcs.
- Az egész, fél, negyed, nyolcad hangjegyértékek és az ezeknek megfelelő szünetjelek.
- A 4/4-es, 2/4-es és 3/4-es ütemek.
- Az előforduló hangok fogásai.
- A helyes test- és hangszertartás kialakítása.
- A rekeszlégzés alapjainak elsajátítása, a levegővezetés megalapozása.
- A helyes szájartás kialakítása ajakrezgés és fúvókázás segítségével.
- A hangindítás megalapozása.

Ajánlott tananyag

Steiner: Harsona ABC (ajak- és fúvókagyakorlatok) Varasdy - Nagyiván - Sztán:
Trombitaiskola I. Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I. Steiner-Völgyi-Zilcz:
Harsonaiskola I. Steiner: Bariton ABC Steiner: Harsona ABC Colin: Trombitaiskola kezdőknek
Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I. Ujfalusy - Steiner: Előadási darabok rézfúvókra,
Sztán: Repertoire Trombita-Előadási darabok gordonkára I, Manfred Schmitz: Trompeten
spiele 1. Gyerekdalok, népdalok

Követelmény

Az egészséges, szép hang kialakítása.

Hangterjedelem: maximum B-g-ig (hangzó).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A hangszer felépítése, részei.
- A kottaolvasás alapfogalmai, illetve kulcs.
- Az egész, fél, negyed, nyolcad hangjegyértékek és az ezeknek megfelelő szünetjelek.
- A 4/4-es, 2/4-es és 3/4-es ütemek.

- Az előforduló hangok fogásai.
- A helyes test- és hangszertartás kialakítása.
- A rekeszlégzés alapjainak elsajátítása, a levegővezetés megalapozása.
- A helyes szájtartás kialakítása ajakrezgés és fúvókázás segítségével.
- A hangindítás megalapozása.
- A legato játék alapjainak elsajátítása ajakrezgéssel, fúvókával, hangszerrel.

Ajánlott tananyag

Steiner: Harsona ABC

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I. vagy a tanuló képességeinek ismeretében a tanár belátása és tapasztalata szerinti gyakorlatok

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I.

Steiner-Völgyi-Zilcz: Harsonaiskola I.

Steiner: Bariton ABC

Steiner: Harsona ABC

Colin: Trombitaiskola kezdőknek

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I.

Ujfalusy - Steiner: Előadási darabok rézfúvókra,

Sztán: Repertoire Trombita-Előadási darabok gordonkára I,

Manfred Schmitz: Trompeten spiele 1.

Követelmény

Az egészséges, szép hang kialakítása.

Hangterjedelem: maximum G-b-ig (hangzó).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A hangszer felépítése, részei.
- Az egész, fél, negyed és nyolcad hangérték és a megfelelő szünetjelek.
- Nyújtópont a félkotta mellett.
- A módosítójelek.
- A 4/4-es, 2/4-es, 3/4-es ütem.
- Az előforduló hangok fogásai.
- Memóriafejlesztés: gyermekdalok, népdalok, és az előadási darabok kotta nélkül.
- Motívumok, dallamok azonosságának, különbözőségének megismerése.
- A helyes test- és hangszertartás kialakítása.
- A rekeszlégzés alapjainak gyakorlása, a levegővezetés megalapozása.
- A helyes szájtartás fejlesztése ajakrezgés és fúvókázás segítségével.
- A hangindítás megalapozása.
- A legato játék alapjainak elsajátítása ajakrezgéssel, fúvókával, hangszerrel.

Ajánlott tananyag

Steiner: Bariton ABC

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I.
Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I.
Steiner: Bariton ABC-ből válogatva
Perényi Péter: 347 etűd-ből válogatva
Krumpfer: Trompeten schule für anfangen-ből válogatva
Colin: Trombitaiskola kezdőknek
Colin: Modern Method for Trombon
Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola I. (zongorakíséretes darabok)
Steiner: Harsonaiskola (a zongorakíséretes darabokból)
Ujfalusi - Steiner: Előadási darabok rézfúvókra,
Sztán: Repertoire Trombita
Manfred Schmitz Trompeten spiele 1.
Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I.
Csáth: Előadási darabok gordonkára I.

Követelmény

A tanuló legyen képes egy oktáv hangterjedelmen belül a tanult ritmusértékeket tartalmazó gyakorlat előadására egészséges, szép hangon.

Hangterjedelem: G-b-ig (hangzó).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A kottaolvasás továbbfejlesztése: szinkópa, nagy és kis nyújtott és éles ritmusok ismertetése, a tizenhatod érték és szünetjele.

- A 3/8-os, 6/8-os, ütem és alia breve.

- Ritmusképlet: a triola és a 6/8-os ütem különböző képletei.

- A játékmód további differenciálása (staccato nyolcad mozgásban).

- Dinamika: a pianótól a fortéig.

- Memóriafejlesztés: hangsorok és előadási darabok (3-4) kotta nélkül.

- Hangterjedelem: G-d'-ig.

- Hangképzés: tiszta szép intonáció kialakítása fúvóka- és hangképző gyakorlatokon keresztül.

- A légvezetés, nyelvtechnika továbbfejlesztése.

- Hangsorok a tanuló hangterjedelmi képességeinek függvényében

Ajánlott tananyag

Steiner: Harsonaiskola ABC (ajak- és fúvókagyakorlatok) Steiner: Mindennapi gyakorlatok (felhangkötések) Colin: Kötésgyakorlatok

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.

Steiner: Bariton ABC

Perényi Péter: 347 etűd

Steiner: Harsona ABC

Lubik: Kantilénák

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola

Steiner: Harsona ABC (a zongorakíséretes darabokból)
Ujfalusy-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra
Sztán: Repertoire - Trombita,
Manfred Schmitz: Trompeten spiele 1-2.
Lengyel - Pejtsik: Gordonkamuzsika I.
Csáth: Előadási darabok gordonkára I.
Steiner: Repertoire - Rézfúvók
Charpentier: Te Deum (Edition Simonffy)
Négy régi olasz dal (Edition Simonffy)
Borst - Bogár: Trombitamuzsika kezdők számára
Lengyel - Pejtsik: Gordonkamuzsika kezdők számára

Követelmény

A tanuló legyen képes nyolcadokat, tizenhatodokat, tartalmazó darabok lejátszására.
Egy dúr skála és párhuzamos mollja kotta nélkül.
Különböző karakterű és ritmikájú gyakorlatok.
Évfolyamának megfelelő hangterjedelmű előadási darab előadása kotta nélkül

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála kotta nélkül,
- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A dúr és moll hangsorszerkezete.
- A 9/8-os, 12/8-os ütem.
- Ritmusképletek: az eddig elsajátított ritmusképletek kombinációi.
- A zenei anyagban szereplő előadási darabok stílusjegyeinek ismerete.
- A társas zenélés alapjai, két-háromszólamú gyakorlatok eljátszása.
- A funkciók ellenőrzése, a hibák korrigálása a mindennapi gyakorlatokon keresztül.
- Hangképzés: az előírt hangterjedelmen és dinamikán belül kiegyenlített hanganyag és tiszta intonáció kialakítása.
- A manuális készség továbbfejlesztése.
- A legato játék kifejlesztése, kvart- és kvintkötések lefelé és felfelé.

Ajánlott tananyag

Steiner: Harsonaiskola ABC (ajak- és fúvókagyakorlatok)
Steiner: Mindennapi gyakorlatok (felhangkötések)
Colin: Kötésgyakorlatok
Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola (63-118)
Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.
Steiner: Bariton ABC
Perényi Péter: 347 etűd
Steiner: Harsona ABC
Lubik: Kantilénák
Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola
Steiner: Harsona ABC (a zongorakíséretes darabokból)
Ujfalusy-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra

Sztán: Repertoire - Trombita,
Manfred Schmitz: Trompeten spiele 1-2.
Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I.
Csáth: Előadási darabok gordonkára I.
Steiner: Repertoire - Rézfúvók
Charpentier: Te Deum (Edition Simonffy)
Négy régi olasz dal (Edition Simonffy)
Borst - Bogár: Trombitamuzsika kezdők számára
Lengyel - Pejtsik: Gordonkamuzsika kezdők számára

Követelmény

A tanuló legyen képes a tanult ritmusokra épülő gyorsabb technikai gyakorlat eljátszására.
Felhangkötéseket tartalmazó gyakorlatok.
Barokk vagy klasszikus szonátatétel előadása.

Az év végi beszámoló ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Ütemfajták: váltakozó ütemek.
- Ritmusképletek: különböző kevert ritmusok.
- Kottaolvasás: a tanuló legyen képes az évfolyamának megfelelő szinten lapról olvasni.

Vegye figyelembe a dinamikai és artikulációs előírásokat.

- Hangképzés: az előírt hangterjedelmen és dinamikán belül kiegyenlített hanganyag és tiszta intonáció kialakítása, könnyed fúvástechnika birtoklása.

- A nyelv- és ujjtechnika továbbfejlesztése, a manuális készség kialakítása technikai gyakorlatok segítségével.

- A technikai jellegű gyakorlatok és nehezebb zenei fordulatok virtuóz megoldása, az előírt tempójelzések következetes betartása.

- Kötéstanulmányok: kis terc-, nagy terc-, kvint-, kvart- le és felfelé.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Steiner: Harsona ABC (mindennapi gyakorlatok)

Lubik: Kantiléna

Colin: Complete Modern Method for Trumpet or Cornet

Colin: Kötésgyakorlatok

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola II. (skálatanulmányok)

Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola II. (1-51)

Clodomier: Petits Exercices.

Robert Müller: Technische studien I.

Steiner: Harsona ABC

Perényi Péter: 347 etűd

Ujfalussy - Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.

Arban: gyakorlatok válogatva a hangterjedelemnek megfelelően

Steiner: Harsona ABC

Ujfalusy - Steiner: Előadási darabok rézfúvókra,
Sztán: Repertoire Trombita
Előadási darabok gordonkára I
Manfred Schmitz Trompeten spiele 1-2.
Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I-II.
Csáth: Előadási darabok gordonkára I-II.
Steiner: Repertoire Rézfúvók
Magyar szerzők előadási darabjai trombitára és zongorára
Sugár: Dal és tánc
Hasse: Két tánc
Purcell: Szvit

Követelmény

Nagyobb terjedelmű, igényes ritmikájú etűd eljátszása.
Kantiléna jellegű nagy íveket átfogó etűd előadása.
Barokk vagy klasszikus előadási darab stílusos előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Ütemfajták: váltakozó ütemek.
- Ritmusképletek: különböző kevert ritmusok.
- Kottaolvasás: a tanuló legyen képes az évfolyamának megfelelő szinten lapról olvasni. Vegye figyelembe a dinamikai és artikulációs előírásokat.
- Hangképzés: az előírt hangterjedelmen és dinamikán belül kiegyenlített hanganyag és tiszta intonáció kialakítása, könnyed fúvástechnika birtoklása.
- A nyelv- és ujjtechnika továbbfejlesztése, a manuális készség kialakítása technikai gyakorlatok segítségével.
- A technikai jellegű gyakorlatok és nehezebb zenei fordulatok virtuóz megoldása, az előírt tempójelzések következetes betartása.
- Kötéstanulmányok: kis terc-, nagy terc-, kvint-, kvart- le és felfelé.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Lubik: Kantiléna

Colin: Complete Modern Method for Trumpet or Cornet

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola II. (skálatanulmányok)

Arban: Skálagyakorlatok

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola II. (52-116)

Clodomir: Petits Exercices.

Robert Müller: Technische studien I.

Steiner: Harsona ABC

Ujfalusy-Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.

Arban: gyakorlatok válogatva

Steiner: Harsona ABC

Ujfalusy - Steiner: Előadási darabok rézfúvókra,
Sztán: Repertoire Trombita
Előadási darabok gordonkára I
Manfred Schmitz: Trompeten spiele 1-2.
Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I-II.
Csáth: Előadási darabok gordonkára I-II.
Steiner: Repertoire Rézfúvók
Magyar szerzők előadási darabjai trombitára és zongorára
Sugár: Dal és tánc
Hasse: Két tánc
Purcell: Szvit
Diabelli: Sonatina

Követelmény

Nagyobb terjedelmű, igényes ritmikájú etűd eljátszása.
Kantiléna jellegű nagy íveket átfogó etűd előadása.
Barokk vagy klasszikus előadási darab stílusos előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Ütemfajták: váltakozó ütemek.
- Ritmusképletek: különböző kevert ritmusok.
- Kottaolvasás: a tanuló legyen képes az évfolyamának megfelelő szinten lapról olvasni. Vegye figyelembe a dinamikai és artikulációs előírásokat. Sajátítsa el a tenorkulcs olvasását és használatát.
- Hangképzés: az előírt hangterjedelmen és dinamikán belül kiegyenlített hanganyag és tiszta intonáció kialakítása, könnyed fúvástechnika birtoklása.
- A nyelv- és ujjtechnika továbbfejlesztése, a manuális készség kialakítása technikai gyakorlatok segítségével.
- A technikai jellegű gyakorlatok és nehezebb zenei fordulatok virtuóz megoldása, az előírt tempójelzések következetes betartása.
- Kötéstanulmányok: kis terc-, nagy terc-, kvint-, kvart-oktáv kötések le és felfelé.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Steiner: Harsona ABC

Arban: Vollständige schule für trompete - válogatott gyakorlatok

Lubik: Kantiléna

Colin: Complete Modern Method for Trumpet or Cornet

Borst: Skálagyakorlatok trombitára

Arban: Technikai gyakorlatok - skálagyakorlatok (violin és basszuskulcsban, szükség szerint)

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola III.

Clodomir: Petits Exercices.

Robert Müller: Technische studien I-II.

Kopprasch: Technikai etűdök I.
Ujfalusy - Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.
Makovecz: Válogatott etűdök I.
Arban: gyakorlatok válogatva Steiner: Harsona ABC
Ujfalusy - Steiner: Előadási darabok rézfúvókra,
Sztán: Repertoire Trombita-Előadási darabok gordonkára I.
Manfred Schmitz Trompeten spiele 1-2.
Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I-II.
Csáth: Előadási darabok gordonkára I-II.
Steiner: Repertoire Rézfúvók
Magyar szerzők előadási darabjai trombitára és zongorára
Sugár: Dal és tánc
Hasse: Két tánc
Diabelli: Szonatina
Händel: B-dúr sonata
Vivaldi: Sechs violoncello sonaten - válogatva
Purcell: Szvit Telemann: F-dúr sonata
Fitzgerald: Angol szvit
Marcello: Hat szonáta csellóra

Követelmény

Nagyobb terjedelmű, igényes ritmikájú etűd eljátszása.
Kantiléna jellegű nagy íveket átfogó etűd előadása.
Barokk vagy klasszikus előadási darab stílusos előadása.

Az év végi beszámoló ajánlott anyaga

- Egy skála
- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

2. évfolyam „B” tagozat

„B” tagozatos oktatásra irányítható az a tanuló, aki az átlagot meghaladó zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal rendelkezik, valamint érdeklődése és szorgalma alkalmassá teszi arra, hogy megfeleljen a „B” tagozatos oktatás minőségben és mennyiségben magasabb követelményeinek.

A tanulók legkorábban az „A” tagozat 2. évfolyam elvégzése után kerülhetnek „B” tagozatra.

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A kottaolvasás továbbfejlesztése: szinkópa, nagy és kis nyújtott és éles ritmusok ismertetése, a tizenhatod érték és szünetjele.
- A 3/8-os, 6/8-os, ütem és alla breve.
- Ritmusképlet: a triola és a 6/8-os ütem különböző képletei.
- A játékmód további differenciálása (staccato nyolcad mozgásban).
- Dinamika: a pianótól a fortéig.
- Memóriafejlesztés: hangsorok és előadási darabok kotta nélkül.
- Hangterjedelem: G-d'-ig.

- Hangképzés: tiszta szép intonáció kialakítása fúvóka- és hangképző gyakorlatokon keresztül.

- A légvezetés, nyelvtechnika továbbfejlesztése.
- Hangsorok a tanuló hangterjedelmi képességeinek függvényében.

Ajánlott tananyag

Steiner: Harsonaiskola ABC

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Colin: Kötésgyakorlatok

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola

Ujfalusy - Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.

Steiner: Bariton ABC

Perényi Péter: 347 etűd

Steiner: Harsona ABC

Lubik: Kantilénák

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola

Steiner: Harsona ABC (a zongorakíséretes darabokból)

Ujfalusy-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra

Sztán: Repertoire - Trombita,

Manfred Schmitz: Trompeten spiele 1-2.

Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I.

Csáth: Előadási darabok gordonkára I.

Steiner: Repertoire - Rézfúvók

Charpentier: Te Deum (Edition Simonffy)

Négy régi olasz dal (Edition Simonffy)

Borst - Bogár: Trombitamuzsika kezdők számára

Lengyel - Pejtsik: Gordonkamuzsika kezdők számára

Követelmény

A tanuló legyen képes nyolcadokat, tizenhatodokat, tartalmazó darabok lejátszására.

Egy dúr skála és párhuzamos mollja kotta nélkül.

Különböző karakterű és ritmikájú gyakorlatok.

Évfolyamának megfelelő hangterjedelmű előadási darab előadása kotta nélkül

Hangsorok hármashangzat-felbontással a megadott hangterjedelmen belül.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála kotta nélkül,
- Egy gyakorlat,
- Két előadási darab kotta nélkül.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A dúr és moll hangsorszerkezete.
- A 9/8-os, 12/8-os ütem.
- Ritmusképletek: Az eddig elsajátított ritmusképletek kombinációi.
- A zenei anyagban szereplő előadási darabok stílusjegyeinek ismerete.
- A társas zenélés alapjai, két-háromszólamú gyakorlatok eljátszása.
- A funkciók ellenőrzése, a hibák korrigálása a mindennapi gyakorlatokon keresztül.

- Hangképzés: az előírt hangterjedelmen és dinamikán belül kiegyenlített hanganyag és tiszta intonáció kialakítása.

- A manuális készség továbbfejlesztése.

- A legato játék kifejlesztése, kvart- és kvintkötések lefelé és felfelé.

Ajánlott tananyag

Steiner: Harsonaiskola ABC

Steiner: Mindennapi gyakorlatok (felhangkötések)

Colin: Kötésgyakorlatok

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola

Ujfalusy - Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.

Steiner: Bariton ABC

Perényi Péter: 347 etűd

Steiner: Harsona ABC

Lubik: Kantilénák

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola

Steiner: Harsona ABC (a zongorakíséretes darabokból)

Ujfalusy-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra

Sztán: Repertoire - Trombita,

Manfred Schmitz: Trompeten spiele 1-2.

Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I.

Csáth: Előadási darabok gordonkára I.

Steiner: Repertoire - Rézfúvók

Charpentier: Te Deum (Edition Simonffy)

Négy régi olasz dal (Edition Simonffy)

Borst - Bogár: Trombitamuzsika kezdők számára

Lengyel - Pejtsik: Gordonkamuzsika kezdők számára

Követelmény

A tanuló legyen képes a tanult ritmusokra épülő gyorsabb technikai gyakorlat eljátszására.

Felhangkötéseket tartalmazó gyakorlatok.

Barokk vagy klasszikus szonátatétel előadása.

Kvint- és kvartkötések és összekapcsolásuk nagy és kis terckötésekkel;

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok egy oktávon keresztül, 2#, 2b előjegyzésig.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,

- Egy gyakorlat,

- Két előadási darab kotta nélkül.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Ütemfajták: váltakozó ütemek.

- Ritmusképletek: különböző kevert ritmusok.

- Kottaolvasás: a tanuló legyen képes az évfolyamának megfelelő szinten lapról olvasni.

- Hangképzés: a használt hangterjedelmen és dinamikán belül kiegyenlített hanganyag és tiszta intonáció kialakítása, könnyed fúvástechnika birtoklása.

- A nyelv- és ujjtechnika továbbfejlesztése, a manuális készség kialakítása technikai gyakorlatok segítségével.

- A technikai jellegű gyakorlatok és nehezebb zenei fordulatok virtuóz megoldása, az előírt tempójelzések következetes betartása.

- Kötéstanulmányok: kis terc-, nagy terc-, kvint-, kvart- le és felfelé.

Ajánlott tananyag

Steiner: Harsonaiskola ABC

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Colin: Kötésgyakorlatok

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola

Ujfalusy-Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.

Steiner: Bariton ABC

Perényi Péter: 347 etűd

Steiner: Harsona ABC

Lubik: Kantilénák

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola

Steiner: Harsona ABC

Ujfalusy-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra

Sztán: Repertoire - Trombita,

Manfred Schmitz: Trompeten spiele 1-2.

Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I.

Csáth: Előadási darabok gordonkára I.

Steiner: Repertoire - Rézfúvók

Charpentier: Te Deum (Edition Simonffy)

Négy régi olasz dal (Edition Simonffy)

Borst - Bogár: Trombitamuzsika kezdők számára

Lengyel - Pejtsik: Gordonkamuzsika kezdők számára

Követelmény

Ujjgyakorlatok, a díszítések megalapozása.

A természetes kvint-, kvart-, nagy és kis terckötések.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok másfél oktávon keresztül 4#, 4b előjegyzésig; a teljes kvintkör ismerete.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,

- Egy gyakorlat,

- Két előadási darab kotta nélkül.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Ütemfajták: váltakozó ütemek.

- Ritmusképletek: különböző kevert ritmusok.

- Kottaolvasás: a tanuló legyen képes az évfolyamának megfelelő szinten lapról olvasni. Vegye figyelembe a dinamikai és artikulációs előírásokat.

- Hangképzés: az előírt hangterjedelmen és dinamikán belül kiegyenlített hanganyag és tiszta intonáció kialakítása, könnyed fúvástechnika birtoklása.

- A nyelv- és ujjtechnika továbbfejlesztése, a manuális készség kialakítása technikai gyakorlatok segítségével.

- A technikai jellegű gyakorlatok és nehezebb zenei fordulatok virtuóz megoldása, az előírt tempójelzések következetes betartása.

- Kötéstanulmányok: kis terc-, nagy terc-, kvint-, kvart- le és felfelé.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Lubik: Kantiléna

Colin: Complete Modern Method for Trumpet or Cornet

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola II.

Árban: Skálagyakorlatok

Clodomir: Petits Exercices.

Robert Müller: Technische studien I.

Steiner: Harsona ABC

Ujfalusy - Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.

Arban: gyakorlatok válogatva

Steiner: Harsona ABC

Ujfalusy - Steiner: Előadási darabok rézfúvókra,

Sztán: Repertoire Trombita

Előadási darabok gordonkára I

Manfred Schmitz: Trompeten spiele 1-2.

Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I-II.

Csáth: Előadási darabok gordonkára I-II.

Steiner: Repertoire Rézfúvók

Sugár: Dal és tánc

Hasse: Két tánc

Purcell: Szvit

Diabelli: Sonatina

Követelmény

Nagyobb terjedelmű, igényes ritmikájú etűd eljátszása.

Kantiléna jellegű nagy íveket átfogó etűd előadása.

Barokk vagy klasszikus előadási darab stílusos előadása.

Ujjgyakorlatok, a díszítések megalapozása.

A természetes kvint-, kvart-, nagy és kis terckötések.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok másfél oktávon keresztül 4#, 4b előjegyzésig; a teljes kvintkör ismerete.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,

- Egy gyakorlat,

- Két előadási darab kotta nélkül.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Ütemfajták: váltakozó ütemek.

- Ritmusképletek: különböző kevert ritmusok.

- Kottaolvasás: a tanuló legyen képes az évfolyamának megfelelő szinten lapról olvasni.

Vegye figyelembe a dinamikai és artikulációs előírásokat. Sajátítsa el a tenorkulcs olvasását és használatát.

- Hangképzés: az előírt hangterjedelmen és dinamikán belül kiegyenlített hanganyag és tiszta intonáció kialakítása, könnyed fúvástechnika birtoklása.
- A nyelv- és ujjtechnika továbbfejlesztése, a manuális készség kialakítása technikai gyakorlatok segítségével.
- A technikai jellegű gyakorlatok és nehezebb zenei fordulatok virtuóz megoldása, az előírt tempójelzések következetes betartása.
- Kötéstanulmányok: kis terc-, nagy terc-, kvint-, kvart- oktáv kötések le és felfelé.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Steiner: Harsona ABC (mindennapi gyakorlatok)

Lubik: Kantiléna

Colin: Complete Modern Method for Trumpet or Cornet

Borst: Skálagyakorlatok trombitára

Arban: Technikai gyakorlatok - skálagyakorlatok (violin és basszusukulusban, szükség szerint)

Clodomir: Petits Exercices.

Robert Müller: Technische studien I-II

Kopprasch: Technikai etűdök I.

Ujfalusy - Pehl - Perlaki: Harsonaiskola II.

Makovecz: Válogatott etűdök I.

Arban: gyakorlatok válogatva

Steiner: Harsona ABC

Ujfalusy - Steiner: Előadási darabok rézfúvókra,

Sztán: Repertoire Trombita-Előadási darabok gordonkára I.

Lengyel-Pejtsik: Gordonkamuzsika I-II.

Steiner: Repertoire Rézfúvók

Magyar szerzők előadási darabjai trombitára és zongorára

Sugár: Dal és tánc

Diabelli: Szonatina

Vivaldi: Sechs violoncello sonaten - válogatva

Telemann: F-dúr sonata

Marcello: Hat szonáta csellóra

Követelmény

Nagyobb terjedelmű, igényes ritmikájú etűd eljátszása.

Kantiléna jellegű nagy íveket átfogó etűd előadása.

Barokk vagy klasszikus előadási darab stílusos előadása.

Ujjgyakorlatok, a díszítések megalapozása.

A természetes kvint-, kvart-, nagy és kis terckötések.

Hangsorok, terclépések, hármashangzatok másfél oktávon keresztül 4#, 4b előjegyzésig; a teljes kvintkör ismerete.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,

- Egy gyakorlat,

- Két előadási darab kotta nélkül.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló

- a zenei anyagot életkorának, egyéni képességeinek és készségeinek megfelelő hangszerkezeléssel, kotta- és stílushűen, értelmesen tagolva, kifejezően szólaltassa meg,
 - rendelkezzen a játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges koncentrációképeséssel,
 - legyen tisztában a hangszerkezelés alapvető tudnivalóival, alkalmazza tudatosan a helyes légzéstechnikát, befúvásmódot,
 - sajátítsa el az ajak és a kéz összehangolt munkáját; hasonlóan a helyes tolokakezelést,
 - legyen képes a hangok biztonságos megszólaltatására az előírt hangterjedelemben,
 - tudjon dinamikailag árnyalt, kulturált, kifejező hangot képezni,
 - alkalmazza játékában a hangindítás, elválasztás és hangbefejezés különböző módjait,
 - törekedjék játékában a tiszta intonációra,
 - rendelkezzen az alapfokon játszott zenei anyag megszólaltatásához szükséges technikával,
 - tudjon önállóan hangolni,
 - ismerje a hangszer karbantartásának alapvető feladatait, és végezze ezeket önállóan,
 - ismerje a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
 - a tanár útmutatásai alapján legyen képes a különböző zenei kifejezőeszközök alkalmazására (artikuláció, agogika, díszítés, lassítás, hangsúlyozás stb.),
 - a tanár útmutatásai alapján legyen képes az új darabok egyszerűbb dallami díszítésére,
 - ismerje a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat,
 - ismerje a használt hangszer történetét, rokon hangszereit,
 - ismerje az adott hangszer szerepét különböző zenei korszakokban.
- A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)
- A tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak pódiumon történő bemutatásával:
- egy szabadon választott skála és hármashangzat-felbontás két oktávon keresztül,
 - két, lehetőleg különböző jellegű gyakorlat
 - egy előadási darab zongorakísérettel, kotta nélkül (minimum Pergolesi: Ária című mű nehézségi szintjén).
- Legyen képes
- a használt hangterjedelmen belül kiegyenlített, szép hang elérésére a tiszta intonáció megtartásával,
 - az állóképesség növelésére
 - árnyaltabb zenei megformálásra.

Művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Harsona-tenorkürt-baritonkürt főtárgy

„A” tagozat: minimum 8 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

Harsona

„A” tagozat

- Egy dúr hangsor másfél oktávon keresztül, a hozzá tartozó hármashangzat-felbontással.

- Egy etűd; Steiner: Harsona-ABC 16/2. Andante, 17/1. Andantino, 18/2. Allegretto, 19/2. Allegretto (EMB Z 14144) nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab; Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből (EMBZ 13114) F. Schubert: Bölcsődal 20., L. Mozart: Trombitaszó 22., Anonymus: Hornpipe 24., H. Purcell: Induló 26., Corelli: Gavotta 28., Rimsky-Korsakov: Mazurka 35., vagy hasonló nehézségű előadási darabok.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy dúr hangsor és párhuzamos mollja másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel (pl.: hármashangzat-felbontás, tercmenet).

- Egy etűd; Makovecz: Válogatott etűdök harsonára (EMB Z 14143) I./4. Poco Allegro, 6. Allegro, 12. Allegretto nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab; Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből (EMBZ 13114) J.S. Bach: Menüett 27., Nagy Olivér: Chorea Hungarica 31., G. Giordani: Arietta 33., G. B. Pergolesi: Ária 34., Bogár István: 4 bagatell 36.; Hasse: Két tánc a Repertoire album gordonkára és zongorára c. gyűjteményből (EMB Z 5958), Marcello szonátatételek a 6 szonáta gordonkára és basso continuóra c. kötetből (EMB Z 13547), vagy hasonló nehézségű előadási darabok.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Tenorkürt

„A” tagozat

- Egy másfél oktávós skála első képlete.

- Egy etűd; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola II. 51-116. (EMB12657) nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab; Ujfalusi-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből (EMB13114). Schubert: Bölcsődal 20., L. Mozart: Trombitaszó 22., Anonymus: Hornpipe 24., H. Purcell: Induló 26., Corelli: Gavotta 28., Rimsky-Korsakov: Mazurka 35., vagy hasonló nehézségű előadási darabok.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy másfél oktávós skála három képlettel.

- Egy etűd; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola II. 51-116. (EMB12657) Clodomir: Etűdök I-II. nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab; Ujfalusi-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből (EMB13114), J. S. Bach: Menüett 27., Nagy Olivér: Chorea Hungarica 31. G.Giordani: Arietta 33., G.B.Pergolesi: Aria 34., Bogár István: 4 bagatell 36.; Hasse: Két tánc, Marcello szonátatételek, vagy hasonló nehézségű előadási darabok.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Baritonkürt

„A” tagozat

- Egy másfél oktávós skála első képlete.

- Egy etűd; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola II. 51-116. (EMB12657) nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab; Ujfalusi-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c, gyűjteményből (EMB13114) F. Schubert: Bölcsődal 20., L. Mozart: Trombitaszó 22., Anonymus: Hornpipe 24., H. Purcell: Induló 26., Corelli: Gavotta 28., Rimsky-Korsakov: Mazurka 35., vagy hasonló nehézségű előadási darabok.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy másfél oktávos skála három képlettel.
 - Egy etűd; Steiner: Bariton-ABC (EMB14284) 70-86; Perényi: 347 etűd harsonára (EMB 14452) 130-137. nehézségi szintjén.
 - Egy előadási darab; Ujfalusi-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből (EMB13114) J. S. Bach: Menüett 27., Nagy Olivér: Chorea Hungarica 31., G. Giordani: Arietta 33., G. B. Pergolesi: Aria 34., Bogár István: 4 bagatell 36.; Hasse: Két tánc, Marcello szonátatétel, vagy hasonló nehézségű előadási darabok.
- Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Kottaolvasás: baritonkürtön a tenorkulcs használatának megismerése, elsajátítása és gyakorlása.
- Díszítések és trillák.
- Az előadott művek levegővel való önálló tagolása.
- Gyors táncjátékok karakterisztikus megoldása.
- Közepesen nehéz etűdök és előadási darabok lapról játszása.
- Az ajkak rugalmasságának és erejének fejlesztése, különböző kötés- és intervallumgyakorlatokkal.
- A zenei anyagban szereplő művek formai elemzése, hangnemi kitérések felismerése.
- Az előforduló tempójelzések ismerete.
- A kamara- és zenekari játék előtérbe helyezése.
- Törekvés a teljes dinamikai skála megvalósítására (pp-ff-ig), különös figyelemmel a szép hangra.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Rolf Quinque: ASA method

Colin: Kötésgyakorlatok

Arban: Gyakorlatok

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola III.

Árban: Skálatanulmányok
Clodomir: Etűdök I-II.
Arban: Ritmustanulmányok, díszítés- és trilla-előkészítő tanulmányok, intervallumgyakorlatok
Kopprasch: Technikai etűdök I.
Makovecz: Válogatott etűdök I.
Müller: Technikai gyakorlatok II-III.
Couillaud: 20 etűd
Marcello: Szonáták
Paudert: Berühmte Arien
Kurpihski: Kavatina
Baldassari: Szonáta
Barát: Orientale
Händel: Hallei szonáta
Telemann: B-dúr szonáta
Rouger: Velencei karnevál

Követelmény

A díszítések stílusos alkalmazása a gyakorlatokban és előadási darabokban.
Dúr és moll hangsorok másfél oktávon keresztül, hármashangzat-felbontásokkal.
Intervallumgyakorlatok másfél oktávon keresztül.
Barokk, klasszikus vagy romantikus darab stílusos előadása díszítésekkel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Két oktávós skála, tercskála; a főhármasok, a dominánsszeptim hangjainak ismerete és összehasonlításuk.
- Az ütemfajták, hangjegyértékek és ritmusképletek átfogó és rendszerezett ismerete.
- A teljes hangterjedelem birtoklása, kiegyenlített hangerővel és hangszínnel.
- Az ajkak rugalmasságának és erejének fokozása.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok
Rolf Quinque: ASA method
Colin: Lip flexibilites (válogatva)
Slokar: Hangképző gyakorlatok
Árban: Skálatanulmányok, kromatikus gyakorlatok, hármashangzat-felbontások
Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola IV.
Clodomir: Etűdök II.
Árban: Ritmustanulmányok, trillák, díszítések
Kopprasch: Technikai etűdök I.
Makovecz: Válogatott etűdök
Bordogni: Vocalises
Müller: Technikai etűdök III

Blazevich: Etűdők harsonára
Ujfalusy - Steiner: Előadási darabok
Marcello: Szonáták
Vivaldi: Szonáták

Követelmény

A tanuló legyen képes egy nagyobb terjedelmű, zeneileg és technikailag igényesebb darab eljátszására.

Tudja megvalósítani az előírt dinamikát (pp-ff-ig) az egész hangterjedelemben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

Az eddig elsajátított készségek megőrzése, fejlesztése.

A légzés és levegővezetés terén eddig tanultak elmélyítése, következetes alkalmazása, az előforduló hibák korrigálása.

A további hangszeres fejlődés mellett a zenei műveltség elmélyítése, a zenélési kedv ébrentartása.

A kamarazenélés és a zenekarban való játék előtérbe helyezése.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Slokar: Hangképző gyakorlatok

Rolf Quinque: ASA method

Stamp: Warm Ups

Colin: Warm Ups

Maggio: Befűvási gyakorlatok

Colin: Skálatanulmányok

Arban: Skálatanulmányok

Arban: Famous Method for Trombone

Colin: Modern Method for Trombone

Muller: Technikai etűdök III

Kopprasch: Technikai etűdök I-II

Bordogni: Vocalises

Lafosse: Complete Method III

Couillaud: 20 etűd

Vobaron: Etűdök I-II.

Clodomier: Etűdök II-III.

Makovecz: Válogatott etűdök I-II.

Corelli: Szonáták

Marcello: Szonáták

Vivaldi: Szonáták

A trombita- és harsonairodalom szólóművei

Követelmény

Díszítések.

Tripla- és/vagy duplanyelv előkészítés.

Rövid előke, dupla előke.

Trilla élőkével, utókéval.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Az eddig elsajátított készségek megőrzése, fejlesztése.
- A légzés és levegővezetés terén eddig tanultak elmélyítése, következetes alkalmazása, az előforduló hibák korrigálása.
- A további hangszeres fejlődés mellett a zenei műveltség elmélyítése, a zenélési kedv ébrentartása.
- A kamarazenélés és a zenekarban való játék előtérbe helyezése.
- A záróvizsga sikeres letétele érdekében a lehető legtöbb egyéni szereplési lehetőség kihasználása.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Slokar: Hangképző gyakorlatok

Rolf Quinque: ASA method

Stamp: Warm Ups

Colin: Warm Ups

Maggio: Befúvási gyakorlatok

Colin: Skálatanulmányok

Arban: Skálatanulmányok

Arban: Famous Method for Trombone

Colin: Modern Method for Trombone

Müller: Technikai etűdök III

Kopprasch: Technikai etűdök I-II

Bordogni: Vocalises

Lafosse: Complete Method III

Couillaud: 20 etűd

Vobaron: Etűdök I-II.

Clodomier: Etűdök II-III.

Makovecz: Válogatott etűdök I-II.

Corelli: Szonáták

Marcello: Szonáták

Vivaldi: Szonáták

Követelmény

Díszítések.

Tripla és duplanyelv gyakorlatok.

Rövid előke, dupla előke.

Trilla élőkével, utókéval.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Kottaolvasás: baritonkürtön a tenorkulcs használatának megismerése, elsajátítása és gyakorlása.
- Díszítések és trillák.
- Az előadott művek levegővel való önálló tagolása.
- Gyors táncjátékok karakterisztikus megoldása.
- Közepesen nehéz etűdök és előadási darabok lapról játszása.
- Az ajkak rugalmasságának és erejének fejlesztése, különböző kötés- és intervallumgyakorlatokkal.
- A zenei anyagban szereplő művek formai elemzése, hangnemi kitérések felismerése.
- Az előforduló tempójelzések ismerete.
- A kamara- és zenekari játék előtérbe helyezése.
- Törekvés a teljes dinamikai skála megvalósítására (pp-ff-ig), különös figyelemmel a szép hangra.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Rolf Quinque: ASA method

Colin: Kötésgyakorlatok

Arban: Gyakorlatok

Arban: Skálatanulmányok

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola III.

Clodomir: Etűdök I-II.

Arban: Rítmustanulmányok, díszítés- és trilla-előkészítő tanulmányok, intervallumgyakorlatok

Kopprasch: Technikai etűdök I.

Makovecz: Válogatott etűdök I.

Müller: Technikai gyakorlatok II-III.

Couillaud: 20 etűd

Marcello: Szonáták

Paudert: Berühmte Arien Kurpiriski: Kavatina Baldassari: Szonáta Barát: Orientale Händel: Hallei szonáta Telemann: B-dúr szonáta Rouger: Velencei karnevál

Követelmény

A díszítések stílusos alkalmazása a gyakorlatokban és előadási darabokban.

Dúr és moll hangsorok másfél oktávon keresztül, hármashangzat-felbontásokkal.

Intervallumgyakorlatok másfél oktávon keresztül.

Barokk, klasszikus vagy romantikus darab stílusos előadása díszítésekkel.

Egyszerű díszítések és trillák.

Kvint-, kvart- és terckötések összekapcsolása, oktávkötések.

Dúr és moll hangsorok másfél oktávon keresztül, terclépések, hármashangzat-felbontások (I-IV-V), hangköztanulmányok.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy gyakorlat,
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétel kotta nélkül,
- Egy más stílusú előadási darab kotta nélkül.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Kétoktávós skála, tercskála; a főhármások, a dominánsszeptim hangjainak ismerete és összehasonlításuk.

- Az ütemfajták, hangjegyértékek és ritmusképletek átfogó és rendszerezett ismerete.
- A teljes hangterjedelem birtoklása, kiegyenlített hangerővel és hangszínnel.
- Az ajkak rugalmasságának és erejének fokozása.

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Rolf Quinque: ASA method

Colin: Lip flexibilites (válogatva)

Slokar: Hangképző gyakorlatok

Arban: Skálatanulmányok, kromatikus gyakorlatok, hármashangzat-felbontások

Varasdy - Nagyiván - Sztán: Trombitaiskola IV.

Clodomir: Etűdök II.

Arban: Rítmustanulmányok, trillák, díszítések

Kopprasch: Technikai etűdök I.

Makovecz: Válogatott Etűdök

Bordogni: Vocalises

Müller: Technikai etűdök III.

Blazevich: Etűdök harsonára

Ujfalusy - Steiner: Előadási darabok

Marcello: Szonáták

Vivaldi: Szonáták

Követelmény

A tanuló legyen képes egy nagyobb terjedelmű, zeneileg és technikailag igényesebb darab eljátszására.

Tudja megvalósítani az előírt dinamikát (pp-ff-ig) az egész hangterjedelemben.

Az ajkizomzat rugalmasságának és erejének fokozása, a pedálhangoktól a magas regiszterig fokozott figyelemmel a helyes funkciókra és a szép hangra.

A kétoktávós ötképletes skálatanulmányokból egy dúr és egy moll hangsor.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála
- Egy gyakorlat,
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele kotta nélkül,
- Egy más stílusú előadási darab kotta nélkül.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A hangterjedelem bővítése, figyelemmel a szép hangra, a tiszta intonációra.
- Kiegyenlített hangzásra törekvés a teljes hangterjedelmen keresztül.
- Skálák két oktávos hangterjedelemben.
- Díszítés előtanulmányok, tripla nyelv tanulmányok.
- A játszott művek alapos ismerete, a zenei műveltség elmélyítése.
- A ritmusértékek, ütemfajták átfogó ismerete.
- A kamarazene és a zenekari játék előtérbe helyezése.
- Technikai virtuozitás és a tenorkulcsban való tájékozódás fejlesztése
- A tanuló eddig megszerzett tudását elsősorban a társas zenélés különböző formációiban (kamara, zenekar) tudja kamatoztatni

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Slokar: Hangképző gyakorlatok

Rolf Quinque: ASA method

Stamp: Warm Ups

Colin: Warm Ups

Maggio: Befúvási gyakorlatok

Colin: Skálatanulmányok

Árban: Skálatanulmányok

Árban: Famous Method for Trombone

Colin: Modern Method for Trombone

Müller: Technikai etűdök III.

Kopprasch: Technikai etűdök I-II.

Bordogni: Vocalises

Lafosse: Complete Method III.

Couillaud: 20 etűd

Vobaron: Etűdök I-II.

Clodomir: Etűdök II-III.

Makovecz: Válogatott etűdök I-II.

Clodomir: Etűdök II-III-IV.

Bhöme: Etűdök

Brandt: Etűdök

Corelli: Szonáták

Marcello: Szonáták

Vivaldi: Szonáták

Követelmény

Díszítések.

Tripla- és/vagy duplanyelv előkészítés.

Rövid előke, dupla előke.

Fejlessze a színpadi biztonságot egyéni és társas zenei produkciókban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy gyakorlat,
- Két előadási darab kotta nélkül.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Technikai virtuozitás
- A tenor- és altkulcsban való tájékozódás

Ajánlott tananyag

Steiner: Mindennapi gyakorlatok

Slokar: Hangképző gyakorlatok

Rolf Quinke: ASA method

Stamp: Warm Ups

Colin: Warm Ups

Maggio: Befúvási gyakorlatok

Colin: Skálatanulmányok

Arban: Skálatanulmányok

Arban: Famous Method for Trombone

Colin: Modern Method for Trombone

Müller: Technikai etűdök III.

Kopprasch: Technikai etűdök I-II.

Bordogni: Vocalises

Lafosse: Complete Method III.

Couillaud: 20 etűd

Vobaron: Etűdök I-II.

Clodomir: Etűdök II-III.

Makovecz: Válogatott etűdök I-II.

Clodomir: Etűdök II-III-IV.

Bhöme: Etűdök

Brandt: Etűdök

Corelli: Szonáták

Marcello: Szonáták

Vivaldi: Szonáták

Követelmény

Díszítések.

Tripla és duplanyelv gyakorlatok.

Rövid előke, dupla előke.

Trilla élőkével, utókéval.

Fejlessze a színpadi biztonságot egyéni és társas zenei produkciókban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála
- Egy gyakorlat,
- Két előadási darab kotta nélkül.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A légzés, levegővezetés terén tanultak elmélyítése, következetes alkalmazása, az előforduló hibák korrigálása.

A hangterjedelem további bővítése, fokozott figyelemmel a szép hangra és a tiszta intonációra.

A kamarazenélés és a zenekari játék előtérbe helyezése.

A tanuló ismerjen különböző

- díszítéseket,
- trillákat,
- előkéket, tripla- és duplanyelves megoldásokat.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- hangszer múltját, irodalmát,
- a kiművelt hangszeres technika alapjait.

Legyen képes

- minden regiszterben kiművelt hang megszólaltatására,
- biztonságos, pontos, hibátlan hangindításra,
- jó legato-technikára,
- dupla- és triplanyelv alkalmazására

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Harsona-Tenorkürt-Baritonkürt főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

Harsona

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd; Makovecz: Válogatott etűdök harsonára I.: (EMB14143) 20. Andante con moto, 27. Allegretto, 28. Mazurka, 30. Allegro moderato, 31. Allegretto, 32. Allegro moderato nehézségi szintjén.

- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is (barokk szonáta, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab).

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Két etűd (az egyik etűd helyett duó, vagy egyéb kamaramű is választható); Makovecz: Válogatott etűdök harsonára I. EMB14143: 33-35., 37., 38., 44., 46-50. gyakorlatok nehézségi szintjén.

- Egy barokk szonáta két tétele (lassú-gyors).

- Egy más stílusú előadási darab zongorakísérettel.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Tenorkürt

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy skála másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel

- Egy etűd; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola IV. (EMB13493) 1-30. nehézségi szintjén.

- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is: barokk szonáta, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab; Corelli: Szonáták, Marcello: Szonáták, Vivaldi: Szonáták nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy skála másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel

- Egy etűd Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola IV. (EMB13493) 30-53. nehézségi szintjén.

- Egy barokk szonáta két tétele (lassú-gyors).

- Egy más stílusú előadási darab.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Baritonkürt

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy skála másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel

- Egy etűd; Kopprasch: Technikai etűdök I füzet (Hofmeister) nehézségi szintjén.

- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is: barokk szonáta, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab; Corelli: Szonáták, Marcello: Szonáták, Vivaldi: Szonáták nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy skála másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel.

- Két etűd; (az egyik etűd helyett duó, vagy egyéb kamaramű is választható) Kopprasch: Technikai etűdök 7-22.1 füzet (Hofmeister), Perényi: 347 etűd harsonára 250-270 (EMB14452); Bordogni: Vocalises nehézségi szintjén.

- Egy barokk szonáta két tétele (lassú-gyors).

- Egy más stílusú előadási darab zongorakísérettel.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,

- technikai felkészültség,

- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,

- hangképzés,

- intonáció,

- hangszerkezelés,

- artikulációkés díszítések alkalmazása,

- helyes ritmus és tempó,

- előadásmód,

- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,

- memória,

- alkalmazkodóképesség,

- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő mennyiségű és minőségű hangszer.

Jó minőségű zongora, vagy pianínó.
Lehetőleg teljes alakot visszaadó tükör.
Metronóm.
Legalább 2 darab állítható magasságú kottatartó.

TUBA

A tubatanítás célja feladatai:

- a tanuló egyéni adottságához, képességéhez igazodó módszerek kialakítása - kiemelt figyelmet fordítva az egyéni hangszeroktatásban rejlő pedagógiai lehetőségek kihasználására,
- a helyes légzés, befúvás, testtartás, hangszertartás beállítása, kialakítása,
- a hangszeres játékhoz szükséges motorikus reflexek, motivációs bázis, a naponkénti gyakorlás szükségletének kialakítása,
- a hangszeres játék megvalósításában részt vevő izmok lazaságának, terhelhetőségének tartósabb igénybevétel teljesítéséhez szükséges készségek kialakítása,
- a zenei elképzelések fejlesztése, a zenei előrelátás, a folyamatos kottaolvasás kialakítása,
- a zenei hallás átfogó fejlesztése,
- zenei memória fejlesztése, gyakorlati alkalmazásához szükséges jártasságok kialakítása,
- az egyéni hangszeres tanórákra, kamarazenei, zenekari foglalkozásokra történő önálló felkészülés képességének kialakítása.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a tuba történetét, legalább elméletben a különböző hangolású hangszereket
- a tuba a mélyrézfúvósok családjában és különféle együttesekben betöltött szerepét, szakmai lehetőségeit,
- a hangszer irodalmát, a hangszer zenekari-, kamarazenei- és szóló-irodalmának legalább a tananyagban megjelenő részét,
- a tananyagon keresztül a főbb zenei stílusokat,
- a segédfogásokat, alkalmazásuk lehetőségeit a tiszta intonáció és az előforduló díszítések könnyebb megvalósítása érdekében,
- a tuba hazai és külföldi művészeinek munkásságát.

Tudatosítsa

- a helyesen beállított légzéstechnika állandó ellenőrzésének fontosságát,
- a helyes szájtartás, mint a jó befúvási mód (ansatz) alapfeltételének fontosságát,
- a mindennapi gyakorlás - didaktikai és fiziológiai szempontok szerinti - szükségességét,
- a könnyed, felszabadult hangszeres játékmód kialakításának fontosságát.

Fejlessze a tanuló

- hallását, belső hallását, intonációs képességét,
- hangszertechnikai tudását,
- megformáló- és előadói képességét.

Tegye képessé a tanulókat

- a gyakorlás során felmerülő hibák önálló kijavítására,
- a beállított alapfunkciók önellenőrzésére, szinten tartására és javítására
- a tiszta intonációra,
- folyamatos hangszerjátékra, árnyalt és stílusos előadásra,
- a pontos kottaolvasásra, a ritmus, valamint a zenei kifejezések előadásmódjára, illetve a tempóra vonatkozó utasításainak megvalósítására.
- társas muzsikálásra.

Fejlessze és ellenőrizze a különböző funkcionális készségek kialakítását

- a helyes légzést intenzív légzésfejlesztő gyakorlatokkal (hangszerrel és hangszer nélkül);
- a szájjizomzatot

Előképző évfolyamok

A tuba oktatásának megkezdésekor kiemelt figyelmet kell fordítani a tanulók fizikai, alkati fejlettségére, alkalmasságára.

Általában 9-10 éves korban éri el testi fejlődésük a hangszeroktatás elkezdéséhez kívánatos szintet. A hangszeres előképző évfolyamok az általános zenei érzék és a hangszeres készségek felmérését, a képességek kibontakoztatását szolgálják.

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A törzshangok olvasása basszuskulcsban.
- Az egész, fél, negyed hangjegyértékek és az ezeknek megfelelő szünetjelek ismerete.
- Az ismétlőjel, záróvonal, korona, a dinamikai jelek, módosítójelek ismerete.
- A helyes test- és hangszertartás kialakítása.
- A helyes szájtartás beállítása, a fúvóka helyének kialakítása.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

Sára J.: Tubaiskola

Követelmény

Az ideális tubahang igényének kialakítása.

Hangterjedelem: E-f-ig a hangok fogásai.

A kottaolvasás basszuskulcsban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A törzshangok olvasása violin- és basszuskulcsban.
- Az egész, fél, negyed, nyolcad, tizenhatod hangjegyértékek és az ezeknek megfelelő szünetjelek ismerete.
- Az ismétlőjel, záróvonal, korona, a dinamikai jelek, módosítójelek ismerete.
- A rézfúvós hangszerek - ezen belül a tuba - felépítésének, megszólaltatási módjának ismerete.
- A helyes test- és hangszertartás kialakítása.
- A helyes szájtartás beállítása, a fúvóka helyének kialakítása.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)
Sára J.: Tubaiskola

Követelmény

Az ideális tubahang igényének kialakítása.
Hangterjedelem: E-f-ig a hangok fogásai.
A biztos, folyamatos kottaolvasás basszuskulcsban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A 4/4-es, 2/4-es és 3/4-es ütem
- Az előjegyzések ismerete.
- Az egész, fél, negyed, nyolcad értékek és az ezeknek megfelelő szünetjelek.
- A tananyagban előforduló tempójelek, zenei műszavak ismerete.
- A jó gyakorlási módszer és emlékezőképesség megalapozása.
- Memóriafejlesztés: népdalok és előadási darabok kotta nélkül játszása.
- A hangszer felépítése, részei, a megszólaltatás módja.
- A helyes test- és hangszertartás kialakítása.
- A helyes légzés beállítása, a rekeszlégzés alapjainak elsajátítása, a légvezetés megalapozása.
- A helyes szájtartás beállítása, a fúvóka helyének kialakítása, fúvóka-gyakorlatokkal.
- A hangindítás megalapozása.
- A nyelvtechnika megalapozása.
- A legato játékmód alapjainak elsajátítása ajakrezgéssel, fúvókával, hangszerrel.
- A nyújtópont alkalmazásának ismerete.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Sára József: Tubaiskola

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

Lengyel - Pejtsik: Gordonkamuzsika kezdők számára (EMB Z 6312)

Brodszky: Régi zene gordonkára (előadásai darabok) (EMB Z 2452)

Követelmény

A megadott hangterjedelmen belül tanult hangszeres gyakorlatok, előadási darabok egyenletes, folyamatos előadása, helyesen kialakított légzés és szájtartás mellett.

A tananyagban előforduló tempójelzések, zenei műszavak ismerete.

A jó gyakorlási módszer és emlékezőképesség megalapozása.

Hangterjedelem: D-a-ig.

Skála: 2#, 2b előjegyzésig, két variációval.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy gyakorlat,

- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A folyamatos, pontos kottaolvasás kialakítása.
- A dúr és moll hangsor szerkezete, kromatika.
- A helyes test és hangszertartás önellenőrzésének kialakítása.
- A helyes légzés folyamatos ellenőrzése.
- A befúvás, hangindítás mindennapi feladatainak kialakítása.
- A legato játékmód igényes kialakításának elősegítése: ajakrezegetés fúvóka nélkül, fúvókával, valamint zongorával közösen.
- Nyújtópont az egész, fél, negyed értékek mellett.
- A zenei memória fejlesztése, a tananyagból kiválasztott darabok kotta nélküli játéka.
- A tananyagban előforduló tempójelzések, dinamikai előírások, zenei műszavak ismerete.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Sára József: Tubaiskola (10)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

Lengyel - Pejtsik: Gordonkamuzsika kezdők számára (EMB Z 6312)

Brodszky: Régi zene gordonkára (előadási darabok) (EMB Z 2452)

Követelmény

Skálák 2#, 2b előjegyzésig dúrban és mollban, legalább 2 variációval.

Hangterjedelem C-b-ig.

A tanuló legyen képes a tanult etűdöket és előadási darabokat jó szájartással, jó légzéstechnikával, egyenletes és folyamatos játékkal előadni, elvárható alapvető dinamikai árnyalással.

A végzett tananyagban előforduló tempó, dinamikai jelzések, zenei műszavak ismerete.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Egy gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasás továbbfejlesztése.
- Újabb ütemfajták és tempójelzések
- A ritmikai ismeretek bővítése (szinkópa, éles és nyújtott ritmus).
- A hangérték tagolásának szélesítése (tizenhatod értékű hangjegyek és szünetjelek).
- A játékmód további differenciálása.
- A szerkezeti tagolás, da capo, triós forma, a magyar népdal jellemző formái.
- A hangterjedelem bővítése: kontra B-b-ig.
- Memóriafejlesztés: skálák, népdalok, előadási darabok kotta nélküli játszása.
- A dinamikai árnyalások továbbfejlesztése.

- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten (azonosság, hasonlóság, szekvencia, különbség felismerése; a periódus).
- A hangképzés, hangindítás, légvezetési technika továbbfejlesztése.
- A manuális technika továbbfejlesztése.
- Az intonáció fejlesztése.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Sára J.: Tubaiskola

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola I. (EMB Z 2550)

Előadási darabok gordonkára. 1. kötet (EMB Z 2417), 2. kötet (EMB Z 4480)

Kis kezek nagy mesterek (Hofmeister F-Tuba: FH2091, B-Tuba: FH2092)

Követelmény

Skálák 3#, 2b előjegyzésig, 4 variációval.

Különböző karakterű és ritmikájú etűdök.

Hangterjedelem: kontra B-b-ig.

Előadási darabok.

Különböző játékmódok megvalósítása.

A tanuló legyen képes nyolcadokat és tizenhatodokat, különféle kötéseket tartalmazó gyakorlatok tiszta interpretálására, előadására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála kotta nélkül,
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasás továbbfejlesztése, a hangértékek egyéb tagolásának további szélesítése (triola, kvintola, duola).
- A dúr és moll hangsorok 5 variációval.
- Az előadási darabok legfőbb stílusjegyeinek ismerete.
- Újabb ütem fajták és tempójelzések (5/4, 7/8, marcia, meno, mosso, largo, alla breve, stb.)
- Dinamikai differenciálás (pp-ff-ig).
- A zeneművek szerkezeti tagolása (Da capo, triós forma).
- A hangterjedelem bővítése kontra B-től 1 vonalas d-ig.
- A tanult zeneművek elemzése (azonosság, hasonlóság, szekvencia, periódus, különbség felismerése.)
- A társas zenélés megalapozása, két-háromszólamú gyakorlatok játszása.
- Memóriafejlesztés: előadási darabok kotta nélküli játszása.
- Hangképzés, az előírt hangterjedelmen és dinamikán belül a magabiztos, kiegyenlített hanganyag és a tiszta intonáció kialakítása.
- A kialakított intonáció állandó ellenőrzése, a hibák korrigálása.
- Alapvető hangszer karbantartási ismeretek elsajátítása, kisebb hibák kijavítására történő felkészítés.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

Sára J.: Tubaiskola

Kis kezek, nagy mesterek (Hofmeister, F-Tuba: FH2091, B-Tuba: FH2092)

Követelmény

A kialakított hangterjedelmen belül a tanult ritmusok kottahű előadása az előírt tempóban, tiszta intonációval és árnyalt dinamikával.

Dúr és moll skálák 3#, 3b előjegyzésig 5 variációval.

Előadási darabok kotta nélküli játéka.

A társas zenélés követelményeinek ismerete.

A minimális, legalapvetőbb hangszerápolási, karbantartási ismeretek.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála legalább öt képlettel,
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasás továbbfejlesztése, változó ütemek, a hangértékek továbbtagolása (kvartola, szextola).

- A dinamikai árnyalás továbbfejlesztése.

- Az előadási darabok formai elemzése.

- A lapról olvasási készség fejlesztése.

- A memória továbbfejlesztése (előadási darabok, egyes koncert etűdök kotta nélküli játékaival).

- A társas zenélés (kamara, illetve zenekari) elmélyítése.

- Belső igény kialakítása a folyamatos, hibátlan hangszerjáték iránt.

- A hangterjedelem továbbfejlesztése.

- A telt, kiegyensúlyozott, plasztikus hangszerhang kialakítása, a tiszta intonáció állandósítása, valamint könnyed hangszeres játékmód és fúvóstechnika birtoklása.

- A manuális készség továbbfejlesztése (virtuóz etűdök, ujjgyakorlatok segítségével).

- A legato játékmód tökéletesítése a kötésgyakorlatok növelésével.

- A zenei megformáló, kifejező készség fejlesztése,

- Alapvető megjelenési, viselkedési ismeretek, szólista szerepkörben, színpadi körülmények között.

- A légzéstechnika, valamint a vitálkapacitás fejlesztése széles dallamívek, kitartott hangok játékaival.

- A zenei megformálás igényének fejlesztése, az előadási módok, utasítások kottahű betartása.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

D. Meschke: Tubaiskola (Hofmeister FH8070)

Kis kezek, nagy mesterek (Hofmeister, F-Tuba: FH2091, B-Tuba: FH2092)

Követelmény

A kialakított hangterjedelemhez igazodó nagyobb terjedelmű, többféle technikai és zenei feladatot tartalmazó etűdök előadása.

Dúr és moll skálák 4#, 4b előjegyzésig.

Folyamatos, egyenletes tempójú skálázás dúrban és mollban.

Barokk vagy klasszikus előadási darab stílusos előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála,
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasási készség továbbfejlesztése, változó ütemek, a hangértékek továbbtagolása (tizenhatod triolák).

- A lapról olvasási készség továbbfejlesztése.
- A dinamikai árnyalás kiszélesítése.
- A hangnemi kitérés, moduláció felismerése.
- A zenei memória továbbfejlesztése.
- A szólista feladatok, ismeretek elmélyítése, a színpadi magatartás tökéletesítése.
- A társas zenélés (kamara, zenekar) fejlesztése, gyakoroltatása.
- Belső igény kialakítása az igényes, pontos hangszerjátékra.
- Hangterjedelem bővítése.
- A legato játékmód tökéletesítése a kötésgyakorlatok növelésével.
- A légzéstechnika, valamint a vitálkapacitás továbbfejlesztése széles dallamívek, kitartott hangok játékaival.
- A zenei megformálás igényének állandó fejlesztése, az előadási módok, utasítások kottahű betartása.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed.Simonffy)

Ujfalusi-Pehl-Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

D. Meschke: Tubaiskola (Hofmeister FH8070)

Kis kezek nagy mesterek (Hofmeister, F-Tuba: FH2091, B-Tuba: FH2092)

Követelmény

Színvonalas „művészi” megformálást igénylő nagyobb terjedelmű, sokféle zenei feladatot tartalmazó etűdök és előadási darabok játszása.

Egyenletes tempójú skálázás dúrban, mollban 4#, 4b-ig dúrban, mollban, hat variációval.

Magabiztos színpadi fellépés.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy skála,
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A folyamatos, pontos kottaolvasás kialakítása.
- A dúr és moll hangsor szerkezete, kromatika.
- A 3/8,6/8,-os ütemek.
- A tananyagban előforduló tempójelzések, dinamikai előírások, zenei műszavak ismerete.
- A helyes test és hangszertartás önellenőrzésének kialakítása.
- Nyújtópont az egész, fél, negyed értékek mellett.
- A helyes légzés folyamatos ellenőrzése.
- A befűvés, hangindítás mindennapi feladatainak kialakítása.
- A legato játékmód igényes kialakításának elősegítése: ajakrezegetés fúvóka nélkül, fúvókával, valamint zongorával közösen.
- A zenei memória fejlesztése, a tananyagból kiválasztott darabok kotta nélküli játéka.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Sára József: Tubaiskola

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

Lengyel - Pejtsik: Gordonkamuzsika kezdők számára (EMB Z 6312)

Követelmény

Színvonalas „művészi” megformálást igénylő nagyobb terjedelmű, sokféle zenei feladatot tartalmazó etűdök és előadási darabok játszása.

Egyenletes tempójú skálázás dúrban, mollban.

Magabiztos színpadi fellépés Az „A” tagozat anyagán túl a skálaformációk, skálatanulmányok kibővített alkalmazása, valamint a gyakorlatok könnyített változata helyett a nehezebb megoldás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála kibővített képletekkel, variációkkal,
- Két gyakorlat,
- Két előadási darab kotta nélkül.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasás továbbfejlesztése.
- Újabb ütemfajták és tempójelzések
- A ritmikai ismeretek bővítése (szinkópa, éles és nyújtott ritmus).
- A hangérték tagolásának szélesítése (tizenhatod értékű hangjegyek és szünetjelek).
- A játékmód további differenciálása.
- A szerkezeti tagolás, da capo, triós forma, a magyar népdal jellemző formái.
- A hangterjedelem bővítése: kontra B-b-ig.
- Memóriafejlesztés: skálák, népdalok, előadási darabok kotta nélküli játszása.
- A dinamikai árnyalások továbbfejlesztése.
- A tanult művek formai elemzése az életkornak megfelelő szinten (azonosság, hasonlóság, szekvencia, különbség felismerése; a periódus).
- A hangképzés, hangindítás, légvezetési technika továbbfejlesztése.
- A manuális technika továbbfejlesztése.
- Az intonáció fejlesztése.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Sára J.: Tubaiskola

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola I. (EMB Z 2550)

Lebegyev: Tubaiskola (Muzika Moszkva)

Előadási darabok gordonkára 1. kötet (EMB Z 2417), 2. kötet (EMB Z 4480)

Kis kezek nagy mesterek (Hofmeister F-Tuba: FH2091, B-Tuba: FH2092)

Követelmény

Skálák 2#, 2b előjegyzésig, 4 variációval.

Különböző karakterű és ritmikájú etűdök.

Hangterjedelem: kontra B-b-ig.

Előadási darabok.

Különböző játékmódok megvalósítása.

A tanuló legyen képes nyolcadokat és tizenhatodokat, különféle kötéseket tartalmazó gyakorlatok tiszta interpretálására, előadására.

Skálaformációk, skálatanulmányok kibővített alkalmazása, valamint a gyakorlatok könnyített változata helyett a nehezebb megoldás.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála kibővített képletekkel, variációkkal,
- Két gyakorlat,
- Két előadási darab kotta nélkül.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasás továbbfejlesztése, a hangértékek egyéb tagolásának további szélesítése (triola, kvintola, duola).

- A dúr és moll hangsorok 5 variációval.

- Az előadási darabok legfőbb stílusjegyeinek ismerete.

- Újabb ütem fajták és tempójelzések (5/4, 7/8, marcia, meno, mosso, largo, alla breve, stb.)

- Dinamikai differenciálás (pp-ff-ig).

A hangterjedelem bővítése.

- A tanult zeneművek elemzése (azonosság, hasonlóság, szekvencia, periódus, különbség felismerése.)

- A társas zenélés megalapozása, két-háromszólamú gyakorlatok játszása.

- Memóriafejlesztés: előadási darabok kotta nélküli játszása.

- Hangképzés, az előírt hangterjedelmen és dinamikán belül a magabiztos, kiegyenlített hanganyag és a tiszta intonáció kialakítása.

- A kialakított intonáció állandó ellenőrzése, a hibák korrigálása.

- Alapvető hangszer karbantartási ismeretek elsajátítása, kisebb hibák kijavítására történő felkészítés.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

Sára J.: Tubaiskola

Kis kezek, nagy mesterek (Hofmeister, F-Tuba: FH2091, B-Tuba: FH2092)

Követelmény

A kialakított hangterjedelmen belül a tanult ritmusok kottahű előadása az előírt tempóban, tiszta intonációval és árnyalt dinamikával.

Dúr és moll skálák 3#, 3b előjegyzésig 5 variációval,

Előadási darabok kotta nélküli játéka.

A társas zenélés követelményeinek ismerete.

A minimális, legalapvetőbb hangszerápolási, karbantartási ismeretek.

A legato, staccato, játékmód telt, folyamatos, szép tónusú előadása, kottahű tolmácsolása, valamint terepmenetes variáció.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy skála három képlettel,
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Két előadási darab különböző zenei korszakból, kotta nélkül.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasás továbbfejlesztése, változó ütemek, a hangértékek továbbtagolása (kvartola, szextola).

- A dinamikai árnyalás továbbfejlesztése.

- Az előadási darabok formai elemzése.

- A lapról olvasási készség fejlesztése.

- A memória továbbfejlesztése (előadási darabok, egyes koncert etűdök kotta nélküli játékaival).

- A társas zenélés (kamara, illetve zenekari) elmélyítése.

- Belső igény kialakítása a folyamatos, hibátlan hangszerjáték iránt.

- A hangterjedelem továbbfejlesztése.

- A telt, kiegyensúlyozott, plasztikus hangszerhang kialakítása, a tiszta intonáció állandósítása, valamint könnyed hangszeres játékmód és fúvóstechnika birtoklása.

- A manuális készség továbbfejlesztése (virtuóz etűdök, ujjgyakorlatok segítségével).

- A legato játékmód tökéletesítése a kötőgyakorlatok növelésével.

- A zenei megformáló, kifejező készség fejlesztése,

- Alapvető megjelenési, viselkedési ismeretek, szólista szerepkörben, színpadi körülmények között.

- A légzéstechnika, valamint a vitálkapacitás fejlesztése széles dallamívek, kitartott hangok játékaival.

- A zenei megformálás igényének fejlesztése, az előadási módok, utasítások kottahű betartása.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola I. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

D. Meschke: Tubaiskola (Hofmeister FH8070)

Kis kezek, nagy mesterek (Hofmeister F-Tuba: FH2091, B-Tuba: FH2092)

Követelmény

A kialakított hangterjedelemhez igazodó nagyobb terjedelmű, többféle technikai és zenei feladatot tartalmazó etűdök előadása.

Folyamatos, egyenletes tempójú skálázás dúrban és mollban.

Barokk vagy klasszikus előadási darab stílusos előadása.

A díszítés és a trilla megalapozása, a skálák tempójának fokozása.

A tanuló tudja korrigálni hangszerének intonációs hibáit, valamint hangszerét önállóan behangolni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála három képlettel,
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Két előadási darab különböző zenei korszakból, kotta nélkül.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasási készség továbbfejlesztése, változó ütemek, a hangértékek továbbtagolása (tizenhatod triolák).

- A lapról olvasási készség továbbfejlesztése.
- A dinamikai árnyalás kiszélesítése.
- A hangnemi kitérés, moduláció felismerése.
- A zenei memória továbbfejlesztése.
- A szólista feladatok, ismeretek elmélyítése, a színpadi magatartás tökéletesítése.
- A társas zenélés (kamara, zenekar) fejlesztése, gyakoroltatása.
- Belső igény kialakítása az igényes, pontos hangszerjátékra.
- Hangterjedelem bővítése kontra.
- A legato játékmód tökéletesítése a kötésgyakorlatok növelésével.
- A légzéstechnika, valamint a vitálkapacitás továbbfejlesztése széles dallamívek, kitartott hangok játékaival.
- A zenei megformálás igényének állandó fejlesztése, az előadási módok, utasítások kottahű betartása.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola 1. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi-Pehl-Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

D. Meschke: Tubaiskola (Hofmeister FH8070)

Kis kezek nagy mesterek (Hofmeister F-Tuba: FH2091, B-Tuba: FH2092)

Követelmény

Színvonalas „művészi” megformálást igénylő nagyobb terjedelmű, sokféle zenei feladatot tartalmazó etűdök és előadási darabok játszása.

Magabiztos színpadi fellépés.

A díszítés és a trilla játékanak ismerete.

Fokozott tempójú skálázás.

A tanuló ismerje saját hangszerének technikai és intonációs hiányosságait, és azt legyen képes korrigálni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy skála három képlettel,
- Két különböző karakterű gyakorlat,
- Két előadási darab különböző zenei korszakból, kotta nélkül.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

Ismerje a tanuló

- a helyes szájtartást, légzéstechnikát, befúvást, hangszertartást, a könnyed hangszeres játékmódot,
- a rokon rézfúvós hangszereket,
- a tuba szerkezeti felépítését, és felhangrendszerét a tanult hangterjedelemben (lehetőleg a 10. felhangig), alkalmazási területeit,
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Legyen képes a tanuló

- ideális tubahang kialakítására, megszólaltatására,
- különböző artikulációs előírások (tenuto, staccato, legato, marcato) és játékmódok megvalósítására,
- a zenei mondanivaló megformálására
- az ajak és a kéz összehangolt munkájának kialakítására,
- a helyes befúvás és légzéstechnika alkalmazására,
- a zenei gyakorlatok, előadási darabok pontos, kottahű előadására,
- az előadási darabok kotta nélküli játszására,
- a gyakorlás során előforduló hibák felismerésére, azok önálló kijavítására,
- a hangszer építéséből fakadó intonációs problémák korrigálására,
- a hangszer önálló behangolására,
- a hangszer szakszerű karbantartására.
- skálázni 4# - 4b előjegyzésig

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

Legyen képes

- az tanult anyagban előforduló hangterjedelmen belül kiegyenlített, szép hang elérésére a tiszta intonáció megtartásával,
- az állóképesség növelésére,
- árnyaltabb zenei megformálásokra.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Tuba főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy skála legalább három variációval.
- Egy gyakorlat; Kietzer: I. kötet (Zimmermann), Sára: Tubaiskola, Jakab Gedeon: Tubaiskola I. kötet 172., 183., 187., 192., gyakorlatainak nehézségi szintjén.

- Egy előadási darab; F. Schubert: Bölcsődal (EMB13114) (169), H. Purcell: Rigaudon (166) nehézségi szintjén. Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy skála dúr és moll változata, legalább három variációval.
- Egy gyakorlat; Kietzer: I. kötet, Sára: Tubaiskola, Jakab G.: Tubaiskola 1 kötet 161., 163., 179., 186. gyakorlatainak nehézségi szintjén.
- Egy előadási darab; Vivaldi: Tél, Händel: Bourrée, Corelli: Sarabande és Gavotte nehézségi szintjén. Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok eléréséig az egyes tanulók tudásszintje között jelentős különbség alakulhat ki képességeik, teherbírásuk és szorgalmuk alapján ezért elsősorban a fejlesztés lehetséges irányait és céljait fogalmazzuk meg.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A dinamikai szélsőségek (pp-ff), valamint a köztes árnyalások tudatos alkalmazása.
- A zenei díszítések, trillák tökéletesítése.
- A zenei formák elemzése, modulációk, hangnemi kitérések felismerése, tudatosítása.
- Az előforduló zenei műszavak ismerete, tudatos alkalmazása.
- A zenei memória továbbfejlesztése.
- Különböző karakterek megformálása, stílusos előadása.
- A lapról olvasás fejlesztése.
- Hangszeres játék megvalósításában résztvevő izmok lazaságának, terhelhetőségének, a tartós igénybevétel képességének kialakítása.
- Csoportos együttműködés (kamara, zenekar) szükségességének elmélyítése.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola II. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

D. Meschke: Tubaiskola (Hofmeister FH8070)

Kietzer: Tubaiskola (Zimmermann)

Pejstik - Lengyel: Gordonkamuzsika II. (EMB Z 6748).

Követelmény

A tanuló zenei, technikai felkészültségének megfelelő etűdök, előadási darabok pontos, stílusos előadása.

Dúr és moll skálák 5#, 5b előjegyzésig.

Barokk, klasszikus, vagy romantikus darabok, stílusok előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy skála variációkkal,
- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab lehetőleg kotta nélkül.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasás továbbfejlesztése, a hangértékek tagolása és a ritmusformulák átfogó, rendszerezett ismerete.

- A hangterjedelem fokozása egyenletes hangerővel és változatlan hangszínnel.

- A skálatanulmányok bővítése, az alapfunkciók (T-S-D, I-IV-V) beépítésével, alkalmazásával.

- Kromatikus skálagyakorlatok mérsékelt tempóban.

- A formáló- és kifejezőkészség továbbfejlesztése.

- A dinamikai árnyalási képesség fejlesztése.

- A lapról olvasási készség továbbfejlesztése.

- A kamarazenei és zenekari feladatok bővítése.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola II. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola II. (EMB Z 2550)

Kietzer: Tubaiskola I. (Zimmermann)

D. Meschke: Tubaiskola (Hofmeister FH8070)

Barokk szonáták (Marcello, Vivaldi).

Követelmény

Nagyobb terjedelmű, igényes zenedarabok stílusos, színvonalas eljátszása (kotta nélkül is).

Skálatanulmányok 6#, 6b előjegyzésig.

Igényes kamarazenei, zenekari közreműködésre való alkalmasság.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy skála variációkkal,
- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab kotta nélkül.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kialakult készségek, képességek továbbfejlesztése.

- A kialakult hangszeres intonációk továbbfejlesztése.

- Skálatanulmányok tovább bővítve nehezebb kötésgyakorlatokkal.
- A zeneelméleti, zeneirodalmi ismeretek elmélyítése a tananyaghoz kapcsolódóan.
- A hangszerhang minőségi továbbfejlesztése.
- A formálóképesség, zenei kifejezőkészség továbbfejlesztése.
- A társas zenélési feladatok növelése, minőségi fejlesztése.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola II. (Ed. Simonffy)
 Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)
 Kietzer: Tubaiskola (Zimmermann)
 Lachman: 10 etűd (Hofmeister)
 Gordon Jacob: Szvit tubára (Boosey & Hawke)
 Marcello: Szonáták
 Vivaldi: szonáták

Követelmény

Skálatanulmányok 7#, 7b előjegyzésig.
 A zenei díszítések, előkék, trillák ismerete.
 Szólisztikus feladat ellátása kamaracsoportban zenekarban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála variációkkal,
- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az eddig tanult ismeretek összegzése és elmélyítése.
 - A mindennapi zenélés életszükségletté válásának kialakítása, az értelmi, érzelmi kapcsolat elmélyítésével.
 - A lapról játék továbbfejlesztése, a zenemű első látásra történő eljátszása megfelelő zenei és technikai szinten, folyamatos tempóban.
- Az intonáció tökéletesítése a társas zenélés alkalmával, más hangszerekkel való játszás során.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola II. (Ed. Simonffy))
 Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)
 Kietzer: Tubaiskola (Zimmermann)
 Lachman: Etűdök (Hofmeister)
 J. Ringleben: „The Storm King” (Carl Fischer Music)
 Allan Street: Rondino (Boosey & Hawkes)
 Don Haddad: Szvit tubára (Shawnee Press Inc.)
 Marcello: Szonáták
 Vivaldi: Szonáták
 Gordon Jacob: Hat rövid darab (Emerson Edition Ltd)

Követelmény

A tanuló a zenei anyagot életkorának, évfolyamának, egyéni készségeinek, képességeinek megfelelő szinten, kottahűen és stílusosan, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően szólaltassa meg.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála variációkkal,
- Két gyakorlat,
- Egy előadási darab.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A dinamikai szélsőségek (pp-ff), valamint a köztes árnyalások tudatos alkalmazása.
- A zenei díszítések, trillák tökéletesítése.
- A zenei formák elemzése, modulációk, hangnemi kitérések felismerése, tudatosítása.
- Az előforduló zenei műszavak ismerete, tudatos alkalmazása.
- A zenei memória továbbfejlesztése.
- Különböző karakterek megformálása, stílusos előadása.
- A lapról olvasás fejlesztése.
- Hangszeres játék megvalósításában résztvevő izmok lazaságának, terhelhetőségének, a tartós igénybevétel képességének kialakítása.
- Csoportos együttműködés (kamara, zenekar) szükségességének elmélyítése.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola II. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

D. Meschke: Tubaiskola (Hofmeister FH8070)

Kietzer: Tubaiskola (Zimmermann)

Pejstik - Lengyel: Gordonkamuzsika II. (EMB Z 6748).

Követelmény

A tanuló zenei, technikai felkészültségének megfelelő etűdök, előadási darabok pontos, stílusos előadása.

Dúr és moll skálák 5#, 5b előjegyzésig.

Barokk, klasszikus, vagy romantikus darabok, stílusok előadása.

A tanuló egyéni képességéhez igazodva kiválasztott különböző zenei stílusú, technikailag és zeneileg igényesebb, nehezebb előadási darabok stílusos, karakterisztikus előadása.

A skálagyakorlatok variációkkal bővített előadása.

Művészileg igényesebb kamarazenei, vagy zenekari feladat ellátása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála variációkkal,
- Két gyakorlat,
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele kotta nélkül,
- Egy előadási darab kotta nélkül.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kottaolvasás továbbfejlesztése, a hangértékek tagolása és a ritmusformulák átfogó, rendszerezett ismerete.
- Az ismert hangterjedelem egyenletes hangerővel és változatlan hangszínnel.
- A skálatanulmányok bővítése, az alapfunkciók (T-S-D, I-IV-V) beépítésével, alkalmazásával.
- Kromatikus skálagyakorlatok mérsékelt tempóban.
- A formáló- és kifejezőkészség továbbfejlesztése.
- A dinamikai árnyalási képesség fejlesztése.
- A lapról olvasási készség továbbfejlesztése.
- A kamarazenei és zenekari feladatok bővítése.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola II. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola II. (EMB Z 2550)

Kietzer: Tubaiskola I. (Zimmermann)

D. Meschke: Tubaiskola (Hofmeister FH8070)

Barokk szonáták (Marcello, Vivaldi).

Követelmény

Nagyobb terjedelmű, igényes zenedarabok stílusos, színvonalas eljátszása (kotta nélkül is).

Skálatanulmányok 6#, 6b előjegyzésig.

Igényes kamarazenei, zenekari közreműködésre való alkalmasság.

Szólisztikus feladatok ellátása kamara-, szimfonikus-, illetve fúvós zenekarban.

Skálatanulmányok játszása fokozottabb tempóban.

A hang megszólaltatásában résztvevő izmok lazaságának, terhelhetőségének fokozása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy skála variációkkal,
- Két gyakorlat,
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele kotta nélkül,
- Egy előadási darab kotta nélkül.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- A kialakult készségek, képességek továbbfejlesztése.
- A kialakult hangszeres intonációk továbbfejlesztése.
- Skálatanulmányok tovább bővítve nehezebb kötésgyakorlatokkal.
- A zeneelméleti, zeneirodalmi ismeretek elmélyítése a tananyaghoz kapcsolódóan.
- A hangszerhang minőségi továbbfejlesztése.
- A formálóképesség, zenei kifejezőkészség továbbfejlesztése.
- A társas zenélési feladatok növelése, minőségi fejlesztése.

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola II. (Ed. Simonffy)

Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)

Kietzer: Tubaiskola (Zimmermann)

Lachman: 10 etűd (Hofmeister)

Gordon Jacob: Szvit tubára
Marcello: Szonáták
Vivaldi: szonáták

Követelmény

Skálatanulmányok 7#, 7b előjegyzésig.
A zenei díszítések, előkék, trillák ismerete.
Szólisztikus feladat ellátása kamaracsoportban zenekarban.
A zenei díszítések eszköztárának bővítése;
A dupla- és triplanyelv megalapozása;
A nehezebb, bonyolultabb ritmusképletek ismerete, elsajátítása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga:

- Egy skála variációkkal,
- Két gyakorlat,
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele kotta nélkül,
- Egy előadási darab kotta nélkül.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Hangszeres és zenei ismeretek átadása

- Az eddig tanult ismeretek összegzése és elmélyítése.
- A mindennapi zenélés életszükségletté válásának kialakítása, az értelmi, érzelmi kapcsolat elmélyítésével.
- A lapról játék továbbfejlesztése, a zenemű első látásra történő eljátszása megfelelő zenei és technikai szinten, folyamatos tempóban.
- Az intonáció tökéletesítése a társas zenélés alkalmával, más hangszerekkel való játszás során.
- A zenei előadásmódok, tempójelzések, zenei műszavak bővebb ismerete;
- A zeneirodalom néhány híres tubaszólójának megismertetése

Ajánlott tananyag

Jakab G.: Tubaiskola II. (Ed. Simonffy)
Ujfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola (EMB Z 2550)
Kietzer: Tubaiskola (Zimmermann)
Lachman: 10 etűd (Hofmeister)
J. Ringleben: „The Storm King” (Carl Fischer Music)
Allan Street: Rondino (Boosey & Hawkes)
Don Haddad: Szvit tubára Shawnee Press Inc.)
Marcello: Szonáták
Vivaldi: Szonáták
Gordon Jacob: Hat rövid darab (Emerson Edition Ltd)

Követelmény

A tanuló a zenei anyagot életkorának, évfolyamának, egyéni készségeinek, képességeinek megfelelő szinten, kottahűen és stílusosan, értelmesen tagolva, a zene folyamatát és összefüggéseit érzékeltetve, kifejezően szólaltassa meg.

Skálatanulmányok 7#, 7b előjegyzésig.
Szólisztikus feladat ellátása kamaracsoportban zenekarban.
A zenei díszítések eszköztárának bővítése.

A dupla- és triplanyelv használata.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy dúr vagy moll skála minimum 4 képlettel (kotta nélkül),
- Két különböző karakterű etűd,
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele kotta nélkül,
- Egy előadási darab kotta nélkül.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

Ismerje meg a tanuló

- a tuba és a rézfúvós hangszerek rokon vonásait
- a tuba irodalmát,

- a zeneirodalom híres tubaszólóit.

Legyen képes a tanuló

- a technikailag és művészileg igényesebb előadási darabok, kamarazenei és zenekari művek interpretálására,

- a skálaformációkat élénk tempóban, kiegyenlítetten, különböző dinamikai árnyalatokkal 7 #, 7 b előjegyzésig játszani dúrban és mollban egyaránt,
- az általa képzett hangszerhang szépségét, teltségét, plasztikusságát folyamatosan fejleszteni,
- a megtanult előadási darabok közönség előtti színvonalas bemutatására,
- tiszta intonációra, tiszta hangszeres játékra,
- az önálló munkára. Tudja alkalmazni a tanuló
- a hangszerhang képzésének fizikai sajátosságait,
- a különböző zenei utasításokat az előadás módjára, tempójára, dinamikájára vonatkozóan.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- természetes, oldott hangszerkezelésre,
- helyes test- és hangszertartásra,
- a tudatos légzéstechnika alkalmazására.
- a tanár útmutatásai alapján a különböző zenei kifejezőeszközök alkalmazására (artikuláció, agogika, díszítés, lassítás, hangsúlyozás stb.)

- játékában a hangindítás, hangelválasztás és hangbefejezés a stílus és a zenei karakter megkívánta különböző módjait,

- árnyaltabb artikulációra (portato, sfz, martellato),
- a tananyagban szereplő és előadott művekhez szükséges mértékű virtuozításra.

Tudjon kontra F és f között

- kiegyenlítetten,
- különböző dinamikai árnyalatokkal,
- tiszta intonációval,
- megfelelő nyelvtechnikával játszani.
- ismerje az alapvető díszítéseket (trilla, mordent, előke),
- alapszinten a dupla- és tripla nyelv-technikát,
- ismerje fel alkalmazásának lehetőségét a zenekari, a kamarazenei és a szóló művekben.

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Tuba főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy skála, legalább 3 képlettel,

- Egy etűd; Kietzer: Tubaiskola I-II. kötet, Jakab G.: Tubaiskola II. kötet (Ed. Simonffy) 291., 297. gyakorlatok nehézségi szintjén.

- Két előadási darab; G. F. Händel: Siciliana, W. A. Mozart: Menuet nehézségi szintjén vagy egy könnyebb barokk szonáta két tétele és egy, az előbbtől eltérő stílusú előadási darab.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy skála, legalább 4 képlettel, mely szekvenciát is tartalmaz

- Egy gyakorlat; Kietzer: Tubaiskola I-II. kötet, Jakab G.: Tubaiskola II. kötet (Ed. Simonffy) 291., 297. Kopperasch: I. kötet: (Hofmeister FH6045) 3., 8., gyakorlatok nehézségi szintjén.

- Egy barokk szonáta két tétele; B. Marcello: F-dúr szonáta, C-dúr szonáta nehézségi szintjén.

- Egy, az előbbtől eltérő stílusú darab; Hidas F.: Három kis tétel tubára nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,

- technikai felkészültség,

- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,

- hangképzés,

- intonáció,

- hangszerkezelés,

- artikulációk és díszítések alkalmazása,

- helyes ritmus és tempó,

- előadásmód,

- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,

- memória,

- alkalmazkodóképesség,

- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

A tanulók létszámának megfelelő, jó minőségű hangszer.

Jól hangolt zongora.

Egész alakot visszaadó tükör

Minimum 2 darab kottaállvány.

Metronóm

ZENEISMERET TANSZAK

szolfézs kötelező tárgy

Előkészítő évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- Zenei élményanyag gyűjtése énekléssel és játékkal.
- A zene megszerettetése, örömteli művelése.
- A figyelmes zenehallgatás kezdeti lépéseinek kimunkálása.

Az éneklési készség fejlesztése

- Helyes testtartás, levegővétel.
- Kezdőhang átvétele.
- Éneklés játékkal, egyenletes járással.
- Éneklés szöveggel emlékeztetből.
- Ismert dallami fordulatok éneklése kézjelekkel.

Ritmikai ismeretek, készségfejlesztés

- A ritmusértékek jeleinek és gyakorlóneveinek elsajátítása: negyed, páros nyolcad és negyed szünet.
- 2/4-es ütem.
- Ütemvonal, záróvonal, ismétlőjel.
- A „belső mérés” kialakítása.
- Ritmusmotívumok hangoztatása, visszatapsolása, olvasása, ütemekbe rendezése.
- Dalfelismerés ritmusról.
- A különböző tempók közötti különbségek érzékelése.

Dallami ismeretek, készségfejlesztés

- Daltanulás játékkal együtt.
- A belső hallás kialakításának kezdeti lépései.
- Hangmagasság-megfigyelés, magas és mély képzet kialakítása.
- A relatív szolmizáció bevezetése (pentaton, pentachord hangkészletben).
- A dallami jelrendszerek: kéz-, betűjel, hangjegy.
- Hanglépcső, hangoszlop, vonalrendszer.
- Az elsajátított hangkészleteken belüli rövid dallamfordulatok kiemelése, gyakorlása.
- Dalfelismerés, dallambújtatás.

A kétszólamúság előkészítése

- Felelgetős játékok, dal és mérő (egyszerű ritmusosztinátók, ritmuskíséret) hangoztatása.

Rögtönzés

- Ritmussorok kiegészítése.
- Kérdés, felelet kiegészítése.
- Mozgás rögtönzése.

Zenehallgatás

- A zeneértő és -érző képesség fejlesztése.
- Aktív (előkészített) zenehallgatás.
- Alapvető tempó különbségek megfigyelése (gyors-lassú).
- Hangszínek, hangszeres hangjának, a hangerőnek megfigyelése és megkülönböztetése.
- Zenei hangulatok, karakterek hallás utáni megfigyelése.

Ajánlott tananyag

Magyar népi mondókák, gyermekversek, gyermekjátékok, gyermekdalok
Zeneszerzők kicsinyeknek írt dalai
Rokon népek dalai

Ajánlott zenehallgatási anyag:

Magyar gyermekdalok és népdalok, népdalfeldolgozások, más népek gyermekdalai szóló-, kíséretes- vagy kórusfeldolgozásban.

Hangszeres szemelvények (karakter-, és mesedarabok).

Ajánlott tankönyvek, ajánlott irodalom:

Horváth Istvánné-Smid Anna: Csicsergő 1. (tankönyv, munkafüzet és útmutató)

Horváth Istvánné-Smid Anna: Csicsergő – az egyéves előképzőhöz (tankönyv, munkafüzet)

Horváth Guidoné: Utazás a zene birodalmába (könyv és munkafüzet, tanmenet)

József Andrásné-Szmrecsányi Magda: Zenei előképző (tankönyv és munkafüzet, Útmutató)

P. Vesztróczy Judit: Zenei előképző (Ifjúsági Lapkiadó: Muzsikáljunk együtt I.)

P. Vesztróczy Judit: Zenei ABC kicsinyeknek

Kodály Zoltán: Kis emberek dalai

Kodály Zoltán: 333 olvasógyakorlat

Forrai Katalin: Ének az óvodában

Forrai Katalin: Jár a baba

Forrai Katalin: Európai gyermekdalok

Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában

Rimóczy Gáborné: Fecske mese (Debrecen, Művelődési Központ kiadványa)

Dobszay László: A magyar dal könyve

Weöres Sándor: Magyar etűdök

Weöres Sándor: Ha a világ rigó lenne

Cini-cini muzsika (Óvodások verseskönyve)

Szabó Helga-Réber László: Te is tudsz énekelni

Szabó Helga: Irány a zene birodalma (MR kiadványa)

Lajtha László: Játékország (a Lajtha László Zeneiskola reprint kiadványa)

Borsai I.-Haider E.: Magyar népi gyermekjátékok

Kiss Áron: Gyermekjáték gyűjtemény

Dimény Judit: Hang-játék

Követelmények:

A „belső” lüktetés fejlesztése.

Az egyenletes lüktetés és a dalritmus különbségeinek megéreztetése.

A negyed, páros nyolcad és a negyed szünet ritmusjeleinek folyamatos olvasása gyakorlónevekkel.

A törzshangok szolmizációs nevének, kézjeleinek ismerete.

A zenére figyelés, valamint együttműködési képesség a játékban, éneklésben.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- A tanult dalok, gyermekjátékok, ritmus- és dallami elemek, zenei ismeretek elsajátításának bemutatása csoportos és egyéni munkával.

Előkészítő évfolyamok

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok:

- Zenei élményanyag gyűjtése énekléssel, játékkal.
- A magyar gyermekjátékok, dalok és népdalok - mint zenei anyanyelvünk és néphagyományunk - megismerése.
- A zenei készségek megalapozása a gyermekek hangszertanulásához.
- Felkészítés a hangszerválasztásra, a zenére figyelés, a zenehallgatási élmény megteremtése.

Az éneklési készség fejlesztése

- A tiszta intonáció, a helyes zenei hangsúlyok kialakítása.
- A kifejező éneklés igényének felkeltése.

Ritmikai ismeretek, készségfejlesztés

- Az egyenletes lüktetés és az ütempárok megéreztetése mozgással (ütemezéssel).
- A negyed, nyolcad, fél, egész értékek és szünetjeleik, pontozott negyed és fél, a szinkópa, éles és nyújtott ritmus elsajátítása gyakorló és zenei nevekkkel, jelekkel.
- 2/4-es és 4/4-es ütem.
- a 3/4-es lüktetés megéreztetése.
- Szövegek (mondókák, verssorok) ritmusának megfejtése.
- Ritmusmotívumok olvasása, felismerése.
- Az ütemhangsúlyok érzékeltetése.
- Metrum és ritmus egyidejű megfigyelése.
- Osztinató, majd ritmuskíséret ismert dalokhoz.
- Ritmusgyakorlatok.

Dallami ismeretek, készségfejlesztés

- Daltanulás játékkal együtt, illetve hallás után.
- A magas és mély képzet kialakítása.
- A szolmizációs relációk elsajátítása (hétfokúság).
- A szolmizációs hangok kézjele, betűjele és helye a vonalrendszeren.
- Dallamfordulatok gyakorlása a pentaton és hétfokú hangkészletekben.
- Éneklés kézjel után, olvasás betűkottáról és ötvonalas rendszerben kulcs nélkül.
- Dallamfordulatok visszaéneklése.
- Memorizálás hallás után.
- A belső hallás fejlesztése, dallambújtatás.

A kétszólamúság előkészítése

- Dal és mérő.
- Felelgetős játékok.

- Ritmososztinátók, ritmuskíséreték.
- Egyszerű dallamosztinátók (dudakíséret).
- Kétszólamú (igen könnyű) gyakorlatok kézjelekről.
- Igen könnyű kánonok - a csoport képességei szerint.
- Kétszólamú ritmusok, ének-kopogós „játékok”.
- Ének, járás, taps, ütőhangszerek kíséretével, változatos csoportosításban.

Zenei ismeretek:

- Hangközök fogalmának bevezetése, kis- és nagy szekund, tiszta oktáv, tiszta kvint.

Formai ismeretek:

- Motívum
- Azonosság, hasonlóság, különbözőség megfigyelése.

Zenei olvasás, írás

- Az íráskészség kialakítása (írás technika, zenei helyesírás).
- Rövid ritmusmotívumok lejegyzése ritmusjelekkel (2-4 ütem).
- A dó helyének változtatása.
- Tájékozódás a vonalrendszeren.
- Kulcsok, ábécés nevek bevezetése.
- Dallamok, olvasógyakorlatok éneklése szolmizálva betűkottáról és hangjegyekről.
- Ismert, egyszerű dalok éneklése hangjegyekről abc-s nevekkkel (G-kulcsban).
- Memorizálás.
- Könnyű dallamok lejegyzése emlékezetből, betűkottával, majd hangjegyekkel (2-4 ütem).

Rögtönzés

- Zárások megkeresése ritmusokban, dallamokban.
- Hiányos dallamok kiegészítése egy-két hanggal.
- Ritmusfelelgetős, dallamfelelgetős.
- Ütempárhoz ütempár rögtönzése.
- Mozdulás rögtönzése.

Zenehallgatás

- Hangszínek megfigyelése, megkülönböztetése.
- Emberi hangfajták (gyermek-, női-, férfi).
- Zenei együttesek: énekkar, zenekar.
- Dinamika, előadási módok.
- Különböző karakterek megfigyelése.
- Hangszerek hangja: zongora, hegedű, cselló, furulya (réz- és fafúvósok).
- A dallami azonosság, különbözőség felismerése a zenehallgatási anyagban is.

Zenei kifejezések:

- Ritmus, dallam.
- Ütem, ütemmutató, ütemvonal, záróvonal, ismétlőjel.
- Tempó, mérőütés.
- Osztinátó.
- Hangmagasság, hangköz, hangkészlet, hangsor.
- Pentaton, pentachord.
- A G-kulcs, F-kulcs.
- A törzshangsor.

- A megismert hangközök nevei, jelentésük.
- Motívum, dallamsor.
- Kánon.
- Piano-forte.

Ajánlott tananyag:

Magyar népi mondókák, gyermekjátékok, népszokások, gyermekversek
 Magyar gyermekdalok, népdalok
 Rokon népek dalai, más népek dallamai
 Magyar zeneszerzők gyermekeknek komponált dalai

Ajánlott zenehallgatási anyag

Válogatás a néphagyomány zenei anyagából. Gyermekdal feldolgozások.

A hangszeres műzene karakterdarabjai. Mesedarabok.

Rövid darabok a hangszeres iskolából (különböző hangszereken).

Ajánlott tankönyvek, ajánlott irodalom:

Horváth Istvánné Smid Anna: Csicsergő 2.(tankönyv és munkafüzet, Útmutató),

Horváth Istvánné-Smid Anna: Csicsergő – az egyéves előképzőhöz (tankönyv, munkafüzet)

Horváth Guidoné: Utazás a zene birodalmába (könyv és munkafüzet, Útmutató)

József Andrásné-Szmrecsányi Magda: Zenei előképző (tankönyv és munkafüzet, Útmutató)

J. Irsai Vera: Szolfézs példatár, Alsófok I. kötet

P. Vesztróczy Judit: Zenei előképző (Ifjúsági Lapkiadó: Muzsikáljunk együtt I.)

P. Vesztróczy Judit: Zenei ABC kicsinyeknek

Kodály Zoltán: Kis emberek dalai

Kodály Zoltán: 333 olvasógyakorlat

Forrai Katalin: Ének az óvodában

Forrai Katalin: Európai gyermekdalok

Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában

Bárdos Lajos: 70 kánon

Szabó Helga-Réber László: Te is tudsz énekelni

Szabó Helga: Irány a zene birodalma (MR kiadványa)

Lajtha László: Játékkországi (a Lajtha László Zeneiskola reprint kiadványa)

Borsai Ilona-Haider Edit: Magyar népi gyermekjátékok

Kiss Áron: Gyermekjáték gyűjtemény

Dimény Judit: Hang-játék

Követelmények (az előképző évfolyam/évfolyamok elvégzése után):

Rendelkezzék a tanuló a zenetanuláshoz szükséges alapvető magatartásformákkal: tudjon a zenére figyelni, tudjon együttműködni társaival, tanárával a csoportos éneklésben, játékban.

Tudjon az egyenletes lüktetéshez járni, énekelni. Tudjon önállóan dalt kezdeni.

Ismerje fel kottáról a negyed, nyolcad, fél, egész, pontozottnegyed értékű hangokat, a megfelelő szüneteket, valamint a szinkópa, éles és nyújtott ritmust.

Legyen képes 4-8 ütemes ritmust folyamatosan olvasni és hangoztatni.

Tudja alkalmazni a ritmuselemeket 2/4-es ütemekben.

Tudjon lejegyezni rövid ritmusmotívumokat.

Ismerje a szolmizációs neveket, kézjeleket és a hangok viszonyított helyét a vonalrendszeren.

Tudja a dalokat szöveggel és szolmizálva - a zenei tartalomnak megfelelő tempóban, pontos ritmusban, helyes frazeálással - emlékezetből énekelni.

Tudjon rövid zenei egységet (a tanult dallami fordulatok köréből) visszaénekelni.

Ismerje a G-kulcs hangjait, legyen tájékozott a vonalrendszeren.

Ismerje a kis és nagy szekund, tiszta kvint, tiszta oktáv hangközöket.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- A tanult dalok, gyermekjátékok, ritmus- és dallami elemek, zenei ismeretek elsajátításának bemutatása csoportos és egyéni munkával

Alapfokú évfolyamok

Az első évfolyam tanítási anyagának összeállítása az előképző évfolyamok követelményeinek ismeretét feltételezi.

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A zenei élményanyag bővítése.
- A magyar népzene régi stílusú dallamainak megismerése.
- Betekintés a műzene kis formáiba. A zenei értelmezés kezdeti lépéseinek kimunkálása.
- Az előképzőben tanult zenei ismeretanyag ismételése.
- A készségek megalapozása, fejlesztése a tananyaghoz kapcsolódóan.
- Az abszolút rendszer további gyakorlása.
- A szolfézs és a hangszerjáték kapcsolatának kialakítása.
- A zenehallgatási élmény elmélyítése.

Az éneklési készség fejlesztése

- Helyes testtartás, levegővétel, tiszta intonáció, tempótartás.
- Artikuláció, szövegmondás.
- A tanulók hangterjedelmének fokozatos bővítése.
- Az igényes, szép éneklés kialakítása.

Ritmikai ismeretek, készségfejlesztés

- Az előképzőben tanult ritmikai elemek alapos ismételése.
- A korona, az átkötés, az értéknyújtó pont ismerete.
- A legegyszerűbb ütemek: 2/4, 4/4, 3/4.
- Ütem súlyok. (ütemezés).
- A szinkópa, az éles és a nyújtott ritmus ismételése, elmélyítése.
- A tizenhatodok páros formációi.
- A negyed értékű triola elmélyítése.

Dallami ismeretek, készségfejlesztés

- Daltanulás hallás után, kézjelről, betűkottáról.
- Az új szolmizációs hangok (relációk) elsajátítása.
- A régi stílusú magyar népdalok jellemzői.
- A tonalitásérzék fejlesztése, a dallamzáró alaphang: lá, és dó.
- A hétfokúság dallamfordulatainak gyakorlása.
- Periodizáló műzenei szemelvények éneklése, memorizálása.

- A belső hallás további kimunkálása: memorizálás belső hallás alapján kézjelről, kottaképről.

A kétszólamúság előkészítő gyakorlatai

- Dallamhoz ritmososztinató vagy önálló ritmusszólam megszólaltatása.
- Könnyű kétszólamú művek éneklése ügyesebb csoportoknál (a csoport képességeinek megfelelően válogatott könnyű kánonok, biciniumok).

Hangközök:

- Tiszta prím, kis és nagy szekund, kis és nagy terc, tiszta kvart, tiszta kvint, tiszta oktáv.
- Éneklés szolmizálva, építés megadott hangokra.
- Felismerés kottakép és hallás után (hallás után: szekundok, tercek, kvint, oktáv).

Hangzatok:

- Az alaphelyzetű dúr és moll hármashangzatok szerkezete.
- Éneklés szolmizálva mindkét irányban.
- Felismerés hallás után együtthangzásban vagy felbontásban.
- Építés megadott ábécés hangokra a tanult hangnemek alapján.

Hangkészlet, hangsorok, hangnemek

- Alaphang fogalma.
- Tiszta- és pien hangos pentatónia.
- Pienhangok (fá, ti, fi), díszítőhangok.
- Módosító jelek, előjegyzések.
- A módosított hangok nevei
- A tanult hangnemek előjegyzéseinek sorrendje írásban is.
- Hétfokúság: dúrok és mollok (eol) 1#, 1b előjegyzési
- A párhuzamos hangsorok fogalma.
- A zeneművek hangnemének megállapítása kottakép alapján az eddigi ismeretek felhasználásával.

A formaérzék fejlesztése:

- Részletek, egységek megfigyeltetése: hasonlóság, azonosság, különbözőség, variáns, sorszerkezet.
- A kvintváltás megfigyeltetése.
- A5A5vAAv, illetve A5B5A B sorszerkezetek.
- A helyes frazeálás.

Zenei olvasás-írás

- A helyes kottaírás.
- Ritmusgyakorlatok olvasása.
- Ritmusfordulatok lejegyzése hallás és memorizálás alapján.
- Éneklés betűkottáról, majd ötvonalas rendszerben hangjegyekről, G-kulcsban, abszolút magasságban ábécés nevekkkel 1#, 1b előjegyzéssel.
- Dallamok átírása betűkottáról hangjegyekre, illetve G-kulcsból F-kulcsba (és fordítva).
- Igen könnyű diktálási feladatok.
- Könnyű dalok, dallamok lejegyzése hangonkénti folyóírással, betűkottával G- és F-kulcsban (2-4-8 ütem).

Rögtönzés

- Ritmussorok rögtönzése.
- Megadott ritmikai, dallami fordulatok variálása (szaporítás - ritkítás stb.).

- Megadott több ritmussorból, dallamsorból teljes zenei forma kialakítása.
- Ritmus kiegészítések megadott ütemmutatók alapján.
- Párbeszéd, kérdés-felelet.
- Adott dallamhoz ritmuskíséret.
- Hiányos dallam kiegészítése.

Zenehallgatás

- Különféle kórushangzások.
- Dallam és kíséret, szólamok megfigyelése.
- A hangszerek hangszínének felismerése.
- Dinamikai különbségek megismerése.
- A népzene és műzene.
- A különféle hangulatok, előadásmódok (pl. parlando) megfigyelése.

Zenei szakkifejezések ismerete

- A szolfézs előképzőben tanultakhoz.
- Ütemmutató, ütem súly, ütempár.
- Alkalmazkodó ritmus.
- Kulcsok, előjegyzések, módosító jelek.
- Pentatónia, díszítőhang, vendéghang (pienhang).
- Hangkészlet, hangsor, hangnem.
- Pentachord, Dúr és moll (eol).
- A párhuzamos hangsor fogalma.
- Dallamsorok, alaphang, kvintváltás.
- Ereszkedő dallamvonal.
- Azonosság, variáns, sorszerkezet.
- Szekvencia.
- Periódus.
- Prima volta, seconda volta.
- Solo, tutti.
- Parlando, rubato, tempo giusto.
- Staccato, legato.

Ajánlott tananyag

Régi stílusú magyar népdalok, énekelhető műzenei szemelvények a hangszeres iskolák anyagából is (könnyű barokk és klasszikus táncok).

Könnyű kánonok, biciniumok.

Horváth Istvánné Smid Anna – Lázárné Nagy Andrea: Margaréta 1. Zeneismeret (tankönyv, munkafüzet és Útmutató)

Dobszay László: A hangok világa I. és Útmutató

Horváth Guidóné: Utazás a zene birodalmába I. II. (könyv és munkafüzet, tanmenet)

J. Irsai Vera: Szolfézs példatár, Alsófok I.

Kodály Zoltán: 333 olvasógyakorlat

Kodály Zoltán: Válogatott biciniumok

Kodály Zoltán: Énekeljünk tisztán

Bárdos Lajos: Kicsinyek kórusa I.

Bárdos Lajos: 70 kánon

Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok

Forrai Katalin: Európai gyermekdalok

Péter József: 165 kánon

Kocsárné Herboly Ildikó: Többszólamúság, harmónia és forma tanítása az általános iskolában
Szabó Helga: Énekes improvizáció az iskolában
Brukner Adrienn: Énekelni jó!
Laczó Zoltán: Zenehallgatás az általános iskola alsó tagozatában
Balázs Oszkár-Zempléni László: Ritmusgyakorlatok kezdőknek
Lázárné Nagy Andrea: Margaréta (Gyakorló feladatok)
Dalkíséreték I. Szőlő érik (Tankönyvkiadó)

Ajánlott zenehallgatási anyag:

Eredeti népzenei felvételek gyermekdalok, népdalok.

Gyermekeknek komponált művek Bartók Béla, Kodály Zoltán Bárdos Lajos kórusműveiből.

Szemelvények a tanulók hangszeres anyagából: barokk, klasszikus táncok (különböző hangszeren).

Mese- és karakterdarabok.

Követelmény

Tudja a tanuló a dalokat zeneileg igényesen énekelni.

Legyen tájékozott a vonalrendszeren, tudjon G- és F-kulcsban ábécés névvel olvasni.

Ismerje a módosítójeleket, az előjegyzések sorrendjét írásban is mindkét kulcsban 1#, 1 b előjegyzésig.

Ismerje a dúr és moll hangsorokat 1#, 1b előjegyzésig.

Ismerje fel és tudja ritmusolvasásban folyamatosan hangoztatni a szinkópát, az éles és nyújtott ritmust, valamint a tizenhatodok páros formációit, a triolát.

Legyen képes egyszerű, rövid (a tanult zenei anyagnál könnyebb) dallamfordulatokat hallás után szolmizálva visszaénekelni, memorizálni, lejegyezni.

Ismerje a tiszta prím, kis és nagy szekund, kis és nagy terc, tiszta kvart, tiszta kvint és tiszta oktáv hangközök fogalmát, tudja ezeket kottakép alapján azonosítani.

Ismerje fel hallás után a kis és nagy szekund, a kis és nagy terc, a tiszta kvint és tiszta oktáv hangközöket tonális keretben.

Ismerje az alaphelyzetű dúr és moll hármashangzatok felépítését.

Ismerje a régi stílusú népdalok jellemző vonásait.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- A tanult dalok, gyermekjátékok, ritmus- és dallami elemek, zenei ismeretek elsajátításának bemutatása csoportos és egyéni munkával.

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A zenei ismeret- és élményanyag bővítése.

- A zenei képességek, készségek fejlesztése a szolfézs, illetve hangszeres anyaghoz kapcsolódóan.

- Az új stílusú magyar népdalok jellemzőinek elsajátítása.

- A műzene kis formáinak megismerése: elsősorban barokk táncművek megszólaltatásával.

- Tájékozódás és gyakorlás az abszolút rendszerben.

- Az aktív, a figyelmes zenehallgatás további kimunkálása, fejlesztése.

- A zenei kifejezőkészség és ízlés formálása.

Az éneklési és intonációs készség fejlesztése

- A népdalok kifejező megszólaltatása.

- A tanulók hangterjedelmének fokozatos bővítése.
- A kétszólamú éneklés kimunkálása.
- Intonációs gyakorlatok.

Ritmikai ismeretek, készségfejlesztés

- Az előző évfolyamokban elsajátított ritmusok ismétlése, további gyakorlása, alkalmazása.
- A negyedértékű triola elmélyítése, gyakorlása.
- A „kis nyújtott” és „kis éles” ritmus gyakorlása ügyesebb csoportoknál.
- Negyed felütés.
- Váltakozó ütem.
- A 4/4-2/4 és a 3/4-2/4 váltás megéreztetése.
- Alla breve.
- Az új stílusú magyar népdalok néhány ritmikai jellegzetessége: alkalmazkodó ritmus, erős és gyenge zárás.

Dallami ismeretek, készségfejlesztés

- Daltanulás hallás után, valamint kottaképről.
- A fi, szi hang, valamint dallamfordulataik.
- A népdalanyagon belül: dó, lá, ré alaphangú dalok éneklése.
- A tanult zenei anyag jellegzetes dallamfordulatainak gyakorlása, olvasása és hallás utáni felismerése.
- Az alap és kvint szerepe, kvintváltás felfelé.
- Régi és új stílusú népdalok stílusjegyeinek rendszerezése, összefoglalása az eddigi ismeretek alapján.
- A dúr és moll tonalitás megfigyelése műzenei anyagon.
- A műzene dallamfordulatainak megfigyelése, éneklése, gyakorlása (hármashangzat felbontások, skálamenetek, terclépések, szekvenciák).

A többszólamúság fejlesztése

- Hangközök megszólaltatása két szólamban.
- Intonációs gyakorlatok.
- Könnyű kánonok, biciniumok éneklése.
- Ügyesebb csoportoknál a többszólamú művek szólammozgásainak énekes megszólaltatása (párhuzamos mozgás, ellenmozgás).

Hangközök:

- Az előző években tanult hangközök további gyakorlása.
- Éneklés szolmizálva, ábécés-s nevekkal mindkét irányban.
- Felismerés hallás után és kottaképről.
- A szext hangköz
- A szeptim hangköz
- A bővített szekund megfigyelése.

Hangzatok:

- Az előző évben tanult hármashangzatok további gyakorlása, elsősorban hallási elmélyítése.
- A tanult hangnemek alap-hármashangzatai.

Hangsorok:

- A háromféle moll hangsor elsajátítása, a vezetőhang.
- Dúrok és mollok 2#, 2b előjegyzésig.

A formaérzék fejlesztése

- AA5A5vA, AA5BA, ABBvA, AABA formaszervezetek.
- A periódus felépítése (előtag, utótag, nyitás, zárás).
- Formai elemzések az elsajátított ismeretek alapján.

Zenei olvasás, írás

- Ritmusgyakorlatok olvasása.
- Ritmusírás énekelt népdalok alapján.
- Hangszeren megszólaltatott egyszerű ritmusú barokk táncjátékok ritmusának lejegyzése.
- Könnyű dallamok olvasása (mérővel), memorizálás, lejegyzés.
- Egyszerű periodizáló dallamok memorizálása, lejegyzése.
- Hangközök, hangközláncok lejegyzése betűvel és számmal.
- Hármashangzatok lejegyzése együtthangzás vagy felbontás alapján.
- Új stílusú népdalok lapról éneklése szolmizálva, szöveggel.
- Műzenei szemelvények éneklése szolmizálva és ábécés nevekkkel, alkalmi hangzókkal, szöveggel

Rögtönzés

- Megadott ritmikai, dallami fordulatok variálása.
- Hiányos dallam kiegészítése.
- Megadott dallamsorokból a tanult népdalformák kialakítása.
- Adott dallamhoz ritmuskíséret.
- A tanult népdalokhoz hasonló dallamok rögtönzése.
- AA5A5vA, A5BA, ABBvA formákban, megadott egy vagy több sor alapján.
- Rögtönzés szövegre is.
- Megadott periodizáló dallamrészletek kiegészítése.
- Előtagra utótag rögtönzése (a-av).

Zenehallgatás

- A tanult népdalok felismerése népdalfeldolgozásokban.
- Mozgás, gesztus a zenében.
- Népdalok, népi táncdallamok feldolgozásai, régi magyar táncok.
- Műzenei táncok (elsősorban menüett) megismerése.
- A barokk táncjátékok jellemzőinek megfigyelése hallás alapján is.
- A zenekari hangzás megfigyelése, hangszerek hangszínének felismerése.
- A többszólamú művek szólammozgásainak követése: párhuzamos mozgás, ellenmozgás, „pont”, „vonal” stb.

Zenei szakkifejezések ismerete

- Triola,
- „Kis” nyújtott, „kis” éles ritmus ügyesebb csoportoknál.
- Felütés.
- Váltakozó ütem.
- Eol, összhangzatos, dallamos moll, vezetőhang fogalma.
- Az eddigi hangközökön kívül a kis és nagy szext, kis szeptim, nagy szeptim, bővített szekund.
- Parlando, rubato, tempo giusto.
- A régi és új stílusú népdalok.
- Motívum, periódus, szekvencia.
- Kvintoszlop.

- Párhuzamos és ellenmozgás.
- A metronómjelzés.
- A tanult zenei anyagban előforduló előadási jelek és tempójelzések, valamint a megismert zeneszerzők nevének helyes kiejtése, leírása.

Ajánlott tananyag

A magyar népdalok újabb rétege: pentaton, dúr, háromféle moll, valamint dór hangkészletű dallamok.

Néhány táncjáték a barokk korból - elsősorban a tanulók hangszeres anyagából (menüett, bourrée, sarabande, rigaudon, gavotte).

Válogatás Bartók Béla Mikrokozmosz c. művéből énekes megszólaltatáshoz (a népdalanyagban megismert zenei jelenségek, valamint a többszólamú komponálási technikák megfigyelésére).

Könnyű kétszólamúság: kánonok, biciniumok.

Dobszay László: A hangok világa II. és III. kötet és Útmutatók

Horváth Guidóné: Utazás a zene birodalmába I. II. (könyv és munkafüzet, tanmenet)

Horváth Istvánné Smid Anna - Lázárné Nagy Andrea: Margaréta 2. Zeneismeret (tankönyv, munkafüzet, Útmutató)

J. Irsai Vera: Szolfézs példatár, Alsófok II.

Kodály Zoltán: Ötfokú zene I-II.

Kodály Zoltán: Válogatott biciniumok

Kodály Zoltán: Énekeljünk tisztán

Bárdos Lajos: Kicsinyek kórusa I-II.

Bárdos Lajos: 70 kánon

Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok

Szőnyi Erzsébet: Biciniumok

Péter József: 165 kánon

Sulyok Gizella: Pillelátás I. és II. kötet.

Kocsárné Herboly Ildikó: Többszólamúság, harmónia és forma tanítása az általános iskolában

Szabó Helga: Énekes improvizáció az iskolában

Brukner Adrienn: Énekelni jó!

Kezdők zongoramuzsikája sorozat (Purcell, J. S. Bach, Händel stb.)

Kezdők hangszeres kottagyűjteményei, előadási darabjai

Komjáthyiné: Zongoraiskola II.

Fantóné-Komjáthyiné-Hernádiné: Régi táncok gyermekeknek

Balázs Oszkár-Zempléni László: Ritmusgyakorlatok kezdőknek

Ajánlott zenehallgatási anyag

Népdalfeldolgozások (elsősorban a tanult dalokhoz kapcsolódóan).

Szemelvények Bartók Béla Gyermekeknek és Mikrokozmosz című műveiből.

Válogatás Bartók Béla és Kodály Zoltán kórusműveiből.

Barokk táncok, (hangszeres táncok, zenekari tételek).

Mesealakok a zenében.

Követelmény

Tudja a tanuló a dalokat - ezen belül műzenei szemelvényeket - szöveggel, zeneileg igényesen előadni.

Legyen tájékozott a vonalrendszeren, tudjon G- és F-kulcsban folyamatosan ábécés névvel olvasni.

Ismerje fel kottaképről a tanult ritmusképleteket, tudja folyamatosan olvasni, hangoztatni mérőütéssel vagy belső méréssel.

Legyen képes a tanult anyagnál könnyebb, rövid dallamokat szolmizálva visszaénekelni, hallás után lejegyezni, memorizálni.

Ismerje fel a népdalok jellegzetességeit, stílusát (sorszerkezet, hangnem).

Ismerje a dúr és moll hangsorokat 2#, 2b előjegyzésig, tudja a hangnemeket kottakép alapján megállapítani.

Ismerje az eddig tanult hangközöket, tudja ezeket felépíteni, illetve kottaképről azonosítani.

Ismerje fel hallás után a kis és nagy szekund, kis és nagy terc, tiszta kvart, tiszta kvint és tiszta oktáv hangközöket tonális keretben.

Ismerje a dúr, moll alaphelyzetű hármashangzatok felépítését. Ismerje fel hallás után a dúr és moll hármashangzatokat felbontásban vagy együtthangzásban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- A tanult zenei anyag, a ritmus- és dallami elemek, zenei ismeretek elsajátításának bemutatása csoportos és egyéni munkával.

3. osztály

Fejlesztési feladatok

- A zenei élményanyag bővítése.
- Bevezetés a bécsi klasszikus zene, forma- és harmóniavilágába európai többszólamú népdalok és műzenei szemelvények alapján.
- A többszólamúság, társas zenélés készségének fejlesztése funkciós művek alapján.
- Tudatos zenehallgatásra nevelés.

Ritmikai ismeretek, készségfejlesztés

- Kis éles, kis nyújtott ritmusok, a nyolcad triola további gyakorlása, alkalmazása.
- A nyújtott és szinkópa ritmusok variánsai.
- Nyolcad és páros tizenhatod felütés.
- 3/8, 6/8.
- Ritmusgyakorlatok egy és két szólamban.

Dallami ismeretek, készségfejlesztés

- Daltanulás elsősorban kottaképről.
- Módosított hangok: fi, szi, di, ri és ta gyakorlása népzenei és műzenei olvasási anyagon .

A többszólamú éneklés készségfejlesztése

- Más népek zenéjének többszólamú megszólaltatása.
- Hangszerkíséretes dalok.
- Kánonok.
- Kürtmenetek, hangközmenetek, kétszólamú funkciós részletek megszólaltatása énekléssel
- T-D-T kapcsolatok megfigyelése.

Hangközök:

- Az előző évben tanult hangközök gyakorlása: felismerés hallás után és kottaképről.
- A szűkített, bővített kvint.
- Új hangközök: a kis és nagy szeptim.

Hangzatok:

- Az alaphelyzetű hármashangzatok felismerése hallás után felbontásban vagy együtthangzásban, építésük, felismerésük kottaképről.
- A hármashangzatok megfordításainak elve.
- Hallásgyakorlatok felbontásban, együtthangzásban.

Hangsorok:

- Dúrok és mollok4#, 4b előjegyzésig.

A formaérvék fejlesztése

- A periódus felépítése. Nyitás-zárás.
- Kis kéttagú-, háromtagú forma. Rondo forma.

Zenei olvasás, írás

- Olvasógyakorlatok szolmizálva, alkalmi hangzókkal, ábécés nevekkal.
- Igen könnyű magyar népdalok lejegyzése.
- Hangközök, hármashangzatok felismerése, lejegyzése együtthangzásban vagy felbontásban.

Rögtönzés

- Adott dallamhoz tercmenet, kürtmenet szerkesztése.
- Períódusok kiegészítése: adott előtaghoz utótag.
- Periodizáló dallamokhoz egy-egy kísérőhang éneklése.

Zenehallgatás

- Magyar és más népek táncai a műzenében.
- Barokk, klasszikus táncok - elsősorban a tanulók hangszeres darabjaiból.
- A barokk és bécsi klasszikus zenekar hangszerei.

Zenei szakkifejezések:

- Kvintoszlop.
- Kürtmenet.
- Funkciók.
- Hangnemi kitérés, moduláció.
- Períódus.
- Kéttagú-, háromtagú forma. Da Capo forma.

4. osztály

Fejlesztési feladatok

- Zenei élményanyag gyűjtése a bécsi klasszikus zeneszerzők műveiből.
- A periodizáló és funkciós zenei ismeretek elmélyítése.
- Az eddig tanultak rendszerező ismétlése.
- A zenei elemzési képesség fejlesztése.

Hallásfejlesztés és zenei ismeretek

- A népzenei anyagban arányok, szimmetriák, aszimmetriák megfigyelése.
- A módosított szolmizációs hangok további gyakorlása.
- A bővített kvart oldással.
- Alterált hangok, mint a díszítés, és mint a hangnemváltás eszközei.
- A kromatika megfigyelése, kromatikus fordulatok éneklése.

- Késleltetés.
- A hangközök rendszerezése.
- A tiszta, kis- és nagy hangközök éneklése, felismerése és megnevezése ábécés nevekkkel is.
- A dúr és moll hármashangzatok fordításai, illetve az alaphelyzetű szűkített, bővített hármashangzat gyakorlása oldással.
- Felismerésük hallás és kottakép alapján, építés.
- A nyolcütemes bécsi klasszikus periódusforma ritmus- és dallamfordulatainak megfigyelése, kiemelése, gyakorlása.
- A bécsi klasszikus zene funkciós rendjének gyakorlása.
- T-D-T; T-S-D-T kapcsolatok, funkciós jelző basszus hangok.
- Kánonok éneklése.
- Hangsorok 6#, 6b előjegyzésig.

A formaérvék fejlesztése

- Két- és háromtagú kisformák, visszatéréses típusok megfigyelése.

Zenei olvasás, írás

- Periódus terjedelmű bécsi klasszikus anyag lejegyzése a tanult hangnemekben.
- Könnyű hangközmenetek éneklése, írása.
- A kétszólamú írás bevezetése: a kísérő szólamban funkciós főhangok.
- Könnyű népdalok lejegyzése.

Zenehallgatás

- A ritmikai, dallami és harmóniai elemek szerepének hallás utáni megfigyelése: (alteráció, kromatika, késleltetés, hangzatfelbontások, funkciók, hangnemi kitérés, moduláció).

Rögtönzés

- Ritmuskíséreték rögtönzése aszimmetrikus népdalokhoz. Osztinátók.
- Periódus kiegészítése: megadott előtaghoz utótag rögtönzése.
- Funkciójelző basszus szólam rögtönzése ismert periódushoz dúrban, mollban.

Zenei elemzési képesség

- A tanult ismeretek alkalmazása a zeneművek feldolgozása során.
- A stílusjegyek és az alapvető zenei összefüggések megfigyeltetése (ritmika, dallam, funkció, harmónia, forma).

Zenei szakkifejezések ismerete

- Kvint kör.
- Hangnemi rokonságok, maggiore-minore, a hangnemi kitérés, moduláció.
- A hangközfördítés elve.

Követelmények az alapfokú évfolyamok (4. évfolyam) elvégzése után

Ismerje a tanuló a ritmuselemeket a harminckettedektől az egész értékű kottáig.

Ismerje fel hallás után és kottaképről a szinkópa-, éles- és nyújtott ritmust, valamint az egyszerűbb ritmikai átkötéseket.

Legyen áttekinthetősége a 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8, 2/2-es ütemekben.

Legyen biztos tájékozottsága a relatív és abszolút rendszerben (könnyebb alterációkban is) 4#, 4b előjegyzésig.

Ismerje a

- pentaton hangsorokat.
- tudja a dúr és moll hangsorokat 6#, 6b előjegyzésig,
- ismerje a háromféle moll hangsort.

Ismerje fel a művek hangnemeit - hangszeres darabjaiban is.

Legyen tájékozott a hangmagassági viszonyokban:

- tudja azonosítani - hangszeres tanulmányaihoz kapcsolódóan is - az oktávon belüli tiszta, kis és nagy hangközöket,
- ismerje fel ezeket kottaképről és hallás után.

Ismerje a bővített szekund, bővített kvart, szűkített és bővített kvint hangközöket; tudja ezeket kottaképről azonosítani.

Ismerje a négyféle alaphelyzetű hármashangzat, a dúr és moll fordítások elvét, valamint a dominánsseptim-hangzat felépítését.

Legyen képes ezeket hallás után felismerni, és kottaképről azonosítani.

Ismerje a funkciós főhangokat 3#, 3b előjegyzésig.

Ismerje a funkciós vonzást.

Ismerje a hangnemi kitérés és moduláció fogalmát.

Tudjon lejegyezni:

- rövid szótagszámú, tempo giusto magyar népdalt szöveggel,
- kétszólamú, igen könnyű műzenei periódust, illetve szólamait hallás után kiegészíteni.

Legyen képes a fentieknek megfelelő nehézségi fokú dallamot lapról olvasni.

Ismerje és tudja kottaképről is azonosítani (hangszeres tanulmányaiban is alkalmazni):

- a magyar népzene stílusjegyeit,
- a periódus fogalmát,
- a kis formákat,
- a triós formát,
- a klasszikus szonátaformát,
- a rondót.

Rendelkezzék a tanulmányai során érintett zenetörténeti korok, kiemelkedő zeneszerzők, műfajok ismeretével (elsősorban a bécsi klasszikus zenében).

Ismerje a leggyakrabban előforduló zenei kifejezéseket.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

Írásbeli vagy szóbeli vizsga

A vizsga feladatait az iskola választja ki az *A*) és *B*) feladatsor közül vagy a helyi pedagógiai programja alapján hasonló követelményszintű feladatsort állít össze.

A vizsga tantárgya és időtartama

Szolfézs

Az írásbeli vizsga időtartama minimum 45 perc.

A szóbeli vizsga időtartama minimum 10 perc.

Az alapvizsga tartalma

Írásbeli vizsga

A) Feladatsor

1. Feladatok a hangköz-, hangzat-ismeretek köréből - hallás után, kottakép és szerkesztés alapján.

- 5 hangköz, 5 hármashangzat lejegyzése hallás után (jelölés betűvel és számmal)
- 5 hangköz, 5 hármashangzat építése megadott hangokra,

- 5 hangköz, 5 hármashangzat felismerése kottaképről.

A tanulók számára adottak azon hangok kottaképe, melyekre a hangközöket, hármashangzatokat építenie kell.

2. Könnyű kétszólamú klasszikus periódus felső szólamának lejegyzése

A zenei részlet 2/4, 3/4 vagy 4/4-es lüktetésű, lehetőleg A-Av felépítésű, modulációt, alterációt, nehezebb hangközlépéseket nem tartalmazó legyen. A tanulók számára a táblán adott a kulcs, az előjegyzés, a metrum és a kezdőhang értékkel.

A részlet zongorán két szólamban tizenkétszer hangozhat el.

3. Megadott klasszikus kis forma elemzése hallás és kottakép alapján.

Az elemzés szempontjai: hangnem, az előforduló zenei elemek megjelölése (hármashangzat-felbontás, szekvencia, késleltetés stb.), formai felépítés, funkciók.

B) Feladatsor

1. Feladatok a hangköz-, hangzat-ismeretek köréből - hallás után, kottakép és szerkesztés alapján

- 5 hangköz, 5 hármashangzat lejegyzése hallás után (jelölés betűvel és számmal)

- 5 hangköz, 5 hármashangzat építése megadott hangokra,

- 5 hangköz, 5 hármashangzat felismerése kottaképről.

A tanulók számára adottak azon hangok kottaképe, melyekre a hangközöket, hármashangzatokat építenie kell.

2. Egy magyar népdal lejegyzése

A népdal: új stílusú, négy soros, 8-10-es szótagszámú, tempo giusto, izometrikus, szinkópát, nyújtott és éles ritmust tartalmazhat. A tanulók számára adott a kulcs, az előjegyzés, a metrum és a kezdőhang értékkel.

A népdal nyolcszor hangozhat el a megadott abszolút magasságban, énekes előadásban.

3. Megadott klasszikus kis forma elemzése hallás és kottakép alapján.

Az elemzés szempontjai: hangnem, az előforduló zenei elemek megjelölése (hármashangzat-felbontás, szekvencia, késleltetés stb.), formai felépítés, funkciók.

Az írásbeli vizsgához ajánlott feladatlap készítése.

Szóbeli vizsga

1. Memoriter anyag:

A vizsgázó

- tudjon 5 népdalt előadni,

- ismerje azok legfontosabb jellemzőit;

- tudjon 5 műzenei szemelvényt szóló énekléssel vagy hangszerkíséréssel (saját kíséret nem kötelező) megszólaltatni,

- ismerje az énekelt darabok legfontosabb zenei jellegzetességeit.

2. A vizsgán a tanuló elemezzen egy választott hangszeres darabot, amellyel kapcsolatban a vizsgabizottság kérdéseket tehet fel a negyedik évfolyam elvégzése utáni követelmények alapján.

Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.

A vizsga értékelése

Az írásbeli vizsga értékelése

1. feladat - teszt: A feladat helyes megoldása, a válaszok pontos, világos jelölése
2. feladat: - dallamírás: dallami, metrikai/ritmikai korrektség, kottairási készség, külalak.
3. feladat: - elemzés: Az elemzési szempontokra adott válaszok teljessége, helytállósága, a jelölések pontossága.

A szóbeli vizsga értékelése.

- a választott zenei anyag élményszerű megszólaltatása
- általános zenei ismeretek (hangnemek, hangközök, akkordok, előadásmód, zenei szakkifejezések ismerete)
- zenetörténeti tájékozottság
- stílusismeret
- formai ismeretek
- tájékozódás a zenei műfajok között

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Jó minőségű és felhangolt zongora vagy pianínó. Hangjegytábla, szemléltető anyagok, ritmushangszerek

Megfelelő minőségű audiovizuális berendezés (magnetofon, DVD, CD-lejátszó)

A stíluskorszakokat megfelelően bemutató, kellő számú és minőségű hangfelvétel, zenei szakkönyv.

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A bécsi klasszikus zene periodizáló és funkciós gondolkodásának elmélyítése nagyobb lélegzetű zenei formákban.
- A romantikus zeneirodalom alaposabb megismerése.
- Ismerkedés a XX. századi zene néhány alkotásával.
- A tanult magyar népdalkincs bővítése.
- A többszólamú éneklés hangsúlyosabb megjelenése.

Ismeretanyag és hallásfejlesztés

- Az előző évfolyamban tanult ritmusok további gyakorlása, alkalmazása.
- Nyolcad szinkópa és tizenhatod triola és változataik.
- Augmentálás-diminuálás.
- Klasszikus és romantikus dalok, duettek megszólaltatása kottakép alapján.
- Az alterált fordulatok megfigyelése.
- Az alterációk díszítő vagy hangnemi szerepe.
- Könnyű klasszikus, romantikus és XX. századi dalok, énekelhető szemelvények, kórusművek megszólaltatása.
- A dó váltás alkalmazásának elmélyítése.
- A tonalitás felbomlásának megfigyelése.

Hangközök:

- Az előző évfolyamokban tanult hangközök ismétlése, gyakorlása, hallási elmélyítése.
- A belső hangközhallás intenzív fejlesztése, törekvés a szolmizáció lassú, fokozatos elhagyására.
- A szűkített szeptim hangköz, a nóna és decima hangköz fogalma.
- Hangközmenetek éneklése, szolmizálva, ábécés névvel.
- A hangközök zenei szerepének megfigyelése (alterációk és funkciók).

Hangzatok:

- Az alaphelyzetű hármashangzatok, a dúr és moll fordítások, valamint az alaphelyzetű dominánsszeptim hangzat (oldással dúrban, mollban) további gyakorlása, hallási elmélyítése.
- A szűkített hármashangzat megfordításainak felépítése, éneklése oldással dúrban.
- A szűkített szeptimhangzat felépítése, éneklése oldással.
- A dúr és moll hangsor fokaira épített hármashangzatok.
- A funkciós alaphangokra építhető hármashangzatok.

Hangsorok:

- Dúrok, mollok, vezetőhangok 6#, 6b előjegyzésig.
- A modális hangsorok elnevezésének, alaphangjainak ismerete.

A formaérzék fejlesztése:

- Rendhagyó periódusok.
- Álzárlat.
- Egyszerű, két- és háromtagú klasszikus formák éneklése, elemzése.
- A hangnemi kitérés és moduláció megfigyelése (domináns vagy párhuzamos hangnemek).
- A szonáta-, a variációs és a rondóforma ismétlése, további megfigyelése nagyobb lélegzetű zeneművek tételeként.
- A formai ismeretek mélyítése.

Zenei olvasás, írás

- Klasszikus periódusok, egyszerű modulációs zenei részletek éneklése szolmizálva, dó váltással, alkalmi hangzókkal, ábécés nevekkel.
- Alterált fordulatok gyakorlása: lapról olvasással, lejegyzéssel.
- Könnyű romantikus és XX. századi dallamok éneklése, memorizálása, (pl. témák a zenehallgatással feldolgozott művekből).
- Műdalok olvasása hangszerkísérettel (tanár, esetleg tanuló közreműködésével).
- Két- vagy többszólamú vokális művek különféle hangszeres együttesekkel is.
- Könnyű periódusok lejegyzése funkciós alsó szólammal, a felső szólamban egy-egy alterált hanggal.
- Egyszerű, rövid XX. századi tonális dallamok, dallamrészletek írása emlékezetből.
- Hangzatok lejegyzése hallás után, felépítés, felismerés kottaképről.
- Kánonok éneklése a klasszikus és romantikus korból.

Rögtönzés

- Dallamokhoz funkciójelző alsó szólam éneklése.
- Egyszerű periódusok zenei anyagának variálása a klasszikus művekben előforduló zenei elemekkel (késleltetés, figuráció, kromatika stb.).
- Periódusok rögtönzése megadott támpontok alapján.

Zenehallgatás

- A zenei kifejezőeszközök megfigyelése a romantikus zenében.
- Új hangnemi rokonságok, harmóniakapcsolatok, formai bővítések.
- A programzene eszközeinek felismerése: a hangulati elemek előtérbe kerülése, a zenekari hangzás bővülése.
- Új hangszerek, hangszínek megjelenése.
- A programzene és a társművészetek kapcsolata.
- A tonalitás felbomlása.
- A XX. századi zene hangzásvilágának megfigyelése (pl. impresszionizmus).
- A zenei formák változásainak megfigyelése.

- Stílusfelismerések zenehallgatás alapján.

A zenei elemzési képesség fejlesztése

- A hangközök, hangzatok funkciós jelentősége, zenei értelmezése a bécsi klasszikus zenében.

- Az alapvető zenei összefüggések felismertetése (ritmika, dallam, harmónia, funkció, forma).

- A kisformák és a triós forma önálló elemzése kottakép (és hallás) alapján.

- Bartók Béla Mikrokozmosz sorozatából megismert fordulatok megfigyelése (pl. növekedés, fogyás, pont, vonal, moll és dúr bitonalitása stb.).

Zenei szakkifejezések ismerete

- Komplementer, osztinató ritmus.

- Modális hangsorok.

- A hangnemek rokonsága, tercrokonság, enharmónia.

- Tonalitás, atonalitás, bitonalitás.

- Főhang, váltóhang, átmenőhang, figuráció, körülírás, késleltetés, előlegezés.

- A bővült periódusok: külső és belső bővülés.

- Zárlatok (gyenge, erős, stb.), álzárlat.

- A szonáta- és a variációs forma.

- A klasszikus szimfónia tételrendje.

- Az opera dramaturgiai felépítése, zenei részei.

- A szimfonikus költemény.

- Tempó- és előadási jelzések: az elsajátított zenei anyaghoz kapcsolódóan.

Ajánlott tananyag

Dobszay László: A hangok világa V. kötet és Útmutató

Agócsy László: Zenei olvasókönyv

Molnár Antal: Klasszikus kánonok

Agócsy László: Énekeljünk, muzsikáljunk!

Péter József: 165 kánon

Szőnyi Erzsébet: A zenei írás-olvasás gyakorló füzetek

Németh Rudolf-Nógrádi László-Puster János: Szolfézs antológia

Forrai Miklós: Duettek I-II.

Ádám Jenő: A dal mesterei (válogatva a kötetekből)

Szabolcsi Bence: Zenetörténet

L. Bernstein: Hangverseny fiataloknak

A. Schönberg: A zeneszerzés alapjai

Frank Oszkár: Alapfokú zeneelmélet

Frank Oszkár: Hangzó zeneelmélet

Frank Oszkár: Formák, műfajok a barokk és klasszikus zenében

Frank Oszkár: A klasszikus moduláció

Frank Oszkár: Schubert dalok

Ajánlott zenehallgatási anyag:

Klasszikus szonáták, szimfóniák, versenyművek tételeinek elemző feldolgozása zenehallgatással.

A zenei kifejező eszközök megfigyelése a programzene alkotásaiban: válogatás a romantikus dalokból, kis formákból (F. Schubert: dalok, táncok, Moments musicaux darabjai, részletek R. Schumann: Jugendalbum című művéből)

Egy dalciklus (pl. Schubert: Die schöne Müllerin) vagy egy szimfonikus költemény meghallgatása, feldolgozása (pl.

Muszorgszkij: Egy kiállítás képei)

Romantikus opera részletek.

A XX. századi művek hangzásvilágának bemutatása (pl. Bartók Béla kórusművei, válogatott szemelvények a Mikrokozmosz-ból, Kodály Zoltán: Epigrammák c. művéből, B. Britten népdalfeldolgozásai) alapján.

Követelmény

Tudja a tanuló a bécsi klasszikus és romantikus dallamokat kotta nélkül stílusosan énekelni, szöveggel előadni (a tanár, a csoporttárs vagy saját zongorakíséretével).

Tudja a hangnemeket 6#, 6b előjegyzésig.

Ismerje az oktávon belüli hangközöket.

Tudja a hármashangzatokat és fordításait (a bővített hármashangzatot alaphelyzetben), valamint a dominánsseptim-akkordokat 3#, 3b hangnemekben elhelyezni.

Ismerje fel hallás után a dúr és moll hármashangzatok megfordításait, valamint a dominánsseptim-akkordot.

Ismerje a szűkített septim-hangzat felépítését.

Tudjon - a tanultaknál jóval könnyebb dallamot - lapról olvasni.

Legyen képes a tanult anyagnál könnyebb periódus terjedelmű dallamot szólam kiegészítésekkel lejegyezni funkciót jelző basszussal együtt.

Tudjon megadott könnyű, periódusterjedelmű dallamot befejezni.

Ismerje a klasszikus, romantikus kor fontosabb zenei stílusjegyeit.

Tudjon felsorolni a megismert zenei korokból zeneszerzőket, műveket.

Ismerje a megtanult zenei formák jellemzőit.

Tudja ismereteit a hangszeres repertoárja elemzésére is alkalmazni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- A tanult zenei anyag megszólaltatása szép énekléssel, helyes frazeálással.
- A műzenei szemelvények, zenei ismeretek elsajátításának bemutatása csoportos és egyéni munkával.
- Egy klasszikus kisforma elemzése (csoportos és egyéni munkával, tanári irányítással).
- Stílusfelismerés hangzó anyag alapján.

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A zenei élményanyag bővítése.
- Betekintés a reneszánsz zene művészetébe.
- A barokk zene stílusjegyeinek, főbb műfajainak, zeneszerzőinek alaposabb megismerése.
- További ismerkedés a XX. századi zene hangzás- és formavilágával, elsősorban a folklórizmus és a neoklasszicizmus törekvéseivel (valamint a dodekafónia és más irányzatokkal a csoport képességeitől függően).
- A hat évfolyam műzenei és népzenei ismeretanyagának ismétlése, rendszerezése.
- Az önálló elemzői munka készségének fejlesztése.

Ismeretanyag és hallásfejlesztés

- Reneszánsz vokális és hangszeres művek, barokk áriák, táncformák, színpadi betétdalok, vokális és énekelhető hangszeres művek, szemelvények, énekes megszólaltatása kottakép alapján.

- A jellegzetes barokk fordulatok (komplementer ritmika, hemiola - imitáció, szekvencia, ellenmozgás) megfigyeltetése, felismerése.
- A művek harmóniai vázának megszólaltatása hangközmenetek, hangzatmenetek éneklésével.
- Homofon és könnyű polifon többszólamúság éneklése és kamarazene-szerű megszólaltatása (a tanulók hangszeres előadásában).
- Kánonok éneklése, megszólaltatása hangszerekkel is.
- A XX. századi művek éneklése, hangszeres megszólaltatása, feldolgozása során a pentatónia, a modális hangsorok, egészhangú skála, akusztikus skála, kvartépítkezés, bitonalitás, tizenkétfokúság, cluster megfigyelése, felfedezése.

Hangközök:

- A hangközök további gyakorlása, hallási elmélyítése, a hangközök rendszerezése.
- A szűkített kvart fogalma.
- Az enharmónia.

Hangzatok:

- Az eddigiek gyakorlása, elsősorban hallási elmélyítése.

Zenei olvasás, írás

- Reneszánsz zenei szemelvények, moduláló barokk és bécsi klasszikus dallamok olvasása.
- Könnyű XX. századi szemelvények éneklése.
- A zenei íráskészség segítése hallás utáni elemzésekkel.
- Könnyű barokk és klasszikus kétszólamúság lejegyzése hallás után.
- Memorizálás kottakép, valamint hallás után.

Rögtönzés

- Dallam- és ritmus kiegészítés.
- Adott dallamhoz funkciós basszus éneklése.
- Dodekafon dallamok szerkesztése, komponálása hangszeren.
- XX. századi effektusok kipróbálása hangszeren.

Zenehallgatás

- A reneszánsz zene harmóniáinak, szerkesztésmódjának megfigyelése, hangszereinek bemutatása, felismerése a hallgatott művekben.
- A régi barokk hangszerek jellegzetes hangzásának megismerése.
- A barokk zenekar hangszerei. Continuo.
- A zenekar concertáló szólamcsoportjainak megfigyelése hallás után.
- A zenei dramaturgia az oratórikus művekben.
- A barokk táncok a szvitekben.
- A barokk variáció megfigyelése zenehallgatással.
- A XX. század néhány kiemelkedő magyar alkotásának elemző megismerése, a magyar népzenei elemek megfigyelése e művekben.
- A zeneművészet korszakainak összefoglaló rendszerezése.
- Stílusfelismerések zenehallgatás alapján.

Zenei szakkifejezések ismerete

- Hemiola, komplementer ritmus.
- Számozott basszus, continuo.
- Imitáció, tonális és reális válasz. Fuga.
- Motetta, madrigál, mise.

- Tonalitás, bitonalitás, politonalitás.
- Akusztikus skála, egészhangú skála, tizenkétfokúság, cluster.
- Szvit, opera, kantáta, oratórium, korál, recitativo, ária.
- A barokk versenymű, concerto grosso, concertálás.
- A szvit és a barokk táncok (allemande, courante, sarabande, gigue, menüett, gavotte).
- Barokkvariáció (passacaglia, chaconne, folia).
- Tempó- és előadási jelek: a zenei anyaghoz kapcsolódóan.

Zenei elemzési képesség

- Az alapvető zenei összefüggések felismerése, (ritmika, dallam, funkció, harmónia, forma), a zenei gondolkodás és elemzési képesség alakítása hallás és kottaképi megfigyelés alapján.
- Önálló elemzés (pl. klasszikus kis formák elemzése lehetőleg hallás után, nagyobb lélegzetű formák elemzése kottakép alapján, tanári irányítással).

Ajánlott tananyag

Magyar népdalok.

Reneszánsz kórusművek, hangszeres táncok énekelhető szemelvényei.

Dobszay László: A hangok világa VI. kötet és Útmutató

Agócsy László: Énekeljünk, muzsikáljunk!

Németh Rudolf-Nógrádi László-Puster János: Szolfézs antológia

Kodály Zoltán: 15 kétszólamú énekgyakorlat

Kodály Zoltán: 66 kétszólamú énekgyakorlat

Kodály Zoltán-Vargyas Lajos: Magyar népzene

Dobszay László: A magyar dal könyve

Járdányi Pál: Magyar népdaltípusok I-II.

Forrai Miklós: Duettek I-II.

Bartók Béla: Mikrokozmosz

Bartók Béla: Gyermekeknek

Bartók Béla: 27 egyeneműkar

Kodály Zoltán: Gyermek- és nőikarok

Máriássy István: Bevezetés a barokk zene világába

Agócsy László: Bach olvasókönyv

Frank Oszkár: Formák, műfajok a barokk és klasszikus zenében

Frank Oszkár: A funkciós zene harmónia- és formavilága

Frank Oszkár: A klasszikus moduláció

Frank Oszkár: Bevezetés a Mikrokozmosz világába

Kortárs zeneszerzők hangszeres darabjai a tanulók repertoárjából

Párkai István: Modern kórusművek (Népművelési Intézet)

Nógrádi László-Papp Károlyné-Spiegel Marianna: Dallamírás feladatok I-II.

Nógrádi László-P. Vesztróczi Judit-Szatmári Judit: Muzsikáljunk együtt, Szolfézs 8 (kazetta és munkafüzet)

Győrffy István: Dallamírás feladatok

Barokk hangszeres és oratórikus művek, áriák, színpadi betétdalok, opera részletek.
(Válogatva J. S. Bach, H. Purcell,
G. F. Händel, A. Vivaldi műveiből)

Ajánlott zenehallgatási anyag:

Barokk zene régi hangszereken.

XX. századi nagyobb lélegzetű mű, illetve műrészlet feldolgozása.

(Pl. C. Debussy: A tenger, Bartók Béla: Concerto, Kodály Zoltán: Psalmus Hungaricus, I. Sztravinszkij: Petruska)

Követelmény

Tudjon a tanuló kotta nélkül öt magyar népdalt, öt reneszánsz, barokk vagy klasszikus dallamot és egy művet a XX. század könnyen énekelhető szemelvényeiből, a megismert művek témáiból (elsősorban Bartók Béla és Kodály Zoltán műveiből).

A megszólaltatás legyen zeneileg pontos, stílusos, muzikális.

Ismerje a kvintkört, tudja a hangsorokat 7#, 7b előjegyzésig.

Tudjon olvasni, írni, tájékozódni 5#, 5b előjegyzésig.

Tudjon egyszerű barokk vagy klasszikus periódust lapról énekelni, kottakép, vagy hallás után memorizálni és lejegyezni.

Ismerje a hangközöket, hármashangzatokat és fordításaikat.

Legyen alapvető stílusismerete a zenetörténeti korokról.

Legyen képes önállóan gyakorolni és tanulni.

Megszerzett tudását tudja alkalmazni a hangszer tanulásban.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- A tanult zenei anyag megszólaltatása szép énekléssel, helyes frazeálással.
- A műzenei szemelvények, zenei ismeretek elsajátításának bemutatása csoportos és egyéni munkával.
- Klasszikus kisforma elemzése (csoportos és egyéni munkával, tanári irányítással).
- Stílusfelismerés hangzó anyag alapján.

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A zenei élményanyag bővítése, a zenei készségek további fejlesztése.
- A régi európai műzene megismerése a gregoriántól a XVI. század vokális művészetén keresztül a kora barokkig.
- A középkor világi zenéje.
- A reneszánsz zene fénykora.
- Az opera keletkezése.
- A két- (és több) szólamú éneklés zenei élményének megteremtése.
- Nevelés az értékes zene szeretetére, tudatos zenehallgatásra.

Ismeretanyag, hallásfejlesztés.

- A gregorián és reneszánsz kottakép (kulcsok, ütemjelzők).
- Gregorián dallamok éneklése szolmizálás nélkül, hangzókkal.
- Trubadúr, Minnesänger dalok, chansonok.
- Könnyű kétszólamú reneszánsz kórusművek éneklése, szólamainak memorizálása.
- A homofon és polifon szerkesztésmód megfigyelése.
- Az imitáció, a reális és tonális válasz.
- Kodály Zoltán reneszánsz stílusban komponált pedagógiai műveinek megszólaltatása.
- A reneszánsz stílusjegyek megfigyelése.
- Kvintpárhuzamok, alaphármashangzatok éneklése.
- A hangközök ismétlése, hallási elmélyítése.
- Új hangközök elsajátítása: duo- és tredecima.
- A modális hangsorok megismerése, a jellegzetes hangközök kiemelése.

- Modális fordulatok megfigyelése, éneklése.
- Plagális zárlatok megszólaltatása.
- Memóriafejlesztés: témák, rövidebb zenei egységek éneklése, memorizálása, írása emlékezetből.
- Jellemző szólammozgások követése.
- Reneszánsz kórusművek szerkesztésmódjának megfigyelése.
- Stílusjegyek összegyűjtése.

Zenei szakkifejezések

- Melizma.
- Motetta, mise, carol, anthem.
- Madrigál, korál, zsoltár.
- A gregorián mise állandó részei.
- Recitativo, ária, continuo.
- Plagális zárlat.
- Tempó- és előadási jelek: a zenei anyaghoz kapcsolódóan.

Ajánlott tananyag

Zenei szemelvények énekléshez a középkor egyszólamú egyházi és világi zeneműveiből.

Gregorián ének, trubadúr dallam, valamint régi modális zenei szemelvények.

Válogatás az európai többszólamúság XV-XVI. századi műveiből.

Reneszánsz kórusművek, hangszeres művek.

(Clemens non Papa, Josquin des Prés, A. Willaert, O. Lassus, G. P. Palestrina, G. Gastoldi, L. Marenzio és más szerzők művei).

Néhány mű Kodály Zoltán reneszánsz kétszólamú énekgyakorlataiból.

Szőnyi Erzsébet: A zenei írás-olvasás gyakorlófüzetei

Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához

Dobszay László: A gregorián ének kézikönyve

Szendrey Janka-Dobszay László-Rajeczky Benjamin: Magyar gregorián

Lassus: 24 kétszólamú motetta

Simonné Sármási Ágnes-Szigetiné Horváth Zsuzsa: Zenei készségfejlesztő feladatgyűjtemény

Legányné Hegyi Erzsébet: Stílusismeret

Orfeusz Hangzó zenetörténet-sorozat

Forrai Miklós: Öt évszázad kórusa

Forrai Miklós: Ezer év kórusa

Fodor Ákos: Schola cantorum I-XIII.

Rajeczky Benjamin: Mi a gregorián?

Rajeczky Benjamin: Magyarország zenetörténete

Sárosi Bálint: Zenei anyanyelvünk

Szabolcsi Bence: Zenetörténet

Pándi Marianne: Hangversenykalauz I-III.

Várnai Péter: Oratóriumok könyve

A hét zeneműve sorozat (Szerkesztő: Kroó György)

A zenehallgatási anyag partitúrái.

Ajánlott zenehallgatási anyag

A gregorián és reneszánsz műfajok megismerése zenehallgatással.

A középkor világi zenéje.

A mise állandó részeinek megfigyelése.

A korabarrok opera, C. Monteverdi (pl. operarészlet), H. Schütz (motetta), H. Purcell, és más szerzők művei.

Reneszánsz hangszerek hangzásának megismerése.

Követelmény

Tudjon a tanuló három gregorián dallamot önállóan, két reneszánsz kórusművet és két művet Kodály Zoltán pedagógiai műveiből éneklőtársakkal zeneileg igényesen előadni.

Ismerje a kvintkört.

Tudjon könnyű, egyszólamú modális részletet hallás után leírni.

Tudjon harmóniai fordulatokat (T, D, SD) elemezni.

Ismerje a feldolgozott zenei korszak legfontosabb stílusjegyeit, műfajait és zeneszerzőit.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- A tanult zenei anyag megszólaltatása szép énekléssel, helyes frazeálással.
- A műzenei szemelvények elemzése csoportos és egyéni munkával az elsajátított stílusjegyek alapján.

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Zenei élményanyaggyűjtés a barokk kor zenéjéből.
- A stílus alapos megismerése, elsősorban J. S. Bach és G. F. Händel alkotásai alapján.
- A zenei készségek elmélyítése.
- A zenei áttekintési képesség fejlesztése.
- Nevelés az értékes zene szeretetére.

Ismeretanyag, hallásfejlesztés

- A barokk hangszeres műfajok áttekintése.
- A barokk variáció (folia, chaconne, passacaglia).
- Az oratórium.
- Barokk áriák, dalok hangszerkísérettel, duettek, kórusrészletek, korálok megszólaltatása énekléssel, memorizálással.
- A barokk harmóniafordulatok ismerete, elemzése.
- A barokk műfajok jellegzetes stílusjegyeinek megismerése, kiemelése, megszólaltatása (ellenpont, ritmika és dallam; szekvenciák, dinamika stb.).
- A fúga felépítésének megfigyelése, elemzése.
- A fúga elemeinek felismerése (téma, szólambelépések, hangnemváltások, imitáció, reális válasz, tonális válasz).
- Zenei részletek éneklése, kánonok.
- Többszólamú énekgyakorlatok.
- Könnyű barokk dallamok lapról olvasása szolmizálva, alkalmi hangzókkal, ábécés nevekkkel.
- Zenei írás (hallás vagy kottakép memorizálása alapján) igen könnyű kétszólamú barokk homofon és polifon műrészletek lejegyzése.

Rögtönzés

- Zenei téma kitalálása, arra reális, és tonális válasz szerkesztése.

Zenehallgatás

- Válogatás az ajánlott zenehallgatási anyagból a jellegzetes ritmikai, dallami, harmóniai fordulatok, műfajok, stílusjegyek megfigyeléséhez.

- A barokk billentyűs hangszerek hangszínének megismerése.
- A fúga témák belépésének megfigyelése.
- Oratórikus művekben a szereplők dramaturgiai elemzése.

Zenei szakkifejezések ismerete

- Barokk táncok, a szvit tételei.
- Variációk: chaconne, folia, passacaglia.
- Concertálás, concerto grosso, continuo.
- Korál.
- Mise, oratórium, kantáta, opera.
- Fúga, zenei „téma”, reális válasz, tonális válasz.
- Rokon hangnemek.
- Számozott basszus.
- Tempó- és előadási jelek: a zenei anyaghoz kapcsolódóan.

Ajánlott tananyag

Szönyi Erzsébet: A zenei írás-olvasás gyakorlófüzetei

Simonné Sármási Ágnes-Szigetiné Horváth Zsuzsa: Zenei készségfejlesztő feladatgyűjtemény

Orfeusz Hangzó zenetörténet-sorozat

Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához

Máriási István: Bevezetés a barokk zene világába

Rajeczky Benjamin: Magyarország zenetörténete

Sárosi Bálint: Zenei anyanyelvünk

Pándi Marianne: Hangversenykalauz I-III.

Várnai Péter: Oratóriumok könyve

C. V. Palisca: Barokk zene.

A hét zeneműve sorozat (Szerkesztő: Kroó György)

Szabolcsi Bence: Zenetörténet

Forrai Miklós: Ezer év kórusa

Bartha Dénes: A zenetörténet antológiája

Nagy Olivér: Partitúraolvasás

Ádám Jenő: A dal mesterei (válogatva a kötetekből)

Bertalotti: 56 solfeggio

Legányné Hegyi Erzsébet: Bach példatár II.

J. S. Bach: Négyszólamú korálfeldolgozások

Dobszay László: A hangok világa VI. kötet és Útmutató

Legányné Hegyi Erzsébet: Stílusismeret I-II.

Legányné Hegyi Erzsébet: Énektanítás Kodály Zoltán művei alapján

Győrffy István: Korál elemzések

Nógrádi László-Papp Károlyné-Spiegel Marianna: Dallamírás III. kötet

A zenehallgatási anyag partitúrái

Ajánlott zenehallgatási anyag

Válogatás C. Monteverdi (pl. operarészlet), H. Schütz (motetta), H. Purcell, F. Couperin, J. Ph. Rameau (hangszeres művek), A. Corelli (pl. La folia), A. Vivaldi (Négy évszak), A. Scarlatti, (dalok), D. Scarlatti (hangszeres) műveiből énekes megszólaltatáshoz.

G. F. Händel: áriák, recitativók, duettek, kórusrészletek vallásos és történelmi oratóriumokból (pl. Júdás Makkabeus, Messiás), zenekari művek témái: Vízizene)

J. S. Bach: motetta-, kantáta részletek, énekelhető hangszeres művek szemelvényei, versenyművek invenciók, fuga, szvittételek témái. (Jesu meine Freude, Parasztkantáta, Brandenburgi versenyek, d-moll zongoraverseny, a-moll hegedűverseny, egy kétszólamú invenció, Preludium és fuga a Wohltemperiertes Klavier sorozatból, d-moll preludium és fuga, h-moll szvit).

Néhány mű Kodály Zoltán barokk kétszólamú énekgyakorlataiból.

Követelmény

Tudjon a tanuló öt barokk dallamot (témát) énekelni, igényesen előadni.

Tudjon két kétszólamú barokk művet, vagy barokk jellegű énekgyakorlatot éneklőtársakkal előadni (pl. Kodály:

15 kétszólamú énekgyakorlataiból).

Tudja a barokk concertálás, imitáció, fuga, tonális és reális válasz fogalmát.

Tudjon egyszerű barokk dallamot lapról énekelni, memorizálni.

Tudjon egyszerű harmóniamenetet kottaképről elemezni.

Tudja helyesen írni és kiejteni a zeneszerzők nevét, műveik címét.

Legyen képes elmélyíteni, alkalmazni új ismereteit a zenei összefüggések, formák, stílusjegyek felismeréséhez.

Legyen képes ismereteit hangszeres tanulmányaiban is alkalmazni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- A tanult zenei anyag megszólaltatása szép énekléssel, helyes frazeálással.
- A műzenei szemelvények elemzése csoportos és egyéni munkával az elsajátított stílusjegyek alapján.

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A bécsi klasszikus zene ismereteinek áttekintő ismétlése, elmélyítése.
- Élményanyaggyűjtés a romantikus zene alkotásaiból a jellegzetes stílusjegyek és műfajok, kiemelkedő zeneszerzők munkásságának megismerésével.
- A zenei készségek elmélyítése.
- A zenei áttekintési képesség fejlesztése.
- Nevelés az értékes zene szeretetére, tudatos zenehallgatásra.

Ismeretanyag és készségfejlesztés

- A klasszikus zene stílusjegyeiről, műfajairól, a zeneszerzők munkásságáról tanultak összefoglaló ismétlése.
- Klasszikus dalok, operarészletek, romantikus dalok, duettek, hangszeres darabok részleteinek éneklése kottaképről.
- A hangnemi kitérés, moduláció hallási elmélyítése: éneklése, gyakorlása szolmizálva dó-váltással.
- A hármashangzatok és a dominánsszeptim fordításainak éneklése és a hallás utáni felismerés gyakorlása.
- A szeptimhangzatok éneklése ábécés nevekkkel, hangnemekben.
- A zárlat típusok éneklése felbontva memorizálása, hallás utáni felismerése.
- Az összetett autentikus zárlat megfigyelése.
- A váltóhangok, kromatika. Késleltetés, előlegezés.
- Jellegzetes alterált akkordok hangzási megfigyelése (a csoport képességei szerint).

- Jellegzetes hangközök a harmóniakban (pl. bővített szext).
- A dallam és harmónia szerves összefüggéseinek megfigyeltetése.
- Klasszikus (főként moduláló) periódusok lapról olvasása, ábécés nevekkkel is.
- Könnyű hangközmenetek, hangzatmenetek éneklése, lejegyzése.
- Romantikus fordulatok, oldások hangközmenet-, illetve hangzatmenetszerű megszólaltatása
- énekléssel, elsősorban ábécés nevekkkel, alkalmi hangzókkal és lehetőség szerint zongorával is.
- Romantikus műdalok, duettek, tercettek, könnyű kórusművek szimfóniarészletek megszólaltatása hangszeres és énekes előadásban, (tanári közreműködéssel).
- A tercokon fordulatok, az enharmonikus moduláció, a lebegő tonalitás hallási és kottaképi megfigyelése, éneklése, megszólaltatása kottakép alapján (hangszeren is).
- A belső hallás fejlesztése, törekvés a szolmizáció fokozatos elhagyására.
- Könnyű egy- és kétszólamú dallamok lejegyzése - mindkét stílusból - a dallamírás különböző lehetőségeivel (pl. keretes írás).
- Periódus (bővült, esetleg moduláló) lejegyzése könnyű funkciójelző basszussal (a csoport képességétől függően).
- A romantikus műfajok jellemzői.
- Zenei formák ismerete: a kiválasztott, hallgatott, feldolgozott zeneművek alapján (szimfonikus költemény, rapszódia, versenymű, nyitány, karakterdarabok jellegzetességei)

Rögtönzés:

- Periódus-előtagra utótag, esetleg moduláló utótag rögtönzése.
- Moduláló periódusok alsószólamának szerkesztése, rögtönzése.
- Hiányos dallamok kiegészítése.
- Dallamhoz kíséret szerkesztése.

Zenehallgatás

- Egy bécsi klasszikus szimfónia és egy opera (vagy oratórikus mű) feldolgozása.
- A funkciós forma- és harmóniavilág fokozatos fellazulásának megfigyelése hallás után is.
- A nemzeti romantikus zene sajátos zenei kifejezőeszközeinek megfigyelése hallás után.
- Hangszerelés, új hangszerek. A romantikus zenekar.
- Hangulatok, érzelmek kifejezése a hangszeres művekben.
- Az új zenei formák megfigyelése hallás után.

Zenei szakkifejezések ismerete

- Zárlattípusok.
- Előlegezés, késleltetés.
- Álzárlatok.
- Lebegő tonalitás.
- Dalciklus.
- Szimfonikus költemény.
- Rapszódia.
- Programzene.
- Tempó- és előadási jelek: a zenei anyaghoz kapcsolódóan.

Ajánlott tananyag:

Bécsi klasszikus vokális, hangszeres, szimfonikus művek, drámai műfajok, dalok, változatos feldolgozása.

Válogatás romantikus vokális, hangszeres és szimfonikus művekből (dalok, duettek, hangszeres szólók, kamaraművek, versenyművek, szimfónia, szimfonikus költemény, opera és oratórikus művek).

Szőnyi Erzsébet: A zenei írás-olvasás gyakorlófüzetei

Simonné Sármási Ágnes-Szigetiné Horváth Zsuzsa: Zenei készségfejlesztő feladatgyűjtemény

Orfeusz Hangzó zenetörténet-sorozat

Legányné Hegyi Erzsébet: Stílusismeret III.

Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához

Forrai Miklós: Duettek I-II.

Forrai Miklós: Ezer év kórusa

Forrai Miklós: Öt évszázad kórusa

Frank Oszkár: Schubert-dalok elemzése

Frank Oszkár: Chopin

Frank Oszkár: Liszt

Agócsy László: Énekeljünk, muzsikáljunk!

Ádám Jenő: A dal mesterei (válogatva a kötetekből)

Nógrádi László-Németh Rudolf-Puster János: Szolfézs antológia

Szőnyi Erzsébet: A zenei írás-olvasás gyakorlófüzetei

Nógrádi László-Papp Károlyné-Spiegel Marianna: Dallamírás III. kötet

Agócsy László: Szállj szép énekszó - 16 egyeneműkar

Póczonyi Mária: Romantikus harmóniák

Győrffy István: Dallamírási feladatok

Pándi Marianne: Hangversenykalauz I-III.

A hét zeneműve sorozat (Szerkesztő: Kroó György)

A zenehallgatási anyag partitúrái.

Ajánlott zenehallgatási anyag

L. Beethoven (zongoraszonáták, versenyművek),

F. Schubert (dalok, szimfóniák),

F. Mendelssohn (dalok, duettek, Lieder ohne Worte), R. Schumann (dalok, duettek, zongoraverseny),

J. Brahms (dalok, versenyművek),

F. Chopin (zongoraművek), H. Berlioz (Fantasztikus szimfónia), Liszt Ferenc (zongoraversenyek, rapszódia, szimfonikus költemények),

R. Wagner, G. Verdi, Erkel Ferenc (operarészletek),

M. Muszorgszkij (Egy kiállítás képei), P. I. Csajkovszkij (1812 nyitány), B. Smetana (Moldva),

A. Dvořák (Új világ szimfónia), G. Mahler (egy szimfónia tétel), R. Strauss (Till Eulenspiegel).

Követelmény

Tudjon a tanuló öt bécsi klasszikus és romantikus dallamot stílusosan, zeneileg igényesen előadni.

Tudjon két romantikus duettet vagy kórusrészletet éneklőtársakkal megszólaltatni.

Ismerje a romantikus stílus főbb műfajait és azok jellemzőit

Ismerje fel kottakép alapján a modulációs irányokat.

Ismerje a szeptimakkordokat alaphelyzetben, valamint a dominánsseptim fordításait.

Tudjon igen könnyű romantikus dallamot lapról olvasni, memorizálni és lejegyezni.

Ismerje és tudja helyesen írni és kiejteni a romantikus zeneszerzők nevét és főbb műveik címét.

Legyen képes elmélyíteni, alkalmazni új ismereteit a zenei összefüggések, formák, stílusjegyek felismeréséhez.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- A tanult zenei anyag megszólaltatása szép énekléssel, helyes frazeálással.
- A műzenei szemelvények elemzése csoportos és egyéni munkával az elsajátított stílusjegyek alapján.

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Élményanyaggyűjtés a XX. század zenéjéből.
- Ismerkedés a XX. század zenéjének főbb irányzataival, stílusjegyeivel, néhány kiemelkedő zeneszerző alkotásával.
- A zenei áttekintési képesség fejlesztése.
- Az „értő” zenehallgatás kialakítása.

Ismeretanyag és készségfejlesztés

- Énekelhető egy és többszólamú szemelvények feldolgozása kottakép alapján énekléssel, alkalmi hangzókkal, ábécés nevekkel (különös figyelemmel Kodály Zoltán többszólamú énekgyakorlataira és Bartók Béla Mikrokozmosz füzeteiből néhány darab (részlet) megszólaltatására).
- Dallamvariánsok, dallamfordítások megfigyelése, éneklése.
- A tonalitás fogalmának változásai.
- A kitüntetett szerepű funkciók elhalványulása és megszűnése.
- Bitonalitás, politonalitás.
- Néhány XX. századi skála és akkordformáció megfigyelése, éneklése, ismerete a csoport képességei szerint).
- Az egészhangúság, az akusztikus skála, a dodekafónia, a skálamodellek fogalmának elsajátítása.
- Az aleatória, a hangfürt (cluster) fogalma.
- Clusterek megszólaltatása énekléssel, hangszerekkel.
- Az aranymetszés megfigyelése.
- Könnyű Bartók- és Kodály-dallamok lejegyzése keretes vagy folyóírással (vagy memorizálás alapján).
- A belső hallás folyamatos továbbfejlesztése: a hangköz és hangzathallás erősítése a XX. századi művek megszólaltatásához.

Rögtönzés

- A XX. századi komponálási technikák kipróbálása énekléssel és hangszerek bevonásával.
- Reihe, hangfürtök komponálása.
- Skála modellek szerkesztése.

Zenehallgatás

- A különböző irányzatok főbb zenei jegyeinek megfigyelése.
- A XX. századi zene partitúráinak megismerése.

Zenei szakkifejezések ismerete

- Tonalitás, atonalitás, bitonalitás, politonalitás,

- Akusztikus és egészhangú skála. Dodekafónia. Reihe.
- Skálamodellek.
- Téma. Fordítások: tükör, rák, ráktükör.
- Tengely, polaritás, értelmezés a kvintkörön.
- Aranymetszés.
- Komplementer technika.
- Tempó- és előadási jelek: a zenei anyaghoz kapcsolódóan.

Ajánlott tananyag

Énekes megszólaltatásra, elemzésre alkalmas szemelvények válogatása a XX. század különféle irányzatainak zenéjéből;

az impresszionizmus: C. Debussy, M. Ravel, O. Respighi,

a folkloristák: Bartók Béla, Kodály Zoltán, M. de Falla, I. Sztravinszkij,

az expresszionizmus és a dodekafónia: A. Schönberg és iskolája, I. Sztravinszkij,

a neoklasszicizmus: A. Honegger, P. Hindemith, Sz. Prokofjev, I. Sztravinszkij, B. Britten, valamint más irányzatok (C. Orff, D. Sosztakovics stb.) képviselőinek műveiből.

Szőnyi Erzsébet: A zenei írás-olvasás gyakorló füzetei

Bartók Béla: Mikrokozmosz I-VI.

Bartók Béla: Kórusművek

Kodály Zoltán: 66 kétszólamú énekgyakorlat

Kodály Zoltán: 77 kétszólamú énekgyakorlat

Kodály Zoltán: Kórusművek

Frank Oszkár: Mikrokozmosz elemzések

Párkai István: Modern kórusetűdök

Simonné Sármási Ágnes-Szigetiné Horváth Zsuzsa: Zenei készségfejlesztő feladatgyűjtemény

Nógrádi László-Papp Károlyné-Spiegel Marianna: Dallamírás III. kötet

Orfeusz Hangzó zenetörténet-sorozat

Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához

Frank Oszkár: Debussy harmóniák

Lendvai Ernő: Szimmetria a zenében

Lendvai Ernő: Bartók stílusa

Kroó György: Miért szép századunk zenéje?

Kroó György: Miért szép századunk operája?

Kókai Rezső-Fábián Imre: Századunk zenéje

A. Schönberg: A zeneszerzés alapjai

Szabó Csaba: Hogyan tanítsuk századunk zenéjét

Sárosi Bálint: Zenei anyanyelvünk

Pándi Marianne: Hangversenykalauz I-III.

Várnai Péter: Oratóriumok könyve

A hét zeneműve sorozat (Szerkesztő: Kroó György)

Szabolcsi Bence: Magyar zenetörténet

A zenehallgatási anyag partitúrái.

Ajánlott zenehallgatási anyag

Debussy: Gyermekek, Noktürnök,

M. de Falla: Háromszögletű kalap,

Kodály Zoltán: Galántai táncok, Páva variációk,

Bartók Béla: Cantata profana, Zene húros-, ütős hangszerekre és cselesztára

Kórusművek (pl. Tavasz), Mikrokozmosz,

A. Honegger: Pacific 236, vagy Johanna a máglyán, C. Orff: Carmina Burana,
Sz. Prokofjev: Klasszikus szimfónia,
I. Sztravinszkij: Le Sacre du Printemps, A tűzmadár, A katona története
B. Britten: Ceremony of Carols, Népdalfeldolgozások, A. Schönberg: Egy varsói menekült.
Gershwin, Bernstein, Kurtág, Ligeti stb. művei.

Követelmény

Tudjon a tanuló tíz művet Bartók Béla és Kodály Zoltán műveiből (önálló énekléssel), kórusműveiből, énekgyakorlatiból (éneklő társsal, társakkal) zeneileg igényesen előadni.

Tudjon három zenei részletet más XX. századi vagy kortárs zeneszerzők műveiből.

Ismerje az impresszionizmus, a folklorizmus, a dodekafónia és a neoklasszicizmus irányzatát, képviselőit és jelentősebb alkotásaikat.

Tudjon könnyű XX. századi dallamot lejegyezni.

Zenei ismereteit tudja alkalmazni zenehallgatáshoz, hangszeres darabjainak megfogalmazásához.

Ismerje a legfontosabb tempó és előadási jeleket.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- A tanult zenei anyag megszólaltatása szép énekléssel, helyes frazeálással.
- A műzenei szemelvények elemzése csoportos és egyéni munkával az elsajátított ismeretek, stílusjegyek alapján.

Követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

„A” tagozat

Ismerje és tudja alkalmazni - az alapfokon tanultakon túl - a zenehallgatási anyagban, hangszeres darabjaiban és a tanult készségfejlesztési anyagban előforduló ritmuselemeket és -képleteket.

Ismerje a dallamhangok szerepét, tudja ezeket zeneileg értelmezni (melizma, főhang, váltóhang, átmenőhang-késleltetés stb.)

Rendelkezzék biztos tájékozódó képességgel a relatív és abszolút rendszerben 7#, 7b-előjegyzésig.

Tudja a művek hangnemét megállapítani.

Ismerje

- a kvint kört,
- a hétfokú hangsorokat. Ismerje
- az egészhangú skálát,
- az akusztikus hangsort,
- a modellskálákat.
- a hármashangzatok és fordításaik, valamint a négyeshangzatok felépítését
- a dominánsszeptim hangzat fordításait (oldásokkal).

Ismerje fel a funkciókat hallás után,

- a hangnemi kitérést és modulációt - kottakép alapján.
- a romantika hangzásvilágának jellegzetességeit: alterációk, tercrokonság.

Ismerje

- a tonalitás felbomlásának elvét,
- a bi- és a politonalitást,
- a Reihe-t.

Tudja

- a dodekafónia,
- az aranymetszés,
- a cluster fogalmát.

Legyen ismerete a legfontosabb zenei szerkesztésmódokról.

Rendelkezzék zenetörténeti áttekintő képességgel.

Ismerje a zenei korokhoz kapcsolódó legfontosabb zenei formákat és műfajokat.

Ismerje fel a főbb zenetörténeti korok stílusjegyeit, jellemző műfajait, formáit.

Tudja ezeket néhány társművészeti alkotással összekapcsolni.

Tudjon hallás után lejegyezni

- könnyű klasszikus periódust, funkciót jelző basszussal,
- könnyű romantikus dallamot, vagy szemelvényt.
- lapról olvasni a fentiek nehézségi fokának megfelelő dallamot.

Ismerje a zenei szaknyelv legfontosabb kifejezéseit.

Az általános követelményeken túl

Rendelkezzék a tanuló

- olyan zenei áttekintőképességgel, melynek birtokában önállóan meg tudja oldani a képesség-készség szintjének megfelelő zenei feladatokat,
- kialakult zenei ízléssel és ítélő képességgel.

Tudja a tanuló a megszerzett tudását mind a zeneművek elemzésében, mind hangszeres előadásában önállóan, tudatosan alkalmazni.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

Írásbeli, és/vagy szóbeli vizsga

A vizsgán az iskola az alábbi feladatsort használja, vagy helyi pedagógiai programja alapján hasonló követelményszintű feladatsort állít össze.

A vizsga tantárgya és időtartama

Szolfézs

Az írásbeli vizsga időtartama minimum 45 perc.

A szóbeli vizsga időtartama minimum 10 perc.

A vizsga tartalma

Írásbeli vizsga

„A” tagozat

1. Egyszólamú barokk vagy romantikus dallam lejegyzése. Az idézet átlagos zenei mondat/periódus hosszúságú, egyszerűbb hangnemi kitérést tartalmazhat. A tanuló számára adott a kulcs, az előjegyzés, a metrum és a kezdőhang. Az idézet nyolcszor hangozhat el.

2. Egy rövid terjedelmű barokk vagy romantikus mű elemzése.

A tanuló számára adott a mű kottaképe. Az elemzés szempontjai: a formai felépítés és a stílusra jellemző jegyek ismertetése.

ZENETÖRTÉNET-ZENEIRODALOM KÖTELEZŐ

A zenetörténet-zeneirodalom tanításának a célja, hogy a zene iránt érdeklődő, művelt embereket neveljen, akik zenei tanulmányaik során képessé válnak a további önművelésre, valamint a zene aktív művelésére, és sajátos eszközeivel, minél szélesebb körű zenei műveltséget biztosítson.

A zenetörténet-zeneirodalom tanításának szakirányú feladatai

- a zene iránti fogékonyság elmélyítése, a zenei ismeretek bővítése, az eddig megszerzett készségekre építve,

- hosszú távon a teljes zenetörténet átfogó megismertetése.

Az egyes zenetörténeti stíluskorszakok mestereinek, műfajainak, alkotásainak részletesebb megismertetése, elemzése, széles körű kitekintéssel az adott kor főbb tendenciáira, stílusjegyeire, társművészeire, mestereire, alkotásaira.

Neveljen az értékes zene szeretetére, ösztönözze a tanulókat

- rendszeres hangverseny- és operalátogatásra,

- a rádió és a televízió zenei műsorainak meghallgatására,

- a zenei élet eseményei iránti érdeklődésre,

- értékes hangfelvételek és videofelvételek gyűjtésére és meghallgatására,

- aktív társas muzsikálásra.

Alakítson ki szilárd értékrendet a tanulóban, melynek segítségével a későbbiekben a zene bármely műfajában és korszakában biztosan tájékozódni tud.

Tegye nyitottá és érdeklődővé a tanulót minden újdonság iránt, a kortárs zenében (és társművészetekben).

Fejlessze a tanulók esztétikai érzékét és érzelmi fogékonyságát.

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Tájékozódás a zene eredetétől a reneszánsz végéig (korai barokk kezdetéig).

Zenei ismeretek átadása - Tananyag Bevezetés a zenetörténetbe

1. A zene eredete a fizikai, a biológiai és az emberi lét szintjén:

- a rezgő anyag zenei tulajdonsága, a felhangok fogalma;

- fizikai környezetünk és a természet zeneszerű jelenségei;

- a biológiai zeneiség szerepe a társas élőlények kommunikációjában;

- a madarak lassított mikro-dallamainak sajátos „zeneisége”, a zene alapelemeinek megfigyelése (hangköz, ritmus, motívum, motívumlánc, pentaton hangkészlet, transzpozíciós technika, népdalszerű, „tengelyváltós” mikro-dallamok);

- az emberi zene eredetihipotézisei, esztétikai-művészeti funkciója.

2. A természeti népek zenéje:

- a zene szerepe az ősi társadalmak életében és kultúrájában; zenélési alkalmak (mágia, munka stb.);

- az ősi dallamosság (gyermekdalokra, ősi siratókra), a legegyszerűbb zenei formák;

- a többszólamúság legősibb formái (párhuzamos éneklésmód, heterofónia, dallam + osztinató stb.);

- az ősi hangszerek.

Szakkifejezések, fogalmak definiálása, tudatosítása, összekapcsolása az élőzenével.

3. A hangrendszerek kialakulása:

- a pentatónia és diatónia jellemzői, önálló stíluskörei, élőzenei megnyilvánulásai.

Az ókori és ókori eredetű zenekultúrák:

- a mezopotámiai, egyiptomi, kínai, japán, indiai, indonéziai, zsidó és görög zenekultúra.

Az európai középkor zenekultúrája:

- a gregorián ének kialakulása, elnevezése, jellemzői, lejegyzése, énekfajtai, liturgiában betöltött szerepe;

- a szolmizáció keletkezése;

- a világi műzenestílus megszületése: trubadúrok, trouvères;

- a többszólamúság kezdeti formái (az organum típusai);

- ars antiqua (13. század).

A reneszánsz zenéje:

- a reneszánsz kezdetei: az ars nova művészete (Machaut, Landini - 14. század);

- a homofónia és polifónia fogalma;

- egyházi műfajok: mise, motetta;

- Németalföld művészete (Dufay, Ockeghem, Josquin és kortársaik - 15. század);

- a klasszikus vokálpolyfónia (Palestrina és Lassus - 16. század);

- világi vokális műfajok: frottola, villanella, madrigál, chanson, históriás ének;

- hangszeres zene: táncok, táncpárok, vokális művek hangszeres átiratai, az önálló hangszeres műfajok kialakulása (prelúdium, fantázia, toccata);

- a kor magyar műzenéje (Tinódi és Bakfark - 16. század).

Ajánlott tananyag

Szabolcsi Bence: A zene története. Az őskortól a 19. század végéig. Budapest: Zeneműkiadó, 1974.

Kelemen Imre: A zene története 1750-ig. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Darvas Gábor: A totemzenétől a hegedűversenyig. Budapest: Zeneműkiadó, 1977.

Régi muzika kertje. Kétezer év irodalmából összeválogatta Szabolcsi Bence. Budapest: Zeneműkiadó, 1957.

Szöke Péter: A zene eredete és három világa. Budapest: Magvető, 1982.

Művészetismeret - Zenetörténet. Őskor, ókor. A szöveggyűjteményt szerkesztette: Kovács Brigitta. Az Alternatív

Közgazdasági Gimnázium tankönyve. Budapest, 1991.

Dobszay László: A gregorián ének kézikönyve. Budapest: Editio Musica, 1993.

Rajeczky Benjamin: Mi a gregorián? Budapest: Zeneműkiadó, 1981.

Escigno, E.-Garavaglia, R.: A keresztény és világi ének a középkorban. Budapest: Zeneműkiadó, 1987.

Orsell, Cesare: A madrigál és a velencei iskola. Budapest: Zeneműkiadó, 1986.

Követelmény

- Az ókori, középkori, és reneszánsz zenéhez kapcsolódó lexikális és műfaji ismeretek, a meghallgatott és elemzett zenei szemelvények aktív ismerete (felismerés, elemzés).

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Összefoglaló óra, az évfolyam követelménye alapján

Ajánlott anyag:

Orfeusz Hangzó zenetörténet - Középkor és reneszánsz /Nemzeti Kulturális Alap Zenei Kollégiuma/

- Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához 14 CD-vel (Kódszáma: KC-0004) /Kulcs a muzsikához Kiadó/

- Kacsóh Pongrác: A zene fejlődéstörténete /Comenius Kiadó/

- Bánki Gábor: ZENESULI - A gregorián zene, a többszólamúság kialakulása és a reneszánsz zenéje /Comenius Kiadó/

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Tájékozódás a barokk kor művészetében, főbb műfajaiban.

Zenei ismeretek átadása - Tananyag

A barokk stílus kialakulása, jellemzői:

- a monódia; a firenzei Camerata; az opera születése; a görög és római mitológia szerepe a barokk operákban és más világi műfajokban;

- Monteverdi-opera és madrigál;

- Schütz - német egyházi zene a 17. században;

- Lully, Couperin, Rameau: a francia opera és billentyűs zene a felvilágosodás korában;

- Purcell - az angol opera (Dido és Aeneas);

- Corelli, Vivaldi, - concerto és concerto grosso Itáliában, illusztratív jelenségek a hangszeres zenében: a programzene a barokkban (pl. Vivaldi program-versenyművei: Négy évszak stb.);

- Domenico Scarlatti szonátái - a „virtuóz” billentyűs zene a barokk korszakban;

- Telemann - „Tafelmusik” - szórakoztató zene a 18. század első évtizedeiben.

A főbb vokális és hangszeres műfajok bemutatása a korszak zeneszerzőinél: opera, oratórium, kantáta, passió, szonáta-típusok (sonata da camera, sonata da chiesa), concerto grosso, concerto, fúga, rondó, variáció (passacaglia, chaconne), szvit stb.

Bach és Händel művészete

1. Bach életútja, az életének főbb állomásaihoz kapcsolódó műfajok:

- vokális művek: egyházi és világi kantáták, passiók, a különböző vokális formátípusok részletes megismerése (recitativo secco és accompagnato, ária, arioso, korál, turba stb.);

- a korál szerepe Bach műveiben;

- hangszeres művek: billentyűs hangszerre írt polifon műformák (prelúdium, toccata, fantázia és fúga, korálelőjáték, passacaglia), zenekari szvittek (táncformák), versenyművek, ciklikus alkotások.

2. Händel művészete, életútja, főbb műfajai:

- operák, oratóriumok (egyik kompozíciójának részletes megismerése),

- szvittek, concerto grossók, orgonaversenyek.

A korszak általános stílusjegyeinek, főbb tendenciáinak tudatosítása a két nagy mester művészetében.

Ajánlott tananyag

Szabolcsi Bence: A zene története. Az őskortól a 19. század végéig. Budapest: Zeneműkiadó, 1974.

Kelemen Imre: A zene története 1750-ig. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Darvas Gábor: A totemzenétől a hegedűversenyig. Budapest: Zeneműkiadó, 1977.

Régi muzsika kertje. Kétezer év irodalmából összeválogatta Szabolcsi Bence. Budapest: Zeneműkiadó, 1957.

Palisca, Claude V: Barokk zene. Budapest: Zeneműkiadó, 1976.

Lise, G.-E. Rescigno: A 18. századi opera Scarlattitól Mozartig. Budapest: Zeneműkiadó, 1986.

Barna István: Georg Friedrich Händel életének krónikája. Budapest: Zeneműkiadó, 1977.

Wolff, Christoph: A Bach-család. (Grove monográfiák) Budapest: Zeneműkiadó, 1989.

Követelmény

A barokk korszakhoz kapcsolódó lexikális és műfaji ismeretek, a meghallgatott és elemzett zenei szemelvények aktív ismerete (felismerés, elemzés).

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Összefoglaló óra, az évfolyam követelménye alapján

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanulók mutassanak kellő tájékozottságot a feldolgozott zenetörténet stíluskorszakok időrendjében.

Ismerjék fel az adott zenei korszak jellemző zenei példáit, a feldolgozott művek jellegzetes tematikus részleteit.

Tudják definiálni és konkrét példákkal megvilágítani az adott stíluskorszakokhoz, műfajokhoz, művekhez, formaegységekhez szorosan kapcsolódó szakkifejezéseket.

Tudjanak eligazodni a megismert korszakok szerteágazó zenei sajátosságaiban, a társművészetek idevonatkozó legfőbb stiláris jelenségeiben.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

Írásbeli, vagy szóbeli vizsga

A vizsga tantárgya és időtartama

Zenetörténet-zeneirodalom

Az írásbeli vizsga időtartama minimum 45 perc.

A szóbeli vizsga időtartama minimum 10 perc.

A vizsga tartalma

1. Írásbeli vizsga

A vizsga feladatait (A, vagy B) az iskola választhatja ki, illetve a helyi pedagógiai programja alapján hasonló

követelményszintű feladatsort állít össze.

A) Teszt kérdések a zenei ismeretek köréből a feldolgozott tematika / korstílus / zenetörténeti korszak főbb tendenciáinak, stiláris jelenségeinek, mestereinek, műfajainak, alkotásainak ismeretére, elemzésére vonatkozó témában.

Felsorolás elsősorban a reneszánsz és a barokk zene és a korszak társművészeti alkotásainak köréből választódjon.

Az írásbeli vizsgához ajánlott feladatlap készítése.

B) A barokk zeneszerzők felsorolása, a korszak vokális és hangszeres műfajai. Néhány hangszeres műfaj bemutatása részletesebben (pl. concerto, concerto grosso, szvit (táncok, táncpárok), fúga). Domenico Scarlatti és a barokk szonáta jellemzése.

- Egy - a tanuló által ismert, meghallgatott - mű bemutatása (pl. Händel: Vízizene, Vivaldi: Négy évszak, Bach: hangszeres vagy vokális mű elemzése).

Szóbeli vizsga

A tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban, vagy az aktuális tanév feldolgozott zenetörténet-zeneirodalom anyagából a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel, gyakorlati feladatokat ad.

A tanuló által játszott zenemű kottájáról maga gondoskodik, a további célfeladatok megoldásához szükséges szemelvényanyagot (kottát, hangfelvételt, audiovizuális eszközt) a vizsgát szervező intézmény biztosítja.

A vizsga értékelése

Az írásbeli vizsga értékelése

- teszt: a kérdésekre adott rövid, lényegi, a megértésre utaló egyszerű válasz; fogalmazásmód, helyesírás;

- fogalmazás (műelemzés): információtartalom, a műről, illetve a szerzőről és a korról szóló információk megfelelő aránya, felhasznált irodalom színvonala, mennyisége, eredetiség, objektív és szubjektív tartalom megfelelő aránya, felépítés, fogalmazás, helyesírás,

- dallamírás: dallami, metrikai/ritmikai korrektség, kottairási készség, külalak.

A szóbeli vizsga értékelése

- általános zenei ismeretek (hangnemek, hangközök, akkordok, előadásmód, zenei szakkifejezések ismerete),

- zenetörténeti tájékozottság,

- stílusismeret,

- formai ismeretek,

- tájékozódás a zenei műfajok között.

Ajánlott irodalom

Orfeusz Hangzó zenetörténet - Barokk /Nemzeti Kulturális Alap Zenei Kollégiuma/

- Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához 14 CD-vel (Kódszáma: KC-0004) /Kulcs a muzsikához Kiadó/

- Bánki Gábor: ZENESULI - A barokk és a bécsi klasszikus zene /Comenius Kiadó/

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

A bécsi klasszika, valamint a korai romantika művészetének megismerése.

Tájékozódás a bécsi klasszikus zene legfontosabb műfajaiban, a kis- és nagyformák világában, valamint a korai romantika főbb stílusjegyei, élményanyaga, mestereinek művészete.

(Elsősorban Gluck, Haydn, Mozart, Beethoven és Schubert művei).

Zenei ismeretek átadása - Tananyag

Átmenet a barokk és klasszika között:

- az „érzelmes” (C. Ph. E. Bach), a „gáláns” (J. Chr. Bach) stílus;
 - a mannheimi-iskola (Johann Stamitz) - a zenekari hangzás átalakulása.
- A műfajok, a formák és a zenei nyelv átalakulása a barokk és klasszika határán.

A bécsi klasszika főbb stílári, formai, szerkezeti, hangnemi, harmóniai sajátosságai, a korszak legnagyobb mestereinek művészetét elsőrendűen reprezentáló műfajok alapján:

- Gluck (a barokk opera műfaji tradícióinak továbbélése és átalakulása a 18. század második felében, a gluck-i „operareform”);
- Haydn (szimfónia, vonósnégyes, oratórium);
- Mozart (szimfónia, zongoraverseny, divertimento, szerenád, opera);
- Beethoven (szimfónia, nyitány, versenymű, vonósnégyes, zongoraszonáta); életmű két korszak határán, a „klasszikus” és a „romantikus” Beethoven.

Formatani összegzés:

- periódus, bővített periódus, kétagú forma, háromtagú forma, triós forma, rondó, variáció, szonáta, szonátarondó;
- vokális tételtípusok: recitativo (secco, accompagnato), ária, együttesek, kórus stb.

A klasszikus zene stílári egységén belül az egyes mesterek műveinek stílári vonásai.

A korai romantika főbb stíluselemei

Schubert művei alapján: dal, dalciklus, szimfónia, zongoraművek, kamarazene.

Ajánlott tananyag

Szabolcsi Bence: A zene története. Az őskortól a 19. század végéig. Budapest: Zeneműkiadó, 1974.

Kelemen Imre: A zene története 1750-ig. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Darvas Gábor: A totemzenétől a hegedűversenyig. Budapest: Zeneműkiadó, 1977.

Régi muzsika kertje. Kétezer év irodalmából összeválogatta Szabolcsi Bence. Budapest: Zeneműkiadó, 1957.

Rosen, Charles: A klasszikus stílus. Haydn, Mozart, Beethoven. Budapest: Zeneműkiadó, 1977.

Somfai László: Joseph Haydn zongoraszonátái. Budapest: Zeneműkiadó, 1979.

Sadie, Stanley: Mozart. (Grove monográfiák) Budapest: Zeneműkiadó, 1987.

Parouty, Michel: Mozart, az Isten kegyeltje. Budapest: Park Könyvkiadó, 1991.

Kerman, Joseph-Alan Tyson: Beethoven. (Grove monográfiák) Budapest: Zeneműkiadó, 1986.

Szabolcsi Bence: Beethoven. Művész és műalkotás két korszak határán. Budapest: Gondolat, 1960

Bartha Dénes: Beethoven és kilenc szimfóniája. Budapest: Zeneműkiadó, 1975.

Követelmény

A bécsi klasszikához, valamint a korai romantikához kapcsolódó lexikális és műfaji ismeretek, a meghallgatott és elemzett zenei szemelvények aktív ismerete (felismerés, elemzés).

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Összefoglaló óra, az évfolyam követelménye alapján

Ajánlott irodalom

- Orfeusz Hangzó zenetörténet - Bécsi klasszika /Nemzeti Kulturális Alap Zenei Kollégiuma/

- Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához 14 CD-vel (Kódszáma: KC-0004) /Kulcs a muzsikához Kiadó/
- Bánki Gábor: ZENESULI - A barokk és a bécsi klasszikus zene /Comenius Kiadó/

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok A romantika zenéje:

- a klasszicizmus formavilágának továbbélése, átalakulása, felbomlása;
- stílári és esztétikai változások, új műfajok a 19. század zenéjében;
- a zeneszerzők egyéni hangja, egyes műfajok megkülönböztetett szerepe a különböző mesterek életművében.

Zenei ismeretek átadása - Tananyag

A romantika élményanyaga: új témák (történelem, mítosz, irracionális, népiesség stb.) a 19. században;

- természeti élmények a romantikus zenében;
- az irodalom, a képzőművészet, a filozófia és zene kapcsolódási pontjai a romantika korában (Goethe, Schiller, Heine, E. T. A. Hoffmann, Hugo stb. művei a dal-, az opera- és a hangszeres zenében);

Új műfajok:

- a romantikus „karakterdarab”,
 - a dal 19. századi virágzása,
 - a programszimfónia, szimfonikus költemény;
- A történelmi szemlélet kialakulása (Schumann, Mendelssohn, Liszt - a barokk korszak zenéjének újrafelfedezése);

Nemzeti stílusok kialakulása:

- Chopin, Liszt, Grieg, Smetana, Dvořák, Csajkovszkij művészetének nemzeti vonásai,
- a német és francia romantika;
- a magyar nemzeti stílus: a verbunkos;
- a hangszeres fejlődése, a zenekar létszámának megnövekedése, a hangzásigény átalakulása;

A zongorairodalom átalakulásának főbb vonásai:

- a virtuozitás,
- rövid lélegzetű karakterdarabok és nagyformák (a „romantikus” szonáta) Schubert, Schumann, Liszt, Chopin és Brahms műveiben;

A klasszikus formavilág fokozatos felbomlása, új formai alapelvek kialakulása, a szonátaforma romantikus felfogása, improvizatív jellegű formálás;

Az egyes formák, műfajok szerepe az egyes mesterek életművében, stílusában.

Zeneszerzői életművek:

Schumann fiatalkori zongoradarab-sorozatok, 1840 után: a dal, szimfonikus művek, és kamarazene;

Weber: a romantikus német opera kezdetei: A bűvös vadász;

Mendelssohn: klasszikus formatisztelek és romantikus zenei nyelv: Hegedűverseny, szimfóniák, mesevilág a zenében: Szentivánéji álom;

Berlioz: programzene megteremtője: Fantasztikus szimfónia;

Chopin: a kisformák mestere (etűdök, nocturne-ök, prelűdök, balladák, polonézok, mazurkák);

Liszt: zongoradarabok, szimfonikus költemények, egyházi művek;

Brahms: dalok, zongoradarabok, szimfóniák;
Csajkovszkij: szimfóniák, színpadi művek;
Dvořák: szláv táncok, szimfóniák;
Grieg: zongoradarabok, zongoraverseny, Peer Gynt-szvit.

Ajánlott tananyag

Szabolcsi Bence: A zene története. Az őskortól a 19. század végéig. Budapest: Zeneműkiadó, 1974.

Kelemen Imre: A zene története 1750-ig. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Darvas Gábor: A totemzenétől a hegedűversenyig. Budapest: Zeneműkiadó, 1977.

Dobák Pál: A romantikus zene története. Budapest: Tankönyvkiadó, 1983.

Erdélyi Miklós: Schubert. Budapest: Gondolat, 1979.

Schubert kalauz. (Szerkesztette Gábor Ágnes) Budapest: Zeneműkiadó, 1981.

Fischer-Dieskau, Dietrich: A Schubert-dalok nyomában. Budapest: Gondolat, 1975.

Frank Oszkár: A romantikus zene műhelytitkai. Schubert-dalok. Budapest: Akkord Kiadó, 1994.

Walker, Alan: Liszt Ferenc 1. A virtuóz évek. 1811-1847. Budapest: Zeneműkiadó, 1986.

Walker, Alan: Liszt Ferenc 2. A weimari évek. 1848-1861. Editio Musica, Budapest 1994.

Hamburger Klára: Liszt kalauz. Budapest: Zeneműkiadó, 1986.

Deathridge, John-Carl Dahlhaus: Wagner (Grove monográfiák) Budapest: Zeneműkiadó, 1988.

Rappl, Erich: Wagner operakalauz. Budapest: Zeneműkiadó, 1976.

Követelmény

A romantika zenéjéhez és zeneszerzői életutakhoz kapcsolódó lexikális és műfaji ismeretek, a meghallgatott zeneművek és elemzett zenei szemelvények aktív ismerete (felismerés, elemzés).

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Összefoglaló óra, az évfolyam követelménye alapján

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Bartók és Kodály és kortársainak életművének megismerése.

Zenei ismeretek átadása - tananyag

Bartók és Kodály művészete:

- életpályáik ismertetése;

- a népzene Bartók és Kodály életművében; a népzene kutatás; a népdalfeldolgozások különböző formái;

- legkiemelkedőbb alkotásaik részletesebb megismertetése.

Bartók és Kodály kortársai és az utánuk következő generáció:

- Dohnányi Ernő, Weiner Leó

Tájékozódás a mai jazz, a rock, a filmzene és az alternatív zenei irányzatok (performance, world music stb.) világában.

Ajánlott tananyag

- Salzman, Eric: A 20. század zenéje. Budapest: Zeneműkiadó, 1980.
Fábián Imre: A huszadik század zenéje. Budapest: Gondolat, 1966.
Kókai Rezső-Fábián Imre: Századunk zenéje. Budapest: Gondolat, 1967.
Miért szép századunk zenéje? Szerkesztette Kroó György. Budapest: Gondolat, 1974.
Miért szép századunk operája? Szerkesztette Várnai Péter. Budapest: Gondolat, 1979.
Kroó György: Bartók-kalauz. Budapest: Zeneműkiadó, 1980.
Somfai László: 18 Bartók tanulmány. Budapest: Zeneműkiadó, 1981.
Breuer János: Fejezetek Lajtha Lászlóról. Budapest: Editio Musica, 1992.
Kovács Sándor: Bartók Béla. Budapest: Mágus Kiadó, 1995.
Kecskeméti István: A zeneszerző Kodály. Kecskemét: Kodály Intézet, 1986.
White, Eric Walter: Benjamin Britten élete és operái. Budapest: Zeneműkiadó, 1978.
White, Eric Walter: Stravinsky: A zeneszerző és művei. Budapest: Zeneműkiadó, 1976.
Szöllősy András: Honegger. Budapest: Gondolat, 1980.

Követelmény

Bartók és Kodály művészetéhez és a kortárs zenéhez kapcsolódó lexikális és műfaji ismeretek, a meghallgatott és elemzett zenei szemelvények aktív ismerete (felismerés, elemzés).

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Összefoglaló óra, az évfolyam követelménye alapján

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

A 19. századi olasz, német, magyar és orosz opera.
Stílusirányzatok és alkotók a századfordulón Európában.

Zenei ismeretek átadása - Tananyag

Operatörténet a 19. században és a 19-20. század fordulóján:

- a 19. századi olasz opera;
- jelenetszerkesztés, ária- és egyéb zártszám-típusok, irodalmi témaválasztás, műfaji jellegzetességek a 19. századi olasz operában; a verizmus;
- Verdi és Puccini művészet;e;
- Muszorgszkij operái: az orosz történelem az operaszínpadon, népzenei hatások és zenedráma;
- a 19. századi magyar opera: Erkel.

Ismerkedés a századforduló és a 20. század első felének főbb zenei stílusirányzataival, jelentősebb mestereivel:

- A különböző stílusirányzatok (impresszionizmus neoklasszicizmus, expresszionizmus, szerializmus) sajátosságai, zenei eszközei, az ezeket képviselő mesterek alkotókorszakai, orientációinak fő vonásai a következő mesterek életművében:
- Debussy, Ravel
- Stravinsky, Prokofjev, Sosztakovics,

Ajánlott tananyag

Szabolcsi Bence: A zene története. Az őskortól a 19. század végéig. Budapest: Zeneműkiadó, 1974.

Walter, Bruno: Mahler. Budapest: Gondolat, 1981.
Batta András: Richard Strauss. Budapest: Gondolat, 1984.
Debussy, Claude: Croche úr, a műkedvelők réme. Budapest: Zeneműkiadó, 1959.
Petrovics Emil: Ravel. Budapest: Gondolat, 1982.

Követelmény

A 19. századi olasz, német, magyar és orosz operához kapcsolódó lexikális és műfaji ismeretek, a meghallgatott és elemzett zenei szemelvények aktív ismerete (felismerés, elemzés).

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Összefoglaló óra, az évfolyam követelménye alapján

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

A tanulók mutassanak kellő tájékozottságot a zenetörténet stíluskorszakainak kronologikus időrendjében. Ismerjék fel az órákon bemutatott, meghallgatott zenei példák, elemzett művek jellegzetes tematikus részleteit. Tudják definiálni és konkrét példákkal megvilágítani az adott stíluskorszakokhoz, műfajokhoz, művekhez, formaegységekhez szorosan kapcsolódó szakkifejezéseket.

Tudjanak eligazodni a megismert korszakok szerteágazó zenei sajátosságaiban, a társzművészetek idevonatkozó legfőbb stiláris jelenségeiben.

VOKÁLIS TANSZAK

MAGÁNÉNEK

A magánének-tanítás legfőbb sajátossága, hogy a technikai, zenei képzés mellett alapfeladata az énekhang (mint hangszer) kiépítése, képzése. Erre csak a mutálás befejezése után kialakult hangképző szervek (felnőtt gége, illetve hangszalagok) alkalmasak, így a magánének-tanulást 14-16 éves korban ajánlott elkezdni (ez nemtől, érettségi foktól és hangfajtól függően változhat). Kivételes esetekben ez korábban is elkezdhető, de ehhez fül-orr-gégész, vagy foniáter szakorvos ajánlása szükséges.

A magánének tantárgy tanításának a célja, feladata

- adjon helyes alapot a tanulók hanggi adottságai és zenei képességei optimális kifejléséhez,

- felkészítse a tanulókat a vokális társas muzsikálásra,

- nyújtson segítséget az énekhang és beszédhang karbantartásában.

A magánének tantárgy tanításának szakirányú feladatai

Ismertesse a tanulókkal

- az emberi hang anatómiai, működésbeli, hangfaji sajátosságait, technikai lehetőségeit,

- a vokális irodalmat, annak jeles alkotó- és előadóművészeit,

- a különböző éneklési technikák (legato, staccato, portato, leggiero, tenuto) alkalmazását.

Alakítson ki

- helyes légzési módot,

- tiszta intonációs képességet,

- a tanuló saját hangterjedelmében egységes hangszínt,
- árnyalt dinamikai megoldásokat,
- igényt és képességet a rezonáns üregek és a rekesz minél szakszerűbb alkalmazására,
- érthető és szép szövegmondást,
- helyes hangszemélyt (hangideált).

A fentiek eléréséhez gyakoroltasson rendszeresen

- beéneklő-, hangképző-, hangterjedelem-növelő gyakorlatokat,
- rezonancia- és rekesz-gyakorlatokat,
- szövegmondó feladatokat,
- koloratúra-, trilla- és díszítő gyakorlatokat.

Fordítson figyelmet

- a tanuló saját hangjának helyes hangfaji megítélésére,
- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról éneklési készség fejlesztésére,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg és énektechnikailag igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas éneklésre.

Tanítsa meg a tanulókat hangképző szervük egészségi állapotának felmérésére, és a szükséges egészségügyi tennivalókra.

Előképző évfolyam

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

Készségfejlesztés

Könnyed, természetes testtartás, lazítógyakorlatok.

Összetett, azaz mélylégzés.

A továbbiakban megegyezik az első évfolyam anyagával, de a tanuló életkori sajátosságait figyelembe véve, a neki megfelelő szűkebb hangterjedelemben.

Követelmény

A magyar népdalok stílusos éneklése.

4-5 kíséret nélküli, vagy kis hangterjedelmű, kísérettel ellátott népdal.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két kíséret nélküli, vagy kis hangterjedelmű, kísérettel ellátott népdal.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Készségfejlesztés

- Könnyed, természetes testtartás, lazító gyakorlatok.

- Összetett, azaz mélylégzés. (Az élettani légzés, beszédlegzés, énekes légzés fogalmai).

- A mélylégzés gyakorlása, fekvő, ülő és álló helyzetben.

- A levegő egyenletes, folyamatos áramoltatása. (Kilégzés sz, s hangzókkal).

- A helyes artikuláció.
- A nyelv elhelyezkedése különböző hangzóknál.
- Magán- és mássalhangzók.
- A helyes állejtés gyakorlása.
- Beszédtechnikai gyakorlatok.
- A helyes artikuláció gyakorlása egyszerű szöveggyakorlatokkal.
- Tiszta intonáció.
- A rezonancia fejlesztésének megkezdése m, n, ny, ng hangzókkal: csukott és nyitott szájas zöngegyakorlatok, magánhangzókkal, illetve mássalhangzókkal kapcsolatosan is.
- A skálák hangterjedelme ne haladja meg az oktávot. A skálákban szomszédos hangok, illetve maximum terclépések szerepeljenek. A szöveges skálák használata ajánlatos (pl. mondókák).

Ajánlott tananyag

Bárdos: Érik a szőlő (Zeneműkiadó)
 Molnár-Kern: Daloskert (Zeneműkiadó)
 Járdányi: Röpülj páva (Zeneműkiadó)
 Ránki: Fekete szőlő (EMB)
 Ádám J.: Virágim, virágim (EMB)
 Bartók-Kodály: Magyar népdalok (EMB)
 Szép a páva (EMB)
 Bodza K.: Énekiskola I. (Tankönyvkiadó)
 Kerényi: Százszínű csokor (EMB)
 Magyar népzene (lemezantológia)
 Schola cantorum I-XI.
 Régi magyar dalok gitárkísérettel I-III.(EMB)
 Ádám J.: A dal mesterei I-III. (EMB)
 Kerényi: Énekiskola I-II. (EMB)
 Váginé: Dalgyűjtemény I-II. (Tankönyvkiadó)
 Molnár J.: Eufonetika
 Montágh: A tiszta beszéd (Calibra)
 Adorján I.: Hangképzés, énektanítás (Eötvös József)
 Kerényi: Az éneklés művészete (EMB)
 Fischer: A beszéd művészete (Gondolat)
 Jelinek G.: Út a természetes énekléshez (Akkord)

Követelmény

Könnyed, laza testtartás.
 A mélylégzés alapjainak elsajátítása.
 A helyes beszédtechnika alapjainak elsajátítása.
 A tiszta intonáció igényének elsajátítása.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két népdal (az egyik esetleg kíséret nélkül),
- Egy műdal.

A dalokat kotta nélkül kell előadni, a műdalokat zongorakísérettel.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok
 Készségfejlesztés

- Lágú és pontos hangindítás.
- A laza szájnyitás, állejtés begyakorlása.
- A rezonancia fejlesztésének folytatása, a középfekvés erősítése.
- A nyelv elhelyezkedése különböző vokálisokkal: zöngítés csukott és nyitott szájas zöngegyakorlatokkal.
- A legato éneklés megalapozása sziszegőkkel. A levegő egyenletes, folyamatos áramoltatása.
- Kis hangterjedelmű (szekund, terc, kvint) skálagyakorlatok minden vokálissal. Szöveges skálagyakorlatok.
- Beszédtechnikai gyakorlatok a hangerő és a rezonancia fejlesztésére.
- A beszédhibák javítása.

Ajánlott tananyag

Az első évfolyamnál felsorolt kötetek, valamint:

Ádám J.: A dal mesterei (további kötetek) (EMB)

Kodály: Magyar népzene (a sorozat könnyebb darabjai) (EMB)

Sík-Szabados: Műdalok (Rozsnyai Kiadó)

Kerényi: Énekiskola III. (EMB)

Követelmény

Helyes légzéstechnika továbbfejlesztése.

Laza állejtés, lágú hangindítás.

Helyes szövegkiejtés énekelt szövegben.

Barokk és klasszikus stílus ismerete.

Zenei előírások ismerete, értelmezése.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy népdal,

- Két különböző stílusú dal.

A műveket kotta nélkül kell előadni, a műdalokat zongorakísérettel.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Készségfejlesztés

- A hangterjedelem (ambitus) bővítése. Skálák egyre nagyobb hangterjedelemben és váltakozva: alulról, illetve felülről indítva.
- Technikai gyakorlatok (a staccato, tenuto és legato éneklés tökéletesítése).
- A rezonancia tudatos alkalmazása.
- A vokálisok teljes kiegyenlítésének megkezdése színben, rezonanciában.
- A dinamikai előírások egyre pontosabb megoldása.
- Hosszabb frázisok éneklése.

Ajánlott tananyag

Haydn, Mozart, Beethoven dalkötetei

Mendelssohn, Schumann, Schubert dalkötetei

Kerényi: Énekiskola I-IV. (EMB)

Ádám J.: A dal mesterei (II-V. kötetek) (EMB)

Régi magyar dalok gitárkísérettel I-III.(EMB)

Kodály: Magyar népzene (EMB)

Bartók: Nyolc magyar népdal (Boosey & Hawkes)

Farkas, Sugár, Kósa dalai (EMB)
Fekete Mária: A magyar dal mesterei (Kortárs ZeneMűhely)
Vaccari: Metodo prattico (Peters)
Lütgen: Kehlfertigkeiten (Peters)
Parisotti: Arie antiche I-III. (Ricordi)
Montág: A tiszta beszéd (Calibra)
Adorján I.: Hangképzés, énektanítás (Eötvös József)
Kerényi: Az éneklés művészete (EMB)

Követelmény

A levegő egyenletes áramoltatása.
Legato éneklés.
Szöveg kiejtés továbbfejlesztése.
Zenei és szöveghangsúlyok.
Rezonancia fejlesztése.
Hangterjedelem növelése.
Romantikus stílus ismerete.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két népdal, illetve népdalfeldolgozás,
- Egy barokk vagy klasszikus dal,
- Egy szabadon választott mű (dal vagy ária)

A műveket kotta nélkül, zongorakísérettel kell előadni.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

Készségfejlesztés

- A hang befejezésének gyakorlása.
- Egyenletes, gyorsabb futamok éneklése.
- Díszítések, trilla-előkészítő gyakorlatok.
- A művekben előforduló koloratúrák tiszta, könnyed megoldása.
- Az éneklésben előforduló technikai hibák önálló javítása.

Ajánlott tananyag

Kodály: Magyar népzene I-XI. (középnehézségű darabok) (EMB)
Kodály: Énekszó (EMB)
Bartók: 20 magyar népdal (Boosey & Hawkes)
Bach: Geistliche Lieder (Breitkopf)
Brahms, Csajkovszkij, Muszorgszkij dalkötetei
Ádám J.: A dal mesterei (II-VIII. kötetek) (EMB)
Fekete Mária: A magyar dal mestereinek kötetei (Kortárs ZeneMűhely)
Farkas Ferenc: Öt francia trubadúrdallam, Gyümölcskosár (BMC)
Montág: A tiszta beszéd (Calibra)
Adorján I.: Hangképzés, énektanítás (Eötvös József)
Kerényi: Az éneklés művészete (EMB)

Követelmény

Az ajánlott anyag elvégzése
Hangterjedelem dinamikai és színbeli kiegyenlítése
A vokálisok színbeli kiegyenlítése
Staccato éneklés
A posztromantikus és a XX. századi zenei stílusok ismerete
Memóriafejlesztés

Év végi vizsga ajánlott anyaga
- Egy magyar népdalfeldolgozás,
- Egy barokk/ klasszikus dal, vagy ária
- Egy romantikus dal,
- Egy Liszt, Kodály, Bartók dal, vagy XX. századi magyar szerző műve, dala..
A műveket kotta nélkül, zongorakísérettel kell előadni.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok
Készségfejlesztés
- A rezonancia tökéletesítése.
- A hangszín és hangerő egysége.
- Díszítések, trilla.
- A recitativo éneklés készségének továbbfejlesztése. Barokk és klasszikus recitativo (Bach, Händel; Haydn, Mozart).

Ajánlott tananyag
Az eddigi kötetek, továbbá:
Händel-áriák
Kodály: Négy dal (EMB)
Brahms, Wolf, Mahler dalkötetei
Különbőféle kiadásban megjelent áriaalbumok

Követelmény
Az ajánlott anyag elvégzése
A rezonanciák továbbfejlesztése
Az önálló gyakorlás kialakítása
A színpadi viselkedés, megjelenés kialakítása
A recitativo éneklés
A különböző műfajok (opera, oratórium, kantáta) ismerete

Év végi vizsga ajánlott anyaga
- Egy XX. századi magyar mű,
- Egy romantikus dal,
- Egy szabadon választott dal,
- Egy ária (kantátából, oratóriumból, operából), vagy kamaramű.
A műveket kotta nélkül, zongorakísérettel kell előadni.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok
Készségfejlesztés
- Tiszta intonálás, lágy éneklés, a rezonancia jó alkalmazása, tiszta érthető szövegmondás.

- Az éneklés teljes önkontrollja.
- A teljes zenei (éves) anyag fölényes technikájú éneklése.

Ajánlott tananyag

Liszt, Brahms, Wolf, Mahler, Schubert, R. Strauss, Ravel, Dvořak, Britten, Debussy, Honegger, De Falla művei
További opera- és oratórium-albumok
Forrai Miklós: Duettek női hangokra I-II. kötet (EMB)
Füzesséry Tibor: Kamaraének mesterei (EMB)

Követelmény

Az ajánlott anyag elvégzése.
Hangszeres és énekes partnerekkel való együttműködés.
Az éneklés teljes önkontrollja.
Dinamikai és hangszínbeli árnyalás tökéletesítése.
A könnyű műfajok/sanzon, kupié, operett, musical ismerete.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy nehezebb magyar népdalfeldolgozás,
 - Egy romantikus vagy későromantikus dal,
 - Egy szabadon választott ária (kantátából, oratóriumból vagy operából), vagy kamaramű.
 - Egy XX. századi mű.
- A műveket kotta nélkül, zongorakísérettel kell előadni.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Készségfejlesztés

- Lágú és pontos hangindítás.
- A laza szájnyitás, állejtés begyakorlása.
- A rezonancia fejlesztésének folytatása, a középfekvés erősítése.
- A nyelv elhelyezkedése különböző vokálisokkal: zöngítés csukott és nyitott szájás zöngegyakorlatokkal.
- A legato éneklés megalapozása sziszegőkkel. A levegő egyenletes, folyamatos áramoltatása.
- Kis hangterjedelmű (szekund, terc, kvint) skálagyakorlatok minden vokálissal. Szöveges skálagyakorlatok.
- Beszédtechnikai gyakorlatok a hangerő és a rezonancia fejlesztésére.
- A beszédhibák javítása.
- A zenei és a szöveg hangsúly megvalósításának technikai eszközei.
- A zenei memória fejlesztése.

Követelmény

A zenei memória fejlesztése.
A rezonancia fejlesztésének alapjai.
Helyes légzéstechnika továbbfejlesztése.
Laza állejtés, lágú hangindítás.
Helyes szövegkiejtés énekelt szövegben.
Barokk és klasszikus stílus ismerete.

Zenei előírások ismerete, értelmezése.

Ajánlott tananyag

Az első évfolyamnál felsorolt kötetek, valamint:

Ádám J.: A dal mesterei (további kötetek) (EMB)

Kodály: Magyar népzene (a sorozat könnyebb darabjai) (EMB)

Sík-Szabados: Múdalok (Rozsnyai Kiadó)

Kerényi: Énekiskola III. (EMB)

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy népdal,

- Két különböző stílusú múdal,

- Egy szabadon választott mű.

A műveket kotta nélkül, a múdalokat zongorakíséréssel kell előadni.

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok Készségfejlesztés

- A légzőkapacitás növelésére irányuló gyakorlatok.

- Egyszerűbb díszítő elemek, trilla-előkészítő gyakorlatok.

- A hangterjedelem (ambitus) bővítése. Skálák egyre nagyobb hangterjedelemben és váltakozva: alulról, illetve felülről indítva.

- Technikai gyakorlatok (a staccato, tenuto és legato éneklés tökéletesítése).

- A rezonancia tudatos alkalmazása.

- A vokálisok teljes kiegyenlítésének megkezdése színben, rezonanciában.

- A dinamikai előírások egyre pontosabb megoldása.

- Hosszabb frázisok éneklése.

- Technikai gyakorlatok az „A” tagozatnál nagyobb mennyiségben és biztonságosabb technikai megoldással.

Ajánlott tananyag

Haydn, Mozart, Beethoven dalkötetei

Mendelssohn, Schumann, Schubert dalkötetei

Kerényi: Énekiskola II.-IV (EMB)

Ádám J.: A dal mesterei (II-V. kötetek) (EMB)

Régi magyar dalok gitárkíséréssel I-III.(EMB)

Kodály: Magyar népzene (EMB)

Bartók: Nyolc magyar népdal (Boosey & Hawkes)

Farkas, Sugár, Kósa dalai (EMB)

Vaccari: Metodo pratico (Peters)

Lütgen: Kehlertigkeiten (Peters)

Parisotti: Arie antiche I-III. (Ricordi)

Gluck: Lieder

Bach: Geistliche Lieder (Breitkopf)

Váginé: Dalgyűjtemény II-III. (Tankönyvkiadó)

Kodály: Énekszó

Huzella, Váry, Szokolay, Hajdu, Reinitz és mások dalai.

Követelmény

A hangterjedelem növelése.

A rezonancia tudatos alkalmazása.

A levegő egyenletes áramoltatása.
Legato éneklés.
Szöveg kiejtés továbbfejlesztése.
Zenei és szöveghangsúlyok.
Rezonancia fejlesztése.
Hangterjedelem növelése.
Romantikus stílus ismerete.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy igényesebb népdalfeldolgozás vagy XX. századi magyar mű,
- Egy könnyű barokk, illetve klasszikus ária vagy romantikus dal,
- Egy szabadon választott mű,
- Egy kamaramű.

A műveket kotta nélkül, zongorakísérettel kell előadni.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Készségfejlesztés

- A hang befejezésének gyakorlása.
- Egyenletes, gyorsabb futamok éneklése.
- A művekben előforduló koloratúrák tiszta, könnyed megoldása.
- Az éneklésben előforduló technikai hibák önálló javítása.
- A hangterjedelem bővítése.
- Nehezebb díszítési gyakorlatok.
- A skálagyakorlatok tudatos és önálló alkalmazása.
- A levegővezetés és támasz fogalmának tudatosítása.
- Az eddigi megszerzett készségek alkalmazása a zenei előírások megvalósításában.
- Az olasz bel canto kezdetei, a recitarcanto egyszerűbb darabjai (Monteverdi és kortársai).
- A német bel canto iskola (Schütz, Telemann).

Ajánlott tananyag

Kodály: Magyar népzene I-XI. (középnépszerű darabok) (EMB)

Kodály: Énekszó (EMB)

Bartók: 20 magyar népdal (Boosey & Hawkes)

Bach: Geistliche Lieder (Breitkopf)

Brahms, Csajkovszkij, Muszorgszkij dalkötetei

Ádám J.: A dal mesterei (II-VIII. kötetek) (EMB)

Fekete Mária: A magyar dal mestereinek kötetei (Kortárs ZeneMűhely)

Farkas Ferenc: Öt francia trubadúrdallam, Gyümölcskosár (BMC)

Hindemith, Mahler, Wolf, Debussy, Fauré, Kabalevszkij, Prokofjev, Grieg, Dvořak, Britten
dalkötetei

Händel-áriák (Peters)

Ária-albumok (EMB, Peters)

Követelmény

A levegővezetés és támasz fogalmának tudatosítása.

Az eddig megszerzett készségek alkalmazása a zenei előírások megvalósításában.

Az ajánlott anyag elvégzése.

Hangterjedelem dinamikai és színbeli kiegyenlítése.
A vokálisok színbeli kiegyenlítése.
Staccato éneklés.
A posztromantikus és a XX. századi zenei stílusok ismerete.
Memóriafejlesztés.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy XX. századi mű,
- Egy barokk vagy klasszikus dal,
- Egy romantikus vagy későromantikus dal,
- Egy szabadon választott opera- vagy oratórium-ária,
- Egy kamaramű.

A műveket kotta nélkül, zongorakísérettel kell előadni. A vizsga anyagából legalább két művet magyarul kell énekelni.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Készségfejlesztés

- A rezonancia tökéletesítése.
- A hangszín és hangerő egysége.
- Díszítések, trilla.
- Bonyolultabb dinamikai gyakorlatok.
- Az állóképesség, fizikai terhelhetőség fokozása.
- A recitativo éneklés készségének továbbfejlesztése.
- Barokk és klasszikus recitativo (Bach, Händel; Haydn, Mozart)

Ajánlott tananyag

Kodály: A magyar népzene I-XI. (nehezebb darabok) (EMB)

Bartók: 20 magyar népdal (Boosey & Hawkes)

Liszt-dalkötetek (EMB)

Bach: Geistliche Lieder (Breitkopf)

Brahms, Csajkovszkij, Muszorgszkij dalkötetei

Ádám J.: A dal mesterei (II-VIII. kötetek) (EMB)

Fekete Mária: A magyar dal mestereinek kötetei (Kortárs ZeneMűhely)

Farkas Ferenc: Öt francia trubadúrdallam, Gyümölcskosár (BMC)

Sztravinszkij, Milhaud, Poulenc, Respighi, Honegger művei

Követelmény

Díszítések, trillák, könnyebb futamok.

Az állóképesség fokozása.

A rezonanciák továbbfejlesztése.

Az önálló gyakorlás kialakítása.

A színpadi viselkedés, megjelenés kialakítása.

A recitativo éneklés.

A különböző műfajok (opera, oratórium, kantáta) ismerete.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Egy XX. századi mű,
- Egy oratórium- vagy kantáta-ária,
- Egy romantikus vagy későromantikus dal,

- Egy klasszikus, vagy romantikus ária,
- Egy kamaramű.

A műveket kotta nélkül, zongorakísérettel kell előadni. A vizsgaanyagból legalább két művet magyarul kell énekelni.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Készségfejlesztés

- Tiszta intonálás, lágy éneklés, a rezonancia jó alkalmazása, tiszta érthető szövegmondás.
- Az éneklés teljes önkontrollja.
- A teljes zenei (éves) anyag fölényes technikájú éneklése.
- Bonyolultabb koloratúra-gyakorlatok, trilla és nehezebb díszítő elemek.
- A legato, staccato, portato, leggiero, tenuto éneklés biztonságos alkalmazása.
- A hangterjedelem teljes kiépítése.

Ajánlott tananyag

Az eddigi kötetek, továbbá:

Brahms, Csajkovszkij, Muszorgszkij dalkötetei

Kodály: Öt dal (EMB)

Kodály: Megkésett melódiák

Bartók: Öt dal op. 15, op. 16

Az ifjú Bartók (EMB)

Rachmanyinov, Berg, Webern, Schönberg dalai

Kósa, Kadosa, Petrovics, Balassa, Kurtág, Farkas Ferenc és mások dalai

Oratórium- és kantáta-kötetek

Kortárs magyar, fiatal szerzők (esetleg még kiadatlan) művei

Követelmény

A teljes zenei anyag fölényes technikájú éneklése.

A hangterjedelem teljes kiépítése.

Hangszeres és énekes partnerekkel való együttműködés.

Az éneklés teljes önkontrollja.

Dinamikai és hangszínbeli árnyalás tökéletesítése.

A könnyű műfajok/sanzon, kupié, operett, musical ismerete.

Év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy különböző stílusú mű,

- Egy ária,

- Egy kamaramű.

A műveket kotta nélkül (kivéve oratóriumária és kamaramű), zongorakísérettel kell előadni.

A vizsgaanyagból legalább két művet magyarul kell énekelni.

Követelmények a program elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- az emberi hang anatómiai, működésbeli, hangfaji sajátosságait, technikai lehetőségeit,
- a vokális irodalmat, annak jeles alkotó- és előadóművészeit,
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,

- a tanult művek zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Tudjon

- az énekléshez szükséges módon helyesen lélegezni,
- könnyed izomérzet mellett az előadandó mű kívánalmi szerinti hangot adni,
- tisztán intonálni,
- hangfájának hangterjedelmén belül színben egyöntetűen, dinamikailag pedig árnyaltan énekelni,
- bánni rezonáns üregeivel, illetve rekeszével, és azokat maximálisan kihasználni,
- érthető és szép szövegmondással énekelni és beszélni,
- összhangot teremteni a szöveg és a zenei anyag között,
- értelmezni és megvalósítani tempóbeli és dinamikai előírásokat a tanult darabokban,
- zeneműveket az évfolyamának és egyéni képességeinek megfelelően stílushűen, művészi kifejezéssel megszólaltatni.

Legyen képes

- rendszeres gyakorlásra, a saját hangképző szerv feletti ellenőrzésre,
- helyes hangeszemély kialakítására, elsősorban saját hangjának helyes hangfaji megítélésére, ezen belül az eszményi hangzás elérésére.

Rendelkezzék

- megfelelő zenei memóriával, koncentráció- és állóképességgel,
- jó előadói készséggel, művészi fantáziával, a közönséggel való kapcsolatteremtési készséggel.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

- koloratúra-gyakorlatok, és díszítő elemek,
- a legato, staccato, portato, leggiero, tenuto éneklés biztonságos alkalmazása,
- a hangterjedelem teljes kiépítése.

Nagyobb anyag igényesebb feldolgozásával magasabb szint elérése.

A tanuló legyen képes tudásáról számot adni az alábbiak pódiumon történő bemutatásával:

- Egy népdal vagy népdalfeldolgozás
- Egy preklasszikus, barokk vagy klasszikus dal,
- Egy romantikus dal.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Magánének főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy népdalfeldolgozás; Farkas Ferenc: Béres legény... (EMB 1502 kötetben), Molnár-Kern: Szól a kakas már... (EMB 2251 kötetben), Zöld erdőben, zöld mezőben... (EMB 2251 kötetben) népdalfeldolgozások, ill. a Százszínű csokor c. kötet (EMB 5040) dalai: Pierlala, francia népdal, Vira, portugál népdal nehézségi szintjén.

- Egy preklasszikus, barokk vagy klasszikus dal, esetleg ária; A dal mesterei I. II. (EMB 1751, 2110) kötet: Scarlatti: Meddig tart e kínos élet (EMB 1751 kötetben), Caldara: Fényben fürdik

a táj (EMB 1751 kötetben), Morley: Leány és legény (EMB 1751 kötetben) Haydn: Az elhagyott (EMB 1751 kötetben), Beethoven: Szeretlek (EMB 2110 kötetben) nehézségi szintje).

- Egy romantikus dal; Schubert: A vadrózsa (EMB 2110 kötetben), Jókedv (EMB 2110 kötetben), Könnyzáró (EMB 2110 kötetben), Schumann: Az árva (EMB 2262 kötetben), Az elhagyott lányka (EMB 2262 kötetben), Zöld hímes rét (EMB 2262 kötetben), Mendelssohn: A dalnak lenge szárnyán (EMB 2110 kötetben), Szívek, ha végül válnak (EMB 2110 kötetben), Viszontlátásra (EMB 2110 kötetben), Aratódal (EMB 2110 kötetben), ill. A dal mesterei II. III. (EMB 2110, 2262). kötet dalainak nehézségi szintjén.

A műveket lehetőleg kotta nélkül kell énekelni.

„B” tagozat

- Egy dal Kodály: A magyar népzene (Universal) sorozatból; (Kocsi szekér, kocsi szán..., Ludaim, ludaim, Bárcsak engem valaki megkérne... nehézségi szintjén.

- Egy preklasszikus, barokk vagy klasszikus dal, vagy ária; Caldara: Szívem szép álma (EMB 2909 kötetben); Carissimi: Így élni nem tudok (EMB 2909 kötetben); Händel: Jöjj és járjad (EMB 2909 kötetben); Ó, jaj, vajon csak emlék (EMB 3118 kötetben); Pergolesi: Nina (EMB 2909 kötetben); Beethoven: Rózsalánc (EMB 4470 kötetben); Mozart: Barbarina áriája a Figaro házassága c. operából, illetve A dal mesterei: IV (EMB 2909)., V (EMB 3118)., VII/a (EMB 4470) kötetek dalai nehézségi szintjén.

- Egy romantikus dal; Csajkovszkij: Csak az, ki vágyban ég (EMB 5378 kötetben); Egy szót sem, ó, kérlek (EMB 5378 kötetben); Áldás; Brahms: Útban a kedveshez (EMB 2262 kötetben); Vasárnap (EMB 4472 kötetben); Kárbavesztett szerenád (EMB 4472 kötetben), Wolf: Harmatos reggel (EMB 2262 kötetben), illetve A dal mesterei VII/c (EMB 4472), Énekiskola III (EMB 12288)., Csajkovszkij: Dalok (Peters) és románcok (EMB 5378) darabjai nehézségi szintjén.

- Egy XX. századi szerző dala; Farkas: Gitárdalok (EMB 12897), Kósa: Veronika dala; Gyermekdalok (EMB 12508) nehézségi szintjén.

A műveket kotta nélkül kell énekelni.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- helyes légzés, testtartás,
- intonáció,
- helyes ritmus és tempó,
- zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- állóképesség,
- előadásmód, tartalmi érzékenység,
- technikai és művészi megvalósítás,
- hangszínek iránti differenciáló képesség,
- szép, érthető szövegmondás.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Jól felhangolt zongora vagy pianínó.

Metronóm.

Teljes alakot visszaadó tükör.

VONÓS ÉS TEKERŐ TANSZAK

NÉPI HEGEDŰ

A népi hegedűtanítás feladatai

A hegedű főtárgy tanításának célja olyan zenészek képzése, akik képesek a magyar népzene hangszeres darabjait a zenei hagyományokhoz hűen, hitelesen, stílusosan megszólaltatni hangszerükön.

A program ismertesse meg a tanulókkal

- a hegedű akusztikai sajátosságait,
- a hangszer hangolását,
- a hangszer és a vonó felépítését, részeit,
- a hangképzés főbb fiziológiai törvényszerűségeit,
- a megfelelő vonóvezetést, balkéz-technikát,
- a kezek pontosan összehangolt mozgását.

Tanítsa meg a tanulókat a hangolási és a legalapvetőbb hangszer-karbantartási feladatokra.

Ismertesse meg

- a hegedű alkalmazási területeit a magyar népzenei hagyományban,
- a különböző tájegységek jellemző tánc típusait, táncait, az ezekhez kapcsolódó dallamanyagot és hangszeres zenét,
 - hangszerük jellegzetes, hagyományos repertoárját, ennek irodalmát,
 - a program elvégzéséhez szükséges hangszertechnikát,
 - azokat a jellegzetes hangszertechnikákat, amelyekkel a hegedű a magyar népzene sajátos előadásmódjának megfelelően (jellegzetes hangképzés, hangsúlyozás, ritmizálás és díszítés, ezek általános és különleges formái) szólaltatható meg,
 - a magyar népzene jellemző és a népi hegedűjátékban előforduló improvizációs módszereket,
 - a primás szerep feladatait,
 - a tanult dallamanyag kíséretmódját és annak kíséretét (hegedűn vagy kontrán),
 - a különböző tájegységekre jellemző hagyományos vonós együtteseket (bandákat) és ezek hangzását.

A képzés alapozza meg és fejlessze a tanuló formaérzékét, zenei képességeit (hallását, ritmusérzékét, zenei emlékezetét, érzékenységét a dinamika és a hangszín változásaira, stílusérzékét, zenei képzelőerejét) és zenei kifejezőkészségét.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Mondókák, gyermekdalok, gyermekjátékok, népdalok, táncok (szóval, énekelve, játszva, táncolva), illetve ezek kísérete énekkel, tapsal, dobogással, dobbal.
- A mozgás, a ritmus, a dallam és az anyanyelv összefüggései.
- A magyar népzeneben jellemző ritmusfordulatok megtanítása (egyenletes-, nyújtott- és élés ritmus valamint a szinkópa).
- Kamarazene - ritmust adó eszközökkel, hangszerekkel.

Követelmény

A gyermek ismerjen meg minél több gyermekdalt, népdalt.
Legyen képes - alapfokon - tájékozódni nyelvünk, dalaink, hangszeres zenénk ritmusvilágában.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Gyermekjátékok, táncok.
- Ének és ritmikus mozgás - ritmuskíséréssel (10-15 dallam, illetve mondóka).
- Kamarazene ritmusadó eszközökkel, hangszerekkel (kanál, fakalapács, bűgattyú, kerepelő, kanna).

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Ismerkedés a vonós hangszerekkel.
- Ritmusképzés rezgőhúrral.

A hegedű megszólaltatása

- A hangszer és a vonó tartása.
- Hangképzés, vonóvezetés egyenletes lassú, majd változó tempóban (húrsíkok!).
- Mondókák, kiolvasók, gyermekdalok hegedűn (egy, két húron).
- A dallamok játéka együttessel.
- Az „együtt hangzás” megérzése és megértése.
- Mozdulás, gyermekjáték, tánc kísérése együttessel.

Követelmény

Sajátítsa el a hangszeren történő hangképzés, hangsúlyozás és ritmusjáték alapelemeit.
Legyen képes hangok, és egyszerű dallamok intonálására saját hangszerén.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Mondókák, kiolvasók, gyermekdalok előadása hegedűn (egy és két húron).
- Együtt játék - zenekarban.
- Ritmikus mozgás, gyermekjáték és tánc kísérése zenekarral.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Népzene - hangszeres népzene. Általános tájékozódás a magyar népzene világában.
- Gyermekdalok hallás utáni elsajátítása énekelve és hangszeren játszva, különböző kezdőhangokról is.
- Ugrós, illetve kanásztánc típusú dallamok énekelve és hangszeren játszva (dunántúli ugrós, dus, szatmári oláhos, cigánytánc stb.).
- Dunántúli dallamok.

Követelmény

Alapvető dallamismeret és tájékozottság a magyar népzeneben.

A hangszer és vonó tartásának elsajátítása, a hangszeren való alapvető tájékozódás kialakítása.

A hangképzés, vonókezelés, intonáció kialakítása és fejlesztése.
A tanult dallamok folyamatos fűzészerű játéka zenei nyelvjárások szerint.
A tananyagot tartalmazó hangzóanyag rendszeres tanulmányozása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga
- Dunántúli ugrósok, kanásztáncok

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag
Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése
- Szimmetrikus csárdás dallamok (dunántúli, palóc, szatmári lassú csárdás stb.).
- Verbunk (széki, székelyföldi változatok).
- Legényes típusú dallamok (sűrű magyar, pontozó, kalotaszegi legényes stb.).
- Középi-erdélyi csárdás dallamok (kalotaszegi, ádámosi csárdás).

Követelmény
Szimmetrikus csárdás és verbunk dallamok előadása helyes hangsúlyozással és ritmizálással.
A legényes dallamok játékmódja a tanult dallamokon keresztül.
A különböző karakterű táncok, tánc típusok stílusos előadása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga
- Sűrű magyar (kalotaszegi legényes, pontozó stb.)
- Somogyi dallamok

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag
Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése
- A hangsúlyozás és a játékmód jellegzetességeinek tudatosítása:
- A népi dallamok hangsúlyozása a magyar nyelv hangsúlyozási, illetve ritmikai jellegzetességeivel összefüggésben (beszédszerű hangsúlyozás, nyolcad hangok, nyújtott és éles ritmusok stb.).
- A népi dallamok hangsúlyozásának általános és különleges formái (hangpárok, „ellenhangsúlyozás”, rejtett ritmusok stb.).
- A ritmus értelmezése a népzeneben (hangsúly és ritmus összefüggése).
- A bal és jobb kéz szerepe a hangsúlyozásban. A vonóval történő hangsúlyozás jellegzetes módjai (pl. hangsúlyozás húrra csapott vonóval, „reflex” vonóindítás).

Követelmény
A hangsúlyozás és a ritmus eddig tanult jellegzetességeinek ismerete.
A hangsúlyozás tanult formáinak alkalmazása.
A tanult dallamok kíséretmódja és akkordkísérete (hegedűn vagy kontrán).

Az év végi vizsga ajánlott anyaga
- Dunántúli, szatmári, stb. lassú és friss csárdás
- Ádámosi csárdás folyamat

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Ismerkedés a zenei aszimmetriával a széki magyar és ritka tempó dallamokon keresztül.
- A korábban tanult legényes típusú aszimmetrikus dallamok játékanak újraértelmezése az aszimmetria - törvényszerűségei szerint, valamint a dallamismeret gyarapítása.
- Az aszimmetrikus játékmód emlékei az európai zene korábbi korszakaiban.
- Díszítés a magyar népzeneben –az ádámosi csárdás és magyar dallamok díszítményei.
- Az akkordfunkciók alapfokú ismertetése elméletben és gyakorlatban.
- Dallamlejegyzés - a tanult anyagból.

Követelmény

Közepes tempójú aszimmetrikus dallamok (adámosi korcsos, szegényes) játékmódja.

A kalotaszegi csárdás és magyar dallamok stílusos előadása (díszítményekkel, helyes hangsúlyozással).

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása.

Az aszimmetrikus dallamtípusok kíséretmódja, a tanult dallamok akkordkísérete (hegedűn vagy kontrán).

A tananyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei, illetve tánc hagyományunkban, történeti vonatkozásaik.

Az évfolyam hangzóanyagának rendszeres tanulmányozása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Kalotaszegi legényes, sűrű magyar, marosszéki forгатós stb.
- Somogyi dallamok

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Zenei aszimmetria az ádámosi lassú dallamokban.
- Az ádámosi lassú dallamok díszítmódja.
- Aszimmetrikus lassú csárdás dallamok (pl.: mezősegi, kalotaszegi, székelyföldi lassú csárdások).
- Változatképződés, valamint az előadók rögtönzése a magyar népzeneben a széki, mezősegi és a kalotaszegi zenén keresztül.

Követelmény

A bonchidai lassú dallamok díszített, stílusos előadása.

Az ádámosi táncrend folyamatos játéka, egy-egy dallam előadása több változatban is.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása.

Az ádámosi táncrend tánc típusainak kíséretmódja és a dallamok akkordkísérete (hegedűn vagy kontrán).

A tananyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei, illetve tánc hagyományunkban, történeti vonatkozásaik.

Az évfolyam hangzóanyagának rendszeres tanulmányozása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Kalotaszegi táncrend.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Bonyolultabb aszimmetrikus hangsúlyozású dallamok - a mezőségi zene (magyarpalatkai, vajdakamarási, választói ritka magyar, korcsos, szökös).
- A mezőségi aszimmetrikus tánc típusok játékmódja (vonókezelés, hangsúlyozás stb.).
- Mezőségi táncfolyamat (lassú csárdás, szökös, sebes csárdás)
- A közösségi élet eseményeihez kapcsolódó hangszeres dallamok.

Követelmény

A mezőségi táncdallamok stílusos előadása az eddig tanultak alapján.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása.

A tanult dallamok kíséretmódja és akkordkísérete (hegedűn vagy kontrán).

A tananyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei, illetve tánc hagyományunkban, történeti vonatkozásaik.

Az évfolyam hangzóanyagának rendszeres hallgatása, tanulmányozása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Mezőségi korcsos, lassú csárdás, szökös és sebes csárdás.
- Magyarpalatkai menyasszonykísérő.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

„B” tagozatra irányítható az a tanuló, aki az átlagot meghaladó zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal rendelkezik, valamint érdeklődése és szorgalma alkalmassá teszi arra, hogy megfeleljen minőségben és mennyiségben magasabb Követelményeinek. „B” tagozat Követelménye a végzett anyag mennyiségében, de elsősorban minőségben, a hangszerkezelés biztonságában és az előadás zenei kifejezőerejében haladja meg az „A” tagozat szintjét.

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Szimmetrikus csárdás dallamok (dunántúli, palóc, szatmári lassú csárdás stb.).
- Verbunk (széki, székelyföldi változatok).
- Legényes típusú dallamok (sűrű magyar, pontozó, kalotaszegi legényes stb.).
- Közép-erdélyi csárdás dallamok (széki, mezőségi csárdás).
- Ritmuslejegyzések készítése hangfelvételtől, az évfolyam nehézségi fokának megfelelően.

Követelmény

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása.

Szimmetrikus csárdás és verbunk dallamok előadása helyes hangsúlyozással és ritmizálással.

A legényes dallamok játékmódja a tanult dallamokon keresztül.

A különböző karakterű táncok, tánc típusok stílusos előadása.

A tanult táncok, tánc típusok helye zenei-, illetve tánc hagyományunkban, történeti vonatkozásaik.

A tananyagot tartalmazó hangzóanyag rendszeres tanulmányozása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Sűrű magyar (kalotaszegi legényes, pontozó stb.)
- Széki csárdás

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Az eddig tanult dallamanyag gyarapítása (ugrós- kanásztánc, legényes, verbunk, szimmetrikus lassú és friss csárdás, közép-erdélyi csárdás).
- A hangsúlyozás és a játékmód jellegzetességeinek tudatosítása:
- A népi dallamok hangsúlyozása a magyar nyelv hangsúlyozási, illetve ritmikai jellegzetességeivel összefüggésben (beszédszerű hangsúlyozás, nyolcad hangok, nyújtott és éles ritmusok stb.).
- A népi dallamok hangsúlyozásának általános és különleges formái (hangpárok, „ellenhangsúlyozás”, rejtett ritmusok stb.).
- A ritmus értelmezése a népzeneben (hangsúly és ritmus összefüggése).
- A bal és jobb kéz szerepe a hangsúlyozásban.
- A vonóval történő hangsúlyozás jellegzetes módjai (pl. hangsúlyozás húrra csapott vonóval, „reflex” vonóindítás).

Követelmény

A hangsúlyozás és a ritmus eddig tanult jellegzetességeinek ismerete.

A hangsúlyozás tanult formáinak alkalmazása.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása.

Ritmuslejegyzések készítése hangfelvételtől, a tananyag nehézségi fokán.

A tanult dallamok kíséretmódja és akkord kísérete (hegedűn vagy kontrán).

A tananyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei táncgyományunkban, történeti vonatkozásaik.

Az évfolyam hangzó anyagának rendszeres tanulmányozása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Dunántúli, palóc, szatmári, stb. lassú és friss csárdás
- Széki csárdás folyamat, sűrű tempó

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Ismerkedés a zenei aszimmetriával a széki magyar és ritka tempó dallamokon keresztül.
- A korábban tanult legényes típusú aszimmetrikus dallamok játékmódjának újraértelmezése az aszimmetria törvényszerűségei szerint, valamint a dallamismeret gyarapítása.
- Az aszimmetrikus játékmód emlékei az európai zene korábbi korszakaiban („inégál” játék).
- Díszítés a magyar népzeneben -a széki csárdás és magyar dallamok díszítményei.
- Az akkordfunkciók alapfokú ismertetése elméletben és gyakorlatban.
- Dallamlejegyzés - a tanult anyagból.

Követelmény

Közepes tempójú aszimmetrikus dallamok (széki magyar, ritka tempó) játékmódja.

A széki csárdás és magyar dallamok stílusos előadása (díszítményekkel, helyes hangsúlyozással).

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása.

Ritmuslejegyzések készítése hangfelvételtől, a tananyag nehézségi fokán.

Az aszimmetrikus dallamtípusok kíséretmódja, a tanult dallamok akkordkísérete (hegedűn vagy kontrán).

A tananyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei, illetve táncgyományunkban, történeti vonatkozásaik.

Az évfolyam hangzóanyagának rendszeres tanulmányozása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Kalotaszegi legényes, sűrű magyar, marosszéki forgató, stb.
- Széki csárdás és magyar

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Zenei aszimmetria a széki lassú dallamokban.
- A széki lassú dallamok díszítésmódja.
- Aszimmetrikus lassú csárdás dallamok (pl.: mezőségi, kalotaszegi, székelyföldi lassú csárdások).
- Az aszimmetria és a díszítmények ritmikai értelmezése, lejegyzésük módjai.
- Változatképződés, valamint az előadók rögtönzése a magyar népzeneben a széki, mezőségi és a kalotaszegi zenén keresztül.
- A dallamismeret bővítése új dallamokkal, valamint a korábbiak változataival.
- Dallamlejegyzés - a tanult anyagból

Követelmény

A széki lassú dallamok díszített, stílusos előadása.

A széki táncrend folyamatos játéka, egy-egy dallam előadása több változatban is.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása.

A széki táncrend tánc típusainak kíséretmódja és a dallamok akkord kísérete (hegedűn vagy kontrán).

A tananyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei, illetve tánc hagyományunkban, történeti vonatkozásaik.

Az évfolyam hangzóanyagának rendszeres tanulmányozása.

A „B” tagozat Követelménye a végzett anyag mennyiségében, de elsősorban minőségben, a hangszerkezelés biztonságában és az előadás zenei kifejezőerejében haladja meg az „A” tagozat szintjét.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Széki táncrend (hegedűn és kontrán).

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Bonyolultabb aszimmetrikus hangsúlyozású dallamok - a mezőségi zene (magyarpalatkai, vajdakamarási, választói ritka magyar, korcsos, szökös).
- A mezőségi aszimmetrikus tánc típusok játékmódja (vonókezelés, hangsúlyozás stb.).
- Dallamlejegyzés a tanult anyagból.
- Mezőségi táncrend (lassú csárdás, szökös, sebes csárdás)
- A közösségi élet eseményeihez kapcsolódó hangszeres dallamok.

Követelmény

A mezőségi táncdallamok stílusos előadása az eddig tanultak alapján.

Néhány alkalomhoz kötődő hangszeres dallam ismerete.

Másik hegedűvel való együttjáték.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása.

Az önálló tanulást segítő lejegyzések készítése hangfelvételtől

A tanult dallamok kíséretmódja és akkordkísérete (hegedűn vagy kontrán).

A korábban tanultak továbbfejlesztése, a dallamismeret bővítése új dallamokkal, valamint új változatokkal.

A tananyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei, illetve tánc hagyományunkban, történeti vonatkozásaik.

Az évfolyam hangzóanyagának rendszeres hallgatása, tanulmányozása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Mezőségi korcsos, lassú csárdás, szökös és sebes csárdás.

- Magyarpalatkai menyasszonykísérő.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- a hangszer és a vonó felépítését, részeit, hangszerének gondozását és megóvását,

- a hangképzés főbb fiziológiai törvényszerűségeit (a vonás iránya, a vonó sebességének, nyomásának és a lábtól való távolságának összefüggése).

A tanuló legyen képes

- népzenei darabokat a zenei hagyományokhoz hűen, hitelesen, stílusosan, élményt adóan megszólaltatni hangszerén,

- hallás után zenét tanulni,

- népzenei ismereteit, hangszeres tudását önállóan továbbfejlesztetni, tudatosan, elemzően gyakorolni.

Rendelkezzék

- az ehhez szükséges hangszertechnikai tudással,

- kiművelt zenei képességekkel (hallás, ritmusérzék, emlékezőtehetség, koncentrációképesség, stílusérzék, fantázia),

- a népzene alapszintű lejegyzéséhez szükséges kottaismerettel és lejegyzési gyakorlattal.

Ismerje

- a népzene hagyományos előadásmódját „A” tagozatának szintjén.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- tudásáról számot adni szóló hegedűn, együttesel illetve táncot kísérve,

- céltudatosan gyakorolni.

Ismerje

- és alkalmazza a népzene előadásmódjának jellegzetes hangszeres megoldásait,

- a különböző népzenei tájegységek (dialektusok) jellemző tánc típusait, táncait, az ezekhez kapcsolódó dallamanyagot és hangszeres zenét.

Rendelkezzen a magyar és a szomszéd népek zenei és tánc hagyományai táji, történeti tagozódásában való tájékozódáshoz szükséges népzenei, tánc történeti, néprajzi, történelmi valamint kulturális ismeretekkel.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Népi hegedű főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

Dunántúli táncok. (Ugrós, lassú és friss csárdás stílusos, ritmikus játéka.)

Széki táncok. (Magyar, sűrű és ritka tempó, lassú, csárdás porka és hétlépés stílusos, a tánchoz alkalmazkodó tempójú játéka.)

„B” tagozat

Szatmári táncok. (Verbunk, oláhos, lassú és friss csárdás.)

Székelyföldi táncok. (Székely verbunk, lassú csárdás, szöktető, marosszéki forgató.)

Palatkai ritka és sűrű magyar, lassúcsárdás és szökös

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok eléréséig a tanulók tudásszintje között képességeik, teherbírásuk és szorgalmuk alapján jelentős különbség alakulhat ki. Ez a különbség a továbbképző évfolyamokon egyéb elfoglaltságaiktól, gyakorlási idejüktől, érdeklődési körüktől függően tovább növekedhet. Zenetanulásuk iránya és célja is eltérhet; vagy az egyéni hangszertudás tökéletesítése, vagy a kamarazenei, illetve zenekari játék fejlesztése kerül előtérbe.

A „B” tagozatos tanuló Követelménye a végzett anyag mennyiségében is, de főként a hangszeres játék hangminőségében, a hangszerkezelés biztonságában, virtuozításban és az előadás kifejezőerejében haladja meg az „A” tagozaton tanulók szintjét!

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A mezősegi zene díszítményei.
- Az előadásmódbeli rögtönzés a mezősegi zenében, valamint a korábban tanult dialektusokban és stílusokban.

- A mezőségi táncrend (lassú cigánytánc, lassú csárdás, szökős, sebes csárdás; sűrű és ritka magyar; korcsos).

Követelmény

Mezőségi táncrend: a dallamokat helyes hangsúlyozással, stílusosan díszítve kell megszólaltatni.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása és önálló fejlesztése.

A tanult dallamok kíséretmódja és akkord kísérete (hegedűn vagy kontrán).

Az anyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei, illetve tánc hagyományunkban, történeti vonatkozásaik.

Az évfolyam hangzóanyag mellékletének rendszeres hallgatása, tanulmányozása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Mezőségi táncrend.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Kalotaszegi táncrend. Kalotaszeg zenéjének különböző stílusai.

- Magyarböd zenéje. A gömöri zene különböző stíluskörei.

Követelmény

A tanult táncrendek stílusos, dallamváltozatokkal tarkított játéka.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása és önálló fejlesztése.

Dallam lejegyzés - a tanult anyagból.

A tanult dallamok kíséretmódja és akkord kísérete (hegedűn vagy kontrán).

Az anyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei-, illetve tánc hagyományunkban, történeti vonatkozásaik.

Az évfolyam hangzóanyagának rendszeres hallgatása, tanulmányozása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Kalotaszegi táncrend.

- 18. századi magyar táncok.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A rubato dallamok helye a magyar zenei hagyományban.

- Hangszeres keservesek. A pakulár nóta.

- A szatmári, a rábaközi és a dunántúli csárdások játékmódja.

- A lassú és friss csárdás dallamok hangsúlyozási, ritmizálási, díszítési hagyománya és lehetőségei.

- Az aszimmetrikus hangsúlyozás Észak-kelet-, Észak- és Nyugat-Magyarországon előforduló formái.

- A rubato-hatás érvényesülése a táncdallamok játékában.

- Régi és új stílus a hangszeres népzeneben.

Követelmény

Egy-egy szatmári hallgató, kalotaszegi keserves, mezősegi katonakísérő, gyimesi halottkísérő, keserves stílusos előadása kísérettel.

Pakulár nóta kísérettel.

Szatmári, palóc, dunántúli táncfolyamat játéka kísérettel a zenei nyelvjárásra, stílusra, műfajra jellemző előadasmód szerint.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása és önálló fejlesztése.

Dallamlejegyzés - a tanult anyagból.

A tanult dallamok kíséretmódja és akkordkísérete (hegedűn vagy kontrán).

Az anyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei, illetve tánc hagyományunkban, történeti vonatkozásaik.

Az évfolyam hangzóanyag mellékletének rendszeres hallgatása, tanulmányozása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Szatmári, palóc, dunántúli táncrend.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Moldvai zene. A moldvai táncok, táncélet.

- A moldvai hangszeres hagyomány.

- A moldvai zene különböző rétegei.

- Ismeretlen anyag önálló feldolgozása hangfelvétel alapján.

- Együttesvezetés - primás szerep, zenei összeállítások.

Követelmény

A dallamismeret és hangszertechnikai tudás önálló, a feladatokkal összhangban lévő gyarapítása, fejlesztése.

Dallamlejegyzés - ismeretlen anyagból

Ismeretlen anyag életre keltése lejegyzésből.

Az együttesvezetői készség bemutatása.

Az anyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei-, illetve tánc hagyományunkban, történeti vonatkozásaik.

Önálló gyűjtőmunka.

A tanuló adjon számot egy - a tanulóévek során önállóan választott - falusi mester dallamanyagának, stílusának anyanyelvi szintű elsajátításáról.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- A tanult táncrendek, táncok és egyéb hangszeres műfajok játéka előadásszerűen (táncházban, hangversenyen stb.)

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- A mezősegi (magyarpalatkai, vajdakamarási, válaszüti stb.) dallamismeret gyarapítása.

- A mezőségi zene díszítményei.
- Mezőségi lassú.
- A hangsúlyozás jellegzetességeinek és különleges formáinak elemzése a mezőségi zenében.
- Az előadásmódbeli rögtönzés a mezőségi zenében, valamint a korábban tanult dialektusokban és stílusokban.
- A mezőségi táncrend (lassú cigánytánc, lassú csárdás, szökös, sebes csárdás; sűrű és ritka magyar; korcsos).

Követelmény

Mezőségi táncrend: a dallamokat helyes hangsúlyozással, stílusosan díszítve, rögtönzésekkel gazdagítva kell megszólaltatni.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása és önálló fejlesztése.

Dallamlejegyzés - a tanult anyagból.

A tanult dallamok kíséretmódja és akkord kísérete (hegedűn vagy kontrán).

Az anyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei, illetve tánc hagyományunkban, történeti vonatkozásai.

Az évfolyam hangzóanyag mellékletének rendszeres hallgatása, tanulmányozása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Mezőségi táncrend.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Kalotaszegi zene. Kalotaszeg zenéjének különböző stílusai.
- Kalotaszegi hajnali, szapora és verbunk.
- Az új anyag mellett a korábban tanult legényes és lassú csárdás dallam ismeret gyarapítása.
- Kalotaszegi táncrend.
- Székelyföld zenéje.
- A székelyföldi zene különböző stíluskörei.
- Székelyföld egy tájegységének táncrendje.
- Hangszeres tánczenénk 18. századi gyökerei.

Követelmény

A tanult táncrendek stílusos, dallamváltozatokkal, rögtönzésekkel tarkított játéka.

18. századi zenei hagyományunkból válogatott dallamanyag megszólaltatása (életre keltése).

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása és önálló fejlesztése.

Dallamlejegyzés - a tanult anyagból.

A tanult dallamok kíséretmódja és akkord kísérete (hegedűn vagy kontrán).

Az anyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei-, illetve tánc hagyományunkban, történeti vonatkozásai.

Az évfolyam hangzóanyagának rendszeres hallgatása, tanulmányozása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Székelyföldi táncrend.
- 18. századi magyar táncok.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Rubato dallamok.
- A rubato dallamok helye a magyar zenei hagyományban.
- Hangszeres keservesek.
- A dallamok játékmódja, díszítményei.
- A rubato dallamok kísérete.
- A dallamok lejegyezhetősége.
- Különböző dialektusok jellemző dallamai.
- A pakulár nóta.
- A szatmári, a palóc és a dunántúli csárdások játékmódja.
- A lassú és friss csárdás dallamok hangsúlyozási, ritmizálási, díszítési hagyománya és lehetőségei.
 - Az aszimmetrikus hangsúlyozás Észak-kelet-, Észak- és Nyugat-Magyarországon előforduló formái.
 - A rubato-hatás érvényesülése a táncdallamok játékában.
 - Régi és új stílus a hangszeres népzeneben.

Követelmény

Egy-egy szatmári hallgató, kalotaszegi keserves, mezőségi katonakísérő, gyimesi halottkísérő, keserves stílusos előadása kísérettel.

Pakulár nóta kísérettel.

Szatmári, palóc, dunántúli táncfolyamat játéka kísérettel a zenei nyelvjárásra, stílusra, műfajra jellemző előadásmód szerint.

Az új anyag megtanulásához szükséges hangszertechnikai tudás elsajátítása és önálló fejlesztése.

Dallamlejegyzés - a tanult anyagból.

A tanult dallamok kíséretmódja és akkordkísérete (hegedűn vagy kontrán).

Az anyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei, illetve tánc hagyományunkban, történeti vonatkozásaik.

Az évfolyam hangzóanyag mellékletének rendszeres hallgatása, tanulmányozása.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Szatmári, palóc, dunántúli táncrend.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Gyimesi zene.
- A gyimesi táncok és táncélet.
- A gyimesi táncdallamok különböző rétegei.
- A gyimesi zene kísérőhangszere - a gardon.
- Moldvai zene.
- A moldvai táncok, táncélet.
- A moldvai hangszeres hagyomány.
- A moldvai zene különböző rétegei.
- A szomszéd népek hangszeres zenéje - Bartók román gyűjtése.
- Az európai népek vonószenesi hagyománya (ír, skót, norvég, svéd, lengyel stb. dallamok).
- Ismeretlen anyag önálló feldolgozása hangfelvétel alapján.

- A tanult táncrendek játéka.
- Együttesvezetés - prímás szerep, zenei összeállítások.

Követelmény

A gyimesi zene stílusos megszólaltatása.

Az eddig tanult táncrendek bármelyikének stílusos, rögtönzésekkel, dallamváltozatokkal gazdagított játéka.

A szomszéd népek, valamint az európai népek zenéjéből válogatott szemelvények megszólaltatása.

A dallamismeret és hangszertechnikai tudás önálló, a feladatokkal összhangban lévő gyarapítása, fejlesztése.

Dallamlejegyzés - ismeretlen anyagból

Ismeretlen anyag életre keltése lejegyzésből.

Az együttesvezetői készség bemutatása.

Gyimesi dallamok kísérete gardonon.

Az anyagban szereplő táncok, tánc típusok helye zenei-, illetve tánc hagyományunkban, történeti vonatkozásaik.

Önálló gyűjtőmunka.

A tanuló adjon számot egy - a tanulóévek során önállóan választott - falusi mester dallamanyagának, stílusának anyanyelvi szintű elsajátításáról.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- A tanult táncrendek, táncok és egyéb hangszeres műfajok játéka előadásszerűen, tánc házban és hangversenyen.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- a magyar népzene nyelvjárás-területeit és ezek stílusbeli jellemzőit,
- a hangszeres zene szerepét a magyar népzenei hagyományában,
- a tanult hangszeres dallamok formai sajátosságait,
- a különböző népzenei tájegységek jellemző tánc típusait, táncait, az ezekhez kapcsolódó dallamanyagot és hangszeres zenét.
- a tanult hangszeres dallamanyag kíséretmódját és kíséretét (hegedűn vagy kontrán),
- a különböző tájegységekre jellemző hagyományos népi hangszereseket, hangszer-együtteseket, valamint a vonós bandák különböző felállításait és ezek hangzását,
- népzeneink múltját,
- hangszere múltját, elterjedését a magyar népzeneben,
- alapfokon a népzene kutatás történetét, nevesebb személyiségeit, választott hangszerének kiemelkedő művelőit, eredeti előadóit.

Legyen képes

- dallamok összekötésére, ismerje a dallamok fűzésének, s az így kialakított összetett formák (például táncrend) szabályait,
- legyen képes zenésztársaival zenei kapcsolatteremtésre.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- a magyar népi vonós zene történetét,

- a népzene előadásmódjának jellegzetességeit és ezen belül részletesen a hangképzés, hangsúlyozás, ritmus, a forma és a díszítés jellemző módjait, az előadás általános és különleges sajátosságait, valamint a zenei improvizáció népzeneikre jellemző módjait,

- alapfokon a népzene kutatás történetét, nevesebb személyiségeit, választott hangszerének kiemelkedő művelőit, eredeti előadóit,

- a cigányság szerepét a magyar vonószei hagyomány kialakulásában és falvaink zenei életében,

- a szomszéd népek, valamint az európai népek vonószei hagyományát.

Legyen fogékony

- más népek zenéjének befogadására.

Rendelkezzék

- a népzenei gyűjtőmunkához nélkülözhetetlen zenei felkészültséggel, jó kapcsolatteremtő képességgel, megfelelő előadói készséggel, szereplési tapasztalattal, állóképességgel.

Legyen képes

- céltudatosan gyakorolni,

- képes szólistaként együttesét irányítani (prímás szerep),

- tánc kísérésére, táncossal való kapcsolatteremtésre.

Tudjon számot adni

- választott (falusi) mestere dallamanyagának, stílusának ismeretéről.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Népi hegedű főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

Szatmári táncok. (Verbunk, oláhos, lassú és friss csárdás.)

Székelyföldi táncok. (Székely verbunk, lassú csárdás, szöktető, maroszeiki forgató.)

Palatkai zene. (Akasztós, lassú csárdás és szökős.)

„B” tagozat

Gömöri táncok (Hallgató, verbunk, lassú és friss csárdás.)

Palatkai zene. (Katonakísérő, akasztós, lassú csárdás, szökős és sebes csárdás.)

Gyimesi zene. (Keserves, lassú és sebes magyaros, kettős jártatója és sirülője.)

Erdélyi román táncok.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,

- technikai felkészültség,

- helyes testtartás, hangszertartás,

- hangképzés,

- intonáció,

- a vibrato helyes alkalmazása,

- hangszerkezelés,

- artikulációk és díszítések alkalmazása,

- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Ajánlott tananyag éves bontás nélkül

Hanglemez

A bogysiszlói zenekar. szerk. Sebő Ferenc SLPX 18095 (Budapest 1984) Hungaroton

Este a Gyimesbe' jártam/Zerkula János. szerk. Halmos Béla SLPX 18130 (Budapest 1987)

Hungaroton

Északmezőségi magyar népzene I-IV. szerk. Halmos Béla LPX 18107-11 (Budapest 1985)

Hungaroton

Gyimesi népzene/Halmágyi Mihály. szerk. Jánosi András SLPX 18145 (Budapest 1988)

Hungaroton

Hungarian Folk Music Qualiton LPX 1187 (Budapest 1964)

Lajtha László: Széki gyűjtés. szerk. Sebő Ferenc LPX 18092-94 (Budapest 1985) Hungaroton

Magyar Hangszeres Népzene szerk. Sárosi Bálint LPX 18045-47 (Budapest 1980)

Hungaroton

Magyar hangszeres népzene (Budapest 1972-1982) Hungaroton:

1. LPX 10095-98-

2. LPX 18001-04

3. LPX 18050-53

Magyar népzene (bukovinai székelyek Magyarországon) Hungaroton SLPX 18131 (1988)

Magyar népzene Bartók Béla fonográffelvételeiből. szerk. Sárosi Bálint LPX 18069 (Budapest 1981) Hungaroton

Magyar népzene Kodály Zoltán fonográf-felvételeiből. szerk. Tari Lujza LPX 18075-76 (Budapest 1983) Hungaroton

Magyar Népzenei Antológia (Budapest 1985-93) Hungaroton:

I. Tánczene. szerk. Martin György, Németh István, Pesovár Ernő - LPX 18122-16

II. Észak. szerk. Tari Lujza, Vikár László LPX 18124-28

III. Dunántúl. szerk. Olsvai Imre LPX 18138-42

IV. Alföld. szerk. Paksa Katalin, Németh István LPX 18159-63

V-VI. Erdély (Kelet 1-2.) szerk. Sárosi Bálint, Németh István (Budapest 1993/95) MTA Zenetudományi Intézet

Magyarországi román népzene. szerk. Sebő Ferenc SLPX 18077 (Budapest 1983) Hungaroton

Szatmári bandák. szerk. Hans Hurtig-Vavrincez András SLPO 18154 (Budapest 1991) Hungaroton

CD- lemezek

Elveszett éden ED-CD 009-10 (Budapest 1996) Etnofon

Halmágyi Mihály Classic HCD 18145 Hungaroton

Magyarpalatka Classic HCD 18216-17 Hungaroton

Magyarpalatkai népzene/Kodoba Béla és bandája BSM 9503 (1995) BaSys Music

Kazetta

Magyar Népzenei Antológia: V-VI. Erdély (Kelet 1-2.) szerk. Sárosi Bálint, Németh István (Budapest 1993/95) MTA Zenetudományi Intézet

Béres vagyok béres - Fejér megyei népzene/ Pesovár Ferenc könyvének melléklete (Székesfehérvár) István Király Múzeum

- Könyvek, tanulmányok
- Bartók Béla: Miért és hogyan gyűjtsünk népzeneét (Budapest 1936) Somló
- Bartók Béla: A magyar népdal (Budapest 1924) Rózsavölgyi
- Bartók Béla: Népzeneünk és a szomszéd népek zenéje (Budapest 1934) Somló
- Bartók Béla: Rumanian Folk Music I, II, III. (Hága 1967) The Hague
- Donington, R.: A barokk zene előadásmódja (Budapest 1978) Zeneműkiadó
- Draskóczy Lídia: Moldvai csángó hegedűs dallamok Bákó környékéről (Budapest 1997)
- Óbudai Népzenei Iskola
- Gelencsér Ágnes: Magyar népzenei ismeretek (Budapest 1994) Calibra Kiadó
- Jánosi A.: A barokk zene előadásmódjának élő hagyománya Magyarországon - tanulmány (Budapest 1996)
- Jánosi A.: A magyar népzene előadásmódja - előkészületben
- Kobzos Kiss Tamás: Hegedű és kobza (Budapest 1997) Óbudai Népzenei Iskola
- Kodály Zoltán: A magyar népzene (Budapest 1973) Zeneműkiadó
- Lajtha László: Dunántúli táncok és dallamok (Budapest 1962) Zeneműkiadó
- Lajtha László: Kőröspataki gyűjtés (Budapest 1955) Zeneműkiadó
- Lajtha László: Széki gyűjtés (Budapest 1954) Zeneműkiadó
- Lajtha László: Szépenyerűszentmártoni gyűjtés (Budapest 1954) Zeneműkiadó
- Lajtha László összegyűjtött írásai (Budapest 1992) Akadémiai Kiadó
- Martin György: A magyar tánc típusok. A magyar tánc típusok zenekísérete (Budapest 1966)
- Martin György: A néptánc és népi tánczene kapcsolata (Budapest 1965-66) Tánc tudományi tanulmányok
- Martin György: Az erdélyi dialektus táncjai (Budapest 1972) NPI
- Martin György: Magyar táncdialektusok (Budapest 1965, 1966) NPI
- Paksa Katalin: A magyar népdal díszítése (Budapest 1993) MTA Zenetudományi Intézet
- Pesovár Ernő: A magyar tánc történet évszázadai (Budapest 1972) NPI
- Pesovár Ernő: A magyar tánczene története (Budapest 1966)
- Pesovár Ferenc: Béres vagyok béres (Székesfehérvár 1982) István Király Múzeum
- Pesovár Ferenc: A juhait kereső pásztor (Székesfehérvár 1983) István Király Múzeum
- Pesovár Ferenc: Szép napunk támadt (Székesfehérvár 1991) István Könyvkiadó
- Sárosi Bálint: Cigányzene (Budapest 1971) Gondolat Könyvkiadó
- Sebő Ferenc: Népzenei olvasókönyv (Budapest 1994) Magyar Művelődési Intézet
- Szalay Zoltán: Felcsíki hangszeres tánczene (Csíkszereda 1996) Alutus kiadó
- A Magyar Művelődési Intézet (korábban NPI, OKK) kiadványai
- Népzenei füzetek kazettával / A Magyar Művelődési Intézet kiadványai, szerk.: Eredics Gábor
- Halmos Béla -Virágvölgyi Márta: Széki férfitáncok
- Ökrös Csaba: Hegedűgyakorlatok
- Varsányi Ildikó: Gömöri népzene
- Vavrincez András: Vajdaszentiványi népzene I.
- Virágvölgyi Márta: Bogyiszlói népzene
- Virágvölgyi Márta: Bonchidai népzene
- Virágvölgyi Márta: Gyimesi népzene I, II.
- Virágvölgyi Márta: Kalotaszegi legényesek
- Virágvölgyi Márta: Kalotaszegi népzene I, II.
- Virágvölgyi Márta - Vavrincez András: Szatmári népzene I, II.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő minőségű, és méretű hangszeres tartozékokkal (vonó, tok, gyanta).

Audió-vizuális felvevő és lejátszó berendezés (magnetofon, CD, DVD)

A követelmények teljesítéséhez szükséges népzenei gyűjtések, lemezek kottakiadványok, zenei szakkönyvek.

NÉPI BÖGŐ

A bögő tanításának céljai, feladatai

A népi bögő főtárgy tanításának célja olyan zenészek képzése, akik képesek a kárpát-medencei magyar és nemzetiségi népzene hangszeres darabjait a zenei hagyományokhoz hűen, hitelesen, stílusosan megszólaltatni - az egyes tájegységeken kialakult tradícióknak megfelelően - 3 húros (bélhúros) nagybögőn; 4 húros (fémhúros) nagybögőn.

A népi bögő oktatási terve - lehetőség szerint - a népi hegedű oktatási tervéhez igazodik.

A tanuló ismerje meg

- hangszerei felépítését, részeit, hangolását,
- a vonós hangszercsalád többi tagját,
- hangszere múltját, fajtáit, elterjedését a magyar nyelvterület különböző vidékein, a jelentősebb zenekarokat és muzsikus egyéniségeket,
- a Kárpát-medence jellemző magyar és nemzetiségi tánc típusait, táncait,
- a különféle tánc kíséretekben alkalmazandó ritmusképletekhez szükséges egyszerű és összetett vonásnemeket, pengetési módokat,
- a tánc házi gyakorlatban legelterjedtebb tájegységekhez kapcsolódó dallamanyagot és hangszeres zenét,
- a tánczenei folyamatok szerkezetét, zenei tartalmát, a régi és új stílusú táncok zenéjének jellegzetességeit,
- a tánchoz nem kapcsolódó szokásdallamokat és alkalmi hangszeres darabokat,
- a szükséges zeneelméleti fogalmaknak (funkciós rend, harmóniák, basszusmenetek stb.) az egyéb kísérőhangszerekkel (kontra, brácsa, cimbalom) együtt történő gyakorlati alkalmazását a nagybögőn, illetve csellón.

Alakítson ki

- természetes hangszerkezelést, összehangolt jobb- és balkéz mozgást,
- a hagyományokhoz igazodó, ugyanakkor saját adottságainak is megfelelő, helyes és hatékony test-, hangszer- és kéztartást,
- a vele együtt muzsikáló kísérőhangszerekre is figyelemmel bíró rögtönzési készséget.

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a különböző vonásnemek és a pengetett játék elsajátítására,
- a lapról olvasási készség mellett a memorizáló képesség, valamint a rögtönzőképesség fejlesztésére,
- a rendszeres zenekari muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulókat a hangolási és a legalapvetőbb hangszer-karbantartási feladatokra.

Váljon nyitottá más népi hangszerek, más népek zenéje, más zenei műfajok, művészeti ágak iránt.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Mondókák, gyermekdalok, gyermekjátékok, népdalok, táncok (szóval, énekelve, játszva, táncolva), illetve ezek kísérete énekkel, tapssal, dobogással, dobbal.
- A mozgás, a ritmus, a dallam és az anyanyelv összefüggései.
- A magyar népzeneben jellemző ritmusfordulatok megtanítása (egyenletes-, nyújtott- és élés ritmus valamint a szinkópa).
- Kamarazene - ritmust adó eszközökkel, hangszerekkel.

Követelmény

A tanuló ismerjen meg minél több gyermekdalt, népdalt.

Legyen képes - alapfokon - tájékozódni nyelvünk, dalaink, hangszeres zenénk ritmusvilágában.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Gyermekjátékok, táncok.
- Ének és ritmikus mozgás - ritmuskíséréssel (10-15 dallam, illetve mondóka).
- Kamarazene ritmusadó eszközökkel, hangszerekkel (kanál, fakalapács, bűgattyú, kereplő, kanna, köcsögduda, dob, gardon).

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztése

- Ismerkedés a vonós hangszerekkel.
- Ritmusképzés rezgőhúrral.

A bőgő (cselló) megszólaltatása

- Pengetés egy húron egyenletes lassú, majd változó tempóban.
- Mozgás kísérése pengetéssel.
- A húr megrezgetése vonóval.
- A vonó vezetése egy húron, egyenletes lassú majd változó tempóban.
- Hangsúlyozás vonóval.
- Egyenletes, majd váltakozó ritmusú hangok játéka.
- Különböző vonásmódok (pl. hangsúlyosan, hangsúlytalanul kezdődő, hosszú illetve rövid vonások).
- Mozgás kísérése külön játszott hangokkal (két húron is).

Követelmény

Sajátítsa el a vonós hangszeren történő hangképzés, hangsúlyozás és ritmusjáték alapelemeit.

Legyen képes hangok, és egyszerű dallamok intonálására saját hangszerén.

- Együttes játék - zenekarban, ritmikus mozgás, gyermekjáték és tánc kísérése zenekarral.

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés

- Dél-Dunántúl: ugrós-kanásztánc, lassú és friss csárdás „A” hangnemben
- Ismerje és tudja alkalmazni a tánckíséretben is a tanult (hangsúllyal kezdődő, illetve hangsúlyosan végződő) alapvonásokat.

Ajánlott tananyag

A magyar népi tánczene (Szerk.: Virágvölgyi - Pávai) - Jelenlévő múlt sorozat, Planétás Kiadó

Mohácsy Albert: Magyar népzenei dallamgyűjtemény bőgőmelléklete - Hagyományok Háza

Lajtha László: Dunántúli táncok és dallamok II. - Hagyományok Háza

A széki hangszeres népzene (Szerk.: Virágvölgyi - Felföldi) - Jelenlévő múlt sorozat, Planétás Kiadó

Halmos Béla -Virágvölgyi Márta: A széki férfitáncok zenéje - Hagyományok Háza

Lajtha László - Széki gyűjtés: Bőgőmelléklet Konkoly Elemér lejegyzésében - Hagyományok Háza

Hangzóanyagok:

Magyar Népzenei Antológia I. Tánczene LPX 18112-116

A bogyszlói zenekar. (Szerk.: Sebő Ferenc) SLPX 18095 Hungaroton 1984.

Ádám István „Icsán” és bandája - Széki népzene (Mestereink sorozat) FA-069-2

Követelmény

Legyen képes

- a basszus funkciók alkalmazására az évfolyam szintjének megfelelően,
- tudatosan előkészíteni és végrehajtani a húr- és vonóváltó műveleteket,
- tudatos hangképzésre, hangszerkezelésre,
- tempótartásra, ritmizálásra, hangsúlyozásra,
- hallás utáni dallamtanulásra,
- az adott tánc típus és annak tempója ismeretében a megtanult dalokat kíséreni,
- felismerni a játszott dallamok szerkezetét,
- a tanult dialektusok énekelt dallamainak megtanulására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Dél-dunántúli táncok 7-8 percben.

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés

- Ádámosi csárdás, korcsos, szegényes, sebes.

- Ismerje és tudja alkalmazni a tánckíséretben is a tanult (szaggatott, illetve folyamatos) egyenletes és aszimmetrikus düvő vonásokat.

Ajánlott tananyag

A magyar népi tánczene (Szerk.: Virágvölgyi - Pávai) - Jelenlévő múlt sorozat, Planétás Kiadó

Mohácsy Albert: Magyar népzenei dallamgyűjtemény bőgőmelléklete - Hagyományok Háza

Lajtha László: Dunántúli táncok és dallamok II. - Hagyományok Háza

A széki hangszeres népzene (Szerk.: Virágvölgyi - Felföldi) - Jelenlévő múlt sorozat, Planétás Kiadó

Halmos Béla -Virágvölgyi Márta: A széki férfitáncok zenéje - Hagyományok Háza

Lajtha László - Széki gyűjtés: Bőgőmelléklet Konkoly Elemér lejegyzésében - Hagyományok Háza

Hangzóanyagok:

Magyar Népzenei Antológia I. Tánczene LPX 18112-116

A bogyszlói zenekar. (Szerk.: Sebő Ferenc) SLPX 18095 Hungaroton 1984.

Ádám István „Icsán” és bandája - Széki népzene (Mestereink sorozat) FA-069-2

Követelmény

Legyen képes

- a megfelelő hangsúlyozásra, illetve a különböző vonásnemekkel a belső hangsúlyozásra,
- aszimmetrikus vonás használatára külön vonóval és dúvózva is (széki lassú, illetve négyes esetében),
- a különböző tánc típusokat az adott hangnemben kíséni, illetve a megfelelő sorzáró formulákkal lezárni (verbunk, ritka tempo, hétlépés),
- a műfaji váltások magabiztos végrehajtására (porka-hétlépés, sűrű-ritka tempo),
- teljes tánczenei folyamatok kíséretének eljátszására,
- a tanult dialektusok énekelt dallamainak megtanulására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

Ádámosi táncok 7-8 percben.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés

- Kalotaszeg: legényes, csárdás, szapora, verbunk „A” hangnemben
- Rábaköz: dus, lassú és friss csárdás „A” hangnemben
- Fejlessze balkéz-technikáját a III. fekvésig terjedően a népzeneben használatos zárt fekvéseknek (1-4, illetve 2-4) megfelelően.

Ajánlott tananyag

A magyar népi tánczene (Szerk.: Virágölgyi - Pávai) - Jelenlévő múlt sorozat, Planétás Kiadó Mohácsy Albert: Magyar népzenei dallamgyűjtemény bőgőmelléklete - Hagyományok Háza

Mester L. - Árendás P. - Doór R.: Kalotaszegi Legényesek (Magyarlóna) Hagyományok Háza
Mohácsy Albert: Kalotaszegi Népzene I-II. - Hagyományok Háza

Hangzóanyagok:

Magyar Népzenei Antológia I. Tánczene LPX 18112-116

A bogártelki Czilika-banda - Kalotaszegi népzene, Szerk.: Pávai István HHCD 003-004

Kalotaszegi híres prímások- Esküvő Mérában (Fekete Antal gyűjtéseiből 2.) FECD 017

Varga Ferenc „Csipás” - Kalotaszegi lakodalom, Türe 1976 (Fekete Antal gyűjtéseiből 8.) FECD 038

Magyarlóna - Kalotaszegi magyar népzene (Kallós Archívum 2.) FA-075-2

Váralmási Pici Aladár és bandája- Új Pátria 1.(Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-101-2

Szászfenes - A Muzák - Új Pátria 13. (Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-113-2

Követelmény

Legyen képes

- a pizzicato különböző fajtáinak alkalmazására a tánczenében,
- bizonyos tánckíséretnek esetén többfajta vonásnem alkalmazására, ezek váltogatására a tempó és a zenei lüktetés megtartása mellett
- a friss csárdások gyors tempójának megtartására,
- megfelelő zenekari összjátékra,
- a tanult dialektusok énekelt dallamainak megtanulására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 2-2 dallam rábaközi dus, lassú és friss csárdás
- Kalotaszegi táncok 7-8 percben

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés

- Bonchida: verbunk, sebes, lassú, korcsos, csárdás.
 - Ismerje a különböző tánc típusok tempóit, a műfaji váltásokat a primás játékához igazodva magabiztosan hajtsa végre
 - Tudja az alap- és összetett vonásokat német kápás vonóval, valamint a visszacsapásos, illetve visszacsapás nélküli pizzicatot.
 - Alkalmazza a megfelelő vonásnemeket az egy („C”) húron történő játékmódban is.
- Sajátítsa el az egy húros játékmód bal kéz-fekvéseit, rendelkezzen az ehhez szükséges állóképességgel.

Ajánlott tananyag

A magyar népi tánczene (Szerk.: Virágvölgyi - Pávai) - Jelenlévő múlt sorozat, Planétás Kiadó

Árendás P. - Kozma Gy.: Vajdaszentiványi Népzene I. brácsa-bőgő melléklete - Hagyományok Háza

Mohácsy Albert: Magyar népzenei dallamgyűjtemény bőgőmelléklete - Hagyományok Háza
Hangzóanyagok:

Marosszéki Muzsika - Vavrincz András gyűjtéseiből HHCD 014-015

Péterlaki bandavezető - Lunka József (Fekete Antal gyűjtéseiből 4.) FECD 024

Vajdaszentiványi zenekar - Éljen a magyar! (Fekete Antal gyűjtéseiből 7.) FECD 032

Csiszár Aladár - Magyarpéterlaka - Új Pátria 12. (Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-112-2

Magyarpalatkai banda - Esküvő Mezőkeszűben (Fekete Antal gyűjtéseiből 1.) FECD 008

Magyarpalatkai banda - Esküvő Magyarpalatkán 1984-ben (Fekete Antal gyűjtéseiből 3.) FECD 021

Báré-Magyarpalatka - Új Pátria 3. (Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-103-2

Követelmény

Legyen képes

- a helyes hangsúlyozásra (pl. sebes forduló-korcsos szökös-sűrű csárdás közötti hasonlóságok, illetve különbözőségek érzékeltetésére),
- a különböző vonások és pengetések variációira,
- hallás utáni dallamtanulásra és a kotta nélküli kíséretre,
- a tanult tánc típusokat megfelelő hangnemben kísérni és lezárni,
- a tanult dialektusok énekelt dallamainak elsajátítására és énekes előadó zenekari kíséretére.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 2-2 dallam magyarpalatkai lassú cigánytánc, ritka csárdás, szökös, sűrű csárdás
- Marosszéki táncok 7-8 percben.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés

- Szatmár: lassú és friss csárdás, kondástánc, oláhos „A” hangnemben
- Ismerje a funkciós harmonizálást, a kíséretszólam jellemző fordulóit az új stílusú zenekarok játékában.
 - Fejlessze balkéz-technikáját a III. fekvésig terjedően, a klasszikus zenei gyakorlatban használatos nyitott fekvések alkalmazásával.

- Alkalmazza tudatosan, a többi kísérőhangszerrel együttműködve a harmóniafüzéseknek megfelelő basszusmeneteket.

Ajánlott tananyag

A magyar népi tánczene (Szerk.: Virágvölgyi - Pávai) - Jelenlévő múlt sorozat, Planétás Kiadó

Mohácsy Albert: Magyar népzenei dallamgyűjtemény bőgőmelléklete - Hagyományok Háza Hangzóanyagok:

Magyarpalatkai banda - Esküvő Mezőkeszűben (Fekete Antal gyűjtéseiből 1.) FECD 008

Magyarpalatkai banda - Esküvő Magyarpalatkán 1984-ben (Fekete Antal gyűjtéseiből 3.) FECD 021

Báré-Magyarpalatka - Új Pátia 3. (Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-103-2

Szatmári bandák (Szerk.: Vavrincez András, Hans Hurtig) Hungaroton 1995. HCD 18192

Követelmény

Legyen képes

- önálló gyakorlásra, tanulásra,
- hallás utáni dallamtanulásra,
- a kíséretszólam egyszerű lejegyzésére, formai és tartalmi elemzésére,
- a különböző tánc típusok között a váltások magabiztos végrehajtására, ritmikai és zenei értelemben egyaránt (közjátékok, sorzárók, stb.),

- a zenei tartalom kifejezésének igényével a tempo, a karakter, a tánc típus és a dialektus követelményeinek megfelelően a megtanult dallamokat hallás után játszani, illetve kíséreni,

- parlando, rubato, giusto játékmódok igényes kíséretére,

- a tanult dialektusok énekelt dallamainak megtanulására, azok kíséretére.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 2-2 dallam szatmári kondástánc, lassú és friss csárdás

- Magyarpalatkai táncok 7-8 percben.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés

Szatmár: hallgató, magyar verbunk, lassú és friss csárdás „D” hangnemben

Küküllő menti magyar táncok: lassú, székely verbunk, féloláhos, szökő, szegényes, pontozó

Ajánlott tananyag

A magyar népi tánczene (Szerk.: Virágvölgyi - Pávai) - Jelenlévő múlt sorozat, Planétás Kiadó

Mohácsy Albert: Magyar népzenei dallamgyűjtemény bőgőmelléklete - Hagyományok Háza

Hangzóanyagok:

Magyar Népzenei Antológia I. Tánczene (5 lemez) LPX 18112-116

Szatmári bandák (Szerk.: Vavrincez András, Hans Hurtig) Hungaroton 1995. HCD 18192

A magyarbecsei Kulcsár Ferenc bandája - Szerk.: Pávai István HHCD 011-012

Ádamosi banda - Sövényfalvi lakodalom 1980-ban (Fekete Antal gyűjtéseiből 5.) FECD 025

Szántó Ferenc - Magyarbecse (Mestereink sorozat) FA-040-2

Szászcsávás Band - Transylvanian folk music Szerk.: Szánthó Zoltán

Szászcsávás Band 3. - Thermal Comfort Kft. 1998. Szerk.: Szánthó Zoltán

Szászcsávás-Szászbogács - Új Pátria 10. (Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-110-2

Követelmény

Legyen képes

- önálló gyakorlásra, tanulásra,
- hallás és kotta utáni dallamtanulásra,
- a kíséretszólam egyszerű lejegyzésére, formai és tartalmi elemzésére,
- a különböző tánc típusok között a váltások magabiztos végrehajtására, ritmikai és zenei értelemben egyaránt (közjátékok, sorzárók, stb.),

- a zenei tartalom kifejezésének igényével a tempo, a karakter, a tánc típus és a dialektus követelményeinek megfelelően, a megtanult dallamokat hallás után játszani, illetve kíséreni,

- parlando, rubato, giusto játékmódok igényes kíséretére,
- a tanult dialektusok énekelt dallamainak megtanulására, azok kíséretére.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

2-2 dallam Küküllő-menti lassú, szökő, szegényes, pontozó

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

„B” tagozatra irányítható az a tanuló, aki az átlagot meghaladó zenei tehetséggel és hangszeres adottságokkal rendelkezik, valamint érdeklődése és szorgalma alkalmassá teszi arra, hogy megfeleljen minőségben és mennyiségben magasabb követelményeknek.

2. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés

Szék: ritka és sűrű tempó, négyes, hétlépés

Ismerje és tudja alkalmazni a tánc kíséretben is a tanult (szaggatott, illetve folyamatos) egyenletes és aszimmetrikus düvő vonásokat.

Kalotaszeg: legényes, csárdás, szapora, verbunk „A” hangnemben

Fejlessze balkéz-technikáját a III. fekvésig terjedően a népzeneben használatos zárt fekvéseknek (1-4, illetve 2-4) megfelelően.

Ajánlott tananyag

A magyar népi tánczene (Szerk.: Virágvölgyi - Pávai) - Jelenlévő múlt sorozat, Planétás Kiadó

Mohácsy Albert: Magyar népzenei dallamgyűjtemény bőgőmelléklete - Hagyományok Háza

Mester L. - Árendás P. - Doór R.: Kalotaszegi Legényesek (Magyarlóna) Hagyományok Háza

Mohácsy Albert: Kalotaszegi Népzene I-II. - Hagyományok Háza

Hangzóanyagok:

Magyar Népzenei Antológia I. Tánczene LPX 18112-116

A bogártelki Czilika-banda - Kalotaszegi népzene, Szerk.: Pávai István HHCD 003-004

Kalotaszegi híres prímások - Esküvő Mérában (Fekete Antal gyűjtéseiből 2.) FECD 017

Varga Ferenc „Csipás” - Kalotaszegi lakodalom, Türe 1976 (Fekete Antal gyűjtéseiből 8.) FECD 038

Magyarlóna - Kalotaszegi magyar népzene (Kallós Archívum 2.) FA-075-2

Váralmási Pici Aladár és bandája- Új Pátria 1.(Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-101-2

Szászfenes - A Muzák - Új Pátria 13. (Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-113-2

Követelmény

Legyen képes

- a megfelelő hangsúlyozásra, illetve a különböző vonásnemekkel a belső hangsúlyozásra,
- aszimmetrikus vonás használatára külön vonóval és dúvózva is (széki lassú, illetve négyes esetében),
- a különböző tánc típusokat az adott hangnemben kíséni, illetve a megfelelő sorzáró formulákkal lezárni (verbunk, ritka tempo, hétlépés),
- a műfaji váltások magabiztos végrehajtására (porka-hétlépés, sűrű-ritka tempó),
- teljes tánczenei folyamatok kíséretének eljátszására,
- tánc kíséretnek esetén többfajta vonásnem alkalmazására, ezek váltogatására a tempó és a zenei löktetés megtartása mellett
- megfelelő zenekari összjátékra,
- a tanult dialektusok énekelt dallamainak megtanulására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

Széki táncok 7-8 percben.

2-2 dallam kalotaszegi verbunk és legényes

3. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés

- Kalotaszeg: legényes, csárdás, szapora, verbunk „A”, „G” és „B” hangnemben
- Rábaköz: verbunk, dus, lassú és friss csárdás „A” és „D” hangnemben
- Tudjon kíséni más, az adott tájegységen szokásos hangnemekben is.

Ajánlott tananyag

A magyar népi tánczene (Szerk.: Virágvölgyi - Pávai) - Jelenlévő múlt sorozat, Planétás Kiadó

Mohácsy Albert: Magyar népzenei dallamgyűjtemény bőgőmelléklete - Hagyományok Háza

Mester L. - Árendás P. - Doór R.: Kalotaszegi Legényesek (Magyarlóna) Hagyományok Háza

Mohácsy Albert: Kalotaszegi Népzene I-II. - Hagyományok Háza

Hangzóanyagok:

Magyar Népzenei Antológia I. Tánczene LPX 18112-116

A bogártelki Czilika-banda - Kalotaszegi népzene, Szerk.: Pávai István HHCD 003-004

Kalotaszegi híres primások- Esküvő Méréban (Fekete Antal gyűjtéseiből 2.) FECD 017

Varga Ferenc „Csipás” - Kalotaszegi lakodalom, Türe 1976 (Fekete Antal gyűjtéseiből 8.) FECD 038

Magyarlóna - Kalotaszegi magyar népzene (Kallós Archívum 2.) FA-075-2

Váralmási Pici Aladár és bandája- Új Pátria 1.(Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-101-2

Szászfenes - A Muzák - Új Pátria 13. (Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-113-2

Követelmény

Legyen képes

- a pizzicato különböző fajtáinak alkalmazására a tánczenében,
- bizonyos tánc kíséretnek esetén többfajta vonásnem alkalmazására, ezek váltogatására a tempó és a zenei löktetés megtartása mellett
- a friss csárdások gyors tempójának megtartására,
- megfelelő zenekari összjátékra,
- a tanult dialektusok énekelt dallamainak megtanulására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Kalotaszegi táncok 7-8 percben
- 2-2 dallam rábaközi dus, lassú és friss csárdás

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés

Marosszék: verbunk, sebes forduló, lassú, korszos, cigánycsárdás „D” hangnemben

Magyarpalatka: lassú cigánytánc, ritka csárdás, szökös, sűrű csárdás, korszos

Galga mente: mars, lassú csárdás, bukós „A” hangnemben

Ismerje a különböző tánc típusok tempóit, a műfaji váltásokat a primás játékához igazodva magabiztosan hajtsa végre

Tudja az alap- és összetett vonásokat német kápás vonóval, valamint a visszacsapásos, illetve visszacsapás nélküli pizzicatot.

Alkalmazza a megfelelő vonásnemeket az egy („C”) húron történő játékmódban is.

Sajátítsa el az egy húros játékmód bal kéz-fekvéseit, rendelkezzen az ehhez szükséges állóképességgel.

Fejlessze balkéz-technikáját a III. fekvésig terjedően a klasszikus zenében használatos nyitott fekvéseknek megfelelően.

Ajánlott tananyag

A magyar népi tánczene (Szerk.: Virágvölgyi - Pávai) - Jelenlévő múlt sorozat, Planétás Kiadó

Árendás P. - Kozma Gy.: Vajdaszentiványi Népzene I. brácsa-böggő melléklete - Hagyományok Háza

Mohácsy Albert: Magyar népzenei dallamgyűjtemény böggőmelléklete - Hagyományok Háza

Unger Balázs: Galga menti vonósbandák - Hagyományok Háza

Hangzóanyagok:

Marosszéki Muzsika - Vavrincz András gyűjtéseiből HHCD 014-015

Péterlaki bandavezető - Lunka József (Fekete Antal gyűjtéseiből 4.) FECD 024

Vajdaszentiványi zenekar - Éljen a magyar! (Fekete Antal gyűjtéseiből 7.) FECD 032

Csiszár Aladár - Magyarpéterlaka - Új Pátria 12. (Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-112-2

Magyarpalatkai banda - Esküvő Mezőkeszűben (Fekete Antal gyűjtéseiből 1.) FECD 008

Magyarpalatkai banda - Esküvő Magyarpalatkán 1984-ben (Fekete Antal gyűjtéseiből 3.) FECD 021

Báré-Magyarpalatka - Új Pátria 3. (Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-103-2

Követelmény

Legyen képes

- a helyes hangsúlyozásra (pl. sebes forduló-korszos szökös-sűrű csárdás közötti hasonlóságok, illetve különbözőségek érzékeltetésére),
- a különböző vonások és pengetések variációira,
- hallás utáni dallamtanulásra és a kotta nélküli kíséretre,
- a tanult tánc típusokat megfelelő hangnemben kísérni és lezárni,
- bizonyos tánc kíséretnek esetén többfajta vonásnem alkalmazására, ezek változtatására a tempó és a zenei löktetés megtartása mellett
- megfelelő zenekari összjátékra,
- a tanult dialektusok énekelt dallamainak elsajátítására és énekes előadó zenekari kíséretére.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 2-2 dallam magyarpalatkai lassú cigánytánc, ritka csárdás, szökös, sűrű csárdás

- Marosszéki táncok 7-8 percben.
- 2 dallam Galga menti mars

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés

- Magyarpalatka: ritka magyar, sűrű magyar, négyes
- Szatmár: lassú és friss csárdás, kondástánc, oláhos „A” hangnemben
- Bonchidai magyar táncok: lassú és sűrű magyar, lassú és sűrű csárdás
- Bonchidai román táncok: lassú és sűrű csárdás, verbunk és invirtita
- Ismerje a funkciók harmonizálásba kíséretszólam jellemző fordulatait az új stílusú zenekarok játékában.
- Fejlessze balkéz-technikáját a III. fekvésig terjedően, a klasszikus zenei gyakorlatban használatos nyitott fekvések alkalmazásával.
- Alkalmazza tudatosan, a többi kísérőhangszerrel együttműködve a harmóniaafűzéseknek megfelelő basszusmeneteket.

Ajánlott tananyag

A magyar népi tánczene (Szerk.: Virágölglyi - Pávai) - Jelenlévő múlt sorozat, Planétás Kiadó

Mohácsy Albert: Magyar népzenei dallamgyűjtemény bőgőmelléklete - Hagyományok Háza
Árendás P. - Havasréti Pál.: Bonchidai Népzene I. brácsa-bőgő melléklet - Hagyományok Háza

Hangzóanyagok:

- Bonchida-Válaszút - Észak-mezőségi magyar népzene (Kallós Archívum 1.) FA-058-2
- Magyarpalatkai banda - Esküvő Mezőkeszűben (Fekete Antal gyűjtéseiből 1.) FECD 008
- Magyarpalatkai banda - Esküvő Magyarpalatkán 1984-ben (Fekete Antal gyűjtéseiből 3.) FECD 021
- Báré-Magyarpalatka - Új Pátria 3. (Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-103-2
- Szatmári bandák (Szerk.: Vavrincez András, Hans Hurtig) Hungaroton 1995. HCD 18192

Követelmény

Legyen képes

- önálló gyakorlásra, tanulásra,
 - hallás utáni dallamtanulásra,
 - a kíséretszólam egyszerű lejegyzésére, formai és tartalmi elemzésére,
 - a különböző tánc típusok között a váltások magabiztos végrehajtására, ritmikai és zenei értelemben egyaránt (közjátékok, sorzárók, stb.),
 - a zenei tartalom kifejezésének igényével a tempo, a karakter, a tánc típus és a dialektus
- Követelményeinek megfelelően a megtanult dallamokat hallás után játszani, illetve kíséreni,
- parlando, rubato, giusto játékmódok igényes kíséretére,
 - bizonyos tánc kíséretetek esetén többfajta vonásnem alkalmazására, ezek változtatására a tempó és a zenei löktetés megtartása mellett
 - megfelelő zenekari összjátékra,
 - a tanult dialektusok énekelt dallamainak megtanulására, azok kíséretére.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 2-2 dallam szatmári kondástánc, lassú és friss csárdás
- Magyarpalatkai táncok 7-8 percben.

- 2-2 dallam bonchidai román verbunk és invirtita

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés

- Szatmár: hallgató, magyar verbunk, lassú és friss csárdás „D” hangnemben
- Küküllő menti magyar táncok: lassú, székely verbunk, féloláhos, szökő, szegényes, pontozó
- Gömör: verbunk, hallgató, lassú és friss csárdás „D” hangnemben

Ajánlott tananyag

A magyar népi tánczene (Szerk.: Virágvölgyi - Pávai) - Jelenlévő múlt sorozat, Planétás Kiadó

Mohácsy Albert: Magyar népzenei dallamgyűjtemény bógómelléklete - Hagyományok Háza Hangzóanyagok:

Magyar Népzenei Antológia I. Tánczene (5 lemez) LPX 18112-116

Szatmári bandák (Szerk.: Vavrincez András, Hans Hurtig) Hungaroton 1995. HCD 18192

A magyarbecsei Kulcsár Ferenc bandája - Szerk.: Pávai István HHCD 011-012

Ádamosi banda - Sövényfalvi lakodalom 1980-ban (Fekete Antal gyűjtéseiből 5.) FECD 025

Szántó Ferenc - Magyarbece (Mestereink sorozat) FA-040-2

Szászcsávás Band - Transylvanian folk music Szerk.: Szánthó Zoltán

Szászcsávás Band 3. - Thermal Comfort Kft. 1998. Szerk.: Szánthó Zoltán

Szászcsávás-Szászbogács - Új Pátria 10. (Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-110-2

Varsányi Ildikó: Gömöri népzene - Hagyományok Háza

Követelmény

Legyen képes

- önálló gyakorlásra, tanulásra,
 - hallás és kotta utáni dallamtanulásra,
 - a kíséretszólam egyszerű lejegyzésére, formai és tartalmi elemzésére,
 - a különböző tánc típusok között a váltások magabiztos végrehajtására, ritmikai és zenei értelemben egyaránt (közjátékok, sorzárók, stb.),
- a zenei tartalom kifejezésének igényével a tempo, a karakter, a tánc típus és a dialektus
- Követelményeinek megfelelően, a megtanult dallamokat hallás után játszani, illetve kísérni,
- parlando, rubato, giusto játékmódok igényes kíséretére,
 - bizonyos tánc kíséretetek esetén többfajta vonásnem alkalmazására, ezek váltogatására a tempó és a zenei lüktetés megtartása mellett
 - megfelelő zenekari összjátékra,
 - a tanult dialektusok énekelt dallamainak megtanulására, azok kíséretére.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 2-2 dallam Küküllő-menti lassú, szökő, szegényes, pontozó
- Gömöri hallgató és verbunk

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

Az „A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- hangszerei felépítését, részeit, hangolását, húrozását,

- a három- és négyhúros bőgő, illetve cselló népzeneben használatos balkéz-fekvéseit, dialektusonként jellemző basszusmeneteit.

- a népzeneben használatos vonófajták kezelését, az egyszerű és összetett vonásnemeket, illetve a különböző pengetés fajtákat.

- a vonós népzene hazai hangzó, lejegyzett és elméleti forrásanyagát, valamint az általános népzenei irodalmat.

Legyen képes

- természetes, hosszú időtávon is oldott hangszerkezelésre, biztos és dinamikus hangképzésre vonóval és pengetve egyaránt,

- az egyszerű, illetve összetett vonások alkalmazására,

- a jobb és bal kéz technikájának összehangolására,

- az adott tánczenére jellemző hangsúlyozás, aszimmetria és dinamika tudatos alkalmazására,

- hangszeres népzenei darabok önálló megtanulására.

Rendelkezzék

- biztos tempótartással, ritmusérzéssel,

- periódusérzéssel,

- lapról olvasási készséggel,

- biztos zenei memóriával, fejlett hallással, kontrolláló képességgel

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló legyen képes

- tudásáról számot adni zenekari produkcióként illetve táncot kísérvé,

- teljes tánczenei folyamatok kíséretére a primás játékát (tempóváltásait, tánc típus-váltásait stb.) követve, az egyéb kísérőhangszerekkel ritmikailag és harmóniailag együttműködve,

- énekes dallamok kíséretének megformálására az adott dialektus stílusának megfelelően,

- önálló zenekari produkciók összeállítására.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Népi bőgő/cselló főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

Dél-dunántúli táncok (3-3 dallam: ugrós, lassú- és friss csárdás)

Ádamosi táncrend 7-8 percben

Kalotaszegi táncrend

„B” tagozat

Széki táncrend 7-8 percben (magyar, sűrű- és ritka tempó, lassú és csárdás), lehetőség szerint csellón

Kalotaszegi táncok (3-3 dallam legényes, lassú csárdás és szapora)

Szatmári táncok (verbunk, 3-3 dallam oláhos, lassú és friss csárdás)

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,

- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

A továbbképző évfolyamok eléréséig a tanulók tudásszintje között képességeik, teherbírásuk és szorgalmuk alapján jelentős különbség alakulhat ki. Ez a különbség a továbbképző évfolyamokon egyéb elfoglaltságaiktól, gyakorlási idejüktől, érdeklődési körüktől függően tovább növekedhet. Zenetanulásuk iránya és célja is eltérhet; vagy az egyéni hangszertudás tökéletesítése, vagy a kamarazenei, illetve zenekari játék fejlesztése kerül előtérbe.

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés

- Magyarböd: verbunk, hallgató, lassú és friss csárdás „D” hangnemben

Ajánlott tananyag

Varsányi Ildikó: Gömöri népzene - Hagyományok Háza

Követelmény

Legyen képes

- bizonyos tánckíséretnek esetén többfajta vonásnem alkalmazására, ezek váltogatására a tempó és a zenei lüktetés megtartása mellett
- megfelelő zenekari összjátékra,
- a tanult dialektusok énekelt dallamainak megtanulására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Gömöri táncok 7-8 percben

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés

1. Bonchidai magyar táncok: lassú és sűrű magyar, lassú és sűrű csárdás
2. Bonchidai román táncok: lassú és sűrű csárdás, verbunk és invirtita

Ajánlott tananyag

A magyar népi tánczene (Szerk.: Virágölgyi - Pávai) - Jelenlévő múlt sorozat, Planétás Kiadó

Mohácsy Albert: Magyar népzenei dallamgyűjtemény bőgőmelléklete - Hagyományok Háza
Árendás P. - Havasréti Pál: Bonchidai Népzene I. brácsa-bőgő melléklet - Hagyományok Háza

Hangzóanyagok:

Bonchida-Válaszút - Észak-mezőségi magyar népzene (Kallós Archívum 1.) FA-058-2

Követelmény

Legyen képes

- bizonyos tánckísérek esetén többfajta vonásnem alkalmazására, ezek változtatására a tempó és a zenei löktetés megtartása mellett
- megfelelő zenekari összjátékra,
- a tanult dialektusok énekelt dallamainak megtanulására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- 2-2 dallam bonchidai román verbunk és invirtita
- Bonchidai magyar táncok 7-8 percben

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés

- Kalotaszeg: keserves, hajnali

Ajánlott tananyag

A magyar népi tánczene (Szerk.: Virágvölgyi - Pávai) - Jelenlévő múlt sorozat, Planétás Kiadó

Mohácsy Albert: Kalotaszegi Népzene I-II. - Hagyományok Háza

Hangzóanyagok:

Magyar Népzenei Antológia I. Tánczene (5 lemez) LPX 18112-116

A bogártelki Czilika-banda - Kalotaszegi népzene, Szerk.: Pávai István HHCD 003-004

Kalotaszegi híres prímások- Esküvő Mérában (Fekete Antal gyűjtéseiből 2.) FECD 017

Varga Ferenc „Csipás” - Kalotaszegi lakodalom, Türe 1976 (Fekete Antal gyűjtéseiből 8.) FECD 038

Magyarlóna - Kalotaszegi magyar népzene (Kallós Archívum 2.) FA-075-2

Váralmási Pici Aladár és bandája- Új Pátria 1.(Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-101-2

Szászfenes - A Muzák - Új Pátria 13. (Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-113-2

Követelmény

Legyen képes

- bizonyos tánckísérek esetén többfajta vonásnem alkalmazására, ezek változtatására a tempó és a zenei löktetés megtartása mellett
- megfelelő zenekari összjátékra,
- a tanult dialektusok énekelt dallamainak megtanulására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Kalotaszegi román táncok
- Kalotaszegi keserves, hajnali, csárdás, szapora 7-8 percben

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés
Galga mente: mars, lassú csárdás, bukós „A” hangnemben

Ajánlott tananyag
Unger Balázs: Galga menti vonósbandák - Hagyományok Háza

Követelmény

Legyen képes

- bizonyos táncíseretek esetén többfajta vonásnem alkalmazására, ezek váltogatására a tempó és a zenei lüktetés megtartása mellett
- megfelelő zenekari összjátékra,
- a tanult dialektusok énekelt dallamainak megtanulására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Galga menti táncok 7-8 percben

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés

- Repertoár bővítés: Gömör: verbunk, hallgató, lassú és friss csárdás
- Ördögösfüzes: cigánytánc, lassú és sűrű csárdás, ritka magyar, sűrű fogásolás, verbunk

Ajánlott tananyag

Nagy Zsolt - Havasréti Pál: Ördögösfüzesi népzene brácsa-bögő melléklete - Hagyományok Háza

Hangzóanyagok:

Ördögösfüzes - Mezőségi magyar népzene (Kallós Archívum) FA-081-2

Követelmény

Legyen képes

- bizonyos táncíseretek esetén többfajta vonásnem alkalmazására, ezek váltogatására a tempó és a zenei lüktetés megtartása mellett,
- megfelelő zenekari összjátékra,
- a tanult dialektusok énekelt dallamainak megtanulására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Gömöri táncok 7-8 percben
- 2-2 dallam ördögösfüzesi cigánytánc és ritka magyar

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés

Repertoár bővítés:

1. Bonchidai magyar táncok: lassú és sűrű magyar, lassú és sűrű csárdás
 2. Bonchidai román táncok: lassú és sűrű csárdás, verbunk és invirtita
- Mezőföld: ugrós és eszközös táncok, lassú és friss csárdás „G” hangnemben

Ajánlott tananyag

A magyar népi tánczene (Szerk.: Virágvölgyi - Pávai) - Jelenlévő múlt sorozat, Planétás Kiadó

Mohácsy Albert: Magyar népzenei dallamgyűjtemény bógómelléklete - Hagyományok Háza

Árendás P. - Havasréti Pál: Bonchidai Népzene I. brácsa-bögő melléklet - Hagyományok Háza

Hangzóanyagok:

Bonchida-Válaszút - Észak-mezőségi magyar népzene (Kallós Archívum 1.) FA-058-2

Követelmény

Legyen képes

- bizonyos tánckíséretnek esetén többfajta vonásnem alkalmazására, ezek változtatására a tempó és a zenei lüktetés megtartása mellett,
- megfelelő zenekari összjátékra,
- a tanult dialektusok énekelt dallamainak megtanulására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Bonchidai magyar és román táncok 7-7 percben
- Mezőföldi táncok 7percben

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés

- Repertoárbővítés:
- Kalotaszeg: keserves, hajnali és román táncok
- Szilágyság: figurázó, csárdás és ugrálás

Ajánlott tananyag

A magyar népi tánczene (Szerk.: Virágvölgyi - Pávai) - Jelenlévő múlt sorozat, Planétás Kiadó

Mohácsy Albert: Kalotaszegi Népzene I-II. - Hagyományok Háza

Hangzóanyagok:

Magyar Népzenei Antológia I. Tánczene (5 lemez) LPX 18112-116

A bogártelki Czilika-banda - Kalotaszegi népzene, Szerk.: Pávai István HHCD 003-004

Kalotaszegi híres primások- Esküvő Méréban (Fekete Antal gyűjtéseiből 2.) FECD 017

Varga Ferenc „Csipás” - Kalotaszegi lakodalom, Türe 1976 (Fekete Antal gyűjtéseiből 8.) FECD 038

Magyarlóna - Kalotaszegi magyar népzene (Kallós Archívum 2.) FA-075-2

Váralmási Pici Aladár és bandája- Új Pátria 1.(Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-101-2

Szászfenes - A Muzák - Új Pátria 13. (Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-113-2

Szilágynagyfalu-Szilagybagos - Új Pátria 5. (Az Utolsó Óra gyűjteményéből) FA-105-2

Követelmény

Legyen képes

- bizonyos tánckíséretnek esetén többfajta vonásnem alkalmazására, ezek változtatására a tempó és a zenei lüktetés megtartása mellett
- megfelelő zenekari összjátékra,
- a tanult dialektusok énekelt dallamainak megtanulására.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Kalotaszegi román táncok
- Kalotaszegi keserves, hajnali, csárdás, szapora 7-8 percben
- Szilágysági csárdás és ugrálás

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok - Tananyag

Zenei ismeretek, a hangszerkezelés fejlesztés

- Repertoárbővítés:
- Rábaközi dallamok
- Szatmári verbunk, hallgató, lassú és friss csárdás

Ajánlott tananyag

Unger Balázs: Galga menti vonósbandák - Hagyományok Háza

Agócs Gergely - Gombai Tamás: Kürti bandák- Hagyományok Háza

Követelmény

Legyen képes

- bizonyos tánc kíséretnek esetén többfajta vonásnem alkalmazására, ezek váltogatására a tempó és a zenei löktetés megtartása mellett
- megfelelő zenekari összjátékra,
- a tanult dialektusok énekelt dallamainak megtanulására.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Galga menti táncok 7-8 percben
- Kürti táncok 7-8 percben

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

Az „A” tagozat végén A tanuló ismerje

- a magyar népzene nyelvjárás-területeit és ezek stílusbeli jellemzőit,
- a hangszeres zene szerepét a magyar népzenei hagyományában,
- a tanult hangszeres dallamok formai sajátosságait,
- a különböző népzenei tájegységek (dialektusok) jellemző tánc típusait, táncait, az ezekhez kapcsolódó dallamanyagot és hangszeres zenét,
- a különböző tájegységekre jellemző hagyományos népi hangszereket, hangszer-együtteseket, valamint a vonós bandák különböző felállításait és ezek hangzását,
- népzeneink múltját,
- hangszere múltját, elterjedését a magyar népzeneben,
- vázlatosan a hazai népzene kutatás történetét, nevesebb személyiségeit, választott hangszerének kiemelkedő művelőit, hagyományörző előadóit.

Legyen képes

- tánczenei folyamatban a különböző dallamok kíséretének összekötésére, ismerje a kíséretszólam fűzésének szabályait,
- dallam- és típusváltás azonnali felismerésére,
- zenésztársaival zenei kapcsolatteremtésre.

A „B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- a magyar népi vonós zene történetét,

- a népzene előadásmódjának jellegzetességeit és ezen belül részletesen a hangképzés, hangsúlyozás, ritmus és a forma jellemző módjait, az előadás általános és különleges sajátosságait, valamint a zenei improvizáció népzeneikre jellemző módjait,

- a cigányság szerepét a magyar vonószei hagyomány kialakulásában és falvaink zenei életében,

- a szomszéd népek, valamint az európai népek vonószei hagyományát.

Legyen fogékony

- más népek zenéjének befogadására.

Rendelkezzék

- a népzenei gyűjtőmunkához nélkülözhetetlen zenei felkészültséggel, jó kapcsolatteremtő képességgel, megfelelő előadói készséggel, szereplési tapasztalattal, állóképességgel.

Legyen képes

- céltudatosan gyakorolni,

- tánc kísérésére, táncossal való kapcsolatteremtésre.

Tudjon számot adni

- választott (falusi) mestere dallamanyagának, stílusának ismeretéről.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Népi bőgő/cselló főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

Küüllőmenti táncok 7-8 percben (székely verbunk, sebes forduló, lassú csárdás, korcsos és szöktető)

Rábaközi/ vagy gömöri táncok (verbunk, dus, lassú- és friss csárdás)

Parlando-rubato dallamok (3 dallam kalotaszegi hajnali vagy mezősegi keserves vagy szatmári hallgató)

„B” tagozat

Marosszéki táncok 7-8 percben (székely verbunk, sebes forduló, lassú csárdás, korcsos és szöktető)

Rábaközi/ vagy gömöri táncok (verbunk, dus, lassú- és friss csárdás)

Erdélyi aszimmetrikus román táncok (2-2 dallam de-a lungu, purtata vagy invirtita)

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,

- technikai felkészültség,

- helyes testtartás, hangszertartás,

- hangképzés,

- intonáció,

- a vibrato helyes alkalmazása,

- hangszerkezelés,

- díszítések alkalmazása,

- helyes ritmus és tempó,

- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök.

Megfelelő számú, jó minőségű, bélhúrokkal felszerelt bőgő és fémhúros cselló.

MP3-as és CD játszó, video-, illetve DVD lejátszó-felvevő készülék.

Lejegyzések készítésére alkalmas többsebességű magnetofon vagy számítógép.

Hangzó zenei és videó/DVD példatár.

Metronóm

NÉPI ZENEKAR

A népzene alapvetően közösségi műfaj. A hagyományos népzenei gyakorlatban fontos szerepe van több hangszer együttes játéknak, a hangszeres - énekes együttmuzsikálásnak, melyhez gyakran társul a néptánc is. A társas zenélés segíti a tanulókat megszerzett egyéni tudásuk gyarapítására, alkalmazására. Közösségformáló jellege elősegíti az együttműködés képességének (közös munka, alkalmazkodás, felelősségvállalás, irányítókészség, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) megerősödését, azon viselkedési formák tanulását, amelyek alapján a tanuló konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélés különböző formáiban (szólistaszerep, kísérfunkció, ének-, tánc kíséret, tánc ház).

Az együttműzikálás hat az emberi kapcsolatok fejlődésére, hozzájárulva ezzel a harmonikusabb személyiség kialakulásához. Elmélyíti a kapcsolatot a hagyomány és ennek a mindennapi életben való alkalmazása között, ösztönzi a tanulókat a közös éneklésre, akár saját örömeikre, akár koncerteken, tánc házakban, ünnepeken való közreműködés formájában.

A zenekar tantárgy alá tartozik a 8 fő fölötti, tetszőleges összeállítású hangszeres és/vagy vokális tanulókból álló együttes.

A néphagyományban, a hagyományos összetételű zenekari formációknál ilyen létszámú együttműzikálás csak alkalomszerűen szólal meg. Az együttenéklésben azonban ez tekinthető a legáltalánosabb formának: a gyermekjátékok, karikázók, a jeles napokhoz kapcsolódó szokásdalok, a mulatságok, lakodalmak, a vallásgyakorlás alkalmain, a temetés, virrasztás, a katonaság, a közös munkák és a spontán összeverődések (pl. pincszer) alkalmával a kötetlen, szabad kezdeményezésen alapuló éneklés a természetes. A folklórmozgalmakban számos új jelenség, forma segíti a népzene nagyobb létszámú használatát. A kialakuló énekegyüttesek, népdalkörök, citerazenekarok előadásában népdal összeállításokat hallhatunk. Rendkívül fontos azonban a népzenei rögtönzés és variálás készségeinek kialakítása és gyakorlása, melyhez lehetőséget teremt a zenekari forma is.

A népi zenekar tanításának feladatai

Ismertesse meg a tanulókat

- a hangszeres és énekes népzene közösségi formáival, gyakoroltassa a hangzó anyagok, kották egyéni és közös feldolgozását, ezek szabad alkalmazását, a zenei anyag folyamatos, dallam-, ritmus- és stílushű megszólaltatását, fejlesztve az igényességet a jó hangzásra, lendületes megszólalásra.

- az egymással társítható népi hangszerek sajátosságaival.

- a népi variációs, rögtönzészerű hangszeres dallamvezetés alapvető szabályaival.

- a zene logikájával, különös tekintettel a népzene sajátos gondolkodásmódjának, a dallam- és harmóniavilág és a formai szerkezet összefüggéseinek, a ritmus és intonáció hajlékonyabb értelmezésének, a nyelv sajátágaival is összefüggő hangsúlyviszonyainak jellemzőire.

Tegye lehetővé

- a hangszeresek és énekesek számára, hogy megismerjék az énekes dallamok hangszeres változatait, a hangszeren játszott dallamok szövegeit.
- hogy a tanuló a saját hangszerén kívül, más népi hangszereket is megismerhessen.
- hogy a tanuló gazdagítsa zenei műveltségét a szomszéd- és rokonnépek népzenejének befogadásával, megtanulásával.

Ösztönözze a tanulókat

- népzenei műveltségük elmélyítésére, eredeti hangfelvételek, kottakiadványok és az elméleti szakirodalom önálló tanulmányozására.
- a népzenei hagyomány elemző megismerésére.
- a hagyományörzéshez való kapcsolódás tudatos kapcsolódására.
- a táncházakban való aktív muzsikálásra, mely élményszerűen ötvözi a hagyományos népi kultúra egységét: zene, ének, tánc.

Készítse fel a tanulókat

- a hagyományos népzenei kamarazenélés önálló művelésére,
- a szólamok önálló, technikailag magas szintű, stílushű elsajátítására és megszólaltatására.

Fordítson figyelmet

- az egymás játékához, valamint az énekesekhez vagy táncosokhoz való alkalmazkodásra.

Járuljon hozzá

- a kamarazenéléshez nélkülözhetetlen figyelemmegosztó és alkalmazkodóképesség fejlesztésével a tanuló személyiségének, egyéniségének formálásához.

Fejlesztési feladatok

A népi zenekar oktatásában az évfolyamok fejlesztési követelményei függenek a résztvevők egyéni tudásszintjétől, a hangszeres és/vagy énekes tanulók adott tanévre vonatkozó létszámától, arányától, az együttmuzsikáló hangszerek összeállításától. Ezért minden zenekarra érvényes, éves szintekre lebontott fejlesztési követelményeket nem lehet megadni.

A népzene sajátossága, hogy az állandó zenei formációk mellett alkalmi együttmuzsikálásban is társulhatnak a rendelkezésre álló hangszerek. Helyezzük előtérbe azonban a népzene hagyományos formáinak, alkalmainak, funkcióinak megismertetését.

A népzeneben a kamarazenének és a nagyobb létszámú zenekaroknak nincs eltérő, különálló repertoárja. A létszám nem a zenei anyag kiválasztásában, hanem az előadásmódban játszik elsősorban szerepet.

Az alábbiakban a fejlesztési feladatokat ismeretek és készségek szerint csoportosítva soroljuk fel. A képzés során ezek kialakítása és szintjének fejlesztése a képzés célja.

A társas muzsikálás gyakorlati ismeretei

- Beintés-leintés.
- Közös levegővétel és intés.
- Lassítás, gyorsítás jelzése.
- A zenekar elhelyezkedésének szempontjai.
- Igénykeltés a pontos tagolás, a tiszta szólamvezetés, a világos megformálás, a differenciált dinamika, a fejlett hangszínkultúra iránt.

A hangolással, intonációval összefüggő ismeretek

- A hangolás módja az adott hangszer sajátosságaiból kiindulva.
- A saját hangszer és a kamarapartnernek hangszerének hangolása.
- Transzponálás, a transzpozíció fogalma.
- A saját és a zenekari tagok hangszerének intonációs és egyéb jellemzői.
- A saját hangszer intonációs hibáinak javítási lehetőségei (levegőmennyiség, szájtartás, kéztartás, vonótartás-módosítás,).
- A vokális intonációban a temperált hangszerekhez való alkalmazkodás elsajátítása.
- A vokális intonáció és az adott előadóterem akusztikai kapcsolata.
- Az akusztikus intonáció alapvető tudnivalói.

A zenei stílusokra, műfajokra vonatkozó ismeretek

- A játszott művek formája, harmóniai világa
- A játszott művek elhelyezése a zenetörténetben.
- A diszszonancia-konzonancia fogalma, felismerése, megvalósítása.

A kamarazenei játékkal összefüggő képességek, készségek fejlesztése

- Lapról olvasás.
- Memorizálás képessége.
- A belső hallás fejlesztése.
- Intonációs készség.
- Az improvizációs készség fejlesztése.
- A figyelem megosztása a saját és a többi szólam, illetve az összhangzás közt.
- Alkalmazkodás a hangképzés, dinamika, karakter, stílus stb. terén.
- Színgazdag játék valamennyi dinamikai tartományban, tiszta intonációval.
- Az önállóság megszerzése a zenei elemzés, értelmezés, a variációképzés területén is.
- A jó megfigyelőkészség, memória, a gyors hallás utáni tanulás, a biztos kottaolvasási készség fejlesztése.
- Meggyőző zenei-, előadói élményt keltő hangszerjáték biztos tempótartással szóló és kísérő szerepkörben, változatos zenekari összeállításokban.

1. évfolyam

Ajánlott tananyag

Az öt népzenei dialektus (Dunántúl, Észak, Alföld, Erdély, Moldva) kistájaiból a zenekar korosztályától, hangszerösszetételétől, létszámától függően választott népzenei anyag, mely tartalmazzon parlando rubato előadásmódú népdalokat és különböző karakterű, lüktetésű, ritmikájú, tempójú táncdallamokat.

Követelmények

A tanuló legyen képes

- megadott hangra önállóan hangolni,
- hangolni, intonálni a hangológép jelzéseinek megfelelően,
- be- illetve leintésre játékát pontosan megkezdeni és befejezni,
- be- és leinteni,
- a beintés alapján a helyes tempót azonnal felvenni,
- biztosan tempót tartani,
- intonációs hibáit javítani a tanár jelzései alapján,
- a tanár jelzései alapján hangerőben alkalmazkodni,
- stílusosan játszani a tanult népzenei dialektus dallamait.

A tanuló legyen tisztában

- saját hangszere intonációs jellemzőivel,
- a különböző ütemfajták ütemszámaival,
- a népzenei dialektusok hangszeres és énekes zenéjének sajátos stílusával, műfajaival, jellemzőivel.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Két különböző karakterű és tempójú népdalokat tartalmazó összeállítás a tanév közben megismert népzenei tájak anyagából.
- A tanév közben megismert népzenei tájak anyagából egy táncfüzér, táncrend előadása.

2. évfolyam

Ajánlott tananyag

Az öt népzenei dialektus (Dunántúl, Észak, Alföld, Erdély, Moldva) kistájaiból a zenekar korosztályától, hangszerösszetételétől, létszámától függően választott népzenei anyag, mely tartalmazzon parlando rubato előadásmódú népdalokat és különböző karakterű, lüktetésű, ritmikájú, tempójú táncdallamokat.

Követelmények

A tanuló legyen képes

- játék közben új tempót felvenni a zenekar vezetőjének jelzése alapján,
- tempóváltozásokat ő maga is jelezni.
- stílusosan játszani a tanult népzenei dialektus dallamait.

A tanuló legyen tisztában

- a zenekarban szereplő hangszerek hangolásával (C-hangolású vagy transzponáló jellegével),
- a saját hangszerére jellemző intonációs hibák javítási lehetőségeivel,
- a játszott népzenei dialektus hangszeres, énekes népzenei anyagának jellegzetességeivel.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Két különböző karakterű és tempójú népdalokat tartalmazó összeállítás és egy táncfüzér, táncrend előadása a tanév közben megismert népzenei tájak anyagából.

3. évfolyam

Ajánlott tananyag

Az öt népzenei dialektus (Dunántúl, Észak, Alföld, Erdély, Moldva) kistájaiból a zenekar korosztályától, hangszerösszetételétől, létszámától függően választott népzenei anyag, mely tartalmazzon parlando rubato előadásmódú népdalokat és különböző karakterű, lüktetésű, ritmikájú, tempójú táncdallamokat.

Követelmények

A tanuló legyen képes

- figyelmét megosztani a saját és a többiek szólama közt,
- saját szólamának szerepét önállóan felismerni, annak megfelelően szólamát kiemelni vagy háttérbe helyezni,
- figyelemmel kíséreni az összhangzást is,
- a tanár útmutatásainak megfelelően hangképzésben, dinamikában, artikulációban stb. alkalmazkodni.

- stílusosan játszani a tanult népzenei dialektus dallamait.

A tanuló legyen tisztában

- a játszott népzenei dialektus hangszeres, énekes népzenei anyagának jellegzetességeivel,
- az együttjátszó hangszerek intonációs és egyéb jellemzőivel,
- az akusztikus intonáció alapvető tudnivalóival.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Két különböző karakterű és tempójú népdalokat tartalmazó összeállítás és egy táncfűzér, táncrend előadása a tanév közben megismert népzenei tájak anyagából.

4. évfolyam

Ajánlott tananyag

Az öt népzenei dialektus (Dunántúl, Észak, Alföld, Erdély, Moldva) kistájaiból a zenekar korosztályától, hangszerösszetételétől, létszámától függően választott népzenei anyag, mely tartalmazzon parlando rubato előadásmódú népdalokat és különböző karakterű, lüktetésű, ritmikájú, tempójú táncdallamokat.

Követelmények

A tanuló legyen képes

- együttesével önállóan elhelyezkedni a próba illetve a koncert színhelyén, az akusztikai és egyéb körülményeket is szem előtt tartva,
- saját szólamán belül önállóan intonálni,
- önállóan alkalmazkodni a hangképzés, dinamika, stílus, artikuláció stb. terén,
- stílusosan játszani a tanult népzenei dialektus dallamait.
- kb. félórányi műsort koncentráltan, koncertszerűen végigjátszani. A tanuló legyen tisztában a játszott népzenei dialektus hangszeres, énekes népzenei anyagának jellegzetességeivel.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Két különböző karakterű és tempójú népdalokat tartalmazó összeállítás és egy táncfűzér, táncrend előadása a tanév közben megismert népzenei tájak anyagából.

5. évfolyam

Ajánlott tananyag

Az öt népzenei dialektus (Dunántúl, Észak, Alföld, Erdély, Moldva) kistájaiból a zenekar korosztályától, hangszerösszetételétől, létszámától függően választott népzenei anyag, mely tartalmazzon parlando rubato előadásmódú népdalokat és különböző karakterű, lüktetésű, ritmikájú, tempójú táncdallamokat.

Követelmények

A tanuló legyen képes

- készségszinten használni az elmúlt négy évben tanult ismereteket.
- irányítani a zenekar játékát, ill. alkalmazkodni az irányításhoz
- önállóan kijavítani, ill. kijavíttatni a felmerülő intonációs problémákat
- meghallani, felismerni a tempóvétel következtében kialakuló pozitív és negatív zenei folyamatokat.

- stílusosan játszani a tanult népzenei dialektus dallamait.

A tanuló legyen tisztában a játszott népzenei dialektus hangszeres, énekes népzenei anyagának jellegzetességeivel.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Két különböző karakterű és tempójú népdalokat tartalmazó összeállítás és egy táncfűzér, táncrend előadása a tanév közben megismert népzenei tájak anyagából.

6. évfolyam

Ajánlott tananyag

Az öt népzenei dialektus (Dunántúl, Észak, Alföld, Erdély, Moldva) kistájaiból a zenekar korosztályától, hangszerösszetételétől, létszámától függően választott népzenei anyag, mely tartalmazzon parlando rubato előadásmódú népdalokat és különböző karakterű, lüktetésű, ritmikájú, tempójú táncdallamokat.

Követelmények

A tanuló legyen képes

- teljesen önállóan alkalmazkodni a hangképzés, dinamika, stílus, artikuláció stb. terén,
- az előző évek ismeretanyagának teljesen önálló alkalmazására
- stílusosan játszani a tanult népzenei dialektus dallamait.
- kb. félórányi műsort koncentráltan, koncertszerűen végigjátszani

A tanuló legyen tisztában a játszott népzenei dialektus hangszeres, énekes népzenei anyagának jellegzetességeivel.

Az év végi vizsga javasolt anyaga

- Két különböző karakterű és tempójú népdalokat tartalmazó összeállítás és egy táncfűzér, táncrend előadása a tanév közben megismert népzenei tájak anyagából.

Követelmények a program elvégzése után

A tanuló legyen képes

- figyelmét megosztani a saját és a többiek szólama közt,
- saját szólamának szerepét önállóan felismerni, annak megfelelően szólamát kiemelni vagy háttérbe helyezni,
- figyelemmel kísérni az összhangzást is,
- saját szólamán belül és a partnerekhez is önállóan intonálni,
- önállóan kialakítani az adott népzenei dialektus előadásához illő hangképzést, dinamikát, artikulációt stb.

A tanuló legyen tisztában

- a játszott népzenei dialektus hangszeres, énekes népzenei anyagának jellegzetességeivel.
- az együttjátszó hangszerek intonációs és egyéb jellemzőivel,
- az akusztikus intonáció alapvető tudnivalóival.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

A létszámhoz igazodva: kottapultok, karfa nélküli székek.

Felvételek készítésére és visszahallgatására alkalmas audiovizuális felvevő és lejátszó berendezések.